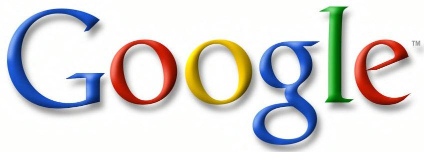
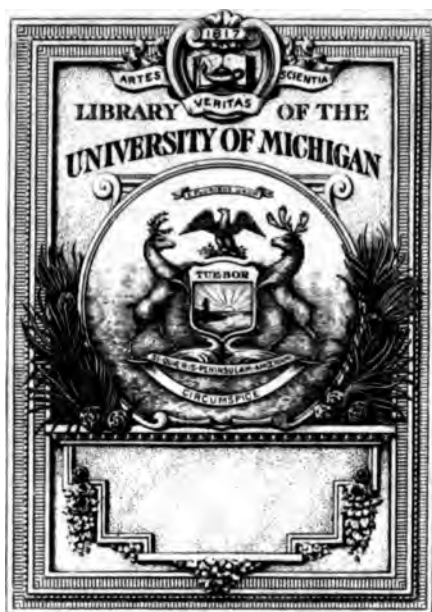
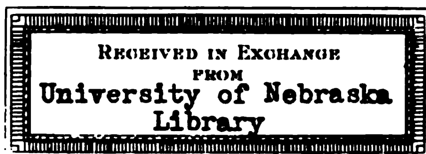

1817
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
TUEBOR
CIRCUMSPICE

Received in Exchange
from
University of Nebraska
Library

CARMINA

SEPULCRALIA LATINA

COLLEGIT

(Iohannes Cholodniak.)
Ivan Il'ich Kholodniak

O miseros homines! vivont qui vivere nolunt, vivere qui debent, fato moriuntur acerbo. C. V, 7917.

PETROPOLI 1897.
Typis Academicis.

По опредѣленію Историко-Филологическаго факультета Императорскаго С.-Петербургскаго Университета печатать дозволяется 11 іюня 1897 г.
Деканъ *И. Помяловскій.*

ТИПОГРАФІЯ ИМПЕРАТОРСКОЙ АКАДЕМІИ НАУКЪ.
(Вас. Остр., 9 лин., № 12).

Cum ante hos annos fere undecim prima sylloges huius ponerem fundamenta, fuit in animo quae ubique impressa exstarent carmina epigraphica sepulcralia in unum omnia quasi corpusculum redigere: non sane ut cycnis hirundo contenderem, sed pro parte virili ut rei pernecessariae consulerem. Ut enim mittam vetustiora illa Ferretii Bonadae Burmanni aliorum collectanea, ad Buechelerum usque a musa lapidaria latina colligenda fere abstinuere viri docti,[1]) dum Corporis I. L. ultimas plagulas expectant, cum graeci id genus tituli iam et colligi[2]) coepti sint et explicari.[3])

---

1) Cf. Heinrich *Seidel*, über römische Grabinschriften, wissenschaftl. Beilage zum Jahresberichte des Kön. Gymn. zu Sagan, 1891; Em. *Huebner*, Exempla scr. ep. lat., prolegg. p. XXVI et pp. 396 sqq.

2) Kaibelianae sylloges veluti supplementa sunt: *Preger*, inscriptiones graecae metricae ex scriptoribus praeter anthologiam collectae, Lips. 1891; E. *Hoffmann*, sylloge epigrammatum graecorum, quae ante medium s. a. Chr. n. III incisa ad nos pervenerunt, Halle, 1893.

3) Iis quae *Larfeld* memoravit (Griech. Epigr., Iw. Müll. I p. 484) addantur: *Kaibel*, griechische Friedhofspoesie, Deut. Rev. 1894, März, p. 367 sqq.; *Loch*, de titulis graecis sepulcralibus, diss. Regim. 1890 (ubi et alios invenies); *id.* zu den griech. Grabschriften, in commentationibus Friedlaenderianis, Lips. 1895; *Herkenrath*, Studien zu d. gr. Grabschr., Feldkirch 1896 (Pr.); *Gutscher*, die att. Grabschriften chronol. geordnet, erläutert und mit Übersetz. bearbeitet, I. II. Leoben 1890; *Köhler*, die att. Grabsteine, Mitth. d. deut. arch. Inst. zu Athen, X, 4, p. 359 sqq. cf. ib. p. 402 sqq.; *Schliemann*, att. Grabinschriften, ib. XIII, 2; *Dragatsis*, neue Grabschr. aus Piräus, Berlin. phil. Wochenschr. VIII, 6 p. 163 sqq.; *Hiller*, att. Grabepigramm, ib. X, 8, p. 234; *Schenkl*, Grabepigramme aus Lesbos, archäolog.-ep. Mitth. aus Oest. XI, 1, p. 93; *Gompers*, Grabepigramm aus Lydien, ib. XI, 2, p. 188 sqq., all.

I.

CONIUGES.

1.

II 558 Emerita

M. Helvius W. lib. Mar | sua ann. LX Mallia W. | lib.
Galla uxor ann. | XXXXI h. s. s. s. v. t. l. |
tu, qui carpis iter gressu properante, viator,
siste gradu(m), quaeso: quod peto, parva mora est:
oro, ut praeteriens dicas: «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

1. W «id est mulieris libertus»; 4. gradu. 5. de pentametro cf. ad II, 540.

2.

II 1399 Marchena

Firma Epaphroditi | ann. XXIIII |
Firma satis felix, cum me mea vita maneret,
coniugis obsequio cum pietate fui, —
coniugis illius, quem vix aequare mariti

adfectu poterint aut bonitate pari.
conlibertorum vultus animosq(ue) meorum
placatos merui sedulitate mea,
placatos merui per te magis, omnis ut aetas
sanguine me iunctam crederet esse sibi.
qui tecum pia castra sequi consuetus et ille,
quem lex servitii distrahit a domino, —
hos omnes tibi pro meritis, qui sidera torquent,
secum placatos semper habere velint.

2 et 5 emendari solet ***mi*** et ***poterunt***; 2. magis usitatum ***dum vita manebat***, Verg. Aen. VI, 608. 661 et passim in titulis, veluti V, 6693; VIII, 2803. 4524. 16463; IX, 4796; XII, 712. 973.

3.

II 1498 Astigi

Julia Sexta | Tiberii Stabilis | ann. XXV | h. s. e.
d(ic), q(ui) l(egis): «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

4.

II 1504 Astigi

L Petronius L. f. Primus | hic situs est |
uxor cara viro monumentum fecit amanti.
optaram in manibus coniugis occidere:
quem quia fata nimis rapuerunt tempore iniquo,
ossibus, oro, tuis sit pia terra levis!

5. cf. II, 2282.

5.

II 2299 Corduba

. . . . L. Ↄ. l. Optata, dulci[ssima] coniunx,
cuius relliquiae placide in tumulo hoc re]quiescunt.

supplevi ego.

6.

II 2567 la Coruña

d. ma. Ti. Pos(tumius) | Maternus Rusti(ae) Fl | avi(ae) uxsori pie | ntissim(ae) annor. | XXXIV |
d(ic), ro(go), [q(ui)] tra(nsis): «sit t(ibi) t(erra) levis!»

3. cf. II, 369.

7.

II 3001 Caesaraugusta

— servavi thalamum genio, dulcissime coniux:
servandus nunc est pro thalamo tumulus!
— ornasti et manes lacrimis, miserabilis uxor:
haud optare alias fas erat inferias!

1. 2 adloquitur uxor defunctum maritum,
3. 4 respondet ille.
1. cf. Verg. Aen. VIII, 412: *castum servare cubile.*

8.

II 3367 Aurgi

C. C]or(nelius) Su[per?]incola Aurg(itanus) VI vir [Aug.] et Ju *vel* Fau]stina uxor.
fu[tura] fiunt,
[nam fatis hominum nulli est obstare potestas:
. . . . vivo li]benter,
et quotiens poto, totiens propino . . .

supplevit Huebner verbi causa, qui recte vidit archetypum versibus hexametris fuisse conceptum.

9.

II 4379 Tarraco

d m

C. Jul(i) Olympian(i) | Terent(ia) | Lucentina | Terent(iae) Valentines lib. | sibi et suo coniug(i) |

v]iator, remane: re nova nomen s[cie]s
b[ene notuisse nostrum cunctis civibus].

B 122
3. *lator*, *amator* traduntur, corr. Buecheler, qui supplevit.

10.

II 4427 Tarraco

..... mili]t. leg. | ..... [coniugi pie]ntis | [simo]
..... v.]a. L (?) men. IIII |
manes si saperent, miseram me abducerent,
coniugem vivere [sinerent];
iam quo mi lucem? iam nolo videre!
dulcem carui lucem, cum te amisi ego, coniunx!
has tibi fundo dolens lachrimas, dulcissime coniunx.
lachrimae si prosunt, visis te ostende videri!
haec tibi sola domus [sedesque aeterna manet nunc];
semper in perpetuo vale mihi, carissime coniunx!

B 542
2.... FAGMEN. IIII apogr. Stradae omnium optimum, ut videtur; 4. post *vivere* nulla lacuna in eodem apographo; 5. *quo me* lapis, ut videtur; v. v. 4 et 9 supplevi quae ad sensum necessaria visa sunt; carmen sane mulier heroico metro voluit componere; 3—5 hexametros duos tantum fecit Buecheler hos: *manes — coniugem*, | *vivere iam quo me* (*quom* mavolt idem), *lucem i. n. videre*, sane probabiliter; ad v. 10 confert Hosius Verg. Aen. XI, 97: *salve aeternum mihi*.

11.

II 5910 Castulo «litt. satis antiquis»

.... Salv[i]ae
pro meritis parvum munus hoc tibi dole(n)s redd(o)
s. t. t. l.

B 829
archetypum:
pro meritis parvum hoc munus tibi reddo dolenter,
vel ut mavolt Buecheler:
pro m. p. munus nunc hoc t. r. (*vel*: munus tibi r. maritus).

12.

II 5965 Dianium

C. Jul(ius) H[ermadio] | sibi et Co[rneliae] Sphr[agidianae] uxo[ri]

voto sum compos: supe[rest mihi plurima proles],
coniugis, ut volui, sum [munus adepta supremum].

B 388

1. 2 suppl. Fita; 3. 4 Buecheler, qui post *adepta* mutavit in *nacta*; conferri iussit idem VI, 12845: *superest generis mihi proles.*

13.

III 615 Dyrrachium

Calocaero gubern[atori] | Nic[e] car[i]s(sima) coniunx po(suit) | etc.

ortus in alta Ephyra . . . .

B 408

1. NICARVS traditur; emendavi; 3. ALIA Cyriaci apogr.; corr. Mommsen; carminis principium esse agnovit idem.

14.

III 754 = add. p. 992 = n. 7436 Nicopolis

. . . . [coniugi dulcissimae] | et b(ene)m(erenti)

Fronto Augg. nn. dispens. Moes(iae) inf(erioris) |

floribus ut saltem re[qu]ie[s]cant membra iucundis
Aeliae carae mihi, nunc hoc inclusae sepulcro,
regina Ditis magni regis, [p]recor hoc te—
nam meruit haec multa suis pro laudibus a me—
inmeritae propere solventem fila dearum,
quae globo Parcarum revoluta cuncta gubernant.
qualis enim fuerit vita, quam deinde pudica,
si possem effari, cithara suadere(m) ego manes.
haec primum casta, quot t[e] audire libenter
et mundi spatia, Ditis quoque regia norunt.

hanc, precor, Elysiis iubeas consistere campis
et myrta redimire com[a]s et tempora flore.
Lar mihi haec quondam, haec spes, haec unica vita,
et vellet, quod vellem, nollet quoque, ac si ego nollem;
intima nulla ei, quae non mihi nota fuere;
nec labos huic defuit, nec vellerum inscia fila,
parca manu, set larga meo in amore mariti.
nec sine me cibus huic gratus, nec munera Bacchi,
consilio mira, cata mente, nobili fama.
carmini, possessor, faveas, precor, ac precor, ut tu
hanc tituli sedem velles decorare quodannis
et foveas aevi monumentum tempore grato
roscida si rosula, seu grato flore amaranthi,
et multis generum pomis variisque novisque,
ut possit toto refoveri temporis anno.

B 492
carmen saeculo III vindicat Buecheler.

1. *securitati aeternae* Mommsen Domaszewski; 7. *inmeritae* non est adverbium, sed iungendum cum Aeliae v. 4; *solventem* h. e. *te*, v. 5; 9. *vita* melius iungetur cum *qualis*, quam cum *pudica*; 10. post *cithara* solebat interpungi ante Buechelerum; *suadere* esse posse infinitivum vidit idem; *suadere(m)* plerique recte; 11. *quot (par)te audire* emendabat Haupt olim; 15. *unica vitae* edebatur olim; VITA esse in lapide testatur Domaszewski; equidem suspicor ET sequens ortum esse e quadratarii errore, quod etiam metrum aliquatenus ostendit; sane mellus procedit sententia, si legas *h. spes h. u. vitae*; 16. notum Sallustianum Catil. 20 iussit conferri Buecheler; 17. reponendum *nulla illi*; 23. *velles* esse *vellis*, *velis* vidit Buech.; 24. *aevi* noli in *anni* mutare: est *monumentum aevo factum*, ut passim; 25. *si* lapis; exspectes *seu*; morem antiquum servatum esse putat Buecheler; 26. *multigenerum* Plautinum confert idem; 27. h. e. *tempore anni.*

15.

III 1537 Sarmizegetusa

d m

hic pietatis honos, haec sunt pia dona mariti,
cui multum dilecta fui ego, Marcellina,

promerita: cernis, qu(a)e mihi solus coniunx Aelius
coque post obitum memor amoris dicat.

B 597
2. Vergilianum esse *hic p. h.* Aen. I, 253 viderunt editores; 4. *pro meritis* solet emendari probante Buechelero; non est tamen *pro merita* (= p. meritis), ut dedit Mommsen; esse posse *promeritam* monuit Buecheler iussitque conferri Verg. Aen. IV, 335; 5. vice pentametri fungitur.

16.

III 1759 Epidaurum

conubii decus egregium, lux alma parentum
eximiumq(ue) bonum corporis atq(ue) animi,
invidia fati rapitur Vincentia florens,
et nunc ante patrem conditur Helionem, —
quin potius corpus; nam mens aeterna profecto
pro meritis potitur sedibus Elysiis.

3. *florens* pro solito *in flore iuventae.*

17.

III 1760 Epidaurum

. . . . an]n. XXV h. s. e. | . . . nius posuit | . . . e suo |
. . . . co]ntubernali | [s]uae bene | [me]renti a se |
et te, terr]a, precor, leviter [super] ossa residas,
senti]at ut pietas [prae]mia, quae meruit.

3. 4. supplevit Otto Mueller ex titulo urbano Anthologiae Burm. IV, 285.

18.

III 1992 Salonae

A[g]riae Januariae def. annis | XXXXI[III] vergin[i]ae
et coniugi etc. M. Jul. Felix ab ratione fisci | vivus posuit.
vivas, qui dixeris: «vivit Elysiis».

3. ad metra tendere videtur.

19.

III 2667 Salonae

. . . . nuit . . . . rea . . . .
. . . . voq(ue) et natae nata uti comite
. . . . outuimrc comitata necavit.
. . . . um sprevit nulloq(ue) cupidineius
. . . . mucituit uno con[t]e[nt]a marito.
. . . . no[m]en erit a summo nvii vers. . . .
b]ene meritae Sabinus et sibi.

B 643

ab emendatione tituli pessime descripti abstinendum. 5. fort. *fuit uno c. m.*; 6. acrostichon fuisse carmen significatur.

20.

III 3196 Dalmatica incerta

coniugis officium paret tribuisse maritum:
sic tulerat fatus, non exsuperasse parentes.
hec docuit matres miseras non tollere natos;
(quinque) et (viginti) ann(os) sine crimine vixit.

B 382

2. significatur parentes mulieris ante ipsam obisse; contra mulierem parentes praecessisse adfirmat Buecheler; 3. etiam liberos amisit eadem, cf. III, 2083. 3063 all., 4. *quinque et bis denos* reponit Buech.

21.

III 3337 Intercisa

hoc lapide tegitur Aurel(ia) Pia piissima con[iunx]
[e]x Nic[i]a cives Byth(inicae) originis orta.
ter [q]uinde[cim] annos, non plus, adoleverat aetas:
florent[is ae]t[a]tis immatura v[i]ta [pere]mpta.
vos testo[r, superi, non hoc meruisse videbar.]

B 557

1. exspectes *tumulo*; 2 in. LX traditur; 3. *ter vindeo* lapis ut videtur male lectus; ut supra, dedit Mommsen, sententia v. 4 aliquatenus re-

pugnante; *ter vix(it) deno[s]* fecit Buecheler non multo melius; an fuit *ter quinos?* 4. *florent[em rapuit mor]s* Buecheler; ut supra, ego scripturae vestigia secutus non satis certa; 5. usitatam locutionem reposui, cf. III, 3241.

3 fin. attulit Hosius Verg. Aen. XII, 438: mox cum matura adoleverit aetas.

22.

III 3351 Stuhlweissenburg «litt. s. III.»

hic iacet in tumulo Aur(elia) Sabina, pientissima
coniux annor. XXV,
quem lapis ist[e]tegit, rapta [est d]e luce serena,
q[uae] magis debuerat fe[ss]os sepelire pare[n]tes.
o, dolor! o, pietas! o funera tristia coniugis!
Marcus Aur(elius) | Attianus dec. ale I Trh | acum
et Aur(elia) Sabinilla | filia eorundum vivi | sibi
faciundum curarunt |

B 556

1. archet. esse *hoc iacet in tumulo* et tituli probant, velut III, 3397 all., et poetae, ut Martial. VI, 52, 1 (Hosius); 3. *quem* ex archetypo *nati* vel adeo *mariti*; *est d* litteras in lacunam recte quadrare Mommsen ait; *raptam* posse reponi vidit Buecheler, ut in III, 3397; 4. *magis* pyrrh.; 5 fin. archet. *o funera tr. nati(natae)*; 7. *eorundum* (sic) nomen matris subintellegitur.

23.

III 3397 Campona

hoc iacet in lapide Aure(lia) Marcellina, pientissima
coniux,
quem lapis ipse tegit rapta(m) de luce serena.
huic aetas prima cum florebat in annis,
invida fatorum genesis mihi sustulit illam,
superante genetrice sua, quae se cupiebat ob illa(m)
ante morti dari, qu(a)m sibi flebil(is) casus
acciderit, filia que permansit in [ann]o[s XX]V s(emis).
et quicumque legis, nostros i[mi]t[ar]e dolores:
sic aput Elysias sedes iucund[i]t[er v]ivas.

B 555

1. archet. *in tumulo*, cf. III, 3351; 3. redit in eodem titulo; archet. *iste*; 4. reponendum *primis*; 5. confert Hosius Lucan. I, 70; 6. *pro genetrice* requiritur; *ob illam* esse *pro illa* vidit Buecheler; *ab illa* dedit Mommsen; 8. *accideret* solet corrigi; *permansit inni* | *o* | *uuus te* (vel *et*) exceptum; *in annos XXV set* Mommsen; *in aevo anguste* Buecheler; ut supra ego; 9. *nostros miserare* Buecheler; *imitare* ego; 10. versus desperatae lectionis; *elysiasisen* | *tor dcsceiucund* | *i* || *ivas* descriptum; vidit Buecheler recte, ut opinor, *tor* litteras errore incidentis versu inferiore esse repetitas, fort. etiam quae praecedunt *n* | eidem vitio debita; post *des* quae sequuntur litteris *ce* uti nescio; *que* non satis placet; *sedes per gaudia* dedit Buecheler; ut supra ego.

24.

III 3572 Aquincum

hic sita sum matrona, genus nomenque Veturia,
Fortunati coniux, de patre Veturio, nata
ter novenos misera et nupta bis octo per annos,
unicuba, uniiuga,
quae post sex partus unŏ superstite obii.
T. Julius Fortunatus 7 leg. II Ad. P. F. |
coniugi incomparabili et insigni in se pietate |

B 558

4. versus non perfectus ab auctore; 5. pentametrum dare voluit; scande *superste*, de qua forma egi in Ephem. Min. Publ. Instr. 1894 sect. phil. class.; 7. cf. Vergilianum *insigni pietate*, Aen. I, 10.

25.

III 4185 Savaria

Fl(avius) Dalmatius v(ir) p(erfectissimus) ex pro(tectore) |
qui vixit an. XL et Aur(elia) Julia conp(ar) dulc(issima) |
qu[ae] vixit an. XXXV ideoque hunc titulum | scripserunt
quisquis e(ris) post me (dominus) Laris huius et horti,
vicinas mihi carpe rosas, mihi lilia pone
[ca]nd[i]da, q(uae) viridis dabit hortulus; ita beatum!
. . . Volussius et Sabatia lib(erti) posuerunt |

B 578

3. *qui*; 4. *he. post me dm. laris huius* | *et orti*; 6. *ca*]*ndedas q. viridis dabit ortulus*, lapis; *ista* lapis litteris contignatis; *ita* Mommsen; *ista beatûm*, h. e. ista sunt munera beatorum (defunctorum), Buecheler.

26.

III 6380 Salonae

Marcia Aelia sib[i et] Ulpio Andronic[o con] | iugi
vivi feceru[nt]. |
sum Frygiae te[rra] natus et, multa p[era]grans,
veni in D[al]matia(m) sane sa[lute] bona.
in quan[tum li]cuit aeterna(m) [non habi]tare domu(m).

supplerunt Mommsen Bormann.

5. *evitare* posse etiam reponi vidit Mommsen; versus ad pentametrum inclinat.

27.

III 6744 Satala

[Atticae] C. . . . Jun[ianus femi]nae d[ignae]
Attica dis data sum turba comitata meorum;
Roma mihi tellus: genus inde; set hospita sedes.

B 418

2. confert Buecheler Propert. V, 11, 98; Ovid. Met. VI, 594; Verg. Aen. II, 580; 3. *tellus* h. e. natalis; *hospita sedes* h. e. Armenia.

28.

III 7868 Maros-Némethi (Micia)

d m | Aelia Hygia, vixi[t] | annis XVIII | Ael(ius)
Valent(inus) | [dec. col. Ap?]ul. [f]lam [en col.?] |
libertae et co(n)iugi | gratae |
† quam tempus durum rapuit familiamque simul;
Dacia te voluit, possedit Micia secum.
havé, puella, múltum adqu(e) in aevúm vale!

4. *familiam* | *quae*; 5. *inaeum*; lapis.
4. hexametrum restituit F. Buecheler ad tit. hoc modo:

quam tempus durum rapuit gentemque simitu,

acute sane; quamquam poterat illud *familiamque simul* exitus fuisse pentametri alicuius, cum hexametri parte maiore inepte conglutinatus; vitiosam eiusdem modi productionem habes et in senario qui sequitur versu: *in*.

29.

III 8135 Viminacium

[hic iaceo infelix, sed nullo crimine coniux]:
[occubu]i terra quam pro[c]ul a patria!
morib(us) et form[a p]ariter laudabilis, ut quis
cernere non posset, pulchrior an melior.
nunc [t]umulus super, et super est Petronia nomen:
annos bis denos adq(ue) duos tetuli:
[casta, pudica fui, perstans in amore m]ariti,
qui caruit vita, quom caret hac anima.
nec carum cinerem at terram asportare paternam
quivit, et hic miserum ut discruciet stimulus.

1. supplevi ad sensum; 2. *ponitur i*]*n* Domaszewski, sed prima littera non est N; ut supra ego; 4. *cernere* est *discernere*; 5. idem exitus III, 9610, 1; 7. supplevi ego.

30.

III 8158 Singidunum

[d] m
[siste gradum, tumulum cernis quicumq]ve viator:
[hic iaceo . . . . .]tii [carissima coni]ux.
[casta, pudica fui, perstans in amor]e m[ari]ti,
[qui caruit vita, quom care]t [hac ani]ma.

supplevi.
4—5 supplevi ex III, 8135.

31.

III 9302 Salonae «litteris secundi opinor saeculi»

d m | L. Publicius Trophi | mus heres institut(us) ab Val(eria) | Philete uxore mea in memo | ria(m) karae

coniugis et m(e)i po | sui stilibatam causa arae |
viatoribus
bene concordes
vivite: vivendo fit minus una dies.
commemora tecum ⏑⏑–⏓ nil stomacandi:
haec nobis d(omus) perpetua!

2. *memoria*; 3. *mi*, lapis.
5—8 lacera habes membra distichorum duorum.

32.

III 2609 = 2964 = 9418 Salonae

Vitalis | Pieridi | L. Pomponi Pietatis ver(nae) | b. m.
Pieris hoc tumulo tegitur, de matre Venusta
sexto nata loco quae fuit e reliquis.
nondum viginti iuvenis compleverat annos,
quoi quoque virginitas nuper adempta fuit,
grataque florebat cunctis mortalibus aetas,
quam Fors ad superos noluit esse diu.
non pudor huic aberat, pietas non grata parenti,
non amor in fratres eius avarus erat:
cara fuit mater fuerant caraeque sorores
et pia coniugio grataque semper erat.
invida Pieridi cum venit letifera hora,
qua cubuit molli languida saepe toro,
hanc Atropos rapuit Lachesisque et tertia Clotho:
infelix mater tollit ad astra manus,
incusatque deos, incusat denique Parcas,
quae vitam pensant quaeque futura canunt.
inplerunt fratres magnis mugitibus auras
et cuncti flebant nec minus ante rogum.
haec fuit ad tumulum miserae vox ultima matris,
ossa simul vidit tabida Pieridis:
«hanc Humus excepit leviter, precor, illa prematque,

infantem ex utero quae quoque sustinuit•.
coniunx Pieridi-supremum munus-amatae
hunc titulum scripsit pro pietate sua.

21. *excepit* lapis; malim *excipiat*; *Terram Matrem* intellegendam vidit Buecheler.

33.

III 9506 Salonae (circiter p. C. 375)

Constanti coniux, parvorum mater Honoria,
dulcibus eximie carissima semper et una,
comple(n)s ter denos quae vitam vixerit annos,
martiribus adscita cluet, cui parvula contra
rapta prius praestat tumuli consortia dulcis.

B 666
3. *conples*; *cul*, lapis.
1. *Honoria* laeso archetypo contra metrum inlatum.
4. pro *contra* malim *nata*; potest fuisse et nomen aliquod a quadratario pessumdatum; exadversum esse sepultam Honoriae filiam putat Buecheler.

34.

III 9623 Salonae

hunc] Ursi tumlum cernis quicumq(ue) viator,
quem (i)uvenem rapuit sors ultima, perlege, q(uae)so;
qui vixit quinquaginta in annis.
heu, m(i)sera Alexandria gemit decepta marito,
qui est putita dulcem coniugem viginti et sex annos.
et nemo reventos: alios mone: vita brebis est:
cunctis fila parant <et> Parce, nec parcĕtur ullis.
hunc illi dismisit duo anxia natos.
condicio talis omnem conplectitur urbem.
sed m(e)ritum et binefacta adiu[t]an(t) laborq(ue) fidesq(ue).
haec ne libertum dominis fecere probatum,
hec ne defendunt senper sociantq(que) beatis.
si par esse belis, semilem mihi suscipe curan.

B 627

recepi propter pagana.

1. *hunc* addidi; *tumlum* non mutandum; 2. VVEAEM, VITIMA, TERLEGE, QSO lapis; 5. *qui* fem. ut passim; *putita* est *potita*; cf. III, 9634; 6. turbata est solita formula *unde nemo revenit*; *reventos* esse *reventus est* a *revenior*, dictum ut *regressus est* monuit Buecheler; 7. *et* abundat; *parcetur* est praesens; vetustioris auctoris esse versum sumit Buecheler recte; 8. *hunc* est *huc*, non *hic*; exspectes sane *huic ille* — *anxiae*; *nunc* corr. Hirschfeld; cf. XI, 198 *a*; 9. *conflectitur* lapis; *urbem* est orbem; 10. ADIVIAN lapis; 11. 12. *ne* est *nae* adfirmandi.

35.

III 10501 Aquincum

clausa iacet lapidi coniunx pia, cara Sabina:
artibus edocta superabat sola maritum.
vox ei grata fuit, pulsabat pollice cordas,
set, cito rapta, silet. ter denos duxerat annos,
heu! male quinque minus, set plus tres menses habeb ,
bis septemque dies vixit haec ipsa superstes.
spectata in populo hydraula grata regebat.
sis felix, quicumque leges: te numina servent!
et pia voce cane: «Aelia Sabina, vale!»
T. Ael(ius) Justus hydraularius salariarius leg.
II Ad (iutricis) coniugi faciendum curavit.

B 489

1. *sabina* lapis corr. ex *sadina*; 3. *puisabat*; 4. *silpi* lapis; corr. Thewrewk; 5. *hfu*; *meses* lapis, quod sane retiueri potest; 6. *hcc*; 7. *populo* lapis corr. ex *eopulo*;

3. confert Buecheler Tibull. II, 5, 3: vocales inpellere pollice chordas; Hosius Ovid. Met. X, 145: temptavit pollice chordas; 4—6. vixit igitur an. XXV m. III d. XIIII; *superstes* non est nom. sg., sed acc. plur., interpungendum itaque neque post *vixit*, neque ante, cf. ad III, 3572.

36.

III 10864 Siscia «s. III ex.»

. . . . ec . . u[xo]ri | posuit carissim[a]e suae | Maximille.

nomina tue (ad) superos laudesq(ue) manebunt;

adque utinam su[p]erstes amic(o)
reciperes tua mer[i]ta magna.
coniugio ereptam Firma(m) requiris ibidem.

B 598
2. erat *Maximillae* signum *Firmae*; 3. corrupit quadratarius Verg. Aen. I, 609: semper honos nomenque tuum laudesque manebunt; *tue* erit *tui*; fort. etiam *superos* corruptum ex *sēperōs*; 4. 5. hexametros voluit scriptor; 6. *requiris* loco imperativi esse positum putat Buecheler.

37.

V 154 Pola

L. Cornelius | Cn. f. | Laecania Sp. (f.) | Maxsima |
tali ín coniugio haec úni officium praéstitit,
ex quá vir doluit núncquam nise mortem (ípsíus).

B 161
3. *nise cum mortuast* reponit Buecheler.

38.

V 1071 Aquileia

Anicia P. l. Glucera fui; dixi de vita mea satis:
fui probata, quae viro placui bono,
qui me ab imo ordine ad summum |
perduxit honorem.

B 66
1. *Glucera—satis*; 2. *fui—bono* in senariorum formam cogi possunt facile; 3—4 difficilius nec videntur urgenda.

39.

V 1639 Aquileia

flebilis hoc m[anet in tumulo carus mihi coniunx]:
Topius ille Bonosu[s erat dum vita manebat].
vi[x]sit m[ec]um plus m[inus ann. . . .]

1. 2. sententiam explevi; 3. suppl. Mommsen.

40.

V 1710 Aquileia c. s. IV p. C.

nomine quae Solida vixit cum coniuge sancte,
clara genus et pulcra gena, sed plena pudoris,
hic iacet extremum fatis op(p)ressa sinistris.
h(a)ec eadem nox una dedit t(h)alamosque necemque,
aurea bis denos aetas cum stringeret annos;
quat(t)uor ast dederat solatia digna marito,
pignore caro tamen vacuum soluta cubile
pergit ad occasus, quoniam sors omnia volvit.
cuius pro meritis pulcram de marmore sedem,
Valeriane, dolens com(m)uni in pace parasti.

B 640

1. *sanctae*, 2. *cenus*, *cena* lapis habuisse traditur; 4. *haec* pro dativo habet Buecheler; *huic* corr. Steinbuechel nulla legitima causa; est sane nominativus; 6—7 contorto nimis sermone significatur post quattuor partus in quinto infeliciter obisse Solidam marito absente; *vacuum cubile* pro ablativo usurpatum.

omnia fere ex paganis desumpta.

41.

V 1721 Aquileia

debita, non optata, dies iuvenili advenit aetati;
cum meritis gauderet suis, qu(a)e olim labore quaesiit,
⟨tunc⟩ desertus dulce est coniugali vinculo,
ac post non magno et crudeli tempore
eorum fata dura coniunxerunt corpora:
unŏ iacent ambo non torŏ, sed tumulo.
nec remisere saltem subolem, qui meminerit suos,
quod non quidem solis, nec nunc primum contigit.
omnibus semper suis fuit carus amicus,
hic ducenae dignitate inter lectos meruerat viros,
huic contubernales sui id contra votum posuerun(t).
⟨fors⟩ qui intendit, doleat, sed sic se fata ferebant.

centonem esse apparet ex archetypis compluribus concinnatum; v. v. 1. 2. 9. 12 ad hexametros tendunt et quidem 12 eliminato *fors* haud infeliciter; v. v. 3—5. 7. 8. 10. 11 in iambos redigi possunt; v. 6 pentametri vice fungitur.

2. *quaesitis* proposuit Mommsen; 3. *dulce* ablat.; 5. *durae coniunxerunt* traditum; *du(m) reconiunxerunt* Mommsen quaesite; asyndeton ei aetati prorsus respondet; 7. *qui* pro fem. ut passim; 9. exitus *carus amicis* exspectabitur; 10.=*ducenariae*, pro *ducenariā*; 12. Verg. Aen. II, 34: Troiae sic fata ferebant; cf. VI, 22066.

42.

V 2411 Ferrara

Claudiae Aug. l. Januariae | Artemonis Caesaris Aug. |
quid quereris fatis mortis, carissime coniunx,
cum sit communis omnibus una via?
desine sollicitum pectus lacerare dolore;
temporis hospitium non solet esse diu!

5. *hospitium* de hac vita constat usurpari: Cic. d. sen. fin.

43.

V 3014 Patavium

d m

P. Pom(peio) | Firmo | infelic(issimo), | quem ma | ris
apstulit | undis, Jul(ia) | Olympia ma | rito b. m. p. |

2. 3. *quem maris* (=*mare*) *apstulit undis* de carmine desumpta; de forma *maris* cf. *Georges* Lex. d. lat. Wortf. col. 409.

44.

V 3496 Verona

d. m.

Atiliae Maximinae, animae innocentissimae, | Caonius
Vitalis uxori incomparabili, | quae vixit mecum sine ulla
controversia | ann. XVIIII m. II
d. VIIII, quae tulit secum ann. XXXXVI |
quae dúxit secum, honós et gloriá,
aetérnum meum valé sola[c]iúm!

6. 7. sunt pentapodiae iamb.

45.

V 3653 Verona

Laeliae Clementinae | uxori incomparabili | Q. Furius Secundus mari | tus et sibi vivus fecit |
functa iaces hic, set vivis vivesque Secundo,
Laelia, tuo, debent nec benefacta mori.
te, tellus, sanctosque precor, pro! coniugis manes:
vos ite placidi, tu levis ossa tegas!

1. Clementine; 4. debet; 6. ossua.

46.

V 3996 ripa lacus Benaci

avete, anime innocentissime!
L. Oc(tavius) Treb(ia) | Jasius Max(imus) Val | erianae matri | car(i)s(si)m(ae), quae vi | xit ann. XXXVI di. | VIII, et L. Oc(tavio) Lucili | ano patri nobili | ssimo, qui vixit an. | LI m. III dies XXII |
coniugiu[s hi]c ille iacet castissime fame,
quibus non‹in se› licuit, bis denos viverent annos,
quos cito nimium rapuerunt fata te[n]e[brae].

B 595

6. *coniugius*=coniugium, coniuges; 7. *in se* Italorum *insieme*; 8. *te. e...* descripsit Mommsen; *tenebre* legit Maffei probante Buechelero; potest subesse etiam *tenentur*, *tenent hic.*

47.

V 4018 Arilica

Septumiae L. l. | Severae L. Poblic(ius) Abascant(us) |
pro meritis parum, pro facultate satis

2. ad pentametrum adspiravit qui composuit; eadem fere sententia redit V, 7581 *monumentum pro re magnum, pro pietate parvum.*

48.

V 4593 Brixia

v. f. |

Q. Egnatius | Q. l. Blandus | sibi et | Minuciae Urbanae | uxori |
pro paupertate haec summo tibi tempore, coniunx,
ut potui, meritis parvola dona dedi.

49.

V 4754 Brixia

d. m.

Valeriae Crispi | nae, animae innoc | entissimae, quae vixit | ann. XXIIII m. V d. VII or. V | L. Postumius Ursianus | coiugi frugalissimae | Sinplicio |
o nefas! quam floridos cito, mors, eripis annos!

5. quan.
est hexameter male factus.

50.

V 5709 ager Mediolaniensis

d. m. | et memoriae |
Sextiliae Cattae et Sextilio Bassiano | cett.
coniuges hic positi, acerbo funere rapti.

51.

V 6714 Vercellae

. . . .
cum qua vixissem melius, nisi fata vocassent;
sed praescripta dies unam non distulit horam,
corpus, quod vixit, facta est † vindi levis umbra.
hic, simili casu qui pendes commoda, visus
et lacrimas titulo noli, moriture, negare.

B 391
rri quod traditur ante versum deperditum extare, de nomine fort. superest; tum excidit hexameter fere talis: coniugis hic recubant dilectae membra sepulta.

2. conferri iussit Hosius XI, 2836: *sed traxit Fortuna diem nec distulit horam*; 3. *vindi* quid sibi velit non exploratum; *Vindi* genetivum mariti putarat Bruzza; *viridi* emendat Buecheler dubitans; requiritur *nunc.*

52.

V 7116 Taurini

v. f. |

L. Valerius | Severinus | Gaviae M. f. Ingen(uae) |
coniugi sanctae | ac piissimae. vixit | annis XXIIII |
dies XXIIII |
casta, pudica, decens, sapiens, generosa, probat(a).

B 843
3. piisimae; 5. fin. suppl. Maffei.

53.

V 7404 Dertona

b m

quot merui vita, moriens quot et ipse rogavi,
coniugis o grat[ae] redditur ecce fide.
sit licet infern(a)e noctis tristissimus horror,
me tamen vestr(a)e credo iacere dom[i].
Aurelia Eusebia Cerellio Proculino v. p. coniugi |
dulcissimo etc.

2. *vitam*, 3. *grati*, *fides*, 5. *domo* lapis.
5. archet.: *me t. illius c. i. toro*, cf. XI, 911, 6—7.

54.

V 7453 Vardagate

d. m. | et memoriae. | Simplici, have! | Statiliae |
Tigridis, | vixit ann. XXXVI |
o, formosa nimis semperque pudica maritis!
duobus recubuisti toris, ubi duos natos dedisti amoris,
qui primus ille fuit, si potuisset vincere fata,
hunc titulum laudis posuisset ille tibi.

sed ego infelix, qui te talem carui ecce modo,
frunitus sexdecim annis castitate et amore tui.
v. p. p. Vibius | Verissimus | coniugi incomparabili
et sibi | Euphilus Simplicio |

1. signum mulieris *Simplicium* redit V, 4754; declinatur ut virile *Simplicius*; 5. iunge *ille qui pr. fuit*; 6. pentameter requirebat *poneret*; 7. 8. exitus item pentametrorum.

55.

VI 1779 Roma s. IV ex. p. C., c. a. 384.

Basis Agorii

d m

Vettius Agorius Praetextatus, | augur, p[o]ntifex Vestae, | pontifex Sol[is] cett...... et Aconia Fabia Paulina c. f., | sacrata Cereri et Eleusiniis | cett . . . . hi coniuncti simul vixerunt ann. XL |

loquitur maritus defunctus:

Paulina, nostri pectoris consortio,
fomes pudoris, castitatis vinculum,
amorque purus et fides caelo sata,
arcana mentis cui reclusa credidi,
munus deorum, qui maritalem torum
nectunt amicis et pudicis nexibus,
pietate matris, coniugali gratia,
nexu sororis, filiae modestia,
et quanta amicis iungimur fiducia,
aetatis usu, consecrandi foedere,
iugi fideli, simplici concordia
iuvans maritum, diligens, ornans, colens!

respondet uxor superstes:

sple]ndor parentum nil mihi maius dedit,
quam] quod marito digna iam tum visa sum.
s]ed lumen omne vel decus, nomen viri,
Agori, superbo qui creatus germine,

patriam, senatum coniugemque inluminas
probitate mentis, moribus, studiis simul,
virtutis apicem quîs supremum nanctus es.
tu namque quidquid lingua utraque est proditum
cura soforum, porta quîs caeli patet,
vel quae periti condidere carmina,
vel quae solutis vocibus sunt edita,
meliora reddis, quam legendo sumpseras.
sed ista parva: tu pius m[y]stes sacris
teletis reperta mentis arcano premis,
divumque numen multiplex doctus colis,
sociam benigne coniugem nectens sacris,
hominum deumque consciam ac fidam tibi.
quid nunc honores aut potestates loquar
hominumque votis adpetita gaudia,
quae tu caduca ac parva semper autumans
divum sacerdos, infulis celsus, clues?
tu me, marite, disciplinarum bono
puram ac pudicam sorte mortis eximens,
in templa ducis ac famulam divis dicas.
te teste cunctis imbuor mysteriis,
tu Dindymenes Atteosqu[e] antistitem
teletis honoras taureis, consors pius,
Hecates ministram trina secreta edoces,
Cererisque Graiae tu sacris dignam paras.
te propter omnis me beatam, me piam
celebrant, quod ipse me bonam disseminas
totum per orbem: ignota noscor omnibus.
nam te marito cur placere non queam?
exemplum de me Romulae matres petunt,
subolemque pulchram, si tuae similis, putant.
optant probantque nunc viri nunc feminae,
quae tu magister indidisti insignia.
his nunc ademptis, maesta coniunx maceror,

felix, maritum si superstitem mihi
divi dedissent, sed tamen felix, tua
quia sum fuique, postque mortem mox ero.

ad haec rursus defunctus:

Paulina, veri et castitatis conscia,
dicata templis, atque amica numinum,
sibi maritum praeferens, Romam viro,
pudens, fidelis, pura mente et corpore,
benigna cunctis, utilis penatibus,
cre[den]s n . . . . . o . . . . us [om]ni[bus].

B 111

de defuncto vide *Teuffeli* R. L. II^5 p. 1097 sq.; *Henzenum* C. VI, 1778. 1780; de metri ratione — *Buech.* s. n.

1. *consortio* esse Nom. seu Vocat. monet Buecheler; 4. ad sacra, quibus ambo erant initiati, refert Bonada p. 270; 14. *iam tum*, cum tibi nupsissem; 16. adludi ad cognomen *Praetextati* putat Bonada, collato Macrob. I, 6; cf. Gell. I, 23, 1. 13; 21. contulit Hosius Sil. It. XV, 78; 25. MOVESTES marmor, ortum ut docuit O. Jahn ex *moestes* et *mustes* seu *mystes* formis; nota homoeoteleuta v. v. 25—28; 35. *sorte mortis* dedit iam Bonada; *sorte morbis* visus est sibi legere Marini; 38. *Diadymenes* antiquiores; *atteosqui* lapis; 43. post *disseminas* interpungit Buecheler contra ceteros nec non et contra v. 42; 45. *cui* Schrader otiose; 46. *exemplum* lapis; *exempla* Bonada Buecheler; 56. cf. Iuven. III, 8, 128; quod remanserat Romae praedicatur Paulina; 59. versus desperatae lectionis; *crebris* aut *credens* descripsit Buecheler «ex schedis Lerschi»; *caldasn*... Henzen; sententiam puto inesse talem fere: *credens maritum esse tibi pro rebus omnibus*, cf. v. v. 13. 14. 42—45.

56.

VI 1958 Roma

in monumento Eurysacis.

fuit Atistia uxor mihei, femina opituma veixsit;
quoius corporis reliquiae <quod superant> sunt in hoc panario.

ad eandem sive ad filiam Eurysacis pertinet:

quoius forma(m) t[enaces] vicerunt mores fi[dei].

B 14

2. verba *quod superant* abundare viderunt editores; 3. ut supra Buecheler ad lapidem; *quoius forma[e decorem] vicerunt mores*, Ritschl.

57.

VI 2160 Roma

d m

in hoc tumulo iacet corpus | exanimis, cuius spiritus inter de | os receptus est; sic enim meruit | M. Ulpius Maximus eques Romanus, qui et | lupercus cucurrit, (h)uius loci refrige | ra(n)s, cuius fama in eterna nota est | , qui vix. ann. XL mensib. III dies XXVIIII | . . . . iesis coniugi inconparabili | [homini sanc] tissimo, marito meo, qui vi | xit mecum plus minus annos XVIII, in quo | nulla querella abuit: cum bixit, bixi; | ubi defunctus es(t), male bixi, | p(osui). |

2. *de* | *eos* lapis; 5. *uius* id.; 6—7. nomen uxoris periit velut *Epictesis*; 7. *homini* ego; *fecit* suppl. Henzen, non necessario, cf. v. 10 fin.; 9. = *nullam querellam*; *bixit bixit* lapis; correxi ego; alterum *bixit* delendum censet Henzen iungendumque: *in quo nulla(m) querella(m) (h)abui, cum bixit*; 10. *es* lapis; 1—9 metri dactylici partiunculae passim dinoscuntur; verba autem: *cum bixit — male bixi* integrum heroicum efficiunt illa aetate dignum; *cum bixit (bene) bixit ubi defunctus es(t) male bixit*, corr. de Rossi in addit. p. 864.

58.

VI 2489 Roma a. 29 p. C.

d m

Q. Caetronius | Q f. Pub. | Passer | mil. coh. III pr. annis XVIII | missus duobus Geminis | sibi et | Masuriae M. f. Marcellae |

vixi quod volui, semper bene, pauper honeste,
fraudavi nullum, quod iuvat ossa mea.

5—6. redeunt fere verbo tenus III, 2835, unde poterat reponi v. 5 *quoad volui*.

59.

VI 2960 Roma

d m

Maria Martina | et Furnius Pribatus cett.
memoria fruor | , quem biba amabi. |

3. IIIBA lapis; voluit tale fere:
quem víva amavi, (núnc) fruor memória.

60.

VI 3452 Roma

d m

huc sita est Paterna post annos VIIII et XX,
sancta e(t) casta fide post pignora certa:
gnatum memoriae statuit haec prima cubili.
coniugis obsequio meruit in munere functae
sephulcrum dignum pro meritis a coniuge amantem
percipere e(t) titulum suo nomine testans.
me Germana creat tellus myseram,
quem nunc hic Fabia terra tegit.
nunc rogo, si colitis manes, cuncti meo nomini tantum
terra(m) leve(m) optetis; vobis nunc dii fortuna(m) beatam et
semper ho(no)ratam praestent suo numine sancto libentes,
ex qua possitis obiti bene linquere natos.
M. Aurel(ius) Diascentus vet. Aug. n(ostri) | cum
M. Aur(elio) Antiochiano fil(io) coniu | gi inconparabili b. m. f. c. |

B 476

2. *huc* pro *hic* recte retinendum censet Buecheler; *hic* Henzen; 3. SANCTA E CASTA lapis compendio neglecto; *sanctae fide* iungit Buecheler genetivo casu; omissum credo *magnā* sim.; 4. aegre intellegitur; *cubile* corr. Henzen, sed ne ita quidem sensus recte procedit; paulo rectius Buecheler, qui iungit: *haec pr. statuit* (h. e. peperit) *natum memoriae cubili*, h. e. memoriam coniugii (cf. v. 15); 5. *functae* iungunt cum *coniugis* editores; vidit tamen Buecheler posse et *functa*; 6. *sephulcrum* in exitu versus aptius collocaretur; *amantem* erit ablat.; 7. *perciperet* lapis; retinendum censet Buecheler; ut supra corr. Henzen; *titulum* fort. gen. neutri; 9. vice pentametri fungitur; *Fabia terra* erit Roma sive urbs, ut Mommseno videtur, sive collis Quirinalis, ut Buechelero; 10—14 redeunt VI, 3608 pauculis mutatis; 12. *et* in princ. v. collocat Buecheler; *horatam* lapis.

61.

VI 4656 Roma

L. Tampius L. l. Ingenuus sibi | et Crassiciae P. l. Helpidi uxori suae | colenda ossa et cineres suis | commendarunt |

2. post *suae* supplendum *emit.*
2. *colenda* — *commendarunt* iambicum colorem prae se ferunt casu fortasse.

62.

VI 5162 Roma

. . . .

vix ann. L | uno conten [ta] | viro |

uno contenta viro sumptum e carminibus.

63.

VI 5167*b* Roma

cernitis hic pos]itam, qui foedere nupta iugali
coniugiumque domu]m et super[os] post fata reliquit.
corde animoque] pio [po]s[uit donaria V]ictor.

B 729*b*
licet christiana sit, recepi supplevique.
1. *v]itam,* 2. *super[os],* 3. *v]ictor* praeivit Buecheler; 2. post *super* cernitur vestigium litterae velut *a* vel *m*; 3. supplementa mea lacunam in fine v. excedere ipse moneo.
1. *qui* esse *quae*, ut passim, vidit Buech.

64.

VI 5254 Roma

Julia Erótis, fémina óptima híc sitást.
«nullúm dolórem ad ínferós mecúm tulí;
viro ét patróno plácui et décessí priór».

B 86
3. V, 1071 iussit conferri Buecheler.

65.

VI 5302 Roma

(tu), quicumque legis titulum iuvenis, quoi sua carast,
auro parce nimis vincire lacertos.
illa licet collo laqueatos inliget artus,
et roget, ut meritis praemia digna ferat,

vestitu indulge, splendentem supprime cultum:
sic praedo hinc aberit, neq(ue) adulter erit.
nam draco consumpsit domina(m) speciosus abartus,
infixumq(ue) viro volnus perpetuumq(ue) dedit.

1. *tu* addidi ut tralaticia formula efficiatur; abundat *iuvenis*; 7. armillam intellego auream, draconis speciem imitatam, cuius pondere pretioque inductus latro quidam mulierem iugulaverat; *abartus* nisi corruptum, erit *ab artibus*; 8. *volnus* extra metrum.

66.

VI 6250 Roma

Statiliae T. l. Hilarae | Amarantus colorat(or) | ,
Philologus atriesis coniugi posuer(unt).
(iám) bene adquiéscas, Hilara, sí quid sapiunt ínferi:
tú nostri meménto, nos numquam óbliviscemúr tui.

B 179
3. *iam* addidi ut fiant septenarii trochaici; inter senarios collocavit Buecheler.

67.

VI 6314 Roma

Nothi, librari a manu.
non optata tibi coniunx monimenta locavit,
ultima in aeternis sedibus ut maneant;
spe frustra gavisa Nothi, quem prima ferentem
aetatis Pluton invidus eripuit.
hunc etiam flevit quaequalis turba, et honorem
supremum digne funeris inposuit.

2. malim *locavi*; 3. *ultima* h. e. *reliquiae*; cf. VI, 6976: ossa novissima; 4. 5. iunge *prima — aetatis*; 5. =*flevitque aequalis*; scripturam lapidis vulgarem mutare nolui.

68.

VI 6592 Roma

si qua manent obitis vi[tae sine crimine latae]
praemia, sub terris [sit tibi terra levis]!

iudica[t]id coniunx, erepta qua sibi maerens
devovet invisi noxia regna dei.

1. *vi[tae sine fraude peractae]* Henzen; ut supra ego; 2. supplevi ego; 3. IVDICAFID lapis; *iudica[v]i[t]* Henzen; ut supra ego; melius tamen quaero, velut *unica fuit* sim.

69.

VI 6593 Roma

viva viro placui, prima et carissuma coniunx,
quoius in ore animam frigida deposui.
ille mihi lachrimans morientia lumina pressit:
post obitum satis hac femina laude nitet.

1. *carissum*, 3. *lumin* Gori, contignationibus scilicet *ma* et *an* male solutis.

70.

VI 6976 Roma

Lintionia Terpsichore, a. XIIX
hoc tumulo cineres atque ossa novissima coniux
Terpsichorae grata condidit ipse manu.
hic fudit lachrumas, hic verba novissuma dixit,
hic viduom questus per sua damna torum.
aetas prima fuit, mores sine fine probandi,
forma decens, nulli dedita, grata viro.
sis, precor, infernis minus invidiosa sub umbris!
Terpsichorenis tellus contegat ossa levis!

3. terpsichore; 8. inudiosa; 9. *terpsichorenis* lapis; *terpsichor[es]* Corporis editores; poterat sane et *terpsichorae* ex versu 3 hic reponi, sed praestat non attingere.

71.

VI 6986 Roma

L. Ricinius Adiutor | Lintioniae Lochiadi | uxsori suae; a. v. XIX |
feci ego, quod decuit te mi fecisse, puella,

funus, et extructa inposui ipse pyra.
me potius manes rapuissent Ditis avari,
et cineres nostros ima foveret humus,
quam te sic nostris rapuisset Cerberus annis,
aut insperanti triste dedisset opus.

4. usitatius erat *extructis — rogis.*

72.

VI 7243 Roma

Clytius l. Phile Clyti l. [f.]
hic Clytius carus cunctis, iustusque piusque,
est situs, et subito tempore raptus abit;
quem flet amissum aeterno tempore coniux.

4. pauca si transponas, fit senarius; noli tamen mutare; idem versus in muliere VI, 15806.

73.

VI 7579 Roma

dis manibus Meviae Sophes |

C. Maenius Cimber coniugi sanctissimae | et conservatrici, desiderio spiritus mei, | quae vixit mecum an. XIIX menses III dies XIII, | quod vixi cum ea sine querella. | nam nunc queror aput manes eius et flagito | Ditem: aut et me reddite coniugi meae, quae | mecum vixit tan concorde ad fatalem diem; | Mevia Sophe, impetra, si quae sunt manes, ne | tam scelestum discidium experiscar diutius. | hospes, ita post obitum sit tibe terra levis, ut tu | hic nihil laeseris, aut si quis laeserit, nec superis | comprobetur nec inferi recipiant et sit ei terra gravis! |

5—11 color quidam poeticus negari non potest; versus integri aegre restituuntur; 6. excidit sententia fere talis: *aut mihi coniugem, aut et me* . . .: 9—10 *hospes ⟨ita⟩ post obitum s. t. t. l.* pentametrum efficiunt solitae normae; reliquus tenor ad iambos tendit.

74.

VI 7873 Roma

Asphale Octavia | vixit ann. XXXIII | menses VIII |
hic iaceo coniux Grati et Hilari, dicta Asphale,
moribus et vita digna puella viris.

3. archet.: *digna puella viro.*

75.

VI 8047 Roma

Samiaria L. l. Hypora |
hic sita, quae fuerat Samiaria dulcis Hypora,
cara suo coniux et proba, digna viro.

76.

VI 8553 Roma

M. Ulpio, Aug. lib., Philo | tae, pp. vestis scaenicae |
Ulpia Veneria marito | incomparabili pietate
hic iacet ille situs M(arcus), formonsior ullo;
quod meruit vivus, moriens quot et ipse rogavit,
coniugis sue gratae praestitit ecce fides.

3. M. lapis; 4. *quot* tradi solet; non mutavi; 5. *coniugi* lapis.
3. init. cf. VI, 6275; 4. cf. VI, 30156, 4 et supra n. 53.

77.

VI 8703 Roma

Julia Procilla, vix. an. XIX | Amaranthus, Caesaris aedituus | ab Concordia coiugi bene | meritae posuit |
hunc tibi perpetuo titulum, gratissima coiunx,
corporis extincti dedicat ipsa fides.
vixisti mecum iuvenis, carosque per annos,
quos vita exegi dulciter ipse mea.

opto, si qua fides remanet telluris amicae,
sit tibi perpetuo terra levis tumulo!

1. *amaranthus* exempla omnia: non mutavi; 2. *aeditus* lapis, ut videtur; 7. *tulluris* apographa meliora.

78.

VI 9118 Roma

Cocceiae Nice † Domitiae f. Chrysae | vix. ann. XXIV m. IIII d. XXIV | Hermes Cocceiae Bassae act. coiugi benem. |
aeternam tibi sedem Hermes aramque dicavi,
Nice, optassemque utinam tua fata, superstes
ut mihi tu faceres! sed iniqua sorte maligna
rapta iaces annis iam viduata tuis.
ia tibi Cybeles sint et rosa grata Diones,
et flores grati Nymphis et lilia serta!
si(n)tque, precor, meritis qui nostra parent tibi dona
annua, et manes placida tibi nocte quiescant,
et super in nido Marathonis cantet aëdon!

B 467
1. nomina vel corrupta sunt, vel ex titulis iuxta positis male contaminata: 4. corruptus: *praeissemque utinam t. f.*, corr. Muratori; confudisse poetam locutiones *optassem tua f.* et *utinam tulissem t. f.* putat Buecheler; potest *optare* h. l. accipi rara licet significatione pro *elegere*. 9. *sitq(ue)* lapis: tuetur Buecheler; *meritae* corr. Muratori: 11. *Marathonis* est nom. sg.

79.

VI 9446 Roma

benemerenti Bonifatio se . . . . . . | grammatico
Aeliana c[oniunx caris | sima posuit etc.
Traiani quaerent(t) (nunc) atria me, atque sepultum
tota (et) Roma (gemet), flebit et ipse [pater].

3. 4. supplevi ex gr.: 4. *et ipse [puer]* Henzen dubitans.

80.

VI 9499 Roma

a)

L. Au]relius L. l. | [H]ermia | [la]nius de colle | Viminale |

h]aec, quae me faato praecessit corpore casto,
c]oniunxs, una meo praedita amans animo,
f]ido fida viro veixsit studio parili, qum
nulla in avaritie cessit ab officio.

b)

Aurelia L. l. | Philematio |

viva Philematium sum Aurelia nominitata,
casta, pudens, volgei nescia, feida viro.
vir conleibertus fuit eidem, quo careo, eheu!
ree fuit ee vero plus superaque parens.
septem me naatam annorum gremio ipse recepit:
(quadraginta) annos nata necis potior.
ille meo officio adsiduo florebat ad omnis
. . . .

a) 5. locus multum vexatus; *in avarities* olim traditum, *in avaritie* | descr. Mommsen; *in amaritie* corr. Schrader; in v. 4. *qum* in *quin* corr. Heinsius probante Mommseno; interpretes v. ex. gr. in *Schneideri* exx. sell. p. 94; *Wordsworth*, fragm. p. 488; iungendum videtur *nulla cessit in avaritie(m) ab officio.*

b) 1. idem cognomen VI, 14327; 5. *e puero* dubitans coniecit Wordsworth l. c.; 7. *necis potior* de morte per vim inlata noli accipere; post v. 8 periit pentameter.

81.

VI 9604 Roma

nomen qui retinens tu magnus Alexander,
Pallados inventum medicinalemque laborem,
quot feci studio proximus ipse meo,
testor nunc superos: non hoc meruisse videbar,
in volnus genoris quot subito occidimus.

i, nunc, et dubias fatorum neclege clades!
coniunx quod potuit, titulum mihi reddidit uni.

1. litterae MAG Huebnero (Exx. p. 404 n. 1131) nec non et mihi lapide ipso ectypoque plumbeo reportato diligenter examinatis visae sunt a manu recenti restitutae; *Pomptinus* vel *Norbanus* dubitanter coniecit Huebner l. c.; equidem lectionem *magnus* puto recte se habere, sed peccasse quadratarium, qui *tu* pro *tu(um)* inciderit; ludit omnino defunctus Alexander nomine suo, laborem suum in re medicinali cum regis illius rebus gestis comparans; sententiarum nexus hic erit: (*ille ego*), *qui retinens nomen tuum, magnus Alexander* (cf. audi tu, populus Albanus, Liv. 1, 24), *Pallados inv. m. q. laborem quod feci studio meo ipse proximus* (tibi), *testor* cett.; 5. *genoris* genet. esse vidit Mommsen; medicum qui sibi non potuit mederi, habes VI, 30133; 6. init. cf. VI, 9693, 7.

82.

VI 9663 Roma

d m

in hoc tumulo iacet corpus exanimis, | cuius spiritus inter deos receptus est: | sic enim meruit L. Statius Onesimus, | viae Appiae multorum annorum negotia(n)s, | homo super omnes fidelissimus, | cuius fama in aeterno nota est, | qui vixit sine macula an. p. m. LXVIII; | Statia Crescentina coiux | marito dignissimo et merito, | cum quo vixit cum bona concordia | sine alteritrum animi lesionem, | bene merenti fecit. |

christianam non puto.
5. *negotias* lapis; 9. h. e. *alterutrum* (accus.).
formulae aliquae ex metricis titulis decerptae passim occurrunt, totus autem sermo pedester.

83.

VI 9693 Roma

d m

«quid sibi volt», quaeris, «tellus congesta», viator:
ossibus hic uxor miscuit ossa meis —
nobilis Euphrosyne, facilis, formosa puella,

docta, opulenta, pia, casta, pudica, proba.
fortunam mirare meam? verum exitus hic est:
omnia mecum uno hoc composui tumulo!
i, nunc, et quicquam votis melioribus opta:
absumet tecum singula sarcophagus!

2. *Eufronie*, *Eufronia*, *Euphrosinae*, *Euphrosine* apographa; 5. *meam*, *verum* Corpus; 7. init. cf. VI, 9604.

84.

VI 9792 Roma

d m

praecedere voluisti, sanctissima coiux,
ut me relinqueres in lachrimis.
si est aliquit in infernas partes bene, —
ego autem sine te vitam sordidam exigo, —
esto felix et ibi, dulcissima Thalassia,
educatrix c(larissimi) v(iri) et mihi in conuvio per annos XXXX.
Papirius Vitalis arte pictoria, maritus eius,
feminae incomparabili fecit, sibi et suis.

2—6 ad iambos tendunt; 5. pro parenthesi habendus; usitatior tamen fit nexus sententiarum, si transponas 3. 5. 4. 6.; 7.=*in conubio*; supplendum *iuncta*; 7—9 pedestris oratio.

85.

VI 10006 Roma

Biena Cor. . . . . | ungentaria ab d. . . . . |
non hic olla meos cineres au[t arca recondit],
set passim mater terra tegit p[ositos].
coniugis hoc fecit cari mih[i cura sepulcrum, ut
praestaret functae viva quot ant[e peti.]
cum quo triginta vixi sine lab[e per annos],
in cuius manibus [contigit atque mori.]

1. *au[t continet arca]* editores; ut supra ego; 2. TEGIT I | lapis; suppl. Buecheler; 3. suppl. editores; 4. *praestarit*, *iunctae*, *ani* lapis; *ant[e peti]* ego; *ant[e tuli]* Buecheler; 5. suppl. editores; 6. ut supra ego; *[fata volens subii]* Buecheler ad formam egregie, ad tituli simplicitatem minus apte.

86.

VI 11082 Roma

M. Aemilius M. f. Ianuarius | Catiliae Marcianae, coiugi incomparabili, | etc.

invide, quid gaudes? illa hic mi mortua vivet,
illa meis oculis aurea semper erit!

3. ad sent. cf. Cic. Amicit. § 102: mihi quidem Scipio, quamquam est subito ereptus, vivit tamen semperque vivet.

87.

VI 11252 Roma

domui aeternae consecratae

Agileiae Primae q(uae) e(t) Auguriae, | uxori supra aetatem castissimae et | pudicissimae et frugalissimae, quae innocenter | maritum et domum eius amavit, omnia de se | merenti fecit Q. Oppius Secundus maritus et sibi. |

sequitur cento versibus integris versuumque frustis consutus:

tempore quo sum genita, natura mihi bis denos tribuit annos,
quibus completis septima deinde die
resoluta legibus otio sum
perpetuo tradita: haec mihi vita fuit!
Oppi,
ne metuas Lethen, nam stultum est tempore et omni,
dunc mortem metuas, amittere gaudia vitae;
mors etenim hominum natura, non poena, est:
cui contigit nasci, instat et mori;
igitur, domine Oppi marite, ne doleas mei, quod praecessi:

sustineo in aeterno toro adventum tuum.
valete superi et cuncti cunctaeque valete!

6. tendit ad hexametrum; 7. pentameter vel senarius; 8. incerti metri; 9. si transponas: *tradita perpetuo haec mihi v. f.*, habebis pentametrum iustum; 11. 12. hexametri integri; 13. 14. tendunt ad iambos; 15. frusta hexametrorum duorum; *marite* clausulae convenit, *ne doleas* initio; 16. senarius; 17. redolet hexametrum.

11—12 e Catonis distichis esse desumpta monuit Hosius, Rh. Mus. 50, 2 (1895) p. 300.

88.

VI 11434 Roma

P.] Alfen[us] | P. l. Sodala | [vixit]
tribus et XL ann[is mense] | un[o] |
hic mihi sunt sedes ae[ternae, hic pausa laborum],
ossaque dilectae co[niugis hic recubant.]

3. *ae[ternae]* suppl. editores; versum integrum ego; 4. suppl. editores.
3. sententia usitata, cf. ex. gr. VI, 9583. 9752 all.

89.

VI 11602 Roma

hic sita est Amymone Marci, optima et pulcherrima,
lanifica, pia, pudica, frugi, casta, domiseda.

B 237
1. filiam intellegit Buecheler; laudes tamen uxori magis conveniunt; 2. init. *fuit* vel *et* addit idem ad complendum septenarium.

90.

VI 12056 Roma

d m

Antoniae L. f. Maurae, | maritae piissimae, etc.
Itala me rapuit crudeli funere tellus,
dum foveo assidua sedulitate virum.

2. cognomen ad terram natalem datum opinor.

91.

VI 12072

Antoniae Severae coniugi |
me propter maria, terras atque aspera caeli
sidera trasisti, mediosque timenda per h[ostes]
invenisti viam, hiemis nefanda tulisti,
o, dulcis coniunx, animo gratissima nos[tro]!
nomine consimilis, iugali flore beata,
casta, pu[di]ca, meos thalamos ac fomite a[moris]
nondum suppleta cubilia sancta liquis[ti]!
saltem, quod superest, oro: scio namque, [favebis]:
funde preces subolum ac votis utere nostri[s],
ut longum vitae liceat transducere tempus.

B 546

supplerunt Henzen Buecheler.

1. *maria ac terras* solitum: Lucret. VI, 668, all.: 2. *timenda* potest esse neutrum: 5. luditur in nomine, morum severitas intellegenda; *flos iugalis*=aetas nubilis: 6—7 aegre intelleguntur; alteram hominis uxorem fuisse Severam diemque obisse antequam prolem ederet putat Buecheler; *suboles* itaque v. 9 necesse liberi sint ex priore sublati; 9. *funde* i. e. dis inferis.

92.

VI 12528 Roma

C. Asinius Malchio coniugi
coniugium inceptum dulce mihi tecum, Malchio, memento,
quae fuerit nobis consociata fides.
desine iam flere: fatalis mihi hora manebat,
quae coniugio dulci distulit illa tuo.
tunc tu talis eris, qualem tua dextera nobis
sollicitum praestes, si cepit illa fides.

2. abundat nomen. hexametrum constituit Henzen hoc modo: coniugium inceptum mihi tecum dulce, memento
4. [illegible] pro mihi mavolt me Henzen. 5 abundat quae ex versu 3 perperam repetitum. 7. capit recepit Henzen ex Malchio.
4. [illegible] ut certum quoddam nec

mutabile, cf. *Riese* ad Catull. 8, 15 (p. 19); 6—7. sperat fort. mulier virum alteram uxorem non ducturum, cf. VIII, 16737; exspectem *praestet* et *fidem*.

93.

VI 12652 Roma

Atimetus, Pamphili | Ti. Caesaris Aug. l. l., | Anterotianus sibi et Claudiae Homonoeae | conlibertae et | contubernali |

dicit Homonoea:

tu, qui secura procedis mente, parumper
siste gradum, quaeso, verbaque pauca lege:
illa ego, quae claris fueram praelata puellis,
hoc Homonoea brevi condita sum tumulo,
cui formam Paphie, Charites tribuere decorem,
quam Pallas cunctis artibus erudiit.
nondum bis denos aetas mea viderat annos:
iniecere manus invida fata mihi!
nec pro me queror hoc: morte est mihi tristior ipsa
maeror Atimeti coniugis ille mei!

respondet viator:

sit tibi terra levis, mulier dignissima vita,
quaeque tuis olim perfruerere bonis!

dicit Atimetus:

si pensare animas sinerent crudelia fata,
et posset redimi morte aliena salus,
quantulacumque meae debentur tempora vitae,
pensassem pro te, cara Homonoea, libens!
at nunc, quod possum, fugiam lucemque deosque,
ut te matura per Styga morte sequar.

respondet Homonoea:

parce tuam, coniux, fletu quassare iuventam,
fataque maerendo sollicitare mea!
nil prosunt lacrimae nec possunt fata moveri;
viximus! hic omnis exitus unus habet!
parce! ita non unquam similem experiare dolorem,

et faveant votis numina cuncta tuis!
quodque mihi eripuit mors inmatura iuventae,
id tibi victuro proroget ulterius!

7. *Paphie* erit nominat. = Παφίη; 24. cf. Horat. Od. I, 28, 15.

94.

VI 12735 Roma

P. Atti P. l. Hermenis | sibi et | Trebelliae M. l. Hebeneni | coniugi suae sanctissimae, | quae dum advixit, fuit. |
precor, si qui estis manes, ut [Trebel]liae
sit suaviter; et tibi bene sit, qui legis.

B 132
1. 2. *Hermenis* et *Hebenis* plebeio modo declinata a rectis *Hermes Hebe*; 3. VTIBILIAE traditur: *ut ibi [i]l[l]ae* dedit Henzen; corr. Buecheler; 4. pro *et tibi* reponit *tibique* Buecheler numerorum gratia.
2. excidisse puto tale: *quae dum advixit* (*cara suis*) *fuit*, et haec fort. numeris concepta.

95.

VI 12845 Roma

hi|c sita, quae vixi duodetriginta per annos
unanimi Calpurniano sociata marito.
no|mine Matura. Tuder est mihi nota propago,
Au|fidius genitor, genuit me Plautia mater.
quadraginta duo mecum fero flebilis annos,
rap|ta meis fatis — superi sic namque iubebant —
quarta| penetrali Lucinae sacra petenti.
ne lacri| mate, precor: superest generis mihi proles:
nam tres con|similes uno de coniuge nati
sunt mihi, flo|rentes iuvenili robore vitae,
et virgo, ten|era gestans aetate iuventam.

B 387
1. 3. 4. 6 suppl. Sabinus [illegible] videturque etiam exsculptum fuisse. [illegible] dedit Buecheler [illegible] ad sententiam; 7. imo Sa-

binus, *nulla* Buecheler, interpretatus thalamum iam nullos partus desiderare; idem *digna* (nomin. sg.) inferri posse addidit; *rapta* Leo mulierem puerperio, ut saepe, mortuam intellegens, recte fortasse ad sententiam; *quarta* ego; 8. sic Hense; *adcla]mate* Buecheler; minus aptum erat *illacri]mate* prole numerosa superstite; 9. 10. sic ego, ut ex. gr. quarto partu mulierem obisse intellegatur; *nam patri]sim.* et *tres sunt flo]rentes* Buecheler; 11. sic Buecheler.

Aufidiam Daphnen Tudere oriundam habes VI, 12837.

96.

VI 12853 Roma

d m
hic iacet Aufidia Severina, signo Florenti,
bis quinos denos quae vixit annos aetatis;
casta fide semper toru maritale dilexit,
sobria, non moecha, simplex animoque benigno,
dedita coniugi soli suo, ignara alienum.
conpari dulci suae incomparabili solae
Basileus fecit, quod fieri ab illa cupiebat.

B 548

3. *torum* potest et neutr. gen. esse; 5. *alienum* ut recte vidit Buecheler, est accus.; *ignara* = non experta; 6. luditur in epitheto.

97.

VI 13528 Roma

Bássa, vatis quaé Laberi(i) cóniuga, hoc altó sinu
frúgeae matrís quiescit, móribus priscís nurus;
ánimus sanctus cúm marito, si ánima caelo réddita est.
paráto hospitium! cára iungant córpora
haec rúrsum nostrae, sed perpetuae, núptiae
in spica et casiaes bene(o)dora stacta et amomo;
inde, oro, gramenve novum vel flos oriatur
unde coronem amens aram carmenque meum et me.
purpureo (u)varum vitis depicta racemo
quattuor amplexast ulmos de palmite dulci;

scaenales frondes detexunt hinc geminam umbram
arboream procaeram et mollis vincla maritae.
hic corpus vatis Laberi, nam spiritus ivit
illuc, unde ortus: quaerite fontem animae.
quod fueram, non sum; sed rursum ero, quod modo non sum:
ortus et occasus, vitaque morsque itide(m)st.

1. laberi; 6. benedora; 9. purpureo varum; 10. amplesast; 16. itidest.
1. de *Laberio* cf. Mommsenum ad tit.; 2. *frugea mater* alludit tam ad fruges, quam ad Phrygiam Matrem; 5. ad sent. cf. VI, 25427, 24 sqq.; 9—10. ad sent. cf. Stat. Silv. V, 1, 48 sqq.; 15—16. cf. II, 1434; V, 1939; 3415; VI, 4632. 9258; VIII, 2885; Manil. Astron. 4, 16.

98.

VI 14404 Roma

L. Carisius L. l. Gemellus | Iuniae . . . . . .
terra, levi tumulo levior, ne degravet ossa:
pau [pe]ris inpositum sustinet arte super.
Iunia formosas inter memoranda puellas,
Iunia castarum hoc es in orbe decus.
in cineres versa es tumuloque inclusa: cicadae
diceris coniunxs una fuisse viri.

1. cognomen vix potest restitui: RLCFL apographum, ad quod proxime accedere ALOPE vocabulum putat Henzen: 3. pau |; ris: 6. verssa ess.
2—3. *superimpositum* intellege *tumulum*: «pauperis arte impositus tumulus iam per se levis est: opto tamen levior illo sit terra»; 6. *cicadae* dativum esse monuit Mommsen.

99.

VI 15225 Roma

Ti. Claudius Ↄ. l. Primus Tonniae Ↄ. l. Primae coniugi iucundissimae
si pro virtute et animo fortunam habuissem,
magnificum monimentum hic aedificassem tibi;
nunc quoniam omnes mortui idem sapimus, satis est.

B 204

3. est hexameter vel esse debuerat; item v. 4 ultimo pede excepto; de v. 5 licet dubitare: mihi et hic videtur ad eandem normam tendere; senarius est Buechelero.

100.

VI 15346 Roma

hospes, quod deico, paullum est: asta ac pellege.
heic est sepulcrum hau pulcrum pulcrai feminae:
nomen parentes nominarunt Claudiam.
suom mareitum corde deilexit sovo,
gnatos duos creavit: horunc alterum
in terra linquit, alium sub terra locat.
sermone lepido, tum autem incessu commodo;
domum servavit, lanam fecit. dixi: abei!

B 52

2. lusus verborum talis, qualis alterum exemplum non novi; 6. *alium* pro *alterum* vel potius *altrum* esse usurpatum monuit Buecheler; 7. adde *fuit*; *tum autem* plebeium et comicorum; 8. in matronis saepe laudatus.

101.

VI 15546 Roma

diis manibus
Claudiae Pistes; | Primus coniugi | optumae, sanctae | et piae, benemeritae |
non aequos, Parcae, statuistis stamina vitae:
tam bene compositos potuistis sede tenere.
amissa est coniunx: cur ego et ipse moror?
si felix essem, Piste mea vivere debuit;
tristia contigerunt, qui amissa coniuge vivo.
nil est tam miserum, quam totam perdere vitam,
nec vitae nasci: dura peregistis crudelia pensa sorores,
ruptaque deficiunt in primo munere fusi.
o nimis iniustae, ter denos dare munus in annos!
deceptus gravius fatum sic pressit egestas.
dum vitam tulero, Primus Pistes lugea(m) coniugium.

B 493
8. contigerun; 14. lugea.

4. *aequa o* Meyer; *aequos*=αἰκϝῶς Leo (!); pro *stamina* habuisse poetam in mente *dies* vel *fusos* putat Buecheler; mihi est *aeque vos* errore tralaticio; 5. *compositos* intellege coniuges tam pari vinculo sociatos; *tenere* inter vivos; 6. conferri iussit Hense Hor. Od. II, 17, 6 non necessario; 8. *contigerun* ut plebeium tuetur Buecheler; supple *mihi*; 10. *nec vitae nasci* extra metrum; 11. *rupti* exspectes; *fusi* pro genet. sg. accipit Buecheler; 12. *iniustae* non est *iniuste*; 13. malim *deceptos*; potest tamen *gravius—egestas* pro parenthesi esse, ut vidit Buecheler; 14. *lugeam* vice futuri *lugebo*.

102.

VI 15806 Roma

Clodia Ɔ. l. | Elegans, | vix. an. XXX |
hic Clodia cara cunctis iustisque piisque
est sita, et subito tempore rapta abiit;
quem flet amissam aeterno tempore coniunx.

2. debuerat esse: *Clodia cara suis cunctis i. p.*; 3. *est posita* requirit metrum; 4. *quem* ex archetypo viri temere translatum; redeunt iidem versus VI, 7243.

103.

VI 16613 Roma

dis mani[bus . . . . .
Octavi[a . . . .] | Poll[a . . . . marito . . .]
. . . ina sistame versu . . . . .
vita tamen] sexaginta mihi [data] per ann[os],
uxor perpetue f[ecit mihi cara sepulcrum].

3. pessime descriptus non restituitur; latet fort. solitum *siste pedem et versus* . . .; 4—5 supplevi; pro *data* potest reponi *lata*.

104.

VI 17050 Roma

ingratae Venaeri spondebam munera supplex,
erepta, coiux, virginitate tibi.

Persephone votis invidit pallida nostris,
et praematuro funaere te rapuit.
suppremum, versus, munus Donatus et aram,
et gratam scalpsit, docta Pedana, chelyn.
me nunc torquet amor, tibi tristis cura recessit,
Letthaeoque iaces condita sarcophago.

8. letihaeoque.
1. sponsus erat Donatus Pedanae, nondum coniunx; 6. doctam fuisse puellam arte musica intellegitur, cf. III, 10501: vox ei grata fuit, pulsabat pollice cordas; 7. ad sent. cf. IX, 2780.

105.

VI 17056 Roma

d m s
si quis forte legit titulum nomenve requirit,
Dorchadis inveniet ossa sepulta loco.
dum vixi, fui cara viro: nunc mortua quaeror;
sat felix videor, si modo fama manet.
coniúx Thymelicus cóniugi fecít suae.

2—5 redeunt VI, 19175; 6. nomine ut fit illato archetypon non ita iustis numeris procedit.

106.

VI 17518 Roma

cara] viro posuit coniunx memora[bi] lis a[ram],
digna pio nato, qui cito raptus abit.
munera, quae decuit natum patrique matrique parare,
in[piă f]atorum serie mă[ter ipsa paravit.]
si pia vota mihi titulis tristissima [prosunt],
quae suboles olim servavit tempore longo,
di talesque dabunt epulas meritis pro talibus illi
et natum patri matris pietate probabunt.
A. Fabio Daphno | Fabia Pyrallis | coniugi carissimo | posuit |

eadem mulier nominatur defuncta iam in titulo VI, 17622; tumulasse videtur natum, dein coniugem Fabium, mox et ipsa decessisse.

1. suppl. editores; 2—4 ex archetypo tituli matris orbatae in uxorem translata; 4. *in to . . . catorum* (*natorum* editur) *series mannavit . . . . anef . .* Ligor.; supplevi; 5. supplevi; 5—8 sensus fere hic est: «si quid prosunt mihi pia vota, titulis, h. e. meorum decessu tristissima reddita, quaeque domus nostra per longa tempora servaverat, dabunt epulas di patri merenti filiumque consortem facient matris pietate conmoti»; eodem fere sensu usurpatur *suboles* VI, 17622, ubi verba *cunctorum suboli* brachylogice posita sunt pro *suis omnibus posterisque eorum*; *illi* tamen (v. 7 fin.) ad vocabulum *suboles* ne referas, obstat v. 6 fin.; 9—10 incisi sunt post v. 6.

107.

VI 18296 Roma

d m

Flaviae Avitae |, vix. an. XXIII, | Syntrophus | Aegisthi,
Aug. | servi vic., | contubernali | carissimae fec. |
dii, si qua est caelo pietas, quae talia curet,
persolvat dignas grates et praemia reddat.

B 816
4—5 ex Verg. Aen. 2, 536 sq.

108.

VI 18385 Roma

d m

Flaviae] Nicopoli fecit T. Aelius Aug. lib. Stephanus, etc.
tu quicumque mor]ae patiens vis scire, viator,
demonstret nos]tris titulis quid noster aratus,
ad nostri inferi]as paulum consiste: docebo.
hic Aeli Steph]ani quondam carissima coniux
quae fuerat, positast] Flavia Nicopolis.
nec fuerit non ca]ra mihi, cum vita manebit,
nil aliud cum sit re]quies, nisi mortis imago,
in somnis videam quam r]apuere dei.
semperque ut manes possint] audire, iterabo
Flavia Nicopolis nomen dulce tuum.

et tumulo spargam saepe meas lacrimas.
o, mihi si superi vellent praestare roganti,
ut tuo de tumulo flos ego cerna(m) novum
crescere vel viridi ramo vel flore amaranti
vel roseo, vel purpureo violaeque nitore,
ut qui praeteriens gressu tardante viator
viderit hos flores, titulum legat et sibi dicat:
«hoc flos est corpus Flaviae Nicopolis».

3. suppl. Buecheler; 4. 5. supplevi ego; *in fletum nos]tris* et *sit lapis ac lacrim]as* Buecheler; 6. 7. 8. recepi Buecheleriana paucis mutatis: *haec Aeli Steph]ani, dum vixit fuerat, nec vivet non ca]ra* Buecheler; 9. supplevi ego; *delectat iam nulla] quies* Buech.; 10. 11. fere Buecheleriana: *in somnis teneo quam r]apuere, semper ego ut manes possint* Buecheler.

4. cf. VIII, 7156, 1; 5. *nostri inferias* habes I, 1220; 8. usitatius *dum v. manebit* vel *manebat*; 9. sententia tralaticia, cf. Lexica et ex. gr. *Heine* ad Cic. Tuscul. 1, 38, 92; habes somnum imaginem mortis, ib. s. f.; Ovid. Am. 2, 9, 41; 10. cf. VI, 18817, 13 sq., unde supplevi; cf. etiam VI, 18387: raptus a diibus; 12. iustus esset pentameter: *n. d. tuum Fl. N.*, ut v. 7; 15. *flos* neutrum, ut v. 20; 18. usitatius *gressu properante*, sed cf. v. 3.

109.

VI 19029 Roma

. . . . . . gentius |
Superam uxorem | rari exempli feminam |

lapidem fractum esse non traditur.

2. exitus senarii.

110.

VI 19036 Roma

[d m] s
hunc titulum posuit Primo Ge]rmana marito.
«servet] dummodo [t]e ex [caris Fortuna vel un]um, —
consuerunt [omnes etenim colere ante s]epultos, —
mittas [mi calicem vi]ni cum flore [amaranti]».
[v. a. XX]I (?) m. XI d. XXII |

sententiam carminis concinnavi.

5. cf. VI, 25128, 17; 18385, 16.

111.

VI 19049 Roma

te mihi, Glycerium, fors abs[tulit f]unere duro;
mersit in aeternam extin[cto corp]ore noctem,
s[e]t tamen aetheria viv[is post fun]era sede,
fama vige(n)s, magno s[emper memora]ta pudore.
et si nostra tuos tan [gunt suspiria se]nsus,
vivis in Eutropii iu[ncto tibi pect]ore, vivis!

B 545

1. 5. 6. suppleruntde Rossi Bormann; 2. sic Buecheler; *pect]ore* de Rossi; 3. SIT lapis, correxit versumque explevit Buecheler in adnot.; *sit t. ae. viv[a inter sid]era sede | fama! viges* (VIGES lapis) cett. Bormann; *sit t. ae. viv[ae post fun]era sede* cett. Buecheler in textu; 4. *vige(n)s* esse participium vidit idem conferrique iussit Verg. Aen. IV, 174 sq.: *memora]ta* ego; *celebra]ta* de Rossi Bormann, *lauda]ta* Buecheler; *semper devincta pudore* est B 652, 2; *semper sociata pudore* — X 7777, 2, quae conferri iussit Hosius.

112.

VI 19175 Roma

Hedia C. l. Nardis vix. [an . . . .
«si quis forte leget titulum nome[nve requirit].
Nardinis invenies ossa sepulta lo[co].
[dum vixi, fui] cara viro, nunc mortua quaeror;
sat [felix videor, si modo fama] manet.
scire potest ipse, an mi[hi recte talia ponat.]»
Heliades coniugi benemerent[i fecit)].
«si tantum mihi Fortuna largita f[uisset],
quantam tristitiam li[quit et officia,
aureum hoc to[tum tibi, dulcis, ego aedificassem]:
de mea pauperie feci ut [et potui.]»

1—4 redeunt VI [illegible], unde expleverunt editores; 2. rectius *inveniet*, ut est titulus geminus. 5. supplevi. [illegible] loquitur uxor. 7—10 respondet maritus; redeunt idem versus VI [illegible], unde supplevi; ad sent. cf. VI [illegible] sqq. 8. CONIVGI lapicida. 10. PAVPERTE [illegible] *pauper*-[illegible] editores.

113.

VI 19407 Roma

XXXX et III ann(os) | vixi cum Herme | te coniuge
Flav[ia] | Optata, quae ho[c] | [in tum]ulo iaceo.
Herm]es Aug. ser. | [fecit t]umulum . . . | . . . dis
ips . . . . |

1. 2. videtur tendere poeta ad distichon hoc fere:

quadraginta et tres annos cum coniuge vixi
Flavia Optata, hoc quae in tumulo iaceo;

3. et haec fort. metro concepta sunt; certi tamen nihil datur.

114.

VI 19838 Roma

C. Julius C. l. Antiochus | Veratia C. l. Eleutheris |
seic florem aetatis tenuit Veratia caste,
nulla ut perciperet gaudia dedecoris:
coniuge namque uno vixit contenta probato,
cetera digna bonis femina facta tulit.

115.

VI 20569 Roma

Julia Methe |
his foribus carae recubant mihi coniugis ossa,
exspectantque, suis ut mea contribuam.
Tossius ista tibi promisit saepe petenti:
praestabit, manis si modo tangit amor.

3. EXSPECTANQVE lapis, N scilicet pro NT incisa.
continuatur carmen in dextera marmoris columna, sed e singulis versibus cum singulae binaeve supersint litterae, non attigi.

116.

VI 22102 Roma

Q. Marc[io Q. l. Stephano Moschis coniux f.]
«have, dulce nobeis nome[n atque omen gerens]
Stephane, vitae nostrae [, dum vivis, decus]:
vere choronam te acepi [et mox perdidi].
Moschis tua te salutat et D[iodorus tuus,]
et blanda dulcis pupa, delic[ium tuum],
et quem tu tuis manibus nu[per sustuleras, puer.]
o fatum infelicem, qui te n[obis abstulit.]»
«have, casta coniunx et m[ei serva memoriam,]
have, mi Diodore, amice, frat[erque et parens:]
nam et amici officia, et pietat[em implesti patris,]
have, pupa blanda, anima m[ea, tuque have, puer,]
quem nuper pararam, ut hab[erem heredem nominis.]»

B 92

uberrime disputavit de carmine Ritschl. Op. IV, p. 245—247, e cuius supplementis recepimus v. v. 2. 3. 6. 8. 10: reliqua Buecheleriana. Adlocutionem esse Marcii mariti ad uxorem Stephanen mortuam putabat Ritschl perperam: verum invenit luculenterque probavit Buecheler ad tit.

2—8 loquitur uxor, 9—13 respondet maritus: 2. *dulcis* editor Corporis errore: 3. *o St.*, vel *mi St.* corr. Buecheler: 4. *acepi [aetatis meae]* Ritschl: 5. *et D[ionysia]* Ritschl, filiam utramque Stephanes fuisse putans: 6. *delic[iae tuae]* Ritschl, cui *Pupa* erat nomen puellae: 7. *nu[per gestabas, Paris]* Ritschl: metri emendandi causa *et quem tuis tu m. nu[triveras puer]* proposuit Buecheler, qui tamen vidit iusto longiorem esse potuisse senarium: 8. *fatus* = *fatum* ut saepe: exempla congessit Ritschl l. c. p. 247: metrum corrumpere quam *o fatum infelix*, quod reponere maluit poeta: 9. *et m[ihi responde, precor]*, Ritschl, qui v. v. 10—13 respondere putabat Stephanen Marcio Diodoro marito: 11. *pietat[em habuisti patris]* idem: post hunc versum inseruit integrum senarium: *te mea salutat Moschis et Dionysia*: 12. *anima m[ea tuque have, Paris]* idem: 13. *quem nuper* [illegible] idem: in curis secundis Op. V p. 233 sqq. recepit idem v. 5 Mommseni coniecturam [illegible] tum electo senario a se inlato versum 12 redegit in hanc speciem: *ha[ve, Pupa]* [illegible] *have, mea M[oschis], have, Paris* [illegible] Mommseni [illegible] lectio v. 4: [illegible] Mommsen [illegible] *distractam . . .]*. [illegible] etiam *ablatam* [illegible] Buecheler, nec mihi displicet, [illegible]

117.

VI 22377 Roma

Memmia Ɔ. l. Anna
ac veluti formosa rosast, cum tempore prodit,
arescit certo tempore deinde suo:
sic tu coepisti primo formossa <Anna> videri,
tempore sed subito desinis esse mea.
hoc Stabilis tuus, eheu, quo possum, munere parvo
prosequor atque opto: sit tibi terra levis!

4. abundat nomen defunctae; 6. ÉHEV lapis, non ÉHIV, ut dedit Henzen in Corpore: licet parva sit, cernitur tamen media E litterae lineola in lapide a me diligenter examinato. — *Tuus heu* exigit metrum.
est uxor fortasse, non filia.

118.

VI 22404 Roma

. . . . . . Mene]stheus coniugi karissimae cett.
hoc iacet in tumulo coni]ux veneranda Menesthei,
– ⏑ ⏑ pri] maevi mater Olympi(a)ci,
quam semper flebit nat]us flebitque maritus:
casta etenim coniux] et pia mater erat.
hanc potius dicant vate]s, qui sidera dicunt
aetheris, haec curast dignior] Aonia:
namque piae semper vit]ae fulgentia signa
ceu in utroque polo sider]a vera micant.
divinae remanent haec vi]va ligamina mentis,
corpore consumpto quae sociant] animos.

v. v. 2. 3. 4. 6. 7. 10 supplementa Buecheleriana recepi integra, 5. 8. 9. 11. eadem paululum mutata; 5. *fida etenim coniux*, 8. *nam sine fine piae vit]ae*, 9. *egregiumque decus, sider]a*, 11. *corpore deserto q. s.* Buecheler.

3. nomen tale *Marcia*, *Julia* sim.; 6. cf. Manil. Astr. I, 446: dixerunt sidera vates; 8. exitus Manilianus, velut IV, 859; cf. ib. I, 309.

119.

VI 22407 Roma

marmoreo hoc tegitur post f]at[a puella] s[epulcro]
casta, pudens, coniux Th]alia Menodot[i].

supplevi ex. gr.; 2. nominibus ut fit metrum pessum datum.

120.

VI 22413 Roma

dis m]anibus

. . . . e coniugis | . . . . [dulcissi]mae et Mercuri |
. . . . me Chronius | . . . . . i Felicissimus feci |
. . . . . [numqua]m discordi maritum | [mente laesit]
. . . . . tia Clotho; ha[e]c scr | . . . . [supra omnes femi]nas
valet mihi cara pe | [r aevum] . . . . inos parvolum; hic an |
[nos] . . . . . os binos ter[te]rnos | . . . [e]t duo menses | . . . . . s infelix
nundu | (m) . . . . . [dep]onere luctum co | [iugis] . . . . . conplect[ens]
[tum]u | [lum] . . . . et prima me | . . . . . . equ . . . . . .

4—9 sunt reliquiae versuum dactylicorum pessimae tamen notae, ut qui lapide ipso non melius habito restitui non possint; singulae passim intelleguntur sententiae, quas ex. gr. supplere conatus sum.

121.

VI 22940 Roma

d m

Nice coiugi | benemerenti | fecit
tulit annos quos potuit.

3. e. metricis excerpta.

122.

VI 23137 Roma

C. Numitorius | Asclepiades | Mummia L. l. | Zosima |
heis sunt duo concordes, famaque bona,
exsituq(ue) hones(to) felixs

B ad. n. 15
2. *fama bona* videtur ad mulierem pertinere, *exitu honesto* ad virum maxime, *felix* ad utrumque; numeros inesse minime tamen certos viderunt Mommsen Buecheler.

123.

VI 23295 Roma

dis manibus piis s(acrum)
C. Octavius Memor | Octaviae Nebridi coniugi libertaeq(ue)
condita Nebris habes titulum, quem sola mereris,
Octavi Memoris coniux quae vera fuisti.
Elysios precor, ut possis invadere campos,
matronamque colas Ditis Di[tem]que preceris,
det sedes ut [ibi merit]as meritosque [recessus],
quorum in]tus tu [aevo possis remanere quieta.]

B 393
7. suppl. Henzen; *ditis p[lacidam]que* Bonada Carm. II, p. 409 n. 68; 8. ut supra ego; *ut [honorat]as* Buecheler; *ut [amica pi]as* Bonada, qui et finem explevit ut dedimus; 9. *[ac sinat umbrarum d]eus ut [loca sancta frequentes*, idem lapide non recte lecto; ut supra ego.

124.

VI 23629 Roma

d m
Ottediae Zmyrnae, coniug(i) b. m. q(uae) v. ann. XVI |
m. VIIII, C. Satrius Abascantus fecit, etc.
hic iaceo infelix Zmyrna puella tenebris,
quae annos aetatis agens sex et dece, mensib(us) octo,
amisi lucem: anima mea rapuerunt fata iniqua,
castior ut probior servatior ulla marito.

te precor, hoc qui releges, si pietas habet ulla locum,—
sic simile titulum natis non scribere possis, —
discedens dic: Zmyrna vale: iterum te repetem in anno.

B 496

5. = decem; 6. = animam meam; 9. = similem; sane occurrit et *hoc titulum*, X, 2487. 4692.

3. *m. VIIII* errore quadratarius; 7. exspectes *castior aut probior servatior nulla marito*; interrogari putat Buecheler mavoltque *servantior*: mihi *servata marito* est *fida*, *dedita* sim.; 9. *natis* superesse ex archetypo nati defuncti vidit Buecheler; 10. *repetem* lapis, quod pro *repetemus* esse positum suspicatur idem fort. recte.

125.

VI 23852 Roma

qui laetas coluere domos] hilaresque penates
optato iuncti vinclo] thalamoque venusto,
ut caperet tel]lus perfunctos vita beata,
hanc sedem aet]ernam vivi fecere volentes
utque foret titu]lus concordiae posteris sanctae.
hic positi qu]i sint, sequentibus versibus disces:
. . . .]s et Luria, fatali reddita morti;
haec frugi, pia, d]octa colo calathisque Minervae,
ille arte]m digitis nummoque probare peritus
omnibus atque] suo cognomine dictus Paternus.

B 471

1. 3. 5. 8. 9 sunt Buecheleriana; 2. 4. 6. 10. supplevi ego; 4. *hic sedem aet]ernam*, 6. *at functos qu]i*, 10. *ex ratione] suo* Buecheler; — 4. *facere* edi solet: correxit Buecheler; 5. scil. *exemplo*; 7. gentile viri perisse videtur; 8. conferri iussit Marini Verg. VII, 805: bellatrix non illa colo calathisve Minervae femineas adsueta manus; 9. *doctus ite]m d. nummosque* Henzen; calculatorem intellegi volt Buecheler; cf. Petron. c. 58: partes centum dico ad aes, ad pondus, ad nummum.

126.

VI 24049 Roma

liberta et coniunx Petronia, cara patrono,
Thallusa hoc tumulo condita luce caret;

quae bis vicenos complerat lucibus annos:
ereptà est subito coniugis e gremio.
hanc sic adsidue deflet Petronius, ut iam
deficiant oculos lumina cara suos.
«desine per terras infernas tendere ad arces:
fata animam dederant, fata eademq(ue) negant».

7—8 possunt ad mulierem referri marito persuadentem animum ne despondeat.

127.

VI 24085 Roma

Ph]ilemo et | [Ep]icharis |
semper amantes, quorum | [vitae d]ies alis ali
cesserunt, | [vixerun]t concordes et pie | , [quoru]m
ossa quoque | [una quies] cunt.

2—4 frusta metrorum dactylicorum et iambicorum adgnoscuntur, integri versus non dantur.

128.

VI 24800 Roma

have dulcis!
Popilia Alexandria rarissima | femina a. XXXV hic sita
est; | M. Ulpius Ingenuus b. m. et sibi. |
dulcis vale!
quid lacrimas? factum est! vir bone, vive, vale!
sed tibi, invide, opto, qui | ossucula mea hic sita esse |
gemis,
morte tardata vivas | aeger inops!

5. pentameter solus eruitur; 6. 7 prosa est oratio metri particulis inmixtis.

6. *gemis* non satis certum; exspectes *cernis*.

129.

VI 24807. 24808 Roma

dis man.
Popillia Felicula, pia, sancta, cara suis et Menophilo,
coniugi et collib(erto) suo, v. a. XIIX |
hunc ego nunc titulum statuo tibi, carissima coniunx,
luctuosumque mihi, qui scio, quid fueris;
extremum officium quoniam tibi reddere cogor,
et merito hoc fieri testis et ipse loquor.
nunc vos contestor, manes, quibus ossa relinquo,
tellus huic tumulo ne gravis esse velis.

exemplaria duo eiusdem tituli, utrumque genuinum et antiquum, ut videtur.

4. pro *ego* repone *tibi*, aut in f. lege *cara marita* ut iustus fiat heroicus; 5. *luctuosum* iunge cum *titulum*; 6. 7. iunge: quoniam cogor extr. off. tibi reddere, testis et ipse loquor, et(iam) merito hoc fieri; 9. malim *velit*, ne nimis laxa fiat sententiae iunctura; post *relinquo* (v. 8) solet interpungi, *tellusque* pro vocativo accipi.

130.

VI 25022 Roma

hic síta, fuit quae nómine] Prima et móribus;
vixit a. XXVIII
(hic) óssa bene atquiescánt tua!
nullum dolorem | accepi tui, nisi quod fata | lem diem
celeriter peregisti. |

1. 3. supplevi versusque informavi; 4. 5. est prosa oratio.
1. ludit poeta in defunctae nomine et laude.

131.

VI 25427 Roma

si quis forte velit tumuli cognoscere fatum,
et quorum maestus contegat ossa lapis,

accipiat paucis, ne sit mora longior aequo,
si tumulus teneat, quem vocat ipsa via:
hic situs est annis plenus vitaque beatus
et laetus omni morte Rhodanthion;
nec sit mirum, quod comis, quod dulcis, amoenus
in vita fuerit: nomine floris erat.
hunc coniunx talem nimio dilexit amore,
inque diem vitae una fide coluit;
et postquam fatis morientia lumina solvit
supremisque suis reddidit obsequium,
invita hoc munus coniunx Victoria fecit,
quodque virum vicit, aegra dolore fuit.
sed quoniam fatis nulli est obstare potestas,
quin teneant cursum, quem statuere semel,
quod solum licuit, coniunx fidissima fecit:
post illum nulli fas violare toros;
servatamque diu vitam habitamque pudice
post mortis casum pertulit ad tumulum:
namque simul posita est fatoque tenetur eodem,
quodque modo potuit, morte secuta virum.
haec est sancta fides, haec sunt felicia vota:
amplexus vitae reddere post obitum.
fortunati ambo, si qua est ea gloria mortis,
quos iungit tumulus, iunxerat ut thalamus.

6. nomine proprio pessum it pentameter: intellego hominem, post tam nulatam vitae bonorum possessionem, morte qualibet inperterritum sse; 10. *una* est rectus casus potius, quam ablativus ultima correpta; ple *omnium*; 11. *lumina solvit* doctus poeta fecit pro *compressit*, pe defuncti; 12. *suis* h. e. mariti; non tamen nego omnia ista de ito etiam moriente aliquatenus intellegi posse, ita ut *obsequium reddi-* sit quasi alias *debitum naturae persolvit*; illud malo concinnitatis sa; 14. *vicit* i. e. superstes facta est; 18. supple *fuit*; 20. *mortis* im intellego *mariti*; 23. *felicia vota* cf. Petron. c. 11; 24. *vitaei* s; 25. init. cf. Verg. Aen. 9, 446; 26. *ovos* lapis: correcta ab edito- is.

132.

VI 25512 Roma

C. enniae | P. Rubrius | Celer | uxori car(issimae) | pientissimae | cum qua vix. | an. XXXXIII | mens. VIII sine | querela | b. m. p. |
optó valeas, qui légeris.

est dimeter iambicus; idem prosa oratione enuntiatum habes paulo inferius VI, 25537: bene valeas, qui legis.

133.

VI 25547 Roma

d m

Rubriae Postumae | coniugi karissimae | cum quem vix(i) an. XIIX |
L(ucius) haec coniunx posui tibi dona merenti:
hic erit et nobis una aliquando domus.

134.

VI 25580 Roma

Ephésia Rufria, má[ter et coniúnx bona],
hic ádquiescit, quaé[mala periít febri,]
quam médici praeter é[xspectatum addúxerant.]
solámen est hoc sím[ulatique críminis]
nec véra vox: tam dúlc[em obisse féminam,]
puto, quód deorum est [coétu visa dígnior].

B 94
restituit Buecheler, qui ad v. 3 iussit conferri Petron. Sat. c. 47; debebat potius laudari c. 42: medici illum perdiderunt, immo magis malus fatus: medicus enim nihil aliud est, quam animi consolatio *). Alia excogitari posse, velut v. 1: *ma[ter a partu recens]* non negat.

---

*) correxit tamen se ipse in Anth.: v. 2. *quai* putat idem posse retineri Claudianae scilicet orthographiae ratione.

135.

VI 25716 Roma a. 10 p. C.

Rusticelia M. l. Cytheris | debitum reddidit X k. Sept.
Maluginense et Blaeso cos.
quandocumque levis tellus mea conteget ossa,
incisum et duro nom[en] erit lapide,
quod si forte tibi <fuerit> fatorum cura meorum,
ne grave sit tumulum visere saepe meum;
et quicumque tuis umor labetur ocellis,
protinus inde meos defluet in cineres.
quid lacrimis opus est, Rusticeli, carissime coniunx,
extinctos cineres sollicitare meos?
una domus cunctis nec fugienda viris,
ut quae volui tempore tempus habet.
nondum bis vic[e]nos annos compleverat annus
supremum Parcae sorte dedere mihi.

3—6 leguntur fere verbo tenus VIII, 15716 ubi *levis* ex nostro reponendum pro *rapax*, quod proposuerat Schmidt; ceterum titulus noster ex duobus archetypis neglegenter satis conglutinatus est: 3—8 et 9—14.

4. *nomine* traditur; 5. abundat *fuerit*; supple *est* post *tibi*; 9. nomen a metro alienum, ut adsolet; 11. 12. temere corrupit archetypon scriptor carminis, ut quae dicere voluerit aegre intellegatur: «omnibus feminis una domus adeunda est ne viris quidem cunctis fugienda»; 12. exspectes *uti quo volui tempore*, *t. h.*, h. e. reliquum vitae tempus inde ab annis XL aevum absumpsit; 13. archet.: *nondum vicenos vitae compleverat annos*, cf. Plin. Epl. V, 16, 2.

136.

VI 26192 Roma

hic est illa sitā pia, frug(i), casta, pudic(a),
Sempronia Moschis,
cui pro meriteis ab coniuge gratia relatast.

3. in *relatast re* abundat.

137.

VI 26338 Roma

dis manibus
Sergiae Nice, | vixit | annis XVIIII | mensibus VI | Hermes | Sergi Fructi | coniugi cariss(imae) |
hos ab animo potuit disiungere nemo,
nisi finitio fati.

4. exitus hexametri.

138.

VI 26442 Roma

Servilia Irene, reverens, pia, casta, pudica,
bis quinos denos et sex provecta per annos,
sit tibi terra levis, cineres quoque flore tegantur.
C(h́)ryses b. m. |

1. *ierene* traditur; 2. vixit marita igitur an. XXXVI.

139.

VI 26489 Roma

. . . . l. seberae | vix. ann. XXXI |
hoc desiderium titulo c[oniunx pia functi]
testatur Laeti Fusca relicta [sui].
quem quia non potuit fletu revo[care sepultum],
iunxit concordi nomen [utrumque animo].
o, utinam iunctos licuisset amore frui[que],
hoc tum[uloque obitos iungere membra simul.]

1. nomen defuncti corruptum in apographo; 3. *sui* et 4. *revo[care]* praeivit editor Corporis, reliqua supplevi ego.

4. *fletue* apogr.; 5. spectat ad v. 3 ubi iunguntur nomina utriusque; 6. 7. sententia videtur eadem esse atque VI, 25427, 23—26; 6. *amorei* apogr.

140.

VI 26926 Roma

d m

Suetrius Hermes hic situs est, cui Tertia coniunx
aram constituit digno meritoque marito,
cum quo concordem vitam multosque per annos
vixit, et tenero casu s(u)bt(ract)a marito est.
de cuius fama multi cum laude locuntur,
quod fuerit cultor domini rerumque et amator.
tu qui [praeteriens versus perlegeris istos,]
[optato, placide cineres hi atque ossa quiescant].

4. *sbta* traditur, solverunt compendium Spon Fabretti; *spoliata* proponit Henzen; 6. propter vocem *domini* christianum esse carmen putabat Meyer non recte; 7—8 supplevi sententiam secutus.

141.

VI 27278 Roma

. . . . a C. l. Fortunata
Fortuna]ta fui et vixi te digna [marit]o;
set nimium subito fatali[s me abstul]it hora:
hic ego secure iace[o deduc]ta per ignes.
et tu mortal[em te, hospes, na]tum esse memento:
nam [nulli fas est] votis excedere fata,
ne gravior i]usto sit mors tibi [causa doloris].

B 389

supplementa v. v. 1 et 6 sunt Bormanni de Rossii; v. v. 2 et 5 Buecheleri; v. v. 3. 4 nostra; 1. *uxor cas]ta* Bormann; 2. *fatali[s contig]it* de Rossi; *f. sustul]it* Borm.; 3. *iace[o consump]ta*, 4. *mortal[em temet* vel *tetena]* proposuerunt iidem; *mortal[em te sic na]* Buecheler; 5. *nulli licuit* Borm.; *fas haud hominist* de Rossi; 6. *nec mea plus i]usto* Buecheler.

v. 4. post lacunam si *cum* legas, ut Bormanno videbatur, supplendum *mortal[is vicinum Or]cum* (Borm.) vel *mortal[is fatum hoc ae]cum* (Buecheler).

142.

VI 28753 Roma

Vel nunc morando resta, qui pergis iter,
Et iam dolentis casus adversos lege,
Trebius Basileus coniunx quae scripsi dolens,
Vt scire possis infra scripta, pectoris.
Rerum bonarum fuit haec ornata suis,
Innocua, simplex, quae numquam serbabit dolum,
Annos quae vixit XXI et mensibus VII,
Genuitque ex me tres natos, quos reliquit parbulos,
Repleta quartum utero mense octavo obit.
Attonitus capita nunc versorum inspice,
Titulum merentis, oro, perlegas libens;
Agnosces nomen coniugis Gratae meae.

1. *perges* est praesens; 2. *etiam* Henzen; 3—4. *dolens* videtur iungendum esse cum *pectoris* potius, quam cum *scripta*; 5. *suis* erit dativus; 9. malim *uteri*; 12. ludit poeta defunctae nomine et laude.

143.

VI 29625 Roma

d [m]

M. Ulpius St[e]p[hanus] | U[lp]ia[e] Spei co[niugi] | sanctissimae . . . . . . feci[t] |
cuius votis indul[s]ere dei; qu(a)e | duo pignora matura sensit sui, | et quod maxima vota cupiit virg(inia) | , manibus est sepulta mariti; quam | ne lacrimere, precor, et potius b(ene) | dicas manibus, oro; quae v. a. LV m. IIII |

4. *indulgere* traditur; 5. *virg.* traditur, supplevit Mommsen; *vi[ba]* corr. editor Corporis; 6. *quam. l* traditur;

frustula metrica passim dinoscuntur, ut 4. *votis* | *indulsere dei*; 5. *et quod vota cupit*, *manibust sepulta mariti*; 6. *ne lacrimere precor*; 7. *et potius bene dicas manibus oro.*

4—5. argute nimis significatur mulierem liberos duos reliquisse potius quam inter pariendum obisse; illud suadet et aetas defunctae.

144.

VI 29642 Roma

dulcis aput manes, Zoe benedicta, moraris:
tu secura iaces, nobis reliquisti querelas;
precesti hospitium dulce parare tuis.

3. = praecessisti.
2. eadem sententia redit IX, 2780; 3. cf. notum Labeonis Thyrsique colloquium, X, 2641.

145.

VI 30102 Roma

. . . .
et, quae rara fides tori [notatur],
multos cum caperet superba forma,
blando iuncta viro pudica mansit.
qui nunc pro meritis bene adque caste
corpus, quod potuit negare flammae,
unguento et foleo rosisque plenum
ut numen colit anxius merentis.
parcas, oro, viro, puella, parcas,
ut possit tibi plurimos per annos
cum sertis dare iusta, quae dicavit,
et semper vigilet lucerna nardo.

1. supplevi; post *fides* extant in lapide incerta litterarum vestigia PONI vel TONI vel TOTVI vel POTVI simm.; *tori[s probatur* Buecheler; cf. VI, 12853; 6. *foleo* h. e. *nardo*, cf. X, 1784; *Forcellini* s. v. (de-Vit III p. 115); *Marquardt*, Privatl. d. Röm. II (ed. 2) p. 783; *Friedlaender*, Darstell. III (ed. 6) p. 78 not. 7.

146.

VI 30105 Roma

«funusque orn]avit pulchre, deces[s]um [dolens],
hone]ste hoc voluit monumento am[bos tegi];
et quod r]ogavi, ut faceret monumentum m[ihi],
sic i]mpetravi id ab eo: laudo benevolen[tiam],

commu]ni heic animo duo ut essemus siti.
pari coniugio, virtute, summa industria
vixsi et fortunam, quoad vixi, toli.
Tertia quom essem, me primam speravi fore».
«quom quod sperarem [for]e me retinere potesse,
spe amissa voluit me Fortuna heic retine(re).
quoniam me Fortuna iniqua non sivit frui,
nihil timeo nec confido: moriundum scio.
vivam quam ornare studui, ornavi mortua[m]».

B 68

1—8 loquitur uxor defuncta; 9—13 maritus superstes.

1. supplevit Buecheler apographo Mommseniano usus; aliquantulum differunt apographa Bormanni, Nisseni, Nicolaii; visum est illud praestare; 2. *ca]ste* Mommsen; *am[bustam tegi]* Buecheler; *am[bos nos tegi]* editores Corporis; sed cum iam lacuna in f. versus minime sufficiat duobus pedibus recipiendis, supplevi ut supra; quinarium putat hunc esse versum Buecheler, ut v. 7, sed admisso hiatu ante *hoc* fit senarius fere iustus; 3—5 recepi Buecheleriana; 4. *i]mpetravi* Haupt, sed lacuna est litterarum fere quattuor; hypermetron esse nemo miretur; *tiam* in exitu videtur prae spatii exiguitate per compendia exaratum; 5. *u]ni* Mommsen, lacuna tamen capaciore; DVQVI lapis, ut videtur; 6. cf. VIII, 5501. 5798; cum de concordia tum etiam de pari coniugum virtute licet intellegere; 7. supplendum videtur *ambiguam* sim., cf. Buecheleri Progr. Gryph. 1870 p. 22 not.; *aequo animo* supplet idem; 8. ludi in nomine uxoris vidit Buecheler; *primam* h. e. in morte; sententia passim obvia, velut VI, 5254. 6593. 20569 all.; «si tertiam intellegis viri coniugem, non video, qui expediatur *prima*», Buech. ad tit.; expediretur sane aliquatenus, si conferres titulos, ubi *prima* item pro numero potius, quam pro laude ponitur, velut VI, 6593: viva viro placui, prima et carissuma coniunx; sed contortior fit sententia; 9—10 ex alio archetypo excerpti hexametri duo; ECIEM lapis; *mecum* corr. Haupt, de *ecidem* forma cogitabat olim Buecheler; male expressisse puto quadratarium FORE de scheda male scripta; cum tamen durior sit coniugis mentio omissa (etsi omittitur v. 11), suspicor *quam quod speraram* (praeeunte Hauptio) fuisse exarandum; 10. *retine* lapis; 11. *quoniam me fors* (s. *fatum*) *iniqua* (s. *iniquum*) *non sivit frui* emend. Haupt Buecheler: poterat legi et *qua quod* cett.

147.

VI 30111*a* Roma

. . . . . . maior . . . . . .
hic sita sum, properans] quae liqui g[audia vitae],
cui primus morte]m partus ha[bere dedit.]

flent pater et mater, pul]sat sua pector[a coniunx]:
par nobis aet]as unaque m[ens inerat.]
quem cernis tumulum ca]rus mihi con[didit ille],
qui mecum a]eterno fo[edere iunctus erat.]

2—5 suppl. Buecheler; 6. 7. ego; praeivit Corporis editor *ca]rus mihi con[iunx]* et *a]eterno fo[edere]*; dicit fort. defuncta tanti amoris vinculum ne morte quidem interrumpi; *foedus thalami*, VI, 30115.

148.

VI 30115 Roma

suscipe me sociam tumulis, dulciss[ime coniunx],
cum mors est tecum non meruis[se mori].
hic mea mens simul est, simul hic mea [vita sepulta]:
mortem ferre tuam mors mihi [semper erit].
sanguine, fortunis, anima form[aque valebas],
et quantum in thalami foede[re praestat amor].
publica cura tuae fidei commis[sa laborum]
illustrem tribuit te m[ihi, care, virum].
o, si Romuleos fas sit [convisere vultus]:
conf[erri nato nonne dei poteras?]

1—6 suppl. Pithoeus Burmann; 7—10 ego.

149.

VI 30119 Roma

aspicite hanc speciem, iuenes, miserabilis hora
quoi lucem eripuit, caroque viro dedit luctum.
hic vobeis dignis una mecum dedit hoc monumentum;
haec a vobeis merito data nobis praemia laetor,
quod species nostras titulo dignas esse putastis.
nunc rogo, quod sequitur, semper nostri meminisse velitis,
ho]c quoque cura velit vestra laude tributum,
cu]m fatum tulerit una eius mecum condere ossa loco.

B 367

carmen neglegenter satis conceptum ut intellegatur, quale fere esse debuerit, propono Buechelerianis nonnullis receptis:

aspicite hanc (h. e. huius) speciem, iuvenes, miserabilis hora
quoi lucem eripuit luctumque viro dedit acrem.
hic vobis una mecum dedit hoc monumentum;
haec a te merito data nobis praemia laetor,
quod speciem nostram titulo dignam esse putasti.
nunc rogo, quod sequitur, nostri meminisse velitis,
hoc quoque cura velit vestrā mihi laude tributum,
cum fatum tulerit, mecum eius condere et ossa.

1. *iuenes* non mutandum; cf. VI, 25703, 11; 3. respicit ad notam formulam *mihi meisque*; 4—5. adloqui debuerat maritum matrona defuncta; formosam fuisse mulierem significatur v. v. 1. 5; 7. *vestrā* erit nominativus; reponi poterat et *vestri*, cf. VI, 27814: *nostri officio* pro *nostro*; supple *esse*; 8. in fine non abnormis erat et pentameter fere talis:

uno eius mecum condere et ossa loco.

v. v. 1. 6—8 adloqui matrem familias filios superstites vel quod minus probabile libertos vidit Buecheler.

150.

VI 30123 Roma s. IV p. C.

condidit hic maestus coniunx, sex] mensibus actis
post nuptias tenero per quam biduatus (amore)est;
casta cui coiux c[ubilia liquit, amorem]
posteris ostendens, ulli si credere fas est.
patre repugnante, propio hec nomine signat,
nobercam vincens; fame (sed) nomen ubiquem.

B 600

1. sententiam informavi; 2. suppl. Buecheler; nulla lacuna in lapide; 3. sic ego, collato VI, 12072, 7; *c[ubilia servat, amorem]* Buecheler; 5. =*proprio haec*; fecisse maritum significatur negasseque patrem puellae a noverca devinctum; 6. =*famae*, *ubique*; suppl. Buecheler.

151.

VI 30125 Roma

[conditur hoc tumulo coniunx pia cara Sabina,
quam subito ex thalamis rapuit mors atra] marit[i];
non potuit totos ter denos ann(os) sextunque re(plere).
eu, quantus dolor est amissa coniuge kara!

plus amor immentest, animo lacrimisque incenditur ardor,
nulla datur requies, eretque in pectore volnus.
quam brebis innocuis vita est! sic fata dederunt.

B 490

1—2. supplevi ex. gr.; 3. REI vel REA traditur; *ann(os)extunguere* h. e. *exstinguere* pro *explere* excogitavit Mommsen; 4. QVNTVS traditur compendio fort. male soluto; 5. *animo* extra numeros; *amor est animo* ponit Burmann; 6. conferri iubet Buecheler Verg. Aen. VI, 600: nec — requies datur ulla, et XI, 40: patens in pectore volnus; cf. etiam ibid. IV, 689: stridit sub pectore volnus; 7. cf. supra n. 41, 12.

152.

VI 30127 Roma

hic sita, quae notuit forma, p]robitate fideque,
unius et studio cas]tum servare cubile.
nunc meritae maerens] alto de corde maritus
signavit laudes pos]tremo carmine testis,
Sulpicius, opibusque po]tens et nobilis hortu.

1. *p]robitate*, 2. *cas]tum*, 4. *pos]tremo*, 5. *po]tens* praeivit Corpus; carmen quale potuerit esse ostendi.
1. *notescere* verbum habes VI, 30131; 2. clausula sumpta ex Verg. Aen. VIII, 412.

153.

VI 30130 Roma

dicere vix] tantum rhetor [poteritque poeta],
ferbuerit quan]tum noster sub origi[ne maeror].
ut delet] carptura rosam, mihi decidit [Agne],
ceu de]cor et vernum macula vi[tiatur inerti.]
haec no]n offenso vitae mihi tramit[e lata est,]
fuit m]orum matura, bono nil de[fuit umquam.]
co]niugii scit cara fides heresq[ue domusque,]
ind]e quod aeterno migrari[t debita caelo,]
ut vit]amque ferat melior m[ortique negetur].
arca est] facta pie cura [impensaque mariti.]

B 599

4. *de|cor* et 6. *m]orum* praeivit Buecheler; carmen reconcinnavi ego.
2. *sub origine*, cf. Manil. Astr. 1, 147; 3. nomen ex. gr.; 4. *decor* puto erit generis neutri, ut *femor femus* sim., cf. Neue, Form. I² p. 558 sq.; *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 196 s. v.; bene igitur vertetur a nostratibus «нетлѣнная краса»; 8—9. puto esse christianam, paganis tamen non paucis servatis; 11. litterarum incerta vestigia IANO ME ad carmen pertinere negavit Buecheler.

154.

VI 30138 Roma

. . . suc . . .
. . . a. m . . . .
. . . i. nec. la . . . .
. . . actam de . . . .
. . . dasset mor . . . .
car|a viro, felix, n[isi mortem f]ata dedissent.
nun|c vale,| o dulcis coniux . . . .

suppl. editor.

155.

VI 30142 Roma

o, dul|cis coniunx . . .
sanct|a . . . .
quor|um . . .
nam . . . .
nec st|abilis . . .
sed tua |fama manet . . .

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

B 452
2—4 suppl. ego; dedit Buecheler haec: 2. *par]um*, 3. *tamen ille m]eos*, 4. *quod mer]ui*: 5. sic idem in Corpore; *prolem cum oppetere]m* in Anthol. n. c.; solet tamen illa sententia clarius indicari; ad v. 4 cf. VI, 8553, 4.

157.

VI 30158 Roma (?)

q]uis gemitum mortis ve[l sistat tristia verba],
aut cui tot lacrimas [iam cecidisse satis?]
coniugis [amissae . . . .
. . . .

supplevi.

158.

VI 30160 Roma

. . . . . ca]rum dulcemque maritum

159.

VI 30164 Roma

o miser [amissam . . . . . . maritam]
ereptam e[gremio . . . . .
hic ia[cet . . . .
faemina . . . .
quas ius . . . .
ter denos [annos vixit sine crimine vitae]

1. 2. 6. adumbravi ego.

160.

VI 30266 Roma

. . . . . . os mihei es . . .
. . . . . . e fundere ia[m . . .
. . . . . . es de me iam . . .

maritus uxori posuisse videtur.

161.

VI 30519 Roma

. . . . . . nda iucath . .
. . . . ntia coniux
. . . . e]st rapta marito
. . . . . d Maxima Fl . .
. . fu]nus abstulit m . .
. . . o]rnato solvent . . .
. . . tum enibus o . . .
. . . . nio v . . .
. . . . sum . .

162.

VI 30573 n. 12 Roma

. . . . . abstulisti .
. . . . . cra non erit
. . . . . en amplum est
. . . . q]uod perdidi

1. i. e. Fortuna.

VI 30573 n. 18 Roma

. . . . . si]mplex d . . .
annos . . . . . vi]xi, rapui[t . . .
. . . . . . no cont . . .
. . . . . . tiio qui . . .

4. fort. *u]no cont[enta viro.* cf. VI, 5162.

163.

VI 30634 n. 2 Roma

Claudiu]s hic cinis est positus [ca]rissimus coniux.

nomen ex. gr.

164.

VIII 152 Sommet el Amra («litt. s. II ex. vel III in.»)

Vrbanilla mihi coniunx verecundia plena hic sita est,
Romae comes, negotiorum socia parsimonio fulta.
Bene gestis omnibus cum in patria(m) mecum rediret,
Au, miseram Carthago mihi eripuit sociam!
Nulla spes vivendi mihi sine coniuge tali:
Illa domum servare meam, illa et consilio iuvare.
Luce privata misera quiescit in marmore clusa.
Lucius ego coniunx hic te marmore texi:
Anc nobis sorte(m) dedit fatu(m), cum luci daremur!

B 516
3. patria; 7. quescit; 9. sorte, fatu.
«hexametri dactylici numeros cum appeteret non adsecutus est misellus poetaster, adsecutus est acrostichon item sibi propositum»; idem v. 9 *anc* formam admisit eiusdem rei causa.

165.

VIII 403=11511 Ammaedara

d m s

Mevia Felicitas, vixit | annis XL, Q. Calpurnius | Fortunatus maritus coniu | gi karissime posuit.
non digna, coniux, cito vita [exire de] crevisti, misella:
vivere debueras annis fere centu, licebat;
fuit enim forma certior moresque facundi,
fuit et pudicitia, quam in alis nec fuisse dicam, nec esse contendam:
set quia sunt manes, sit tibi terra levis!

4. *digna* lapis; exspectes *digne*, quod etiam Wilmanns coniecerat; in fine versus legit Schmidt in ectypo VITAΓI||||Γ, quae cum supplementis Wilmannsianis *vita [exire de]* non satis congruunt; suspicor fuisse in lapide *vita ti[bi de]crevisti*, h. e. *vitam tibi decurtasti* pro tempore moriendo; *decrevisti* itaque a *decresco* (sensu activo, vel potius **decreo*), non a *decerno*; 6. pro *certior* exspectes *ceteris melior* vel simile quid *),

*) cf. tamen VIII, 2756, 6: certae pudicitiae.

et pro *facundi* mavolt Schmidt *iucundi*; 7. prosa fere oratione compositus est; 8. cf. VIII, 11594. 11665.

166.

VIII 434=11518 Ammaedara

hic situs est Varius cognomine Frontonianus,
quem coniunx lepida posuit Cornelia Galla;
dulcia restituens veteris solacia vitae,
marmoreos voltus statuit, oculos animumque
longius ut kara posset saturare figura;
hoc solamen erit visus: nam pignus amoris
pectore contegitur memor(i) dulcedine mentis,
nec poterit facili labium oblivione perire;
set dum v[i]ta manet, toto est in corde maritus.
nec mir(um), quoniam tales quae femina mores
vel[iactare potest animumque fidemque marito?]
ille piu[s vixit semper sine crimine vitae],
indulg[ens comisque suis et carus amicis;]
et quo[niam amborum iunxit concordia mentes,]
felix i[am poterat voti composque videri.]
set fo[rs, quae humanis rebus inludere gaudet,]
eripuit [Varium prima florente iuventa:]
nam bi[s undenos nondum compleverat annos]
nec li[cuit misero morbo properante maligno]
anno[rum numerum sex condere mensibus illum].

B 480

2. malim *lepide*; 5. *karara* lapis; 7. *memor* lapis; 8. *labium* est genet. plur.; facio tamen cum Buechelero, qui suspicatur *labsum* fuisse in archetypo; 9. VSTA lapis quadratarii culpa pro VITA, de cuius erroris ratione palaeographica amplius disputavi in Ephem. Minist. Publ. Instruction. 1894 m. Mai, sect. phil. class. p. 70 sqq., iussique conferri VIII, 16463 et Verg. Aen. VI, 608; ad elocutionem cf. etiam II, 1399; III, 3241. 6475; V, 6693; VIII, 2803. 4524; IX, 4796; XII, 712. 973, alias; idem error recurrit in titulo VIII, 16265, ubi legit Schmidt MFAVSTA, *Faustae* nomen subesse putans, cum sit nihil aliud nisi MEAVITA=*mea vita*; 10. *mir* lapis; 11—20 supplevi ad sensum; 14 cf. Stat. Silv. 1, 2, 154; de tituli metris cf. Wilmannsium ad tit.; v. 16 eandem licentiam admisi, quae ab ipso poeta admissa est v. 4. — Ad v. 15 cf. II, 5965.

167.

VIII 702=12128 Chusira

Julius Ingenu(u)s obit in Gallia morte(m);
coniunx patriae gremio mandat Virula corpus.
Germaniae meruit specula[t]or et cornicul[ar]ius
legionis: initium vitis vitae fuit finis.

B 522
«ad versus hexametros adspiravit, qui titulum composuit»; immo *legionis* si metrum excedere putemus, nescio an pentametrum v. 4 facere voluerit.

168.

VIII 1042 Carthago

Clodia . . . . | aman[s] vir[i] . . . . [p]ia | [vi]x. ann. . . |
cerne, viator, in hoc [tum]u[l]o i[acet optima coniunx];
commune hoc m[o]num[e]n[tum illius ad]q[ue viri est].
quaeso, abi: ne viola: sic [di dent omnia, quae vis],
et tibi, quicumque e[s, qui l]e[gis hunc titulum].

suppl. Wilmanns.
litterarum vestigia in fine v. v. 2—5 supplementis Wilmannsianis non ubique respondent; sed apographon, quo usus est, neglegenter satis exceptum est, fateturque ipse supplevisse se carmen non nisi exempli gratia.

169.

VIII 1069 Carthago

in mármore illo claúditur] Victória,
qua núlla fuerat ália pul[chrior morib(us),
nec tánta in ullis crévit fama dé]coris
pudícitiaeque insígnis gloria] féminis,
curá neque alia fúit ma]iori líberum.
at nón dolori meó pepe]rcit cóniugis
crudélis Parca, vérum ab]rupit stám[ina],
annósque ter minus ún]o septem mú[nere]
lucís privavit náta]m quarta ho[rá dii].

B 221

senarios iambicos adgnovit Studemund, qui supplevit hoc modo: .... Victoria [hic sita est, qua nulla pul]chrior morib(us), [quae omnigenere de]coris [omnibus praestitit] feminis. [Crudelis tamen Parca neque am]ori liberum [neque desiderio pepe]rcit coniugis, [sed] rupit stam[ina], *et v. 9*: quarta ho[ra]. — Sed v. 5 legit Huebner | IORI et v. 9 videtur in eiusdem apographo hasta inclinata | I ex M littera superesse. Totum carmen supplevi ego Studemundianis nonnullis usus; v. v. 1—4 in tres senarios coegit Buecheler hoc modo:

⏑ – ⏑ – ⏑ hic sita est] Victoria,
quae pulchra forma tota, pul]chrior moribus
cunctis de]coris [antecessit] feminis;

dubitat tamen, an solis dimetris fuerit carmen compositum ad hoc exemplum:

Galla hic sita est] Victoria,
formosa, pul]chrior moribus,
pudica, plena de]coris
cunctisque praestans] feminis.
sed non am]ori liberum,
non Parca pa]rcit coniugis,
quae morte] rupit stam[ina].
annis]q(ue) septem mu[neri]
datam mihi] quarta ho[ra tulit].

170.

VIII 1465=15333 Thubursicum Bure

Sallustia Prim[ula]

Pr]imula prima fui [Nig]ro generata puella [fa]cta cum dominis S[ten] | niae (coniugis) Attici Barbari | [do]num data su(m) Sall[ustio | C]aroso quem fata m[overunt | u]t (me) sibi coniug(io) iun[geret] etc.

2. hexametrum supplerunt Wilmanns et Schmidt; cetera pars tituli evanidi, a Schmidtio ad sensum, ut supra dedimus, expleta, prosa videtur oratione concepta esse.

171.

VIII 1542=15511 Thugga

..... praela]ta laude omnib(us) et pr[ae] | dicata reb(us) cunctis, q[ui | b]us probantur femina[e] | , vera, sancta, pruden[s] | , fecunda, subolis opt[i] | m(ae); quae quod

proba [er] | at, etiam in supprem[is] | meruit de deis, ut mox | [p]ost maritum, quem | solum norat, vita ex | cederet; vixitq(ue) apu[d an]num, unde est sen[ec] | tae exordium . . . (reliqua pars lapidis periit).

1—5 explevit Wilmanns; 6. *apu[dan]num* expl. ego, de qua ratione dicendi disputavi in Ephemer. Min. Publ. Instr. 1894 m. Octobr. sect. phil. class.; *a.pu[pa ad an]num* coniecit Mommsen, sed lacuna lapidis non amplius trium litterarum capax est; *sen[ec]tae* suppl. Mommsen.

2. seqq. rediguntur ad archetypum iambicum:

rebúsque cunctis, quís probantur féminae:
sanctá, prudens, fecúnda, subolis óptimae;
quaprópter in suprémis meruit dé deis,
ut póst maritum móx et vita excéderet,
vixítque apud annum, unde ést senectae exórdium.

172.

VIII 1557=15554 Agbia

d m s

Arinia Victoria, mágnis moribus fémina,
at cúius sectam númquam accedí potest,
híc sepulta, sét domi es:
de anemó cert[a]es, quia númquam disced[és] meo.
Marcus Motasius
dicó sepulcrum, quód sit tibi idem ét mihi.
p. v. a. XXXV | h. s. e. |

B ad n. 116

de metris tituli dixit Studemund ad tit.; id. v. 5 emendat:
de animo cert[e]quia n. d. meo,
suspectans etiam CERT litteras non satis recte lectas esse; mihi videtur *es* (v. 5) esse imperativus, et *quia n. discedes* vice fungi accusativi c. inf., ut in sermonis rustici monumentis passim legitur: «sois certaine, que . . . .» Disputavi de hac loquendi ratione in Ephem. Min. Publ. Instr. 1894 m. Maio sect. phil. class. p. 72.

173.

VIII 1954=16513 Theveste (»litt. malis«)

d. m. s.

Iuli[a] Fortuna[t]a, pie vixit annis LX . . . . |

casta, bona, inviolans, rarum hoc a coniuge munus
Fortunata, tibi: sic placet Hardalio.
nomine digna meo, quod tu mihi, ka[r]e, superstes:
natorum natis, te incolumi, vigui.

2. «post LX aut nihil aut hasta una excidit»; 3. *pa* lapis «errore lapicidae non satis correcto»; *a* omnino rectum.
3. 4. «loquitur Hardalius»; 5. 6. «respondet Fortunata».

174.

VIII 2035 Vicinia Thevestae

inter odoratos nemorum ubi laeta recessus
mater pingit humus et lectis dedala tellus
floribus exultat gratisque et frondibus almum
vix patitur cum sole diem, — hic, provide, Felix
Florentine, decus cum coniuge, sancta, pudica
Hostiliana, tua et Splendonillae, natoque
cons[picitur remanetque aevo sub marmore tecta].
hic pulcr[am in speciem confectas arte fabrili]
aedes Pen[telicus lapis in sublimia ducit],
incertu[m ut reddant oculum lumenque tuentis].
constru[cta mole hac, optamus, provide Felix],
felices ut[i dehinc possis durare per annos!]

B 469
2. exspectes *humumque*, ut iungatur *mater* cum *tellus*; *daedala tellus*— notum Lucretianum (I, 7); 4 — 7 interpretatus est Studemund ita: hic, provide Felix Florentine, decus sancta pudica Hostiliana, tua et Splendonillae (filia), cum coniuge natoque con[spicitur]; reliquum carmen supplevi ego.

175.

VIII 2756 Lambaesis

quae fuerunt praeteritae vitae testimonia,
nunc declarantur hac scribtura postrema;
haec sunt enim mortis solacia,
ubi continetur nom[i]nis vel generis aeterna memoria.

Ennia hic sita est Fructuosa, karissima coniunx,
certae pudicitiae bonoque obsequio laudanda matrona;
XV anno mariti nomen accepit, in quo
amplius quam XIII vivere non potuit;
quae non ut meruit ita mortis sortem retulit:
carminibus defixa iacuit per tempora muta,
ut eius spiritus vi extorqueretur, quam naturae redderetur;
cuius admissi vel manes vel di caelestes erunt sceleris vindices.
Aelius haec posuit Proculinus ipse maritus,
legionis tantae III Augustae tribunus.

7. *mariti* traditur; suspicatur Wilmanns fuisse in lapide MARITE. rhythmicum esse tenorem tituli vidit Wilmanns; videntur et mihi v. v. 1—4 iamborum speciem prae se ferre, 5—10 hexametros redolere, 11. 12 iterum iambico numero aliquatenus esse compositi, 13 et 14 — esse hexametri; v. 8 etiam ad pentametri similitudinem accedit; rediguntur nonnulli ad certam archetyporum formam, ut:

quae súnt praeteritae vítae testimónia,
nunc déclarantur hác scriptura póstuma;
haec súnt enim duraé mortis solácia, (*vel:* hoc est e. d. m. solacium),
ubi cóntinetur (fúncti) aeterna mémoria.
–́ ⏑ ⏑ hic posita est ⏑ ⏑ –́ karissima coniunx,
casta, pudens bonoque obsequio laudanda mătrona,
quae non ut meruit sic mortis sorte perempta (est)
carminibus defixa iacet per tempora muta.
manés vel di caeléstes sceleris víndices.
–́ ⏑ ⏑ haec posuit ⏑ ⏑ –́ ⏑ ⏑ ipse maritus.

11. sensus est: *vi extorqueretur* (*potius*) *quam n. r.*: per vim periisse mulierem ostenditur; 14. *tantac* vel laudis gratia adiectum vel legionis numerum nomenque postea addita esse ostendit, cf. VIII, 3166.

176.

VIII 2803 Lambaesis=18140 («litt. rudibus»)

d. m. s.

quod potui miserandus homo, me iunxi sepulcro,
kara, tuo, donec me –́ mea vita manebit:

credo tibi gratum, si haec quoque Tartara norunt.
Ampliatus act(or) | feci |

B 576*b*

3. *mie* vel *mihe* apogr.; *mihi* emendavit Renier; *me* corr. in Suppl. II; 5. *act(or)* Wilmanns; *act(arius)* Renier.

ad. v. 4 Culicis v. 294 iubet conferri Buecheler.

177.

VIII 2803*a* Lambaesis=18141

d. m. s.

Donata, pia iusta, vale: serva tuos omnes;
coniugis absentis reditum perferre nequisti:
Ampliatus poterit tibi tristia dona refer[re].

B 576*a*

4. supplevit Renier *sacra*, sed in lapide *dona* fuisse postea apparuit (Suppl. II).

«versuum 1. 3 numeri barbaro modo compositi sunt».

3. 4. nota verborum figuram: perferre nequisti — poterit referre.

178.

VIII 3109 Lambaesis

d. m. s. |

Valeriae Manili | ae, carae adq(ue) dul | cissimae mulieri
et | incomparabili | adfectu, meren | ti coniugi, cett.
et si qui praeteriens legeris, peto dicas: «Manilia dulcis,
sit tibi terra levis!»

4. 5. carmen solutum notae sententiae, cf. VIII, 3727, all.

179.

VIII 3319 Lambaesis

qualís fui Tacónia muneris,
ut meús fatus essét brevis!
[i]un(c) tí fuimus parés.

«integra est».

«centones videntur esse sententiarum sepulcralium, sensu nullo conglutinati», Wilm. ad tit.; mihi v. 1. videtur esse enuntiatio exclamativa, v. 2 *ut* esse finale; totam itaque sententiam hanc fere fuisse puto: «quanto officio fui ego, Taconia (in maritum scilicet)! Non tamen maius commodum inde consecuta sum, nisi ut immatura morerer»; 3. *cunti* lapis; *cun(c)ti* Wilmanns; mihi visa est esse eadem formula, quae recurrit VIII, 5501: iuncti pares separati nec umquam.

180.

VIII 3463 Lambaesis

d m s

Aureliae Vercel | lae, coniugi dulcis | simae, quae vixit
plus | minus annis XVII.
non fuí, fui, non sum, nón desideró.
Anthemus maritus eius.

B ad n. 247

4. *fui* est *vixi*, scil. *mortua sum*; concinnior tamen esset sententia, si *fui* abesset; cf. V, 1939: non fueram, non sum, nescio, non ad me pertinet; II, 1434: nil fui, nil sum; cf. etiam V, 3415; VI, 9258; VIII, 2885; redire tamen formulam *non fui fui* semel iterumque inter sepulcralia ostendit Buecheler ad n. c.; ad numerum trochaicum revocat idem.

181.

VIII 3935 Lambaesis

d. m. s.

Numenio Zoë fecit amans tumulum.

Zoe Numenii uxor redit VI, 29646 *a*.

182.

VIII 4071 Lambaesis

[sistite vos, moneo, gressum, qui pergitis ire,]
et titul[is] dam[na a]nte h[aud sua]via quaerite nostris.
quae nuper flebat vicinum amplexa sepulchrum,
post thalami infausti taedas cupidosq(ue) hymenaeos
intra quinque tori menses viduata marito,
hic Sotira iacet, d[ur]i solacia casus

Augustale suo capiens post fata recepto, —
si liceat saltem post tam crudelia damna
se]dibus aeternis sensus [renova]re piorum.
[stans] fuit ista fi[des, fuit atque pu]dor ita tu[tus,]
[antiquas etiam ut posset superare maritas.]

B 433

1. lapide superne fracto periit totus hexameter, nam quae supersunt non sufficiunt ad integrum sensum efficiendum: supplevi ex. gratia; 2. LIIVL DAM NII Il lapis a Mommseno collatus; iam cum admiserit quadratarius scripturae compendia IN, ME, NA, RI, potuit admittere etiam non minus usitata ET, TI vel IT, AN; supplevi itaque, ut supra; cf. I, 1007: sepulcrum hau pulcrum; *gaudia sed]dam [nis non per]via q. n.* supplevit Buecheler; 6. suppl. Mommsen; 9. *se]dibus, [itera]re* suppl. idem; *renova]re* ego; *reforere* Buecheler; 10. suppl. ego; VIII, 2756: certa pudicitia; *nam summa] fuit ista fi[de, summa p]robitate* Buecheler; sed litterarum vestigia in fine versus indicant fuisse in lapide DORITATV; 11. supplevi ad sensum.

ad v. 6 iubet conferri Hense Verg. Aen. VI, 377: sed cape dicta memor, duri solacia casus.

183.

VIII 4180 Lambaesis

. . . .
incomparabilis adfectus coniugis;
vix. | a. XXVIIII | maritus | de se bene | merenti |
fecit etc.

1. periit nomen defunctae; 2. senarius casu fortasse effectus.

184.

VIII 5030 Thubursicum Numidarum

d m s
hoc ín locó suo cónditum ést corpús meúm
Iuniae Victoriae | a Iunio Hyacin | tho marito ra | ri
exempli, quae | vixi annis XXVI | m. III d. XXIIII
iugúmque cóniugálem pudícum píissimo
maríto exhíbui ín diém vitaé meaé.
vos, superi, bene facite, diu vivite et venite!

B 141
5—7 revocat Buecheler ad archetypum tale:

iugúmque coniugále pia piíssimo
maríto exhibui usque ín diem mortís meae;
tu dúm licet bene fácito, diu vive ét veni!

6. *in diem* mihi videtur dictum esse pro *in diebus*, h. e. dum vita manebat.

185.

VIII 5501 Aquae Thibilitanae

dms | L. Cor | vinius | L. f. Quir. | Flami | nalis | v. anis | LXXI |
dms | Agrin[i] | a Victo | ria Ag | rini Do | nati | filia v. anis | XLVII |
iuncti pares, separati nec umquam;
cum mea marita egi bona(m) vitam:
marita defuncta placuit ic locus.

4. *bona vitatama* lapis ut videtur; 5. = hic.
3—5 iambos redolent.

186.

VIII 5804=19118 Sigus

I]ulia Spesina
kar]a mi[hi] coniunx mult[os] dilecta per a(n)nos,
obsequio pietatis superasti maritu(m);
omni[a], quae⟨sunt⟩ no[bis, t]uo [s]unt quaesita l[abore].

B 636
de restituendo titulo egi in Ephemer. Min. Publ. Instr. 1894 m. Mai. sect. phil. class. p. 72; quae ibi proposui, verbo tenus congruerunt cum iis, quae postea proposuit Schmidt in Supplemento p. 1827 ad n. 19118.

187.

VIII 5834=19189 Sigus

Pomponia Fort[unula]
kara mihi con[iunx], multis dilect[a per] annis:
(obsequio pietatis) superasti m[ar]itu(m).

omnia, qu(a)e s[unt] nobis, tuo sunt qu[ae]sita labor[e].
hon | este memorie | mulier |

B 635
2—4 supplentur ex tit. VIII 5804, quem cf.
2. *dilact* |||| lapis; cf. VIII, 5804; 18823; 4. *labori* lapis.

188.

VIII 18823 Aquae Thibilitanae

[d m] s
Mi]nucia
c]oniu(nx) car[a] mihi, mul[tos] dilecta [pe]r annos,
l]uctibus i[n] tantis q[u]o solum [r]eddere po[s]sum,
han[c] tibi funes [t]am solidum de marm[o]re feci,
quod nomen hoc caste pariter cum corpore serves.

1. eadem formula redit VIII, 5804. 19189 (5834); 2.=quod; 3.= solido; supple *domum, sedem, memoriam*; *fecit* lapis; 4.=quo (*ut eo*, scil. *marmore*); *caste* potest accipi etiam pro genetivo: »versu quarto marmor ipsum appellatur; magis placeret *serve[t]*« Schmidt ad tit.

189.

VIII 7228 Cirta

casta, pudica fui Mnesithea, [b]ona marito,
in fide qua potu[i] Aurelia coniunx,
qui mecum sine lite fuit vixitque marito:
natos amavit una mecum: et laus referenda,
Rogatiane, tibi. Vixi festinans vivere semper.

B [illegible]
titulus male scriptus nec multo melius descriptus
1. suppleri posse etiam *digna matrona* (scilicet *digna et matrona*) vidit Buecheler; 2. exspectes potius [illegible]; *qua* = quad, quoad; 3. [illegible] referendum, hoc nempe ordine: [illegible] — vixit [illegible]

190.

VIII 7255=19454 Cirta

a) d [m] | Ca[eli]a C. Audasi[i] | fil(ia) R[ufa] | vi[x.]
a[nn] . . . .

b) q[uad vixi, val]ui fidissim[a bon]a marito,
genti[s] Caeliae decor, decus et Flaviae gentis.
ad tu, care, precor, coniunx, si facta record[as],
si fecunda tibi pi[eta]tis amore(m) reliq[ui],
commendo inn[ocuae memori] tibi coni[ugis arcam].

c) m[atrona hic recubat ca]stis[sima, cara m]arita:
mor[es, adfec]tu(s) simplic[itasque pa]res.
quam [mala f]ata prius er[ipue]re mihi,
per totam v]itam con[sor]tem nostri laboris,
im[p]ie; [nunc] o, quam dole[o morbo es]se pere [mptam].
. . . .

d) hic sita [sum mulier ca]stissima, fid[a marito],
Caelia Ru[fa]
mores, a]dfectu(s) simpl[icitasqu]e pares.
sed miser[heu c]oniunx, qu[ia]qu[ot con]vixim[us] annis,
qui[a] q[uotannis ite]m dedimus sin[e cri]mi[ne]nato[s],
hoc [so]lam[en erit mor]tis, [na]m fer[re . . . . .
. . . .

B 560

«fragmenta plus minus quindecim cippi quadrati a quattuor lateribus scripti»; tria fragmenta accesserunt in Suppl. II p. 1852, de quorum magnitudine litterarum cum taceant editores, ad titulos *b c d* retuli locis adsignatis. Frusta in quattuor titulos digessit Leclerc, hexametros adgnovit Studemund, qui supplevit *b* v. 3 et *d* v. 4 (minus recte); totos titulos explendi periculum fecimus Buecheler ego. Et quidem ut plane perspicuum sit, quantum cuique debeatur, ex Corporis adparatu nec non ex Anthologia (n. cit.) supplementa Buecheleriana huc transtuli:

b) v. 1: .... f]ui fide [lis amic]a marito,
v. 3—5: ad tu, care, precor, coniunx, si facta record[as], *)
si fecunda tibi pi[eta]tis amore(m) reliq[ui],

---

*) sic explevit iam Studemund; *tacta record[or]* Buecheler in Anthol.

commendo inn[ocuae cineres] tibi coni[ugis].....

c) v. 1—5: praestabat stu]diis m[usaque exculta m]arita
mod[estia tame]n simplic[itasque pa]res,
quam [mala f]ata prius er[ipue]re mihi,
mor]tem no[n me]ritam, con[sortem n]ostri laboris,
[infesto mod]o quam dolu[i morbo es]se per[emptam].

d) v. 1—5: hic sita [quae vixit ca]stissima fid[a marito]
Caelia Ru[fino: a]dfectu simil[iq. fid]e pares.
sed miser[a heu c]oniunx, qu[ia] qu[otquot] vixim[us] annis
qui [d]q[uid]........*)

tituli *c* et *d* non quinis, sed senis hexametris videntur constitisse, sed quae in fragmentis cernuntur perpaucarum litterarum incerta vestigia non sufficiunt ad restituendum.

b) 1. cf. VIII, 7228; 4. *pietatis amor relictus* sunt liberi opinor pietatis officio erga patrem superstitem fungentes; 3—5 anacoluthon rusticitate insigne.

d) 2. nomina extra metrum, ut saepe, posita sunt; 4. 5. fecunditatem suam iactare videtur mulier prole quotannis edita, cf. tit. *b*, 4.

191.

VIII 7384 Cirta

d m

Geminia Inge | nua, univira, conse | rvatrix dulcissima, |
mater omnium | hominum, parens obni | bus subvenies, in-
noce | ns, castissima, praesta | ns, rarissima, v. a. LXXXI |
tristem fecit nemine. | o. v. b. q. |

3. = omnibus subveniens; 5. = neminem.

color quidam iambicus vel ex parte etiam trochaicus apparet, sed casu fortasse effectus.

ad vocem *univirae* cf. Val. Max. II, 1, 3.

192.

VIII 7427 Cirta

d m

Sittiae Spen[i]

quisquis amat coniunx, hoc exsemplo coniungat amore(m):

---

*) emendavit hos duos versus in Anthologia sic:
sed miser[a heu co]niunx, qu[in]qu[e una] vixim(us) annis
qui[n]q[ue fuga thal]ami dedimus sin[e fine] minato
ho[sti . . . . . .

est autem vitae dulce solaciolum.
haec abit ad superos cum filio <Episuco> karissimo nostro.

B 1288; ad v. 3 cf. VIII, 8123; 5. si nomen elimines, fiet hexameter poeta illo dignus.

193.

VIII 7665 Cirta

d m s

Praepusa | Aug. n(ostri) liberta, | coniux | rarissima |
obsequens | et casta, | cum grandi | pietate | marita | v.
a. XXXV | h. s. e. | Onesimus | maritae |

cernuntur passim iambici et dactylici metri (cum grandi pietate marita) vestigia.

194.

VIII 8002 Rusicade

Ingen(ua) | Afraniorum | Secundi et Olympia | dis fil(ia)
unica cas | ta pudica, v. a. XXI | coniunx piissima. |

frustula metri passim apparent, ut
unica casta pudica,
coniúnx piíssimá.

195.

VIII 8123 Rusicade

Pompeia Chia, | v. a. XXV h. s. e.
opto, meae caste contingat vivere natae,
ut nostro exemplo discat amare virum.

B 1287; ad v. 3 cf. VIII, 7427.

196.

VIII 8259 Aziz-ben-Tellis

C. J(ulio) Satu | ro, v. a. LXXXX; | J(ulia) Modest | a
mar(ito) k(arissimo) | p(ia) f(ecit).
votí si non reús, se sine dié mori.

«argutiis his videtur significari maritum hoc loco sepeliendum fuisse, cum non contigisset ei, quod voverat, ut sine die moreretur, id est fortasse, ut immortalis fieret», Momms. ad tit.; mihi sensus talis fere esse videtur: voverat olim Iulius se *sine die* esse moriturum, h. e. morte immatura (cf. ross. «безвременная кончина»); cum tamen provecta aetate annis fere C mortuus sit, *voti sui* (an *si* pro *sui*, *svi* dictum?) *non reus* recte dici potest.

197.

VIII 8896 Tupusuctu

d [m]

nomine dic[ta fui Papi]nia Quinta Papi[ni],
optima quam mat[er _ ᴗ ᴗ] progenuit;
eximio coniuncta viro, quo prosata patre
Romano proles Iulia fulsit equo.
haec ter triccnos postquam pervenit ad annos,
explicuit fatum et tenet hunc tumulum.

B 1283; 2. DEC......... | NIA, apogr.; *fuit* B.; *Papiria Papi[ri]* Mommsen; 3. excidit matris gentile, ut *Lollia*, *Clodia*, al.; 5. FVI | SET apogr.; 5. *Iulius Romanus* videtur fuisse defunctae maritus.

198.

VIII 9127 Auzia a. 259 p. Chr.

d m s

reddere quod solum licuit post morte(m) maritae,
hunc tumulum vobis, manes, mnemaque sacra[tum]
obsequiumque mei, Victorinus, vovi dolor(is).
iacet in hoc loco Iulia Kara, quae vix. ann. XL
m. III d. XI
et linquit dulces natos et coniuge(m) [dig]nu(m).

B 517

2. quot; morte; marite; 3. mnemovetacra; 4. dolor.; 7. coniuge || nu.

2. cf. IX, 5722; 3. sic Renier: *m[o]nim[enta]que sacra* Buecheler; 4—5. redeunt in tit. VIII, 9133; 7. exspectes *liquit*, quamquam et praesens a tali carmine minime abnorme.

199.

VIII 9133 Auzia c. a. 234 p. C.

[reddere quod solum licuit post morte maritae,
hunc tumulum vobis, manes, monimentaque sacra
obsequiumque mei] Donatus [v]ovi doloris.

[iacet in] hoc loco Iulia Syra, quae et | [The]ssalia, rarissima marita, quae | vixit an. XXII men. VI d. VII | Aelius Donatus maritus | fecit d(e)d(icavitque) a(n.) p(r.) CLXXXXV || |

B ad n. 517.
suppletur ex n. 9127.
3. *novi* apogr.

200.

VIII 9183 Ager Auziensis

carminis est coniunx huius] Constantius auctor
ipsiusque duo c]ari de sanguine nati.
quisque legis, dis]cas, [q]uid sit per[f]erre laborem:
sit licet illa cinis,] at est memoranda per annos;
fuit species pulcherr]ima data coniugi tali,
factaque munus erat pie]tatum imitare priora.
oramus, nomen eiu]s ut honor ampliet in evum,
cedat item virtutibu]s his per saecula vita!
iam quia legisti, don[et tibi patria laudes,
ac placide curas mortali]um [l]in[q]uas inanes.

B 577
2. c]ari, 3. dis]cas, suppl. Mommsen; totum carmen ego.
3. OVID, PERIFRRE vel PERIERRE, 4 init. AI, 6 init. IATVM, 10. IINCVAS apographa.
6. de *imitare* infinitivo cf. Georges, Lexicon d. lat. Wortformen, Lpz. 1889 s. v.; 7. *in* abundat in metro.—Licet christianum sit carmen, tamen propter antiquas aliquot locutiones recepi.

201.

VIII 9496 Caesarea

d m

Julia Stacte monimentum | feci viro meo

Rufo; v(i)xit | annis XXX. hic situs est |
te rogo, praeterie(n)s: «sit tibi terra levis!»

4. pro *te* reponendum *dic*.

202.

VIII 9638 Zuccabar

Julia Victorina | (h)ic sita est, trad | ita marito
ano | rum XVIIII
o fa[t](um) crudele!
con maritu fecit | annos II et men | II
et (d.) XV; Julius | Victor pater .... [ded]i[c]arunt.

2. ic; 4. fai;
4. venit in mentem Passeris Catulliani v. 16: o factum male; 5. *maritu* erit accusat. ut passim.

203.

VIII 9670 Cartenna

in isto tumulo T[anni]a sepulta est Syra,
quae brevi ne quidem inpleto b[i]enni tempore
crudo mortis in[t]erven[t] u mari[t]ali v[i]nculo
disiuncta est: annos agens occidit XVII m. III d. XVIIII.

voluit qui scripsit senarios componere.

204.

VIII 9690 Cartenna

Hed]iste mihi coniu[nx] (nunc) tristia Tartara [visi]t:
num(ini) qu[e] fine annorum sacra Proserpine edit
ex duodecimo numero, (quem plebs) [u]rbana de[l]egit;
n[ec] potuit (vitam) precibus lacrimis (que) mereri:
et si quit fatis religio nulla resistit
. . . .

B 527
«a restitutione carminis interpolati abstinuimus»; non solum interpolata est, sed etiam pessime excepta, ut non nisi exempli gratia possit restitui, quod feci; varias lectiones adscribere operae pretium non est.

1. potuit etiam *Call]iste* vel simile nomen fuisse; ***iste*** retinet Buecheler; ad locut. cf. VIII 152: Urbanilla mihi coniunx.....; 2.=quae, Proserpinae; 5. ***et si quit*** locutionem puto recte se habere; aliquatenus potest conferri Petron. Sat. 42: et quid si non abstinax fuisset; *ibid.*: quid si non illam optime accepisset; 6. quae sequuntur IVNO PIVS SE non intelleguntur; exspectatur hoc loco nomen mariti et formula ponendi faciendive. Totum fere carmen restituit Buecheler de marito defuncto cogitans hoc modo:

iste mihi coi[ux]i[n] tristia Tartara [abi]t nu[nc],
qui fine annorum sacra Proserpine dedit,
ex duodeci(m) m(ensum) numero..... rbana..... detegit,
n[equ]e potuit precibus lacrimis mereri,
set sicut fatis religio nulla resistit.
hunc pius......

3. de sacerdotum numero deque eorum a populo electione cf. ***Kraše-ninnikovii*** Sacerd. Municip. p. 88 § 62 sqq. et p. 124 § 103 sqq.

205.

VIII 10828 Nattabutes

d m s

Gabiniae Matro | nae,
comití defunctae; sórs et fortuna ímproba!
quae dúm per annos bís XVIII vitá(m) gerit,
non út meruit vitá functa est subitó.
et conscius aet(h)er.

h. e. b. q.

B 110

4. «exspectes ***bis decem vitam***», Studemund, qui v. v. 3 et 4 duos senarios efficere monuit; mihi videtur etiam v. 5 esse senarius, sed uno pede mancus; 6. esse Vergilianum (Aen. IV 167: dant signum; fulsere ignes et conscius aether) vidit Studemund; EI CONSCIVS AETER apogr.; verba sunt extra carminis tenorem addita, nisi minus recte se habet apographon cf. tamen VIII, 18792; 7. est solitum ***h. o. e. b. q.***, sed cf. VIII, 18792; h(ic) e(st) b(ene) q(uiescat) interpretatur Buecheler nullo tamen exemplo adlato.

206.

VIII 10945 Oppidum Novum

d m s

hic sita est Kal(purnia) Flavia cognomine dicta,

q(uondam) decenviri Kal(purni) Tancini filia,
quam constitit vixisse annis bis XX et octo mensibus,
posque exacti VIIII dies bis X et tres relinquit.
haec tibi pro meritis Aemilius Vitellianus cognomine dictus
coniux pia praemia ponit.

B 575
«qui scripsit titulum, pedestrem orationem corrupit, ad versus non pervenit», Mommsen ad tit.: v. v. 1. 6 adhibitum est solitum archetypum:

hic situs est ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – cognomine dictus;

v. v. 3 5 senarios iambicos efficere voluit poeta; v. v. 6. 7. usus est item nota formula:

haec tibi pro meritis coniux pia praemia ponit.

5. «id est vixit a. XL m. VIII d. VII», Mommsen; «fortasse advixit noni mensis dies XXIII exactisque *reliquit* saeculum», Buecheler, qui nominativum esse absolutum statuit pro eo quod debuit: exactis noni (h. e. mensis) diebus bis X et tribus

207.

VIII 11108 Sullecthum

Caeciliana mihi, marito Epityncha]nus nomen,
cuius eram felix coniu]nx de patre Catillio.
quinque dies vixi, septem men]sesque et annum
sub matrimo]ni iugo, quae peperi et peri[i].
quam fletus? sepulto meo profundere velis.
non [meror: inlacrima. — te quoque fata manent].

[illegible] Schmidt. 5 [illegible] lacrimas? sepulto meo idem dubitanter: [illegible]
[illegible]
5. [illegible] Schmidt [illegible] locum [illegible].

[illegible]

VIII [illegible]

[illegible] maritus.
[illegible]
[illegible] carmina [illegible].

[nam thalamos annis tu t]res quater pie n[ostros]
[servasti exemplo ceteris, bon]a [f]idaque [n]o[bis].
. . . s et faciet fa . . .

supplevi aliquatenus ex VIII, 16737.

209.

VIII 11315 Cillium

h[ic sita] m[at]rona a[nim]a [can]didissima [n]ota,
quae] breve [vixit,] quoniam an[n]is [f]rudata d[ecessit.]
[h]unc tumulu[m] (pater heu fecit) cum coniug[e] honestum;
bis den]os annos [tr]es ad [vi]xi[t me]ns [es . . . . . .

titulus male tempore peius a describentibus habitus non nisi ad sensum aliquatenus restituitur, quod feci; apographorum varias lectiones non adscripsi; v. 1. *can]didissima*, 2. *f]r(a)udata* supplevit Schmidt; 3. excidisse in apographis unum versiculum suspicor; 4. quae post NS sequuntur non intellego.

210.

VIII 11448 regio inter Sufes et Djilma

hic iacet infelix] sed[n]u[llo] crimine coniunx;
impiŏ raptus a] mor filo et sorte crudeli.
heu, lacr]umis mariti eris triumq(ue) nato[rum]
flenda, qui me]ritis tertios fecere su[premos],
temporibus sem]per et eris memoranda fut[uris].

B 633

1. SED V lapis V non satis certa; fuit fort. N; *sed ullo* proposuit Schmidt; 2. a]mor, 3. nato[rum], 4. su[premos], 5. sem]per, fut[uris] explevit idem, reliqua ego.

4. *tertios* puto recte se habere, etsi in pagano carmine quinam honores significentur, ad liquidum non potest perduci; cogitavi de cineribus componendis, cf. Marquardt, Privatl.[2] p. 384. Totum carmen non sine dubitatione aliqua sic explevit Buecheler:

quae nullo poteras] sedu[ci] crimine coniunx,
castus erat tibi a]mor. filo et sorte crudeli
iam lacr]umis mariti eris triumque nato[rum],

qui sumptus ca]pitis tertios fecere su[premis],
deflenda sem]per et eris memoranda fut[uris.]

fatetur ipse versus 4 quinam esset sensus non plane se adsecutum.

211.

VIII 11581 Ammaedara

d. m. [s]
Clodia Dativa kastissima femi | na semper
vixit an. XXXVI | h. s. e. |
hanc aeterna(m) domum Clodius | Libosus uxori
rarissimae fecit

nescio an non fortuito adpareant metri dactylici vestigia haec:

Clodia _ ⏑ ⏑ _ kastissima femina semper

et

hanc aeterna(m) domum ⏑ ⏑ _ rarissimāe fecit.

212.

VIII 11618 Ammaedara

dis manibus | Neria Primigenia | vix. ann. LXX | h. s. e. |
aequas optavi sedes, iucunda marito: perveni:
filius hoc voluit, qui mihi carus erat.

B 1284: 3. perveni metrum excedit.

213.

VIII 12191 Sidi Amara

memoriae Verriae Quie | tae
castissimae et rari exempli feminae
quae pie vixit annis LXXVIII et hic sepulta est |
M. Stracanius Quietus | Liberalianus matri ob | singularem
eius indus triam fecit.

2 lectionis mutatione fit senarius:
castissimae semper exempli feminae
sed non urgeo.

214.

VIII 12702*b* Carthago

dis man. sac. | Miniciae Primae, quae vixit | annis XXVI,
Nicodromus Aug. | piae et bene merenti uxori fecit |
prima aetate tua rapta es, karissima coniunx:
annis bis denis et sex tibi vita probata est.
Roma tibi genus est, fatum fuit, ut Libys esses;
duceris ad Stygiam nunc miseranda ratem.
inque tuo tristis versatur pectore Lethe,
ut non cognoscas me, miseranda, pium.
munus erat, Fortuna, tuum servare pudicam,
et poteras ambos Italiae dare tu.
a multis fletu renovaberis, o bona, simplex,
cum te in conspectu non habeam comitem.

B 1187; 11. renovaveris.
4. archetypum fuit fere hoc:

annis bis denis vita probata tibi est,

quod cum ad hominem adcommodaret carminis auctor, pessumdedit, ita tamen ut hexameter evaserit. hexametrorum capitibus efficitur acrostichis *Prima*, ad quod nomen adludit etiam v. 3 init.

215.

VIII 12881 Carthago

L. Magius . . . [Lac]erta | pius vixit ann. LII. h. s. est |
Magia Chrysis uxor viro sancto, | indulgentissimo, pro meritis fecit |
cum quo vixit, maledixit mihi numquam,
offendit me nuncquam nec ullum alium.

2. pio.
nescio an trimetros iambicos ut faceret, in animum induxerit poeta noster.
4. malim *vixi*; erravit fortasse quadratarius, quod sane tolerabilius est, quam *quo vixit* rustico sermone dictum accipi pro *convixit*, vel adeo *cum quo* pro *qui quod* (=quoad).

216.

VIII 13134 Carthago

dis m s

tu, quicumq(ue) pius vel inbenignus
legens titu(lu)m me(um) fles ae | tatem me(am), etc.

2. est hendecasyllabus; 3. sqq. est prosa oratio.

217.

VIII 13372 Carthago

. . . .

hunc maestus coniunx tumulum] tibi sacra feren[do]
floribus et sertis et lacrim]is decorat.

supplevi ego.
1. cernuntur vestigia litterarum septem quibus uti nescio;
3. cf. III, 9632.

218.

VIII 14379 Ben Glaya

d m s

Liviae | Honoratae, fideli, | simplici, religiosae, pi | ae,
qualis nec fuit, nec esse potest, mon(imentum)
statuit maritus dono memoris gratia.
v. a. LVII m . . . . .

B 158
2. *fideli s. r. piae* senarium efficiunt; item v. 4;
3. est hexameter male dolatus; 4. *memoris* aut pro *memoriae* dictum metri causa, aut ut Mommseno videtur *dono memoris* pro *doni memoris*.
conferri iussit Buecheler V, suppl. 734.

219.

VIII 15716 regio inter Ucubi et Siccam

Caninia L. l. Rufa | coniux M. Livi Heleni, pia | vixit annis XXC h. s. est |
quandocumq(ue) [levis] tellus mea conteget ossa,
incisum in duro nomen erit titulo;

tum tibi si qua mei fatorum cura manebit,
ne grav[e]si[t] tumul[um] visere saepe meum.

B 966; 3. nulla lacuna in lapide; *rapax* supplet Schmidt, etsi praestat *capax*; sed cf. VIII, 2035, 2 et VI, 25617; 6. *ne gravis in tumulo* lapis; corr. Schmidt; cf. etiam III, 9733; *ne graves in tumulo* Mommsen nimis quaesite; redit verbo fere tenus idem carmen VI, 25617, unde v. 3 supplevi.

220.

VIII 16159 Sicca

Numidárum prima múlierum,
Plancína, genere régio,
bona mater, bona coniunx,
hic súm sepulta múltis
[l]acrimís meorum amáris.
matróna honesta praéter alias fémina[s]
hic súm sepulta, exórta genere régio.
ter denos annos et ter ternos functa,
cura bonarum feminarum.

sequitur nomen mariti

habes centonem insignem, cuius «versus 1. 2. 4. 5 sunt dimetri iambici: 1. 2 acatalecti, 4. 5 catalecti; 6 et 7 sunt trimetri iambici acatalecti, 3 est dimeter ionicus a minore». v. v. 8. 9 extra metrum positi procul dubio ex elogiis metricis sunt desumpti.

Bis igitur, ni fallor, elogium Plancinae est compositum, et quidem versibus quaternis, — nam v. 3 inepte satis alicunde a contaminatore intrusus adparet, moventque suspicionem «ionici» isti.

221.

VIII 16265 vicinia Siccae

d m

Tan(ni)a Mora[ta]
aeternum s[ic] linquo tibi, mea vita, dolorem,
sed for[ti], precor, hoc usque f[e]ras an[imo].

B 1285; de restauratione tituli male descripti disputavi in Ephem. Min. Publ. Instr. 1894 m. Mai. sect. phil. class. p. 71, ubi vide.

222.

VIII 16737 vicinia Thevestis

haec tibi, kara, tuus conscrip[si verba] maritus,
o dulcis coniunx, de[xtrae sola]men amissae.
iam sine te orbī[tas mo]lesta mĭ r[estat et ro]gus,
et cael[ebs mihi] vita placet n[eque c]urăs amab[o]
funere mul[tatus] tales acce[ndere] fāces;
tum [mihi fervet am]or vo[bis, qui me] nutristis,
[et fidei gratum est remaner]e viris [documentum.]

B 634

1. *conscrip[sit verba]* Schmidt, sed 1-am personam magis solitam recte restituit Buecheler; 2. *de[functa leva]men* proposuit Schmidt; recepi Buechelerianum; cf. etiam VIII, 11292; 3. supplevi ego; *orb[a domus mo]lesta mih[i manet, Or]cus* Buecheler; 4. *cael[ebs mihi]* et *amab[o]* explevit Schmidt probante Buechelero; *n[eque c]uras* ego, *n[eque d]uras* Buecheler; 5. *mul[tatus]* ego; *mut[andas]* Buecheler; *acce[ndere]* Schmidt Buecheler; 6. 7. explevi ego.

3. sqq. cf. XI, 1491.

223.

IX 292 Barium

Caec(ilia) Phoebe, | vixit annis XXXX, | hic sita est | ;
fecit M. Caecilius | Felicio coniugi | dulcissimae bene |
merenti.
iníqua fata, quaé nos ⟨tam⟩cito disiúnxĕrunt!

B ad n. 16

4. metro conceptum esse vidit Buecheler.

224.

IX 944 Volturara

d m

Felicissimae coi(ugi) b(e)n(e) m(erenti) cu | m qua ben(e)
vixi an. XXX.
ben(e) fideliterq(ue) laborabit et fato cessit

4. = laboravit.

225.

IX 1524 Pagus Veianus

d m

Octaviae Felici | ssime cett.
de queius castitate nunqam questus sum.

226.

IX 1702 Beneventum

T. Vedianius T. l. . . . . uxsori | benemerenti de me
hoc féci ei moniméntum animo libéns.

B 239

iunctis verbis *benemerenti de me* septenarium effecit Buecheler; FECIF, FECIT legebatur.

227.

IX 1837 Beneventum

tu, qui secura spatiarus mente viator
et nostri voltus derigis inferieis,
si quaeris, quae sim, — cinis en et tosta favilla:
ante obitus tristeis Helvia Prima fui.
coniuge sum Cadmo fructa Scrateio.
concordesque pari viximus ingenio.
nunc data sum Diti, longum mansura per aevum,
deducta et fatali igne et aqua Stygia.

B 960; 5. mancum hexametrum supplent: *dilecto fructa* Ritschl, Op. IV p. 373 not.; *vixit dum* Mommsen;

7. AEVИ nexus fort. *aevum* solvendus est, propter V eminentem (cf. Huebneri Exempla scr. epigr. p. LXIX), non *aeum*, ut adsolet, ex. gr. ap. *Schneiderum* diall. itall. exx. p. 95 n. 336.

5. idem nomen redit IX, 1665; 7. clausula Ovidiana Met. XV, 621: (cornua) longum mansura per aevum; cf. ibid. V, 227.

228.

IX 1893 Beneventum

d m

Munatiae Pris | cae,
rárae cástitátis féminaé.

2. 3. sunt iambi casu fortasse effecti.

229.

IX 1921 Beneventum

C. Papirio C. [l. . . . .] | Statia M. l. [. . .] | viro suo [fecit] |
quod fore morte mea speraram [a coniuge caro],
id cineri infelix constitui ac la[pidi].

2. post *suo* punctum cernitur ante fracturam: sequebatur ergo verbum faciendi vel simile.

3. 4. supplevi ego; possis temptare sane et *la[pidem]*, ut per *id* significetur tumulus vel sepulcrum, per *lapidem* autem titulus; praestat tamen non urguere.

230.

IX 2128 Vitolano

C. Acellius C. et L. l. Syneros | . . . . . . sibi et Calpurniae Sp. f. Phyllidi uxori | cett.
homo es, resiste et tumulum contempla meum:
iuenis tetendi, ut haberem, quod uterer;
iniuriam feci nulli, officia feci pluribus.
bene vive, propera: hoc est veniundum tibi!

B 83

1. sic lapis; *hospes* solitum olim reposuit Buecheler, nunc abiecit; confert recte X, 6053: *memento]te esse hominem*; 2. emendat idem *iuvenis tetendi, ut h. qu. fruerer senex*; 3. reponit *officia feci multis, nulli iniuriam*; 4. corr. Henzen; VIVIEROPERA descrips. Dressel; cf. I, 1431.

231.

IX 2272 Telesia

d m s

Apollónia quae vocitábar,
lapide hóc inclusa quiésco:
ipsó mihi flore iuvéntae
rupérunt fila soróres,
annós me post dece(m) et ócto
vetuérunt visere lúmen.

unúm sortita marítum
servávi casta pudórem.
matér misera hoc moniméntu(m)
extrúxit Olympias ámens.
haec súnt. bene vive, viátor!

metro quamquam anapaestico conceptum est carmen, nonnulla tamen e dactylicis clausulis maxime sumpsit poeta, velut solitas v. v. 2. 3. 4. 9.

232.

IX 2780 Bovianum Vetus

d m s

M. Ennius Pudens | Magiae Telesphoridi, | coniug(i) bene-
meren | ti posuit.
tu secura iaces, ego sollicitus [maneo is]tic
libent[er]que d[ie mori]or: iungi us[que] lucri do.

B 390

2. *coniug benemereren* | *ti* lapis; 4. 5. traduntur hoc modo: ꞏOIIICIIVISIꞏVꞏ||||||IICI | IIBENꞏI||CVꞏ | Ɔ||||||||OR | IVNCIVS|||||||||LVCRI DO, sed omnia parum esse certa dicuntur; *pollicitus ...... feci* | *libenti [animo]* restituit Mommsen dubitans; temptavi ego ut supra; *sollicitus* praeivit Buecheler; ad sententiam cf. IX 3473, 12 et Sen. epl. 1, 2: *quem mihi dabis, qui aliquod pretium tempori ponat, qui diem aestimet, qui intellegat se cotidie mori?* Hoc igitur videtur mihi Pudens dicere velle, se libenter die, h. e. tempore labente, mori, lucroque se addere, quod cotidie cum dilecta uxore iungatur; ad sententiam cf. XI 3771, 7 sq.

233.

IX 2991 Pagus Urbanus

d m [s]

hoc nuc nos po[si]to titulo nomenq[ue] tuemur
Pelagia Nata[li] | coiugi cu Optato l[i]ber[to] |

B 642

archet.: *hoc posito titulo famam n. t.*, cf. X, 1309.
3. videtur Buechelero esse metro conceptus.

234.

IX 3279 Corfinium

dis manib[us]
Ulpiae Ephire[ni] | Achilla [coniugi] | bene mere[nti] [posuit]
reddere te fatis, Ephire, si pos[sem ego flendo],
partita tecum vivere lu[ce velim].
condita tu pleno secura [agis otia somno],
frigore qua gelido Tusculus [alget ager],
quaque via silicem terit orbita [versa rotarum]
et dat post decimum terti[a signa lapis].
h]ic finem dolor altus habet, [quo iusta ferantur],
quae dabit ad[i]ecto nomi[ne gratus amor].
h]uc animam transmitte tuam p[lacataque nostris]
adsidue votis ad pia sa[cra veni!]
t]e divisa locis mens co[gitat et lapis hic est]
deflendus lachrim[is usque madetque meis].

B 1183; 5. 6. 7. 13. suppl. Burmann, 9 Lupoli, 8. 10. 11. 12. Haupt, 14 Buecheler, 4. 15 ego; v. 4 *si pos[se liceret]* Burmann, 15. *lachrim[is quas cinis ipse petit]* Buecheler.

235.

IX 3337 Aternum

L. Cassio Hermo | doro, nauclero, | qui erat in colleg(io) | Serapis Salon(itano)
per freta, per maria traiectus saepe, per und(as),
qui non debuerat obitus remanere in Atern(o),
set mecum, coniunx, si vivere nolueras,
at Styga perpetua ⟨vel rate funerea⟩ utinam ⟨tecu(m)⟩ comitata fuisse(m).
Ulpia Candi | da . . . . . coi(ugi) b. m. p(osuit).

B 1263; 5. pentameter vitiosus; 6. ante *utinam* adde *te* metri causa.

236.

IX 3543 Furfo

Liciniae P. f. | Paullae | parentes p(osuerunt) | v. a. XVII |
casta, pudica, pudens, coiuge cara suo.

2. CONGE solet edi; corr. Kraŝeninnikow in Ephemer. Min. Publ. Instr. (ross.) vol. 287 (1893) Iun. sect. philol. class. p. 148.

237.

IX 3622 Aveia

Caesiena T. l. Nape |
vixi viro cara custosque fidelis,
supremaque die vir me decoravit honeste.

B 381
2. archetypum tale fere fuisse vidit Buecheler:
cara viro vixi coniunx custosque fidelis.

238.

IX 3968 Alba Fucens

d m [s] | Aediae . . . . |
haec tenet exanimam [tellus natalis, in urbe
quae nupsit Roma; morbi [sed quinque ea fraudi]
post annos veniens visum La[ris arva paterni]
incidit infelixs pregnax, sa[lvamque puellam]
enixa est misera ăcerbaq[ue est morte perempta],
lugentesque suos miseros [cum prole reliquit]
et tulit Elysium viginti e[t quattuor annos].

B 498
v. v. 2. 4. 5. 7. 8. dedimus ex Buecheleri restitutione; in fine *in alta* idem in Anth.; 3. temptavi ipse; 3. *sed fraudibus atri* idem; numero tamen carere versum non facile crediderim; 6. *acerbaq[ue decidit ipsa]* Buecheler in Corp.; ut supra, id. in Anth.; 8. *annis* idem; solet tamen dici *annos* (*tot*)*tulit* (h. e. secum); cf. etiam Petron. Sat. 43: et quot putas illum annos secum tulisse? de forma *pregnax*=*praegna*(*n*)*s* cf. Buech. ad n.

239.

IX 4016 Alba Fucens

Novana T. l. Tryphera, ex . . . . . .
studium hábui, ut facerem víva mihi aet[ernám domum],
[iam póstquam mors praerípuit me, vir óptime],
tua bónitas fecit: títulus declarát meus,
quo[d nómen mihi, quae pátria, qui coniúnx fuit].

B 88
supplementa sunt Buecheleri, et quidem versuum 2 et 4 non nisi exempli causa excogitata.

240.

IX 4810 Forum Novum

«aspecto paulum tumulo subsiste, viator,
noscis dunc vitae tempora parva meae.
Coelia nomen erat Sequens, prob[a, fida marito],
viximus annos tredecim menses quattuor,
et sic me miseram destituere dei».
«narrabam Laethem defunctorumq[ue quietem]:
nil mihi Laethei profuit am[nis aqua],
durat et infixus noster dolor ab[sque remissā]
a fatis rap(tae) coniug[is ex thalamo].

1—5 loquitur mulier, 6—9 luget maritus.
2. *nescis* traditur, corr. Buecheler; 3. suppl. Burmann, pro *sequens sapiens* restituens; recte tamen vidit Buecheler cognomen requiri; cf. XII, 1070. 1514; XIV, 1134 all.; 4. extra carminis tenorem positus; 6. *narrabant* mavolt Buecheler; erui tamen posse videtur sensus huius modi: narrabam L. d. q. h. e. aliis solacio, casu simili perculsis; mihi tamen eadem ipsa minime profuerunt duratque dolor nec remittit; *quietem* Dorville, *soporem* Buecheler; 7. supplevit Dorville; 8. suppl. ego; *a[d Stygis undas]* Buecheler; 9. ATATIS RAP. CONIVG.... traditur, corr. et suppl. Buecheler.

241.

IX 4840 Forum Novum

dis | manibus | sacrum |
C. Tulli Epaphrae | et | Tulliae Sympherusae | optumae coniugi |

olim non fuimus, nati sumus, unde quieti
nunc sumus ut fuimus: cura relicta, vale!

4. 5. ad sent. cf. II, 1434; V, 1939. 3415; VI, 4632. 9258; VIII, 2885 all.

242.

IX 4922 Trebula Mutuesca

Manlia L. f. Sabi[na] |
paréntem amavi, quá mihi fuit [óptumus]
paréns, virum parénti proxum[úm colui];
ita cásta veitae cónstitit rat[ió meae];
valébis, hospes: veíve tibi: iam m[órs venit]!

B 62
1. 3. 4. suppl. Buecheler, 2 ego; *proxum[um amplius]* Buecheler; 4. interpunxi ut supra: *veive, tibi iam m. v.* Buecheler.
1. 2. paulo aliter discripsit Buecheler s. n.:
par. am. qua mihi fuit parens,
virum p. proxum[o colui loco].

243.

IX 5036 Hadria

. . . .
. . . . S]abin[us . . . .
coniúnx fecit S]abínus ti[tulum istúm mihi],
cuí iuvenis e]go núpsi [casta viró probo];
donéc nos m]ors dirémsit, [viximús bene];
lacrimás exto]rsi némin[i ne verbó quidem].

1. *S]abin,* 2. *S]abinus,* 3. *e]go,* 4. *donec m]ors,* 5. *exto]rsi* suppl. Mommsen, reliqua ego.

244.

IX 5722 Cupra Montana

. . . .
quod licuit misero, id]que unum re[tuli tibi, coniunx],
arcam, q]ua tegeris, quas [tenet umbra domos].

supplevi ad sensum.

245.

IX 5762 Ricina

d m

Cassiae, ut dignae, Orestinae, coiugi castae,
pro meritis vitae, pro pectore simplici, grato,
Tusidius Cyrus hunc titulum fecit amatae.

B 551

3. fin. *gratus* mavolt Schrader; 4. legendum vel Graeco more *titlum* vel *tĭtulum* (ex VIII, 7156) monet Buecheler; latina carmina sane requirunt *hunc titulum perfecit am.*

246.

IX 6417 Falerio

Caesiae | Atticae | C. Cusinius | Natalis uxori | carissimae posui |
Attica, quae fuerat Cusinii fidissima coniux,
    condita secura iam requiescit humo,
quaeque viri casus numquam mutata reliquit
    exsemplum fidei coniugis atque decus.

B 1131; 3. scande *Cŭsĭni*; 4. *secura* erit fort. Nominat.; 5. h. e. virum casibus oppressum; *mutata*, minus dedita.

247.

X 664 Salernum

hic Fortuna[ta] iaces, casu prostrata ruinae,
    heu, dulcis coniunx! me magis illa premit.
clausisti subito crudeli funere vitam
    et mihi non moritur te pereunte dolor.
casta, decens, sapiens, humilis, iocunda marito,
    vertisti in gemitus gaudia tanta meos.
sed tibi nil potuit mors haec tam saeva nocere,
    de meritis veniens nam tua vita manet.

hac quoque nata iacet, Petronia, sorte perempta,
quam tecum iunxit mortis acerva dies.
hic requiescit in pace Fortunata cl. fem . . . . .
cum filia Petronia cett.

1. *fortuna* apographon, metri ratione habita; 8. i. e. *proveniens*; *vita* pro *vitae fama* ut saepe.
tota fere ex paganis.

248.

X 1230 Abella

Praenestina, tibi Verus tuus heu! [g]rave munus
solvo, sub hoc carum deponen[s] marmore corpus:
discrevit nos vita quidem, se[d] vivet amoris
indivisa fides, erit hic quoque copula nobis;
coniugio nostro nec mors [d]ivortia ponet:
concordes animas Christ[u]s revocabit in unum.

B 739
3. *discrevit* ut passim *dissociare*; 5. cf. VI, 25427, 23 sqq.

249.

X 1309 Nola

dis manibus
Iuliae Rhodines | Castus pater | coniugi optimae | et Castus filius | matri optimae |
inplesti pia vota peracto tempore vitae:
felix Elysiis merito levis umbra moraris;
restituent nomenq(ue) tuum famamque nepotes.

B 394

250.

X 1310 Nola

Iulius cum Trebia <bene> vixit multosq(ue) per annos:
coniugio aeterno hic quoque nunc remanet.

251.

X 1537 Neapolis 585 p. C. ?

mors, quae perpetuo cunctos absorbet hiatu,
parcere dum nescit, saepius inde fabet.
felix, qui affectus potuit demittere tutos:
mortalem moriens non timet ille viam!
Candida praesenti tegitur matrona sepulcro,
moribus, ingenio et gravitate nitens,
cui dulcis remanens coniunx natusque superstes
ex fructu mater noscitur in subole.
hoc precibus semper, lacrimosa hoc voce petivit,
cuius nunc meritum vota secuta probant.
quamvis cuncta domus nunquam te flere quiescat,
felicem fateor sic meruisse mori.

2. = favet; 3. cf. Verg. Georg. II, 490: *felix qui potuit rerum cognoscere causas.*

252.

X 2054 Puteoli

d m s

Annea Pompeiana Afra peregrina, digna marito
v. i. p. a. n. XXXVI m. IIII d. III.

«notabilis omnino est elogii forma, patrium defuncti morem potius referens, quam loci sepulturae», Mommsen ad tit.

253.

X 2311 Puteoli

C]occeiae Thallusae | annos natae XVI | Cocceius Coeranus | uxori |
qui] legis hunc titulum, quid no[men]scire laboras,
qua]e fuerim, quo(i) nupta viro, [libe]rtave quoius,
an]nos quod tulerim mec[um]? miserabere certe,
si] scieris. ergo, ne sit dolor, hoc precor audi:
o]mnia cum vita pereunt et inania fiunt.

qu]atinus hoc volgo persuasum credimus, hospes,
in]dicia ut vitae titulo conscripta relinquat,
ne]grave sit, quaesso, paucis cognoscere casus,
quo]s tulerim dubios et quam sit dira cupido
ulter]ius nascentem aliquem procedere hora.
terti]us a decimo cum me produceret annus,
coni]ugis adsumpsi nomen gremiumque resolvi;
at n]on, ut votis pepigi, me fata tulerunt:
temp]ore nam exiguo felix haec omina traxi,
Coeran]i et Blandae opibus decorata, priusquam
saeva] per opscurum serpens mors cuncta resolvit;
terti]us insurgens mihi sol cum coniuge visus,
non t]amen omnino, et quintae vix deinde kalendae.
hinc me]igitur nosces sextum decimumque tulisse
annu]m, quem vitae finem mihi [fata dederunt].
condidit] hanc sedem coniunx [maerensque diemque]
exspectans,] mihi quo felix [societur in aevom].

B 420
explev. 10. 18. 21. 22. Buecheler; 15. Nohl; cetera Haupt.
2. *quo* lapis; corr. Haupt; 3. = quot; cf. X 3030; 6. *quatinus* pro *quoniam* ut apud auctores infimi aevi et ecclesiasticos; 9. contulit Buecheler Verg. Georg. I, 37; Aen. VI, 373; IX, 185; 10. *hora natali*; *procedere vita* mavolt Buecheler; 11. nupsit igitur anno XIII exeunte; 17. 18. vixit cum marito ann. II m. V, decessit autem mox post kal. m. V, annum ingressa aetatis XVI, qui annorum numerus pro expleto numeratur in praescriptione; ad v. 18 contulit Buecheler Verg. Aen. IX, 248 init.; 21. post *coniunx* editur T litterae quod potest remanere, quare *t[itulumque dicavit]* facile supplebitur. v. 1 clausulas Horati (Epl. I, 3, 2) et Ovidi Met. X, 413) adgnovit Hosius.

254.

X 2353 Puteoli

d m

Q. Critoni | Ianuari, | vixit a. XLV | Aviania Deutera | cum quo vixit | ann. XXXVII | coniugi benemerenti |
quae pietate plena hoc libens fecit.

4. redigitur in numeros hoc modo:
pietáte plenus hóc libens fecít mihi.

255.

X 2483 Puteoli

d m

Glyptes | coniugi optimae fidelis | maritus fecit |
dulce istic nomen, Glypte, iacet, omnibus olim,
quas Venus inspexit, praeficienda bonis;
et proba iudicio cunctorum, et amica pudoris,
nec sine laetitia sermo faceta loqui.
si de consulta palmam loquerere ferebat,
si de formosa, nemo negator erat.
apstulit haec unus tot tantaq(ue) munera nob(is)
perfidus, infelix horrificusque dies.

in praescriptione *fidelis* potest esse cognomen.
1. 2. h. e. omnibus formosis praeficienda; 5. iunge: *si de consulta loquerere, p. ferebat*; 8. *horrificus* de morte Lucretianum et Vergilianum.

256.

X 2564 Puteoli

C. Iulius Nigri | lib. Oriens, vixit | annos XXXXV | Iade
contubernali suo dignissimo |
quoi non licuit, in suis manibus
ultimum ill[ius] spiritum ut exciperet.

4. ILLVI traditur.
3. 4. est fort. distichon distortum, cuius pentameter aliquatenus adgnoscitur.

257.

X 4142 Capua

Fla]viae Primae | [Cel]adi Aug. l.
uxóris [cine]res híc sunt conditaé
Flaviae Nic[e] | lib(ertae) gratissim[ae]
adféctu et offi[ciís] et inpendís sui[s]
patronum dilex[it] etc.

258.

X 4427 Capua

una dies adimit crudeli clade peremtas,
quis ara haec positast, poena hominis miseri:
filia namque perit, periit et mater: eundem
deserit illa patrem, deserit illa virum.

B 1281; 3. *perit* erit perf.

259.

X 4429 Capua

infelix Annosa, viro nataeq(ue) superstes.

B 844
annosa est Buechelero adiectivum non nomen.

260.

X 4763 Suessa aet. Commodi.

d m s

Iulia Firma sita tumulo,
quae commune torum servavit casta mariti,
et fidei plena pietate nobili vixit;
subrepta est oculis <iuvenis> fato dictante iniquo.

B 448

261.

X 5106 Atina

Samnis sum genere, Proculam dixere parentes,
Firminum genui Firmino iuncta marito.

B 384
2. confert Hosius B 386. 670 (Domasiana); Stat. Silv. I, 2, 189; Lucan. II, 329.

262.

X 5819 Aletrium

rupe cava manes feci nunc coniugi Paull(a)e
inque pari requie Viatorinus eligo sedem.

B 641
2. *elico* traditur; 2. *requie(m) sede⟨m⟩* interpretatur Buech.

263.

X 5920 Anagnia c. temp. Traiani

Oppiae Sex. et Ɔ. l. Eunoea[e] |
exemplum periit: castae lugete puellae!
Oppia iam non est, erepta est Oppia Firmo.
accipite hanc animam, numeroque augete sacr[ato]
Arria Romano et tu Graio, Laodamia!
hunc titulum meritis servat tibi fama superstes.

B 423
1. solet post *castae* interpungi; 3. *numerosque* Pithoeus collato Ovid. Amor. III, 9, 66; *sacr[atam]* Buecheler; *augete numero* velut honore; 4. Arria Paeti, Laodamia Protesilai; 5. contulit Hosius Ovid. Met. XIII, 371: *hunc titulum meritis p. r. n.*; Hor. Od. II, 2, 8 (*illum aget*) *fama superstes.*

264.

X 5958 Capitulum Hernicorum

d m
hic iacet in tum[ulo Ni]ce, carissima ami[ca],
quam] mihi di dederant, si [non ta]men invidi fuissent.
hae[c e]go cum dicto, lacrimis fletuque dolens (que),
pluria, si potuisse, in hoc titulo proscribere laudes,
ut scirent plures, qualis illa fuit,
que vixit annis XXIIII m. V d. XII
Lupercus amice
merenti fecit memoratus amorem.

B 596
2. 3. 4. supplerunt Martinelli et Mommsen; de nomine defunctae v. 2. sane potest dubitari; *Nicen* posui exempli causa; *Circe* Buecheler.
5. = potuissem, proscriberem; 8. = amicae.
4. fin. *volebam*, 5. *perscribere* mavolt Buecheler; 9. *memoratus* qui meminit.

265.

X 6009 Minturnae

boneís probata, inveísa sum a nullá proba;
fui parens domineis sénibus, huic autem ópsequens,
ita leíbertate illeí me, hic me decoraát stola.
a púpula annos veíginti optinuí domum
omném; supremus fécit iudiciúm dies:
mors ánimam eripuit, nón veitae ornatum ápstulit.

B 56
1. similes locutiones congessit Buecheler; 2. *domini senes* patronus eiusque uxor, *hic* filius eorum defunctae maritus; 3. *decoraat* est perfectum Buechelero, qui dubitat de sinceritate lectionis.

266.

X 6785 Pandateria

reliquiae cineris tumulo mandata quiescun(t)
Aug(usti) lib(erto) sacro hoc tibi, Metrobie!
huic non dura colu Clotho decrevit in annis
ter decies quinos degere quem voluit.
praefuit hic longum tibi, Pandotira, per aevom,
providaque in melius iura dedit populo.
plena bono mens aequa fuit, non aspera lingu(a),
inculpata fides innocuusque pudor.
nullus fulgorem valuit decerpere livor,
consti(ti)t ad finem ultimaque hora nitor.
te tua natorum deflet pia turba tuorum,
conse(n)suque pari turba piata gemit.
esse tibi credas omnes de morte parentes:
usque adeo aequalis maeror in ora fuit.
eminet in luctus prima omnium Iulia coniunx,
per quem, si fas est, vivis in Elysium.

B 1189; de aetate tit. cf. *Marini*, Atti p. 208.
1. *quiescun*; 2. potest suppleri etiam *lib*(*erte*);
7. *lingu*; 10. *constit*; 12. *consesuque*, lapis.

3—4. *in annis—quinis d. quo v.* exspectes; tueri potes *quem* si addis *se*; 10. h. e. *ultimamque horam*; 13. *de morte* erit potius *ob mortem*, quam *post mortem*; 13—16 *in ora*, *in luctus*, *in Elysium* pro ablativis; 16. *qui* fem. ut saepe in eiusmodi titulis.

267.

X 7565 Carales

«urbis alumna, graves casus huc usque secuta
coniugis infelicis, Atilia, cura Philippi,
hic sita sum, manibus gratis sacrata mariti,
pro cuius vita vitam pensare precanti
indulsere dei: ne cesses, fama, meremur!»

ib. 7566

«quod credis templum, quod saepe, viator, adoras,
Pomptillae cineres ossaque parva tegit.
Sardoa tellure premor comitata maritum,
proque viro fama est me voluisse mori».

ib. 7569

unum et viginti bis iuncti vix[i]mus annos,
una fides nobis gaudia multa dedit;
et prior at Lethen cum sit Pompti[ll]a recepta,
«tempore tu», dixit, «vive, Philippe, m[e]o!»
nunc aeterna quies Ditisque silentia maesti
hanc statuere ambis pro pietate domum.

1. *unu* lapis; 6. AMBIS aut AMEIS lapis; iubet Buecheler conferri Caprum, de verbis dubiis, VII K p. 107, 14: «ambobus, non ambis».
4. Martialis Epigr. l. I, 36, 6:
vive tuo, frater, tempore, vive meo
iussit conferri Nohl.

ib. 7570

languentem tristis dum flet Pomptilla maritum,
vovit pro vita coniugis ipsa mori.
pro[t]inus in placidam delabi visa quietem

occidit: o, celere[s] at mala vota dei!
has audire preces, vitam servare [marito],
ut pereat vita dulcior illa m[ihi]!

4. *at* = ad.
5. 6. supplerunt iam veteres editores, probante Mommseno.

ib. 7574

templa viri pietas fecit p[ro] munere magno
Pomptillae: meruit [femi]na casta coli;
nam se devovit iam [defi]ciente marito,
rapta viro, m[erito vivat] ut ille suo.

4. N||||I||||||VT traditur; suppl. Buecheler, reliqua Mommsen.

ib. 7575

hic Pomptilla iacet; ciner[es pi]a [cur]a Philippi
coniugis his aris includi[t; sign]a duorum
quae facit, ad famae vive[ns erit] argumentum.

supplementa dedimus Buecheleri; 1. *ciner[i coniunct]a Philippi*, Muratori; 2. *his aris includi[tur arc]a duorum* Marmora; idem 3. *vivens [erit]* dedit iam ante Buechelerum.

ib. 7576

I]unonis sedes infernae cerni[te cu]ncti:
numine mutato fulget Pomptilla per aevom.

suppl. Muratori; enarravit Lawrow in Eph. Min. P. I. 1895 Oct. p. 15 s. ph. cl.

268.

X 7777 Carales

hic mihi cara pio tegitur coniux ecce sepulcr(o),
Emerita, sanctifico semper sociata pudore;
bis duod[e]nos et fida Deo que pertulit annos,
inviolata ma[l]o, felici condita luci,
sanctimoniumque gerit, Domino tribuente corona.

B 784

1. *sepulcr* | , 3. *duodinos*, *que* (= quae, non mutavi), 4. *maio*, 5. *corona* (= coronam, non mutavi) traditur.

est christiana, sed archetypi pagani minime dubia passim apparent vestigia.

1. pro *coniux ecce* archet. *post fata*; 3. *fida viro* archet.

269.

XI 312 Ravenna a. 551 p. C.

clauditur hoc tumulo Benedicti fida iugalis,
quae tenuit castam defuncto coniuge vitam;
nomine Pulcheria fuit, sed nomine formam
signavit mentemq(ue) simul vitamq(ue) decentem.
filius his Thomas, aluit quem blanda relictae
simpliciter pietas cari post fata mariti,
officium sula exibuit commune parentum.
ipsius hic collo genetrix portata quiescit:
tale decus meruit funeris pia mater habere.

B 710

3. luditur in nomine Pulcheriae, ut passim in nomine Callistes; 5. fin. supple *matris*; 7. h. e. *sola*; 9. consulto videtur *mortis* vitasse poeta.

6. affert Hosius Sil. It. VI, 575.

1 init. redeunt in epitaphio Doctrulfi saeculi VI ex., C. XI, 319, in quo ex poetis nonnulla, ex lapidibus perpauca desumpta leguntur.

270.

XI 654 Faventia

d. m. | Primae |
digna fui merito meo, rara sodali;
unus amor mansit, par quoque vita fidelis:
si doluit aliquit, me quoque iunxi dolori;
par fui, dum potui. dulcis vale, kare sodalis!

B 491

ad hexametros adspiravit carminis auctor.

2. trita sunt epitheta: *digna*, *merens*, *rarissima* in versum taliter qualiter coacta; *digna fui meritoque meo dilecta sodali* corr. Buecheler; 3 init. cf. XI, 1122, 8; 4. *aliquit* lapis *it* ligatis; *aliqui* Buecheler; 3. 4. pentametris similes esse vidit idem.

271.

XI 911 Mutina

Sal[l]ustiae | Aphrodit(a)e | Congidius L. [f.] | coniugi bene | merenti, cum qua vixi annis XXVI | mensib. VIII dieb. | VI sine querella.

quod viva merui, moriens quod et ipsa rogavi,
coniugis hoc maesti red[di]dit ecce fides.
si[t] licet infernae noctis tristiss[im]us horror,
me tamen illius credo iacere toris.
te, pi[e] possessor sive colone, precor
ne patiare meis tumulis [i]ncrescere silvas:
sic tibi dona Ceres larga det e[t] Bromius!

B 1181; 1. emendatur *Considius* vel *C. Nigidius*; 3. quaerella; 5. reddit; 6. silicet; tristissus; 8. piae; 9. encrescere.

4. archet. *vivus*, *ipse*, 5. *maestae*, cf. V, 7404, 2—3; 6. 7. redeunt inmutata in eodem carmine v. v. 4. 5.

272.

XI 1122 Parma

d. m. |
ille ego, qui varios cursus variumq(ue) labor(em)
sustinui, ut iustas conciliaret opes,
transmisi moriens rerum quaecunque paravi;
haec tamen ad manes pertinet una domus.
et iuxta coniunx meritos testatur honores,
aeternum retinens consociata torum.
nos aetate pares, dulcis dum vita manebat,
unus amor iunxit, — nunc premit una quies.
discite, qui legitis, factis extendere famam:
ut probat hic titulus, non perit esse bonos.

B 1273; 2. fuerunt qui mallent *conciliarem*; 7. 8. cf. XI, 654, 3—5; 7. 9. fin. clausulae Vergilianae; 8. ad. sent. cf. VI, 25427, 23—26.

etsi fractum esse lapidem inferiore parte indicatur, tamen videtur nihil periisse.

273.

XI 1563 Faesulae

d. m. | Tettiae L. l. Tigridi | animae rel(igiosae) | et
simplici | Q. Publicius | Fuscus co(iugi) b. m. |
ultima fatorum, coniunx, tibi munera pono:
officium hoc, testor, debuit esse tuum.
constiteris quicumque, precor, ne forte graveris
dicere defuncta[e]: [si]t tibi terra levis!

B 1130; 4. *dibuit*; 5. *ovicumque*; *graviris*; non sunt tamen quadratarii errores, sed «litterae ex parte corrosae».

274.

XI 1800 Volaterrae

Macrothymiae coniugi inco(m)parabil(i), inexti | mabili, dilectissim(a)e etc. . . . . quam abstulit nefanda dies et atr | a petitio sua funere mersit immeritam an | te tempus etc.

2. 3. Vergilianum *abstulit atra dies et funere mersit acerbo*; *atra petitio* uxoris videlicet ut ante maritum moreretur.

275.

XI 3276 Sutrium

conditur hic Eu]carpia L. . . . . nae cr . . . .
annos q]ue vixit ter den[os, est] quoque p[rimum]
praetere]a ingressa, duos m[ense]s triduo p[lus].
nunc mi]hi tu disce rarissim[a]e feminae v[itam]:
haec] praeclara fuit fide erga marit[um].
artibus i]nsistens filis sua(m) vita(m) dicaba[t],
cui probit]as summa, magna sapientia cord[is],
omnibus i]ntenta rebus, suis dedita vixit.
nesci[a delicti s[pur]ci, quo femi[n]a peccet.
immor[talis erit, summae verecun[di]ae mixta.
corpus m[ors rapuit, animam derelin[quite], manis!

B 552
1. *Eu]carpiae* legunt Bormann Buecheler, qui fecit *si]nae cr[imine semper*; 2—11 suppl. Bormann Mommsen Hartel Buecheler; 5 in. *coniugii] pr.* Buecheler, *haec* ego; 6. h. e. lanificio; 7 in. *sedulit]as* Buecheler, *probit]as* ceteri; 8. *suis* mascul.; 9. *siiici* traditur, suppl. Buecheler; 11. *derelinquite* idem, *derelinquit* ceteri.

276.

XI 3356 Blera

. . . . praeco
. . . . feci]t suae uxori
. . . . me]ruit de me
. . . . laude. hospes
. . . non peri]turam, quei
. . . memorabitur se]mper

carmen fuisse manifestum.
4. an fuit *obiit cum laude*, cf. VIII, 11883.

277.

XI 3752 Lorium

hic sita sum, quae frugiferas cum coiuge terras
has colui, semper nostro dilecta marito.
Myrsina mi nom[en fuerat, dum vita manebat];
vixi et quem de[derat cursum Fortuna, peregi].
care marite m[ihi et du]lcissima nata, valete,
et memores nostris semper date iusta sepulchris.

B 385
3. supplevi ex VIII, 16463; *nom[en fuerat*; *quinquennia quinque]* vel *nom[en fuit et sine crimine vita]* vel etiam . . . *et sine cr. semper* Buecheler; 4. sumptum esse ex Verg. Aen. IV, 653 vidit idem; cf. XII, 287; 5. suppl. idem.

278.

XI 3759 Careiae

· hic tu]mulatu(s) iacit hom[o, qui dum vixit habebat]
magn]am Callinomi v[ocitatus nomine famam].

cui i]uncta toro nu[nc perfecit monumentum]
pulcru]m os et nitidu . . .
. . . . s ac ser[mo] facu[ndus . . .
. . . . natis pat[er optimus . . .
annis s] exaginta tri[bus vixit . . .
atque d]uo nati dol[uerunt cum genetrice]
Parth]aenopeus natu [maior *vel* minor . . . .

B 535
supplerunt Bormann Buecheler, 5. *sac serus facu* traditur; *ac serus facundia* Bormann; *serus* videtur corruptum esse; 9. nomen restituerunt Buercklein Hirschfeld.

279.

XI 3963 Capena

C. Clodio Fabato | marito optimo | Atilia Marcella |
terrenum corpus, caelestis spiritus in me,
quo repetente suam sedem nunc vivimus illic,
et fruitur superis aeterna in luce Fabatus.

B 591
3. 4. *fungitur* et *fruimur* emendabatur in vetustioribus.

280.

XII 629 ager Arelatensis orient.

hostibus indigne saeva nu[nc morte peremptus],
dunc cupit infelix flammas [inferre, maritae]
oblitus generisque sui spem Ta[rtara obivit].
coiugis huic miser(a)e lachrima[e funduntur amantis].

B 619
suppl. Buecheler.
2. forma *dunc* omnino antiquitatem tituli tuetur; scriptura tamen aevi infimi.

281.

XII 840 Arelàte

d [m]

Iuni[ae Mo] | destae a[nnor.] | XXX | Corinti Pu[dentis] |
Iunior(is) m[aritae] |
condidit hoc tum[u]lo fatis tricensimu[s] annus
formosu[m] corpus, culta Modesta, tuum.
hunc tandem, p[i]etas quem p[a]ene [am]ob[erat] a[n]no,
n[u]n[c], v(a)e, custodem [r]e[d]d[i]dit [h]u[ic] tumulo.

B 1137; cf. add. p. 819.

2. 3. 4. 5. suppl. Mommsen, Hirschfeld; 6. 7. ego; 6. marito absente, puta ad patrem peregre obitum sepeliendum, obisse videtur Modesta; *custos tumuli* maritus recte dicitur.

282.

XII 843 Arelate

hic iacet ex[animis tumulo L]aberia Felici[tas],
cui pius] hanc coniun[x dedit arcam gratus am]ori,
cum quo vixit casta viro sortita per annos.
Attius S[ecurus tumulos] obitae requi [emque p]aravit.

B' 553

suppl. Buecheler ex. gr., qui v. 1. *tumulis* dedit; 3. desideratur annorum numerus.

283.

XII 861 Arelate (»ditt. s. secundi»)

d. m. |

debita coniugio Apelles pia carmina scribit,
quam rapuit mors inimica viro:
haec debent memores postrema in morte referre —
o requiem gratam, quam pia cura dicat!
coniugis officium testatur carmine parvo,
extremumque tibi refero munus, Sempronia,
dulcis, casta, viro reverens, pia, kara, fidelis:
tot damna, amissa coniuge, iure fleo.

te, lapis, obtestor: leviter super ossa quiescas,
et mediae aetati ne gravis esse velis!

B 1192; 2. «*moesto* post *rapuit* inserit Toll(ius)...... vocabulum, quod deest ad versum explendum, mulieris opinor nomen, Apelles alienos versus describendo omisisse videtur»; cum iam adsit defunctae nomen v. 6, poterat suppleri solitum *subito*; cf. XII, 912.

6. *Sempronia munus* si transponas, hexametrum pro pentametro habebis, quod in eiusmodi distichis haud semel occurrit: «in archetypo *extremumque tibi munus*, *Amata* (vel simile nomen) *fero* fuisse censet Buecheler»; aliter id. s. n.

10. *florenti*, *tenerae* solitum.

284.

XII 894 Arelate

C. Val(eri) Didymionis |
ună die geniti eandem horaque creati,
una fuit genetrix, sed d[isc]ors (hic) eam fato
adq(ue) u[na] marit[am] aeterna [sede manebit].

B 617

2. = eădem; 3. 4. suppl. Buecheler; *hic* inserui metri gratia; *eam* sororem potius gemellam, quam matrem.

285.

XII 1036 Avennio («litt. s. III»)

d. m.

Cupitiae Florentinae | coniugi piae et castae | Ianuarius Primitius | maritus
qualém paupertas pótuit, memoriám dedi

B 203

titulos eiusdem argumenti attulit Buecheler ad n.

286.

XII 2143 Vienna

castitas, fides, caritas, pietas, obsequium,
et quaecumque deus faeminis inesse praecepit,

his ornata bonis Sofroniola in pace quiescit.
Martinianus iugalis eius titulum ex more dicabit.

B 765
2. 3. metrum dactylicum apparet manifeste; hexametros facere voluisse auctorem constat; 4. fin. = dicavit.

287.

XII 4117 St. Gilles

d. m. | memoriae aetern[a]e | . . . . me[n]s VII . . . . .
in[m]atu[ra dies male te abstu]lerat ms . . . e
s]et [s]o[r]or unan[i]mis [supe]rest [nec] plus [c]upio ul[tr]a
Claudius [Ina]chus, cum quo vita fuit, nis[i finem];
quem fusis lacr[i]mis memoret renovato dolore . . . .

B 554
2. *abstulerat*, 3. *cupio*, 4. *Inachus* suppl. Hirschfeld, cetera Buecheler, qui v. 2 proponit etiam *sce]lerat[a] m[ort]e*; 3. *dolor* coni. Hirschfeld; 4. *vita fuit* h. e. defunctae uxori ut videtur; 5. fin. perisse aliqua traduntur.

288.

XII 5193 Narbo

Valerius M. l. Philologus | Qutia Silvana ucxsor | virum ecxpecto meum.

2. metrum non fortuitum puto.

289.

XII 5411 Tolosa

coniu[gio nostro] spatium breve contigit aevi:
non capiunt lon[g]as gaudia [mag]na moras.

christiana est
1. suppl. Leblant, 2. Muratori.

290.

XIV 636 Ostia «s. fere III»

d m

P. Aufidi Epic | teti | vixit annis | LXXVII mesi(bus) | V
diebus XV | d Aufidi m
hic iam nunc situs est quondam Praestantius ille,
omnib(us) in terris fama vitaque probatus.
hic fuit ad superos felix, quo non felicior alter
aut fuit, aut vixit; simplex, bonus atque beatus
numquam tristis erat, laetus gaudebat ubique.
nec senib(us) similis mortem cupiebat obire,
set timuit mortem nec se mori posse putabat.
hunc coniunx posuit terrae et sua tristia flevit
volnera, quae sic sit caro biduata marito.

B 487

4. *Praestantius* non est *praestans*, ut putat Dessau, neque idem valet atque *eximie*, ut opinatur Buecheler, sed nomen est vel potius signum defuncti, cf. VIII, 5373. 8549. 10504 all.; est igitur signum aut eiusdem Epicteti, cf. XIV, 161, aut alterius inferius positi; 6. init. confert Hosius X, 2598; fin. cft. Buecheler Verg. Aen. IX, 772: *vastatorem Amycum, quo non felicior alter*; 12. fin. confert idem VIII, 4071.

291.

XIV 1467 Ostia

d m

Phoebo marito | optimo et pio ti | tulum posueru | nt Pro-
tis uxor | et Philocyrius | col(l)ibertus
qui florente non dignus aetate sua obit,
set ego inpia, qu(a)e pos(t) te vivo.
conditus | et positus est VIIII kal. Iunias |

4. redigi potest in iustam normam sic fere:
florénte aetate nón dignus obiít sua.

292.

XIV 1597 Ostia

d m

L. Septimius Pontianus | Augg. lib. se bivo comparavit |
[si]bi et Petroniae Lucillae | [coni]ugi suae san(c) tissim(a)e
hoc [tum]ulo, Pontiane, iaces [secu]re laborum,
cuius aput [super]os semper pia fama [tenet]ur,
nam tua simpli[citas aev]o memoran[da feret]ur.

B 499

3. 4 (tumulo). 5 (superos). 6 (simplicitas) suppl. Dessau; 4 (secure). 6 (aevo, memoranda) suppl. Buecheler; 4. poterat esse *ignare*; 5. *feretur* Buech., *tenetur* ego; 6. MEMORANIV lapis IV incertis; *memorantur* coni. Dessau; in fine *meretur* Buecheler; *feretur* ego.

293.

XIV 1935 Ostia

difficile] est dictis narrare singul[a gesta:]
ergo hoc so]lum discis hic iacere pue[llam],
quae liquit] cito subolem digno sibi s[ponso].
quisque] legit RS haec me vera parasse [dolebit].
te mori]ente sedent in luctu pa[rentes]
. . . . et eam rei p . . . .

B 738

ex paganis fere omnia.

1. 2. 3 init. 4 init. 5. suppl. de Rossi; 3 fin. 4 fin. suppl. Buecheler; 4 fin. *parasse [maritum]* de Rossi; litterae RS quid sibi velint hucusque incertum; *ratus* dedit Buech. dubitans; an. RE?

294.

XVI 2553 ager Tusculanus

olla I Secundae | Natalis monumenti III idus Maias |
fatales moneo, ne quis me lugeat: Orbi
namque Secunda fui, nunc tegor e cinere.
hic ego securis iaceo super omnibus una
Natalis, quia nos septimus ussit amor.

B 1032; explicatio tituli hucusque non absoluta.

2. 3. *Secunda* uxoris fuisse nomen, *Orbius Natalis* eius mariti putat Henzen; 5. *septimus amor* intellegit idem de septimo matrimonio, probabilius Wilmanns de matrimonio septem annorum; 4. 5. *una Natalis* collato tituli v. 1 intellego de una olla monumenti Natalis, etsi formula plane insolita est; ab emendando titulo bene descripto abstineo; v. 2 *fatales* novum de mortalibus sive hominibus, qui opponuntur securis, h. e. mortuis, ut recte expl. Henzen, add. p. 492, probante Buechelero.

295.

XIV 2841 ager Praenestinus

d · m

Sabidio Maximiano | coiugi benemerenti, vir | ginio meo,
qui vixit an | nos XXXX et m. V et d. VIIII | dignissimo
coiux Da | fine fecit
ego tibi, quod tu mi facere dibuisti:
mi, qui faciat, nescio.

4. est *Daphne*; reponendum videtur *feci*; 5. 6. notum archetypon iambicum corruptum.

296.

XIV 3709 Tibur

marmoreo l]atet hoc dulcīs Amemone sepulchro
fama ultra fines] patriae popĭnaria nota,
quam propter mul]ti Tibur celebrare solebant.
iratus miserae vit]am deus abstulit illi:
terra tenet corpus, anim]am lux alma recepit.
condidit hunc titulum . . .]nus coiugi sanctae
ut posset nomen con]stare semper in aevom.

B 603

2. 3. suppl. Buecheler; 1. 4—7 ego; 1. *dulcis* a quadratario omissum nomini Amemones in lapide superimponitur; versum suum obtinere putat Buecheler suppletque *dulcis [cara viro l]atet h. A. s.*; *Amemone* = Amymone, ut recte vidit idem; v. v. 4—7 supplevit hoc modo:

iam summus fragilem vit]am d. a. i.
aethereisque auris anim]am l. a. r.
hunc titulum feci Philotech]nus c. s.
nomen enim fas est re]stare s. i. ae.

297.

XIV 3838 Tibur

hic est illa sita dulcis Sallustia Rufa,
quae semper meritis praestitit officia.

B 1025; 2. cf. XIV, 2302.

298.

XIV 3869 Tibur

hoc iacet in tumulo [⏑⏑–⏑⏑ redditus aevo],
quem rapuit fa[ti flebilis invidia];
ter cui bis quino[s concessit Iuppiter annos],
tres super hi[s menses addiderat misero].
hic colu[it] super[os semper dilectus ab isdem],
flectere qui [poterat hos pietate sua];
cui magn]a pieta[s fuerat moresque probati],
vi]xit et ha[bitat functus in Elysiis].
tantus a]mor vi[ro . . . . .
. . . . us ai . . . .
. . . . con]iug . . . . .
. . . . i . . . . .

3. *quino]s*, 4. *hi]s*, 5. *colu]it super[os]*, 8. *vi]xit* praeivit Dessau; cetera explevi ego ex. gr.; 8. versus omnino vitiosus videtur fuisse; 11. uxorem puto monumentum fecisse.

II.

PARENTES ET LIBERI.

299.

II 369 Conimbriga

d. m. | Aurelio Rufo | ann. XXIII | Vernaclus | Maternae lib. | et Fortunata | Aemiliae lib. | filio | pientissimo | f. c. |

dic, rogo, qui transis: «sit tibi terra levis!»

4. cf. II 2567.

300.

II 391 Conimbriga

d. m. | Valerio Avito | Valeri Marini ⊢ fil. ann. XXX | Valeria Fuscilla | mater fil. | carissimo et | pientissimo | et opsequentissimo | p. |

scribi in titulo versuculos volo quinque decenter:
Valerius Avitus hoc scripsi, Conimbrică natus;
mors subito eripuit.
vixi ter denos annos sine crimine vitae.
vivite, victuri, moneo: mors omnibus instat.

B 485
4. cf. addit. p. XL.
4. hexametrum deformem excudit poeta ad archetypum tale:

scribere in hoc titulo versus volo quinque decenter,

vel ut mavolt Buech.: versiculos scribi in titulo v. q. d.;
5. pessumdatus propter nomina propria.
6. cf. VIII 15987; XI, 531: mors cuncta eripuit, dira quies hominum;
7. confert Buech. Verg. Aen. IV, 550; est clausula sollemnis;
8. adclamatio saepe obvia: III, 1854. 4483. 11036; V, 3403. 3415; 4078. 4656; VI, 14281; VII, 154; IX, 1764; X, 2503; XI, 4010.

301.

II 562 Emerita («litteris — aevi Antoniniani»)

nomine Iulianus; menses exc[e]dere septem
haut licitum: multum flevit uterque parens.

B 1197
est distichon, ad verbum fere ex Graeco qui in eodem lapide praecedit titulo translatum.

302.

II 1099 Ilipa

dis manib. | Maria Q. f. Nymphe | M. Aureli uxor | vixit an. XXXXV | Mariae: Tertulla, | Rectina et M. | Aurelius Nympho | filii matri piissi | mae. h. s. e. |
t(e)r(ogo), p(raeteriens), d(icas): «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

cf. ad II 540.
4. id. cf. II 2854.

303.

II 1222 Hispalis

Didia T. l. Sal | via mater | in meo dolore |
in hóc sepulcro ‹viva› nómen inscripsí meu(m):
haec ést domus (aetérna) qum meís (mihi).

2. abundat *viva*; 3. explevi senarium; in lapide videtur nulla lacuna fuisse.

304.

II 1235 Hispalis

Nome vixit | anno et mensibus VIII | diebus XII h. s. e. s. t. t. l. |
Nome fuit, nomen haesit nascenti Cusuccia:
    utraq(ue) hoc titulo nomina significo.
vixi parum, dulcisq(ue) fui, dum vivo, parenti;
    hoc titulo tegor, debita persolŭi.
quisq(ue) legis titulum, sentis, quam vixerim parvom:
    hoc peto nunc, dicas: «sit tibi terra levis!»

2. exspectes *fui*; ad nomen *Cusucciae* cf. *cusuc*, Petron. c. 77;
5. fuit in archetypo:
    naturae postquam debita persolŭi.
6. scand. *vixeri'*.

305.

II 2274 Corduba

Egnatia Florentina | h. s. e. s. t. t. l. |
    quod parenti facere debuit filia,
    id ímmatúrae fíliae fecít pater.

B 173
2. omisso *id* trimetrum pessum dedit poeta:
    id] quód parenti fácere debuit fília.
vel: quod débuit parénti facere fília,
ut mavolt Buecheler.

306.

II 2295 Corduba

d m s

Melitine, ann. VIIII m. VI di | er. VIII
hic sita est infans patri per saecula flenda,
quam raptam adsidue mater maerore requirit;
grata blandit[iis utrique erat] unaque (talis),
quales quisque sibi cupiat producere natos.

hanc annus decimus privavit munere lucis:
casum quisque legat, fato maledicat iniquo.
s. t. t. levis! Carpophorus | pater, Titilicuta mater
filiae pientissimae |

B 445

4. *adsiduae* lapis; *adsiduo* proposuit Haupt; 5. post *blandit* lacuna est in lapide non amplior quinque litterarum; quae supplevi, ad sensum data sunt. Videtur Huebnero recte fortasse hexameter non integer fuisse exaratus, quod et *talis* vocabulum in fine omissum nullā lacunā ostendit: explevit Haupt. Ceterum cum totum carmen puero defuncto compositum — nam bene procedunt numeri, si legas: *hic situs est infans p. p. s. flendus, quem raptum a. m. m. r.*; *gratus blanditiis* etc. — in puellam metro neglecto translatum esse videatur, cumque *unaque* vocabulum non viderit Huebner dederitque litteris inclinatis priorum scilicet fide, suspicor aliud quid in lapide fuisse, velut *naturaque*, legendumque totum versum exempli scilicet gratia hoc modo:

gratus blandit[iis (fuerat) nat]urăque talis, etc.

6. ad sensum cf. XI 2329; 7. *an* | *nus X* lapis; 8. potest corrigi *casum* (*ut*) *quisque legat*, praestat tamen rusticitatem poetae non attingere.

307.

II 3296 Castulo

. . . .
hunc carae ci]ppum deserta, miser [genitorque],
vix fieri p]atitur: ipsa quoque [intus adest]
. . . . . . nulla f(ilia) an. XVIII |
. . . . . C]orn. Firmilla mater . . | . . . [S]ilvanus
pater | . . . . . . ma an. XXVI |
te]precor, praeteriens, d[i]cito t(erram) l(evem).

1. ex iis quae dantur in apographo Huebneri | AIRIQVE. IOM | erui potest *p]atrique* vel *m]atrique*; nihil tamen certi inveni; 2. *ci]ppum* explevit Huebner; totum distichon ex. gr. ego; videtur itaque mihi mater mox post filiam esse defuncta, latetque fortasse eius aetas in litterarum vel numerorum vestigiis incertis, quae in apographo paullo inferius vocabulo *mater* (v. 5) in fine versus leguntur; quaenam autem mulier v. 6 memoretur, incertum est; potuit sane defunctae (v. 4) soror fuisse; 7. expl. Huebner; adiecto *mihi* fit septenarius trochaicus:

té precor, praetériens, dicitó terram levém mihi.

ad. v. 2 cf. II, 3534.

308.

II 3453 Carthago Nova.

mater si poss[em], fili vice morti s[uccumberem]:
nunc iacis hoc tumulo: sit tibi terra levis!
Auc[t]a Zenon(is) l. mater, Phi | local[e
F]aden[i]a soror | de suo |

B 1194
1. suppl. Huebner; MORTIS. S . . . . | apographon; exspectes *mortem obiissem* vel simile quid, ut fiat hexameter; *morte(m) subirem* Buecheler; *iacis*, XIV, 1873.

309.

II 3475 Carthago Nova (»litt. satis antiquis«)

C. Licinius C. f. T(h)orax |
hospes, consiste et Thoracis perlege nomen:
inmatura iacent ossa relata mea.
saeva parentibus eripuit fortuna m[eis] me,
nec iu(v)enem passast ulteriora frui.
nil simile aspicias! timeant ventura parentes,
nec nimium matres concupiant parere!

B 980
1. Torax; 5. iuenem; 6. nihl.
6—7. ad sent. cf. III, 2088. 3063. 3196 all.

310.

II 3478 Gades (»litt. s. puto I exeuntis«)

contegit hic tumulus duo pignora cara parentum,
indicat et titulus, nomine quo fuerint.
sors prior in puero cecidit, sed flebile fatum
† tristior ecce dies renovat male vulnera sana,
et modo quae fuerat filia, nunc cinis est!
Festiva an. XI. Sodalis amicul(us) h. s. s.

B 1158

4. verba *tristior ecce dies* pro parenthesi habent editores; puto tamen pentametrum potius quadratarii fortasse culpa excidisse ad hunc modum:

contigit et natae: fit ita flebilius:
tristior ecce dies, etc.

ibid. *mala* lapis; corr. Huebner, tuetur Buecheler.

311.

III 406 Thyatira

vota supervacua fletusque et numina divum
naturae leges fatorumque arguit ordo.
spревisti patrem matremque, miserrime nate,
Elysios campos habitans et prata veatum.

B 432

1. post *supervacua* adde *esse*; *numina divum* h. e. supplicationes, quibus solent di exorari, vitam longiorem uti praebeant; 4. h. e. *beatorum*.

312.

III 423 Teos

Iope Hi | lari Caes(aris) | vixit an. XV |
quid superos potui iuvenis laesisse penates,
quod tumulo Iopes ossa sepulta latent?
nec patrio potui gremio mea debita fatis
reddere, nec manibus lumina contegere.
in Phrygia miserae corpus, Volcane, cremasti,
sumeret ut tellus muneris ossa mei;
et quae debebam matri supremo tempore terram
ponere, vel maestos pietatis scindere crines,
effecit properans mortis quae venerat hora,
ut genetrix casus fleret ubique meos.

B 1168

2. *potuit* edebatur: corr. in addit. p. 978 ad tit.; pro *penates* suspicatur Buech. *potentes* fuisse; 4. *debita* naturae; 5. *matris lumina* mavolt Mommsen, nulla legitima causa; post *lumina* supplendum *ipsius*; 7. malim *funeris*; *tellus mei muneris*, iungit B.; 8. archet. *et quae d. supremo t.*

matri; iubet conf. B. Verg. Aen. VI, 508: te ponere terra; 9. evasit pro pentametro hexameter, ut passim; poterat:

ponere vel maestam scindere fessa comam.

313.

III 562 Athenae

. . . . puero ex semine p . . . .
. . . . s . . . sed naeus a . . . .
. . . . Alcmenae pueri mem[orantur . . .
. . . . vo gnatus syiiitioc . . .
. . . . treis ann(os) supe[ravit . . . .

carmen dactylicum adgnoverunt editores; de hendecasyllabis cogitat Buecheler ad III, 7286, qui legit:
1. *vero* (vel *miro*) *ex s.*; 2. *casus sed malus*; 3. *Al. p. memor.*

314.

III 625 Dyrrachium

. . . . ui . . . ol . . . .
quod decuit [natum] matri [praestare sepultae],
id miser[a]e n[atae] infe[lix mater posuit nunc].

supplevi titulum male descriptum.
3. *miser. fn* traditur; inter *in* et *fe* quae cernitur lineola incurva *3* est fort. foliolum.

315.

III 686 Philippi «s. f. III»

si dolor in(f)ractum potuit convellere pectus
Herculium, cur me flere tamen pigeat?
nam velut Aeacid(a)e laudavit corpus A(c)hilli
clarus Homerus item non tua laus similis?
te sortita Paphon pulchro minus ore notabat
diva, set in toto cor[d]e plicata inerat.
sobria quippe tuo pollebat pectore virtus
non aetate minor, n(e)c minor inde loco.
nec mihi per validos, rapto te morte, dolores

quamvis aequanimo dat puer ut lacrimem.
et tacito maesti] su[lc]amur volnere victi
. . . .
. . . .
et reparatus item vivis in Elysiis.
sic placitum est divis aeterna vivere form(a),
qui bene de supero lumine sit meritus:
quae tibi castifico promisit munera cursu
olim iussa deo simplicitas facilis.
nunc, seu te Bromio signatae mystides at se
florigero in prato, congregem (uti) Satyrum,
sive canistriferae poscunt sibi Naides aequ(e),
qui ducibus taedis agmina festa trahas,
sis quotcunque, puer, quo te tua protulit aetas,
dummodo [pro meritis arva beata colas!]

B 1233

carmen doctum sed pessime descriptum suppleruut Mommsen Haupt Buecheler, qui putat dominum posuisse titulum, non patrem.

1. Ov. Her. XVI, 111 *verbis convellere pectus* confert B.; 3. 4. Iliad. B 674 ἀμύμων Πηλ. conf. idem; 5. 6. moribus pulcris, ore minus pulcro fuit puer; 8. *ioco* corr. Haupt minus apte; 9. *h(a)ec mihi* B. qui *puer* putat esse Vocat.; malim *nunc mihi*; 11. supplevi; *tu placidus dum nos cr]uciamur*, B.; 12. 13. perierunt lapide diffracto; 15. *alterna* mavolt Heuzey; 17. *castifico cursu* vitae; 19. *mystides* novum pro *mystae*; *Aesi* legi posse putat B. ut fiat nomen; 20. *congregat in* Heuzey; *congregi in* B.; 21. Stat. Silv. II, 6. 100—102 confert B.; 22. praecedentibus taedis.

316.

III 729 Rhaedestus

Thetis eadem | Burgaena, | Italici, (qui) Corisci, | Aug. l. (servus est), con(iunx) car(issima) ann. | XXVI et Perinthio | fil(ius) ann. XII h. s. s. |
si Fortuna suos potuisset flectere manes,
hunc titulum patri ponere debueram.

4. *manes* pro *leto* ut passim.

317.

III 1228 Apulum

d. m. |

quinque hic annorum aetatis conditur infans:
Aemilius Hermes hanc generavit, matris de nomine dixit
Plotia(m), patris praenomine Aemilia(m).
vixit, rapu[it] quam mors in limin[e] vitae.

B 567
4. Plotia, Aemilia.
«carmen est pessumdatum». Hanc fortasse hexametrorum speciem adpetebat poeta:

quinque hic aetatis annorum conditur infans:
Hermes hanc genuit, matris de nomine dixit
–⏑⏑–, patris praenomine –⏑⏑–⏓
[infelix], rapuit quam mors in limine vitae.

4. *Aemilia vixit* in fine hexametri posuit Buecheler; 5. (*crudelis*) *rapuit* fecit idem; conferri iussit Hosius VIII, 8567 et Lucan. II, 106; Stat. Silv. II, 1, 38.

318.

III 1391 Veczel

Crescens hic situs est] quondam Pompo[nius ille]
qui clu]et in bellis corpo[re et idem animo].
hanc s]edem iuveni [maestus pater ipse paravit],
relliquias cin]eris condidit [ipse gemens].

supplevi.
4. datur etiam *condidit ipse pater*, V, 2417.

319.

III 2083 Salonae

Papiria Rhome v. f. sibi et | Papiriae Cladillae ann. XIX |
et P. Papirio Proculo ann. XI . . . [fi]lis |
condidit hic miseri mater duo funera pa[rtus]
ossaque non iustis intulit exequiis;
tegula nam Romae Proculum prolapsa peremit,
pressit Sipunti pressa Cladilla rogum.

vota, parens, nocuere tibi, qui numina saeva,
ut plura eriperent, plura dedere bona.

B 1060
3. supplevi in Ephem. Min. Publ. Instr. a. 1894; recepit Buecheler; cf. III, 3063. 3196; *funera pa[rva]* Mommsen; 6. *pressa* erit *compressa*, h. e. in puerperio mortua; cf. tamen *depressere veneficae* III, 2197 *b*; morbo oppressam vel in turba suffocatam putat esse Buecheler; 7. *qui*= cui.

320.

III 2183 Salonae

L. Aprofennius | pro . . . . . posuit sibi [et] | Iuliae C. f. Maximae | uxori et | L. Aprofennio Circitori et | L. Aprofennio Luculloni | annor. XXXIII defunct.
quod si longa magis nexissent stamina Parcae,
aequius iste lapis patris super ossibus esset.

B 822
2. cf. addit.
4. «malim *nevissent*», Mommsen; *duxissent* reponi volt Buecheler collato III, 2628 (9259); attulit Hosius Stat. Silv. V, 1, 169.

321.

III 2341 Salonae = 8623

Fuficia Agre |
«crudeles Parcae nimium!» — matercula dicit,
quoius in hoc tumulo filia parva iacet, —
«debueram prius ipsa mori: sed numina vestra
qui coluere, cadunt, (qui) nĕglĕxere, manent.
infernae, vobis commen[d]o virtute satactam
circu hoc tumul[um quae] cinis occu[buit]».

B 1204
4. alterum *qui* omisit quadratarius.
1. cf. III, 9106, all.; 4. *qui renuere* reponit Buecheler; 5. *voces* olim edebatur; *vobis trado* vel *mando* mavolt Buech.; 5. 6. «litterae pessimae et ad cursivam scripturam declinantes maxime in extremis versibus faciunt ut difficile legatur; puto tamen me non errasse», Mommsen ad tit.; haud tamen scio an versus isti parum accurate descripti vel lecti sint;

satactam obscurum; accipi solet pro *perfecta*, quae sat egit vel satis fecit; 6. *iam* ante *circu(m)* exspectat Buech.; in fin. suppletur et *occu[litur]* vel *quam cinis occu[luit]*.

322.

III 2544 Salonae

C. Tadio C. f. Seve[ro] | abducto a latronib[us] | ann. XXXV et | Proculo f. ann. VI | [Um?] bricia L. l. Primigen(ia) | [co]niugi et filio posit |

fili]us hunc titulum [debeb]at ponere matri

B 818

4. explevit Buecheler.

323.

III 2616 Salonae

condidit hic natum infelix Bocontia mater
funct[um ae]vo nimis [angusto c]um magno dolore.
nomine et ips[e s]uo situs est Bocontius i(nfans),
qui tulit bis binos meses quattuorque [di]esque.
effecit Hulas [titulum] domu[mque perennem].

B 644

titulum pessime descriptum non attigit Mommsen; restituere conati sumus Buecheler ego.

2. Buecheleriana recepi; equidem feceram *funere iniquo nimis [atque suor]um m. d.*; 3. *ipsuo* traditur; *ipsius* Buecheler; 4. fin. sic ego; *et quattuor annos* Buecheler; 5. sic ego; sententiam inesse putat Buecheler hanc fere: *effecit morte sua (subitis fatis), ut ne domus ullam progeniem habere posset.*

324.

III 3063 Albona

di]s manibus | [Vol]umniae L. f. | [P]roculae |

miserós] parentes, qui ín spem [t]ollunt fílias:
tum spés] decepit, cúm viderunt mórtuas.

B 144

2. 3. sic Mommsen; *miseri, si spes* Buecheler; poterat et *quos spes.*

325.

III 3146 Apsoros

felix haec visa est nascendi lege puella,
quot non est miseros tum sortita lares;
sed legem fatis Parcae dixere cruentam,
primus natalis condat ut ossa sua.
cognomen pater huic fuerat natale daturus:
abstulit atra dies una cum corpore nomen.

B 1160

2. restitui poterat hoc fere modo:

quot non sortita est illa lares miseros,
vel: quot non est misero tum generata lare,

cf. VIII, 11824, 3. *sorte potita l.* Burmann; *misero tum sociata lari* Buech.; 4. anniculam defunctam esse significatur; 5. cognomen *Felicis* vel potius *Feliculae*, cf. v. 1; *natale*=die natali est Buechelero; 6. poterat fieri *corpusque et n. abstulit a. d.*; *abst. a. d.* notum Vergilianum.

326.

III 3241 Sirmium

. . . . ann.] XXXVII, Salvio ann. XXXIII, frum. leg.
II Adi(utricis) | Iul(ius) Asclepiades caris suis; hunc
titul(um) | posui miserabile munus, non satis | ut meruistis;
quattuor amissis te quintum, ⟨Salvi⟩, flere necesse est
adsiduae, dum mea fata resistent.
te nunc amisso domus inclinata recumbit;
depon(am) luctus, cum te sequar, care per umbr(as).
dulce(m) meum Salvium liceat mihi dicer(e) semper.
optaver(am), tumul(um) tu mihi ut facer(es).
tot bona tum carui: mer(i)t(o) te, care, requiro.

B 1208

2—3 vergunt ad hexametros; clausulae solitae; *caris hunc t. pos. mis. m.* est integer heroicus; 4—8 et 10 sunt hexametri et quidem 4 eliminato nomine; 5. *fleberis adsidue donec mea fata resistent* corr. Buecheler; 6. 10 tolerabiles; in v. 6 clausulam Verg. Aen. XII, 59 observavit Buech.; 9. vice pentametri fungitur; scande *optaram*, repone *tu mihi*, *tu*, vel *tu mihi uti*; 10. malim *cum carui.*

327.

III 3362=10347 ager Aquincensis

P. Ael. Frontoni . . . . et P. Ael. In | petrato filio | qui vixit ann. | VI

cui vita parva, mors valde citata fuit,
quem flentes doleunt (maesti) miserique parente[s].

B 820
3. est fort. pentameter; 4. *doleunt* est *doliunt*, cf. VI, 16483 *doliens*; versum supplevi.

328.

III 4346 Brigetio

heu! simul hic nata et genetrix functaeq(ue) sitaeq(ue),
ac tris pro multis orbant matremq(ue) virumq(ue)
et soceros, et avos, patresq(ue) duos patruumq(ue):
germanis quoniam materq(ue) et filia nuptae,
verum filia cum parva praerepta puella,
functa die, quo nupta, sed annis nupta duobus.

B 440
stemma sic constitui in Ephem. Min. Publ. Instr. a. 1894:
mater — A B — filia
|
parva puella
quod ibidem interpretatus sum; idem proposuit Buecheler l. c.; aliter Mommsen ad tit.; conferri iussit Buecheler II, 3551; vernaculum zetema eodem tendens ego.

329.

III 5295=11709 ager Celeianus

hic scripsit genetrix] suum mi[ser]anda dolorem:
«numqua(m) feci dolum neque d[e]os [l]ae[si in]pia mate[r];
oc migi indigne positum [i]n pectore volnus:
dulcem superstitui natum miser[a]nda genetrix
terti[um nu(n)]c miserae florentem condere saxso.

B 637
titulum male scriptum nec melius ab hominibus habitum legere conati sunt Wilmanns Gurlitt.

1. init. supplevi ego; 2. prope desperatae lectionis; *neque duos | baettibia mates* dedit Wilmanns; *neque duos p* (*b*, *r*) *ae..l*(?)*e*(*b*)*ia mates* (*s* minuta) Gurlitt; *neque duos rapio tibi amantes* fecit Buecheler, filium ante matrem obisse tertium, duos patri (=tibi) relictos esse significari intellegens, quaesitius ut opinor; temptavi ut supra; 3. plebeium pro *hoc mihi*; 4. *superstitui* iungo cum *condere*; 5. *tertio fi* | *no miserae* Wilmanns; *tertio fi* | *co m.* Pichler; *tert...* | *iio m.* Gurlitt; *tertium liq*(*uit*) *m.* reposuit Buecheler; ut supra ego.

330.

III 5695=11827 Noricum

...... bsum ... pat .... b. n. non ior .....
nunc matris piet[a]ten abet per domnica r[ura]
e]t licuit matri corpus sepe(li)re dolendu[m].
que(m) nunc abet titul(um), non c[red]e inimice la[cessi],
set potius donis sollemnibus esse colend[um].
Surilla ego so, que ic premor, filia O[r]ge[s].

B 568
1. lectionis incertae; *pat[er]* vel *pat[ron]* subesse et in fine *non for[et i]ll[i]* legi posse credit Buecheler; 2. 4. *abet* est *habet*, non *avet*; 2 fin. *r[ura]* Mommsen; *p[rata]* reponi posse monet Buecheler; 4. *que* lapis; *quem* Buecheler; *quae* Hirschfeld; *non c* (vel *t* vel *p* vel *f*) *erbe inimice ia* lapis; *non crede i. laedendum* Buecheler dubitans, qui monet etiam *non acerbe i. lacessas* posse legi; *non perdi i. cavemus* fecit Leo; 6. = *sum quae hic* recte interpretantur Bormann Gurlitt; nomen matris restituit Buecheler.

331.

III 6383 Salonae

L. Trebius L. f. | Exoratus ann. XII | L. Trebius Veter pat(er) |
Pieris hunc titulum posuit matercula nato
erepto a fato finibus Maezeis;
nunc, si qu[i]d manes sapiunt in mollibus umbris,
conprecor, ut matris sit tibi gratus honos.

B 1147
3. *finibus Ausoniis* fuisse in archet. suspicatur Buecheler; 5. *matris honos* a matre filio datus.

332.

III 6384 Salonae

Q. Aeronio | Firmino d(e)f(uncto) | ann. XIIII mes. IIII |
Q. Aeronius Crescens | Caetrania Firma paren(tes) | filio
pientiss(imo) lib(ertis) lib(ertabus) q(ue) suis |
invida Parcarum series livorque malignus
bis septena mea(e) ruperunt stamina lucis.
parcite iam lachrimis, miseri soliq(ue) parentes:
sat fletus vestros prima favilla bibit:
corpus habe[n]t cineres, animam sacer abstulit aer.

B 1206
1. df; 3. libq; 5. mea; 8. habet.
5. posse aliquatenus tolerari *mea* et 8. *habet* non nego; 8 fin. laudat Buech. Val. Fl. Arg. I, 497: ratem spectantibus abstulit aer.

333.

III 6414 Scardona

conditus infelix in ista sede perenni
Principius habitat; huic vit(a)e finis in ipsis
ter senis misero et quattuor paene peractis
annis acerba fuit: <nam> studiis iam Rom(a)e laetantem
invida fortuna repenti funere mersit.
cuius<que> reversum crudeli funere corpus
exequitur genitor iniquo <cum> honore sepulcri.
iam securi suo gaudete munere, manes,
Elysios <per> campos et dulcia prata vagantes.

B 588
2. vite; 4. acerva; rome; 8. caudete.
saeculo IV p. C. carmen vindicat Buecheler.
3. scande *quattor*; 5. *funere mersit* Vergilianum; 8. *suo* pro *eius*, genitoris, non pro *vestro*, vobis debito.

334.

III 7469 Prežlav

. . . . . fi]lia(e) meren[ti . . . . .
hanc . . tacit . . . . reliquit . . .
crudele vis . . . . ipse pignus . . .
dulcior huic . . . . hanc . . . .
. . us quem ante di[em] . . . proximo . .
ac . . . . morte super
in]certam credas . . . . melius pro patre . . .
. . corpore . . . pater concre[dit . . . . .
. . . .

ad titulum pessime descriptum restituendum certi nihil datur; filiae defunctae positum esse a patre (*quem* v. 5 nihil offendit) versibusque conceptum hexametris satis elucet.

335.

III 8226 prope Scupos

cara patri [multum . . . . nata]
hic est in lo[culo . . . . . .
non in toto . . . . .
in q[u . . . .

ab initio nihil periit fortasse nisi puellae nomen; plura in fine perisse necesse.

336.

III 8376 a Dalmatia

militia insigni raptus trieteride sexta
sedibus his situs est miserabilis Heli[odo]rus
Heliodorus et C. . . . | tiane parentes miseri fi(lio). |

B 539

2. supplevit Bormann; ad v. 1. attulit Buecheler epitaphium Scorpi apud Mart. X, 53, 3.

337.

III 2671=8653 Salonae

hic tria c]arorum sita sunt [co]rpuscula fratrum:
effunda]s lacrimas, qu[i t]emplu[m Tell]uris intras.
haec] vult, ipse f[era]s tribu[s orna]menta sepulcri:
sic tibi muneribus decorentur funer]a iustis.
. . . . peractis soli]bus aestas.
terra tenet corpus, mens at pia degit i]n astris.
. . . . perimit mors atr]a sororem.
invida quod fuerint, queritur iam temp]ora mater.

B 616

fragmenta sex tituli duobus exemplaribus scripti; coniunxerunt expleruntque Buecheler inprimis, Hirschfeld Bormann; 2. datur et *ne tenea]s*; *emplu* vel *emptu* descriptum; *templum* dedit Hirschfeld; *Tell]ūris* Bormann; *Fulg]uris* vel *Sulp]uris* Buecheler; melius quaero; 3. MINA descriptum; esse MENTA contignatione notissima vidit Buecheler; 4. sic Buech.; datur etiam: *muneribus decoresque illorum funer]a i.*; 5 fin. errorem subesse suspicor reponendumque *aetas*; de praecedenti tamen vocabulo non satis constat, utrum in DVS vel in BVS desierit; 6—8 supplevi; 8 fin. *pramatfn p* et *fn* non satis certis; *tempora mater* dedere Buecheler Hirschfeld; cf. III, 9447.

338.

III 9106 Salonae

Fulloniae | Amarylli | di |
aequius hunc fuerat titulum me ponere matri,
    quem miserae mater illa mihi posuit;
bis ternos denos complevi mensibus annos:
    Parcae crudeles! nimium properastis rumpere fata mea!

B 1156

5. Versus pentameter apte sane ad sententiam, prosodiae tamen monitis prorsus neglectis contaminatus mihi esse videtur vel ex disticho hoc:

crudeles Parcae! nimium properastis iniquis
    funeribus miserae rumpere fata mea,

vel ex pentametro hoc:

crudeles Parcae fata rūpere mea

ab illius aetatis arte non prorsus abnormi, verbis *nimium properastis* ex alio archetypo perperam intrusis; 5. cf. III, 2341.

339.

III 2628=9259 Salonae

† o, quam dura tibi . . . it Fortuna, Patern[e],
q]uae te tam teneris annis sub Tartara misit:
te]r denos vix passa est annos te cernere lucem.
qu]od si longa magis duxissent fila sorores,
aequius is [l]apis complecteret ossa paterna.

B 456

1. eortuna; 3. amnos.

1. »ante *it* duae vel tres litterae desiderantur; supplementum igitur *[even]it*, nisi litterae contignatae erant, spatium excedit»; *tibī [fū]it* dubitant er expletum; fuisse potest in archetypo: *fuit*, *evenit*, *cessit*, *cecidit*, simile; *tibī fūit* contaminatori nostro convenire facile credo; *pig]uit* Buecheler; in fine legit idem *fateri* ad exemplar Bormannianum sibi missum; 2. conferri iussit Buech. Verg. Aen. VIII, 563; 3. versus metrum excedit ob eam rem aperte, quod archetypum in hanc fere formam conceptum:

– – vix passa est annos te cernere lucem,
vel vix passa est ◡ ◡ – annos te cernere lucem,
vel vix passa est annos ◡ ◡ – te cernere lucem

ad hominem inepte accommodatum est; sed cum *r* in princ. omiserit Bormann, *denos v. passa est* legit Buecheler; 4. confert Sil. It. III, 96 Hosius; 5. exspectes potius *id saxum* vel *is titulus*, vel adeo *iste lapis*, III, 2183.

340.

III 9314 Salonae

quisquis es atveni[ens], nostrum contemplă sepulcrum,
siste, [p]recor, paucis perlege fata mea.
me mater genuit gremio nutritque [la]bore,
spemque et opem vitae [p]rodideratque suae.
hi]c iaceo infelix cinis et combusta [fa]villa,
hic sunt discordi [stamina ducta manu].
d]esine iam de me, dulcis [mater mea], flere,
et sine [me viva hoc ipsa] iacere loco.

B 1205

1. *atventum* lapis errore quadratarii; «*atventum sepulcrum* est opinor id, ad quod viator venit», Mommsen ad tit.; *atveniens* ego; *adventu* Buech.; 2—5 supplevit Buecheler egregie, sequentia minus certe; 3. *la]borem*

lapis; tuetur B.; 5. *cinis en et tosta favilla* in epitaphio Helviae Primae, IX, 1837; 6. *stamine ducta fila* vel *stamina ducta colo* Buecheler; paulum inmutavi; tamen cum spatium supplemento non sufficiat, omisisse quaedam quadratarium recte putat idem, probante Hirschfeldio; 7. *matercula* et 8. *nos uno deinde* nunc reponit Buecheler.

341.

III 9447. 9448 Salonae

. . . . r . . . . .
sic si forte se]nes mise[ro casu doluistis],
felix]sit vobis v[ita futura magis].
tu quoque, qui fat]o es meliori n[atus, adesto,]
iam nunc disc]e senes [quam mala fata manent].
. . . .
dum teto[lit vitam, tem]pora iniqu[a nimis],
invida, preste[ntur cum] tempora ta[m brevis aevi],
nec licuit ma[tri prole patrive frui].
iam supere[st, ut vos, qui huc] lumina [vertitis, orem]:
[dicite maerentes «sit tibi terra levis!»]

B 1079

tituli duo, quos coniunxit Bulič, supplendi periculum fecit Buecheler: queri videtur pater senex de filii iuvenis morte praematura; iungit Buecheler s. n. ordine inverso legitque v. 7 *tetoli*; Leonis supplementa longe minus probabilia omitto.

342.

III 9451 Salonae

. . . . . . e]t mat(er) | vivi fecer(unt) sibi et filis suis pien. | quot si di aequi fuissent, illi | nobis facere debuerant parenti | bus infelicissimis. |

2. 3. possunt revocari ad archetypum tale fere:
quod si caelicolum nobis mens aequa fuisset,

vel:

quod si di superi magis aequa mente fuissent,
haec illi nobis ponere debuerant.

343.

III 9610 Salonae

pro nefas! iste tuum loquitur, Petronia, nomen
iam titulus nono vixdum lacrimabilis anno,
nata diu dulcis et longi pignus amoris.
vita brevis, sed nunc istic iam longa parentum
vulnera; Nereus genitor genetrixque funesti
Sofronia brevibus tumuli flevere querellis.
tu tamen hinc spera caelum pia mente fidelis.

B 750

recepi propter locutiones paganas.

2. novem annorum puellam fuisse significatur contorte sane; unicam apparet fuisse ex v. 3; 5. 6. ipsos parentes intra breve tempus post filiam obisse ostenditur, quippe quorum querellae breves fuerint; 7. *tu-fidelis* (h. e. qui legis) iungit Buecheler recte.

344.

V 116 Pola s. I ante Chr.

Anusia P. f. | Tertia v. f. sibei | et f. T. Sornatio | C. f.
Sabino, quei | hic situs est |
quem fatum eripuit prima lanugine (nata)
et míhi dolorem mátri imposuít gravem.

4. cf. Verg. Aen. X, 324: flaventem prima lanugine malas.

345.

V 117 Pola

d. m. |
quod fás parenti décuit facere f[ílium],
mors ínm[atu]ra fécit, ut [facerét] pater.
Sexto A[p(uleio)] | an. VI Sex. Apul. | Probus
pater | v. f. |

B 171

carmen male conflatum putat esse Mommsen ex archetypis his:
quod fás parenti fácere fuerat fílium,
et:
quod decuit natum patri praestare sepulto.
conferri iussit Buecheler V, 312; IX, 5771. 4391. 5328. 6306.

346.

V 302 Pola

hic ego nunc sum i]nfelix Simp[licium condita]
durum quae fatum in] prima infan[tia tetuli]:
nondum fruni]ta luce mo[rti tradita].
. . . . cei et pat[er . . . . .

supplevi.

1. cf. V, 4754. 7453.

347.

V 312 Due Castelli

quod fas erat filium facere parentibus,
morte inmatura Q. Serg(ius) et Sex. R. filio fecere
parentes infelicissimi.

B ad 171
archet. vide ad V, 117.

348.

V 470 Piquentum

. . . . . . Felicissimae . . . | et suis viva f . . . cett.
. . . . infelices parentes filiae testantor amor[e]m,
crudelis tituli n[o]men [et ipse] vides.
te, lapis, optestor: leviter super ossa residas,
florenti aetati ne gravis esse velis.

1. praescriptio tituli prosa oratione, ut adsolet, composita valde truncata.
2. h. e. *testantur*; archet. *infelix genitor* (vel *genetrix*) *natae testatur amorem*; 3. supplevi ad incerta scripturae evanidae vestigia; 4. 5. saepe obvii; quae sequuntur pedestri sermone erant conscripta.

349.

V 938 Aquileia

L. Trebius T. f. | pater | L. Trebius L. f. Ruso | fieri iussit |

natus sum summa in pauperie, merui post classicus miles
ad latus Augusti annos septemque decemque
nullo odio, sine offensa, missus quoq(ue) honeste.

B 372
3. archetypum esse huiusmodi conicit Mommsen:
natus sum pauper, m. p. cl. mil.
5. *nulla offensa* reponit Buecheler.
4. *ad latus Augusti* h. e. Romae in castris Misenatium vel Ravennatium (Mommsen).

350.

V 1666 Aquileia

indicium future pudicitie, Gerontia, sa | pientiae lumen, moribus eximiis, decus | omnium, merueras vibere seclo | ; genitoribus subito miseris rapta es e | flore iubente post undeci(m) annis | additis XXIII diebus. eu, miseranda | nobis dies pariter, quam multa tu | listi Stercorio et Dizaneti, qui | contra votum hos titulos memori | amque locarunt. |

metri dactylici paganique archetypi passim vestigia.

351.

V 2013 Opitergium

Sarenus Valeriu[s et] | Sarena Maxima filio | dulcissimo Valent | iniano m. fecerunt | qui vixit annos V d. XXX |
acerbo funere lapsus

3. *acervo, labsus* lapis (ut videtur, cf. add.)
3. est clausula hexametri:
– ⏑⏑ – ⏑⏑ – ⏑⏑ funere lapsus̀ acerbo;
sane exspectes *raptus*.

352.

V 2417 Ferrara

Festi Q. Papiri Prisci delic(ati) |
parva sub hoc titulo Festi sunt ossa lapillo,
quae maerens fato condidit ipse pater.

qui si vixisset, domini iam nomina ferret:
hunc casus putei detulit ad cineres.

B 1157
1. *festio* lapis; corr. Mommsen; *Festio P. Pr. delic(ium)* Buecheler; 2. debebat esse *tituli* vel *ossa sepulti*; *lapillo — condidit* iungit B. conlato VI, 13830; 5. decidisse puerum in puteum significatur.

353.

V 2435 Ferrara

T. Truppicus T. f. | Papiria T. f. Tertia |
cernis, ut orba meis, hospes, monumenta locavi,
et tristis, senior, natos miseranda requiro;
exemplis referenda mea est deserta senectus,
ut steriles vere possint gaudere maritae.

B 369
5. ad sent. cf. III, 3063. 3196, all.

354.

V 3403 Verona

d. m. |
P. Hostilio P. f. Pob. | Campano venatori | P. Hostilius Tertinus de | curio Veron. et Abidia | Maxima parentes fil(io) | piissim(o) et sibi, qui vix(i)t | ann. XXV d. XXV
sine crimine vitae:
florentes annos mors ipsa eripuit.
vivite felices, moneo: mors omnib(us) instat,
exsemplum a nobis discite, qui legitis!

B 1004
4. *vixt* «sic».
5. est clausula hexametri saepe occurrens; incipere potest heroicus a verbis *qui vixit annos*; 6. cf. Luc. Muelleri de re m. ed. 2 p. 156; exspectes *subito* solitum; 7. sententia trita.

355.

V 3513 Verona

d m

q]uisquis iter carpis, versos ho[s] respice, q[uaeso]:
December hic sanctus iacet castissime [f]am[e],
quen su[bit]o crudeli [r]apuerunt † matribo . . . .
pulcer fuit iuvenis, it[a ut sper]arimus diu es[se],
cui nec licuit mise[ro . . . . .]m vivere annos.
formavit Valent [inianu]s filius pietate sua lacrimand[um] [sep]ulcrum,
et recolet manes e[ius atque o]ssa cor[poris usti].
Aur. Ursula coniu[gi] du[lcis]s[i]mo, qui | mecu(m)
vixit annos XXVI [Val]entinianus et | Decentius
e[t . . . . . pa]tri carissimo | titulu(m) fe(ce)runt . . .

v. 1. 3 (*rapuerunt*). 4 fin. 6. 9. 10. 11 suppl. Mommsen;
v. 1 *hos* (*hoc* lapis). 2 (cf. V, 3996, 6). 3 (*subito*). 4. 8 supplevi ego;
5. numerus propter v. 10 incertus.

356.

V 3627 Verona

C. Gavi C. f. Quintiani | ann. XIIII m. X C. Gavius |
Menodorus filio piissimo | pater infelix |
aequius enim fuerat vos hoc mihi fecisse.

et sibi.

3. notum archetypon solutum.
4. *et sibi* noli cum praecedentibus iungere.

357.

V 3866 Verona

. . . . . mos in . . .
te dignum . . .
pro] meretis c[olimus . . .
his ergo d . . . . .
sa specte . . . .
o nostr . . . .
tus

fragmentum tituli sepulcralis versibus ut videtur dactylicis compositi; patrem familias fuisse puto.

358.

V 4113 Cremona s. I ante C.

matér monumentum fécit maerens fílio
ex quó nihil umquam dóluit, nise cum is nón fuit.

B 152

359.

V 4574 Brixia

rapta immatura carissima matri
C. Cornelius C. f. | Candidae annor. | VI |

1. si supplebis *morte est*, fiet hexameter.

360.

V 4582 Brixia

L. Cornelio | Secundo | qui vixit ann. X | m. V d. XX |
L. Cornelius | Glycon | pater infel(ix) | filío dulcissim(o) |
quod si te tua fata volvissent,
tu nobis ponere debueras.

3. sic lapis; *quod si tua fata sivissent* vel *quivissent* emendabatur; *volvissent* magis placet quam *voluissent*; hexameter omnino mancus; 4. excidit *titulum*.

361.

V 5279 Comum

L. Caecilius L. f. Cilo | IIII vir a. p. | cett.
aetas properavit, faciendum fuit: noli plangere, mater!
matér rogat, quam prímum ducatís se ad vos?

B 150

2. est notum archetypum

nolí dolere máter: faciendúm fuit:
properávit aetas: [hóc dedit fatum mihi]

a poeta truncatum et solutum;

3. fere idem redit VIII, 9691:

mi fili, mater rogat, ut me ad te recipias,

et XII, 4938:

mater tua rogat te, ut me ad te recipias,

quos titulos iam Buecheler composuit in Anth. s. n.

362.

V 5824 Mediolanium

d m

L. Comagi Firmi | milit. leg. II Parth. | qui vixit ann.
XXVII m. II d. V |
Parcae te miseris rapuere parent(ibus) urna,
spectantes animo (invido) tuae gloriae cursum.
fletus in perpetuo miserae reliq(uisti) dolore,
nec potuit corpus a sodalib(us) tradi sepulchro.
me decepisti, ni(mi)um horfanam tu reliquist(i).
Nigidia Firmina | mater infeliciss(ima) filio
pientissimo |

B 537

4. *parenti* exspectares, nisi obstaret metrum; 5. *livente animo* propos. Buecheler; *invido* posse in illud poema quadrare nemo negabit; 6 fin. *dolore* vix est *dolorem*; 8. explevit Buecheler.

363.

V 5870 Mediolanium

v. f. d. m. | Maximus Maximinus |.
Primitivus VI vir | Mediolaniens(is) sibi et Rociae Secundinae coniugi | incomparab(ili), qui vixit annis XXI et | Rocio Max. Maximini filio, qui | vixit ann. unum m. VI et
Rociae | Primitivae fil. pientissimae |
qui, tibi dum staret pater ad torum, sic ait:
«o miser, quid gemis et lacrimas, quod te, miserande, relinquo?
te non turbemus: ista fatalia dantur!»

B 807

6. fort. emendandum *qui sibi*; 7. *o miser* abundat; 8. magis congruum esset *te noli turbare* sim.; in fine mutatur notum archetypon: *hoc dedit fatum mihi.*

364.

V 5961 Mediolanium

Atiliae . . . . | contuber[nalis . . . . |
hunc qui leges [titulu]m, peto, perlegas neve rev[ell]as
de se, quod immatu[rum la]udabile cernas.
hic iacet triste [et mis]erabile funus.
vere flori similis [IV hec] nostra per annos
ornabat cubita [atq. omn]ia laeta gerebat.
nunc huius memo[res hec p]erscripta posuere,
ut quae (non) hilari[s su]mas cum littera mes[ta].

B 639

egit de restituendo titulo etiam Kraseninnikow in Ephem. Min. P. Instr. 1892 Nov. Dec. sect. phil. class. p. 57 sqq., qui restituit vv. 3—8 hoc modo:
v. 3: sede quod immatu[ra corpus la]ud. c.
h. i. tr. [et perquam mis]erab. f.
vere f. s. [bis denos] n. p. a.
or. c. [et nostra omn]ia l. g.
nunc h. memo[res haec p]erscr. p.
ut quae hilari[s cieant lacri]mas c. l. m.

videntur tamen lacunae vix plures quam quinque sexve litteras capere minusque verisimile est Atiliam annis XX vixisse in matrimonio: quare ex. gr. numerum supplevi; v. 2. suppl. Mommsen; 4. 6. 7 Buecheler; 3. 5. 8 (non) ego; 3. *immatu[re la]*, 8. *hilari[ter su]* Buecheler; inter *quae* et *hilari* lacuna apparet in Mommseni apographo.

4. Ovid. Met. XIV, 751 videamus, ait, miserabile funus (Hosius); 6. *cubita* insolitum pro *cubilia*; 8 fin. conferri iussit Buecheler VI, 30135, 3.

365.

V 6128 Mediolanium

Q. Viri Severini | Attia Severina et Q. Virius | Onesas parentes |
raptus ego superis patribusque ablatus inique,
cum frui debueram aetate florida luce,
his requiesco locis, vitam cui fata negarunt.

praecipitem memet superi mersere sub aulas
ac tumulo clusere gravi ⏑⏑ usus et – ⏓
arsque mihi fuerat studioso corde reperta,
maxima quadripedum cura, studia quoque plura fuerunt;
ingenio semper plenus, probitate beatus,
ut quandoq(ue) simul patribus finito limine vitae
manibus his quieti pariter sociavimur una!
quisque legis, doleas; devites talia fata.
qui vixit annos XXVIIII mens. V d. V |

B 473
4. *florida* iunge cum *aetate*; 6. emendabatur in antiquioribus *sub auras* vel *sub aulis*; temptabatur ab audacioribus etiam *sub undas*, *sub umbras*; *Plutonis domos* intellegi vidit Buecheler; 7. excidisse videntur nonnulla, velut *[sed]usus et [ampla]*; 8. fin. confert Buecheler Lucret. VI, 5 *tali cum corde repertum*; 11. *et quandoque* Marcanova, Felicianus; *lumine* Choler; 12. = *sociabimur*; *sociemur in urna* corr. Heinsius;
ad v. 11 confert Hosius XIV, 1731; VII, 250; Lucret. I, 227; V, 987; Verg. Aen. V, 828; *lumine vitae*, Lucr. III, 1040; recepit emendationem Buecheler; equidem in eiusmodi carmine ipsum poetam ne corrigam timeo.

366.

V 6535 Novaria

Caesoniae Secundae | quae vixit ann. XX mens. V | dies XXVII fecit pater eius | deorum ira oppressus ruinae | suae memoriam.
o nefas, o dolor, o iniqua scripta ‹mortis› memoria.

4. senarius ut videtur non fortuitus.

367.

V 6693 Vercellae

d m
Aeoni, chaere!
Lolliae Proclae
Aionii, salve! doleas ne fata suprema!
sic Fortuna tibi dederat transcurrere vitam:

omnes mortales eadem nam sorte tenemur.
gratiae si vitae, famae si nomen honestum,
si charites aliquae, laud[is] s[i gl]oria summa,
omnia sunt tecum: qui[s]enim, [d]um [vita] manebat,
non sibi pro voto volui[t] cogno[s]c[ere m]atr[e]m?
te lyra, te cithara, mira cum voce, fleverunt,
te iuvenes cuncti patriae flevere dolente[s],
quis lacrimae nunquam poterint sedare dolorem.
p]urpurei flores mutati [grami]ne pulchro
de]pin[gu]nt tumulum, titu[li q]uem littera fulgens
declarat niveo lapidis distincta metallo.
parentes (fecerunt).

B 610
2. 4. est signum puellae; 4. cum sequentibus iungit Buecheler; 5. cf. Verg. Aen. IV, 653: *vixi et quem dederat cursum Fortuna peregi*; 7. sane requiritur *gratia*, non tamen mutandum propter *charites*; 8. 9. supplerunt antiquiores; 10. fin. supplerunt Mommsen Buecheler, qui attulit Verg. Ecl. IV, 60: *risu cognoscere matrem*; *matrem* h. e. *nuptam* scil. *te*; 13. *quis* quibus; *poterint* poterunt; 14. *gramine* ego; *lumine*, *sanguine*, *corpore* Buecheler; 15 init. suppl. Buecheler; cetera Mommsen; 16. *metallum* de marmore Statianum Silianum.

368.

V 6842 Augusta Praetoria

d. m. |
P. Vinesi Fir | mi q. aed. et | II vir. munerar. | P. Vinesius For | tunatus et Vi | nesia Faustina | patri karissimo |
dum vixi, quaesi: cessavi perdere [n]umquam;
mors intercessit — [n]unc ab utroque vaco.

B 1093
4. ad sent. cf. V, 2986. 3415. 4656. 7047. VI, 30111; cf. Manil. Astr. IV, 3:

aeternisque senes curis, dum quaerimus aevum,
perdimus; et nullo votorum fine beati,
victuros agimus semper, nec vivimus umquam.

369.

V 7537 ad Bormidam et Belbum

M. Cominio | M. f. Secundo | cett. parentibus fili s. p. | . . .
discitis, crescentes, pietatem reddere vostris.

B 833

2. recte emendatur *discite*; occurrit tamen passim et ista imperandi forma; *pietate*; *redere*, lapis.

370.

V 7570 Hasta s. I p. C.

T. Arrio T. f. Tro. Tertio | ann. XXI | Mucia T. f. Modesta | mater v. f. | sibi et T. Arrio M. f. viro |
invida florentem rapuerunt fata iuventa
nec licuit misero me superesse meis.
flevit praesentem mater, flevere sodales,
et mater tepido condidit ossa rogo,
quae prius hoc titulo debuit ipsa legi.

B 1149

3. *iuenta* apographa duo; minus probatur accus.; 4. *liquid* apographa pleraque; 6. *condedit* apographa meliora; conferri iussit Buech. Ov. Her. VI, 90; 7. ex alio archetypo additus.

371.

V 8699

havete | Ser. Iuli | Pardala et | Iulia Serena | filia |
ét tu, quisquis és, vale!

metrum evasit fort. casu.

372.

VI 1537 Roma

crudelis, inpia ma | ter caris suis dulcis | simis Vet. Publilio Potito | c. v., qui vixit an. n. XIII die(s) | LV et Aeriae Aeliae Theodo | re h. f., que vixit an. n. XXVII | di. XII, infelicissima mater | , que vidit funus suum | cru-

delissimum, que si deum | propitium habuisse(m), hoc | debuera(m) ab eos pati.

2. DI edidit Henzen; lapide diligenter conlato E vidi, S nunc tectorio obducta latet; 3. sic Henzen; ETAERIAEA. FILIAETHIODO | lapis a me conlatus; 5. = quae.
4—6 ex poeticis mutuata est mulier, metrum non adsecuta.

373.

VI 1609 Roma

Q. Fabius Q. f. Quir. Felix | proc. Aug. | sibi, libertis posterisq(ue) suis |
hoc, turba, in tumulo mei parentes,
quorum pignus ego et superstes unus
has pro marmore divitique templo
[sedes exiguas meis dicavi.]

5—6 sententia tralaticia; supplevi ego.

374.

VI 1619 Roma

d m s

C. Iulio Severo et C. Iulio Gracili eqq. rom. | parentes filis dulcissimis fecerunt. | hi vixerunt Severus an. XX m. X d. XVIII | [G]racilis an. XVIII m. VIII dieb. XVIII | docti, egregi iuvenes, eodem u[trumque casu] | fatum quos mersit acerbo s . . . . | quo[s] mater Iulia Severa hic co[ndidit in tu]mulo.

5. suppl. Mommsen; 6. QVOC lapis; 7. expl. Giorgi.
5—7 possunt in metrum cogi hoc fere modo:

egregii, docti iuvenes, (spes alma parentum),
(heu!) utrumque casu fatum quos mersit acerbo,
quos mater nunc hic condidit in tumulo.

6. S quomodo utar non perspicio; displicet *satis* vel *simitu*.

375.

VI 1754 Roma a. 406 p. C.

consimiles fratrum trabeis gestamina honorum
tertia quae derant, addidimus titulis.
dilectae Probus haec persolvo munera matri
restituens statuis praemia quae dederat.
Aniciae Faltoniae | Probae cett. . . . . . .
filii devincti | maternis meritis | dedicarunt |

2. cf. editores p. 389.

376.

VI 3608 Roma

d m

perlege cuncta(m), precor, cultor, pietate(m) parentis
cum simul et matre; quod nobis inane sepulchrum
fecerunt, quanto in munere positum vides.
quod si fata mihi dedissent luce(m) videre,
ista prius ipsis facerem, non ut poscere(m) mun[us],
munus inane quidem; terra nunc dividit ista
corpora nostra nimis graviter parva advers[us] vota parentum.
quod peto, si colitis mane[s], cuncti meo nomini semper
hac mihi terr[a(m)] leve(m) optetis; vobis dii fortuna(m)
beata(m) et
semper honoratam prestent suo numin[e] sancto,
ex qua possitis obiti bene linquere n[atos].
Iul(ius) Valens 7 leg. cum Vital(ia) Servanda |
coniug(e) parentes fil(io) dulc(issimo) b. m. f. c. |

B 475

2. conferri iubet Buecheler Ovid. Met. VI, 568: induiturque atras vestes et inane sepulcrum | constituit; cenotaphium intellegendum esse viderunt editores; 3. redeunt in titulo B 474; 5. *posceremu* vel *posceremun* apographa potiora; *poscerem vi* Pingonius, unde *poscerem vi[tam]* reposuit Mommsen, quod intellegi vix potest; correxit Buecheler recte collato tit. B 474, 9; 6. redit in titulo s. s. v. 10; 7. *parva* referri ad terram iussit Buecheler; praestat ad *corpora*; 8—11 redeunt VI, 3452; 10—11 redeunt inmutati B 474, 12—13; 9. *hac* erit *hanc* non *ac*, ut volt Buecheler.

377.

VI 4385

Hateria Telete, | vixit ann. XXVII |
tu, pater, et mater, lacrumis retinete dolorem:
nam fato raptam non potes eripere.

B 1051

3. lusus verborum non insulsus.

378.

VI 5150 Roma

Valeria . . . . | vix. a[n . . . .] |
nolite dole[re, parentes, eventum meum]:
properavi[t aetas, hoc dedit fatum mihi].

B 145

2—3 supplentur ex titulis eiusdem fere archetypi, ut VI, 4379. 4385. 6932. 8023. 17196. 20182 all., cf. Buech. ad tit.

379.

VI 5206 Roma

Heliconis, Narcissi | Augustiani et Heliconidis | filia, vix. ann. III; | Heliconis Agrippinae | vestifica, vix. ann. XXVI |
post triennium decessit eadem die, qua filia.

2. Agrippinam Germanici intellege.
4. tendunt ad trochaeos, iustusque fere fit septenarius, si *dem* eliminetur.

380.

VI 5261 Roma

Iulia Primigenia, vix. an. III mensib. IIII
debuit haec gnatae pietas praestare parenti:
nunc pater hic gnatae fungitur officio.

B 976

3. *hic* praestat ad patrem referri, quam ad *fungitur*.

381.

VI 6051 Roma

sei quis havet nostro (proprium) conferre dolore(m)
adsit nec parveis flere quead lachrymis.
quam coluit dulci gavisus amore puella(m)
dat tumu]lo infelix, unica quei fuerat.
parva nimis fructast] fatorum tempora nymphe,
et iam rapt]a domu cara sueis tegitur.
quoi candor volt]us et eo laudata figura,
umbra levis nun]c est parvos et ossa cinis.

B 969

1. suppl. Buecheler; nulla lacuna in lapide; 2. *flereque ad* lapis; 4. *hic locat] infelix* Buecheler contra lapidem; supplevi conlato Ov. Met. II, 326; 5. 6. supplevi ego; 5. *donec complevit* vel *dum contracta sinunt*, 6. *nunc sublat]a* vel *nunc erepta*, 7. *et candor voltus* vel *omne decus voltus*, Buecheler; 8. totus eiusdem.

5. *nymphe* (*numphe* retinet B.) potest nomen fuisse puellae.

382.

VI 6182 Roma

d m

C. Vettio Capitolino filio pientis | simo Plotia Capitolina mater in | felicissima fecit. vix. annis XIII. | qui die natali suo hora, qua natus | est, obiit.

tan cito pictor acu Stygias delatus ad umbras:
quam puer ingenio notus in arte sua!
quot si fata velint aliam pro spirito vitam,
hoc mater titulo maluit ante legi.

B 1150

5. Stygia; 7. alia.

5. *acu(a) Stygia* minus esse probabilia recte censet B.; cf. tamen IX, 1837; *del. ad u.* redit XIV, 508—510, 12; 6. pro *quam* mavolt Mommsen *iam*; sane potest *quam* in exclamationis formula retineri; 7. de formis *spiritus* vel *spiritum* 2-ae decl. cf. Georges Lex. d. lat. Wortf. col. 652 s. v.; 8. usitatius *debuit*.

383.

VI 6189 Roma

immerito abductas Phoebi d[e luce parentis]
Nicen et Phoeben arcula ace[rba tenet].
una annos septem, complevit et altera [quinque],
ad spem non patria(m) supplice voce iacent.
Ti. Claudius Aug. l. Phoebus pater | Plotia
Venust[a] mater fecerunt | fi[lis] suis |

B 997

1. supplevi collato VI, 6319, 3; *de lumine natas*, *de voltibus una* Buech. Leo; ludere videtur poeta in nomine patris puellarum, qui cum solis vitaeve lumine comparatur; 2. 3. suppleta in Corpore; 4. *ad spem non*, (h. e. contra spem) *patriā supplice voce i.* iungit Henzen; *patria(m)* ego; *supplice voce* refero ad *spem.*

384.

VI 6319 Roma

inmatura sinu, tellus levis, accipe Grati
ossa et legitimo more sepulta fove!
quattuor huic cursūs Phoebeos fata negarunt,
ereptum sibi quem luget uterque parens.
quid prodest vixisse in amabilitate facetum
cunctaque blanditiis emeruisse suis?
num potuit dilectus ob haec perducere lucem
longius? heu Ditis foeda rapina feri!

B 1066

3. NEGARVN apographon Gorii, NT contignatione perperam solut
4. cf. VI, 10097; IX, 1817; 5. cf. VI, 30112.

385.

VI 6932 Roma

A. Rusticelius Paratus | vixit an. XXX |
nolíte dolere, paréntes, eventúm meum:
properávit aetas: hóc dedit fatús mihi!

B ad n. 145

2—3 cf. ad VI, 5150.

386.

VI 7419 Roma

fumantes iterum cineres quid respicis, hospes?
sub dextrā fratres occiderunt miseri!
iucundum, quaeso, corpus ne flete, parentes,
compositum fato sollicitare caput.

B 1016

2. *sub dextra* de morte per vim inlata intellegit Henzen; sed est fort. dictum pro eo quod est *a dextra*, cf. VI, 9545: *hospes—ad laevam aspice*; sane poterat Henzen laudare Ov. Her. 10, 115: *dextera crudelis, quae me fratremque necavit*, sed erit fort. *occiderunt* pro *iacent*; 3—4 quid voluerit dicere poeta, aegre intellegitur; *ne flete, quaeso, parentes, quod iucundum corpus sollicitat caput, fato compositum*, interpretatur Henzen, caput corpusque fratres appellari putans ob intimam coniunctionem; potest aliquatenus *corpus* ad ipsos referri parentes, *caput* ad liberos amissos, *ne flete* idem fere esse atque *desinite flendo*; gladiatores fuisse fratres intellegit Buecheler volneribus diversis peremtos.

387.

VI 7479 Roma «16 p. C.»

quod débuit fíliús paréntibus ófficiúm
praestáre, hunc nón meritó, sed fáto [iníquo] mórs
inmáturum ápstulít suís caríssimúm.

B ad n. 175

2. supplevi ego; redegit in iustam normam Buecheler hoc modo: hunc fato immerito mors inmaturum apstulit.

388.

VII 7578 Roma 127 p. C.

hoc ego sum tumulo Marcianus redditus aevo.
nondum Persephones sperabam visere regna!
consulibus tunc natus eram iteroque Severo
et Fulvo pariter; quo coepi dulcis haberi,
sextus ut excessit, coepi languescere in annum;
apstulit (o saeva!) lux nona parentibus orta,
planctibus heu! miserae matris patrisque simitu.

spes mihi quam magna fuerat, si me mea fata tulissent!
musae mihi dederant puero, facundus ut essem:
invidit Lachesis, Clotho me saeva necavit,
tertia nec passa est pietatem rependere matri.
quam pie, quam crebre venit sacra via tota!
flevit et inmensa turba, funusque secuta.
dixerunt feralem diem stationibus atris,
quod tenerae aetati spes fallax apstulit annos.
nec non omnigena passim vicinia venit,
ut mecum florem fato morientem viderent.
tu reddas, aeterne, piis solacia semper,
et vitam serves cunctis generique piorum!

B 422

8. restituitur hexameter, si *fuerat* vel potius si *me mea* eieceris; *spes quam magna fuit* reponi mavolt Buech.; 11. *pietate*; 14. *ferale*; 17. *moriente*; 19. *generisque*, lapis.

1. EO in EGO correctum in lapide vidi; 2. *non dum* divisa in lapide; 4. *pariter* nil aliud nisi *una* significare vidit Buecheler, qui tamen monet, posse et ante *pariter* interpungi; *quo* = ex quo; ad *tunc* refert Buecheler interpungitque post *haberi*; 5. *in annum* i. e. septimum; 9. scande *mi*; 12. i. e. sacrovianorum *pia turba*, ut dici solet; 15. clausulam Ovidianam iussit conferri Hosius Met. X, 24: crescentesque abstulit annos; 17. i. e. *aetatis*, solitum; 19. posse etiam *generisque* retineri putat Buecheler, ut referatur ad *cunctis* vel ad *vitam*; *generesque* correxit Leo, cum *serves* copulans.

389.

VI 7872 Roma

Octavia L. et Ɔ. l. Arbuscula, | v. a. XXIII et menses X |
Tuccia Ɔ. l. Urbana, mater eius |
terminus est vitae nostrae ‹tertius et› vicensimus annus,
cum me florentem mei combussere parentes.
vixi ego, dum licuit, superis acceptior una,
quoi nemo potuit verbo maledicere acerbo.
crudele, pater, funus nati vidisse videris,
et pia complexu mater spoliata senescens.
at tu, dulcis soror, exstincto me solare parentes!

«crudelis Pluton, nimio saevite rapinae,
　　parce, precor, nostram iam lacerare domum!
te, lapis, optestor: leviter super ossa residas,
　　ne nostro doleat conditus officio!»
desine iam frustra, mater mea, desine fletu
　　te miseram totos exagitare dies!
namque dolor talis non nunc tibi contigit uni;
　　haec eadem et magnis regibus acciderunt!

B 971

1. *mensens*; 6. *verbis*, lapis; corr. Iahn; minus placet emendari *acerbis*; 3—9 et 14—17 ad defunctam referri debent, 10—13 ad parentes; 5. cf. solitum *quoad potui*; 7. *triste p. f.* exigit metrum archetypumque; 9. *at tu cara s. post me* archet.; 10. cf. VI, 7898, 6; 12—13 passim occurrunt; 14—17 ad sent. cf. VI, 5953; 20370; — 10. sic marmor; *nimia saevite rapina* corr. Henzen; videtur nil mutandum, esseque *nimio* positum pro *nimium*, ut apud vetustiores, (cf. Lexica) *saevite* autem idem fere valere ac *saeviendo replete*, *satiate* rei alcs; a deponenti *saeviri* ducit Buecheler acute.

390.

VI 7898 Roma

hic sum Bassa sita, pia fi[lia], virgo pudica,
　　excedens cunctas ingenio aequalis.
cum mihi bis quinos annos mea fata dedissent,
undecumum me non licuit perducere annum.
cumque pater materque deos pro me adularent,
at saevos Pluto rapuit me ad infera templa.
opside me Parcae finem fecisse videntur,
　　cum ante alios vernas tres rapuere mihi.
si quis forte mea gaudet de morte iniqua,
　　huic sit iniqua Ceres, perficiatque fame!

B 1058

1. supplevit Maffei.

1. *hic sum* (*ille*) *situs* archet.; 2. archet. fuisse *cunctos — iuvenes* monet Buech.; 5. *adulare* vetustiorum: cf. *Draeger*, H. S. I^2 p. 154; *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 17 s. v.; 6. cf. VI, 7872, 10; 9. *de morte maligna* metrum exigit; *mortis iniquae* solita clausula; 10. expectes sane *conficiatque* ut dedit Schrader ex Ov. Ib. 424.

391.

VI 7946 Roma

d m s

M. Laelio Africano | M. Laelius Africanus | et Flavia
Optata parentes | b m f | qui vixit annis XXI m. VI d. X |
musicus incanere docte cantare solebat,
acceptusque nimis multis magnifico ingenio,
receptus inter fautores prior,
celebri favore artem exponens suam:
ut quivis dederet aures suas mirifico ingenio
super canentis carmine doctiloquo.

acrostichon esse «MARCVS» vidit Mommsen.

4. *incanere et* reponendum; 5. abundat vel *que nimis* vel *multis*; 6—7 pentapodiae iambicae; 8—9 pentametri pessimae notae; 9. cf. VI, 8401, 9.

392.

VI 8023 Roma

C. Helvius Speratus | v. a. IIII mens. VII [die I] |
nolite dolere, [parentes], eventum meum:
properavit aetas; hoc dedit fatum mihi!

B ad n. 145

1. DEL traditur; emendavit Bormann; *d. II* Buecheler; 2. facile suppletur, collato titulo eiusdem voluminis n. 17196. É. VENTVM legitur in utroque titulo (n. 17196 ipse contuli).

393.

VI 8401 Roma a. 577 p. C.

sepulchrum Eugeni not(arii) cum suis |
impia mors rapiens teneris te, nate, sub annis,
invidit meritis criscere magna tuis.
te forale decus primo cum carmine cepto
doctorem doctor vidit et obstipuit.
vicisti priscos longeva etate parentes,
annis parve quidem, sed gravitate senex.

non luxus tibi cura fuit, non gratia ponpae,
doctiloqum cupidus carminis ardor era[t].
tu meritis ornate tuis monumenta relinquis,
quae recolens semper sit sine fine dolor.
morte tua genetrix optavit sumere morte(m),
se quoque felicem, si poteritur, ait.
ter denos primum quam luna resumeret ignes,
coniuncxit membris membra sepulta tuis.
nunc commune nobis custus tu servă sepulcrum,
que nos hec tecum mox teget orna simul.

cum omnia fere ex paganis decerpta sint, recepi.
3. i. e. crescere; *magna* non est adverbii loco; 4. EORALE lapis; i. e. *coepto*; 9. *doctiloqum* esse genet. pl. monuit Mommsen; *eras* lapis; exspectes sane *doctiloqui*, cf. VI, 7946, 10; interpungit post *cupidus* retinetque *eras* Henzen; 11. *recolens* est nom. absol.; 13. i. e. *poteretur*; 14. pro *prius quam*; post annos II m. V mortuam esse matrem defuncti ostenditur; 16. i. e. *custos*; 17. *hec* est *haec*, non *hic*; *orna* = urna.

394.

VI 9240 Roma

aeternae animae
L. Aeli Terti causidici |
. . . .
hunc Placentia habet, patria quem Roma creavit,
marmoreo positum solio, aramque sacravit
(pater) in hortis Alli Filetiani, carissimi amici.

B 478
3. *quem patria* emend. Burmann; 3—4 iunge: hunc, quem p. R. creavit, Pl. habet marmoreo p. solio, aramque (memoriae sane gratia) sacravit pater cett.

395.

VI 10096 Roma

Eucharis, Liciniae l., | docta, erodita omnes artes virgo, vixit an. XIIII |

heus, óculo errante quei áspicis letí domus,
moráre gressum, et títulum nostrum pérlege,
amór parenteis quém dedit nataé suae,
ubei sé reliquiae cónlocarent córporis.
heic víridis aetas cum floreret artibus,
crescente et aevo gloriam conscenderet,
properávit hora trístis, fatalís mea,
et dénegavit últra veitae spíritum.
docta, érodita paéne Musarúm manu,
quae módo nobilium lúdos decoraví choro,
et graeca in scaena prima populo apparui,
en hóc in tumulo cínerem nostri córporis
inféstae Parcae déposierunt cármine.
studiúm patronae, cúra, amor, laudés, decus,
silént ambusto córpore et letó tacent.
relíqui fletum náta genitorí meo,
et ántecessi, génita post, letí diem.
bis híc septeni mécum natalés dies
tenebrís tenentur Dítis aeterna domu
rogo, út discedens térram mihi dicás levem!

B 55
13. infistae.
erodita occurrit VI, 10127; 1. iussit conferri Hosius Verg. Aen. 4, 691: oculisque errantibus; 5. *heic* h. e. in terris; *hei*, *heu*, *haec* emendabatur nulla necessitate; ab hoc versu puellam defunctam loqui incipere putat Buecheler, contra v. 2; 13. *infistae* retinendum censet idem; 15. *iacent* Manutius perperam; cf. Plaut. Poenul. prol. 3; 19. *tenebris tenentur* allitter., ut v. 4. *conlocarent corporis*, 9. *musarum manu.* — De tituli aetate sermoneque cf. Buech. ad tit.

396.

VI 10097 Roma s. I—II p. C.

d m

Ti. Claudius Esquilina, Aug. [l.], Tiberinus |
hic situs est. fecit Tampia Hygia mater filio pientissimo |
tu, quicumque mei veheris prope limina busti,

supprime festinum, quaeso, viator, iter:
perlege! sic numquam doleas pro funere acerbo!
invenies titulo nomina fixa meo.
Roma mihi patria est, media de plebe parentes;
vita fuit nullis tunc violata malis.
gratus eram populo quondam notusque favore:
nunc sum defleti parva favilla rogi.
quis bona non hilari vidit convivia voltu,
adque meos mecum pervigilare locos?
quondam ego Pierio vatum monimenta canore
doctus cycneis enumerare modis,
doctus Maeonio spirantia carmina versu
dicere, Caesareo carmina nota foro:
nunc amor et nomen superest de corpore toto,
quod spargit lacrimis maestus uterque parens.
serta mihi floresque novos, mea gaudia, ponunt;
fusus in Elysia sic ego valle moror.
quod meat in stellis Delphin, quod Pegasus ales,
tot mea natales fata dedere mihi.

B 1111

2. *l.* omisit quadratarius; in carmine: v. 3. *acervo* lapis; 6. nuliis; 10. *locos* lapis, quod pro auctorum locis accipit Mommsen; Buechelero mihique arridet *iocos*; I et L confusas habes supra, v. 6; 19. *quod* est *quot*; non mutavi.

3. cf. VI, 10220, 10 sq.; 6. *tunc* h. e. dum vixi; oppositum *nunc*, v. 8; 10. *adque* esse *et ad* putat Buech.; *iocos* puto convivales carminaque iocosa, qualia Petroniana; cf. VI, 10098 *doctus — ferre iocos*; 11. *Pierio* iunge cum *canore*; *cycneus canor* apud Hieronym. Epl. 60, 1; intelleguntur carmina elegiaca; 13 sq. h. e. carmina heroica; 16. cf. VI, 6319; IX, 1817; 18. ad sentent. cf. Verg. Aen. VI, 656 sq.; 19—20 vixisse Tiberinum annos plus minus XXV docte significatur, cf. Henzenum Buechelerumque ad tit.

397.

VI 10105 Roma

C. Gavius Primigenius, vix ann. VII |
desine iam, mater, lacrimis renovare querellas,
namque dolor talis non tibi contigit uni.

B 823
1. quae praecedunt: *M. Annaeus M. f. Esq.* | *Longinus Maccus vixit* | *dulcissime cum suis ad supremam diem* | aliquam et ipsa metri speciem prae se ferunt ad iambos tendentem; 3. *non* (*nunc*) *tibi* emend. Burmann.

398.

VI 10131 Roma

d m

immatura quies quos apstulit, hic siti sunt tres:
mater cum parvis pignoribus geminis.
Pollia Saturnina parens triginta per annos
vixit, et enituit docta sonare mele;
octo puer Titius — proles, cito rapta — Philippus,
et fratri tenero karior una soror,
Aelia Saturnina, abiit uno insuper anno,
nec saltus vitam protulit aut choreae.

B 1282
6. *fratri* est ablat.; cf. *virgini aetate*, VI, 10082; 7. vixisse dicitur soror annis novem; 8. *saltus* pro saltatu rarissimum; cf. Ovid. Met. 14, 520 sq.: (nymphae) ad numerum motis pedibus duxere *choreas*: improbat has pastor *saltuque* imitatus agresti addidit — convicia.

399.

VI 10220 Roma

d m

L. Aurelio Tycheniano | L. Aurelius Stephanus pater | filio dulcissimo etc.
T]ychenianus dicit: fatis ab | reptus hic iaceo;
reliqui tri | [bu]m ingenuam, frumentum |
[publ]icum et aeneatorum | . . . . . [quicun]que
leget, nolo | [experiatur luc]tum, sic[ut] |
[pater expertus est . . . .] |

6—8 suppl. Mommsen.
4. archetyp.: ‿ ‿ *hic iaceo, fatis abreptus* (*iniquis*); reliqua videntur prosa oratione esse composita.

400.

VI 10244 Roma a. 102 p. C. (?)

hic ego sum Nice,] quam q[uaerit pātria Roma]
et sine fine gemun[t maestus uterque parens].
desinite, o miseri, lo[ngas renovare querellas],
et fletus tantos [ingeminare mihi]:
non ego sum san[ct]is [dis inmortalibus orta],
sola neque inmiti [sorte perempta cado]!
vos serteis laeti n[ostrum decorate sepulcrum]:
hoc fuerit gratu[m manibus usque meis].

B 1078

2. *gemun[t]*, 3. *lo[ngas proferre q.]*, 7. ut supra, 8. *gratu[m]* suppl. Henzen; reliqua ego.

2. supplevi ex VI, 6319. 10097; IX, 1817; 3. ex VI, 10105; 5. SANGIIS vel SANCTIIS apographa: correxi; *sanctis data Terrae sedibus una* Buech.; 8. *manibus officium*, id.; post v. 8 periisse nonnulla traduntur, velut solitum *s. t. t. l.*

401.

VI 10731 Roma

d m

disce, quisque pius pater es vel mater, que generasti:
natos habere bonu est, si non sint invida fata!
sic tibi non rapiat mors invida tam cito natos,
ut meis atque tuis dignis leve terra preceris,
ut mors in voltum vivat semperque colatur.
Aelius Marcellinus pater | filio Felicissimo |
hoc égo feci bene, sí quid sapiunt ínferi.

B 647

1. *quisque* est *quisquis*, ut passim; ex heptametro heroicum restituas, si aut *disce* aut *mater* elimines; minus commode alio modo; *discite* reponit Buech.; *que* est *quae*; 2. *bonu* est *bonum* potius, quam *bono*; sed cf. VI, 10786: locu concessu = loco concesso; 4. *leve terra* = *levem terram*, ut saepe; in eiusmodi titulo non mutandum; IFVE lapis; 5. *in voltum* est *in voltu*, et *mors* abstracte pro mortuo; sententia haec est: *preceris*, *ut mortuus vivat in voltu*, h. e. ut voltus eius vivorum oculis semper sit praesens; de signis statuisve intellegere nihil necesse.

402.

VI 10764 Roma

P. Aelius Pius | hic situs est |
complentem menses sextae per cornua lunae
morte datum tumulo plurima flete Pium.
pro, scelus infandum detestandumque legenti,
morte quod heu! rapitur parvulus iste puer!
qui — mirum dictu — posset iam nosse parentis,
quique Dionigena pulchrior usque fuit.
set non hic manis nec templa Acherus(i)a visi[t],
ad caeli quoniam tollitur iste Pius.
aurae etulere parvolum [sublimiter]:
accessit astris, T[artari fugit domos].

7. ACIIIRVSA VISI | lapis.

1. vixisse puerum mensibus quinque plenis, sexto obisse significatur; 2. *plurima* = plurimum, maxime, vehementissime; 6. *Dionigena* novum pro Aenea; 7—8 ludit poeta, puerulum templa Acherusia non vidisse significans, ut par fuerat mortuum utque Aeneae acciderat, quocum comparatur Pius — poetis Aeneas pius est —, sed ad caeli (templa) esse sublatum; 9 sq. suppl. Henzen.

403.

VI 10969 Roma

Aeliae P. f. Sabinae dulcissim(ae filiae) | Aelius Trophimus et Longinia | Sabina parentes fecerunt |
quisquis ades, celeri gressu, precor, ito, viator,
ito procul et linque nefas! tibi dico, viator:
parce oculis, nec nostra velis cognoscere fata,
sanguinea palla quae texit prodiga Clotho,
et favit rupisse suas quoque fila sorores,
luctifica properante manu. iam siste, viator,
ne tibi sim penitus quaerenti causa doloris!
sede sub hac parva titulo parvoque tenetur
parva [ani]ma, dolor inmensus crudeleq(ue) [fu]nus,

orbatusque parens geminus, spes dura trienni,
diraque sors leti: placet hoc, Fortuna, sepulchrum?

B 443

1. post *dulcissim* lapis non inscriptus est; 5. vellis; 8. *manu iam*, Henzen; 11. *crudilcq.....ius* lapis; 13. *sepulchrum.*, Henzen.

3. *quisquis ades*, iussit conferri Hosius Ovid. Met. 4, 597; 12, 176; 4. *ito procul*, laudavit idem Ov. Met. 2, 464; 5. iussit conferri Prop. 5 (Luc. Muell.), 9, 53; 6. *prodiga* h. e. scelerum id genus; *provida* Fabretti perperam; 7. *favit* videtur impersonaliter usurpatum esse pro *placuit*, *gratum fuit*, *delectavit*; iungit cum *Clotho* Buecheler quaesitius; *expavit* Schrader; *fila sorores* clausula usitatissima; attulit Hosius Ovid. Amor. 1, 3, 17; Lucan. 6, 703; 9, 838; Sil. It. 12, 361; Stat. Silv. 1, 4, 123; Theb. 1, 632; 8. *luctifica manu*, attulit idem Senec. Herc. fur. 102; malim *iam perge*, *viator*; videtur deceptus esse poeta formula solita neque ad id, quod modo dixerat (v. v. 3—5), respexisse; 9. clausula saepe obvia; attulit Hense Verg. Aen. 9, 216; Hosius Ovid. Met. 1, 509; 736; trist. 4, 3, 33, et Rossii inscr. chr. Rom. I, 475, 1047; 10—11 ad sent. cf. El. Scip. I, 34, 1—2; 11. *crudile* retinet Buecheler; supplevit versum Gudius; 12. *parens geminus* pro solito *uterque*; annos fere tres puerum vixisse ostenditur; 13. *placet h. f. s.* Lucano VIII, 793 vindicavit Meyer.

404.

VI 10971 Roma

d m

(titulus graecus quattuor hexametris conceptus)

hic iacet exanimis tumulis Aelia Sabina
cum suă nată simul, fetu quem procreat ipsa.
o, Fortuna! fidem quantam mutasti maligne:
quem genuit, genetrix secum tenet in lare Ditis!

B 442

2. *his* coniecit Schrader sine ulla necessitate; clausula archetypi potest fuisse *dulcissima mater*; *Aelĭa* metitur Buecheler; 3. *tum* reponit Meyer non necessario; *quem* hoc loco et v. 5 est pro *quam*, ut saepe, cf. indd. grr. Corporis; 4. iussit Hosius conferri Verg. Aen. 5, 604; Lucan. 2, 461; 5. ad sent. cf. VI, 10226: *mater habet natum*, quae ante defuncta est.

405.

VI 11592 Roma

d m

Ampliatae, v. a. IIII | m. VI d. XXIIII, Pedania | Primigenia fecit | vernae karissimae |

nolí do[l]e[re], mámma: faciendúm fuit:
properávit aetas, fátus quod voluít meus!

B 146
4. clausula saepe occurrens; exempla congessit Buecheler ad tit.; 5. usitatius *hoc voluit.*

406.

VI 11624 Roma

P. Ancitio P. f. | qui vixit annis | VII et diebus VII |
cuius furibundae ruperunt fila sorores,
cuius funus myseri videre parentes.
Ancitia | Fortunata et L. Corne | lius Neptunalis
filio | dulcissimo fecerunt |

B 494
2. *ruperunt furibundae,* 3. *crudele et funus* emend. Buecheler.

407.

VI 11669 Roma

qui te]viva officium tibi facere non | [pot]uerunt, ad sum-
mum supremum | [locum] decorarunt, ut meruisti, casta
mater. | [hic o]ssa utrorum: Annaes et Cissi amantis | [su-
morum] sita sunt. Cissus vivit, sed quam | [primu]m cupit
ad suam amantissumam | [perven]ire.
hic iacet illa ci]nis: potuit iucunda videri.
«hora ve]nit mortis, vos mihi restitu[et]».

B 1045
1. *qui te* suppl. Mommsen; *quod te* Buech.; *pot]uerunt* Bormann; 2—5 suppl. Bormann; 2. *ad summum* est pro solito *ad summam* sermonis quotidiani; *at summum* emendari solet; *locum* Borm.; *diem* suppl. Buech.; 1—3. apparet liberos matri fecisse sepulcrum; 3. h. e. *utrorumque* pro *utriusque*; recte putat Mommsen Annam Cissumque esse parentes, quorum Anna mater iam mortua sit, liberos itaque non nominari; supplet idem *amantissumorum*; fratrem et sororem esse conicit Bormann, qui explevit *amantissumae*; *amantis[eius]* Buech.; 1—5 est prosa oratio metri vestigiis hic illic apparentibus; 6—7 distichon supplevi; 7. loquitur mater defuncta; | NIT an | NET fuerit incertum esse monet Dessau; *vitae nulla]*

dies Borm.; *mi vitae fi]nis* Buech.; *quae veni]et mortis* Haupt; *quaeque ma]net mortis* Buecheler, qui totum distichon refert ad matrem.

408.

VI 12009 Roma

[dis mani]bus |
. . . . . . Antonio] Rufino, qui vixit ann. XII | . . . .
. . . . et] Antoniae Rufinillae, quae | . . . .
. . . . filiis dulcissimis, etc.

quisquis es, huc oculos paulum converte, viator,
et lege, quod nomen hic titulus [t]eneat:
Antoni fratres, vivorum plaga parentum,
perfunc[ti] fato hic tenuere locum;
ambo per invidiam crudeli funere ra[p]ti:
Rufinus prior, et Rufinilla dehinc.

B 1218

2. h. e. disce legendo; 3. rarum admodum syllepseos genus, v. Draegeri Synt. u. Stil d. Tac. [3]1882 p. 107 § 239, 3; 4. tollitur hiatus si *fatis* reponas; 5. *per invidiam* fatorum intellego; 6. spondeum nomine proprio effectum esse apparet.

409.

VI 12013 Roma

d m s

Antonius Severus Aquila hic iacet | sine anima miserabili fato, qui | vixit annos bis senos et XVI menses | , cui vota erant, ut parentibus ista | pararet, set mors inmatura fecit, | ut facerent parentes filio. studia | amavi, obsequens magistris fui, | observavi parentorum praecepta, me | [os a]micos colui, patronos bonos, | [in] officio praestus fui, set fatali [die] | . . . [florente]m aetate tulerint luc[tum . . .] | . . . . . . quod di me [omn]ibu[s . . . . .

«v(ale), vi[a]tor». «et tu va[le].»

cento est particulis metricis hinc illinc excerptis.

2. *hic iacet*, *miserabile fatum*, 3. *qui — menses*, 4. *cui — pararet*, — ex hexametris archetyporum decerpta; *mors inmatura fecit* cett. usque ad finem ex iambicis frustulis conglutinata; 8. supplevi ego.

410.

VI 12307 Roma

Q. Aricinius, Q. f. Bassus | vixit ann. XXV |
debuit hoc patris natus duo corpora humare:
corpora sen(e) animes corpus inane colunt.
qui, quia non possunt donis aequare merentem,
Basse, tuis meritis respondere queunt.
v(ivus) C. Curtius C. l. Antiochus, pater.
debuit hoc natus nobis praestare duobus,
ut cineres patrios dederet inferiis;
sed quoniam dirae genuerunt fata volucres,
te, Basse, ereptum flevimus ante rogum.
v(iva) Aricinia Nais, mater.

B 1050

3. *sen. animes* lapis, h. e. *sine animis*; *semianimes* Apianus, *semanimes* Buecheler; 5. *respondere queunt Basse, tuis meritis* emendat Henzen; *respondere tuis B. volunt m.* Buech.; 8. *inferis*, lapis.

2. archet.: *debuit hoc patri* (*matri*) *natus praestare sepulto* (*sepultae*); debuerat saltem *patrum* dare poeta per syllepsin pro *parentum*; *hoc* i. e. tumulo, *patris* monumentum intell. Buech.; 3. ad sent. cf. Mart. III, 93, 23 sqq.; ib. 32, 2; 5. h. e. titulo scripto; 8. exspectes *nostros*; formam archetypi servavit poeta; 9. *secuerunt fila* coniecit Gudius contra lapidem; *dirā volucre* Heinsius; 10. *rogo* mavolt Buech.; sed cf. superius n. 32.

2—5 fecit poeta patrem loqui, 7—10 matrem.

411.

VI 14211 Roma

Calpurnia Anthis fecit |
dextera fama mihi fuit et fortuna; patrona
magnifici coniunx Caesaris illa dei,
qua bene tutus eram, caris nec vilis amicis,
quis etiam mecum plurima cura fuit.
Anthis causa meae vitae, quae cara sepulcro
condidit ossa suo; nominor Ikadium.

B 964

2. Calpurnia Anthis mater fuit liberta Calpurniae Pisonis, coniugis divi Iuli.

5. = quibus; *cura* pro coniunctione sive consuetudine; 6. *cara* iunge cum *ossa*.

412.

VI 14578 Roma

dis m.

L. Catelli Flori | Clodia Africana | [fil]io piissimo |
hospes,] ad hoc tumulum, dum perlegis [illa, res]iste,
aspice, quam indi[gne sit data]vita mihi.
XII ego [annoru]m vixi dulcissimae matri,
cui liqui fletu]m fato cito raptus iniquo,
cum Ianua]rias celebrarem forte kal(endas):
ingemuit m]ater et germana soror [lacrimatur],
in]ter festa sacri templa [et tris]tantur amici.
manes infer]ni! si quid mea carmina [possunt],
parcite quaeso meis, or]o precorque rogo.
hospes, apud s]uperos vivas, mul[tosque per annos],
dum viv]is, felix s[emper ubique mane].

B 502

v. v. 3 (*illa* ego, *acta* B.) 6. 10 (*possunt* Henzen). 11. 12 (*hospes apud* ego, *mater et ad* B.) supplementa sunt Buecheleri; 4. (cf. X, 4428. 5020). 5. 7. 12 (*apud*) suppl. Henzen; 8. 9 (*inter* B.). 13 ego; — 3. *quisquis]ad*, *[tr]iste*, Henzen; 5. *dulcissima matri* archet., cf. VI, 19331, 4; 6. *e gremio cui su]m* Henzen; 8. *dum ducunt m]ater et. g. s. [veneratum]*, 9. *in]ter f. s. t. [et comi]tantur a.* Buech.; 10. cf. iussit idem Verg. Aen. 9, 446: *fortunati ambo! siquid mea carmina possunt*; minus placuit ipsi quod excogitavit ex. gr. 10—12: *huc moriture ve]ni, et Floro bene dic, or]o, sic bene apud s]uperos*; 10. 11. *parcite, vici]ni, Flori supremo, or]o* Leo coniecit.

5. scandendum *dodecim* ut Romanensium *dodici*.

413.

VI 14831 Roma

Cinura mater sibi et | filiis |
hoc Epios tumulo, Cinir(a) est cum fratre, sepultus,
ante suos annos quos tegit atra cinis.

his tumulum parvom mater cum carmine fecit,
ingenio quorum terram optate levem!

B 1017
2. est *Cinyr(a)*; *Cinipest* a *Cinyps* recto, Buecheler; 3. poterat facere auctor *quos tulit atra dies*, 5. *ing. qu. terra sit usque levis*, vel *opto levis* ut mavolt Buech.

414.

VI 15493 Roma

dis man.
Claudiae Lepidillae | ex provincia | Belgica Ambianae | fecerunt liberi | eius, Lepidus et | Trebellius matri | optimae |
hic matris cineres sola sacravimus ara:
quae genuit, tellus ossa tègit tumulo.

B 1129
4. cf. Verg. Aen. 5, 48: maestasque sacravimus aras; 5. *teget* lapis ut videtur; pro futuri forma ne accipiamus recte monet Buecheler.

415.

VI 15876 Roma

d m
L. Clybenio Augus | tali, vix. an. XXII m. VI | d. IX;
Caelia Chloe | mater pientissimo | filio fecit |
tu pia, tu, mater, cineres operire memento;
saepius in nati nomen clamatŏ iacentis
verba, meo cineri saltem gratissima dona!

B 431 4. *pupia* lapis; emendavit Bormann; 6. erit solita adclamatio *s. t. t. l.*

416.

VI 16059 Roma

dis manibus | sacrum |
Communi, | vixit annis II m. V | , Zosimo | , vixit anno I m. III | Soterichus et Tyche | parentes | .

quod facere nati parentibus debuerant suis,
mors immatura fecit, ut filis facerent parentes.

B ad n. 175
4. 5. archet. fuit fere tale:
quod fácere nati débuerant paréntibus,
mors ínmatura fécit, ut facerént senes.

417.

VI 16483 Roma

hic ego sum Cornutus doliens
cum filis dulcissimis VIII.

B 604
dimetri sunt fere tales:
hic ego sum - ⏑ - dolens
cum filiis dulcissimis;
hexametrum fecit Buech. nomine eliminato:
hic ego sum doliens cum filis dulcissimis octo.

1. *dolire* novum, cf. *dolium* = dolor, Georges, Lex. d. lat. Wortf. col. 226 s. v.

418.

VI 16606 Roma

P. Critonius P. f. Polio |
mater mea mihi | monumentum | coeravit, quae | me desiderat | vehementer me | heice situm in | mature. vale. sal | ve | .

2—4 metri aliquam speciem deprehendas, certi vix quidquam restitues
2. MIHE edebatur.

419.

VI 16739 Roma

dis manibus
mater et pater | Daphino filio | bimulo donum | dedit |

B 156
2. *et pater* postea esse addita censet Mommsen; revocat Buech. ad archet. fere tale:
hoc mater nato bimulo donum dedit.

420.

VI 16916 Roma

d [m]

Domi[tio . . . .

h [s e]

reliquias p[ueri hic maesti posuere parentes],
qui tulit heb[domadem secum annorum miser unam],
mensem un[um: heu, Ditis saeva rapina feri!]

B 1227

3. RELIQVIAS. I | lapis; 5. *heb [domadem annorum*; 6. *un [um]* suppl. Mommsen; reliqua ego; 6. *mensem* cum ἐν εἰσθέσει scriptum sit, pentametrum feci; totum carmen restituit Buecheler hoc modo:

reliquias h[abet hic tumulus...]
qui tulit heb [domada annorum non amplius unam],
mensem un [um super hanc undecumumque diem].

421.

VI 17196 Roma

Ephebus Aucti f. bimus | et mensum III, dies XIIII | vixit.
nolíte dolere, paréntes, eventúm meum:
properávit aetas! hóc dedit fatúm mihi!

B ad n. 145

2. *é. ventum* lapis, non *éventum*, ut editum est in Corpore.

422.

VI 17342 Roma

havete, animae bonae!
finitum Euhodiae fatum qui conspicis, hospes,
desine mirari: corpus inane iacet!
Euhodus ut valeat pater optumus, opto.

B 1049

4. *genitor meus optumus* requirit metrum; *Euhodus aeternum ut* Burmann; desideratur post v. 4 pentameter talis fere:

atque diu ad superos comprecor ut maneat.

423.

VI 18905 Roma

M.? G]avius Felix | vix. ann. XVI | P. Gavius Fa[ustus]
vix. ann. [?] | hic sunt duo fratres |
hos duo testa tegit coniecta in un[um]:
crudelis, quia deseruere patr[em].

B 1228
est distichon male factum, ut etiam hendecasyllaborum aliquam speciem praebeat; 3. *in unum acervum*, 4. *patrem peramantem* supplet Buecheler.

424.

VI 19008 Roma

dis manibus istis |
Geminiae Caumae C. Billienus Fructus
ossibus ossa dedit
coniugĭ perpetuae; quos aetas iunxerat olim,
nunc mortis iuncti iacent, qui vixerunt una
annis continuis LII sine lite molesta.
filius hunc tumulum posu(it) plen(us) pietate parentu(m).

1—3 superesse videntur e disticho truncato nominibus metro, ut adsolet, neglecto inlatis:

dum sequitur caram coniux dis manibus istis
dilectaeque sitis ossibus ossa dedit;

5. requiritur tale fere: *nunc iam morte iacent iuncti*, *qui v. u.*; ad sentent. cf. VI, 25427, 25 sq.; 6. fin. usitatius *sine querella*; 7. *plenus* abundat.

425.

VI 19174 Roma

Hedistes animo simul et cognomine matris
nata sacrum tumulis hoc Fabiana dicat.
lumin]is hic titulus divi per longa colatur
tempor]a pro generis, quacso, virique manu.

B 1046

1. luditur in nomine defuncti defunctaeve, cf. VI, 19055: *Glyconis dulcis* nomine; VIII, 1027: dum *sum Vitalis* et *vivo*; VI, 19007: *Mater* nomen eram *mater* non lege futura; III, 8385: *ultima* clauserunt Parcarum stamina filo | *Principii* miserandi diem; 3. supplevi; *corporis* vel *roboris* Buech.; | *ris* dat Henzen; | *is* editum in Corpore; 4. ut supra dedit Henzen; poterat reponi etiam *saecula*; *generis*=*generi*, cf. *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 298 s. v.

426.

VI 19213 Roma

[d m]

matri piissimae | Heleniae Priscae |
cuius adfectus erga pietatem matris serviit;
ad fatalem die(m) vixit ann(is) LXIIII,
et libertis libertabusque, cett.

3. adfecctus; erga a pietatem; 4. die.
3 sq. ad iamborum normam videntur aliquatenus tendere; non tamen urgueo.

427.

VI 19331 Roma

d m s

Herenniae Nice | v. a. III m. VIII d. XVI | Anicetus pater fec(it).
condita sum Nice, qua(e) iam dulcissima patri
ducens aetatis tenera(e vix) quattuor annos
abrepta a superis flentes iam liqui parentes.

B 421

4. *qua iam* Gorius; corr. Muratorius; 5. *tenera quattuor* antiquiores; explevit Burmann.

428.

VI 19747 Roma

Iucundus Liviae, Drusi Caesaris, | f(ilius) Gryphi et Vitalis |
in quartum surgens comprensus deprimor annum,
cum possem matri dulcis et esse patri:

eripuit me saga manus crudelis, ubique
cum manet in terris et nocit arte sua.
vos vestros natos concustodite, parentes,
ni dolor in toto pectore fixsus eat.

B 987
3. ad sentent. cf. X, 4428. 5020; 5 sq. interpretatus est Joh. Pomialowsky prof. in «Studiis Epigraphicis» I p. 46; cf. VIII, 2756; 6. = nocet; 8. = ne.

429.

VI 19914 Roma

d m

C. Iul(io) Cres | centiano | fil(io) dulcis | simo, qui | vixit anni(s) | XV mens. XI d. I |
cot debuit facere filius,
scelesta gens fecit, ut hoc faceret pater.

B 174
2. QVII, VIXIƎT lapis.
4. = quod; 5. C. ENS lapis; *gens* legit Henzen probante Buechelero interpretaturque «homines» (quae Italis hodie est *gente*); malam *genesin* posse intellegi monet Buecheler; sunt fort. incantatores, cf. VI, 19747, 5.

430.

VI 19989 Roma

Caesernia | Tertulla
dolere noli, mater: faciundum fuit!

B 147
2. *matrem* lapis.
cum sint monumento inscripta nomina duo (C. Iulius C. l. Faustus — Caesernia Tertulla) versusque subscriptus nomini mulieris, putat Buecheler monumentum fuisse coniugum, *matrem*que esse iungendum cum *dolere*, vix recte.

431.

VI 20070 Roma

C. Iulius Hermia | Ephebo, dulcissimo filio | suo; vixit ann. III
Orcus eripuit mihi, in quo spes.

3. fracto infra lapide periisse videntur nonnulla, ut *multa fuerat* sim— sermo ornatus ad archetypum carmen tendere videtur, velut:

in quo spes fuerat, Orcus mi eripuit.

432.

VI 20128 Roma

C. Iulius Sp. f. Maximus, | vixit annis II mensibus V |
atrox o Fortuna, truci quae funere gaudes,
quid mihi tam subito Maximus eripitur?
qui modo iucundus gremio superesse solebat,
hic lapis in tumulo nunc iacet ecce miser!

B 1065
5. malim *hic cinis.*

433.

VI 20152 Roma

ut te, Palladi, raptum flevere Camenae,
fleverunt populi, quos continet Ostia dia!
Iulius Nicephorus, pater infelix, fecit |

B 606
1. VI TE mavult Mommsen, lectiones Cyriaci (VILTE in ms. Parmen.) et Mazochii (VITE) secutus; sed confirmata est lectio sarcophago nuper reperto, cf. R. Lancianium Not. d. sc. 1886 p. 24.

434.

VI 20182 Roma

. . . . Lolli[a] | hic sita [est] |
noli do[lere, mater], eventum [meum]:
[prop]eravi(t) ae[t]a[s, hoc dedit] fatus m[ihi].

B ad n. 145
3. redit verbo tenus VI, 6932, 3, unde suppletur.

435.

VI 20370 Roma

Iulia C. l. Ape . . . . . . | virguncula annorum XI de[ducta ad] | C. Iulium Apollonidam, pia e[t cara viro] | suo et parentibus, vixit ann[is . . . .

ereptam viro et matri mater me ter[ra recepit],
cum ad mortem matris de gremio rapior.
omnibus cara fui viva, carissuma matri,
adversis quae me sustulit ominibus.
desine iam frustra, mater mea, desine (fletu)
te miseram totos ex[agitare dies].
tu, qui adstitisti mei monumenti (limini),
ambula et te esse hominem fac [memineris].

1. cognomen datur tale *Ape [leutheris]*; fin. supplevit Muratori, cf. *Marquardt* Prl. I^2 p. 29 sq.; *Friedlaender* Darst. I^6 p. 564 sq.; 2. *pia e[t sanct....]* Murat.; ut supra Henzen; 4. suppl. Muratori; 8—9 redeunt VI, 7872, 14—15 unde supplentur; *fletu* omisit lapicida; 10. supplevi; lapis post *monumenti* etsi fractus apparet, videtur tamen nihil insculptum fuisse; 11. suppl. Henzen; senarius mutilus.

436.

VI 20459

Iuliae Felic(ulae) | bene merenti, f[ili] | ae dulcissimae, [qu] | ae vixit annis X [men] | sibus III
si quis titulo manus intulerit, non illunc recipiat tellus.

3. in senarium cogi possunt nec tamen urgueo.

437.

VI 20905 Roma

dis manibus

Iuniae M. f. Proculae, vix. ann. VIII m. XI d. V, miseros | patrem et matrem in luctu reliquid; fecit M. Iuniu[s M. l.] | Euphrosynus sibi et [Iuniae M. l. Act]e. tu sine,

filiae et parentium in u[no ossa] requescant: quidquid nobis
feceris, idem tibi speres; mihi crede, tu tibi testis [eris].

B 95 not.

3. requiritur tale fere: *et miseros luctu matrem pātremque reliquit*, cf. VI, 14578, 6; 19331, 6 sim.; 4—6 prosa oratio, etsi verba *tu tibi t. e.* in pentametrum dimidiatum exeunt. Sequitur imprecatio in Acten libertam, cuius nomen v. 4. erasum est; senarios restituerunt Buecheler Leo; egit de carmine Joh. Pomialowsky prof. in «Stud. Epigr.» parte I p. 40 sq.

438.

VI 20987 Roma

d m

Laberiae Alexan | driae, quae (vix.) ann. X | m. V d. VII,
et Silvano, | q. (v.) an. VI m. V d. XIIII |
hoc in sarcophago genetrix duo corpora, natos,
condidit infelix, semper subitura dolorem;
quo superat, vivet vitanque miserrima ducet,
coniuge praerepto, genitor quibus ipse misellis

B 504

5. *semperq(ue) habitura* emendabat Gudius; 6. sic plerique; *quos superat* Milesius probantibus Muratorio Meyero Buechelero, qui fecit *quos super atvivet* nimis quaesite; *quo(d) superat* (i. e. reliquam vitae aetatem) Burmann simplicius; ad clausulam conferri iussit Hosius Verg. Aen. III, 315: *vivo equidem vitamque extrema per omnia duco*, quod cum Burmanno facit; 7 init. attulit Hosius Aen. IX, 138: *coniuge praerepta*; lapide fracto periisse videtur hexameter talis fere:

iam pridem ereptus fatis concessit iniquis;

nihil deesse putat Buecheler.

439.

VI 21889 Roma

uno die pater et filius una hora deces[sit]

filiub, *decesier* traditur; videtur voluisse quadratarius *decesser(e)* vel *decesser(unt)*.

speciem habet hexametri.

440.

VI 22117 Roma

M. C. [l . . . . . . | vix. ann. XV . . . . |
ultima n[atorum genetrici] erep[ta recessit]
et nunc angust[o conditur] in lapide.
quid queror, infelix? [non hoc mihi contigit uni],
responsura s[atis fecero nonne mihi?]

B 1146
2. VLTIMA. I | . . . . EREI | lapis.
2—5 carmen explevi; v. v. 4. 5 cum multo angustiore scriptura insculpti sint, quam v. v. 2. 3 (hi nempe 4 versus obtinent in marmore, illi 2 tantum), duo modo disticha concinnavi; redegit Buecheler in hanc formam:

ultima i[am subii crudeli fun] ere [fata]
et n. a. [comprimor] i. l.
quid qu. i. [non] resp. s[orori] *vel* s[odali],

desiderari putat idem tale fere: *non responsura sit ulla.*

441.

VI 22203 Roma

D. Marius Ɔ. l. | Exoriens, | v. a. XXXV |
hunc leges leti praeposterae eripuere
matri, quae, ut annis, morte quoque esset prior.

2. *praeposteraque* requiritur, quasi praecedat *fata*; item v. 3. *esse prior* (cupiebat).

442.

VI 22321 Roma

d m s
Maximus hic recubo dulcissimus infas bimulus,
in tertium escendens: sis mihi terra levis!
dulcis eram matri, carior usque patri.

B 1220
2. hexametri archetypum tale constituit Henzen:
Maximus hic recubo bimus, dulcissimus infans.
3. *in t. esc. deposui hanc animam* archet., cf. X, 4428. 5020 sim.

443.

VI 22804 Roma

Myrtale, vixit | annos IX |
quae síbi dolorem erípuit et matrí dedit,
nimiúm properans ad frátrem Philostergúm suom.

B 155
2. iripuit; 3. Philostercum.

444.

VI 22994 Roma

Ninnia Cronis | vix. an. III m. X dies XXV
quod decuit natam pātri praestare sepulto,
hoc contra natae praestitit ipse pater.

2. *matri* ad metrum accommodatius.

445.

VI 23036 Roma

L. Nonius Rogatus | sibi et suis emit | L. Nonius Felix
fil(ius) v. a. V et | L. Nonius Felix fil(ius) v. a. IIII |
erepti fatis h(ic) s(unt) c(ommuniter) atris.

B 810
concordibus, *communibus*, *currentibus* Buecheler; *h*(*ic*) *s*(*unt*) *c*(*onditi*) vel *h*(*ic*) *s*(*iti*) *c*(*onduntur*) Henzen; *c*(*ommuniter*) ego.

446.

VI 23135 Roma

Numisia . . . . | Tertu[lla]
nondum bis denos aetas com[pleverat annos,]
a caro cum sum rapta p[uella sinu].
heu, frustra pietas servas[se et iussa parentum]:
mors mea crudelis casus [utrique fuit].

B 1132
2—5 suppl. Bormann; 3. CAPO lapis; in fine potuit esse *viro*, ut

dedit Buech.; 4. requiritur *servasti* vel *servata*; sed quid voluerit dare poeta, intellegitur; *servasse et foedera lecti* Buech.; ut supra Engelmann; *et iussa mariti* minus bene Hense.

447.

VI 23551 Roma

. . . . lius P. et Clodia[e] l. Optatus | vixit annos VI m. VIII |
hic me] florentem mei combussere parentes;
vixi ego, d]um licuit, superis acceptior unus,
cui nemo po]tuit verbo maledicere acerbo.
quoad potui,] ad superos, quos pīetas cogi[t amare],
vixi ego] mōdeste; nunc vos quon[iam titulum istum]
legis]tis, dicite: «Optate, sit [tibi terra levis!»]
septem eg]o annorum nondum [compleveram cursum],
c]um ad mortem matris [de gremio rapior].
om]nibus carus fui vivos, cari[ssimus matri],
adverseis quae me sustulit [ominibus].
desine iam frustra, mea mater, [desine fletu]
te miseram totos exagitare die[s]:
namque dolor talis non nunc tibi [contigit uni]:
haec eadem et magneis regibus [acciderunt].
Clara Amaranto . . . . | au . . . .

B 970
3—5 redeunt VI, 7872, 4—6, unde supplentur; 4. *nemo d]um* prop. Nohl; 6. 7 supplevi ego; 8. init. supplevi; 9—16 alterum epigramma eiusdem pueri; *Claram* v. 17 puto esse matrem defuncti, *Amarantum* signum eiusdem; 9. explevi ego; 10—14 redeunt VI, 20370, 5—9; 13—16 redeunt VI, 7872, 14—17, unde omnia ad unguem expleri possunt; 11. *manibus* edebatur, correxi; in fine *car[us genetrici]* dedit Bormann; *carissimus illi* Buecheler; 13. *mater [desine quaeso]* Nohl; 16 fin. *acciderant* Henzen.

448.

VI 23553 Roma

dis manib(us) | sacr(um) |

Optata mater infelix
in filiis suis fecit.

sunt dimetri iambici scazontes.

449.

VI 23790 Roma

dis manib(us)

C. Papiri Ianuari
hic sum matris ab ubere raptus
compositus . . . . .

3. hexameter mancus, qui restitui potest sic fere:
hic ego sum carae genetricis ab u. r.

450.

VI 24022 Roma

d m | C. Pe[tronio] | C. f. Proc[ulo] | vixit annis | III
dieb. XXIII | C. Petroniu[s] | Rogatus pa[ter].
p]arce, precor, [cineri], tumul[um qui praeteris, hospes].

3. supplevi; *p]arce* et *tumul[um]* praeivit editor Corporis.

451.

VI 24502 Roma

d m

Q. Pompeio Rhodoni, | qui vixit annis XVIII | mens. VI
diebus XIII | Q. Pompeio Marciano | fratri, qui vixit
ann. V
quos novem dies eripuerunt;
hic miser Antheros posuit duo corpora fratrum.

5. exitus dactylicus.

452.

VI 24520 Roma

hic soror et frater viv[i sunt fat]a par[e]ntis:
aetate in prima saev[a rapi]na [tuli]t.

Pompeia his tumulis co[gn]o[mi]ne Ele[uthe]ris haeret,
et puer inmites que[m rapuere] dei,
Sex(tus) Pompeius Sexti, prae[cl]a[ro nomine I]ustus,
quem tenuit magn[o noster amore sin]us.
infelix genitor gemina [sic morte coa]ctus,
a natis sperans, qui ded[it ipse rog]os!
amissum auxilium functae post [gaudia] natae,
funditus ut traherent invid[a fata l]arem.
quanta iacet probitas, pietas quam vera [sep]ulta est,
mente senes, aevo sed periere [brev]i!
quis non flere meos casus possitq(ue) dol[e]re?
[qui d]urare queam bis datus ecce rogis?
si sunt di manes, iam nati numen habetis,
per vos cu[r v]oti non venit hora mei?

B 1057
explevit Buecheler egregie *).

3. *co* || *v* || *nteit* | | | | | | | | | *ris* apogr.; deficiente spatio *haeret* vocabulum initio v. 4. adscripsit quadratarius; 5. *Faustus* vel *Iustus* pueri posse esse cognomen monet Buecheler; 8. *spenrans* lapis; 9. potest suppleri et *funera* allitterationis causa; 10. *invidia* apogr.; 13. *dolore* lapis. — 1. cf. III, 2083: *duo funera pa[rtus]* et nostri tituli v. 14; 15. supple *si* ante *iam*; *iam—habetis* pro apodosi habent editores. —Videtur ad eosdem pertinere titulus VI, 24535: sacrum | Pompeia Sex. fil. | Eleutheris et | Sex. Pompeius Sex. f. | Quir. Iustus | soror et frater donum deder(unt), quare *I]ustus* v. 5 praetuli.

453.

VI 24845 Roma

Postimia C. l. Salvilla | an. XV m. X d. VII
quod face[re parentibus dec]uit filiam,
mors interpellav[it, fec]erunt miseri parentes fili[ae].

2. 3. notum archetypon:
quod pár parenti fácere fuerat fíliam,
mors ímmatura fécit, ut facerét pater,
vel: mors íntervenit: fécit filiaé pater.

*) 1. *viv* [*i sunt plag*]*a*, 6. *magn* [*um forma pudorque dec*]*us*, dedit idem in Anth. s. n.

454.

VI 24961 Roma

an. I m. V d. X | dis manibus | Primilla f(ilio) suo | Ism
hoc tibi dat tumulum pietatis nomine mater,
et properat int[r]o solve[re membra simul].

B 1229
2. suppl. Buecheler; *solvere iusta, vale* Burmann.
3. *tumulum* neutri generis, ut passim.

455.

VI 25063 Roma

heu crudele nimis fatum! dua funera maerens
plango vir et genitor flebile mersa deo.
sat fuerat, Porthmeu, cumba vexsisse maritam,
abreptamque mihi sede iacere tua:
adiecit Chloto iteratum rumpere filum,
ut natum raperet tristis, ut ante, mihi.
me decuit morti prius occubuisse suppremae
teque mihi tales, nate, dare exsequias.
at tu ne propera, simili qui sorte teneris,
dunc annos titulo, nomina ut ipse legas.
illa bis undenos, vixit natus quoque senos,
nomen huic Probus est, huic quidem Athenaidis.
quas ego, quas genitor pro te dabo, nate, querellas,
raptum que(m) Stygio detinet unda lacu!
quam bene bis senos florebas, parve, per annos,
credebamque deis vota placere mea!
stamina ruperunt subito tua candida Parcae
apstuleruntque simul vota precesque mihi.
cum te, nate, fleo, planctus dabet Attica aedo,
et comes ad lachrimas veniet pro coniuge Siren,
semper et Alcyone flebit te voce suprema,
et tristis mecum resonabet carmen et Echo,
Oebaliusque dabit mecum tibi murmura cycnus.

2. *flebile deo* (= Orco) est mihi dativus potius, quam accus. vel ablat.; 3. *Porthmneu* lapis; 8. *tuque* lapis, quod tolerandum vix est; si secus, repone: *tuque dares tales, nate, mihi exsequias*; 9. *ad* lapis; 11. intellegendum *bis senos* (v. 15); 14. *raptumque* lapis; 16. *credebantque* lapis, sed cf. v. 18; 21. *Alcyont* lapis.

456.

VI 25128 Roma

. . . . m | . . . . uti, qui vixit | an. X]VIII
mens. VII die. X . . . . .
sedĕs ad in]fernas situs sum, qui raptus [ad annum]
vix] decimocta(v)um menses (septem) qu[e] dies [que]
[perveni . . . .]
musi]va priscis aequabar doctus in art[e]:
nec potuit] fatum vincere blanda dies.
quid mis]eri fletis solito de more parent[es]?
omnes] aeque rapit Ditis acerba man[us],
omnes pe]r Stigias portarit portitor unda[s],
et quamvis p]arcae lin[g]ue net stamina Clotho.
at me, c]are parens, colito; per tempora fa[ti]
parce tamen] semper dulci me voce vocare:
ad super]os iterum vibam te sospite semp[er].
desine] nunc genitrix tristis: sic fata f[erebant];
et po]tius optes mihi quetos, optima, man[es],
adspergasque rosa]adque mero tumulum mihi in aevo!
. . . Publicius Euplus et Publici[a] | . . . .
parentes filio pientiss[imo].

6. *art[e]*, 8. *parent[es]*, 9. *man[us]*, 10. *pe]r*, 14. *semp[er]*, 16. *man[es]*, praeivit editor; reliquum carmen supplevi ego.

3. . . . *ternas*, 4. *decimo octaum menses qui dies*, 11. *linque net stamina Clotho r* . . . (R fort. ex interpunctione ortum), 15. *fata l* (potest suppleri etiam *tulerunt*), traduntur; puto etiam post v. 4 in apographo excidisse versum integrum.

7. *blanda dies* nempe tenera aetas defuncti; 10. *portitor* est *Porthmeus*, VI, 25063, 3; 14. victurus est iuvenis opinor in artis paternae opere aliquo; ad v. 13 et 15 cf. VI, 25369, 12 sqq.

457.

VI 25369 Roma

heic ést] . . . . . ulia Quíncti Ranci feília
Quinctí le]iberti Próti, quoi fatúm grave
inféstae] Parcae ac fínem vitae státuerunt,
vix quom éss]et bis decem ánneis nata, indígniter.
nam quód] concepit leíberum semén duplex,
quom récte] pareret pátrono auxsilium ác decus,
expértam mul]ta cómmoda atque incómmoda
crudélis] mors erípuit sueis paréntibus.
nunc ílli s]ummo in lúctu ac sollicitúdine
prae déside]rio gnátae fletus ín dies
edúnt sibei esse tálem ereptam fíliam.
«patér mei et genetrix gérmana! oro atque ó[bsecro],
desínite luctu, quéstu lacrumas fúndere.
sei in víta iucunda [ác] voluptateí fuei
vobeís, viro atque ameíceis noteisque ómnibus,
nunc, quóniam fatum se íta tolit, animó vo[lo]
aequó vos ferre concordesque vívere».
quas ób res hoc monuméntum aedificavít [pater]
suae gnátae sibeique, uxóri hanc constituít [domum]
aetérnam, ubei omnes páriter aevom dégere[nt].

B 59

1. | VLIA a melioribus traditur; periisse nomen defunctae recte putat Buecheler, quale *Proculia*, *Terpulia*, *Marulla* sim.; *sep]ulta* reposuit Haupt; 2. *Proti* traditur, *Prote* Haupt, sed cf. Buech. Anth. ad tit.; 3. *crudeles* Haupt, *infestae* Buecheler; 5—8. puellam in pariendis gemellis esse exstinctam monuit Haupt; 6—8 recepi Buecheleriana; 6. *quom iam*, 7. *futurum ad cunc]ta*, 8. *inmitis* Haupt; alia multa posse excogitari monet Buecheler; 11. *talem ereptam* traditur ab omnibus; probarunt Haupt Buecheler; transposuit editor Corporis *ereptam talem*; 12. *mei* est vocandi casus potius quam genetivus; 13. 14. *iucunda vobeis voluptatei* traditur; ut supra, emend. Schrader praeeunte G. Fabricio; 20. *degen* | traditur a melioribus, retinuit editor Corporis; *degerent* Haupt Buecheler praeeunte Panvinio; v. v. 18—20 post v. 11 esse reponendos iudicabat Schrader ad sensum recte sane, ad usitatam sepulcralium titulorum speciem minus recte: solent talia in fine addi.

458.

VI 25808 Roma

v. Salvidiena Q. l. Hilara | Salvidienae Faustillae | deliciae suae, | eruditae omnibus artibus; |
reliquisti mammam tuam
gementem plangentem plorantem
vix. an. XV | mensib. III dieb. XI hor. VII |
virginem eripuit fatus malus.
destituisti, vitilla mea,
miseram mammam tuam.

v. v. 3—4 et 6—8 ad iambos tendunt nescio an consilio.
2. cf. n. 895; 7. *vitilla* (deminut. a *vita*) — novum.

459.

VI 25871 Roma

d m

C. Satellio Clementi | C. Satellius Asper et Glitia Man | sueta filio piissimo et sibi etc.
viginti duo erant anni, si fata dedissent,
cum me florentem rapuit sibi Ditis ad umbras,
abrupit dirae sortis iniqua dies.
heu, nimium cito rapte patri, cito reddite fatis,
et matri cito rapte tuae, cito redditus umbris!

B 1219

4. conferri iussit Buecheler Verg. Aen. XI, 112; Ov. Met. X, 163; 5. *Ditis* est hoc loco nominativus *), etsi magis solitus genetivus; suspicor poetam archetypa compluria compilasse inepteque satis iunxisse; 8. *redditus* pro casu vocandi, metri gratia.

460.

VI 26121 Roma

C. Seius Vitalis | vixit annis XIIII | mensibus VI | diebus XXII |

*) exempla attulit Buech. ad tit.

quem nón licuit plus aétatem suám frui,
infelicissimam | matrem suam fecit. | Cattia
Fortunata | fecit filio suo | pientissimo. |

461.

VI 26203 Roma

L. Senti L. l. | Cocceti | v. a. I m. VI |
nolíte dolere, paréntes: <hoc> faciundúm fuit.

462.

VI 26623 Roma

Sophron vix. annum et m[ens . . . .]
Saturnina soror eius vix. [an . . . . . .]
Sophron hic situs est aetatis parvae . . . .
Saturnina soror, salve, carissima nostris!
Xanthus et Amilla filis.

3. pro hendecasyllabo habet editor Corporis, cum tamen periisse nonnulla in fine versus manifestum sit.

463.

VI 27060 Roma

Symphorusae | Vettia Megiste et | M. Vettius Onesimus |
alumnae dulcissimae | fecerunt, | vixit ann. uno mensi(bus)
XI dieb. XX |
nata, set in lachrimas solum, dolor omnibus, in[fans]
hic sita sum: vixi tempus inane me[is].
annus erat vitae primus, mox deinde secundi
liminibus rapuit me sibi Persephone.

B 1161

4. sic solet suppleri; minus quadrat *instat*, *instans*; haud abnorme et *in[gens]*; 7. h. e. *in exitu*.

464.

VI 27383 Roma

. . . . . . vixit annis | duob. d. XXV | fecit | Threptus pater |
quis non volta riget lacrimis maerore coactus,
quis non tristitiam pectore concipiat,
[tristia praeteriens haec] parvae busta puellae,
quam tristi rapuit mors scelerata die?
pro superum crimen, fatorum culpa nocentum!
condit eam quod humo, vae! sepelitque parens!
quae speciem voltus habuitque Cupidinis artus,
dulcis ad Elysios rapta repente lacus.
dilecta ante alios multum defletaque cunctis
Vestina infantum Clodia sola decus
hic p[o]sita, an superas convisit luminis auras
innocua aeternis condita sideribus?

B 1061

3. *volta* Ennianum Ann. 583 (p. 66 LXXIX L. Muell.); 5. *immatura videt si* Buech.; 12. *deous* lapis; 13. suppl. *est*; cf. Verg. Georg. IV, 486: redditaque Eurydice superas veniebat ad auras; Ovid. Met. V, 641: grata mihi superas eduxit prima sub auras; cf. etiam clausulam Lucretianam *luminis oras* (I, 22. 179) et Vergilianam (Georg. 2, 47). — Ad v. 3 conferri iussit Buech. Lucr. IV, 1205 Bern.; ad v. 13 Lucr. I, 145; V, 776.

465.

VI 27852 Roma

Caius Tutilius Rufinus nominor, ille
annos qui vitae linquo novem atque decem.
heu, scelus! heu crudele nefas facinusque tremendum!
cum fatiare vides, quam miser est genitor,
qui me conspexit moribundum, qui mea clausit
lumina diversis aetatis vicibus.
quos non ille prius, qua non ego voce rogavi
infelix superos? nec valuere preces:

sed vis maior agit mortis, iam iamque, parens, aut
mecum semper eris, aut dolor una obiet.
hoc sepulchrum T. Fl(avius) Eutychianus |
m(e)m(oriam) Rufini alumni sui fec(it). |

B 1225

4. *[p]atiare* emendavit Bormann; sed videtur iungendum esse *cum vides, fateare, quam m. e. g.*; vulgaris scriptura explicatione non indiget; 6. *diversis* inter sese oppositis, ego enim illi hoc praestare debueram.

466.

VI 28523 Roma

d m | Venustae |
tu, qui stas et spectas mortem monimenti mei,
aspice, quam indigne sit data (vita) mihi:
vixi annis sex, in septimum
escendens animam deposui meam.
noli dolere, mater: fatus hoc voluit me[us].
te, lapis, obtestor, ne puellae tenerae gravis esse velis.
Vitia Irene | et Dorotheus fecerunt |

trium epigrammatum sepulcralium frusta facile agnoscuntur: 2—5, 6, 7; et quidem ad v. 2—5 recte iubet Henzen conferri X, 4428. 5020; ad v. 6—7 cf. VI, 27728.

2. archet. *mortis monimentum* et iambicum *qui stas et spectas titulum monimenti mei*; 3. omisit *vita* quadratarius; 5. senarius uno pede mancus; 6. senarios duos in unum septenarium coniunxit poeta, item 7 distichum.

467.

VI 28810 Roma

Vibia C. Ɔ. l. Latina f(ilia) | vixit an. XIX |
quae tibi cumque mei potuerunt pignora amoris,
nata, dari, populo sunt lacrumante data;
et volui maiora nimis, sed cura meorum
fida tuei prohibet me cinerem esse rogi.

B 972

5. iunge *tuei-rogi*; quae sequuntur disticha tria antiqua esse non credo; in syllogen suam dubitanter tamen recepit Buecheler.

468.

VI 29426 Roma

di manes, manes sitis: iam morte misellis
praepropera senibus sero datum rapitis.
hic etenim puer est Umbri de sanguine cretus,
invida quem tenerum Parca tenax rapuit,
quo matri multos scribsit multos quoque patri
ingratis annos vota satis misera:
nam solos septem proles quos duxerit orbes,
septuaginta forent, ni miseros cuperet.
qui pro vinetis, fundis, terraque marique,
hoc solum proli, hoc peperere solum.
Iuliano filio | L. Umbrius Saturninus.

B 1164

doctum carmen, sermonis argutiis lusuque insigne, velut v. 1 *manes-manes* (=propitii), 4. *tenerum-tenax*, 7—8 *septem-septuaginta*, 10. *sōlum-sŏlum*; allitteratione homoeoteleutisque fere abusus est poeta.

2. *sero datum* h. e. filium; 4. Persii V, 48 iubet conferri Buecheler; 5—6. *multos annos* est accus. temp., *scripsit* itaque est *legavit*; 7. malim *duxerat* cum Schradero; tamen non urguendum; 8. miseros (parentes) cuperet (Parca).

469.

VI 30108 Roma

. . . .

his pater ac mater maestum solantur amorem,
solventes nato triste ministerium.

B 1052

2. h. e. monimento tituloque; conferri Verg. Aen. VI, 223 iussit Buecheler.

470.

VI 30122 Roma

[. . . . . concidit . . . .]
magna virtus pueri victusque remisit animam;
volnus habet venis et celo carpitur ipse;

condidimus terreasque sacrabimus ipsum.
qui sonus auditur et vox imago Lyei
murmurant et chitari corde cum voce decǫres.
hos tibi versiculus cum lacrimis fecerunt ipsi parentes.

B 607

2. cf. Ovid. Met. II, 185: cui victa remisit | frena; *animam* abundare videtur; 3. viderunt editores detortum esse ex Verg. Aen. IV, 2: volnus alit venis et caeco carpitur igni; putat Buecheler *c(a)elo carpitur ipse* recte se habere, significarique corpus esse mortuum, animum caelo receptum, quae sententia passim occurrit, velut VI, 12087; IX, 2042; X, 8174; XII, 631 all.; equidem cum editoribus faciam, qui emendant *et c(a)e[c]o carpitur i[gn]e*, quo significari voluit ineptus ille poeta puerum mortuum esse crematumque, vel etiam aegrotasse morboque urente esse consumptum; 4. manifeste corruptus sive ab incidente sive a describentibus; recte conferri iussit Buecheler Verg. Aen. V, 48: condidimus terra maestasque sacravimus aras; *condidimus terr(a)e a[ri]sque sacra[v]imus ipsum* emendant editores; voluit fort. poeta *condidimus terrae arasque sacravimus ipsu* (h. e. *ipso* = *ipsi*, v. Neue, Formenl. II² p. 203); 5. *qui* = cui; 5—6. «videtur intellegendum prope monumentum fuisse templum Bacchi aut odeum», Buech. ad tit.; hoc itaque voluit poeta: cui sonus auditur et vox, imago Lyaei, | murmurat et citharae cordae c. v. d.; 7. *versiculus* (acc. pl.) non mutandum; *cum lacrimis* abundat; *hos tibi v. maesti fecere parentes* emendat Buecheler.

471.

VI 30132 Roma

. . . .

o, F]o[rt]una malis nuncqua[m non laeta rapinis],
qu]am brevis, heu, misero vitae pa[rs est data nato!]
accipe nunc cineres miseri s[aevumque dolorem]
    et praedata meis parce venena [locis].
u]ltima fatorum passurus per[tulit undas]
    et mortis requiem redditus [intrat humo].
non quoniam indigne tulimu[s periisse per undas],
cum multi ex undis rapti scopu[lisque necentur],
    nec mortem miseri, sed mala [nostra queror.]
nunc ego vos oro venturi a[evi meminisse]
tec] taque concordes habit[are paterna velitis].
    ha]ec tibi pro meritis po[sui, dulcissime nate,]

securum ut] manes ha[bitent post fata sepulcrum]
. . . u . . liio . . . .
i]npensaque lev[i monumentum ex marmore factum]
manibus ecce tu[is maestus cinerique sepultis]
et meritis prae[sto quantum potuique resolvo].
nulla fides m[ihi iam nec spes; causamque, viator,]
si quaeris, leg[ito, tristis quamque orba maligno]
reddita nost[ra domus casu fatoque nefando],
et meditata m[ihi tristissima carmina disce.]
haec est nostra [hominum vitae ratio: toleranda,]
quae sōlent [etiam regibus accidere].

B 1171

2. 3. suppl. Buecheler; ad v. 2 conferri potest VI, 20128; 4. supplevi; *Styge perfruere atra* Buech.; 5. 6. 7. 8. suppl. Buecheler *); 9. *scopu[lisque supersint]* idem; solatio tamen aptius quod posui; *ex* pro *per* usurpari passim illa aetate notum, v. *Draeger* H. S. I^2 p. 637 sq.; 10—12 suppl. Buecheler; 13—24 alterum carmen esse potest per se, cum praecedente licet in lapide conexum sit; praeivit Buecheler haec: 13 *ha]ec* et *p[osui]*; RO traditur, R incerta; 17. *tu[is*; carminis restituendi periculum feci; 13. *posui de marmore busta* Hense; v. 14 suppletur ex VIII, 645. 682; 15. nihil certi datur: nimis fugientia litterarum vestigia; *leto* Buech.; 19. potest et *m[isero]*; 23—24 informavi ex VI, 7872, 17—18; cf. VI, 10105.

472.

VI 30143 Roma

. . . rquaer . . .
. . . speram m . .
. . . et pietas . . .
. . ad]scenderat at . . .
. . . tila patrem . . .
. . . v. ann. . . . .

sepulcralem fuisse colligitur ex v. 6.

---

*) 8. *tulimus crudelia fata* id s. n.; 11. *advertite signa*, 12. *habitate in luce parentum* idem ibid.

473.

VI 30150 Roma

amissum mater cru[deli funere natum]
planctibus assidu[is luget: nam bimulus infans]
occidit ac saevo sic [Diti traditus hic est.]
nunc karo [f]ecit [tumulum hunc nato orba gemensque.]

supplevi ego; 1. *cru[ciatur questa Severum]* dedit Buecheler quaesitius.

474.

VI 30155 Roma

condi[dit hic natum . . .
fortuna [ereptum . . .
septenos aetas vix[ter compleverat annos,]
q[uom] fato peri(i)t c[onpositusque iacet]

1. 2. 4. sententiam adumbravi.

475.

VI 30248 Roma

. . . . s utilitati . . .
. . . . vio habitas . . .
. . . . ientiae sss . . .
. . . . ficit huius . . .
. . . . ntarius arti . . .

superesse videntur ex titulo sepulcrali metro dactylico concepto; filios patri posuisse intellegitur ex altero fragmento eiusdem tabulae.

476.

VI 30250 Roma

. . . . qu]ae me decepi[t
. . . . voluit tempus incer[tum
. . . . itare tui flevimus
. . . . . la]crimis sparsi

pater vel mater filiae defunctae posuisse videntur; 1. 2. supersunt ex iambis; 3. 4 ex dactylis.

477.

VI 30460 n. 2 Roma

d m

Fla[vius . . . . ace]rvo funer(e) ra[ptus]
. . . . nondum ascend]erat annis
et . . . . tus hic . . . . .
. . . . . . etrius
. . . . . . iiqu(e) patris
. . . . e videre
. . . . si fata f]uissent
. . . . par]ent[ibus posuisset

2. 3. 8. 9. sententiam qualis fuisse posset, ostendi.

478.

VI 30601 n. 2 Roma

. . . . ala . . .
. . . . e trad[it . . .
. . . . ind]ustria t[anta]
. . . . sin]e fine dol[ent . . .
. . . . crudel]ia fata
. . . . esse super[st . . .
. . . . quaerit an. . .
. . . . cum coe[p . . .
. . . . ori f . . .
. . . . un . .

4—6 parentes filio fort. fecerunt; ad v. 4. cf. VI, 26680, 2.

479.

VI 30647 Roma

. . . . et . . .
plorav . . . .
quodq[ue . . . .
m]ense vi[x . . . .

4. potest et *un[o]*.

480.

VII 250 Eburacum

[d]. m.

Corellia Optata an. XIII |
secreti manes, qui regna Acherusia Ditis
incolitis, quos parva petunt post lumina vitae
exiguus cin[i]s et simulacrum corpo[r]is — umbra,
insontis gnatae genitor, spe captus iniqua,
supremum hunc natae miserandus defleo finem.

B 395

4. vite; 5. cins; corpois; 6. gnate; 7. nate.

4 fin. conferri iubet Hosius Lucret. I, 227; V, 987; Verg. Aen. VI, 828; 6. affert Buech. Verg. Aen. XI, 49.

481.

VIII 251=11405 Sufetula. («litt. s. fere tertii ineuntis»)

Genitór Iunonem dédicat
Altéque Pompeiaé locat:
Levámen hoc dóloribus
Lacrimísque pausam crédidit.
At núnc videndo iúgiter
Et flétum et gemitus íntegrat.

B 220

«Acrostichon est dimetrorum iambicorum sex». — Cum lapidem supra fractum non tradatur, *Pompeiae* nomen in eandem formam redactum in altera tabula fuisse insculptum eamque periisse facile credo. —

fuit sacra Junonis effigies, defunctae Gallae vultum prae se ferens, de qua statuarum sepulcralium conficiendi ratione docte disputavit nuper Lawrow noster in Eph. Min. P. Instr. 1895 m. Oct. sect. phil class. p. 14 sq.

482.

VIII 389 Ammaedara

d m s

Licinius | Donatus | vix. annis | LX h. s. e. | Licinia | Tertiola | patri pro | pietate | posuit tu | mulum.

3. est archetypon:
(hunc) posuit tumulum pro pietate (sua).

483.

VIII 440=11520 Ammaedara

titulus mausolei, qui olim 20 versibus constabat, quorum 16 hexametri erant dactylici; nunc nisi duo ultimi non leguntur, reliquorum vestigia tantum extant perquam incerta.

19. haec [te nunc mon]eo: pater h[unc] perfecit ho[norem];
h]oce si legisti, vade, vale, sisque be[atus].

B 1235

19. *[te nunc mon]eo* suppl. ego; *et amore meo* Buech.; *h[unc]* Schmidt, *ho[norem]* Renier; 20. *h]oce* Schmidt, *hoc* Buech.; *be[atus]* Renier; pentametrum putat subesse Buecheler talem: hoc si legisti, vade valeque pius; cf. II, 4315.

484.

VIII 591 Saltus Massipianus

d m s

He]lvia Severa, sacerdos cas | [ti]ssima, annis LXXXV |
vixit iudicio, senuit merito, obit exemplo;
hic] pietatis honos, veteris stat gratia fact[i].
L. Fabricius Gemellus | Inpar matri observantissimae

B 817

4. STAT GRATIAE ACT | lapis; emendavit Mommsen; *hic pietatis honos*, quae occurrunt et n. 590, Vergiliana esse (Aen. 1, 253) monuit idem; alterum hemistichium recte ad Aen. 4, 539 retulit Buecheler; cf. III, 1537.

485.

VIII 726 El Chima

. . . . us Clarus Bonicianus, | iu[venis] inter omnia emendatus, | verecundia incomparabili, mo | ribus et ingenio clarus, om | ni simplicitate iucundus, sem | per parentibus carus, is cum | summo eorum dilectu | [p.] v. a. XXI m. I h. s. e. |

VIII 12190 ibidem

[d m] s

.... To]rquatus | [C]rescens | [iuvenis inter omnia em]e(n)datus, vere | [cundia incompa]rabili, mori | [bus et ingenio clarus, o]mni sim | [plicitate iucundus, s]emper pare | [ntibus carus, is cum] summo | [eorum dilectu p.] v. annis ....

tituli duo se invicem explentes, prosa oratione compositi, metricis frustulis passim insertis.

486.

VIII 1359=14883 Bisica «a. 260?»

[hoc tumulo tegitur, raptus qui flore iuventae,
dum patrios hostes sectatur dumque pericli
impavidus] s[imul infestis] pro[cedit in]armis,
occidit [in] bello Num[id]um, vĕri [tatis] amator.
hos pat[e]r inscripsi versus dictante dolore,
fortuna imă satus, quod non mihi ta[lia] natus
composuit o[bito, ex]sequ[iis] n[ost]ris [que] dicavit.

B 521

titulus superne totus fere evanidus est, ut v. v. 1—3 non nisi ex. gr. suppleantur; quod feci; 3. *pro[batus in]armis* Buecheler; 4. suppl. Wilmanns, qui mavolt *vir[tutis] amator*, perperam: cf. VIII, 4703; 5. PATRI apogr., corr. Wilmanns; cf. VIII, 910; 6. *fortuna(m) incusans* mavolt Studemund; possit temptari etiam *fortunae iratus*, sed nihil necesse; *ta[lia]* expl. Wilmanns; 7. supplevi ego; *composuit [post ex] sequ[ias nost]ris [que]d.* Buech.

487.

VIII 2185 Aquae Caesaris

...... cuius exi] | miam bonitatem | et prudentiam non | solum parentes, | verum etiam fini | timi doluerunt; quam | ob rem fili dulcissi | mi patri rarissim | o hs. num. eiusdem | memoriae posue | re sepulchrum. in | columes parentes | manes, estote boni, | ut martis in pace | bona quiescat, | qui vix. an. LIII. |

3. h. s. HS N V M; 5.=parentis; *martis* corruptum; exspectes nomen proprium, ut *Martinus* vel *Martini* vel simile quid; nollem *mortis*.
frustula metri dactylici passim dinoscuntur.

488.

VIII 2207 Hr. Metkides

d m s
Octavius Fazai[r], | v. a. XXXVI
subito ra[pt]us sine crimine si[ne] dolore;
et tu, qui legis, rogat ut dicas: «terra [t]ibi lev(i)s sit!»
Octavius Felix Iu[li] | a Urbana filio suo fecer(unt).

3. 4. possunt redigi in dactylicum numerum fere hoc modo:
(at) subito raptus sine crimine sīne dolore;
(quisque) legis, rogat, ut dicas: «tibi terra levis sit!»
ad v. 3. cf. VIII, 5001.

489.

VIII 2952 Lambaesis

A. Nonius Longinus | 7 leg. III Aug. | Gallicanae filiae, |
quae sibi morte acerba erepta est, fecit.

3. colorem quendam poeticum inesse non nego, in numeros cogere non audeo.

490.

VIII 2982 Lambaesis

d m s
C. Terentio | Cereali, veter(ano) | ex armorum | custode leg(ionis) |
bis quater ad denos pertulit illu dies.
C. Terentius Faus | tus et C. Teren | tius Saturninus | fili patri pio bono | merit(o) fecerunt |

3. *bis quater ad denos* (h. e. ad LXXX) *annos pertulit illu(m)* (h. e. defunctum) *dies* (scil. vita).

491.

VIII 4504 prope Zarai

d m s

Caecilius Cretic | (us) sa (cerdos) Sat(urni) patri car(issi)mo...
cett.
et tu, praeteriens, [di]c, prec(or): «sit tibi terra levis!»

3. archet.:
dic, rogo, praeteriens: «s. t. t. l.».

492.

VIII 4551 Zarai

d m s

C. digno, innocenti viro, qui impleta tempora cessit;
Iulius pater erat, qui vixit annis LXXX
Rufulus cognomine (dictus), cuius ut na ....

B 626

2—4 acroëpion, quo nomen C. Julii Rufuli efficitur.

«qui titulum concepit, hexametrorum aliquam speciem assequi passim parum feliciter conatus est»; ceterum titulus a quadratario ad finem perductus non est; *na[tus monumentum faceret* etc. supplet Bucheler.

2. accusativi absoluti exempla aliquot attulit Buecheler; cf. Sittl, Arch. f. l. L. II, 565.

493.

VIII 5001 Thubursicum Numidarum

dis manib. sac.

Hymetiano, | iuveni pio, | acerbissimo, | flore iuven | tutis er[ep]to; | scriptor ca | sui dole. vix. | an. XX m. VIII | dies V sine | crimine vi | tae; Postumi | us Victori | cus pater | posuit. | h. s. e. |

formulae aliquot metricae passim noscuntur, ut *sine crimine vitae* hexametri clausula saepe obvia; 3. *scriptor casui dole(t)* Mommsen, de tituli scriptore cogitans; sed fort. est solitum *parce opus hoc scriptor* cett., ita ut *casui* ablativi vice fungatur.

494.

VIII 5418 Calama

. . . . Helvia Fortunata mater
aedé(m) pietatis cónsummata(m) dédic(at)

2. *ade* traditur.

495.

VIII 6360 = 19338 Mastae

d m

L. Propertius Mustacus
solus qui matri relictus
hic tenet aeternam sedem,
qui vixit XXV per annos.

dimetros anapaesticos hos dubitanter constituit Studemund:
solús qui mátrĭ relíctus
hic ténet aetérnam sédem,
qui víxit ⟨viginti⟩ quínque per ánnos;
hexametros duos effecit Schmidt:
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – solus qui matrĭ relictus,
hic tenet aeternam sedem, qui vixĭt per annos . . . .

496.

VIII 7219 = 19453 a Cirta

d m

Asclepae matri carissimai Zaplutius posuit
vixsit annis quod potuit

3. initium noti archetypi:
vixi quoad potui . . . . . .

497.

VIII 7855 Cirta

quisquis carpis iter, dum perleg]is [ista, viator,]
siste gradum ac simul haec conside]ră munera leti,
inspice item titulos ac tristia ca]rmina disce.

amisi natum factis fatisque] paratum;
iamque loqui poterat, iam dulcia iun]gere verba:
tres annos tulit hic aevo volve]nte baeato, —
abstulit atra dies miserum alma luce o]rbatum!
iam licet hinc abeas: manet et fortuna] legente(m).

3. *ca]rmina* expl. Mommsen; totum carmen ego.
8. pro *fortuna* potest reponi *mors atra* sim.

498.

VIII 8234=19978 Mileu

[d] m s
esse]t si, genitor, nobi[s sub]stantia larga,
in]sita iam pietas redd[eret] obsequium,
et t]ibi magnifica struer[et, ve]nerande, sepulcrha
ex auro fulvo et solid[o]ex ebore.
nunc re]q[ui]esque tibist a[edesque structa perennis]
[ex vili saxo: stat lapis exiguus].

B 1246
2—5 expleverunt Wilmanns et Studemund; 6. *q[ui]esque* Schmidt; reliqua ego; *sublimesque tibi statuas* .... Buech.

499.

VIII 8491 Sitifis 327 p. C.

Victoris Biarci patris pietas et dolor
Victori filio dul | cissimo, qui vixit an | IIIII
m. IIIII d. XIII et d. k. Oct. an. p. | CCXCVIII |

1. iamborum speciem prae se fert, casu fortasse.

500.

VIII 8567 Sitifis

Gaudia, quae dederat, rapuit Fortuna repente,
[Inq(ue) acr]es luctus convertit vota parentum;
Nam puer hoc parvus vitaeq(ue) e limine raptus

Ginga situs tumulo est, indigni vulnera patris.
A! dolor et gemitus inlusaq(ue) vota tuorum!
non tamen ad manes, sed caeli ad sidera pergis.

B. 569
Gingan potuisse defuncto esse nomen putat Buecheler.

501.

VIII 9048 Auzia

d m s

atró dolore pércussus <ab> iniquíssima
(ego) fórtuna ereptó mihi horum solácio,
cohibui lacrimas, quas tempus [d]etu[l]it, cives,
et [t]i[t]ulos fixi:
nam duos una dies (fatis) et pestis acerba
abstulit hos pueros (coepto vix flore iuventae).
hi, Clemen | s et Vincentia su | nt coepto nobis | flore subrepti | ; his Geminius | Clemens [a] mil(itiis) | col. pat. cum | Placentina con | iuge filis fecit | dd. Clemens | vix. an. VI me. VI die. | XXIII, Vincentia [vix. an. . . . .]

2. 3 iambi sunt male compositi, neque hexametri (4—7) meliores; 2. *ab* abundat; 3. 6. 7. supplevi ego; nullae lacunae in apographo; 4. 5 corr. Mommsen; 8. hoc versu ex parte usus sum ad supplendum v. 7.

502.

VIII 9077 Auzia 246 p. C.

Ulpianus b. m. v. | [o]mnib. honorib. perfunc | tus
hoc tegitur post fata sepulcro;
filius <hunc>iuxta <Castrensianus> iacet<a dextro> iuvenis miserabili fato
patris die quadragesimo mortis ereptus luci.
Ulpiano Siddina dulcis | simo coniugi fecit ddq., | vix. ann. LVI; curante Sulpi | ciano genero; (a.) pr. CCVII |

2. nota hexametri clausula; 3. archetypon a tituli auctore interpolatum facile agnoscitur; 4. iamborum speciem prae se fert.

503.

VIII 9142 Auzia

hic situs est iuvenis, primo qui flore iuventae
impavidus Martis, dum cantans (?) iret in hostis,
invida Parcarum semper sic prona voluntas
oppressit; memorande iaces, Ianuari, sepulcro,
sic felix, quod humo te mater miseranda recondit.

B 472

2. «*canius* Causs(ade), CA/TVS Ren(ier), emendans *incautus*; Wilmanns adnotavit TV non esse in lapide, quid pro iis litteris cerneretur, enotare oblitus», Mommsen ad tit.; fuit fortasse CATA/S = cantans; *dumq. au[den]s* proposuit Buecheler; *dum gau[den]s* Mommsen.

5. *quot*, lapis; *sic felix, quod humo te mater condit amica*, emendat Buecheler.

1. *flore iuventae* exitus Statianus Silv. V, 5, 18.

504.

VIII 9158 Auzia 247 p. C.

d m s

havé, Secunde, paréntibus <tuis> dulcíssime;
flos iuventu | tis, an(norum) L | a barbaris interemp |
tus; Mucia . . . . . a mari(ta).

3. interpungit post *iuventutis* Mommsen; 4. excidit vel cognomen vel epitheton ut *[kar]a*; item *mari* potest suppleri *mari(to)*. Cf. VIII, 9164.

505.

VIII 9164 Auzia

d m s

havé mihi, Tertúl(l)e!
flore iu | ventutis e | reptus, v. a. | XX; Aur(elius) Fel(ix) | et Iulia Eme | rita filio dulcissi | mo fec(erunt).

cf. VIII, 9158.

506.

VIII 9170 Auzia

. . . .

vel vos, quos pietas duxit munerare parentes.
iam requiem sumimus, ubi nos fortuna remisit.
talia quis faciat, nisi vos, quos amor adegit, —
accipiant cuncti — vestros ornasse parentes?
Vitali patri et Saturniae aviae dignissimis.

B 515

1—4. acrostichon *vita* agnovit Vieille; 1. *veivos* corrigit Buecheler dubitanter.

507.

VIII 9192 ager Auziensis

manibus sacrum certa pietate resolvimus
oc Q . . . . S. Lo[n]gaen[i] fratres L. Longaenio Victori
patri | sepu[l]tus.
nomen tuum viget in[titu]lo clarum tibi dign[o];
donu]m [naturae m]er[itis de]c[armine signamus].

B 594

suppletur aliquatenus ex VIII, 9080. 9081.

2. OCQVIS (*vi* contignatis) apographon non bonum; *quis* pro *quibus* accipit Mommsen; *quis?* interrogative intellegit Buecheler; puto praenomina aliquot subesse non bene lecta; in fine requiritur *sepulto*; absolute positum intellegunt Mommsen Buecheler; 4. supplevi ex titulis s. s.

508.

VIII 9350 Caesarea

Laetus, Accepti, regis Iubae l(iberti), f(ilius) | iniquitate fatorum raptus anno I dies | VIII h. s. e. praeterie(n)s, tuum est dicere: | «ossa tibi bene adquiescant!» |

potest fuisse archetypon fere tale:
hic situs est iuvenis, fatis abreptus iniquis:
dic, rogo, praeteriens: «sit tibi terra levis!»
vel: dicere, praeteriens, qui legis ista, tuum est:
«o. t. b. q.».

509.

VIII 9473 Caesarea

hoc tumulo positum est Ingenui fi(lia) Flora,
anno quae vixsit, mensibus atq(ue) novem;
et quas exsequias debebat nata parenti,
has pater adversis casibus ipse dedit.
Terra, precor, fecunda, levis super ossa residas,
aestuet infantis ne gravitate cinis!

B 1153

1. fuit in archetypo:
hoc tumulo positum est corpus ⏑ ⏑ – ⏑ puellae,
vel ut mavolt Buecheler:
hoc t. positum est infantis corpus Amatae.

510.

VIII 9508 Caesarea

Philo, L. Vibi Secundi vern(a), | Vibius Gemellus filio suo f(ecit)
hic lapis ossa tegit miseri collecta Philonis,
quem [par]va sedes hic t[enet exanimem]:
cum miser in quintum [n]u[p]er [per]venerat ann[um],
h]o[c v]inclo [fr]ac[to] su[stinuit Lachesin];
quem parvom im[pia f]at[a parentibu]s eripuere
exa]nim[em e]gremio m[atris itemque patris].
perlege versuculos [mo]nitus [quicumque viator],
et lecto dica]s: «s[it tibi terra levis!»]

B 1234

«tota detrita est, neque auxilium est in ectypo»; carminis ipsius litterae sunt moduli perexigui, nempe c. $^1/_2$.

supplevi ego, sensum carminis, quatenus potui, praeeunte Buechelero secutus, non scripturae incertissima vestigia.

511.

VIII 9519 Caesarea

Sergius ut pubes excedere coeperat annos
⟨Sulpicius⟩, et laetante patre meliori secte parebat,

amans, Festus nomen, bone indolis, magna patris spes,
praeditus opsequiis, pulchra probitate, parentes
diligere ⟨omnib(us)⟩ et iussis miro cum honore parere,
⟨patri⟩ si licuisset adhuc frui longius hac pietate: heu!
set crudum indignumq(ue) nefas et triste per omnis,
quod nondum frunitus (sedecim) annos deperit,
et perdit ⟨orbatque⟩ patrem: baculo destituta senecta.
hunc flevit populus ⟨pius, hunc⟩ miseri ingemuere parentes,
perculsi longo luctu tristitiaque perenni,
cum patre misero reddentes testimonia ⟨probe⟩ vitae,
qui sacro tumulo locavit membra dilecti
pignoris, lamentator aetatis adultae,
infelix Sulpicius.

B 526

v. v. 3. 8. 11. 12 metrum prorsus pessum dedit poeta; 8. fuit archetypon fere tale:

quod nondum ⏑⏑– frunitus deperit annos;

deperit ad v. 9 retulit Buecheler; idem *vitae* collocavit in f. v. 12, ad v. 13 refert Mommsen.

1. *pubēs* genetivus tali poetae vix notus: est fort. nominativus; 7. adlegavit Buecheler Vergilianum (Aen. II, 184):

effigiem statuere, nefas quae triste piaret,

monuitque clausulam *per omnis* item Vergilio usurpari, velut II, 498:

fertur in arva furens cumulo camposque per omnis;

8. *frunitus* sensu passivo intellegit Buecheler; sed verbi participium cum accusativo, verbum ipsum cum ablativo in titulis haud rarum, cf. de Vit s. v.

9. *destituta senecta* Buechelero est abl. absol.; Mommseno mihique nominativi; 15. potest etiam adclamandi esse formula, sive ad patrem referetur, sive ad puerum defunctum.

512.

VIII 9642 Oppidum Novum

«transgrediens paulumper, qua[e] | so, resiste, viator, atque
lege, | quae sine fletu † reticere nequi | bis: hic enim positus
loculo ia | ceo infelicissimus ipse, patre | duoviro questor(e),
cui non licuit, nisi una die kalendarum | Ianuariarum prae-
textatum patre(m) videre: exinde lecto | receptus post diem

vigesimum funeri redditus, trans | gressus vitae annos XVI m. X d. X. Lugentem matrem pia | cum sorore, fratrem patremque cum luce reliqui». Haec maerens | C. Caelius Donatus C. Caelio Sedato pater filio fecit. |

eliciuntur metrica haec:
1. transgrediens paulum, quaeso, resiste, viator;
2—3. hic positus loculo iaceo infelicissimus ipse,
cui non licuit ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ patre videre;
5—6. exin rēceptus lecto ⏑ ⏑ funere raptus,
transgressus vitae ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ annos;
6—8. lugentem matrem ⏑ ⏑ – cum luce reliqui;
8—9. haec maerens pater – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ fecit.

1. *resisiste* lapis; 2. *reticere* lapis, corruptum puto ex *religere*, de quo scripturae genere vide Huebneri Exx. Scr. Ep. p. LXXXII n. XVI, et p. 428, III.

513.

VIII 9691 Cartenna

mi fíli, máter rógat, ut me ád te récipiás.

B 151
senarium constituit Studemund nec non et Buecheler, Mus. Rh. XXVII p. 132.

514.

VIII 11597 Ammaedara

Iulio Gallonio
post septuagesimo numero tempus,
postque totidem transactos autumnos,
tres nati tibi iam figimus probo parenti,
quod gratum tumulum videtur esse.
mater kara nobis tibique nuper
ho[r] tatur fieri mortis honorem.
iam vale, pater, — nobis relictis!
iam te non T[ar]tara crudelem teneb[u]nt,
set Elysius campus occupavit,
† und[e nu]nc [. . . . .]m tibi revert[i]
fas est, ut [pi]o et probo pare(n)ti.

2. postquae; 11. *pareti* lapis ut videtur.
hendecasyllabi sunt male facti, quos ad archetypum revocare studuit Schmidt (ad tit.) vv. 1 et 2 exceptis.
7. nil periit in lapide; *pater [heu]* Schmidt; malim *genitor*.
10. *[nu]nc [etia]m* Schmidt olim; *[nu]nc [iteru]m* Mommsen dubitans, quorum neutrum litterarum vestigiis respondet. Luculentissime disputavit de hoc titulo Krašeninnikow in Eph. Min. publ. instr. 1893 m. Iul. sect. class. philol. p. 41 sqq., qui v.v. 1. 7. 8. 10 proposuit haec:

1. séptvagésimo númeró post témpus,
7. iám valé, pater! nóbis iám relíctis,
8. té non T[ár]tara crúdelém tenéb[u]nt,
10. únd[e nú]nc i(n) [tegrú]m tibi revért[i], *vel* nú]nc r[usú]m...

Idem adnotavit *gratum tumulum* (v. 4) esse neutrum, *crudelem* (v. 8) esse patrem, quia filios deseruit (Schmidt mavolt *crudelia* perperam sane), de qua locutione praeter id, quod attulit exemplum, iubeo conferri VI, 18905: (nati) crudelis quia deseruere patrem; *occupavit* v. 9 putat idem posse esse futurum, sed non urguendum.

515.

VIII 14632 Simitthus

Cn. Domitius Cn. f. | Quir. Optatus, pius | parentibus raptus ab | ingeniost, vix. ann. XIIX | h. s. e. |

2. *raptus ab ingeniost* esse frustulum carminis monuit Mommsen ad tit. significarique puerum a studiis esse raptum, in quibus ingenium splenderet.

516.

VIII 15361 Ksar ben-Talha

d. m. [s.] | Mallius M. fil. | Arn. Viator Opta | tianus p(ius) v. a. LXX | h. s. e. |

pió parenti státuit aram fílius
meritúmque honorem, séro quamvis, réddidit.

B 157

1. fort. *M. Aelius*, quod et Schmidt in ectypo deprehendisse sibi visus est.

517.

VIII 16572 Theveste

d m s

A]emilia Donativa | v. a. I m. IIII d. XIII h. s. e. |

quae dúlcior vixít rosa
Turbo pat(er) et Designata | mat(er)
fil(iae) fec(erunt).

518.

VIII 16674 vicinia Theveste

d m s
. . . . ia . . . . . . | Paulina, v. a. | XXIIII h. s. e. |
. . . . pater filiae] ka | rissimae fec(it) |
(haec) sóla in terris ómnibus
uno eódemq(ue) in die vítam adepta fúnctaqu(e) est.

B 160

3. 4. *karissima et eo* | *sola in t. o.* emendat iungitque Buecheler, ut plenus fiat senarius v. 4; 5. die natali suo defunctam esse Paulinam recte vidit Buecheler.

519.

VIII 19606 Cirta

memoriae | Navigi, v. a. XIIII. | ut dulcis flos, filius | breviter frunitus a | nima, ut rosa, ut nar | cissus. parentes | Decem | ber pa | ter et | Peculia | ris ma | ter filio | pio digno fecerunt | fle(n)tes. | vultus | tuos in | tuendo | solacio | prestas. | habe | bis me | moriam | tra . . . . .

4. 5. = solacium.
est carmen solutum.

520.

IX 175 Brundisium

(dum vixi), Romanus nomin(e) sum vocitatus,
quem <di> manes properarunt eripere inmaturum,
quoius mortem acer[bum] dolorem tulit [pater].
laetus vixi [dum licuit; vivite,] nam [mors venit].

1. 2. sunt hexametri male facti; 1 init. supplevi, nulla lacuna in lapide; 2. potest effici hexameter et alio modo, ut *quem eripere inmaturum di manes properarunt*;
3. 4. redolent sane iambos, sed praestat non attingere.

521.

IX 374 Canusium

Dasimia A. l. Syri[lla] | sibi et A. Dasimio A. l. | Primigenio f(ilio) etc.

quod filios decuít <facer[e],> mater fecít filis.

522.

IX 510 Venusia

Eugamo | Pompeiae | Festae ser(vo) | Pompeia | Pelagia mater |

quod debuit filius matri.

523.

IX 546 Venusia

. . . . Octavi Nigri | servo |
sepulcrum ho]c infelices n . . . . .
. . . .
. . . . . . C]ommunis et | . . . . . Nice piissimo |
filio] et sibi pos(uerunt).

2. videtur fragmentum esse metro dactylico compositum, velut
sepulcrum ho]c infelices n[ato posuere];
traduntur in fine versus N || DIOVILL | , quibus quomodo utar, non perspicio; post v. 2 perierunt versus tres.

524.

X 678 Ausculum

Sex. Tussidio Felici | Tussidia Fortunata | et P. Cerrinius Felix | miserrimi parent(es). |

debuit hic ante miseros sepelire [p]arentes.

B 819
hic pro se requirit metrum.

525.

IX 695 Herdoniae

C. Vergilius Maximus | et Anicia Apra C. Vergilio |
Maximo f(ilio) pientissimo, | vixit ann. XVIII |
cui pópulus téstimónium réddidít

526.

IX 700 Hyria

d m s

hic pater et mater posuerunt ossua nati.

B 824

527.

IX 903 Luceria

. . . . [pergere qui]
properas, rog[o paulum re]
quiesce ante me[um tumulum: Caeliu]
s. Q. f. Firmus sit[us est hic; b]
is denos anno[s nondum ado]
levit, et mater sper[abat ab eo sepeliri c]
ondique: en su[bito puerum de gremio]
matris erip[uerunt Par]
cae cru[deles]

potest sane auctor tituli etiam ad hexametros adspirasse, sed mal[redacted] descriptum temptare nolui explevique non nisi exempli causa.

528.

IX 955 Aecae

Pierini, Gaviani | servae, vixit | ann. XXIIII, infelic(i). |
qu]od decuit filiam [f]acere, fecere parent[es].

529.

IX 994 Ager Compsinus

. . . .

quod fili patri facere debuerunt, pater fecit filis.

restituit Mommsen pessimo apographo usus.

530.

IX 1064 Ager Compsinus «litt. antiquioribus»

N. Seppius A. f. Secun(dus) | Cr[i]tia P. f. Polla | Seppia N. f. Posilla |

quod décuit facere fíliam paréntibus,
maestí parentes suaé fecerunt fíliae.

B 169

3. 4. similes titulos aliquot comparat Buecheler ad n., apteque laudat Cic. Cat. M. 84.

531.

IX 1446 Aequum Tuticum «litt. elegantibus»

P. Salluvius P. f. Rufus et | M. Salluvius P. f. Cogitatus | P. Salluvio P. f. Rufo patri et | Salluviai P. l. Italiai matri |

memorés pietatis fílii paréntibus

B 159

532.

IX 1730 Beneventum

A]eliae T. f. Proculae | vixit ann. XVI |

. . . .

misérrimi paréntes filiaé

533.

IX 1757 Beneventum

d m

M. Aurelio | Herculano | . . . . filio dulcis | sim(o)
cui mors acerva cessit

3. = acerba; suppletur senarius sic fere *cessit*, *hoc iacet tumulo*.

534.

IX 1817 Beneventum

M. Ennius M. l. Macedo sibi | et Polliae Syntycheni |
Enniae Iucundillae |
quicumque Albana tendis prope [rasque viator],
paulisper celeres siste rogate pedes,
neu grave sit tenerae cognoscere fata puellae
neu grave sit nostra morte dolere sini:
bis mihi iam senos aetas impleverat annos
spemque dabat thalami [munere posse frui],
cum mors festinans crescentis [abstulit annos]
flevit et adsidue maestus uterque parens.
nunc ita in aeterna requiesco se[de sepulta]
et finem fati conqueror ipsa mei.

B 1055

1. *properare* de Vita; *properasque* Garrucci adprobante Buechelero; 4. SINI traditur; *tibi* Mommsen, *simul* Buecheler; est fort. genet. sg. ut *senati*, constructus sicut *dolere animi* simm;

6. *coniugiumque viri* Verusius, Nicastro; sic vel *progenieque novae* exempli causa supplevit Buecheler; *florida virginei* Garr.; 7. 9. «sic fere Nic(astro) explevit»; Ov. Met. X, 24 *crescentesque abstulit annos* iubet conferri Buech.

535.

IX 2425 Allifae

si non fatorum praepostera iura fuissent,
mater in hoc titulo debuit ante legi.

cf. X, 461.

536.

IX 2616 Terventum

C. Po]mpo[nio M]arcel[lo, ela]tus est [an]nis duo[bus, cett.
quo]d ni[si] fatorum praeposte [ra] iura fuissent,
[h]ic pa[ter] et mater debu[it] ante legi.

2. quo]d ni[si] proposuit Bormann; reliqua facile supplentur collatis titulis IX, 2425; X, 461.

537.

IX 2825 Trebula

. . . .
fuit ómni]bus suvís dulcissimús,
iucúndius] hoc pueró nihil fuít:
mors átr]a eripuit á parentibús.

B 75

1. *fuit* et 3. *mors atr*]a supplevi ego; carmen concinnavit Buecheler hoc modo:

dum vixit, omni]bus s. d.
formaque egregium magis] h. p. nil f.
quem mors acerb]a er. a p.

538.

IX 3058 Interpromium

Iuniae M. f. | Iucundae . . . . . imfelicissimi parentes |
pientissimae filiae | etc.
vix. an. XVI me. VIIII d. du(obus) |
cot fata propostera fuerun[t],
debuit in ho(c) titulo mater ante legi.

4. litterarum NT usitatissimam contignationem tam male incidit quadratarius, ut N simplicis speciem prae se ferat; 5. *ho* lapis.
4. 5. archet.: quod nisi fatorum praepostera iura fuissent,
mater in h. t. debuit a. l.

539.

IX 3071 Interpromium

siste gradum, quaeso: sine, te levet umbra tenacem,
hospes; iter durum est: quid teris usque via[m]?
audi pauca: moram faciunt mea dicta laboris,
sed memor haec imo pectore conde tuo.
crudeles divi, Stygias quicunque paludes
incolitis, nulli qua datur ire retro,
quid vos immatura iuvat, quae vestra futura est

post modo consumpto tempore turba [s]uo?
fletibus adsiduis luget maestissima mater,
quae prior occidere, quam † naiamira dari eigni
debuit, ut superi pia fata tulissent,
et pater hoc titulo debuit ante legi.
his ergo mea dicta refer: desista(n)t humatam
ulterius lachrumis sollicitasse suis;
sum defleta satis; finem decet esse dolori:
qui semel occubuit, nulla querella iuvat!

B 1212

2. *viae* traditur, emend. Lachmann; *quod-viae* corr. Buech.; 3. *labores* traditur, emend. Lach.; 8. *tuo* traditur, corr. idem; 9. *mestissima* traditur; 10. *occideri quam naiamira dari eigni* traditur; *quae prior occidere et quam sua nata dari* | *igni debuit* Lachmann; *quae pr. occidere et quam modo nata* vel *inmatura dari* | *i. d.* Buecheler, vel etiam *quae pr. occidere et quam mea membra dari* | *i. d.* idem; 13. *desistat* traditur, corr. Buecheler; *dic sit sat* vel *dic sat sit* idem cum Lachmanno; ceterum pessime interpolatam esse multis locis inscriptionem opinio est Mommseni probante Buechelero.

1. *tenacem* non *gradum*, sed *te eundi*, *viae*, cf. v. 2 fin.; 7. 8. *turba* est Vocat. Buechelero pro *vita*, qui censet *tuo* recte se habere, reponitque *immatura iuvo*; 10. *quam natae membra?* 11. *ut* = si; 9—11 alio archetypo usus tenorem conturbavit poeta; 14. *sollicitare* archet. — Ad v. 5 Tibull. I, 4, 35; ad v. 9 epl. Sapph. 153 iussit conferri Buecheler.

540.

IX 3184 Corfinium

Q. Caecilio | Q. f. Pal. Optato | vixit an. II me. VI | . . . .
parentes piissimi posuer(unt) | etc.
hic iacet Optatus, pietatis nobilis infas,
cui, precor, ut cineres sint ia sintque rosae,
terraque, quae mater nunc est, sibi sit levis, oro,
namque gravis nulli vita fuit pueri.
ergo, quod miseri possunt praestare parentes,
hunc titulum nato constituere suo.

3. vitavit *pietate*; redit eadem formula IX, 6409 *a*.

541.

IX 3280 Corfinium

si [non fatorum] p[raeposte]ra iu[ra] fui[sse]nt,
mater [i]n [h]oc titul[o deb]uit ante legi.
vixit a. II m. II d. VIII
attulit hunc n[obis luctum] mors [sa]e[v]a [puel]lae.

1. 2. solitam formulam restituit Mommsen; idem v. 4 proposuit *attulit hunc*; reliqua explevi ego; titulus non tantum aetate, quantum describentis incuria damnum passus est.

542.

IX 3321 Superaequum

L. Aufidio L. f. | Plauto |
quot pár parenti fúe[r]at faceret filius,
mors ínmatura féc[it] mater fáceret fílio.

B 167

543.

IX 3488 Peltuinum

d m s

T. Sextio [I]uvenali . . . . . . filio dulc[is]simo . . . . qui
[vi]xit annis XXIII p. m.
fe]cimus hunc tit[u]lum myseri dul[ci]ssimo nato,
ut [d]oleat plus [lux], donec mors [fi]niat una.

B 605
5. sic Buecheler; minus placet *nos*.

544.

IX 3845 Antinum

d m

Variae Montan | ae
quod pár parenti fúit facere fíliam
mors ínmatura fécit, ut facerét ‹infelix› parens.

B 165
3. exspectes *fuerat*.

545.

IX 3881 Supinum

Victori, qui vix. an. XVII mens. VI | Victor pater filio
carissim(o) | b. m. p. et sibi,
cui reliq(uit) lacrimas.

3. ex metricis.

546.

IX 4437 Scoppito

d m s

L. Aegnatio Felici | qui vixit annis | XXVII P. Atrius
Terti | us discenti bene de | se merenti,
cuius si tam properantia fata non fuissent,
mater in hoc titulo debuit ante legi.

4. cf. add.; corrige *cuius, si non tam pr. fata f.*

547.

IX 4744 Reate

. . . . l. Chila |
aetatis decimus vix me suscep]erat annus,
en cinis in tumulo hoc iam mor]or exanimis!
infantis viguit mens tunc mea mo]re virili,
sed placuit miserum destituisse] deis!
quod nisi fatorum properasset tam cito] cursus,
fecissem tumulum hunc dulcibus] ante meis.
nunc pater et mater nato fecere sepulchrum,
ossaque funestis fletibus adluerunt.
sed quoniam multi talem sensere dolorem,
nec quisquam leti vincere vim potuit,—
desinite extinctum, dulces, me flere, parentes,
desinite et fati tristia iura queri!

B 1211

1. I. CHILA traditur: »requiritur F vel L«, Mommsen; 2—7 explevi ad sententiam, et quidem v. 2 collato titulo IX 5566; v. 5 usus titulo IX 4810; *osa* traditur. — Ad v. 10 Tibull. II, 4, 7; ad v. 12 Catull. 64, 400 (Muell.) iubet conferri Buecheler.

548.

IX 4756 Stroncone

L. Licinius Priscus et Fabia Euplia | L. Licinio Severo filio pientissimo | parentes |
de genitore mihi domus Umbria, de genetrice
Ostia: Tybris ibi vitreus, Nar hic fluit albus.
ille ego, qui vixi bis deno circite solis,
flore genas tenero vernans et robore pollens,
miles eram, sum deinde cinis de milite factus;
nec sŏlum hoc, quia me rapuit, fatum male fecit,
quod pater et mater plangunt, hoc plus male fecit.
hac luce si excessi, spes et fortuna valete;
nil iam plus in me vobis per secla licebit;
quod fuerat vestrum, amisi; quod erat meum, hic est.

B 409

5. *circile* lapis, ut videtur; emendarunt Metellus, Burmann; 11. *amplius* traditur; *iam plus* Lilius, Reinesius.
10. *actum est* Reinesius probante Buechelero; 12. cf. XIV, 3945.

549.

IX 4933 Trebula Mutuesca aet. Sullanae

Posilla Senenia Quart(ae) f., Quarta Senenia C. l. |
hospés, resiste et pá[rite]r scriptum pérlig[e]
matrém non licitum ess[e úni]ca gnatá fruei,
quam nei ésset, credo, nésci[o qui] inveidít deus;
eam quóniam haud licitum [est v]eívam a matre ornárie[r],
post mórtem hoc fecit aéq[uo]m extremo témpore,
decorávit eam monuménto, quam deiléxserat.

B 54

4. *nesci[us i]nveidit* Garrucci; 6. *aeq[uo]m* Garrucci, *aeq[um]* Ritschl.

550.

IX 4941 Trebula Mutuesca

praeteriens, mone]oque pet[oque, resiste, viator:]
iste lapis non magn]us en Marii [tegit ossa.]
iam dulcis genetrix]o, desine f[lere sepultum]:
casus enim ille mis]er quoc [irca contigit uni]
non tibi: torquentu]r [reges quoque funere nati].

supplevi quatenus sensum adsequor.

551.

IX 5012 Cures 359 p. C.

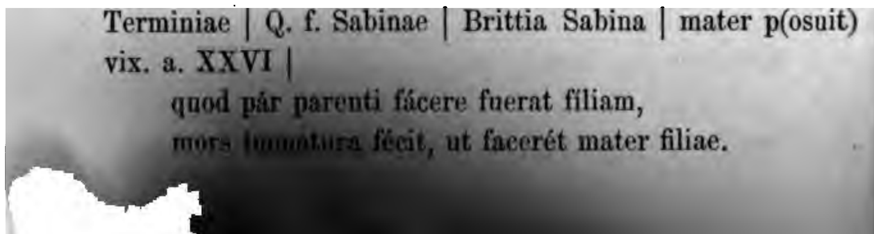
eheu, quos fletus retinet crudele sepulcrum!
da, lector, lacrumas et duro flectere casu:
hic est Simplicius nam funere mersus acerbo,
indole sublimis, morum gravitate colendus,
praeclarus studiis, primis deceptus in annis,
qui cum ter q[uinos nondum compleverat annos],
ultra annos sapiens, praeceps fata invida raptum . . . .
de cuius spe promittens sibi plurima mater
immeritos potius suscepit casta dolores,
nec valuere preces, quas fuderat anxia caras.

B 649

3. fin. clausula Vergiliana Aen. XI, 27; 6. suppl. de-Rossi; *cum te pu[ro concepit pectore, Christe]*, *ultra a. s. pr. f. invida obibat* Buecheler; ego post v. 7 intercidisse puto versum integrum talem fere: *de gremio matris puerum abstūlere maligne* (vel *abripuere*, *cripuere*); 10. *anxia curis* vel *a. cura* reponi mavolt Buecheler.

552.

IX 5038 Hadria

Terminiae | Q. f. Sabinae | Brittia Sabina | mater p(osuit)
vix. a. XXVI |
quod pár parenti fácere fuerat filiam,
mors inmatura fécit, ut facerét mater filiae.

B 166

4. fin. *ut faceret parens* vel *pater* recte reponit Buecheler.

553.

IX 5041 Hadria

. . . .

Anteroti [vir]o et C. Vicirio Epafro | dito filio et Celeri
nepoti viva fecit |
quid tua commemorem nimium crudelis iniqua
fletus et casus quid facis inmeriteis?
hic puer infirmeis etiamnunc viribus ut quoi
octavom ingrediens sidera conficerent.
hoc viduis munus — mors invida, fallere cogis!
ne[pos] ut faceret, aequius hoc fuerat.

B 984

disputavit de carmine. Kraseninnikow in Eph. Min. P. I. 1892 m. Nov. et Dec. sect. phil. class. p. 73 sqq.

1. deesse versum vidit Mommsen; *vir]o* Krašen., *su]o* Sorrichius; 4.5 iunctura satis confusa; construendum videtur sic fere: quid commemorem, crudelis casus, tua nimium iniqua fletus, et quid f. inmeriteis? *Casus* poetae deus esse potest ut Τύχη, quod monuit Buecheler *); 6—7. = *ut quoi oct. ingredienti* (annum) *sidera conficerent* (vitam), explicat Buechcler; mihi videtur supplendum *octavom ver* vel simile quid; ceterum apte confert Kraš. C. I. L. Suppl. Ital. 1305: *octavo ingredie(n)s animam deposui*; 8. 9. *hoc viduis munus* (*m. i. f. cogis* | *neimis!*) *ut f. acq. h. f.* Krašen.; *hoc vibus— nobeis ut f.* Buecheler; fuit fort. NEPOS VT in lapide; *neptis uti* corr. Sorrichius, quod si ita esset, nepotis uxor esset intellegenda; *hoc viduaest munus m. i. f. c.* | *hei mihi uti f.* Leo nimis quaesite.

554.

IX 5328 Cupra Maritima

[quod pár parenti fúerat facere fílium,
mors ímmatura fécit], ut facerét p[ater].

suppletur ex n. 5407 eiusdem vol.

---

*) nimium crudelis, mortem dico, quid tua iniqua commemorem, quid fletus et casus facis?» idem s. n.; posse etiam iungi *et quid fletus* (= flendi) *casus facis* monuit idem.

555.

IX 5401 Firmum Picenum

. . . . Marcio Frugi | . . . . Marciae L. f. Cypare |
n]on te, qui properas viator ire,
tr]istes endecasyllabi tenebunt.
quit credas, homo, tempori futur(o),
p]aucis hic tibi casus indicabit.
d]ulci pondere cum gravata [m]ater
incluso utero decem k(alendas)
ga]udebat pueri ededisse partus,
vo]tis iamque pater deos rogabat,
ut [p]rimos pueri videret annos,
mox cas[t]ris iuvenem daret legendum,
for[t]una dum magna studet aemulare
[spem fatum subito diremit omnem].

2. *n]on te* Mecchi, *sp]onte* Thilo; 7. *decem k.* lapis; 8. *partum* mavolt Buecheler; 12. «debebat scribi: *dum magnam studet aemulare famam*» Buecheler; *fortuna magna* sunt accusativi; 13. exempli gratia supplevit Buecheler; lapis infra integer est; mortis autem imaginem hac parte sculptam deficientis versus locum tenere putat idem.

556.

IX 5407 Firmum Picenum

d m

Sp. Saufeius Sp. filius | vixit ann. VI mensem I dies quinq(ue) |
quod pár parenti fúerat facere fílium,
mors ímmatura fécit, ut facerét pater.

B 164

557.

IX 5557 Urbs Salvia

C. Tu]rpidius C. f. Severus f(ilius) v. a. XVI |
par]éntibus praesídium, amiceis gaúdium

po]llícita pueri vírtus indigne óccidit;
quoiús fatum acerbum pópulus indigné tulit
magnóque fletu fúnus prosecútus est.

B 69
4. 5. est solita *turba* vel *pompa comitans.*

558.

IX 5629 Septempeda

. . . . . vixit a . . . .
monuméntum maerens máter fecit feíliae,
quae nunquam laesit matre[m].

B 153
3. post *matrem* nihil videtur fuisse in lapide; *dum in vivis fuit* supplet Buecheler ad metrum.

559.

IX 5771 Ricina

d m
Geneiae | Successe | filiae dulcis | simae, quae | vix. ann.
XI die. | XXX |
hoc pat(er) infelix posuit pie nate merent(i),
et mater similem ⟨lachrimis⟩ titulum sue pellici iunxit.
quod filia patri fácere debuer(át),
mors ínmatur(a) féc(it), ut facerét pat(er).

cento ex archetypis duobus concinnatus v.v. 4. 5 et 6. 7; 4. = piae natae; 5. abundat *lachrimis*; *pellici* hoc loco videtur miro sane modo a *pelliciendo* esse dictum idemque fere valere atque *deceptrix*, quod passim occurrit, velut X, 2601.

560.

IX 6281 Beneventum

hic sit[us est Hermas . . . . . v. a. XX]I m. V[IIII] . . . .
prima iuventa fuit [forma specieque decora].
dum varias cupit spec[ies] museo figere in alto,

decidit et Hermas: hoc nunc est pondere clausus,
aeternasque lacrimas reliquit Carpo parenti.
qui vixit ann. XXI m. VIIII | dieb. XX; Carpus
coloniae (s.) | pater infelicissimus fec(it).

B 462

1. quadratarii fortasse sive eius qui titulum composuerat culpa hoc etiam loco aetas defuncti inserta est; *cu]i mu[searia ars et]* suppl. Buecheler; 2. non capit lacuna supplementum quod proposui: puto tamen versum unum post v. 2 excidisse, quod hexametri 3. 4. 5 binos in titulo versus capiunt; 3. *spec[ies]* suppl. Mommsen, qui et defuncti nomen v. 1 restituit; *cupiit* legendum monet Buecheler; 5. reponit idem *aeternum volnus liquit lacrimasq. parenti.* fuit musivarius qui de suggestu decidit; cf. Stat. Silv. I, 5, 42: effulgent camerae, vario fastigia vitro in species animata nitent.

561.

IX 6306 Allifae

lil
matri n
fecit ut fac
uit facere
mors efifc
pat

sunt disiecta membra (1. 2. 4. 5. 3. 6) noti archetypi:
quod filius matri (vel patri) debuit facere,
mors (immatura) effecit, ut faceret mater (vel pater),
sed sine dubio falsa est.

562.

IX 6315 Ortona

Sex. Ninnius M. f. | Buticus, aus | [periit nomen puellae]
ereptam e gremio qum ia[m sibi posceret Hymen]
[finissetque] diem nuptis, faxs altera morti[s]
[inluxit prior et sponso matrique puella est]
erepta atque patri: namqe infan[dum procul absens]
hic quoque in auditu sentiet ips[e malum].
[patris amore locum] desiderioque tenentes

conceleb [raverunt funus cum matre propinqui]
[muneribusque] ipsi certant titulum hunc celeb[rare].
[at vos, scriptores, huic] parcite: [ni] parcites,
credite mi: ne[mo titulis vos concelebrabit!].

B 383
lapis integer est: recte vidit Mommsen carmen in altero lapide iuxta posito continuari; supplendi periculum fecit Buecheler, egregie ut solet: minus tamen placuit id quod vv. 10. 11 proposuit: [at vos, o Manes, his] parcite: n. p., cr. mi, ne [mo referet sollemnia vobis]; praestat enim de scriptoribus otiosis intellegere extremam carminis partem, qui vetantur, ne nugas suas monumento inscribant; quare supplevi ut supra.

1. nomen defunctae fuit fortasse *Ninnia Sex.* (vel *M.*) *f.* . . . . . ; 3. nuptis = nuptiis; 10. parcites = parcetis.

5—8 mutavit in Anth. Buecheler hoc modo:

erepta a. p. n. infan[dum heu cito volnus
hic q. in a. s. ips[e procul;
sed luctu raptam] d. que t.
conceleb [raverunt funus pro patre propinqui.

563.

IX 6318 Teate Marrucinorum

. . . .

ipse pa[ter maestus titulum] sculpsi puero [isti],
qui miser in piscina p[eriit]; | vixit annis
III mens. VI |

1. *pa[ter infelicissimus]* supplet Mommsen; videtur tamen heroicus esse versus, ad quam formam restitui; 2. *p[eriit]* supplevit Mommsen.

564.

IX 6409*a* Corfinium

d m s

C. Lucceio | Vetedino | qui vixit annis | quinque dies
XVIII |
hic iacet Vetedinus pietatis nobilis infas,
cui tanta [ob merita hunc titulum fecere parentes].

B 508
3. IIETATIS lapis; 4. editur lapis ut integer; non igitur a quadratario perscriptum esse videtur carmen, quod supplevi ad sententiam.
3. redit nomine mutato IX, 3184.

565.

X 126 Tricarico

[d] m

M. Annio, vixit annis XVII m. VII | M. Annius Hilarus filio pientissimo
cuius si fata fuissent,
hic titulus debuit esse ante legi patris.

«videtur titulus caecis hiatibus laborare, et in iis cognomen defuncti intercidisse; praeterea sic fere restituendum esse: *cuius, si fata [aequa] fuissent, hic titulus debuit esse [nec] ante legi patris*», Mommsen ad tit.; est titulus sine dubio corruptus ex archetypo fere tali:
. . . . . cuius si fata fuissent, (scil. *magis aequa*)
hic titulus patris debuit ante legi; cf. X, 461.

566.

X 391 Ager Atinas

d m

M. Manilio Fortu | nato, filio dulcissi | mo incomparabili et
omni pietate repleto,
v. a. XXI m. V; Fortunatus | et [Ma]ni[l]ia par(entes) po(suerunt).

4. est clausula hexametri.

567.

X 461 Buxentum

d m

L. Sempronio | L. f. Pom(ptina) Prisco | aed(ili) duovir(o) | des. v. a. XXV | men. VII |
si non ante diem crudelia fata fuissent,
hic pater et mater debuit ante legi.

cf. X, 126.

568.

X 1206 Abella

Pompeiae C. f. Rufae, | matri Tironis | proba et sancta,
cara su[i]s vixit.

2. solitum exordium.

569.

X 1275 Nola

. . . . . . Fisio Sereno | Rutilio Caesiano | II viro, auguri
vixit ann. XXXI | mensib. XI diebus XVIII |
iuenis Sereni triste cernitis marmor,
pater supremis quod sacravit et frater,
pietate mira perditum dolens fratrem,
quem flevit omnis planctibus novis turba,
quod interisset forma, flos, pudor simplex.
dole, meator quisquis hoc legis carmen,
et, ut meretur anima, lacrimam accomoda.

B 213

7. *lacrimam adsperge* mavolt Buecheler ad metrum, nil tamen mutandum esse monet.

570.

X 1303 Nola

dis m.

Florae, vix. | ann. XX mens. VIII | dieb. XXV, privignae
Silvani, mater filiae spei bonae.

3. senarius casu fortasse effectus.

571.

X 1315=4684 Nola

d m s

L. Naevio . . . .
conditus] hic [iaceo], deceptus [flore iu]vent[ae]:
Naevius mi nomen fuerat, dum] vita m[a]neba[t];

casus] nec ullos [nisi mort]em pertu[l]i: tantum
liqui dolore malum lacrimasque parentibus aevo.

B 821
sub n. 4684 editus est titulus e Zonae apographo manco graviterque corrupto; est tamen ubi paulo plus legerit, quam Brunn, cuius apographon et ipsum non omni ex parte perfectum editum est sub n. 1315; versum unum vel duos etiam Brunnio excidisse prae tituli scilicet valde evanidi natura non mirabor; extrema verba (v. 6) hexametrum efficere iam Mommsen vidit; cetera restitui ad sensum; 6. *aevo*, cf. V, 4445; VI, 18149. 23083; XII, 942.

572.

X 1760 Puteoli

d m
Q. Valerio Felici | . . . .
pater fecit b. m.
sed is mihi debuit facere,
quam senectae meae dolum relinquere.

4. 5. nota formula pedestri fere sermone posita. *dolus* = dolor, cf. Georges, Lex. d. lat. Wortf. col. 226, et III, 1903 *dolum habere* = dolorem habere, dolere.

573.

X 2496 Puteoli

d m s
non sufecerat uno dolore miseros bibere parentes,
quod iam unam natam omiserant ante:
ecce nunc et aliam saepelitam uno dolorem,
quod iam prope nupptum myserae defunctae sunt ambae.
set qui dolor abs te nobis, Harmonia Rufina, relictum est,
ut annis XIII m. VI d. XXVI nobiscum advixeris una!
et nos optamus ad vos properare parentes:
ego, pater Harmonius Ianuarius cum bestra matrem,
que gemuit, vibet et dolet, Clodia Trophime;
nec dubitamur enim vita carere m[ox nostra].

B 613
qui titulum composuit homo plebeius, carmen heroicum sibi visus est composuisse, quod vel inde perspicitur, quod singuli versus foliolis hederaceis distinguuntur, tum quod vv. 7. 8. taliter qualiter in hexametri formam coguntur, v. autem 11 si legas:

nec dubitamus enim vita concedere nostra.

4. = alia sepelita uno dolore; 9. = cum vestra matre; 10. = quae gemit (*gemuit* a *gemuo* = *gemo*) vivit et dolet; 11 fin. MC legit Janssen, M ceteri; supplevi ego; elegantius quam verisimilius *m[orique]* Buecheler.

574.

X 2712 Puteoli

d m

M. Mario Proculo, | vix. ann. III mens. IIII d. VIIII | etc.
si non fatorum praeceps hic mortis obisset,
mater in hoc titulo debuit ante vehi;
<et tu,> praeteriens, dicas: «<Procule,> sit tibi terra levis!»

1. suppl. *diem*.
2. fuit in archetypo «legi».

575.

X 2752 Puteoli

. . . .

heic sita est Ni[m]isis,
quae castum corpus ditulit ad cinerim;
quam pater ac mater cupide servare studebant:
tertius ac decumus invidit lumina vesper.
«dulcis, vale!» — «mater, peri!» dicit filia. —
«dulcis, vale!» — «ave!» «et tu!»

B 1053
1. nihil deest in lapide; requiritur solitum *primis defuncta sub annis*, vel *in flore iuventae*, simm.; 5. 6. *dulcis vale* iteratum a matre; *ave, et tu* solitum diverbium sepulti et legentis; *dulcis vale mater — peri(i) dicit — filia dulcis vale* disposuit Buecheler, qui putat archet. fuisse fere tale: *cara vale mater*, *filia cara vale!* — Ad v. 4 confert idem Verg. Georg. I, 251: *accendit lumina vesper*, aegrotandi diem letiferum recte intellegens.

576.

X 2872 Puteoli

d m

Pomponis: | Crescenti, | Rheno, Danuvio | nepotibus |
Euphrate, patri | eorum etc.
qui me non merentem procupaverunt

4. = praeoccupaverunt.

577.

X 3050 Puteoli

di(s) m.

M. Valeri M. f. | Cl. Lupi | qui vixit annis | XVII m. XI
d. XI | M. Valerius | Beryllus p(ater) | filio piissimo |
hoc natum tumulo pi[etas] p[a]up[errim]a texit,
dignum maiori quem coleret titulo.

B 1172
2. M. F. CL. Mommsen; MECI apographon; 3. *Beryllus* idem BERYLIVS apographon; 4. PIIINPAVPIMLILA legit Mommsen in apographo; restituit Buecheler, qui olim dederat *paupercula*; ib. *texit* et v. 5. *maiore* reposuit Mommsen pro apographi corruptelis; *maiori* legit Buecheler in lapidis exemplis.

578.

X 3142 Puteoli

d m

Umbriciae Afiliae | Iustae . . . . pa | rentes filiae incomparab(ili) |
quod fi(li)a parentibus facere debuit,
mors intercessit: filiae fecerunt parentes.

B ad n. 177
4. *fia* lapis.
4. transpon. *quod filia* (melius *nata*) *facere d. p.* | *mors int. filiae fecit pater.*

579.

X 3148 Puteoli

annos] dece menses sep[te dies] que sedece
plenos [tu]lit; mater <cabo> fecit [fil]iu minserino,
Urbica C[es?]tia cum suo piente mar[ito].

2. recte interpretatur Mommsen: mater cavum fecit filio miserrimo; titulum explevit idem; *annos* v. 1. addidi ego; possunt esse septenarii iambici male confecti.

580.

X 3232 Puteoli

carpis iter gressu, rog]o, qui properante, [viator]
perlege pro]genitis haec [posuisse patrem].

supplevi ego.

581.

X 4183 Capua

parbí sepulcrum córporis
paréntum non botís datu(m),
quod fáta properis cúrsibus
rapuére lucis úsibus.
si nómen queres quí leges,
mensém priorem cógita;
si, quí fecerunt, quéritas,
paréntes dixi: súfficit.

cf. additt. p. 976.
B 222
2. *datu* lapis; *dat[i]* proposuit Buecheler de vera lapidis lectione certior nondum factus; 8. *parentes* lapis, *parentum* apographon Duhnii in Corpore editum (n. c.).
5. 6. *Ianuario* nomen fuisse puero dudum viderunt editores.

582.

X 4362 Capua «aetatis Lucretianae»

Cn. Taracius Cn. f. | vixit a. XX ossa eius hic sita sunt |
eheu heu, Tărăcei! ut acerbo es deditus fato:

non aevo exsacto vitai es traditus morti;
sed cum te decuit florere aetate iuenta,
interieisti et liquisti in maeroribus matrem.

B 362
4. *floreri* lapis.

583.

X 4486 Capua a. f. 366 p. C.

[hic est positus i]nnocens [O]nensimus;
iam etenim parvulus ipse humanus omnibus erat;
qui cum ingentib(us) luxuriis laetaret, repente
raptus est mihi.
qui vixit ann(um) | men. X d. XVIIII |

B ad n. 211
1. 4. clausulae iambicae; 3. *laetare* cf. *Georges* Lex. d. lat. Wortf. col. 377.

584.

X 4692 Cales

d m s

Tuppuriae Sex. f. | Priscae, vix. ann. | XXVIII m. VI d. XXIII |
si non fatorum praepostera fata fuissent,
parentium hoc titulum debuit ante legi.

4. requiritur *pr. iura*; cf. X, 5099; 5. init. *pātris*, *mātris*; *titulum* generis neutri, ut passim.

585.

X 4728 Ager Falernus

d m

M. Cocceio Nepoti | Cocceia Celerina | mater filio | rarissimi exempli | pictatis erga se fecit, | qui hospitio lucis | fruitus est | annis XXXVIII m. IIII |
quem non virtutis egentem
abstulit ‹a luce› atra dies et funere mersit acervo.

B 813

6. = acerbo; Verg. Aen. XI, 27; VI, 429; cf. XI, 1800; XII, 2175 *b*; XIV, 3333 simm.; exempla congessit *de Rossi* Inscr. Chr. Rom. II p. IX.

586.

X 4993 Venafrum

Servilia C. l. Hilara | viva sibi et suis fecit |
hunc [R]ufum [su]avem amisit lectissima mater,
ut vita insontem, sic pietate bonum;
amissum luxit, lugebit et usque sepultum,
nec nisi [cu]m fuerit, desinet esse dolor.

B 1230

2. confert Buech. Verg. Aen. IX, 272: *lectissima matrum corpora*; sed videtur dictum esse pro *dilectissima*, *amatissima* solitis.

5. *cum fuerit* h. e. cum *esse desierit*, ut saepe *fui*=*esse desii*.

587.

X 5020 Venafrum

tu, qui praeteriens legis hoc mortis monimentum,
aspice, quam indigne sit data vita mihi:
quindecim annorum Quint[o] dulcissima vixsi,
in sexto ⟨et decem⟩ ascendes deposui hanc anima.
nuc [mor]or in tenebris deserta luce [per]acta:
hoc omnes veniunt; [vi]vere disce. vale!

B 1084

cf. X, 4428, sylloges huius n. 1155 qui aptius sane hoc loco poneretur; 3. XV lapis; *Quintus* erit pater puellae; annum intellegit Buech.; 4. (post *decem*) «potest deesse V littera vel O parva», Mommsen ad tit.; equidem puto nihil posse deesse.

ascendes, *anima* = ascendens, animam; 5. = nunc; lacunae expletae in Corpore, ut dedimus; *coacta* Buech.; 6. = huc.

588.

X 5099 Atina

si non fatorum praepostera iura fuissent,
mater in hoc titulo debuit ante legi;

quae rogat, ut dicas motus fatalibus annis:
«terra sit haec Petali non onerosa, precor!»

1. 2. cf. X, 2712. 4692; 4. cf. Ovid. amor. III, 9, 68: et sit hum[illegible]s cineri non onerosa tuo.

589.

X 5153 Alvito

L. Seppi L. l. Principis, | vixit annos XXII |
nolí dolere, máter, factuí meo:
hoc témpus voluit, hóc fuit fatús meus.

B 148
2 fin. h. e. *quod feci*, cf. VI, 11592. 19989; non tamen recte com[illegible]rat Buecheler mulionis exclamationem *iste mulus me ad factum dabit*, [illegible] qua dixi in sylloge «στέφανος» in honorem Theodori Sokolowii.

590.

X 5495 Aquinum

. . . .
Manlius hic situs est Montanus, raptus iniqua
femineaque manu; insperans incidit aetas.
fas erat, ut potius natus pia funera nobis
penderet et dignos coleret manesque patresque,
si Fortuna pie servasset vota parentum.

B 376
1. 2. de Parca non cogito; est fort. *saga manus*, cf. Petron. c. [illegible] (42, 22 B³); 2. mavolt Haupt *concidit*; 4. *patres* parentes seu poti[illegible] deos eorundem.

591.

X 5631 Fabrateria Nova

quem cernis, titulo ho]c de [corat maestus monimentum]
heu! natae mise]rae g[enitor, pro tempore raptae].
concessa est non l]onga s[atis mihi vita puellae],
cuius vix aet]as ter den[os contigit annos],
nec merita]e invitae d[ata sors lacrimanda per aevum];

votaque vix fuerant] kari complet[a mariti],
cum me Par]ca potens mise[ram demisit ad Orcum].
finis done]c adest rebus lu[xque alma recedit],
conlacrimabitur usq]ue meis miserab[ile fatum!]
nunc genitor]que mater‹que› miseri [luctuque soluti]
maestus avusque] bonus flent pign[us morte peremptum],
inrigant fletuqu]e genas sine fine [madentes].
a, male! amant]i fata obstant, n[e kara revivat]:
num pietate move]bis Tartara nigr[a querendo], —
sit licet hoc lacrimis] dign(um) — de coniuge a[missa?]
exornet funct]am cum gloria, qua[e mihi parta est],
kare, dolor]em mulcendo rogi[tare remitte],
post fatum deus ut me aliqui]s redducat ad aur[as].

10. | Q. MATERQ. MISERI | traditur; pessum datum est omnino metrum; 11. ELENT traditur; item v. 14 | . BIS et v. 15 | OICN.; supplevi carmen mediocre exempli gratia; 11. *pign[ora adempta]*; 12. *sine fine [madentes]*, 14. *nigr[a]* et 18 *aur[as]* supplevit Nohl.

Iam cum repertus esse dicatur titulus prope mausoleum, unde venit n. 5605: d. m. s | Apidiae Iustinae, filiae dulcissi | mae, Fronto pater pos. | , si ad eandem quis puellam referat, non dissentio.

592.

X 5662 Frusino

d m

N. Clodi N. f. Pal. Proculini | decurioni coloniae Frusinatium |

ter de]nos annos Proculino fata dedere,
p]ro quibus hoc illi [perfe]cit vita parentum.

B 377.

4 fin. confert Hosius VI, 17985 *a*, v. 3; Verg. Aen. III, 337; Hor. Od. IV, 13, 23.

593.

X 5665 Frusino

N. Clodio N. f. An. Sabiniano | filio piissimo, N. Clodius Sabinus | et Flavia Hesperis parentes |

omine susceptus primo votisque parentum,
cum iam bis senos explesset floridus annos,
quinque etiam menses numero superante dierum
viveret innocuus, blanda pietate colendus,
occidit. heu, nimium celeres in funere Parcae,
vitali trepidos nato privare parentes
audetis, maestosque gravi circumdare luctu!

B 378
9. *mestosq.* vel *moestosq.* traditur.
4. 5. vixit igitur an. XII m. V d. aliquot.

594.

X 5745 Sora

d m s

Oppia Caesiane mater féci filiaé meae,
quod aéquom fuerat, fília hoc facerét mihi.

B 176
2. CALSIANE traditur, emend. Mommsen.
archet. tale fere constituit Buecheler:
quod aequom fuerat, filia ut faceret mihi,
hoc inmature mater feci filiae.

595.

X 5784 Cereatae Marianae

. . . .]i Cassi . . . .
nolí d]olere, g[énitor, eventúm meum]:
moriéndum]st, quan[do síc voluit fatúm meum].

supplevi ego.
3. | SSTQVAN (*n* non tota) traditur; potest suppleri et hoc modo:
moriendum]st, quan[do sic dedit fatum mihi].

596.

X 5798 Verulae

Q. Blaesio Q. f. Cor. Rufo | Q. Blaesius Q. l. Grupus pater | Vettia M. l. Salvia mater | filio

quod fácere fuerat gnátum par paréntibus,
genitóres eius acérba mors facere ímpulit.

B 168

antiquius ceteris eiusdem archetypi carminibus esse colligit Buecheler ex formis *gnatum* et *eius* monosyllabo.

597.

X 5979 Signia

Basilius . . . .
vixsit ann . . . . .
hic óbitus a[rca clúditur iuvenís miser]:
infélix feci, quí car[ui nató, pater].

«lapis integer est; deest alter, quo versus continuabantur», Mommsen ad tit.

hic obitus a[nte patrem cubat, pater]
infelix feci, qui car[ui optimo filio], supplevit Mommsen.

598.

X 7527 Sulci

quem cernis, titulum maesti posuere] parentes,
amplexi postquam fixeru]nt oscula natae.
ex qua solamen dulce exs]pectare solebant,
erepta est miseris, atque] est sub terris imago.

B 648

supplevi ego.

2. *dederu]nt* Mommsen; NATNE traditur, corr. idem; 3. | PEИARE traditur: correxi ego; 4. IERRIS IMACO traditur, corr. Mommsen; in quinto pessimi apographi versu: | OFSPOTMIIPOCPΓNT (*nt* contignatis) non nisi POSVERVNT in fine perspicio, reliqua non intelleguntur.

599.

X 8131 Stabiae «aevi Hadriani»

a, male! Parcarum dura de lege sororum
raptus, in his iaceo Telluris sedibus atrae,
bis septem minus ante dies, quam quinque per orbes

Solis Eoigenae complerem parvolus annos.
nomine Longinius, praenomine Gaius olim,
cui Proculus cognomen erat, nunc umbra nec umbra
subter humum positus mortis tegor ecce sepulchro.
nec minus et contra genetricis fratre creatus
quattuor hic annis exs quadraginta diebus
maior in aeternam mersit sua lumina noctem.
hic, meus ut frater, Stabiano litore mecum
conditur in tenebris, Acherontis labitur undis.
nunc tibi ne grave sit, felix quicumque viator,
dicere: «si sapiunt aliquid post funera Manes,
Antoni et Proculi molliter ossa cubent».

C. Longinius Priscus pater | trierarc(a) cl(assis) pr(aetoriae) Mis(enensis) et | Licinia Procilla mater | filio dulcissimo |

B 428

3. 4. h. e. diebus XIV minus quam annos V; 4. *Eoigena* ἅπ. εἰρ.; 6. *nec umbra*, h. e. *cineres ossaque*; 7. *mortis sepulchrum* ut alibi *mortis monumentum*, X, 4428. 5020, vel *mortis tumulus*, II, 4315; 8. *contra* est positus; 9. h. e. propter dies XL; vixit igitur hic diebus LIV minus quam a. IX; 10. eandem clausulam redire monet Hosius Verg. Aen. X, 746; XII, 310; Val. Fl. VIII, 65; 12 *conditus* corr. Buecheler; 14. confert idem VI, 6250; 11357; 15. confert Hosius Ov. Her. VII, 160; Amor. I, 8, 108; Trist. III, 3, 76.

600.

XI 207 Ravenna

C. Publici C. f. Ampliati, qui vix. an. VI d. XXVII | C. Publicius Proculeianus alumno suo posuit | curantib(us) Publicio Dionysio et Aurelia Tyche parentibus |
tempera iam, genitor, lacrimis, tuque, optima mater,
desine iam flere: poenam non sentio mortis;
poena fuit vitā, requies mihi morte parata est!

B 507

4. clausulam Vergilianam esse monuit Buech. Aen. X, 557; 6. quamquam potuit poeta noster *vitā* et Nominativum proferre, melius tamen

multo procedit sententiarum nexus, si pro sexto casu habebimus; *in morte* schedae Puteani; an habuit lapis MI?

601.

XI 382 Ariminum s. VI p. C.

humano generi legem natura creatrix
hanc dedit, ut tumuli membra sepulta tegant.
Liberii soboles patri matrique sepulchrum
triste ministerium mente dedere pia.
hic sunt membra quidem, sed famam non tenet urna:
nam durat titulis nescia vita mori.
rexit Rumuleos fasces currentibus annis,
successu parili Gallica iura tenens.
hos non imbelli pretio mercatus honores,
sed pretio maius detulit alma fides.
Ausoniae populis gentiles rite cohortes
disposuit, sanxit, foedera, iura dedit.
cunctis mente pater, toto venerabilis aevo,
ter [s]enis l(ust)ris proximus occubuit.
o quantum bene gesta valent, cum membra recedunt:
nescit fama mori, lucida vita manet.

1 fin. cf. Lucret. I, 629 all.; 4 init. passim occurrunt, cf. Verg. Aen. VI, 223; 7. *Rumuleos* cod. Io. Ant. Rigazzii probante Bormanno, *Romuleos* ceteri; 13. *memorabilis* apographa minoris fidei; 14. *teredenis tris* vel *ter denis et lris* mss.; emend. Tonini, Bormann.

602.

XI 466 Ariminum

hic ego sum posita Irene, quae vixi XVIII kal(endas);
hanc mei mi miser(a)e posuer(unt) arka(m) parentes
Felicissimus Aug. lib. et Furfulana Irene |

B 505

1. *Irene decem octo kalendis* reponit Buech.; numerus, ut adsolet, abundat; vixisse Irenen annum et semissem significatur.

cui]sua mandaret [post obitum] ossa senis.
un[um et] viginti primum cum [contigit annos],
plangit[u]r ere[ptus] vit(a)e in flore iuventa(e).

B 510

2. suppl. Buecheler; 3. dedit idem *quoi] s. m. [post mortem] ossa senis una*; 4. 5. suppl. ego; *annis viginti pr. c. vidit honorem, fata hunc eripuere suis* (aut *obiit*) *in f. i.* proposuit idem; 5 init. IIANCII traditur; *plangit* praeivit Leo.

606.

XI 1791 Volaterrae

d. m. | Q. Spuri Firmini |
hic positus iuvenis quondam virtute beatus,
aetate et genere in primis et honoribus auctus;
qu(e)m pietas matris servat, dea protegit ipsa,
fratris amor fecit socium matrisque dolore(m)
sustulit, ut maneat genus et par gloria semper.

B 414

4. qum; 5. matrtsque dolore.
3 fin. confert Hosius Ovid. Trist. II, 45 *et honoribus auctos*; Buecheler laudavit Horat. Sat. I, 6, 11, quem locum comparavit Hense; 5. fratrem esse uterinum recte intellegit Buecheler.

607.

XI 2329 Clusium «s. fere III»

d. m. s. | L. Fonteio Victorino | vixit ann. XXII | m. VIII
d. VIIII | Fonteius Dionysius | fil(io) kar(issimo) |
hic erat, hic primus, genitor ut glorius essem,
si fortuna quidem fatis non laeva fuisset.

B 506

mancam in fine esse indicatur, quod facile credam.
3. *glorius* novum ex *inglorius*, ut *munis* Plautinum ex *immunis*; 4. confert Buecheler Verg. Aen. II, 54.

608.

XI 3163 Falerii

hic Aquilae cineres miserabilis urna sepultos
contegit et fatis exproperata nimis.
occidit infelix c[oe]pto modo flore iuventae,
quem finiit annus septimus et decimus.
formonsus, frugi, doctus, pius a patre maesto
accepit tumulos, quos dare debuerat.

B 1151

1. *sepultus* videtur fuisse in lapide; emendatur iam in vetustis apographis *sepultos* vel *sepulti*; nec non veri simile est v. 4. exaratum fuisse *quaem*, cf. apparat. crit. ad titul.; 2. cave corrigas *est properata*; 4. *finit* cum *i* longa restituit Buecheler.

609.

XI 3209 Nepet

diis m[an.] | Q. Albio Q. f. Hor. Felici | qui v[i]xit annis XIX et mensibus VIII piissimus erga parentes | suos
quem subito iniq(ua) fata rapuere parenti

3. pessumdedit qui scripsit archetypum puto hoc:
quem subito fata īniqua eripuere parenti.

610.

XI 3273 Sutrium

d m
Salasiae L. f. Merulae | ann. XIII d. V |
proh, dolor et lachrymae!
Merula mater infeliciss(ima) | sibi ipsa et suis o. v. f. |
nascentes morimur finisque ab origine pendet.

suspecta est Orellio et Mommseno, recte fortasse.
5. sumptus ex Manil. Astr. IV, 16; redit II, 4426.

611.

XI 4311 Interamna

d m

L. Valerio Magno L. Valerius Euaristus et Mu[rri]a
Ampliata [fili]o piissimo |
tu quicumque legi[s ti]tulum <nostrum> nomenque requiris,
aspice, quo fato raptus mihi spiritus or[e]est:
nonus ab incepto currebat <mihi> tem[po]ris annus,
dum subito incautus fratri succurrere tendo:
me rota sublapsum pressit † prius . . . .
et [sparsa est fugiens corp]us mihi vi[ta] sub aur[as].

B 457

6. poterat servari *mihi*, si reponis *currit*; 7. h. e. qui plaustro vehebatur; alioqui de fratre ante defuncto cogitari posset; 8. *p[arte]s ad....ndi* legit Buech. in ectypis; 9. suppl. idem; 8. 9. concinnavit Leo hoc modo:
me r. s. pressit pectusque repandit,
et per hians fugit corpus m. v. s. a.

612.

XII 213 Antipolis «aetatis Diocletiani»

d m

C. Iovio Iulio Ligu[ri] | [I]ovia Santippe fili[o p]i | [en]tissimo, qui annis vixit [XX]VI meses IIII |
tu q]uoque communi [man]surus sede, viator,
paul[um] siste, precor, sperans [tibi] talia ferri,
et lege, [qua]m nimium crud[eli fune]r[e] n[atus]
[occiderit . . . .

B 580

cf. addit. p. 806; suppleruut Mommsen Desjardins Hignard Allmer Buecheler; 6. *quam* ego, cf. XII, 218; *nam* Hignard, *cum* Allmer; *crudeli sorte peremptus* Hignard; ut supra Buecheler.

613.

XII 218 Antipolis

d. m. |

respice, praeteriens, oro, titulumq(ue): dolebis,
quam praemature nimium sim mortis adeptus:

triginta annorum rapta est mihi lux gratissima vitae,
et de gente mea solus sine parvolo vixi,
quem mater miserum flevit, quod pietatis honore relicta est.
Q. Luccunio Vero | Raielia Secundina mater | filio piissimo fecit |

B 466
1. 2. 4. hexametri; 3. 5. heptametri.
1. *praeteriens tumulum titulumque* debuerat legi; 2. fin. *adeptus* cum *mortis* recte iungit Buecheler; 3. *impubi rapta est* reponit idem; 5. *relicta* novum pro *destituta.*

614.

XII 578 Aquae Sextiae

monumentum accepit exim]ium a parentibus,
virenti exornatum hortul]o adque arbusculis,
secura quam posterit]as perpetuet domum.

B 202
1. 2. supplevi praeeunte Buechelero; 3. suppl. idem.

615.

XII 712 Arelate

[Veratio] . . p. co. flamini c(oloniae) Ar(elatensis) | [quaest. II] vir(o) [col. Iul.] Pat. Arelate | . . . Verat(ia) patri carissi(mo) | . . .
. . . . . d]uobus a . . . n dum vita m[anebat]
. . . . cruciatur . . . .
quid quere]ris . . . . . mortal(em t)e [esse memento]
. . . . pate]rn[a fune]ra, quem ar . . .
. . . . in up . . . . [vig]oremque anim[i . . . .
. . . . oq . . . . [s]ine crimine [vita . . .
. . . . t . r . . . . . io marmor . . .
. . . . r]equiesco sep[ultus
vivite feli]ce[s, quibus est fortuna] supers[t]e[s]
. . . . is. vot . . . . s . . . . . . con

. . . . tri]buente . . . . summa po[testas
. . . . rea . . . . us . . . o . . usque ani[m . . . .

1—3 suppl. Herzog; 4—15 quae proposui incerta esse non negabo, excepta nota formula v. 12.

616.

XII 729 Arelate

d m

Iulius Eumenes | vixit an. n. XXII | Iulia Agrippina |
patron(a) alumno . . . . ,
quot tu nobis debuisti facere,
et mater in | felicissimae | posuerunt.

4. truncata sollemnis formula.

617.

XII 743 «litt. s. II»

Aeliae Aelia[nae]
littera(m) qui nosti, lege casum et d[ole puellae].
multi sarcophagum dicunt, quod cons[umit artus],
set conclusa decens apibus domus ista [vocanda est].
o nefas indignum! iacet hic praecla[ra puella];
hoc plus quam dolor est: rapta est specios[a puella].
pervixit virgo; ubi iam matura placebat,
nuptias indixit, gaudebant vota parentes.
vixit enim ann. XVII, et menses VII diesque XVIII
o felice(m) patrem, qui non vidit tale(m) dolorem;
h(a)eret et infixo pectore volnus Dionysiadi matri,
et iunctam secum Geron pater tenet ipse puellam.

B 454

2. *d[isce p.]* Egger, *d[ole p.]* Mommsen probante Buechelero; 3—5. suppl. Egger; 6. suppl. Hirschfeld; 9. fort. est prosa oratio; metrum tuetur Buecheler; 11. turbavit poeta illa Vergili Aen. IV, 4 et IV, 689; debuit facere certe *infixum*; *nunc matri p. v.* et v. 12 *genitor tenet* reponit Buecheler.

7. 8. ad sent. cf. IX, 6315; 12. cf. VI, 10226. 10971.

618.

XII 825 Arelate («litt. s. III»)

d. m.

o, dolor! quantae lachrimae fecere sepulchrum
Iul(iae) Lucinae, quae vixit karissima matri!
flos aetatis hic iacet intus condita saxo.
o, utinam possit reparari spiritus ille,
ut sciret, quantus dolor est ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏓
quae vixit ann. XXVII m. X die(s) XIII | Iul.
Parthenope posuit infelix mater |

B 565
2. *vicxit* lapis; 5. supplendum fere *superesse parenti*; in lapide nulla lacuna.

619.

XII 879 Arelate

Severo | Romula ma | ter
hoc pietatis opus fecit tibi, nate, sepulcrum
lectaque sollicitā condidit ossa manu.

B 1201
3. *lecteque* lapis.

620.

XII 1686 Dea Augusta «litt. s. I incip.»

. . . . s pater |
donavit genitor magno te, p]arve, sepulcro,
ut post fata duos iungeret] una domus.

B 1072
suppl. Buecheler; graeca interpretatio simul insculpta legitur.

621.

XII 2301 Gratianopolis

. . . .
ad matris casum filius indoluit

«videtur esse tituli dactylici fragmentum».

622.

XII 4938 Narbo

Lagge, fili, | bene quiescas; | mater tua rogat | te, ut me ad te | recipias: vale. |

B ad n. 151
senarium huiusmodi extricavit Buecheler:

matér rogat te, ut me ád te recipiás: vale.

cf. V, 5279; VIII, 9691.

623.

XII 5750 La Gayolle

insegnem genetum, cruces munimene septum,
i]nsontem, nulla peccati sorde fucatum
The]udosium parvum, quem pura mente parentes
op]tabant sacro fontes baptesmate tingui,
imp]roba mors rapuet; set summi rector Olimpi
prae]stabet requiem membris, ubi nobele signum
prae]fixum est cruces x̃pique vocavetor eres.

B 770
supplevit Le Blant.
h. e. 1. genitum; crucis; 4. fontis; 5. rapuit; 7. Christique vocabitur heres.
5. desumptus e paganis; cf. Ovid. Met. II, 60: vasti quoque rector Olympi; IX, 499: Iunonem (duxit) rector Olympi; all.

624.

XII 5813 Arelate

d. m. |
Titús Flavius Glycón posit natís suis

sequuntur nomina

2. flabius.

625.

XIV 508. 509. 510 Ostia

T. Aelius Aug. lib. Demetrius | et Claudia Marina fecerunt T. Aelio Demetrio filio pientis | simo, qui vix. ann. XIIII m. VIIII d. VII etc.

ille ego Demetrius, vero libratus abunde,
ingressus vitam non longi temporis ictu
infernis numinibus dedi et post imagine(m) mortis
haec mihi templa placent merito et praemia lucis.
pubertas nitida studiaque abundantia vitae
et reverens plene morte(m) gravatus obi.
multa quidem bonitate gerens et vernula vernis
nec nimie comvivia rapuit; dum gloria(m) vitae
sperabam, rate infernas <subito> delatus ad umbras,
bis septem placidos ann(os) et adhuc formatus in unum.
autumnus medius Octobri mense refertus
laesit animam dulcem et spem certissima(m) fregit.
illa tamen sancta et formata verecundia saepe
amittit Tantali aspectu(m) et timorem Sisyphi;
abest Ixion umbraeq(ue) et Furiae metus,
set in secessu<m> numinis infernae domus
of(f)iciosus tandem ministerio laetatur suo.

B 1186

4—15 hexametros imitantur, 16—20 iambicos senarios, quamquam v. 16 dactylicum colorem prae se fert; 4. *vero libratus* videtur dictum ut *pietatis onustus* VIII, 15569; 5. 6. *ictu* iunge c. *temporis*; brevitate aevi se esse percussum dicit defunctus; confert Buecheler Gell. XIV, 1, 27 H: eodem genere mortis eodemque ictu temporis universi simul interirent; *dedi* h. e. *eam*, nisi mavis *de(ci)di*; 7 fin. *lucis* pro *vitae* scilicet apud superos peractae; 9. est pentameter; *obivi* si scandas, habebis hexametrum sicut ceteri vitiosum; 10. 11. quid dicere velit poeta haud ita facile perspicitur; crediderim versum totum excidisse velut *temporibus rapior, vitaeque gaudia fatum*; *multa bonitate* tunc erit accus.; *nec nimie* corruptum fort. pro *nec non et* *); 14. *m. October* pro vindemia usurpatur;

---

*) interpungit B. ita, ut sensus fiat talis fere: «(ego), rate infernas subito delatus ad umbras, multa quidem sperabam, bonitate(m) gerens et vernis nec (= non) nimie vernula (=licenter audax et male dicax), dum gloria vitae rapuit convivia».

16—20 Tartari domos effugere pios solere narratur docto sermone; 18. h. e. Furiarum; 19. *secessum* est ablativus; suppleri tamen posse *abiit* monet Buecheler.

626.

XIV 1731 Ostia

d m

Varenes Blastenis, coniugi<s> bene merenti et sibi | fecit Antius Successus, itenque Antiae Successe | filiae dulcissimae, quae super matrem suam vixit | an(num) m(inus) di(ebus) XXXX, quae fuit at diem mortis suae annorum VIII, me. VIII, di. XV ag.

acervam Ditis rapuit infantem domus,
nondum repletam v[i]te dulci lumine,
pulcram, decoram, quasi delicium celitu(m).
flet pater et rogat tituli fidem,
ut omnis aetas optet aei terram levem.

B 80

1. repone *coniugi*; 3. 4. *an(num) m(ensem) di(es)* interpretatur Dessau; rectius Buecheler; 6. *acerba infans* parentibus, morte inmatura erepta, ut passim; cf. VIII, 5001: Hymetiano, iuveni pio, acerbissimo, flore iuventutis erepto; 7 fin. confert Hosius Lucret. II, 806: larga cum luce repleta est; 8 fin. *divomque voluptas* id. I, 1; 9 fin. *fidem* est *fide*; *rogat(que per) tituli fidem* Buech. olim; «tituli pater fidem tamquam deorum Manium implorat» id. s. n.; 10. h. e. *ei*.

627.

XIV 1808 Ostia

dis manibus

Q. Volusi Sp. f. Lem. Anthi

parvolus in gremio comunis forte parentis
dum ludit, fati conruit invidia:
nam trucibus iunctis bubus tunc forte noveli(s)
ignarum rector propulit orbe rota.
maestus uterque parens, postquam miserabile funus
fecit, inferi(i)s munera suma dedit,

hunc Antho tumulum male deflorentibus annis
pro pietate pari composuere suo.

B 1059

3. *ingremio*; 5. *noveli*, lapis; *novel(l)i* (indomiti iumenti) *ignarum* iungit Buech.; 6. *rotae* non est in lapide; *rector rota* eadem est opinor atque *currus imi* apud Verg. Georg. I, 174; 7 init. cf. VI, 6319. 10097; IX, 1817; 8. repone *fecerat* vel insere *et*; 9. nota lusum in nomine pueri.

628.

XIV 1821 Ostia

ille e]go, cui pater addiderat nomenqu[e . . . .] erebat
hic viridis gemmae praetiosae nomen habebat;
sed cito me rapuit matrique dolore(m) reliquit.
vita fuit bis ternos menses et insuper unus,
et totidem anni, nec plus fuit horă supprema.
fers animo sortem [placi]de[: sic fa]ta ferebant.

B 563

1. *vulgo*, *Lingo* Buecheler; *erebat* nunc in lapide non extant; *puer m]erebat* Buecheler; 2. *Smaragdo* nomen fuisse puero monuit Visconti; 3. supple *mors*; 4. an fuerat in schedula *bis III menses?*; 5. *hora supprema* ad sequentia refert Buecheler; 6. FERST lapis; *fers* pro *fer* vel *feras* usurpatum puto, ut passim; DE descr. Dessau, DO Visconti; *placido* vel *Smaragde* Buecheler; exitus Vergilianus Aen. II, 34.

629.

XIV 1822 Ostia

staminibu]sspatia Parcaru[m clusa . . .
. . . . flor]egena cingebat rite cor[ona]
ingenium in]gens sancto comitante [pudore]
. . . . ve cunctis dabat ore loc[utus]
. . . . lens cordis cui summa i . . . .
primi dant i]uveni praenomen cogno[scere ductus].

B 571

1. 2 init. 3. 6 fin. temptavi ego; 2 fin. 3 fin. 4 fin. 6 init. Buecheler Leo; 2 init. *omnegena* Buech.; 4 fin. poterat esse et *loq[uellas]*; 6. an fuit acrostichis?

630.

XIV 2765 Tusculum

. . . . pater ipse suis iam
composu]it manibus tumuli, dulcissim[e nate],
quae pr]etiosa tuos busta tegunt cin[eres].
quo]d si sacratus lacrimis rogus hau[sit et ossa],
nun]quam fama tamen cum titulis mo[ritur].
. . . . iiii . . iiam . . . moritu . . .

suppl. de Rossi qui christianam putat.
2. 3. iunge *tumuli busta.*

631.

XIV 3333 Praeneste

Cl(o)di Noviani, quem
–⏑⏑ bis quinos ducentem luminis annos
pius parentibus
apstulit atra dies et acervo funere mersit

B 608
1. *cl. dinoviani* traditur; corr. Dessau; 2. excidit vel pes unus integer, quem potes cum Dessauio supplere in hunc fere modum:
bis quinos ducentem luminis (plus minus) annos,
vel potius thesis dactyli:
quem (vix) bis quinos ducentem luminis annos;
lumen pro *vita* passim;
3. *pius parentibus* extra metrum posita;
4. Vergilianum Aen. XI, 28; VI, 429; cf. de Rossi Inscr. chr. Rom. II p. IX.

632.

XIV 3723 Tibur

hic situs Amphion, ereptus primă iuventā:
nondum ter denos numerabat temporis annos:
heus, immatura mors properata tibi!
C. Marcius Paulus g | nato pientissimo |

B 1260
3. melius *immaturo*; 4. *G(aio)nato* interpretatur Buecheler.

633.

XIV 3860 Tibur

d m

C. Vecilio Florino | vix. ann. . . m. XI d. XV | C. Vecilius Florus et | Vecilia Primitiva par.

quodsi iam sup]erum (mens) non (tam iniqua) fuisset,
m]ater (in hoc titulo) ante legi de[bu]it.

4. 5 notam sententiam redintegravi.
5. *debuit ante legi* archet.

634.

XIV 3940 Monte Rotondo

praeteriens, tendis] quocumque ex urbe, sepulcrum
fleto: parva mor]ast, tu quoque flendus eris.
heu, puerum, ingressust qui v]ixdum limina vitae,
infelix mater p]ertulit ante mori.
inmaturus abit pri]maevo flore sub umbras,
non dilecta magis qu]o mihi vita fuit.
carus qui fuerat cu]nctis, bonus indole, dignus,
in vita mirum]ni renobasset abos.
sed tibi praeripuit cas]us tot praemia laudum,
et semper miserae iam m]ihi flendus eris.
ultima donavi tamen h]aec pia munera mater,
aeternum placida ut sit tibi], nate, quies.

B 1214
v.v. 1. 2. 5. 6. 8. 9. 10. 11 suppl. Buecheler; cetera ego.
3. *hic iacet ingr. q. v.*, 4. *dum superest m. p.*, 7. *patre bonisque puer c.*, 12. *aeterna et iunget me tibi* Buecheler.
1. ante *quocumque* hasta superest V litterae similis; potest fuisse TV; 8. *renobassit abos* traditur, h. e. *renovasset avos.*

635.

XIV 3990 Nomentum

e[g]o . . . .
hic [situs sum . . . .
fata [eripuere . . . .
titu[lum posuit . . . .
et ips[a . . . .
mater . . . .
ide[m . . .

1. *eco* traditur.

III.

FRATRES ET SORORES.

636.

II 3479 + 5928 Carthago Nova

Q. Lu[sius] L. f. Seni[ca]
florid]a robusteis nondum formata iuent[a]
ae]tatem Lusi viribus induerat;
qui] carae exoptans complexum saepe soror[is]
mul]ta viae dum volt millia conficere,
caesus a]b infesto concursu forte latronum [est].
illa a]etas crede hoc tribuit pro tempore m[ortis],
ut b]ona non meminit, seic mala ne timeat.

2 init. IA apogr., *moll]em* Haupt probante Huebnero, *florid]a* ego; *iuent[us]* Haupt Huebner; usitatiorem formam restitui; 4. *cum]carae* Haupt Huebner, *qui* ego; 6. | B. INFESTO apogr.; *caeditu]r* Haupt Huebner, *caesus a]b* ego; v.v. 7 et 8 in alio fragmento inscriptos, ibidem invento, ad idem carmen pertinere posse vidit Guerra, probante Huebnero qui explevit in Supplemento; videtur tamen pentameter unus periisse post v. 6, velut:

vespere a]b infesto concursu forte latronum
[o indignum facinus! caeditur ipse miser];

quae secuntur in apographo priore post v. 6 spatio intermisso: | °ITHOC |||||| DIS. CORPVS TRA .... possunt in metricam formam redigi, non tamen dactylicam: sunt in lapide maioribus litteris insculpta; temptavi hoc modo:

maéstus] rit[e]hoc mánibus dis córpus tra [didít pater].

637.

II 5839 Boletum «litt. s. I ex. vel incip. II»

(perierunt multa)

qui Tiberina colunt et qui sept]em ostia Nil[i],
fulsit et in Grais ars tu]a clara viris,
dum cithara loqueris septe]m discrimina vocum
mollibus et dulces d]as fidibus numeros:
at nunc luctifico tu]a consona pectine Sexto
fraternos planctus con]cinit icta chelys.
Paul]lini Materni

B 1113

carmen elegans supplevit Buecheler exempli causa

1. conferri potest Verg. Aen. VI, 800: et septemgemini turbant trepida ostia Nili; eadem hexametri clausula recurrit etiam, ut vidit Huebner, apud Prudentium (contra Symmachum, II 607:) tepidique lavant septem ostia Nili; 3. iussit conferri Buecheler Verg. VI, 645 sqq: nec non Threicius l. c. v. sacerdos | obloquitur numeris septem discrimina vocum, | iamque eadem digitis, iam pectine pulsat eburno; 5. *funereo* B. in Anth.; *Sextus* videtur fuisse Huebnero vel defunctus ipse, vel carminis auctor; potest etiam res ita sese habere, ut poeta cum Sexto fratre sive amico suo lugeat fratrem defunctum eundemque poetam haud incelebrem, legendumque sit v. 5 *me]a*; 6. *incinit* B. in Anth.

De *Materno* (v. 7) vide Huebnerum ad tit.; Martial. I, 96; II, 74; X, 37; cf. Buech. in adnotat.

638.

III 2835 Burnum («ante Claudium»)

T. Cominius | C. f. R[o]milia | Ateste, miles | leg. XI anno | rum XL stip. XVI | h. s. e. frater | fratri posuit |
vixsi quad potui semper bene, pauper — honeste:
fr]audavi nullum: nunc iuvat[os]sa mea!

B 992

3. *quad* est *qua ad*, *quoad*; occurrit et *quod*; 3. 4. cf. VI, 2489.

639.

V 923 Aquileia

hic situs est iusti iu[dex], laudator et aeq[ui],
Sassina quem genuit, nunc Aquileia tenet,
s]eptimae qui cohortis centuriam reguit,
praetoriae fidus, non barbaricae legioni[s]
C. Manlius hic Valerianus nomine dictus.
Sentilius fratri, quia meritus, posuit.

1. cf. VI, 1372; X, 1194; clausula redit Horat. Sat. I, 3, 98: iusti prope mater et aequi; cf. etiam Verg. Aen. II, 426 sq.; 2. eadem fere locutio redit in illo Vergili epitaphio *Mantua me genuit* . . .; 3. scandendum *chortis*; 6. requirit archetypon *pro meritis*.

640.

V 1027 Aquileia

Cn. Coponius Felicio |
ereptus fato est Aquileiae, Tiburi natus:
frater defunctum voluit venerare sepulchro.

B 406
1 init. conferri iussit Hosius VI, 23036; Verg. Aen. II, 738: *fato mi erepta Creusa*; Ovid. Met. I, 358: *si sine me fatis erepta fuisses*; *Tiburi* est locativus antiquitatem prae se ferens, ut v. 2 *venerare*.

641.

V 4376 Brixia (« litt. aevi sequioris »)

d m

accipe nunc, frater, supremi munus honoris

(sequuntur nomina)

B 830
2. acipe.

642.

V 7917 et p. 931 s. n. Cemenelum

memoriae sanctissimae | C. Subri Secundini, | flaminis et patroni provinciae, | pietatis, eloquentiae, morum | magistri, | C. Subrius Severianus frater | inmatura eius morte deceptus | .

(quadraginta) annis vixit [sine crimine vitae],
his duo iunguntur, quos menses quat(t)uor augent
v]igintique dies; felix, si longior aetas
mansisset, quam dura sibi Fortuna negavit.
o, miseros homines! vivont, qui vivere nolunt,
vivere qui debent, fato moriuntur acerbo.

B 404

5. *XXXX annis* lapis; post vixit leguntur litterarum umbrae velut . . . *a* . . . *ll* . . .; *ne carmina fallant* Buecheler dubitans; 8. *sibi* defuncto; 10. usitatius *rapiuntur*, sed propter antithesin non mutandum.

643.

VI 2945 Roma

d m

Bolusi . . . . [f.] | Severi[ani] | milex co[h . . .] | urb. Emer[iti] | qui vix. [ann] | is XL, fecit Au[relia] | Iuliane sor[or] | [fr]atri dul[cis | si]mo fec[it].

4. exitus tamquam hexametri.

644.

VI 4825 Roma

. . . . Timostrato hoc | . . . . . . ti]tulum ornavit frater Rufus |

have, va]le.

qui fueras carus vivos, et ille tibi;
sit tibi] terra quies, parcito et ipse tuos.

supplevit Mommsen

4. *qui* est *cui*, *quoi*.

645.

VI 5167*a* Roma

Statio Marullo fratri Stercoria sepulchrum,
qui per triginta septem devixit in annos,
hanc dedit in se[pe e]meriti pro munere iusto.
. . . .

B 729 *a*.
licet Christiana sit, recepi.
3. post SE fuisse R vel P vel B monent editores; *se[de]* dedit Buecheler; v. 4 fuit prosa oratione conceptus desinebatque in numeros, unde superest XI.

646.

VI 5953 Roma

d m

Successi, Primigenia sor(or) | fecit fratri bene merenti | et piissimo
iter septem annis ego iam fatale peregi:
nunc rapior tenebris, et tegit ossa lap(is).
desine, soror, me iam flere sepulcro:
hoc etiam multis regibus hora tulit.

B 1068
4. VII; 5. lap. 7. ora.
4. cf. Verg. Aen. IV, 654; *vitae septem annis ego iter f. p.* reponit Buecheler; 6. archetypon huiusmodi fere fuisse putat Buecheler:
desine iam mater tumulatam flere sepulcro,
cf. VI, 7872, 10105 sim.; alia etiam adscripsit s. n.

647.

VI 7426 Roma

Zetes et Calais, | duo fratres | gemelli, obierunt | amantes |

metri speciem aliquam praebent.
similia fratrum paria habes VI, 9199. 10104. 10124. 10819. 11569. 11570. 11571. 29633; IX, 6112 (Amphion — Zethus); VI, 15160 (Niciates—Nice); X, 2872 (Rhenus—Danuvius); VI, 10545 (Acontius—Sagitta); VI, 19012 (Geminus—Gemellus), all.

648.

VI 9199 Roma s. I p. C.

Zethus T. Vini | atriens. v. a. XX |
ossa sub hoc tumulo pia sunt, sed acerba parenti:
Amphio mi frater hoc titulum posuit.
parcite, fata, meis! valeant fratresque sorores!
sit tamen in vestro pectore cura mei!

B 1080

2. ex alio archetypo inlatus; 3. *titulum* neutrum, cf. *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 692 s. v. — T. Vinium consulem esse a. 69 recte suspicatur Buecheler.

649.

VI 10493 Roma

d m

C. Acili Erotis et | Aciliae Romanae |
quamvis inscriptum ferali carmine saxs[um]
saepe legas, nostro nil puto flebilius.
siste gradum parvamque moram concede, viat[or]:
aspicies, quantas liquerimus lacrimas.
una forte die duplici nos pondere mater
edidit, heu similes, heu male dissimiles!
in]vida bis denos Lachesis concesserat annos,
nondum alio pleno, quod dederat, rapuit.
no]mine Acilianus, quo nomine nunc soror, op[to],
v]ivat et a fatis sit procul usque meis.
non mihi] aduc misero, quod erit mis[erum magis, ante]
[contigit, ut premeret lumina cara soror.]

B 1122

supplerunt Henzen Bormann.

4. *liquarimus* Henzen in carmine emendato: errore typothetae opinor; *liquerimus* lapis; 7—8. vixit itaque Acilianus annis XXI et menses aliquot; 9—10. quamvis fratris et sororis nomina monumento inscripta sint, mortuum esse fratrem, vivere sororem apparet, cf. VI, 11669; *op[tat]* Henzen, *opto*, B.; 11—12. supplevi; *aduc* esse *ad huc* viderunt priores, mihi est *ad hoc*; — ad v. 1 confert B. Verg. Aen. IV, 462.

650.

VI 13481 Roma

hic situs ille ego sum merulator Publius ipse,
quod vocitatus eram Baebius cognomine patris;
Roma mihi patria, nomen meu Primus in aevom.
hos versus fraterque soror tumuloque dicarunt,
qui pietate sua merito laudem posuere.

P. Baebius P. f. Pal. Myrtilus | et Pomponia Spica unico | fratri dignissimo et pio | fecerunt.

supra carmen: q(ui) vix. ann. | XXXX |

B 463

1. *merulator* sive signum est, ut Henzeno videtur, sive artificium, ut Buecheler rectius statuit, non a *mero* pendet, sed a *merula*, quod hydraulorum genus esse monuit idem; nominatur etiam *merla*, VI, 30134; 2. 3. transponendos censet Henzen nulla legitima causa; *quod* (v. 2) non est *qui*; 3. = *meum*; supple *mansurum*; 4. *hos tumulo versus fraterque sororque d.* reponit Burmann.

651.

VI 15265 Roma

d man.

Ti. Claudi | Similis, vix. | an. LIX mens. | IV dieb. XXIII h. X | Claudia Irene | fratri caris | simo et piissimo | posuit

vel aúreum tit[ulúm merenti pónerem],
[essét mihi tanta sí rerum substántia].

5. TLI | lapis ut videtur; *ti[tulum merenti]* praeierunt editores Corporis; reliqua supplevi ego.

652.

VI 23730 Roma

diis man(ibus)

Palinuro | L. Aponi v. a. LII | posuit Tiphus | frat(ri) carissi(mo) |

<otiose,> parce piae manes: ita te tua vota sequantur.

B 837
4. *piae* est *pie* (adverb.) Mommseno; (*nam*) *piae m.* (*sunt*) interpr. Buecheler; sed legendum fort. *pias*, nam usurpari *manes* genere fem. monuit idem ad n. 192. Redit eadem clausula IX, 3331; VI, 11529.

653.

VI 23864 Roma

inn]ocuis fratruum dibus [manibus] | [S]imilis Paulinae s[ervus]
egregios iuvenes ra]puit mors ultima [rerum],
qui vinclo semper iuncti] vixere t[enaci].

3. *ra]puit* Henzen; carmen restitui ego.

654.

VI 27728 Roma

bene ádquiescas, fráter Aucte Túlli,
sei quícquam sapiunt ínferi.
te, lapis, optestor, leviter super ossa residas,
ni nostro doleat condita ab officio.
«dolére noli, fráter: faciundúm fuit;
properávit aetas, vóluit hoc fatús meus».
vixit annos XII

ex tribus archetypis carmen coaptatum, cf. Cagnat, «les manuels», Revue de phil. XIII, 1889 p. 61; 5—6. respondet defunctus fratri adloquenti.

655.

VI 30106 Roma

. . . . ssei . . . vixit an. XIX |
flore sui est — noscas Par]carum crimina — functus:
Dis iuvenem eripere hunc a]cer enim statuit!
inscripsit titulum] frater doliturus in aevum,
quod nequeat fratri] munera digna dare.
cessisset sibi res] melius, monumenta dedisset
aurea; nunc tris]ti fungitur officio.

id curae fuit, Do]nati vivax sit imago,
    adsidue quam ornent] atque colant superi.

sententiam carminis informavi.

1. latet fort. *dulci]ssi[mo*, *cari]ssi[mo* sim.: titulus ab Huelseno ex ectypo tantum descriptus est nec litterarum modulus indicatur; 2. *Par]carum* et 7. *tris]ti* praeivit Corpus; 3. *c* incerta: exspectes *ater*; 6. 7. cf. VIII, 8234; VI, 15265.

656.

VIII 8333 Cuicul

concórditer] cum ví[verent geminí duo],
in únum co]nsoluéru[nt ex animó pari]
(ille) cum] Aegil. fratre [. . . . . . . suo],
unáque etiam p]otuérunt vi[ta excédere]:
geméllus] maior ánnos p[lus ⏑ ⊥ agens],
simúl vita]m potuít conclud[ere ét minor];
et córpora], quae simúl com[busta súnt, loco]
[hoc núnc placide quiéscunt aevo témpore].

lapis supra et infra fractus traditur.

6. *conclud[ere vitam]* et 7. *com[busta]* praeivit iam Wilmanns; totum carmen explevi ego; in v. 3 metrum fort. non fuit servatum.

657.

VIII 9526 Caesarea

fratris amor [quantus fuerit, iam nosce, viator:]
raptus hic repe[ntino est in funere fratris, —]
oscula dum [figit dilecto corpori, — et ipse.]

supplevi ego.

658.

VIII 13110 Carthago

d m s
eximia specie iacet hic Priscilla puella,
sex et viginti secum quae pertulit annos;
hanc fratres pietate pari maestique sororem
    sedibus Elysiis condiderunt tumulo.

B 1188

659.

VIII 15220 Thignica

[Iulius hic positus Victor, cui tristia frater]
m]uner[a] exequ[ii] infelix fraterna replevit,
qui statuit tumulum titulis et fata notavit.
C. Iulius Victor, vixit annis XLVI . . . .
fratri fecit.

B 531
1. temptavi ego; 2. suppl. Schmidt; *f]uner(is) exequ(ia)* Buecheler.

660.

VIII 15969 Sicca

d m s
P. Clodius | Fausti | nus pius | frater opt | imus homo |
infelicissi | mus,
quí vitam vixít iucundam ét quietam, amáns sui,
h. s. e.

3. «*homo infelicissimus* vocatur, quia ex vita iucunda morte ereptus est», Schmidt ad tit.

661.

IX 384 Canusium

d m s
Ias Ianuariae sorori dulcis | sime b. m. f., quae vixit an |
nis XVII mes. III dies XI
aego mi aps te speraba, nunc tibi feci.

4. potest vel in senarii iambici formam cogi, exempli gratia hoc modo:
ego mi áps te sperabám, nunc tibi fecí (titulum),
sed nescio an praestet non attingere.

662.

IX 2078 Beneventum

nunc demu]m adsequitur fratrum felix mo[nimentum],
Tartareos qui mos vidit et ips[e domos].

refertur ad annum fere p. C. 566; cum tamen paganorum formam satis integram habeat, recepi supplevique.

1. | ╲ADSEQVITVR lapis; 2. *mos* est *mox*; videtur frater fuisse, qui mox post alios fratres vita concessit.

663.

IX 3473 Peltuinum «litt. aevi sequioris»

d m s

Maximus et Lasci(v)us, duo fratres convenientes in uno,
hunc titulum nobis posuimus vivis,
ut possemus at superos securius vitam bonam ger(e)re,
qua fini fata volebant.
qui, qua vita viximus una,
numquam inter nos fecimus verbum amarum.
voluptates secuti ṡumus omnes,
vitae nostre a nobis numquam quitquam negatum est.
i[t]a tu, qui legis, bona vita vive, sodalis,
quare post obitum [n]ec risus, nec lusus, [n]ec ulla voluptas erit.
«have, Maximae!» — menten habae, quod legeris,
quare vita morti propior fit cottidiae. — «vale!»

B 186

insigne rusticitatis monimentum, ad elogium vincta oratione compositum adspirans: dactylici metri frustula passim adgnoscuntur, ut v. 2 *hunc titulum nobis*, v. 4 (nota clausula), item v. 5, v. 9 fin., v. 10 init.; item iambicus numerus apparere videtur v. 3 *at superos securius vitam bonam*, v. 7, v. 11 fin., praecipue vero v. 12, ubi Buecheler adgnovit Phaedri versum III epilog. v. 10: *nam vita morti propior est* (sic edi solet; *fit* restitui iubet Buecheler ex titulo nostro) *cotidie*, iussitque conferri eiusdem IV prol. v. 17—19, et Senecae epl. 120, 17: *quotidie enim propius ab ultimo stamus.*

5. *qua vita* item v. 9 *bona vita* sunt accusativi; 7. *simus* lapis; 10. 12. *quare* pro interrogatione solet accipi edique sic: «*quare?*» — «*post obitum* . . . . et «*quare*»? — «*vita morti* cett.; potuit tamen rusticus ille *quare* his locis pro *quia* posuisse, ut apud Petronium 44, 27 ([3] Buech.): *sed quare nos habemus aedilem trium cauniarum*: «aber warum haben wir einen Aedilen, der keinen Pfifferling werth ist» (Friedlaender, cena Tr. p. 111); minus quadrat et hoc loco interrogatio in universam sermonis sententiam, dicuntque saepius nostrates etiam rustici *почему что* pro eo quod esse debet *потому что*; idem video placere et Buechelero, s. n.; 11. *menten habae* = mentem habe.

664.

X 6054 Minturnae

. . . . i N. l. Zotici
. . . . Se]x l. Asclepia
. . . .]o Sex. l. Liccaeo
fratrum trium sunt] hic sepulta corpora.

B 71
supplevi ego.
4. *haec tria quiescant] h. s. c.* Buecheler.

665.

XI 188 Ravenna

duo(rum) Iuvan(iorum): Lupi et Apri |
una Iuvaniae domus hos produxit alumnos,
libertatis opus contulit una dies;
naufraga mors pariter rapuit, quos iunxerat ante,
et duplices luctus sic periniqua dedit.

B 1210
fratres esse ex nominibus facile collegitur; Iuvan (iensium) supplet Buecheler, ad oppidumque refert cui solitum nomen est *Juvavum.*

666.

XII 5807 Arelate

. . . . mater amando
vix.] an. XX
. . . . huic frater titulo . . . .
. . . . no[m]en lapis vanus . . . .
. . . . e . . . quo superin . . . .

B 532
4. *iam geminum] nomen lapis [u]nus [habebit]*, 5. *funere deinde novo superingemuere parentes* fecit Buecheler ex. gr., litterarum vestigiis adversantibus.

IV.

FAMILIA PROMISCUA.

667.

II 1088 Baetica «litt. s. circ. III ineuntis»

d m s

M. Calp(urnius) Lucius | decurio |
flere cupis quicumque meos in marmore casus,
siste paru(m) lacrima(n)s, sorte(m) miserandus iniqua(m):
amisisse pium patre(m), dedi[sse] sepulcro,
quam pene ia[m] esse(m) ann. XXVI m. VI d(ierum)
que VIII.
conditus ego iaceo misero genitore relicto;
iam mater misera palmisque ubera tundens
et soror infelix comitantur luctibus amb(a)e;
coniux cara mea relicta cum parvolŏ filio,
casta mater, vidua, no mihi vita supe(r)stat;
qui nostrum tumulum onora[b]it, corpus e[iu]s a(n)ima(m)que
[a]t s(e recipiant) pihi parentes regnaque mundi tene(n)tes!
hic ego sepultus iaceo placidusque quiesco.
h. s. s. t. t. l.

B 541

4. *lacrimas* lapis, correxi ego; retinet Buech. collato Ovid. Fast. I, 367; 5. *deditq.* lapis, corr. ego; supplendum est *me* vel *natum*; 6. *quam* rustice dictum pro *quom*; 7. pro *ego* exspectes *hic*; 10. *filio* est spondaeus; 11. *no* mihi est *nunc* potius, quam *no(n)*, requiritur *nunc mihi viva sup.*; 12. *onoravit* lapis; est potius *honŏrabit* quam *onerabit*; CORPVS FOSAIMAQIIETS | PIHI cett. lapis, litteris *aqiiets* minus certis; emendavi ego; *fos(s)a ima ciete* vel *postrema ciete* Buech.; *tenetes* esse *tenentes* vidit Huebner; dedit tamen in transscriptione *tenetis*; *regna qui tenetis*, Buech.

Potest sane rusticum carmen facile ad iusta metra revocari, sed praestat non attingere.

4—6 dedit Buecheler hoc modo:

siste parum lacrimas. sorte miserandus iniqua (est)
amisisse pium pa[ter] deditque sepulcro
qum bene im[pl]esse(m) cett.

ad v. 4 contulit Hosius Ovid. Amor. III, 6, 2; II, 7, 15; Verg. Aen. XII, 243; ad v. 8: Aen. I, 481; Ecl. III, 99; ad v. 14: Verg. Aen. I, 249; Tibull. II, 4, 49; ad v. 13. 14 cf. II, 1399 fin.

668.

II 3501 Carthago Nova «litteris parvis sed antiquis»

filiola[m] amisit pa[ter heu!] materque sequtast
ipsa: huius nomen Salviol[ae] fuerat.
M. Maestri | Lucrionis verna | annorum XXI |

B 1070

supplevit Huebner; 1. potuit esse et *pa[rvam]*; 2. interpungendum post *huius* putat Leo.

669.

II 4137 Tarraco «c. a. p. C. 215»

d. m. | L. Alfidio Urbano trib. mil. | leg. VII G. P. F. Antoninianae | homini in vita sua optimo | ex testamento eiusdem | arbiterio Corneli Rustici soceri
víve laetus, quí(s)que vivis: víta parvo(m) múnus est:
móx exorta est, sénsim vigescit, deínde sensim déficit.

B 245

4. *quique*; *parvo munus*, lapis; *quique* retinet Buecheler.
sunt tetrametri trochaici catalectici, quorum in altero pro *sensim*

vigescit dein vigescit proposuit Haupt, *orta mox s. v.* Finestres probante Ritschelio, *mox ut exorta est vigescit* Leo.

cf. II, 4122$_3$ unde aetas tituli aliquatenus definitur; ad sent. cf. II, 391; XI, 2547 *a*.

670.

III 124 Busr el Hariri

sede sub hac recubat clarus praetorique praefectus
Maiorinos, virtute caelebratus magna per orbem.
haec illi nu(n)c requies fati, haec sedis aeter(n)a,
Filippi extructa studiis gratique nepotis.

B 622

propter litterarum formam unciales quae dicuntur imitantium in V saeculum removeri titulum posse censet Buecheler; typis tamen veram scripturae imaginem minime repraesentari in add. adnotatur.

4. *grati* non esse nomen monuit Buecheler eiusdem hominis epigrammate graeco collato.

671.

III 2197 a Salonae

M. Attius M. l. F[a]ustus | v(ivus) f(ecit) sibi e[t] Attiae M. l. | Secundae coniugi sanc(tissimae) | et M. Attio M. f. Crispo | et M. Attio M. f. Secundo |
coniugis amissae lacrumas satis esse putavi
me fudisse meae vimqu[e] tulis[s]e deum,
et tuleram graviter: sed nunc et so[lus et] orbus
amissis natis maxima damna fleo;
et testor superos, patr[i] qu[a]e ponere nati
debuerant, natis ponere dona patrem.

apographi corrupti menda adscribere supervacuum; cf. «Dalmatici auctores» p. 277 n. XL. XLI; 4. cf. Ov. Met. VII, 689.

672.

III 2490 Salonae

dulcis Proserii coniux Vincentia quondam
sarcofago hoc tegitur, caro condente marito;

hanc post bis quinos sequitur Piruntia mater
annos, et aeterno iungit pia membra cubili.

B 638
4. *aeterno cubili* erit ablativus.

673.

III 2722=9729 Delminium

C. Laberius (C.) f. | [Vita]lis ann. VII | h. s. e. |
hunc titulum posuit tibi fidus amicus:
ultuma quae potui, debita pers[o]lui.
no[li] dolere, mater, faciundum fuit:
properavit aetas, voluit hoc astrum meum.
vale, et priores aetate n[a]t[i] tollant hunc luctum tibi.

B ad n. 145
2. excidit *mortis* vel nomen amici; 4. NON traditur; 6. *aetate* ||| *n* | *te tollant* traditur; *nati* reposui; versus omnino vitiosus.

674.

III 4263 Scarbantia

L. Semproni | us Catuma | rus an. L [L.] Sem | pronius Iustus | an. XX h. s. s. Sem | pronia Catta v(iva) | sibi et coniugi [et] | filio posit
hís opto terrám levem.

4. casu evasisse versum vix credibile.

675.

III 4487=11095 Carnuntum

Veiania Hospita | ann. XLV h. s. e. et | L. Fabricius | Clemens, mil(es) coh. I praetor(iae) | L. Fabrici evoc(ati) f(ilius), qui decessit im praet(orio) | ann. XXIIX stip(endiorum) VIII. Fabricia | L. f. Marcella matri suae et fratri | posuit |

felix terra, precor, leviter super ossa residas
matris et et fratris: comprecor ecce soror.
pars iacet ipsa mei maior, geminatque dolorem
filia matri simul fratre iacen[s] filio.
co]mprecor, ut vobis sit pia terra levis!

B 1121
3. *impraet.* lapis: non mutavi; 9. *matri* est ablativus; *iacent* lapis: correxi; *filia* ad Marcellam ipsam dolorem suum poetice augentem rettulit Haupt, quocum facit et Buecheler, qui archet. constituit hoc fere:

matri cum nato nata quoque ipsa iacet;

putat idem totam (v. v. 8. 9) sententiam ex alio carmine bonae satis notae posse esse desumptam.

676.

III 7563 Tomi

P. Ael. Tere[ntiano] | Aurel. Aven[tinus . . . .
postquam sarcop[hago matris sunt ossa recepta],
necdum sopiti ig[nis erant cineresque paterni],
mox etiam [natus fatis decessit iniquis].

B 615
2. 3. suppl. Buecheler, 4. ego.
3. cft. Buecheler Verg. Aen. V, 743; VIII, 410 *sopitos suscitat ignes*, hiasseque putat *sopiti ignes*; tum dabitur *necdum sopiti ignes cineresque reposti.*

677.

III 7584 Tomi

Aur. Ianuaria Ian. an. . . . iu | ncta pari Fla. Mart[i]no | et amplius vixi m. V d. . . . pr | o comoda fuit spir[it]um d | [eo] rede[re] . . . . Aur. Domna so | ror Ian. a[n. . .] III iuncta pa | ri vixit m. X d. I . . . fatum co | nplevit durus pro carita | te coniugi et sorori. ip | (si) vivite, parentes, et nestr | is pr[ov]id[ete fil]is. estote | memores iterum Elysiis co | [ven] turi. ave, vale, viator.

B ad n. 859

recepi propter pagana aliqua.

2. = pro commodo; 6. est *vestris*; aliter restituit Domaszewski collato B 859, nempe hoc modo: *nestris* (pro *nostris*) *pr[ofun]d[ite Man]is*; *est. mem. it. El. co[fu]turi.*

678.

III 8385 Han Podrunići (Dalmatia)

ultima clauserunt Parcarum stamina filo
Principii miserandi diem, quem gloria nisi
avus adque pater puerum dedere praeclara
militia patruoque suo iunxere fovendum,
cum primum pulchra lanugine sumeret annos,
spectantes magnum patriae columenque futurum,
heu, miseri! glŏriari sibi laetamque senectam.
crudele(m) luctum domui Ravenna remisit —
hoc miseros titulo proprium signasse dolorem.

B 587

2. «*Principii* nomen litteris artioribus scriptum postea adiectum esse censet Hoernes».

3. 4. rraeclara militia: «sic» Corpus.

8. crudele.

Prosodiae legibus non semel aut bis graviter illusit carminis auctor, dumque stili sublimia petit, sententiarum nexum impeditum obscurumque effecit.

1. attulit Hosius Sil. It. I, 281.

2. «gloria nisi = (ad) gloriam nisi».

3. 4. *praeclara militia* in eiusmodi carmine in *praeclarae militiae* non est mutandum: *dedere* poetae illi est quasi *abdidere*; cum *fovendum* iungit Buecheler.

5. pro *pulchra* exspectes potius *molli* vel *tenera*; minus quadrat *dubia*.

6. «spectantes = sperantes». Pro *magnum* (scil. *eum*) malim *decus id* vel simile.

7. pro *gloriari* oportebat *laudemque*, vel etiam *glŏriamque*; cf. VIII, 15569; 8. 9. h. e. *remisit ut signarint.*

679.

III 8739 Salonae «litt. s. I»

. . . c . . . . dec. equit. pr[aep. c]oh. | III Alpinae et Q. Ennio Sever[o] | ann. XV, fecit Lutatia Veneria | viro et filio |

orba queror genetrix miseri post funera nati,
r]apta [nec a]di[u]ta[t]me mea c[ar]a soror.
intra ter quinos infelix occidit annos;
sic illi coniunx, sic toga pura data est,
nu[ll]aque pr[opa]go manibus succepta [p]arentis,
nullus honos fasces in mea tecta tulit.
omnia Ditis habet praeterquam nomen eoru(m),
nec comitem nati me sinit esse mei.
o, genitor felix, qui nec tua funera vidit,
nec filiu(m) f[a]ti [concid]ere [invid]i[a].

B 1148
4. suppl. Buecheler, qui *adiuvit* proposuit in Corpore; *raptaq. et ante premit* vel *impia plusq. gemit*, alia dedit id. s. n.; *adiutat* melius quadrat ad evanidarum litterarum vestigia; 7. suppl. Buecheler; *succepta* archaice pro *suscepta*, cf. Georges Lex. d. lat. Wortf. col. 669; 12. supplevi ego; laxiore quam cetera scriptura exaratus fuit versus; *nec fili vitam morte superstes aget*, Buecheler.

680.

III 9632 Salonae

. . . .
idcircoque . . . . icio . . .
audemus tamen haec e[dere cum] gemitu.
ex iu[sto requiem huic tri] buat Deus Omnipotens Rex
[sede beatorum ac s]it bene post obitum.
[illa tulit multa adversi]s incommoda rebus,
[atque infelici e]st fine perempta quoq(ue).
[nam quater haec denos a]nnos postquam trans[egit],
fu]nesto gravis, heu triste! puerperio,
nequivit miserum partu depromere fetum,
hausta qui nondum luce [p]eremptus abiit.
adque ita tum geminas gemino cum corpore praeceps
letum ferali [transtu]lit hora ani[mas].
at nos maerentes coniux natique generque
carmen cum l[a]crimis hoc tibi [condidimus].

ex paganis desumpta multa.

ante v. 1. perisse distichon unum videtur; v.v. 5. 6. 12. supplevit de Rossi, qui etiam v. 3 in duos versus distribuit supplevitque *cui placidam r. tri]buat* cett.; v.v. 2. 3 (ex parte). 7. supplevi ego; v. 14 fin. Bormann; *conscribimus* de Rossi. 9. FETV̄ lapis; 10. fin. scande *abit*; 12. *ferali horā* iungendum.

681.

V 1166 Aquileia

Claudiae | Agele | Pettii | Hercoles | maritus et | Hercoles | filius |
sanctissimae et piissimae
vivi fec(erunt) et sibi.

3. 4. iambi apparent casu fortasse.

682.

V 5701 ager Mediolaniensis

tu]cum Popilium [cernis . . . .]ses
quam ei se o . . . . [ut] die ulti[mo]
i]n se ponan[tur, ita] habent magnam [gratiam],
q]uorum laudatur s[emper] aeterna fides.
parentes amavit, n[ostram coluit] coniugem,
nato[s curavit], quos mihi non licu[it frui].
omnes amici, scio, meru[is]tis bene.

B 103 B.

disputavit de titulo Kraŝeninnikow in Eph. M. P. I. 1892 Nov. et Dec. sect. phil. class. p. 51 sqq.

1—2 init. fuit sententia talis fere: *tu cum Popilium cernis, amicorum fidei memor esto, quam ei se* (=*sibi*) *obstrinxerunt mutuo, ut* etc.; 2 fin. 3. 4. 6. suppl. Buecheler; 5. *nostram duxit* Buecheler; videtur mihi tamen amicus non duxisse amici consortem, sed suscepisse tantum aluisseque; 6. *non licuit frui* propter absentiam puto; Kraŝeninnikowii supplementa haec sunt: v. 4:

s]uorum l. s[emper] aet. f.
p. [ille] amavit n[ec non]c.
nato[sque] quos m. n. licu[it frui].

5—7 loquitur Valerianus cuius titulum infra ponemus.

Lucili | Domestici | Valeriani | option(is) cent. III | . . . . .
qui vixit an | nis XXVIIII dies | VIIII hor. III | Lucilius
Domesticus | [p]ater filio inconpara | bili |
p]ater mihi fecit, quod [e]go patri debui.

B 103 A.
supplevit Mommsen; Krašen. l. c. p. 52.

. . . . scis me hoc s . . . .
. . . . p]ater infelix ambos nos desiderat.
et tu, Valeria, rari exempli femina,
sic me amasti, ut natos derelinqueres;
nec tu [p]otuisti eos attendere,
u]t acerbos † pariter meo re[l]inqueres.
nunc ille hab [ebit] hos sibi superstites.
hac ille ac nos pater des[id]erat.
rogo, pater suavi[s] . . . asasicidfqroris mei
u]t mihi ponatur omne flos suo tempore.

B 103 C.
1. *scis me hoc sib[i]/[q]ui[n p]ater* suppl. Buecheler; *scis me hoc [tumulo solum olim] s[epeli]vi[t p]ater]* Kraseninnikow l. c. p. 55 lacunarum spatii nulla ratione habita; 3—5 videtur uxor marito mortuo mox et ipsa obisse, ut ambos pater desideraret; 6. *pariter* videtur corruptum esse; cogitabam de *patri*; *meo* h. e. amico, qui supra memoratur, intellegit Buecheler; *[fato]meo* Krašen.; 7. *hab[ebit]* Buech.; *hab[eat]* Krašen.; 8. quid dicere velit poeta omnino obscurum; *ha(n)c* emend. Krašen.; *hac ille hac nos* Buecheler, amicum supra dictum intellegens; 9. *pater suavi[s este sic memo]res mei* Buecheler; *pater suavi[ssime obsecroque te]* | *[reliquias iam cures] sic [corp]oris mei* Krašen. lacunas iusto longiores accipiens; totus titulus ut denuo conferatur perquam necesse; 10. *flos* neutrum, cf. Georges Lex. d. lat. Wortf. col. 282 s. v.

683.

V 5933 Mediolanium

d m

Urbico secutori | primo palo, nation(e) Flo | rentin(o), qui pugnavit XIII | vixsit ann. XXII; Olympias | filia, quem

reliquit mesi V | et Fortunesis filiae (s.) | et Lauricia
uxsor marito bene merenti, | cum quo vixit ann. VII |
te monco, ut quis quem vic[e]rit, occidat.
colent manes amatores ipsius.

6. melius procedit pentameter, si reponas *interimat*; 7. ad iambos inclinat; videtur ipse esse occisus ab eo cui pepercerat a se victo.

684.

V 8485 Aquileia

T. Vettidius Ͻ. l. | Phindarus | sibi et Vettid[i]ae | Phiale coniugi |
te, lapis, obsecro! leviter super ossa residas,
† ni doleas nostro conditus officio.

1. sibe.
3. requiritur *obtestor*, et 4. *ne doleat*, ut habes V, 7097; cf. Cagnat, «les manuels», p. 59.

685.

VI 5263 Roma s. I p. C.

Iulia Prima | Ingenuo, Augustae | Spons. fratri, v. a. XIX |
C. Iulio Aug. l. Regillo, viro, | C. Iulio Caro, filio |
coniuge si qua caret, fratremque miserruma si qua
flet raptum, et natum perdidit a gremio,
hunc titulum aspiciat: funus non quaeret in isto,
quo dolet, et flebit tot mea damna magis.

B 988
5. pro *non* exspectes *tum, nam* sim.; minus placet interrogatio.

686.

VI 5817 Roma

d m s
Stephanis vir | go intaminata |
lumen, quod ăcepi, reddidi, patre(m) meum
Stephanum secuta: hoc fatum voluit.
vix. ann. XIIII

2. STEFANIS lapis ut videtur; 4. reposito *meum* fit senarius licet hians.

687.

VI 7886 Roma

nonum post decimum compleras nubilis annum,
Vibia, crudeli funere rapta viro.
dum tibi progenies animo, dum fidis in illa,
heu, facinus! Victrix, me tua vota gravant!
molliter ad matrem placidi descendite, manes;
Elysiis campis floreat umbra tibi!
M. Ateius Epaphroditus

B 1143

2. rectius *sponso*; 4. nomen igitur fuit puellae, *Vibia Victrix*; idem cognomen habes VI, 28944; secuta est puella matrem, ut Stephanis VI, 5817 patrem; 7. est fort. sponsus idemque vir, v. 2.

688.

VI 10226 Roma «litt. bonis saec. fere primi»

quintum annum et decimum Narcissus flore iuventae
hoc iacet abreptus conditus in tumulo.
quisquis ades, lector, fatum miserabile cernis:
Parcae nam inpubem, quem rapuere mihi,
maeret cara soror, quae fratrem luget ademptum;
mater habet natum, Florum lux candida torquet.

B 1119

1. malim *quinto a. e. decimo*; 4. *mihi* patri Floro; 6. h. e. ante defuncta, cf. VI, 10971; terram intellegit B.; Florus est pater Narcissi. Quae sequuntur post v. 6: *hic septimum frumentum publicum accepit* etc. prosa oratio est.

689.

VI 14295 Roma

L. Cambicius Telesphorus | et Lucceia Tyche uxor | et Lucceius Secundus f. | fecerunt sibi et suis lib. | libertabusque posterisque eorum |
et tu, quae dederis, sit tibi terra l(evis)!

4. «*quae dederis* scil. locum sepulturae», Henzen.

690.

VI 14338 Roma

C. Caninius C. f. | Arn. Labeo pater |
omnés hei mei sunt: fílius illúm manu,
ille íllam mereto míssit et vestém dedit;
quoad víxsi, vixsere ómnes una intér meos.
eundém mi amorem praéstat puerilém senexs:
monuméntum indiciost sáxso saeptum ac mármori,
circúm stipatum moérum multeis míllibus.

B 58

6. *marmore* priores omnes, sed littera evanida videtur esse i.

1. nomen sepulti; 2—7 loquitur defunctus; 2—3 *ille—illa* est filii libertus libertique liberta eademque uxor; 3. *vestem* h. e. stolam matronalem, cf. X, 6009: decoraat stola; 5. *senexs* h. e. filius defuncti; 7. *multeis millibus* de pecunia in monumentum consumpta recte intellegit Buecheler.

691.

VI 17505 Roma

d m

Q. Fabio Augurino | f(ilio), qui vix. ann. V m. VII d. XI | et Careiae Sabinae | coniugi rarissimae | , quae vix. ann. XXIIX m. V d. VII, | Q. Fabius Augurinus de se | benemeritis fecit |

per haéc sepulchra pérque, quos colís, manes,
his párce tumulis íngredi pedém saepe.
sic núnquam doleas átque triste súspires,
quantúm doloris títulus iste téstatur.

B 215

8. *atque* bis legitur in lapide quadratarii fortasse errore.

692.

VI 18086 Roma

hic est positus Fl(avius) Her | mes, quem fatus longius | ducere noluit; qui maluit luc | tum linquere, quam gratias |

reddere suis; derisor aviae | s, quia se dicebat nutrire | bacchillum summae senec | tae; delusit fratrem patris, quia | nimius erat blandus ad illum, avi | umque suum adlectabat voce | pusilla, ut cuncti vicini dicebant: | «o, dulce(m) Titu(m)!» dunc haec agerentu | r, iuvenes de subito acceperunt | sui luctu(m) parentes. hic tamen | in biennio vixit, quasi qui vixiss | et sedecim annis: talis enim | sensus erat illi, quasi prope | rantis ad Orcum. itaque | tibi dico, qui nescis dulce(m) | voce(m) dicere filii, ne vellis | cupidus poen(a)e manere | mal(a)e. |

1 (7) nomen igitur fuit pueri T. Flavius Hermes; 4. h. e. *bacillum, baculum*; pro *quia se* exspectes *quae se*; 10. *properantis ad Orcum* h. e. senis longaevi; 10—12 iungendum esse vidit Mommsen hoc modo: «itaque t. d., qui nescis (defuncto) dicere dulcem vocem filii, ne velis manere, cupidus malae poenae»; potest tamen *filii* in eiusmodi sermone dativi loco esse positum, ut intellegatur *dulcis vox* ea esse, qua solebant mortuos compellare, qualis *have*, *vale*, *s. t. t. l.* sim.;

apparent passim metri frustula, ut 3. *derisor aviaes*, *quia se dicebat*, 5. *blandus ad illum*, *aviumque s. adl. voce pusilla*, 9. *talis enim sensus*, 10. *properantis ad Orcum*; ad pentametrum tendunt 11—12: *ne vellis — malae.*

693.

VI 20674 Roma

d m

Iuliae Secundae filiae, Corneliae Tyches uxoris |

(elogia duo prosa oratione concepta)

Iam datus est finis vitae, iam paussa malorum
Vobis, quas habet hoc gnatam matremque sepulcrum,
Litore Phocaico pelagi vi exanimatas
Illic, unde Tagus et nobile flumen Hiberus
Vorsum ortus, vorsum occasus fluit alter et alter,
Stagna sub Oceani Tagus et Tyrrhenica Hiberus.
Sic etenim duxere ollim primordia Parcae,
Et nevere super vobis vitalia fila,
Cum primum Lucina daret lucemque animamque,
Vt vitae diversa dies foret unaque leti.

Nobis porro alia est trino de nemine fati
Dicta dies leti, quam propagare suopte
Visum ollis tacito arbitrio cum lege perenni,
Sisti quae cunctos iubet ad vadimonia mortis.

B 436

acrostichon est Iuli Secundi.

11. *nemen* aliunde ignotum; *numine* vel *nomine* legunt quidam perperam omnino; 11—13. h. e.: mihi ab isdem tribus Parcis trino nemine ipsarum hactenus ut vivam concessum est; tria stamina vitae ipsius scilicet uxoris filiaeque intellegere Secundum statuit Buecheler.

694.

VI 20908 Roma

d m

Iunia Sabina, coniux | incomparabilis, mater pientis | sima hic quiescit, cui bene me | renti de suis sibi Iunii: Callistra | tus coniux, item Maratho et Cal | listratus fili fecerunt,
et hunc titulum posuerunt pietatis honorem,
aeternum coniugi et matri muneris officium.

5. 6. archetypum huiusmodi fuisse putat Henzen:
filius hunc titulum posuit pietatis honorem,
aeternum matri muneris officium.

695.

VI 21151 Roma

Lasciva, verna | Q. Sulpici Abascan | ti,
quae nondum septem (vitae) compleverat annos,
quae caruit luce et tenebris se miscuit atris,
Lasciva nimium fatis crudelibus orta est:
liquit et orbatos miseros fidosque parentes,
uberibus pressis nutricem liquit amantem;
coniunx nutricis infelix ille relictus,
maeret et ad cineres plangit sua pectora palmis,
nec satis ereptam lucem sibi [morte puellae]
[elugere potest memori pietate parentis].

B 398

2. *vitae* suppl. Iucundus; 3. *cum caruit* corr. Burmann; 4. nomine ut fit metrum violatur; *Lascivus* requiritur; 6. *nutricem* esse matrem puellae viderunt editores; 9. expl. Buecheler; 10. ego ex. gr.; *nunc oculis haurire placet* dedit Buech.

ad v. 3 fin. attulit Hosius Verg. Aen. IV, 570; X, 664 (nocti *vel* nubi se immiscuit atrae); ad v. 8 fin. iussit idem conferri Ov. Met. II, 584: plangere nuda meis conabar pectora palmis; eadem fere clausula occurrit V, 9.

696.

VI 22251 Roma

Marsidia Agath[emeris filia vix. ann. . . . Marsidia
Stab[ilis mater vix. ann. LXX etc.

si pietate aliquem redimi fatale fuisset,
Marsidia Stabilis prima redempta forem.
quamvis mater eram natarum prole decora:
nam geminas habui, karus eratque nepos.
septuaginta super messes natalibus egi,
summa senectutis praemia passa cremor.
quod si non cineres Agathemeris immatura
auxisset nostros, mater et ipsa foret.
tunc ego nobilior cunctarum sorte [fuissem],
quippe superstitibus ponere[r ipsa meis].

B 1127

5. *messes* de vitae annis cf. VIII, 11824, 13; 9. supplevit Reinesius; *viderer*, Buech.; 10. *ponere[r hicce meis]* Mommsen; *una m.* B.; *ipsa* ego.

697.

VI 23004 Roma

hic ego condideram frat]rem geminosque nepotes,
post mortem fratris pign]ora cara mihi.
iam mihi summa dies instat vent]uraque mors est,
sed quia sunt manes, sit] mihi terra levis,
qui natale solum dulcem patri]amque reliqui,
dum repeto urbem, usus con]iugis obsequio.

B 1258
supplerunt editores Corporis ex. gr.
4. solitam formulam inserui; *idque unum exopto* edd.; 5. *qui postquam natale solum p.* Buecheler in Anth.; 6. loqui maritus videtur; ad uxorem ne referas, prohibet anaglyphum viri defuncti nominaque infra insculpta . . . .*us Nomius*; *petens urbem con]iugis* edd.; *mortuus hic condar*, Buech.; ut supra ego; melius quaeritur.

698.

VI 25084 Roma

. . . . vix.] an. X. Procula tumulum |
. . . . li. [an]nosque vixit bis denos | [et sex]
. . . . quae adhuc infans . . . .
atra ambas] umbra rapuit mors, hunc quibus [orba]
post titu]lum genetrix genetricis maes[ta dicavit]
et mansit s]ua fata dolens, luctura per aevom.

1—3 turbati in apographo Ficoroniano (cf. ad n. 24930), ut de certa restitutione desperarim; intellego aviam superstitem filiae an. XXVI (?) neptique an. X defunctis titulum posuisse; ad quam sententiam carmen v. 4—6 conformavi.
6 *per aequom* traditur.

699.

VI 25703 Roma

Sabidia Ɔ. l. Fusca v. a. XIIX |
tu, qui tendes iter properatim, siste parumper,
si grave non animost, fataque acerba lege.
ter senos aetas mea cum processit in annos,
et me specie florentem mei videre sodales, |
fratrem flentem ex parte altera,
dolére, mater, nóli: faciundum hóc fuit,
properávit aetas, vóluit hoc fatús meus, —
pr(a)evenere diem (vitae) meae crudelia fata,
et raptam inferna me posuere rate.
hoc lecto elogio, iuvenes, miserete iacentis,
et dic discedens: «sit tibi terra levis!»

L. Faenius Malcio p(ater), Faenia L. Ͻ. l. Hilara
m(ater), P. Sabidius Fortun(atus) f(rater) (fecer unt)

habes centonem ex duobus archetypis (2—4, 9—12 et 7—8) confectum, v.v. 5—6 ab ipso poeta extra tenorem carminis adiectis, colore tamen quodam poetico fucatis.
2. *tendes* est praesens; 7. archet.: *noli dolere mater*; 9. omisit *vitae* poeta, quod debuerat pro *meae* reponere; 10. *mei posuere ratem* traditur; 12. dicit defuncta ad viatorem, v. 2.

700.

VI 26901 Roma

diis | manibus | Successi fil(ii) | Caesia Gemella | mater
piissimo | filio de suo | vix. ann. IX | m. IIII dieb. XV |
fatís peractis máter eode(m) est cóndita,
quae post obitum filii | vix. ann. IIII m. XI d. VIII |
quod fás parenti fácere debuit filius,
mors ímmatura fécit, ut facerét parens.
pater Successus | supremum utrisque | praestitit
officium. |

B 172
5. archet.: *facere fuerat filium*, vel *quod-parenti facere d. filius*; 7.=utrique; 7—8. clausula est pentametri; senarium esse potuisse talem: *pater supremum utrique officium praestitit* monet Buecheler.

701.

VI 28047 Roma

securitati sacr(um)
Valerius Iulianus Italico filio infelicis | simo et Honoratae
mammulai huius fec(it) |
dispar damna lege, Parkarum et stamina dispar:
haec ridenda mihi est, hic lacrumandus erit.
haec namque emeritos bis quadraginta per annos
vixit, ad hic tertio consule natus obit.
cur modo tam praeceps, iterum tam sera fuisti
funeris amborum, dic, rea Persephone?

vix lucem vidisse satis, qui vivere posset,
vivere quae nollet, vix potuisse mori?

B 1128

6. *bis XXXX* lapis; 7. = at; bimum obisse puerum significatur; ad v. 10 sq. cf. V, 7917.

702.

VI 28239 Roma

Valeria Novella mater | Hyparchus alumnus |
bis binos vixdum compleverat annos,
et nimium fato citius depulsus in antrost,
nec licuit lumen fato superare parentes:
venit iniqua dies et acerbae terminis hora,
ut titulum miseri lachrimis impleret acerbis.
vivite felices, superi, quorum fortuna beatast.
Valeria Novella mater, have; et tu | frater
Hyparche.

B 447

2. excidit *vitae*, ut proposuit Burmann, vel defuncti nomen; 3. IATO lapis; 5. sic lapis; emendari solet *acerbi terminis hora*, sed potest cogitari et de *acerbae terminus horae*; *termen* femininum est Buechelero, sed cf. XI, 531, 8; 7. *superi* abundat; attulit Buecheler illud Vergili Aen. III, 493 saepius obvium, aliaque eiusdem locutionis exempla congessit.

3. *lato* Cavedonii tuetur Buecheler ex Verg. Aen. VI, 42, quo tamen loco antrum latum non dicitur; emendabatur etiam *dicto*, *subito* nulla necessitate.

703.

VI 28941 Roma

hoc Proculus Sei]ae Victorina[e c]oniugi
fecitque ma]tri Victorinus filius,
ut sit sibi ad s]pem sedis aeternae domus.
viro peregit h]aec suo semper comes,
probique castae fe]minae mores erant.
annos tulit, cum est ra]pta, viginti et duos.
scias, viator,] fata non parcunt bonis.
P]roculus p . . . vi . . | . . o . . ioo . . . |

B 96

supplevit Buecheler.

1. ut dedi, suppl. Buech. in Anth.; *fecere Sei]ae* idem in Corpore; 2. ut supra, Buech. in Anthol.; *Seianus ma]tri* id. in Corpore; 3. ....*pem* videtur lapis habuisse; *ipsisque dat s]pem* vel *communicat s]pem* Buecheler olim; *tribus sit ead]em* idem in Corpore et in Anth.; ut supra, ego; de monosyllabo ante caesuram senarii cf. nunc L. Muellerum de r. m. III (ed. 2) p. 261; datur et *quae sit sibi*; 6. *annos tulit c. e. ra]pta* Buecheler olim, recte monens vitae saepius quam matrimonii annos numerari in titulis sepulcralibus; *decessit annos nu]pta* idem in Anth., ut Victorinus filius iuvenis iam sit, non puer fere septennis; 7. dantur plura; Buechelerianum recepi.

704.

VI 29011 Roma

Vipsania M. l. Philusa | vixit ann. XX |
te, lapis, optestor, leviter super ossa residas,
ni nostro doleat condita officio.
M. Vipsanius Sex. f. Latinus vixit anno I |
filius facere quod debuerat patri,
mors iniqua intercessit, filio fecit pater.

B ad n. 177

2—3 notum epigramma, cuius pentametrum paullo turbavit poeta omisso *ab* ante *officio*; 5—6 notum archetypon item turbatum et quidem ut pro senario fere septenarius trochaicus evaderet.

705.

VI 30126 Roma

Marcius hic tegitu]r, Musarum carmine ple[nus];
dum pătronus abit per]egre comes esse cup[ivit].
iamque decus meritis] exoptans laetus ageb[at]:
at subito a]dflixit morti(s) acerba d[ies],
quae leti iuvenem insont]em iudicavit in aevom,
ereptusque suis an]nos septe et dece nat[us].
o, nati fatum breve, at] exitiale parentu[m]
coniugis et karae, cui iunc]tus vinculo [amoris] . . . .

1. *ple[nus]*, 2. *per[egre]*, 3. *ageb[at]*, 4. *a]dflixit*, 6. *nat[us]*, 7. *parentu[m]* praeivit editor Corporis, totum carmen concinnavi ego.

4. videtur pentameter esse; quae enim supersunt, in hexametrum aegre coguntur; ACERBA I | traditur; 8. lapis inferne fractus, ut unus alterve versus perisse videatur.

706.

VI 30128 Roma

purpureum veluti rosiosque req[uiro colores]
[adspirante noto, sic decidit Annia Nice],
et genetrix natis (fletum) lacrhimasque reliq[uit].
hic iacet exanimis dulcis Roboratus, ĕnixus
vit[am qui miserae partu eripuit genetri]ci
    f[ilius, atque annos] XXV secum o[bitus tulerat.]

B 601

ante v. 1 posuit Buecheler: *visa est dum ascendit in auras*; equidem puto hoc carmine, ut passim (VI, 22377. 30130; VIII, 19606 all.), comparari defunctum sive defunctam iuvenem cum flore cito exarescente; cum autem apographi Marangoniani v. 3 hoc modo exceptus sit: *hic iacet exanimis dulcis roboratus enixus vit.* . . . | , videtur mihi titulus sic continuari, ut v.v. 1 et 3 binos hexametros habeant, 2 et 4 singulos; ad quam rationem supplevi ut supra.

1. *rosios* apogr.; non mutandum; *req[uirere flores]* Buecheler; usurpari *colores* pro floribus notum: cf. Prop. 1, 2, 9; ad sentent. cf. Val. Flacc. Arg. VI, 492:

lilia per varios lucent velut alba colores
praecipue, quis vita brevis totusque parumper
floret honos, fuscis et iam notus imminet alis;

3. suppl. Buecheler; 1—3 matris esse titulum in puerperio defunctae, 4—6 filii eius Roborati vidit Buecheler; 4. *enixus* passive, v. *Draeger*, Hist. Synt. I² p. 157; 6. sententiam restituit Buecheler, pentametrum ego.

707.

VI 30152 Roma

condita in hoc ia]ceo tumulo carissima coni]unx,
quae nomin . . . .
. . . . novi virgo castum [servare cubile]. .
. . . . a sine crimine vitae.
eripuitque viro mors et prop]erata parenti;

sed [precor . . . . nolite doler]e,
contigit et c[unctis fatum exitiale tyrannis.]
vivite, m]ortales, du[m stat fortuna beata.]
. . . . . dies et . . . . .
. . . ve v . . .

sententiam adumbravi; 9—10. prosa oratione compositi.

708.

VI 30533 n. 27 Roma

. . . . . . ius P. f. | . . . . dus |
fratres c . . . . s liqui
matre so . . . . . . [a]tque patre
annoru[m] . . . . o et octo fui

B 1211
carmen concinnavit B. hoc modo:

fratres c. . . . [flente]s liqui [simul omnes],
matre so[ror flevit maestior a]tque patre,
annoru[mque decem tantum eg]o et o. f.

709.

VIII 412=11514 Ammaedara

manib(us) hic [pl]acidis Pass[ie]na casta quiescit;
quinq(ue) et XL vixit pia, larga, benigna:
hoc sibi costituunt patres fratresque sepulcrum.

B 559
1. corr. Studemund: ||*acidis pass*||||*na* lapis; *Casta*, Cagnat.
«(adnotat Studemund) in primo versu propter nomen proprium (Passiena), in altero propter annorum numerum contra metri dactylici leges peccatum esse, nisi *quadranta* pro *quadraginta* pronuntiatum esse in hac barbariae sede putaveris»; archetypum potius puto huiusmodi:

manibus hic placidis ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ casta quiescit;
– ⏑ ⏑ – annos vixit pia, larga, benigna,

nomine proprio et annorum numero perperam intrusis esse pessumdatum, ut saepe.
3. *costituunt* lapis: non mutavi; *patres* sunt fort. pater et patronus.

710.

VIII 1213 Phisita

dis manibus sacrum | Gar[g]ilia pia vixit | annos LXXX.
L. Atius | Rufinus exitum | fecit socre suae |

extrema tituli verba senarium efficiunt:
Rufínus exitúm fecit socraé suae
vix casu, propter verborum collocandi rationem.

711.

VIII 2885 Lambaesis

d m

M. Iul(ius) Alexander | veteranus leg. III | Aug. ex optione
vix(it) annis XLXV et di | xit:
non fueras; nunc es; iterum nunc desinēs esse;
hic situs est patriae.
Q. Ventidius Afri | cus veter(anus) socro di | gnis | si | mo | fe | cit |

B 800

3. XLXV erratum esse putat Buecheler pro LXV; sed fort. recte se habet numerus 55, sive additiva ratione uteris (XL+XV), sive subtractiva (X. LXV), cf. Huebneri Exx. p. LXXI.

4. *desines* futurum est potius, ut Wilmanns agnovit, quam praesens; 5. 6. verba *hic situs est patriae* cum tituli exitu *socro dignissimo fecit* in unum hexametrum coniunxit Wilmanns; *patria* est sepulcrum, ut VIII, 79: ut hanc in patriam plenus laetitia pervenirem, annos LXXX certando vici.

711*a*.

VIII 4120 Lambaesis

d m s

quisq(uis) preteriens titul(um) scriptu(m) legeris,
tactus pietate precor ut dicas:
«Donate, sit tibi terra levis!»
v. a. LXV | . . . . . . Valerius Fus | cus aulae su | ae et patri ka | rissimis fe(cit) | aeternos sedes |

2—4. sunt versus inconditi, et quidem v. 2 et 3 (si suppleas *ut(i) dicas (mihi)* senarii; 5. = avulae.

712.

VIII 5370=17497 Calama

Seiius Fundanus nutrivit natos duo
in prima aetate ex Germana coniuga,
in studiisq(ue) misit et honores tribuit.
post tantos sumptus no(n) fruitus nemine
funeravit natos et hanc coepit opera(m);
senex laborans haec perfe[cit] omnia.

v. a.

Germana coniunx v. a. LXXX
sororiq(ue) coniugis ornavit memoria(m)
quae Iulia Prima v. a. LXXX
valeas, viator, lector mei carminis!

B 112

4. *no* compendio lapis; 7. deest aetas defuncti, qui tunc scilicet «vivens faciebat»; 9. cf. add.; 11. *meis* lapis, errore manifesto lapicidae.

2. de forma *coniuga* cf. Georges Lex. d. lat. Wortf. col. 163 s. v. *coniunx*; Apulei Met. 6, 4 adlegavit Buecheler, ubi occurrunt *germana et coniuga*; 3. *in* aut delendum esse putat idem aut emendandum *istudiisque*, sed cf. Petron. Sat. 26 fin. *in balneo sequi*, ubi Buecheler emendat *in balnea*, et Draeger H. S. ^{2}I p. 652 § 11; 4. *non — nemine* cf. Draeger H. S. ^{2}I p. 135 § 82.

713.

VIII 5371. 5372 Calama

d [m s]
Seiius Martia[lis in flore dec]essit (sui)
prudens(que) demandat na[tos] parentib(us);
gestis honoribu[s vixit a]nnis triginta s[ex].

2. *sui* et 3. *que* addidi metri causa; 4. *triginta* pronuntiandum *trintā*.

d m s
Seiia Honorata in flore decessit (sui)
prudens(que) demandat nato[s] marito karissimo,
lucemque caruit, vixit annis viginti sex.

B 113

2. *sui* et 3. *que* item addidi ego; v. 3. archetypo temere mutato metrum corrupit poeta; emendat Buecheler hoc modo:
prudens demandat natos caros coniugi;
4. *viginti* pronunt. *vinti*; emendat Buecheler sic:
lucemque caruit, vixit annis ter novem.

714.

VIII 9080 Auzia

manibus hoc sacrum! certa pietate resolvo
hoc Novellus ego matri filioque sepultis.
Valentina, tibi digno, dulcissima mater,
nomen viget ecce tuum in titulo clarum;
donum naturae meritis de carmine signo.
felix ecce solum tegit hic duo nomina cara,
Extricate, fili, ad planctus aviae dolenti!
Aelia Valentina vixit annis LV | L. Iulius
Extricatus vixit an. XII |

B 592

1. post. *sacrum* tollit interpunctionem Buecheler; 3. *tibi* ablativi vice fungi intellegunt Corporis editores; recte tamen *digno* cum *titulo* iunxit Buecheler, quod cum sit ita, *tibi* accipiendum puto pro dativo commodi, nempe hac constructione: «ecce tuum clarum nomen tibi viget in digno titulo»; 5. iunge: «naturae (sc. tuae) meritis signo (h. e. inscribo) donum de carmine»; conferri Buocheler Verg. Aen. III, 287: (clipeum) postibus adversis figo et rem carmine signo; 7. fort. praecessit puer.
Cf. VIII, 9081. 9142.

715.

VIII 9081 Auzia

manibus hoc] sacrum! certa pieta[te resol]vo
oc Donatu[s] eg[o] dulci[ssimae] Feliciae filiisque sep[ulti]s:
Victorie et Iuliae dulcissimi[s f]ili[s].

nomaen viget ecce vostrum in titulo clarum;
donum nature meritis de carmine s[i]gn[o].
fel]ix e[cc]e solum te[git h]i[c] duo nomina cara,
Vict]ori[a]e[t] Felicia, [ad pla]nct[us] f[idel]i [marito].

B 593
pessimi apographi menda sustulerunt Mommsen Buecheler.
2. DONV apographon; *Don[atus]* Mommsen; fuerunt fort. NAT contignatae; *donu(m)* Buecheler; 3. fuit fort. extra metrum positus; 7. *ux]orte* Buecheler; puto tamen «duo nomina», ut in titulo VIII, 9080 v. 6—7, esse restituenda; versus finem explevit Buecheler; cf. VIII, 9142.

716.

VIII 10533 Carthago

o(b). C. Fidiculanius C. l. Abdacus
o(b). C. Fidiculanius C. f. Arn. Rufus
v(iv.) Fidicula[n]ia C. l. Hippolithe
fatalem hanc sedem Hippolite dedit ob pietatem
in commune sibi et gnato collibertoque.

B 396
archetypon fere tale statuit Buecheler:
f. h. s. mater d. o. p. | in c. s. gnato simul atque marito.

717.

VIII 14352 Wad Bedjar

d m

quisque viam carpis, Marcum spe[ctes memorandum]
nomine nec tantum nec fatis morte [fre]que[nter].
iste quater denis-et quattuor mensibus-annis
imvixi[t] toti[de]mque dies cum luce reliquit.
in n]ati [iniu]stae quamvis solacia morte
sedi]bus his tumu[l]oque dic[a]r[i] c[armina] Marcus
et titulu]m [hunc morti]s statui iam providus an[t]e
ed]ixit [mihi, quae amisso ia]m coniuge vivo.
u]t [p]os[t fata simul commune membra sepulcrum]
cl]a[uderet, hanc molem feci pietate mariti.]

B 528

1. *spe[ctare memento]* Cagnat et Reinach; ut dedi, Buecheler; 2. fin. MORILIIIQVL lapis, ut videtur; *morte* igitur mihi vix dubium apparet, *mor[tis]* Buecheler; *fre]que[nter]* ego temptavi, collato titulo VIII, 15716: ne grav[e]si[t] tumul[um] visere saepe meum; *in]ique* (= iniquae) Buecheler; 3. recte explicavit Schmidt mortuum esse Marcum annos natum XL m. IV d. IV; nimis artificiose Buecheler, qui IM v. 4 in. (*iam* contignatis litteris legit Cagnat, non recte fortasse) pro «item» accipit glossis collatis, vitam autem defuncti statuit fuisse annorum XLIV m. XLIV d. XLIV, h. e. an. XLVII m. IX d. XIV; *imvixit* mihi est aeque atque *advixit* solitum; 5—10. supplendi periculum ego feci, nisi quod v. 6 proposuit Buecheler *sedi]bus*, v. 7 *an[t]e* idem, AIIE legit Cagnat, INII Schmidt, qui *inde* dubitanter in apparatu commendavit; v. v. 7—10 valde detriti in lapide neque multum auxilii est in «ectypo non bono».—A sinistra e regione v. 5 adscriptum est in margine *mater*, periisse in margine dextro fracto *posuit* recte putant editores; eodem versu *morte* error est quadratarii pro *mortis*.

718.

VIII 14455 Khadhkadda.

[d m] s
nii nul i | ii [te]mpore ce[rto] | ci rarior |
i[m]pia movit | dum miii ac iii | v. fontis mac |
niinqua o | mo. ocn vin | cuii . . inim |
ter]ra levis urg[et] | orna. i partibu[s] |
o iiii eisieus [t]ruci vi ab[stulit] | naii ifnic uni |
amiiii iunge parente[s] | ie coniuge car[o] |
Hel]via Prima soror[e] | [om]nes ista parente[s] |
lacri]mas aperire tica. i | [iace]nt in terra favill[a] |
p]ietate meorum | [breve spatium viven]di mihi fata deder[e] |
litt]erarum his versibus | [e]ius adornavit tumul[um] |
vitam attribuit mi[hi] | [m]ultum tibi opto salut[em] |
bene quiescere, Flor[a] |

Florae cuiusdam uxoris ante tempus ereptae elogium; 2—10. loquitur defuncta; 11—13. propinquus eius; supplevi ex. gr. v. v. 6. 8. 10. (archet. *at sp. br. vivendi m. f. d.*); de nomine defunctae cf. VIII, 17560; XI, 200.

719.

VIII 15569 Aunobaris

d m s

T. Raecius Se | verus p. v. | annis LXXXX |
Profuit en tibi, quot fana coluisti deorum,
Iamq(ue) tua constat pietas gloriosa, Severe.
Vixisti, cursum vitae bonitate replesti,
Su]cidus in membris, oculis et corpore sano.
nunc campos colis Elysios herbasq(ue) virentes,
f]l[or]ib(us) asparsus iaces ex pratalibus arvis,
nec minus et luci frueris, cum fama supersit.
ergo vale, multumq(ue) bone, pietatis onust[e]!
hos versus tibi, sancte, nepos Victorq(ue) devovi,
munera quos misi tuo nam tumuloq(ue) dicavi.

B 525

3—6. acrostichon adgnovit Buecheler; 5. cf. VIII, 15539, 9; 6. *pla]cidus* Schmidt, emend. Buecheler; ad sent. cf. VIII, 12118; 9. cf. X, 5920, v. 5; 10. *onust[a]* Schmidt, qui *bone* pro genetivo habet interpretaturque: «multumque bonae pietatis onusta munera (v. 12) h. e. hos versus tibi devovi», sane nimis quaesite; melius Buecheler, qui iungit *vale multumque*, suppletque *onust[e]*; videtur mihi genuinus verborum ordo sic restituendus: «ergo vale, pietatis onuste (cf. v. 4) multumque bone» (cf. v. 5); 11. *victor* pro appellativo habet Buecheler iungitque cum *sancte*; pro nomine proprio Schmidt; 12. *tuo iam* mavolt Schmidt; post *misi* interpungit Mommsen; volgarem locutionem adgnoscit Buecheler.

720.

VIII 18965 Thibilis

. . . . . . eicla Rusti[ca]
v. a. XVII m. V [d.] . . .
iam n[upsi]t virgo [haec] acto[re] patre crea[ta],
at cit[o ea]m nupt[am man]cipat [arca s]i[bi].
huic l[ocum] huic [a]ram | huic agru[m p]ecun[i]a (sua) | concordes amb[o]se[de] dispari l[oca]ve-r[unt]. | h. s. e. |

1. || EICLA ectypum; *et Cla(udia)* legit Schmidt; fuit fort. gentilicium; 3. in. IM ectypum; erant fort. contignatae *iam*; *acto[re]* et *crea[ta]* suppl. Schmidt, reliqua ego; 4. supplevi ego; 6. ambo, scil. pater et maritus puellae; 5. 6. expleverunt Schmidt Mommsen.

721.

IX 1527 Pagus Veianus «litt. antiquis»

hospés, resiste et quaé sum, in monumentó lege:
verna Rufria hic sum sita; Iuentia Hilara
monume(n)tum fecit matri et sibi et viro.

B 73

3. *monumetum* lapis.

«Unus recte procedit senarius (v. 1), reliqua iambicos versus male imitantur, clausula enim senarii est *hic súm sita* potuitque versus existere talis *monuméntum matri fécit et sibi ét viro*», Buecheler.

722.

IX 1983 Beneventum

Tarquiniae Mo | deste q(uae) v. a. XV m. VI | d. VI cett.
nam fuit eximia specie miroque decore,
mens inerat vere corpore digna suo.
vade, vale, dulcis!

4. *bade* apographa pleraque.

723.

IX 4508 Ager Amiterninus

D. Laelio D. f. Pal. Marsil[lo] | D. Laelio Mercatori frat(ri) |
D. Laelius Mercator pater | Laelia Nebris mater filio |
quod tu debueras, frater, post tempora no[stra]
maiorum ut faceres more suprema mi[hi],
feci ego cum miseris, miseros quos de(i)nde [relinquis],
invida quod pietas lege sinistră tulit.

B 1118
3. 4. 5. explevit Burmann; 5. *dende* traditur; — 4. *morte* traditur; corr. Buecheler; 5. *tegemus* vel *dolebo* reponit idem.

724.

IX 4666 Aquae Cutiliae

Rutilia Iepriena T. f. mater | Puppia T. f. soror | sibi et suieis

hic est ille situs.

fa]ciundum coeraverunt.

3. exordium dactylicorum, cf. VI, 6275. 25570; 10081; XIV, 3838, all.

725.

IX 5140 Billantes (prope Campli)

d m

Dentriae [Amatae] matri, A. Livio | Decembrio lib. | Dentriae [Stacte] uxori suae, | A. Livio Dentrio | Romano fratri, [Liviae] Amandae | lib. | vixit ann. XX |

hi duo conventi una fata secuti
uno lectui compositi una favilla iacent.

Livius Bassus merentibus

titulum interpolatione graviter laborare vidit Mommsen, qui v. v. 2. 3. 4. nomina restituit pro MEAE (v. 2), NACTAE (v. 3), CIVI (v. 4); nec non et distichon si quod fuit v. v. 5. 6. corruptum esse videtur; potuit sane archetypon fuisse fere tale:

hi duo convenientes unaque fata secuti
lectu uno positi, hic una favilla iacent.

5. ad sententiam cf. IX, 3473, 1: duo — convenientes in uno.

726.

X 6193 Formiae

. . . .

haec est quam coniux condidit atque [pater];

parce opus hoc, scriptor, tituli quod luctibus urgen[t]:
sic tua praetores saepe manus referat.

1. perisse videtur hexameter unus; 3. 4. scriptor est programmatum praetores commendantium; ad sent. cf. XI, 575; Henzen 6975 all.

727.

XII 481 Massilia

nobilis Eugenia praeclari sanguinis ortu,
quae meretis vivit, hic tomolata iacit.
exuit occumbens oneroso corpore vitam,
quo melius superas possit adire domos.
quae prudens anemis permansit pondere morum,
provida laudandum semper elegit opus.
pascere ieiunos gaudens festina cucurrit,
esuriens epulas, o paradise, tuas.
captivos opibus vinclis laxavit iniquis
et pulsos terris reddedit illa suis.
mens intenta bonis, toto cui tempore vitae
actibus egregiis unica cura fuit.
quam subolis labsam bes senis inclita lustris
condedit hic lacremis avia m[a]esta piis.

ex paganis aliqua, velut v. v. 2. 11. 13. 14.
cf. add. p. 813; 13. *subolis labsam* esse subole carentem recte interpretatur Hirschfeld; 14. NIC pro HIC lapis.

728.

XII 722 Arelate

Q. Candi[di] Benigni, fab(ri) tig(nuarii) c | orp(orati) Ar(elate)
ars cui summa fuit, fabricae ‹studium,› doctrin(a) pudorque
quem magni artifices semper dixsere magistrum:
doctior hoc nemo ‹fuit,› potuit quem vincere nemo;

organa qui nosset facere, aquarum aut ducere cursum;
hic conviva fuit dulcis, nosset qui pascere amicos,
ingenio, studio docilis animoque benignus.

Candidia Quintina | patri dulcissimo et Val. | Maxsimina coniugi kar. |

B 483

5. *covviva* lapis.

2. 6. hexametri sunt, 1. 3. 4. 5. heptametri.

6. *docilis* «qui facile docet» est Buechelero vix recte; praedicari docitatem saepe in eiusmodi titulis constat.

V.

FAMILIA INCERTA.

729.

II 970 Arucci

Modesta Mo | desti filia | Pacensis | ann. XII |
t(e)r(ogo), p(raeteriens), d(icas): «s(it) [t(ibi) t(erra) l(evis)!»]

cf. ad II 540.

730.

II 1094 Baetica

C]alethyce | [vix.] an. XXII |

(carminis male descripti nubem supplementorum protulit Krašeninnikow, quae subiecimus):

sist]e gradum quicumque, precor, paulumque m[orare]:
no]sces summisso carmina maesta s[ono].
me in] felix palmā flore[ntem] vit[a ux] sor[em]
[abstulit inmiti mors properata nimis.
quam indigne ex thalamo rapior! nam annos ubi pri]mum
bis vi[xi] undenos, invidă morte prem[or].
m]anibus aram [dis posuit mea maes]ta in [felix]

mater, quae semper] funera nostra [gemit].
hospes, sub parva hac ste]la quicumque vi[debis]
dic, nostro] cineri terra sit usque [levis].
quae quamv]is etiam solacia pra[va dolori]
nos quae turb]a terit laeta freq[uensque sciat],
non renuit dicere h]oc, quod sum [cunctis miseranda]
. . . . (periit pentameter).

B 1195

2. *sist]e* et *m[orare]* suppleruut etiam Bayér et Merchante; 3. *di]sces* vel *no]sce* et *s[ono]* suppl. Bayér; 8. *m]anibus* (ANIRVS apogr. Bayéri) expl. Huebner; 11. *levis* suppl. Bayér. — ceterum putat Huebner v. 4 *primo flore*, quod dedit Merchante, praeferendum esse Bayéri lectioni *palma flore*, et v. 7. (·I· BIS. VI.... Bayér) *ibis* esse corruptum ex *mensis*, utrumque non recte. — Reliqua Krašeninnikowii supplementa haec sunt:

v. 4 sqq.: vae! in] felix palma flore[ntem] vit [a ux] sor[em]
crudeli *) castam me rapuit Lachesis, (vel: inmiti castam....),
vel: vae! in] felix palma flore [in] vit[am invida] sor[s me]
[primaevo dura coniugis e gremio
eripuit castam, quam indigne, annos ubi pri]mum,
vel: vae! in] felix primo flore [in] vit[am invida]sor[s me]
[uxorem castam coniugis e gremio
abripuit teneri, quam indigne, a. u. pri]mum,
vel: me ut] felix palma flore[ntem] vit[a ux]sor [em]
[invida sors leti coniugis e gremio
abripuit castam, quam indigne, annos ubi pri]mum,
vel: ceu] felix palma flore[ns mea] vit[a] sor[orum]
[saevarum inmiti fatipotente manu
rumpitur, heu! nimium properantum: annos ubi pri]mum,
vel: ceu] felix palma flore[ns mea] vit[a] sor[orum]
[saevarum properis rumpitur heu! manibus;
aspico, quam indigne rapiar: nam annos ubi pri]mum,
vel: vae! ut] felix palma flore[ns mea] vit[a] sor[orum]
[saevarum, omnia quae fata regunt hominum,
praecisa est manibus properis: nam annos ubi pri]mum,
vel: vae! in] felix palma flore [abrip]uit [me ux]sor[em]
[mors primo inmiti coniugis ex thalamo],
vel: vae! in] felix palma flore [erip]uit [mĕ] sor[orum]
[primo saevarum coniugis e gremio],
vel: vae! in] felix palma flore [erip]uit [mĕ] sor[ori]
[parcae primaevo.......], *et v. 9*: [maeret quae semper] f. n. [soror],

*) vel: *crudelis*, ut sit *palma* (manus) Nom., *Lachesis* Genet.

vel: vae! in] felix palma Flor[a]e [abrip]uit [mĕ] sor[ori],
vel: ut cadit in] felix palma flore[ns, sec]uit [quam]
crudelis cae]sor, [ipsa ego sic cecidi],
vel: primaevo in] felix palma flore [abrip]uit [mors̆]
me ux]sor[em castam heu! properante nimis]
[coniugis ex thalamo, quam indigne, annos ubi pri]mum;
v. 7: vix]i bis undenos, i. m. pr.;
v. 8: m]anibus aram [dis posuit defunc]ta[e] In[itialis]
coniunx, qui semper] funera nostra [gemit];
v. 11: dicas: huic] cineri terra sit usque [levis].
v. 12 idem pro *pra[va]* — *par[va]* posse legi indicat;

pentametrum nullum excogitasse virum doctum, quo claudatur carmen, valde miror; perpauca etiam Buecheler dedit, qui v. 4 putat subesse tale fere: *hic ego sum infelix prima florente iuventa*, v. 6: *undecu]mum [annum ut vidi, orbant me fata parente*, v. 8: *m]anibus ara m[eis patroni hic est data in agris]*, v. 9: *ossaque praeclaro f. n. tenet*, v. 10: *dicet praeteriens illa(m) quicumque videbit*, v. 11: *Callityches] cineri t. s. u. l.*, v. 12: *flentibus hoc nostr]is et. s. pra[estat]*; equidem ἐπέχω.

731.

II 3495 Carthago Nova «litt. bonis»

Plotia L. (Ploti) et Fufiae l.
Prune haec voc[i]tatast ancilla, heic sitast;
haec qualis fuerit contra patronum, patronam,
parentem, coniugem,
monumentum indicat. — «salve!» — «salvos seis!»

2. est *Phryne*; 5. *salve* dicit viator, *salvos seis* respondet defuncta. ad iambos tendere videtur tituli auctor.

732.

II 3534 Murcia

híc situs cunctís miser]andu[s iúvenis ille cállid]us
míli[tiamque et] ágmi[na fer]r[e, quí d]ura [letí die]
cáptus talis míseris op[tulít luctum par]éntibus
ístis qui bu[stúm fieri functíqu]e cippo inscríbere
nóm[en curarúnt; post quinque annó]s ossa in Germánia[m]
[súnt relata . . . . (reliqua nimis lacera)

B 538

supplevi ex. gratia.

2. ACMI apographum; in medio versu cernitur R litterae pars et in fine c\R/; 3. ante *captus* cernitur hasta I quae potuit ad E litteram pertinere; 4. QVIBV|||S (potuit fuisse F).

3. *par]entibus* suppl. Huebner; 4. *quibus* idem; 5. *cuiu]s ossa* id. hexametris inseruit Buecheler propter clausulas quae videntur esse 3. *parentibus istis* et 4. *inscribere nomen*; v. 5 supplevit ita: *cuius ossa in G. condita flemus inique.*

733.

II 3871 Saguntum

M. Acilius L. f. | Fontanus
eripuit nobeis undevicensumus annus
ingressum iu(v)enem militiam cupide:
Parcae falluntur, Fontanum quae rapue[ru]nt,
cum sit perpetuo fama futura viri.

B 978

2. *unde. vicensumus* marmor; retinuit Buecheler.
3. *iuenem* lapis.

734.

III 3338 Intercisa

cara suis vixit, fuit h]aec quoq(ue) nomine Kar[a]:
abstulit atra dies septe]m post lustra peremptam;
non aevo exacto vitae haec es]t tradita morti.
exequiae factae po]mpa comitante beata.
. . . .]g iunguntq(ue) favil[lam]:
ast nomen cunctis semper m]emorabitur hu[ius]
. . . . . . t . . . . inus oi . . . .

B 419

supplevi ad sensum; 6. *et nomen semper natis memorabitur h.* praeivit Buecheler, qui v. 3 conferri iussit X, 4362, unde supplementum petivi; 4. Ov. Met. 9, 687: pompa comitata suorum; 5. *vir et mulier cubant hi]c* Buecheler dubitans; 7. *sinum solvit, minus olim* subesse putatur: non attigi; fuit fort. subscriptio pedestri sermone conposita.

...e:
...a iacet puélla ⏑ ⏓
...apuerúnt mala;
...fficiunt.

739.

...Laetae |
...moi doluit, pósuit hunc titulúm mihi

...163
...X, 5806.
...nsitivi usus *doluit* verbi exempla congessit Buecheler ad tit.

740.

8879 ager Brixiensis

Audasia Ↄ. l. | Clara sibi et | L. Ofatorio L. l. | Eroti, socio suo | et suis viva fecit |
n]ulla unquam res no[s divis]it

3. trochaei fort. casu effecti.

741.

3191 Roma

d m

Aurel(io) Antonio, cett.
optamus cuncti: sit tibi terra levis!

3. redit VI, 3308.

742.

4373 Roma

Chiae | Ti. Claudius | Bithus bene merit(ae) | tribuit: hoc meruerat. |

2. *hoc meruit* ad dactylica tendit, *hoc meruerat* ad iambos.

735.

III 4533=11294 Aequinoctium

d m

M. Val(erius) M. fili(us) Taurus an. L h. s. e.

. . . .

omnes optamus: sit tibi terra levis!

3. tera; *optamus cuncti* solitum.

736.

III 5679=11821 Lauriacum

. . . . o positum m[onumentum . . . .
. . . . . erept]us fatis cito . . . . . .
. . . . felicibus usu . . . . .
. . . . pi]etate beatus . . . .
. . . . p ebat inu . . . .

sepulcralem viri alicuius titulum fuisse satis certum; filium intellego.

737.

III 8175 Ulpiana

. . . tumulo in . .] isto pietas . . . . . florentis ephebi
. . . .
quem superi . . . a[rt]es docil[em do]c[uere . . . . .
h[unc] post [i]nf[eri] rap[uere . . . .

apographum nimis corruptum.

738.

III 11281 Carnuntum

Vibia C. l. | Citheris | an. XI h. s. e. | virgo hic sepul | ta fida puella ia | cet; ante quidem | tempus fata rapue | runt mala. scripsi | ego per lacrimas | miserabilis mor | te puellae p. p. |

eruuntur metra haec fere:

virgo híc sepulta fída iacet puélla ⏑ ⏓
hanc ánte tempus fáta rapuerúnt mala;

scripsi ego *cett.*, quae hexametrum efficiunt.

739.

V 4170 ager Brixiensis

Clodiae | Laetae |
mors méa quoi doluit, pósuit hunc titulúm mihi

B 163
2. cf. IX, 5806.
intransitivi usus *doluit* verbi exempla congessit Buecheler ad tit.

740.

V 8879 ager Brixiensis

Audasia Ͻ. l. | Clara sibi et | L. Ofatorio L. l. | Eroti, socio suo | et suis viva fecit |
n]ulla unquam res no[s divis]it

3. trochaei fort. casu effecti.

741.

VI 3191 Roma

d m
Aurel(io) Antonio, cett.
optamus cuncti: sit tibi terra levis!

3. redit VI, 3308.

742.

VI 4373 Roma

Chiae | Ti. Claudius | Bithus bene merit(ae) | tribuit: hoc meruerat. |

2. *hoc meruit* ad dactylica tendit, *hoc meruerat* ad iambos.

743.

VI 4530 Roma

dis m.

Aurunceiaes | Magnaes emit | sibi et suis et post | erisque eor(um).

excessit annis emeritis suis.

4. est pentapodia iambica.

744.

VI 11262 Roma

C. Agrilius Firmus sibi et | Agriliae Feliculae L. s. fec(it) | ex visu hunc titulum. |

eodem tempore luctum deposit:
quod vivae cupi(i)t, obitae praestitit.

3. h. e. *deposiit*; 4. *cupit* lapis; supple *praestare*.
3—4. sunt pentapodiae iambicae.

745.

VI 12877 Roma

L. Avianius Did[ymus fecit sibi et . . . . . .
hi sancte coluere deos, vixe[reque honeste],
post obitum Elysios [ut] possent [visere campos].

B 435
2. suppl. Buecheler; *probati*, *beati* sim. in fine priores; 3. suppl. Burmann.

746.

VI 14636 Roma

d m

Ceioniae | Fortunatae | alumnae, | vix. an. XVIII | d. XXXVIIII | Aia Isias. |

quae cum dolore vitam infelicissima
exigo, fecit.

4. est senarius; poterat iungi cum v. 5 hoc modo: *quae c. d. v. infelicem exigo.*

747.

VI 19874 Roma

d m

filius hic situs est Iuli Bassi Bassianus,
annos qui vix(it) X et XIIII soles;
quem quoniam manes, ut alumnum, di rapuerunt,
ne calcare velis, nec grabis esse loco.

B 1224
3. h. e. an. X d. XIIII; 5. = gravis.
2. patronum putat fuisse Buecheler C. Iulium Bassum cs. a. 105; cf. Plin. Epl. ed. Keilii, ind. nom. p. 413.

748.

VI 20634 Roma

d m

Iulia L. l. Prisca | vix. ann. XXVI m. I d. I | Q. Clodius Hilarus | vix. ann. XXXXVI |
nihil unquam peccavit, nisi quod mortua est.

4. pertinet ad Priscam et ad senarium tendit; ad sent. cf. II, 2994; V, 154, 4113; VI, 5767. 8628. 8827. 9141. 9438. 9810. 12871. 15126. 19100. 20153. 20450. 20679. 22848. 23176. 24243. 25022. 25184. 25595. 27257. 29054; X, 4787. 8192; XI, 932 all.

749.

VI 23152 Roma

dum vixi,] placui: vixi [quantumque] libutum est
. . . . .p]ortoris ut . . . . em essem.
. . . . o Nummia | [cum duobus Sul]picis
Sacriti | [o et Priv]igno |

1. supplendi periculum feci; *libutum* cum novum sit pro *lubitum*, vercor ut recte exceptum sit; legendum fort. *tr]ibutum*, h. e. fato.

750.

VI 26648 Roma

. . . . . . Soteri . . . . .
. . . . . . menes . . . . .
. . . . . . pientissima . . .
. . . . . . fuer]unt parentium
. . . . morum quae . . . .

4. 5 remanent fort. ex senariis iambicis.

751.

VI 30107 Roma

si tantum mihi Fortuna largi]ta fuisset,
quantam tristitiam li]quit et officia,
aureum hoc totum tibi, dulc]is, ego aedificasse(m):
de mea pauperie feci]ut et potui.

B 1087

idem versus inconditi redeunt VI, 19175, 7—10, unde supplevi; aliter Buecheler ad tit., gemino epigrammate neglecto; noluit temptare in Anth. s. n.

752.

VI 30129 Roma

supremum vita[e] titulum tibi munus, Ac[as]te,
hunc posuere: tibi [re]rum clarissima fam[a]
detu]lit huc cineres ossaq(ue) in hu[mo peregrina].

B 583

1 fin. *ac[le]t(a)e* h. e. *athletae* Buecheler; fuisse nomen proprium putat Huelsen probabilius, velut *Acaste*; 3. supplevit Buecheler collato Ovid. Fast. V, 98.

753.

VI 30151 Roma

conditus inpensa iacet hi[c curaque suorum]
frater, et hic subito ra[ptus, ut ante, malo];

invida quoi primum rapue[runt stamina fratrem],
nec data fatorum long[ior hora colu.]

B 1018
1. 2. ut supra ego; *hi[c genitoris ⏑ – ⏑]*, *ra[ptus ⏑ – ⏑ iacet]* Buecheler; 3. 4. suppl. Buecheler; aliorum temptamina vide in Anth. s. n.

754.

VIII 1070 Carthago

diis manibus sacrum |
P. Volussienus Pacatus Saturian | us Proculi f. vixit annis
II mensi | bus IIII
ita tibi contingat quod vis,
ut hoc sacrum non violes.

B ad n. 197
senarios fuisse posse monet Buecheler, qui supplet ex. gr. v. 4 *vivo et mortuo*, v. 5 *quisquis praeteris.*

755.

VIII 2907 Lambaesis

d m
C. Iulio C. f. Cl. Maritimo cett.
qui legis, dic: «sit tibi terra levis!»

3. cf. VIII, 2967. 3469. 4502 all.
notum archetypum:
quisque legis, dicas: «sit tibi terra levis!»

756.

IX 3876 Supinum

Q. Spedius P. f. ann. XXVII
pro(bús), pude(ns), amáns parentis

est dimeter iambicus hypercatalectus, ad quem si addas solitum *hic situ'st*, fit senarius integer.

757.

IX 5806 Cluentum

C. Sentidius | Saturninus |
hic mihi hoc posuit, mors mea quoi doluit.

B 985
cf. V, 4170; 2. *hic* ad ea quae praecedunt refert Buech.

758.

IX 6328 Corfinium

M. Atei[us M. l.]
Euodus hic sit[us est: Ni]ce miserrima fe[ci],
quot dolor a[puero] apstulit es[se virum].

B 1154
1. suppl. Mommsen, qui item v.v. 2. 3 distichon efficere adgnovit; 2. suppl. Buech.; 3. supplevi ego; *a nato a. csse sibi* Buech.

758*a*

X 1887 Puteoli

titulus pedestri sermone conpositus exit in verba haec:
parum ego pro v]oluntate‹m› praesti(ti), pro re satis. vale!

supplevit metrumque adgnovit M. Kraseninnikow in egregio opere suo de Augustalibus edito, p. 296 n. 110.

759.

X 4041 Capua

Be]bryx puer
st]a, lapis, in longum et luctu defleta parentum
ne preme, nam teneri corporis ossa tegis.
ossa parens maculat lacrumis cineremque fatigat
fletibus: heu, Bebryx, sic miserande iaces!
nondum septenis bis te perduxerat aetas:
formosum cantu detinet iste rogus.
delicium domini, spes expectata parentum,

exiguom tumuli tempus in arte ci[nis].
edidicisse pias artes testamur am[ici],
atque idem o[b meritum condidimus tumulum].

B 1175
1. suppl. Nohl; 5. omissum *annis*; 7. 8. h. e.: *del. domini, spes parentum, exiguom tempus* (scil. *aetas puerilis*) *est nunc in arte tumuli cinis*, in tumulo arte fabrili confecto; 8—10 supplevi; 8. *citant* Buech. dubitans; 9 fin. AN potius quam AM esse in lapide dicit Mommsen; *anhelum* Buecheler; 10. *o[ptamus: s. t. t. l.]* id.

760.

X 5429 Aquinum

C. Matieni C. f. Ouf. | Oviculae | annorum XXVII | praeco idem dissignator |
tempus victuro mihi longum stamine Parca
aetatis nostrae [p]r(a)e [rip]uit [que c]o[l]u.
nunc ego de cineris [p]a[rv]o conlectus acervo
ossa sub instanti sum positus lapide.
non ulli iam vox mea responsura sodali,
nec veniam matri dul[c]ior atque patri.
me quem nulla dies poterit visura renasci
set bene conpositum fata sivere mea.

B 1144
4. suppl. Buecheler; 9. satis confuse enuntiata; pro *visura* requiritur *videre*, vel pro *quem-cui*; 10. init. an *sat? sic* non est in lapide.

761.

XI 627 Forum Livi

C. Clodi Paulini | vix. ann. XXIIII m. VIII d. X h. VIIII |
Carpis si qui v[i]as, paulum hu(n)c depone la[borem].
Cur tantum pr[o]per(as)? non est mora, dum tec[um] audi[s]
Linguă tua vivum mitique tua voce loquentem.
Oro, libens libens releg[as], n[e] taedio duc(as), amice.
Dum vixi [i]u[ve]nis [lud]is cantavi ceraules,
Iam doctus no[t]us et noctib(us) pervigilavi;

Sit, precor, ut mon[e]am, dico vale, ter[ra levis mi].
Parcite v[os l]acri[mis], miseri [maestiq(ue)] parent(es).
Ad man[es . . . .] rogat[e],
Vt me infern(as) Stygias Dis pater accipiat.
Lamenta quid prosunt? . . . . .
Iam prid[em . . . . .] et v[o]s veniet(is) ibide[m].
Nihil doleo, nec deest, [s]ecur(us) mo[rte quiesco].

B 513

2. *si qui[r]us* Bormann contra lapidem: *vias* Buecheler; 3. DVMIIC lapis; *dum leg[is]* Buecheler; *d. tec[um]* ego; *audi* superest, *audis* vetustiores recte; 5. *releg[as]* suppl. Mommsen; *ni taedio* lapis; 6. *iuvenis* ego ad vestigia litterarum; *v[er]nis* Bormann; *lud]is* Buecheler; *anni]s* Bormann; cogitabam de *dieb]us*; 8. *sacr(is)* Buecheler in apparatu; *sacr(a)* idem in textu; *sacr* lapis ut videtur; olim legebatur *sacro*; 9. supplevi ad incertissima scripturae vestigia; *ut mo[llis]* Buecheler; 10. suppl. ego; 11. quae supersunt nihil dant certi; 13. altera versus pars prorsus evanuit; 14. suppl. Buecheler; 15. *secur* lapis habuit; *secur(a)* Muratori, probante Bormanno; *secur(us)* Buecheler; *morte quiesco* legerat Marchesi.

762.

XIV 632 Ostia — c. a. 182 p. C.

d m

Atticillae |
praenomen Marciae pestis cui dira negavit.

B 845

3. mutilam in fine putat esse Dessau; de libertate nomineque Marcio recte cogitat Buecheler.

763.

XIV 1824 Ostia

hic condita ossa]sunt venus[tae feminae],
. . . . fes] tivitate pl[urima],
aetate quae cecid]ere cuncta[tam brevi].
. . . . e istaec i . . . . .
terram levem opta mi, vi]ator, q[ui legis].

B 87

v. 1. 2 (plurima). 3. 5 (viator q. l.) suppl. Buecheler; 2 (festivitate) suppl. Dessau; 5 init. supplevi ego.

ad v. 3 confert Buecheler III, 6416.

VI.

DOMINI SERVI LIBERTI.

764.

II 6338 *n* (p. 1050) Clunia

d m [s]

Primitius Sem . . . . | Paternae serv(us) an. XII, | Martialis ann. XXXX | , Firmina ann. VIIII, | [D]orcas contu | bernali [p]i[o] | et [fili]ae |

s[íve] apr[os] feróces fudi, [eram]út gratus venánt[ibus],
seú]cervos fugáces cep[i, út er]am [d]elició domus!
m[íhi] Paterna rúra lu[strans] ínstaura[v]it mém[oria]m,
quaé] mihi post honóre[s redd]a[t], cóntinens verí fide[m].

B 238
carminis pessime descripti restituendi periculum fecit Buecheler.
4. *fudi . . . ut* apographum; *fudi ut* Buecheler; *eram* addidi ego; *venantes* apogr., *venanti seni* Buech., *venantibus* ego; 5. metrum non satis bene procedit; certioris tamen vix quidquam datur; 6. *rura bu* descriptum; *rur[e]bu[stum et]* Buecheler olim.

765.

III 1899 Baska Voda

d. m. | M. Allius Firminus | Ursino, f(ilio) | C. Septimi |
Carpop(h)o | ri, delica | to, infeli | cissimo p(uero), | naufragio |
obito an. XI, | cuius membra consum | sit maris per | se
quo[d] nomen titulus praestat suisq(ue) dolorem.

B ·826
2. carpopori; 4. quot.
3. «maris = mare».
4. sanabis hexametrum, si pro *suis* restituas *nobis*; omnino dictum est *suis* quasi praecedat *puer*.

766.

III 2197 b Salonae

Attia M. l. Ampliata | annor. XXIII h. s. [e] |
florénte aetate dépressere véneficae,
mensésq(ue) quinq(ue) et ánnum cum aegrotáverit,
abréptam aetate in ínferi Ditís specus.
hunc títulum posuit Faústus libertaé suae.

de apographo tituli corrupto v. ad III 2197 a.
4. mavolt Haupt «abreptam morte»; ego malim *abrupta aetate*.

767.

III 6475=10762 Emona

Urbana Iuli | Salvi h. s. | Atimetus conserv(ae) fecit |
coniuge direpta meo direptaq(ue) natis,
ei mihi, fatales cur rapuere dei?
nam ter denos egi natales, dum vita remansit,
nunc tumulus cineres ossaq(ue) lecta tegit.
vade, age, nunc hospes, qua te via ducit euntem:
huc omnis fatis turba relicta ruit.

1. h. e. *direptam* (me); 3. solitum *dum vita manebat*, Verg. Aen. VI 608. 661.

768.

III 1653=8143 Giövina-Kubin (Margum)

L. Valerio Sex. f. Vol. Serano | Luco 7 leg. IIII f. f. |
L. Valerius Privatus et | L. Valerius Martialis | liberti et
heredes | a se f. c. |
non fuí maritus ét reliqui líberos
servi domino:
mácte tu! valé!

vv. 4—6 in lapide sive in apographo prorsus corruptos emendavit Huebner. Sequuntur heredum nomina.

6. est tripodia trochaica catalectica casu fortasse effecta.

769.

III 9636 Salonae

o]ptima quae domi[no fueram . . . .
p]ro meritis vitae mon[imentum . . . .
. . . recepi patrono dona[nte . . . .
. . . inmemor umquam . . . .
h]ic posset, si viveret ip[se].
. . . . e . . . ieodcau . . . . . .

B 632

1. *mortuus o]ptima q. domi[ni dare praemia possunt* Buecheler; 2. *dignaque p]ro m. v. mon[imenta] recepi* de Rossi; *nactus pro m. v. mor[umque videbat | mercedem] recipi p. dona [ferente* Leo; 4. *iinmemorum quan* | lapis; 6. lectionis omnino incertae.

770.

III 11229 Carnuntum

C. Pedusius | M. f. Ani. Crem. | veter. leg. XV Apo. |
ann. LX stip. XXIIII | h. s. e. | Amanda l(iberta) posit. |
invida mors rapuit fato crudelis iniquo,
nec licuit pretium [su]mere militiae,
non tantum [vixisse]me, quam ut reddere pos[sem]
haec cara]e et dignae pluruma[quae meruit].

huic, precor, in [longum extenda]nt sua fila so[rores]
ad nostrosqu]e [ad]eat [saepe memor cineres].

B 1011
5—8 supplevit Buecheler.
5. *n. t. [carae cura]m* (*a*)*equam u. r. p.*, 6. *liberta]e et. d. pl. [quam foveat]* idem; ut supra ego; 8. *ac nostros ad]eat [s. m. c.]*, idem.

771.

V 3143 Vicetia

L. Terentius Terentiani l. |
Telephus hac sede, Iucunda Pothusque quiescent,
debita cum fatis venerit hora tribus.
hic locus heredi ne cesserit: inviolati
sint cineres, tum quos cana favilla teget.
Telephus IIIIII vir sibi et suis |

B 1120
3. *tribus* nempe qui v. 2 nominantur; cum *fatis* iungebant Burmann Maffei Orelli, minus recte; 4. nota formula *h. m. h. n. s.* in metricos titulos inseritur rarissime; *teget* non est praesens.

772.

V 5320 Comum

d m
Anniae | Agathonices |
vita brevis longo melior mortalibus aevo, —
nam parvo spatio floruit haec anima;
bis denos perfuncta annos sine crimine morum:
vita beata fuit, spiritus hic nituit.
at patrum miseranda aetas anima cruciatur,
poenaque de longo tempore longa data est.
de senio luctus, senium fletu renovatur:
utraque res mortis durior exitio.
dat tamen haec patronae pietas solacia fidae
iugera quot terrae dedicat hic tumulus.

B 1203
3 fin. usitatius *sine crimine vitae*; 5. archet. *at matris*; intellegendi pater et patronus; 9. *patronae* metrum violat; arch. fort. *servae*, *servo*, vel *domini*, *dominae*; 10. *tumulus* in *titulus* noli mutare; iungenda: *quot i. t. dedicat h. tumulus*; ante *hic tumulus* interpunctio minus placet.

773.

VI 3566=7541 Roma

hic cubat ille bonus
L. Annius Argeus | Compsi l. etc.

1. initium hexametri.

774.

VI 3634 Roma

dis manibus
T. Terentio Titullo . . . . . lib(erti) | patrono bene meren(ti) fecerunt. | Naredimus de suo quod potuit | fecit. |

3. tritum *quod potui* (vel *potuit*) *feci* (vel *fecit*).

775.

VI 5154 Roma

C. Vibius Firmus C. | Vibio Ampliato patrono | suo benem(erenti) titulum | posuit, quod iussit et ro | gavit cum patrona sua | poni: ita factum est. |

2 invenitur etiam metro conceptum:
quod testamento iussit quod et ipse rogavit.

776.

VI 5163 Roma

M' Allienus Sp. f. | Romanus, decessit | ann. XXII; Gutta | puella, delicium eius | ann. VII, eodem die mortua, | uno rogo combusta in uno |

3 ad iambos tendunt sed casu fort.

777.

VI 6225 Roma

Eros libertus | ad aedificia |
in aversa:
Γαῖος Οὐεδουσ[ιος
(epigramma Graecum trium versuum)
na]m spes externis semper committimus oris.

B 811
spes es lapis.
ia]m mavult Buecheler ex Brizii apographo, additque pentametrum talem:
votis nos prohibent invida fata frui.

778.

VI 6309 Roma

Iucundus Tauri | lecticarius
quandi | us vixit, vir fuit et se et | alios vindicavi(t);
quan | dius vixit, honeste vixit |
Callista et Philologus dant |

1. ad nomen cf. VI, 6548; 2—3. possunt in versus cogi, non debent; 4. fort. parentes.

779.

VI 6467 Roma

Heracla Catulli, | Tauri, l., servos |
quod quísque véstrum mórtuo óptarít mihí,
id illi di faciant semper vivo et mortuo.

B 130
1. archet. *id illi eveniat* esse monuit Brizio; potuit *id ei di.*

780.

VI 6609 Roma

T. Sta[tilius T.] | lib. Eros |
pudenter [vixit carus] | suis. have et [vale].

2. erit senarius.

781.

VI 6873 Roma

Q. F]abius Maximi l. Ip(h)itus hic situs est | [S]empronia L. l. Apate, concubina eius, | pro meritis, quae dilexit eum |
te, lapis,] optestor, leviter super ossa residas,
ni dolor [exsistat], qua requiens homini est.

5. suppl. Aquari.

782.

VI 7233 Roma

conliberti et conservi merito posuerunt

B 831
versum adgnovit Buecheler.

783.

VI 9290 Roma a. 13 ante Chr.

Hilara minor Midaes min | istra simitur cum Mida | sita est· in eadem olla; Quartio | gratiam rettulit merentei | Hilarae, quod viva rogavit; | sepulta est a. d. VI K. Apriles | Ti. Claudio Ner(one) P. Quinctil(io) Var(o)cos. | Mida cubicularius III vir hic situs | est; Hilara minor viva rog | avit, ut ossa sua in olla Midaes | coicerentur, cum mort(ua) esset. |

B 365
decerpta esse nonnulla ex carminibus, velut 1. *ministra simitur*, 3. 6 *quod viva rogavit* (cf. VI, 5154) vidit Buech.

784.

VI 9437 Roma

d m

quicumque es, puero lacrimas effunde, viator!
bis tulit hic senos primaevi germinis annos,
deliciumque fuit domini, spes grata parentum,

quos male deseruit longo — post fata — dolori.
noverat hic docta fabricare monilia dextra,
et molle in varias aurum disponere gemmas.
nomen erat puero Pagus; at nunc funus acerbum
et cinis in tumulis iacet et sine nomine corpus!

B 403
2. *germinit*; 7. *nunt*, lapis.
6. iunge *et in molle aurum varias d. g.*; ad v. 2 attulit Hosius Sil. It. X, 493; ad v. 8 init. Ov. Trist. IV, 3, 45; ad eiusdem v. fin. attulit Buech. Verg. Aen. II, 558.

785.

VI 9938 Roma s. I p. C.

Pistus, | N. Vibi Sereni tonsor |
Pistus et inpubis situs hic: crudelius ultra
quid quaeris? forma nec minor ipse sua.
in lachrumas dedit ossa novas: revocatus in iram
surge, dolor, tacite ne cadat hora gravis!

B 989
4. PIVOCATVS lapis.
4. 5. videtur Pistus secundo loco post fratrem sororemve esse mortuus; *dolor revocatus* est *renovatus*, qui *surgendo* h. e. crescendo in iram mutabitur; tritis ex archetypis concinnavit Martialis tonsoris elogium VI, 52 neglegenter admodum; magis placent eiusdem carmina sepulcralia I, 88. 93. 101 all.

786.

VI 9980 Roma

Italiae, | Cocceiae Phyllidis vestificae | veixsit anneis XX |
Acastus conservos |
pro paúperié fecít suá.

3. numeri non fortuiti.

787.

VI 14472 Roma

aurea pro meritis huic ma]lunt, exsigu[um set,]
quod licuit, munus funct]i pre amore di[carunt].

occidit, et tristes decepit maesta fovendo.
set nos solliciti memoresque parentis amore
matrem cum nato coniuge cumque suo
securos colimus, memores de nomine nostro;
et faciet suboles, multos memorata per annos,
sacra deis patribusque suis, memoresque priorum
et memores nostri, nostrorumque alta propago
aeterno servent semper memorabile nomen.
quisquis es, aut olim nostra de stirpe futurus,
sis memor antiqui nominis et tituli,
in quorum titulo hic datur esse locus;
et domŭs aeternae tu tueare focos.

B 1216

4. *morte* lapis; non mutavi; 5. *coniuge* lapis; cf. I. N. 6057; 8. *soliciti*; 15. *est*, lapis; 17. in *tumulo* noli mutare.

7. *decipere parentes* dicuntur liberi morte praematura abrepti; velut VI, 27805. 29195. 30250; IX, 2105; X, 2601 all.; 14. conferri iussit Buech. Verg. Aen. II, 583.

793.

VI 21861 Roma

quondam] hic patronae cum disiecta ossa iacerent,
resti]tuit cultu sedes et dedit ossa loco.
nunc e]x nomine nunc titulo, Maiania, tuta tuo;
de]bita libert[ae] Chilae reddidit et meritae.

B 1216

1. supplevi ego (*carae*, *idem* B.), 2. 4. Bormann; 3. Buech.; *sis ex* Haupt; 4. *libert* lapis puncto tamen deficiente.

794.

VI 22355 *a* Roma

A. Memmio Claro | A. Memmius Urbanus | conliberto idem consorti | carissimo sibi. |
inter me et te, sanctissime, mi -| conliberte, nullum
[illegible] disiurgium fuisse conscius | sum mihi;

hoc quoque titulo | superos et inferos testor deos | ,
una me tecum congressum | in venalicio, una
domo liberos | esse factos, neque ullus unquam |
nos di(i)unxisset, nisi hic tuus | fatalis dies. |

2. *idem isdem* saepe adverbii loco poni notum; 3—8 licet pedestri sermone composita sint, metri tamen passim apparent frusta et quidem iambici, velut *disiurgium — mihi, et inferos t. deos, una — venalicio, nisi — dies*; carmen tamen integrum non restituitur.

795.

VI 22740 Roma

hic est condita delicata Mus[a].

hendecasyllabum esse viderunt editores.

796.

VI 23472 Roma

o, utinam vivo potuissem praemia morum
reddere! nunc lacrimas accipe pro meritis.
nam semper, fateor, tacita te mente probavi:
detexit sensus ultima flamma meos.
tu columen, rerum semper tu cura mearum;
nunc eris et luctus tu quoque causa mei:
ossibus infundam quae nuncquam vina bibisti.
dis manibus | Onesimi; Anicetus carissimo
fecit domino |

B 1107

4. h. e. *rogi*; 5. cf. Hor. Od. II, 17, 3—4: mearum grande decus columenque rerum; post v. 7. lapis integer est, etsi requiritur pentameter talis:

et sertis lacrimans ipse colam tumulos,

vel ut dedit Leo:

et merito dicam: sit tibi terra levis.

797.

VI 25987 Roma

P. Scantius | Philetus | fecit sibi et | Scantiae | Nice
lib(ertae) | requietorium |
amici, bene facere semper studiosus fui.

3. ad numerum iambicum tendit.

798.

VI 29436 Roma

Ummidiae manes tumulus tegit iste, simulque
Primigeni vernae, quos tulit una dies:
nam Capitolinae compressi examine turbae
supremum fati competiere diem.
Ummidia(e) Ge et P. Ummidio Primigenio |
vix. an. XIII, P. Ummidius Anoptes lib. fecit. |

B 1159

3. de agone Capitolino cogitat Buecheler; de aliis etiam sacris Capitolinis posse intellegi nemo negabit; 4. *competere* pro *simul* sive *una petere* rarum; conferri iubet B. X, 1920: *fata suum petiere diem* minus recte.

799.

VI 30120 Roma

diis fretus, vitae intrepidus, mel[ioribus instans,]
fatorum inmetuens, rerumque i[ndustrius hic est].
Victorem statui nostrorum cu[ra peregit.]
conser[vo . . . . . .] m. suo [b. m . . . . .

supplevi.

1. scande *dis*; MEI | traditur; 3. conservos puto posuisse Victori conservo, quod etiam latere videtur in v. 4.

800.

VIII 9375 Caesarea

dis manibus
Auxesis ann. XIIII | Iuli Rufi veterani |
pietátis causa vérnaclae suaé.

801.

IX 1733 Beneventum aetatis liberae rei publ. exeuntis

. . . . leiber[ta] . . . .
patrono bene me[renti]
ad quém] deducta sum aé[tatis virgó tenerae],
in quá domo ni[l úmquam ego offendí mali.]
patrónus hoc m[oniméntum praestarét mihi]
leibértae Aemilia[e mállem, quam manérem ego],
quod víserent m[ea lúmina ipsiús rogum]
et [títulum ponerem ístum dilectó meo].

B 60

supplevi ego.
4. *ni[l nisi voluptatem tuli]* Buecheler; 6. *m[onumentum nunc fecit mihi]* idem; 7. *quod* mihi est *quoad.*

802.

IX 1880 Beneventum

Maroni alumno | C. Calpurnius | Lausus
dominó dilectus, quóquo iret, sempér comes,
poculí minister, dóctus pālaestraé puer eques,
sepúltus hic sum nátus annos octo et decem.

B 100

3 fin. *eques* refert Buecheler ad v. 4 init., quem legit hoc modo:
eques s. hic s. annorum octo et decem.
diffidebat olim Mommsen carmini ut interpolato.

803.

IX 3009 Anxanum

nutricis tumulum] Felicis cerne, viator:
vixerat illa sui]s cara superstitibus.
cui quondam nivei] dedit uberis anxia lactem,
victum post summo g]ratus honore dedit,
atque obitae tumulum nu]trici fecit alumnus,
dilectum sacrans] Manibus hunc cinerem.

B 1280

5. *nu]trici* suppl. Mommsen; totum carmen tractavit explevitque Kraŝeninnikow in Ephemer. Min. Publ. Instr. vol. 287 (1893) m. Iun. p. 147 (sect. class.), quem secutus sum in v.v. 4—6 supplendis; v.v. 1—3 idem supplet hoc modo:

ossa hic nutricis] felicis c. v,
semper cognati]s c. s.
dulcem cui nivei]d. u. a. l., vel
pleni cui niveum]d. u. a. l.;

1—3 ut supra, explevi ego; dedit B. ex. gr. haec:

hunc titulum mammae f. c. v.
quae vixit natis c. s.
cui quondam puero d. u. a. l.
nunc ipsi tumulum gratus h. d.
et carmen pius hoc nutrici f. a.
sacravitque deis m. h. c.

804.

IX 3122 Sulmo

Scopeni | ann(orum) XI | Vettia Natalis, | Vettia Prima | p(osuerunt)
fato crudeli si qua est erepta puella,
certe ego, quae dominae cara puella fui;
quae me omnes artes docuit, doctissima cum essem,
rapta Scope nunc legor hoc titulo.

B 1213

5 fin. *doctissima ut essem* requiritur; *docuit. doctissima* B.; an fuit *doctissima cum esset?* 6. deest *fatis*; *a Persephone* Heinsius emendabat, *tegor h. tumulo* Burmann, uterque otiose. — *doctam eroditam omnes artes virginem* libertam habes VI, 10096; cf. 25808.

804 *a*

IX 3741 Marsi Marruvium

Q. Pacidaeus Q. C. l. | Auctus |
patronis placuit.

2. init. hexametri esse posse non nego, cf. XII, 4756.

805.

IX 3955 Alba Marsorum

quoi post acerbam mortem dominu]s se optulit,
monumentu]m ut faceret . . . . . . de se cemvelat
natu] quadrimus [erat, Amoenu]s nomine.

B 79
suppl. Buecheler ex. gr.
2. eleganter lusit idem:
m. ut f. quippe et ipse gemuerat,
vel: iam se ad discendum studio]sse optulit,
artifice]m ut f. [dominus] de se quem velit.

806.

IX 4816 Forum Novum «c. a. 90 p. C.»

T. Flavio T. l. Antiocho | Eros et Viola liberti | patrono
et sibi et suis fecerunt | etc.
quod quísque vestrum mórtuo optarít mihi,
id ílli eveniat sémper vivo et mórtuo.

B 129
ad sent. cf. VI, 23685, et Buech. ad tit.

807.

IX 5059 Ager a sinistra Vomani superioris

gr]atus qui fuera[t d]ominis liberq(ue) patronis
c]oncidit et lapide hoc ossa tegenda dedit.

B 1003
1. suppl. *servus*; 2. concinnius *lapidi huic*.

808.

X 1920 Puteoli

fata suum petiere diem: qui reddidit (ille)
hic situs est.
Philadelphus | Sexsti Cerinthi dispens(ator) |
vixit ann. XXXV |

B 464
1. *qui reddidit* nempe debitum *fatis* sive, ut dici solet, *naturae*; *ille* ego; *hic est* Buecheler, qui *Philadelphus* metro inserit.

809.

X 2381 Puteoli 5 ante Chr. n.

M.' Egnatius M.' l. Lucullus | pr. nounas Ianuarias | imp. Caesare Augusto XII L. Cornelio Sulla cos. |
manumissus eodemque die decessit carus amicis,
annorum natus XXXI.

3. nota clausula hexametri, cf. ex. gr. Hor. Sat. I, 6, 70.

810.

X 2804 Puteoli

d m

Ofiliae Ampliatae, | vix. ann. XXII m. IIII |
hoc est puella, quam delicato corpori
rure morari destinas.

metrum Horatianum; 3. archet. *puer quem.*

811.

X 4917 Venafrum

Narcissus vil(icus) | T. Tituci Floriani | et Teiae L. f. Gallae | vixit an. XXV |
debita libertas iuveni mihi lege negata
morte immatura reddita perpetua est.

B 1015
4. de manumissione post mortem (Petron. c. 65) cave accipias.

812.

X 5313 Casinum

. . . .

patró]nus fecit, q[uód debuerat ílla mihi:]
vitá per]acta pósita in [hoc tumuló iacet,]
fatíque i]niqui deíncep[s vi ambas pérdidi].

1. periit nomen defunctae; 2—4 supplevi ad sensum; 4. mortua est fortasse liberta eademque coniunx, praecedente filia.

813.

X 8192 Puteoli

Graniai A. l. Clarae | lib(ertae) frugi, vixit ann. XXIII |
stomachúm mihi nullu[m] ‹uncquam› fécit, nisi quod
mó[rtua est].

814.

XI 117 Ravenna

. . . .

class. s. s. et | Spedia Prisc[a] [l.] alumno kariss.
b. m. p. |

o fata brevia contrariaq(ue) mihi,
quae mé levastis párvolae vitaé meae,
ut húc venirem ánnis plenus (úndecim).
nam omnía fecerunt, quórum alumnús fui.

B 102
5. hoc; XI.
sunt trimetri iambici male facti.
3. *brevia mihi nimis contraria* reponi mavolt Buecheler; Verg. Aen. VII, 293 *fatis contraria nostris* confert Hosius; 4. rarum et priscum pro *levastis me vitā*; 6. archet. *quorum delicium fui* putat habere Buecheler.

815.

XI 1118 Parma

d. m. | Xanthippes sive Iaiae | C. Cassius Lucilianus | alumnae dulcissimae |

seu mortis miseret, seu te vitae, perlige!
nomen Xanthippe, Iaia eadem ludicro.
quot exsprimens dolore fugit anima corpore,
hic conquiescit cunis terrae mollibus.
quam trino annorum filo proterentia
novem post mensum fata conficiunt malo:
lues ignita torret ultra quot dies.

venusta, amoena, intellegens et garrula,
quam, si qua pietas insitast caelestibus,
viventi ingenio, soli et luci reddite,
altoris memorem, quem parentes dixerant,
cum primum natust, Lucilianum Cassium.

B 98

3. an fuit *exspirans?* 6. eata; 7. *ultra aliquot* rectius reponetur.

1. *perlige* lapis, cf. I, 1007 (Iucundi lectio); I, 1306; 2. 3 iungit Buecheler, qui *exsprimens* tuetur copulatque cum *ludicro*; *eaedem* recte interpretatur dativum; corrigebatur olim *eadem* perperam; 6. fin. *mala* Bonada Meyer non necessario; *malum* morbum nominari monet Buecheler, qui iungit *malo novem mensum*; 7. *quot* est pro *quotquot* eidem; *quinque dies* (*quin* compendio) legitur nunc in lapide restaurato; *quinquies*, *quindenos*, *noctes et dies* emendabatur; 9. confert Burmann Verg. Aen. II, 536: *di si qua est caelo pietas.*

816.

XI 1273 Placentia

A. Socconi(o) [C]hresto Attice l. | v. f. sibi et patrono |
libe]rta hoc titulo patronum pietatis honorat:
quicquid id est, gratum manibus officium.
(quod fecit) non iussa tamen nec voce rogata.
hic aliis obiit, vivit libertae suavis patronus.

B 1009

1. *a. socconi. attice l.* | | | *hresto v. f.* | *sibi et patrono* lapis habuit, u videtur; 4. supplevi sententiam; *pro meritis* Buech.; solitam formulam *non iussa testamento n. v. r.* reponit Hirschfeld praeeunte Burmanno recte fortasse; 5. debuit esse pentameter talis fere:

hic aliis obiit, at (vel *sed*) mihi vivus adest,

vel ut B. dedit:

hic aliis obiit, vivit at usque mihi.

817.

XI 3771 Careiae

d. m. | Terentiae P. f. Asiaticae | P. Terentius Quietus alumn(ae)
hic iacet exanimum dilectae corpus alumnae,
quam Parcae insontem merserunt funere acerbo: —

nondum etenim vitae decimum compleverat annum —
et mihi crudeles tristem fecere senectam.
namque ego te semper, mea alumna Asiatica, quaeram
adsidueque tuos voltus fingam mihi m(a)erens;
et solamen erit, quod te iam iamque videbo,
cum vita functus iungar tis umbra figuris.

B 430
6. *merens*, lapis.
2. Vergilianum *funere mersit acerbo*; 7. *tis* tuis, cf. *Georges* Lex. d. lat. Wortf. col. 705.

818.

XII 912 Arelate

Vitalis M. | Verati Clari | ann. V hic s(itus) est |
inspéxi lucem súbitoque ereptá est mihi:
ita néque domino lícuit e me gaúdia
percípere, nec me scíre, quid natús forem.

B 78
2. *subito quae*; 3. *liquit e mae* lapis.
2. *subito quae* tuetur Buecheler; 3. *neque* cf. VIII, 11824.

819.

XII 5026 Narbo «litt. I opinor s.»

C. Of[illi]us C. l. | Pal. A[rimn]estus | vivos [sibi] et |
Mindiae M. f. Primae | uxori et | C. Ofillio C. f. Procul[o] |
filio |
barbara quem genuit tellus, hunc tradi[d]it usu[s]
servitio, [i]ngenium ut flec[t]eret inmerit[o].
quaesitum ex pat[re], ut potuit, s[i]bi nomen adaux[it]
et pretio [obtin]uit, quod prec[e n]on valuit.
officiis vicit [do]minum nec verbera sens[it],
p]raemia non habuit, pignor[a] quae potuit;
quid properas, [h]ospes: requies tibi nota parat[a es]t
hospitium hoc populo semper ubique patet.

horarum numerum, quem suspe[ct]a[s, q]uoque senti,
    summa[nĕ], securum [perge, viator, iter].

B 1276
cf. add. p. 853.
1. nomen suppl. Bormann Buecheler; 4. 5 suppl. Buecheler; 6 suppl. Hirschfeld; 7 *obtin]uit* suppl. Barry; 7 fin. 8. 9. 10 suppl. Hirschfeld; 12. Buech. 13 supplevi ego; multo laxiore scriptura exarati sunt quam ceteri neque ante *securum* quidquam in eodem versu fuit insculptum; 11. cf. Petron. 71 (p. 48, 22 B[3]); 13. *summanere* novum pro manere sub re nec diu; *summast s. te cito quae faciat* Buecheler eleganter.

820.

XII 5276 Narbo «litt. s. I inc.»

. . . .
libertus comb]usta igni fidissumus atro
    corpora quae rapuit, condidit hoc tumulo.
nec sibi nec matri natos aetas sua plorat,
    bis senos annos non habuere supra.
ne terra aliena ignoti cum nomine obissent,
    hic titulus parvo proloquitur lapide.

B 1073
defuncti duo sunt maritus et uxor, qui natos non habuere, quippe qui obierint annos et ipsi nati non plus XII; cf. Friedl. Darst. I[6] p. 565; de sponsis quominus cogitemus obstat v. 3; condidisse corpora videtur libertus eorundem.—
ante v. 1 perierunt nonnulla; 1. *amborum pater* B.; 2. *rapuit* fatum; 5. ne oblivioni dentur corpora simul et nomina eorum; praestat certe *sine nomine.*

821.

XIV 207 Ostia

his tegitur] tumulis . . . . [V]enustus,
. . . . em cura . . . [vitae . . . hon]estae
. . . . i portu gi . . . . [disp]ensator
nullius hic m]erito victus . . . t domino . . . atione
sumpti]bus e propri(i)s [sedem titulu]mque paravi[t]
. . . . . . has suppre[mas sedes] . . .
. . . . via]tor qui [legis]
. . . . pers]olvi de[bitum]

1—5 videntur fuisse hexametri, 6—8 senarii iambici. v.v. 1 init. 2. 4. 5 (praeter *titulumque*). 6. 7 (legis) 8 supplevi ex. gr.

822.

XIV 2298 ager Albanus c. a. 20 p. C.

M. Aurelius Cottae | Maximi l. Zosimus | accensus patroni |
libertinus eram: fateor; sed facta legetur
patrono Cotta nobilis umbra mea.
qui mihi saepe libens census donavit equestris,
qui iussit natos tollere, quos aleret,
quique suas commisit opes mihi semper, et idem
dotavit natas, ut pater, ipse meas,
Cottanumque meum produxit honore tribuni,
quem fortis castris Caesaris emeruit.
quid non Cotta dedit? qui nunc et carmina tristis
haec dedit in tumulo conspicienda meo.

B 990
tituli primarii enarrationem vide ap. Henzenum Ann. dell 'Inst. 1865 p. 6 sqq.; cf. Marquardt Prl. I[2] p. 178 not. 4.

823.

XIV 2302 ager Albanus a. p. C. 11

C. Iulius Aug. liberti | libertus Eros | pistor candidarius | per annos, quos inter | mortales fuit ante eum diem, | qui fuit VI idus Mai., vixit | annos L. huius sacravit | Iulia Glaphyra colliberta | et praestitit officia |

2. *quos i. m. fuit*, 4. *praestitit officia* e metricis videntur desumpta; cf. XIV, 3838: *quae semper meritis praestitit officia*; etiam *sacravit* in clausula hexametri saepe observatur.

824.

XIV 2485 Castrimoenium

C. Herius Felix patron(us) | Heriae Helpinis |
hic est ille situs Herius Felix coaequalib(us) cuncteis,
quei veixit annos viginti,

quei me reliquit leiberta(m) Helpine(m)
annorum natam XIII, sibi unice caram,
quae illius ossa restituit post annos viginti,
et monumentum nobis aedificavi.
qui legit, discat esse pius.

ad metra adspiravit qui fecerat.

1. nominat. *Elpis*, sive *Helpis*; 2. *hic est i. s.* initium hexametri passim obvium; 6. h. e. *restitui*; 8. redolet pentametrum.

825.

XIV 2709 Tusculum

dis manibus sacrum
M. Gellius Maximus Phoebo lib. optum(o)
hic situs est quondam Gelli pars maxima Phoebus:
adfectus omnis possidet iste lapis.
vix consummavit septem quinquennia lustri,
oscula ferventem nec tenuere animam!
quod si mutari potuissent fila sororum,
gauderet condi Maximus hoc tumulo.

B 1248

5. *consumavit*, lapis.

4. cf. I, 34: magna(m) sapientia(m) multasque virtutes aetate quom parva posidet hoc saxsum; 7. clausula sollemnis.—

5. attulit Buech. Stat. Silv. II, 2, 6; IV, 2, 62; Mart. IV, 45, 3; quibus addi iubeo Stat. Silv. V, 3, 253 (*quinquennia* eadem hexametri sede Ovid. Met. IV, 292; Stat. S. V, 3, 113 all.); 7 fin. cf. Stat. S. I, 4, 123, all.

826.

XIV 2737 Tusculum

Rhanidi Sulpiciae l. | delicio |
nata brevi spatio, partu subiecta nec ante,
testatur busto tristia fata Rhanos:
namque bis octonos nondum compleverat annos,
et rapta est vitae, rapta puerperio!
† praentis tumulus duo funera corpore in uno,
exequias geminas nunc cinis unus habet.

2 fin. nupsit virgo; 3 fin. *rhanos* pro *rhanis* errore quadratarii ex sq. *annos*; 6. *praegnantis* Bormann; *praesens hic* Burmann in Anthol.

827.

XIV 3826 Tibur

d m s

altori ob meritum dicat hanc Octavius aram,
acri homini adque alacri, forti, fido adque venusto;
cui domus Assuribus, fuerat cui Quintio nomen.
hic in flore cubat, longum securus in aevom,
post ter vicenos et tres bene consitus annos.

B 488

3. *assyribus* tradi solet; *assuribus* Ligorius adprobante Dessauio; 5. *consitus* vel *consilus* traditur; *conditus* mavolt Dessau, recepit Buecheler; posse tamen de solito floris ornatu (*in flore cubat*, v. 4) cogitari monuit idem; cf. etiam inferius n. 840, 3. 11.

VII.

AMICI ET SODALES.

828.

II 1293 Salpensa

Pylades Anni Novati patris | h. s. e. |
subductum primae Pyladem haec ara iuventae
indicat, exemplum non leve amicitiae:
namq(ue) sodalicii sacravit turba futurum
nominis indicium, nec minus officii.
dicite, qui legitis, solito de more sepulto:
«pro meritis, Pylades, sit tibi terra levis!»

B 1103
4. *nanq*. lapis.
2. hiant *Pyladem haec*; *Pyladen* Murat.; requiritur tale: *iuvenem esse*
3. fin. praedicatur amicitia in hoc Pylade ut in illo antiquo.

829.

II 4315 Tarraco

d m

factionis venetae Fusco sacravimus aram
de nostro, certi studiosi et bene amantes,

ut scirent cuncti, monimentum et pignus amoris.
integra fama tibi, laudem cursus meruisti;
certasti multis, nullum pauper timusti,
invidiam passus semper fortis tacuisti,
pulchre vixisti, fato mortalis obisti.
quisquis homo es, quaeres talem. subsiste, viator,
perlege; si memor es, si nosti, quis fuerit vir, —
fortunam metuant omnes, — dices tamen unum:
«Fuscus habet titulos, mortis habet tumulum:
contegit ossa lapis; bene habet. Fortuna, valebis!»
fudimus insonti lacrimas, nunc vina; precamur,
ut iaceas placide: nemo tui similis.

B 500

1. confert Hosius Verg. Aen. V, 48 *sacravimus aras*; 2. exspectem *circi*, sed non premo; *certos amicos* dici monet Buech.; 3. fin. confert Buech. Verg. Aen. V, 538. 572; est clausula saepe obvia;

4. equidem malim *cursu*; 4—7 nota homoeoteleuta; 8. *quaerere* in sepulcralibus passim pro *desiderare*; *quaere(n)s* Kaibel non recte; 11. *mortis* iunge cum *tumulum*, non cum *titulos*; 12 fin. confert Buecheler IX, 4756: spes et fortuna, valete! v. Prelleri R. M. II³ p. 254 not.

ad v. 11 confert Hosius Ovid. Her. VII, 74; Trist. I, 11, 30 ubi occurrit locutio *titulus mortis*; sed cf. X, 4428. 5020.

830.

VI 1951 Roma

d m

C. Clodius Felix
hic ego Murinus praeco Felix, cui tales amici
complerunt animos, ut post me nomen haberem,
Lucius et Claudia, quod sunt me dignati munere perpetuo.
vos precor hoc, superi, ut vitam post me servetis amicis,
et possint nostris Bacchum miscere favillis,
floribus ut spargant saepius umbra(m) levem.

B 1256

2. *nomem* lapis.

carmen fuisse factum in memoriam Murini praeconis, ad Felicem temere adcommodatum putat Henzen; sed potest *Murinus* signum fuisse eiusdem C. Clodi Felicis, ut et B. opinatur.

1. *hic ego sum* archet; 3. nominibus eliminatis fit pentameter: *quod sunt d. m. p.*; 4. *post me* abundat; 5. exspectes *ut*, 6. *et*.

831.

VI 2938 Roma

Sex. Naevio | L f. Pub. | Verecundo, sign. | coh. XIIII,
nato | Veronae
ossa relata domum, cinis hic adoperta quiescit;
heredes titulum, versiculos Cornelius epoi,
conlegae et amico.

B 1099

4. in EPOI vel EROI latere cognomen Corneli putat Henzen, velut EROS; cogitabam olim de *epoi*=ἐποίει, ἐπόει, quod video nunc et Buechelero placuisse; *Tiburtinus epoese* legitur in titulo Pompeiano B 935, 13; *versiculosque dicant* fuisse in archet. putat B.

832.

VI 4379 Roma

Clodia M. l. Secunda
o, quanta pietas fuerat in hac adulescentia,
fidés, amor, sensús, pudor et sánctitas!
nolí dolere, amíca, eventúm meum:
properávit aetas! hóc dedit fatús mihi.

B 81

2. exigit metrum *o qu. p. fuit huic adulescentiae*; 4—5 saepe obvia, cf. VI, 4385. 5150. 8023. 17196 all. et Buech. ad n. 145.

833.

VI 6275 Roma

hic est ille situs, qui qualis amicus amico,
quaque fide fuerit, mors fuit indicio.

B 999

2. EVIT, lapis.

1 init. cf. VI, 8553. 10081; *amicus amico* plebeium et Petronianum, cap. 43. 44; cf. VI, 25570, et *Otto*, Arch. f. l. Lex. V p. 384.

834.

VI 6502 Roma

desinite, aequales, Plocami lugere sepulti
fata frequentatis funeris exsequiis!
in requiem excessi: quod quaeritis, id repetitum
apstulit iniustus creditor ante diem!
compositos tantum cineres humus integat, oro,
inque vicem pietas vestra parentis eat!
Anthus Plocamo coaequali.

B 1001

3—4 redit ad solitum *naturae debitum exsolui*; 6. parens praecessit neque mortuum pietate prosequi potuit.

835.

VI 9316 Roma

. . . .

vixit ann. XXXV | collegius cursorum |
Menoga Securi: sit tibi terra levis!

B ad n. 1124

2. *Securi* nomen domini; *Menogam* esse *Menogenen* recte vidit Buecheler.

836.

VI 9372 Roma

. . . . . . P. l. dispen[sator . . . . | amicus conservis | et fratribus carus | qui vixit [pauper]dum | [licuit sine]cura parc[is]s[ime].

1—3 locutiones redeunt in metricis.

837.

VI 11464

C. Allidio Hermae |
qui quidquid dixit, dulcis amicis erat;
hunc quoque post mortem ⏑ ⏑ – deflemus amici.

B 1261

1. *dixit* lapis; malim *vixit*; *amiciis* lapis; *amicus* emendabat Passionei perperam; 2. desideratur *semper*, *cuncti*, *maesti*, vel simile quid.

838.

VI 18209 Roma

Cn. Flavius Cn. l. Sosia | Cn. Flavius Cn. l. Apollonius |
sei qua renascentes optant certamina laudis,
ex nostra aspiciant facta priora fide.

B 1077

2. *renascentes* h. e. posteri; 3. duos collibertos amicosque fuisse significatur, quales fuerunt Memmii Clarus et Urbanus VI, 22355 *a*; de fide erga patronum cogitat Buecheler.

839.

VI 20466 Roma

Iulia C. l. Felicula
Felicla hic misera consumptast morte puella,
dulcis, amicorum concupienda iocis.
sit tibi terra levis, tumuloque adsurgat amomum,
et cingant suaves ossa sepulta rosae!
vale!

B 1064

3. *concupiendus* a *concupere* ἅπ. εἰρ.

840.

VI 21200 Roma

Lezbiae ossa hic sita sunt |
hospes, sta et lachruma, si quicquam humanitus in test,
ossua dum cernis consita maesta mihi,
quoius laudati mores et forma probatast
Anchialo, quem cura anxia debilitat.
Lesbia sum, quae dulcis mores sola reliqui
et ⟨quod⟩ vitam vivens parui in officieis.

sei nomen quaeris, sum Lesbia; si duo amantes,
Anchialus dulcis cum suave homine Spurio.
«sed quid ego hoc cerno?» — mea sunt hic ossua in olla
consita; vive, hospes, dum licet, atque vale!

B 973
9. SPVRLO traditur.
3. malim *mea*; 5. de hoc synizesis genere rarissimo cf. Luc. Muelleri d. r. m. IV² p. 362; post Augusti aetatem apud poetas fere non invenitur; 7. *quod* pro *quoad* vel *quot* solet accipi vix recte; est fort. *quae* corruptum compendio male soluto; *et* ad v. 6 refert Buecheler; 9. requiritur *suave homine* in fine pentametri, sed omnino poetae nostro pentameter improspere cessit; *A. d. suavis homo Spurius* emend. B.; 11. cf. Petron. c. 34 B³ p. 23, 36.

841.

VI 23107 Roma

Cn. Numis[i . . . . .] | Plagulei a . . . . . | Primae . . . . .
fatalis, anima m[isera, te vis obruit]
et multa es perpes[sa in vita exigua mala].
quo reccidisti, anima, [a malis requiem petens?]
nam quid aliud apstuli[sti vitae nisi malum?]
amici et sodales concordes [posuerunt].

B 143
supplevit Buecheler, nisi quod v. 3 dedit *perpes[sa, ut nata ex nihilo es, mala]*; ut supra ego; 5. *nam* abundat; quaesitius erit *aliud* ut *alid* pronuntiare, ut mavolt Buecheler.

842.

VI 23548 Roma

Optatus, Nireus, Anthus | amici sodales | Pactolo, | de familia Q. Satrieni Pollionis |
nos tibi digna tuae monumenta extrema favillae
fecimus, at nobis tu gemitum adsiduom!

B 1002
3. *tuae favillae* etsi potest in id genus poemate pro secundo casu accipi, praestat tamen cum *tibi* copulari.

843.

VI 25570 Roma

Rufioni Rutiliae | servo dedit | C. Vehilius Albanus |
hic est ille situs, qui qualis amicus amicis,
quaque fide vixit, mors fuit indicium.

B 1000
2. cf. Petron. 43. 44: amicus amico; 2—3 redeunt VI, 6275.

844.

VI 30114 Roma

[Annius hic recubat Phoebus: quod scire, viator,]
sufficit anne tibi? cetera nosse libet.
vixdum terdenos fatum mihi neverat annos
vixdum servili colla levata iugo,
cum mea Lethaeae ruperunt fila sorores.
di, bene, quod nobis talis a[micus erat];
qui dedit inferias, qui frigida [legit et ossa],
et tumulo maerens intulit [ipse meo.]

B 1114
1. supplevi ex. gr.; nomen velut VI, 11749; *incisumne meo nomen legisse sepulcro* Leo; 2. malim *licet*; 6. suppl. Buecheler; 7—8 supplevi ego; 7. *membra cremavit* Buech.; 8. *intulit [ossa mea]* Mommsen; *i. ossa suo* Buech.

845.

VI 30124 Roma

. . . . moriens cum dixerit ipse:
«vivite, felices animae, mors omnibus instat».
haec postquam posuere sepulchrum kari scripsere sodales.

B 802
2. ad sententiam conferri iussit Buecheler Verg. Aen. III, 493: vivite felices, quibus est fortuna peracta; occurrit eadem vel similis formula II, 391; III, 1854. 4483. 11036; V, 3403. 3415. 4078. 4656; VI, 14281;

VII, 154; IX, 1764; X, 2503 all.; 3. *hoc* dant Sabinus et Accursius recte fortasse: exitus duos

. . . . hoc postquam posuere sepulchrum
. . . . . . kari scripsere sodales

in unum coegit scriptor; *haec postquam posuere*, *pii scr. sod.* corr. Buecheler.

846.

VI 30135 Roma

nunc nos soda]li, solum quod res[tat agendum],
relliquiis positis or]namus carmine ma[nes],
marmoreo titu]lo scalpentes littera mae[sta],
triste minist]erium maesto comitamu[r honore].
quamquam a]nimus meminisse horret [luctuque refugit,]
perficimus ta]men inferias tibi fortit[er ipsi,]
atque omne]s, solumque viro quos [par sit, honores].
nam] virtute ferox, fortis, facund[us . . .
. . . . bonusque . . . borum c . . .
. . . . . cu[m] . . . . [mi]xtusque m . . . .
. . . . dus ubi ve . . .
. . . . eae post om[nia . . .
. . . . te gloria . . .
. . . . r vir e . . .

B 582

1—7 carmen concinnavi; praeivit Buecheler haec: 1. *res[tat agamus]*, 2. *ca]namus c. ma[esto]*; 3. *titu]lo sc. litt. mae[sta]*; 4. totus Buechelerianus est, conflatus ex Verg. VI, 223 et ib. XI, 52; priorem locum suppeditavit Huelsen; cf. etiam VI, 30108; nomen *Asterii* sim. inesse posse non negat Buech.; 5. recte emend. Huelsen ex Verg. Aen. II, 12; 6. *ta]men* Buech.; 8—14 videtur elogium a solitis archetypis non recedere; restitutio incerta; 9. *la]borum* suppl. Buecheler; QVFA..ƆBORVM lapis; potest latere *proborum*.

3. *littera maesta* erit accusativus, ut vidit Buecheler.

847.

VIII 369=11549 Ammaedara

. . . .
sic ego pro meritis [aud]io nomineque salutor
et sum post obitum Felix, cui cari sodales

hoc titulo ⏑ ⏑ – fixerunt nomen aeternum.
Decasi, valete et semper harena placete!

B 572

1. *aud]io* Schmidt; poterat esse et *clu]eo*; *cap]io* Buecheler; 3. in lapide nil periit, sed omisit aliquid vel carminis auctor vel quadratarius, ut *posito*; 4. *Decasiis* nomen fuisse sodalitati cuidam gladiatorum vel venatorum statuit Schmidt probante Buechelero; 1—4. versuum capita fort. acrostichon efficiunt: Situs Est Hic Decasius.

848.

VIII 1998 Theveste

d m s

C. Vibius | Achi[l]les | v. a. XVIIII m. VI | d. XXIIII
reliquiae funeris Car[t]haginiensis hoc requiescunt solo.
I[ul]ius Faust[i] | anus amico | optimo.

3. ad numerum iambicum aliquatenus accedunt.

«Scilicet significatur corpus crematum esse Theveste, deinde ossibus relatis Carthaginem ibi funus factum esse et monumentum», Mommsen ad tit.; veri similius putat Wilmanns hominem Carthagine mortuum esse [*funus* scilicet, ut saepe, pro morte usurpatum], Thevestae sepultum.

849.

VIII 2780 Lambaesis

hostibus ille ego nunc post tempora lo]nga subactis
conditus impensa hic iaceo sump]tuq(ue) privato.
fama manet aevo mea tempo]ribusq(ue) futuris,
cuius enim innumeras longum est pe]rquirere laudes.
. . . . legi]oniq(ue) praefectus,
cui merito sedem hanc titulumque] dicastis, amici.

B 519

1. *lo*, 2. *sump*, 3. *tempo*, 4. *pe*, 5. *legi*, 6. *de]dicastis* supplevit Wilmanns, reliqua ego; 5. 6. *hic post fata tegi voluit ponique praefectus*, *cuius vos statuam titulumque dicastis amici* Buecheler, dubitans an sepulcrale fuerit carmen; mihi tamen v. 5 defuncti cursum honorum continuisse videtur, de quo non constat.

3. *ultumus*, 6. *stygias*, 7. *gratum* praeivit Bormann, carmen informavi ego; ultumum suorum obisse Restitutum verisimile est, quippe cui amicus suprema fecerit; de forma *Restutus* saepe obvia vide *Schuch.* Vokalism. II, 436; *Skutsch* Archiv f. lat. Lex. 1893, VIII, p. 368; poterat scribi et *Restitutus*, cf. Notiz. d. sc. 1891 p. 262: Restitutus multas decepit sepe puellas.

855.

XII 592 Aquae Sextiae

indolis hic iacit heu ecce sepultus
cunctis karus, exosus non nisi malivolis,
Dextrianus nomine vocitatus in vita:
nec inmerito, nam tuo sic munere, C(h)riste,
dextris tibi nunc fide adsistit in agnis,
aeternum sperans te, D(omi)ne, largiente donum.
prudentia erat praeditus formaque decorus;
non aliud umquam habuit, nisi cum bonitate fidem,
nec defuit illi eligans cum verecundia pudor.
bis undenos aevi conpletis duxit mensibus annos
pulcer et innocuus, pia semper mente probatus.
lugemus te, miserande puer, quia breve omne, quod bonum est.
obiit e saeculo astra petens die tertium nonas Iunias,
quod est indictione prima.

B 769
3. *vocitatatus* lapis.
ex paganis multa, velut v. 1. 2 init. 3. 7 fin. 10. 11.
1. supplendum *iuvenis nunc* sim.; crucis signum solitum non post *heu* inseritur, ut ait Buecheler, sed inter *he* et *u*; adsumendum inde epitheton velut *venerabilis*, *insignis* non puto.
10. 11. redeunt paulum inmutati XII, 533. 4. 14.

856.

XII 631 Le-Pin a. 506 p. C.

. . . . lli . . . . . amisisse [dole]mus,
Et cupit dignis diu servire cineribus.
Nomen dulce, lector, si forte defunctae requires,

A capite per litteras deorsum [p]ellegendo cognoscis.
ter denos vitae aev[o] nam duxerat annos,
cum pia iubente deo anima migravit ad astra.

B 696

nonnulla e paganis.
defunctae nomen fuit Serenae Helenae sim.
3. *requires* praesens; 5 cf. add. p. 816.

857.

XII 882 Arelate («litt. s. I»)

Spendonti | C. Stati Patercli | Q. Statius Murranus | sodali |
iam bis ut octonos Spendon compleverat annos,
raptusque a fatis conditus hoc tumulost.

B 1071
4. vitavit poeta *raptūs a fatis*, sed poterat facere *raptust.*

858.

XII 5811 Arelate

Cae]ci[lio] | Nigro fa[bro navali]
praete]riens quicumque leges e[t carmina nosces],
qua]e tibi defuncti nom[i]na ver[a dabunt],
incompto]s elegos, veniam peto, ne ver[earis]
perlegere et dicas carmen ha[bere fidem].
C]aecilius Niger est hic ille s[epul]tu[s ad undas]:
quo cernis titulum, stab[at et ipse loco].
h]unc tibi navales pauci damus ul[tima dona],
ho[c] et defuncto corpore munus [erit].
os]sa tuis urnis optamus dulce quiesc[ant],
sitque levis membris terra m[olesta tuis].
arti[fi]ci artifices Nigro damus ista so[dales]
c]armina, quae claudit iam rap[idus Rhodanus.]

B 1191

1. suppl. Hirschfeld; 2. init. suppl. idem; in fine *e[t carmina nosces]* id.; *h[aec carmina nostra]* Buecheler praeeunte de Laurière qui lapidem recognovit; 3. 4. suppl. Hirschfeld; 5. *habere fidem* Buecheler; *habere bene* Bormann; *have atque vale* Hartel; 6. suppl. Hirschfeld Buecheler; 7. ut supra Buecheler; STAR de Laurière descripsit, ad quam scripturam *starc loco solitus* dedit Buech.; 8. *hunc* ego, *nunc* traditur; *ultima dona* Bormann Hartel; 9. 10. 11. suppl. Hirschfeld; 9. *munus habe* recepit Buech.; 12. ut supra de Laurière Buecheler ex lapide recognito; 13. ut supra Buecheler; sed quia IAM RES.... dicitur esse in lapide, fecit idem *iam resonans Rh.*; *i. resoluta salus* de Laurière minus bene.

VIII.

MAUSOLAEA ET VIVORUM MONUMENTA.

859.

III 1552≐8001 Tibiscum

Publi Aeli Ulpi vet. ex dec.
hanc sedem longo placuit sacrare labori,
hanc requiem, fessos tandem qua conderet artus
Ulpius, emeritis longaevi muneris annis.
ipse suo curam titulo dedit, ipse sepulcri
arbiter hospitium membris fatoque paravi.

B 460

6. «sic» Corpus, quare de *paravit* ne cogitaveris; reposuit tamen hanc formam Buecheler.

2. cf. III, 1391.

860.

III 9565 Salonae

. . . .
Aur. Maio . . . . . .
. . . . . sarco]fagum . . . . .
. . . . . magn]o labore . . . . .
. . . .]o meos . . . . . .
. . . . autem . . . . .

2—4 fort. versus sunt ad iambos tendentes.

861.

V 6134 Mediolanium

siste gradum, fug[iat quamvis brevis hora, viator,
sic fati nul[lus te dolor exanimet.
Lesbia quam tul[erat tellus pulcherrima Tarsis,
indicio sit a[mor totius Hesperiae.
quam ereptam [terris pia numina subtraxerunt,
hanc sibi sola [domum corporis constituit.

supplevit Alciatus; diffidit epigrammati Mommsen. 1 init. cf. II, 1094; IX, 3071.

862.

V 6811 Eporedia

fecí, quod volui, vívus monimentúm mihi,
ubi óssa et cineres aéternum requiéscerent.

B 137
feci quod volui vivus monimentum ubi ossa et cineres aeternum requiescerent mihi, *sic vetus apographon: emendavit Buecheler.*

863.

VI 1756 p. 389 Roma

Mausolaeum Sex. Petroni Probi cos. 371 p. C.

Sublimes quisquis tumuli miraberis arces,
dices: «quantus erat, qui Probus hic situs est:
consulibus proavis socerisque et consule maior,
quod geminas consul reddidit ipse domos.
praefectus quarto, totum dilectus in orbem,
sed fama emensus, quicquid in orbe hominum est».
aeternos, heu, Roma, tibi qui posceret annos
cur non vota tui vixit adusque boni?
nam cum sex denos mensis suspenderet annos
dilectae gremio raptus in aethra Probae.
sed periisse Probum meritis pro talibus absit,

credas, Roma, tuum: vivit et astra tenet,
virtutis, fidei, pietatis, honoris amicus,
parcus opum nulli, largus et ipse sui.
solamen tanti coniux tamen optima luctus
hoc Proba sortita est, iungat ut urna pares.
felix, heu nimium felix, dum vita maneret,
digno iuncta viro, digna simul tumulo.

4. explic. de Rossi, Inscr. R. II, 1; 10. cf. *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 25; ἄπ. εἰρ.; 11. 12. constr. *absit credas* (= noli credere), *Roma, periisse Pr.*; 17. Vergilianum *dum vita manebat*, Aen. VI, 608. 661; cf. Ovid. Ib. 43: *donec mihi vita manebit*; 18. cf. Verg. Ecl. VIII, 32.

in carmine christiano VI, 1756 *b*, quod omisi, redeunt ex poetis haec: *dives opum*, v. 5, cf. Verg. Georg. II, 468; *cum vita maneret*, v. 15 (vide supra); *eque tuo semper dilectus pendeat ore*, v. 29, cf. Lucr. I, 37.

864.

VI 1958 Roma

Monumentum Eurysacis.

est hoc monimentum Marcei Vergilei Eurysacis,
pistoris, redemptoris: apparet.

B 13

2. hucusque non satis explanatus: nam etsi dudum explosum est *apparet(oris)* vel *apparet(orum)*, perdurum remanet verbum absolute positum, quo spectari signa monumenti ipsius iuberi putant periti; equidem crediderim *est hoc* corruptum potius esse a quadratario pro eo quod requiritur *esse hoc*.

865.

VI 9258 Roma

L. Maecius Marcus refecit | aeterna(m) domu(m) lib. libertab. | posterisque eorum |
non fui, et so, non ero; non mihi dōlet.

1. *aeterna domu*, lap. 3. *so* = sum; exspectes *non so*; sed cum vivus scripserit, a solita formula recedit.

ad sent. cf. X, 2070. 2893, all. cf. etiam *Zimmermann*, der culturh. Werth d. röm. Inschr. p. 26.

866.

VI 9583 Roma

C. Hostius C. l. Pamphilus | medicus hoc monumentum
emit sibi etc.
haec est domus aeterna,
hic est fundus, heis sunt horti,
hoc est monumentum nostrum.

B ad n. 247

3—5 et in metricis occurrunt, velut VI, 9752; iambicum colorem vix est qui neget.

867.

VI 9632 Roma

L. Valerius Zabdae mercatoris venalici l. Aries |
seu stupor est huic studio sive est insania nomen,
omnis ab hac cura cura levata mea est.
monumentum apsolvi (cura) et impensa mea,
amica tellus ut det hospitium ossibus,
quod omnes rogant, sed felices impetrant.
nam quid egregium, quidve cupiendum est magis,
quam ube lucem libertatis acceperis,
lassum senectae spiritum ibi deponere,
quod innocentis (vitae) signum est maximum?

B 89

2—3 Ovid. Trist. I, 11, 11—12 paucis mutatis; 4. *sumtu* addidit cod. Paris.; *opera* Buecheler; 6. requiritur *rogant quod*; *quod o. optant* cod. Paris.; *quod o. rogitant* Scaliger; 7. *quid aeque egr.* vel *nam quid tam egr.* emendari solet; hoc praeferendum; 8. *quam l. ube tu l. a.*, vel *quam l. l. ube tu aspexeris*, vel *ube lucem l. primum a.* emendatur; 9. *lassam* lapis ut videtur; *lassae* Grut.; *lassum* Buecheler; 10. *vitae* inseruit idem.

868.

VI 9659 Roma

L. Licinius | M. f. Pol. Nepos |
cuius de vita merito | pote nemo queri; | qui negotiando

locupletem | se speravit esse futurum, | spe deceptus erat et a mult | is, bene meritus, amicis. | hanc casulam in parv | o fecit supremi temporis | sedem: maiori cura | quam inpensa potuit. | diis parentibus suis | hunc lapidem posuit | supremum semoto loco, | suptus quem factum est, | ut remanerent ossa | et cineres C. fratris et | sua ube requiescerent, | et per quem testari posset, | quam laboriose et non | secure vixserit. qui vivos | multis in futurum su(p)rem | a hospitia donavit amicis, | cuius in hospitio requiesc | (ere)nt, multis gratis | et amicis: quos roga | t, ut quod eis superat, suis | donent gratis, ne vendant | t. vitent homines avaros, auda | ces, monumentorum | sacrilogos, per quos | decessis numquam | requiescere licet. | diis manibus sacrum. | homo, violare noli, si te | moriturum putas! |

titulus licet prosa oratione sit compositus, multa tamen ex poeticis decerpta esse apparet.

4. *bene meritus* concessive; 12. *requiesc* | *nt* lapis; *multis gr. et a.* repetuntur, quo maiorem vim habeant, quae sequuntur; 15. *sacrilogos* lapis: non mutavi; 16. *d m s* ad finem tituli remotum rarissimum est, cf. *Cagnat*, Cours d'ép. éd. 2, p. 246.

869.

VI 9752 Roma

a) si qua tamen pietas gelidos movet rustica m[anes],
rumpe moras, [quae spes s]ola est mihi gratia [vitae].

supplerunt Henzen Gravina.

2. *spes haec s]ola* Gr.; ante spes CV legit Ligorius, quo usus paulum inmutavi; suppletam habet etiam Bonada II p. 246, XXXI.

b) M. Iunio M. f. Pal. Rufo | Soterichus paedagog(us) fecit |
hae sunt parvae tuae meaeque sedes,
haec certa est domus, haec colenda nobis,
haec est, quem mihi suscitavi vivus.

3. *quem* lapis: non mutavi; 1—3 cf. VI, 9583.

870.

VI 10237 Roma 16 p. Chr.

impensae monumenti ratio exponitur prosa oratione; sequitur carmen:

impensae causam, titulum qui perlegis, audi,
et iustam, quaeso, pietatis percipe curam.
quis vera, ut cupiant concorde vivere, mens est,
hos animos spectent atque haec exempla sequantur.
haec loca, dum vivent, libeat bene cuncta tueri,
post obitumque suum tradant tum deinde futuris,
ne deserta vacent, ignotis devia, busta,
sed tuta aeterno maneant, si dicere fas est.

B 371
3. *quis*=quibus; 4. confert Buech. Verg. Georg. IV, 219: his quidam signis atque haec exempla secuti; 7. h. e. aditu non servato.

871.

VI 12668 Roma

P. Atinius P. P. l. | Nicepor |
monumentum me vivo aedificavi et in meo:
monumento (ne quis huic manum intulerit male).

B 139
3. post *monumento* lapis integer est titulusque fort. in altera tabella continuatus; suppl. Buech.

872.

VI 13696 Roma

hoc ést factúm monuméntum Máarcó Caicílio.
hospés, gratum ést, quom apúd meas réstitístei séedes:
bene rém gerás et váleas; dórmiás sine qúra!

B 11

873.

VI 13735 Roma

L. Caecilius F(e)lix | fecit sibi, coniugi, | filis,
libertis sexus | utriusque et postque | futuris.

B 533
sunt duo hexametri male confecti, sed vix fortuiti.

874.

VI 18677 a Roma

d m
M. Fulvius Lamyrus | hic conditus est
haec mi domus aeternalis erit meis impendiis.
gratias amico.

3. si reponas *domus aeterna est*, fit senarius. — De locutione *dom. aeternalis* cf. *Kübler* in Woelffl. Arch. VIII p. 169.

875.

VI 21521 Roma «litt. aet. Aug. non indignis»

Monumentum M. Luccei M. f. Nepotis.

quum praematura raptum mihi morte Nepotem
flerem, Parcarum putria fila querens,
et gemerem tristi damnatam sorte iuventam,
versaretque novus viscera tota dolor,
me desolatum, me desertum ac spoliatum
clamarem, largis saxa movens lacrimis,
exacta prope nocte suos quum Lucifer ignes
spargeret et volucri roscidus iret equo, —
vidi sidereo radiantem lumine formam
aethere delabi: non fuit illa quies,
sed verus iuveni color et sonus, at status ipse
maior erat nota corporis effigie.

ardentis oculorum orbes umerosque nitentis
ostendens, roseo reddidit ore sonos:
«adfinis memorande! quid o, me ad sidera caeli
ablatum quereris? desine flere deum!
ne pietas ignara superna sede receptum
lugeat et laedat numina tristitia.
non ego Tartareas penetrabo tristis ad undas,
non Acheronteis transvehar umbra vadis,
non ego caeruleam remo pulsabo carinam,
nec te terribilem fronte timebo, Charon,
nec Minos mihi iura dabit grandaevus, et atris
non errabo locis, nec cohibebor aquis.
surge! refer matri, ne me noctesque diesque
defleat, ut maerens Attica mater Ityn:
nam me sancta Venus sedes non nosse silentum
iussit et in caeli lucida templa tulit».
erigor et gelidos horror perfuderat artus,
spirabat suavi tinctus odore locus.
«dic Nepos! seu tu turba stipatus Amorum
laetus Adonaeis lusibus insereris,
seu grege Pieridum gaudes seu Palladis [arte],
omnis caelicolum te chor[u]s exc[ipiet.]
si libeat thyrsum gravidis aptare co[rymbis]
et velare comam palmite, Liber [eris].
pascere si crinem et lauro redimire [manuque],
arcum cum pharetra sumere, Ph[oebus eris].
indueris teretis manicas Phrygium [decus, Attis]
non unus Cybeles pectore vivet a[mor].
si spumantis equi libeat quatere ora [lupatis],
Cyllare formosi membra vehes e[quitis].
sed quicumque deus, quicumque vocaber[is heros],
sit soror et mater, sit puer incolu[mis]!
haec dona unguentis et sunt potiora c[orollis],
quae non tempus edax, non rapi[t hora volans.]

B 1109

1 et 31 nomen restituit Buech. (*nepos* editores), qui propter v.v. 15 et 44 eum qui titulum posuerit avum vel avunculum defuncti fuisse opinatur carmenque refert ad Flaviorum aetatem; praeter eos quos attulit auctores cf. Bonadam II p. 231 sqq. 6. cft B. Ov. Met. XIII, 48 in.; 8. cf. Ovid. Ars. am. III, 180; Fast. II, 314: *Hesperos et fusco roscidus ibat equo*; 10. contulit Burmann Verg. Aen. III, 173; 12. contulit Bonada Verg. Aen. II, 772 sq.; 13. cf. Verg. Aen. II, 210; Hor. Od. I, 2, 31; 14. cf. Verg. Aen. II, 593: *roseoque haec super addidit ore*; 19. *ad umbras* Fabretti, *adundas* lapis; usurpatur utrumque, cf. Ov. Met. III, 272 et VI, 676; 21. recte confert B. *caeruleam puppim*, Verg. Aen. VI, 410; 23. 24. contulit Burmann Horat. Od. II, 20, 8; 28. contulit Schenkl Lucret. I, 1014, II, 1039; Enn. Ann. 69—70 (M. p. 11); 29. cf. Verg. Aen. III, 175; v.v. 37. 39. 40. recepi Buecheleriana (*amor* praeivit Schrader); 33—45. suppl. editor Corporis praeeunte Burmanno; 46. supplevi ego; *ipse rogus* Buecheler; alii aliter; cf. Ovid. Ib. 42; Hor. Od. IV, 7, 8; redeunt passim clausulae saepe usurpatae, velut *sidera caeli*, v. 15, *ad undas*, v. 19, *noctesque diesque*, v. 25; ad v.v. 35—46 supplementa ab aliis excogitata vide ap. Bonadam Burmannum Buechelerum.

875 *a*.

VI 21852 Roma

d m

Magnia Tyche fecit sibi | et karis suis etc.

2. est clausula senarii.

876.

VI 22513 Roma

d m s

L. Mindius Zos | imus senior
vivos mi feci, ne post me lentius heres
conderet exsiguo busta suprema rogo.
si sacri sunt manes, hic iaceo in tenebris
cum Successa, coniuge sancta: s. m. t. l.

B 1269

5. *tenibris* apographum Donii; 6. *coniuge ae sancta*, id.
5. 6. archetypum fuit tale fere, ut vidit Buecheler:

hic iaceo in tenebris cum – ⏑ ⏑ coniuge sancta:
si sacri sunt manes, sit mihi terra levis!

5. *si* omisit idem in Anth.

877.

VI 27788 Roma

Turpilia M. l. Dionysia | M. Turpilius | M. Ɔ. l. Eros |
aedis aedificat dives, sapiens monumentum:
hospitium est illud, corporis hic domus est.
illic paulisper remoramus, ad hic habitamus;
illud [discrimen, tuta sed hic requies.]

3. *hic* noli mutare in *haec*; 4. = at; 5. supplevi.
4. cf. Luc. Muelleri r. m. ed. 2 p. 569 sq.

878.

VIII 212 Cillium s. II

Mausolaeum Flaviorum

sint licet exiguae fugientia tempora vitae,
parvaq(ue) raptorum cito transeat hora dierum,
mergat et Elysiis mortalia corpora terris
adsidue rupto Lachesis male conscia penso,
iam tamen inventa est blandae rationis imago,
per quam prolatos homines in tempora plura
longior excipiat memoratio multaq(ue) servet
secum per titulos mansuris fortius annis.
ecce recens pietas, omni placitura favore,
ingentem famae numerum cum laude meretur,
exemplo iam plena novo, quam Flavius alto
more Secundus agens patrio signavit honore.
quis non iam pronis animi virtutibus adsit?
quis non hoc miretur opus, fusasq(ue) videndo
divitias, stupeat tantos se cernere census
per quos aetherias surgunt monimenta per auras?
haec est fortunae melius laudanda facultas,
sic sibi perpetuas faciunt impendia sedes,
sic immortales scit habere pecunia mores,

aeterno quotiens stabilis bene figitur usu.
viderit ille furor, nimio qui ducitur auro,
quem trahit argenti venalis sanguine candor!
viderit et fusae vanis in amoribus errans
gloria luxuriae, peregrinas quaerere magno
quae didicit vestes gemmasq(ue) nitore placentes,
aut ab Aeruthreo venientia munera fluctu,
quam laedunt gentes vario certamine rerum:
Graecia cum pueris, Hispania Pallados usu,
venatu Libyae, tellus Orientis amomo,
Aegyptos Phariis levitatibus, artibus actis
Gallia semper ovans, dives Campania vino!
haec cito deficiunt et habent breve munus amoris,
momentis damnata suis; set si quis ad omnes
respiciat vitae casus hominemque laboret
metiri brevitate sua, tunc credere discet
nil aliut melius fieri, nisi viribus aevi
quot possit durare diu sub honore deorum.
nunc ego non dubitem tacitis Acherontos in umbris,
si post fata manent sensus, gaudere parentem
saepe, Secunde, tuum, reliquas et spernere turmas,
quod sciat hic tantam faciem superesse sepulchri
perpetua novitate sui, sic stare nitentes
consensus lapidum, sic de radice levatos
in melius crevisse gradus, ut et angulus omnis
sic quasi mollitae ductus sit stamine cerae.
mobilibus signis hilaris scalptura novatur,
et licet atsidue probet hos vaga turba [dec]ores,
lucentes stupeat pariter pendere columnas, —
quit cum militiae titulos ipsumq(ue) parentem
numinibus dederis haec gaudia saepe nitentem,
quae quondam dedit ipse loco, dum munera Bacchi
multa creat primasq(ue) cupit componere vites
et nemus exornat revocatis saepius undis?

permittant mihi fata loqui, noctisq(ue) timendae
regnator Stygius! sic immortalis haberi
iam debet pater ecce tuus, Ditisq(ue) relicti
tristem deseruisse domum, dum tempore toto
mavolt haec monumenta sequi scriptisq(ue) per aevom
v]ivere nominibus, solitis insistere lucis,
ats]idue patrias hinc cernere dulciter arces
quosq(ue) dedit natis prope semper habere Penates.
forsitan haec multi vano sermone ferentes
venturae citius dicant praesagia mortis,
si quis, dum vivit, ponat monimenta futuris
temporibus: mihi non tales sunt pectore sensus;
set puto securos fieri, quicumque parare
aeternam voluere domum certoq(ue) rigore
numquam lapsuros vitae defigere muros.
fatis certa via est, neque se per stamina mutat
Atropos: ut primo coepit decurrere filo,
crede, Secunde, mihi, pensatos ibis in annos!
set securus eris, set toto pectore dives,
dum nulli gravis esse potes, nec plena labore
testamenta facis, tuus hoc dum non timet heres,
ut sic aedificet: iam nunc quodcumq(ue) relinques,
totum perveniet, tua quo volet ire voluntas;
sed revocat me cura operis celsiq(ue) decores.
stat sublimis honor vicinaque nubila pulsat
et solis metitur iter. si iungere montes
forte velint oculi, vincuntur in ordine colles;
si videas campos, infra iacet abdita tellus.
non sic Romuleas exire colossos in arces
dicitur, aut circi medias obeliscus in auras,
nec sic sistrigeri demonstrat pervia Nili
dum sua perspicuis aperit Pharos aequora fla(m)mis.
quid non docta facit pietas? lapis ecce foratus
luminibus multis hortatur currere blandas

intus apes et cerineos componere nidos,
ut semper domus haec thymbraeo nectare dulcis
sudet, florisapos dum dant nova mella liquores.

VIII 213 ibidem

huc iterum, pietas, venerandas erige mentes,
et mea, quo nosti, carmina more fove!
ecce Secundus adest iterum, qui pectore sancto
non monimenta patri, sed nova templa dedit.
quo nunc, Calliope, gemino me limite cogis,
quas iam transegi, rusus adire vias?
nempe fuit nobis operis descriptio magni,
diximus et iunctis saxa polita locis,
circuitus nemorum, currentes dulciter undas,
atque reportantes mella frequenter apes.
hoc tamen, hoc solum nostrae, puto, defuit arti,
dum cadis ad multos, ebria Musa, iocos:
in summo tremulas galli non diximus alas,
altior extrema qui, puto, nube volat;
cuius si membris vocem natura dedisset,
cogeret hic omnes surgere mane deos.
et iam nominibus signantur limina certis,
cernitur et titulis credula vita suis.
opto, Secunde, geras multos feliciter annos,
et, quae fecisti, tu monumenta legas!

carmen docto nec non et contorto nimis sermone compositum est ubi aegre intellegatur.

1. 2. 3. de hoc homoeoteleuti genere egit *Luc. Mueller* in libro de re metr. ed. II p. 567 sqq.; 2. *raptorum dierum* proleptice; 3. fin. debebat *campis*; 4. *adsidue* iunge cum *mergat* (v. 3); *male conscia* supple *sibi*; 5. *imago rationis* pro *ratione* vel *modo*; 6. h. e. *in longiora t.*; 7. *multaque* neutr.; 8. *mansuris annis* dat.; *fortius* materiae scil. ratione habita; 9. *omni favore placere* ut *omni parte p.*; *recens pietas* — monumentum pro pietate recens factum; 11. h. e. rerum novitate plena cf. v. 42; *alto honore* — de monumento in sublime erecto honesteque decorato, cf. v. 16. 48; 16. cf. Lucr. III, 405: vivit et aerias vitalis suscipit auras;

20. *aeterno usu* est dat. potius quam ablat.; 26. = Erythraeo; 28. *Graecia cum pueris* — *Gr. sculpturis* coniecit Lachmann otiose; servos Graeculos recte intellegit Wilmanns; *Pallados usu*, oleo; 30. h. e. lino· Aegyptio; *artibus actis* de metallis intellegit Wilmanns; potest tamen et de frugum fructuumque, equorum pecorumque diversissimis generibus cogitari, quibus omnibus abundare Galliam constat; 33. *momentis damnata suis*: brevitate temporis, quod durare possunt, iam ad mortem sive interitum damnantur; 39. solet dici *si quid sapiunt inferi*; 40. *reliquas turmas* — obitorum turbas, umbrarum agmina; 43. *consensus lapidum* audacter prolatum pro mole lapidibus exstructa optime invicem adaptatis; 45. molli scilicet lineamentorum omnium curvamine; 46—53. locum intellectu minime facilem interpretatus est Wilmanns hoc modo: «scalptura etiam, quae statuis conficiendis gaudet, ornando monumento adhibita est; probat id populus pariterque stupet columnas tamquam pendentes; quanto autem magis comprobabit, quod patrem titulumque eius eo loco dis manibus consecravi(sti), quo mortuus hortis olim ab ipso cultis dilectisque etiamnunc saepe delectari possit»; — «*mobilibus signis* pertinet ad statuam olim in superiore monumenti parte positam», idem; *scalpturam* putat idem inepte dictam pro *sculptura*; mihi *scalptura* recte se habere videtur usurpata de anaglyphis faciem monumenti superne ornantibus, cf. Petr. c. 71; *hilaris* dicitur quasi vivida, *signis mobilibus*, h. e. spirantibus; 47. *vaga turba* de praetereuntibus; 49. *ipsum parentem* — h. e. effigiem eius, cf. Petron. l. c.; 50. *gaudia nitentem - videntem* coni. O. Jahn temere sane; nam *nitere gaudia* hoc loco est quasi *gaudio laetitiave nitere*, ut recte interpretatus est Wilmanns; 53. h. e. reducta in hortum sepulcri aqua e flumine haud procul fluente; 64 sq. solita admonitio: *quisque sapis, iuvenis, vivo tibi pone sepulcrum*, VIII, 1027; 68. *vitae* dat.; 73—76. sensus hic fere est: monumento aedificato iam nulli heredi gravis eris, nam molesta illa impensa ad heredem non pertinebit; 79. *solis metitur iter* accipio haec non de horologio in sepulcro posito (Petron. l. c.) sed de altitudine ipsius monumenti eiusque umbra, qua, ut obelisci, solis iter metiri poterant periti; 84. *sistriger*, ut v. 90 *florisapus* nova; 86—88 cf. VIII, 7854; de tituli sermone cf. *Kübler*, Arch. f. L. l. VIII p. 170. 175. 176 sqq.

VIII, 213 prorsus ab alio optimoque ut apparet poeta carmen compositum; 2. *quo nosti* cf. Horat. Sat. I, 6, 15; 8. *iunctis-locis*, cf. v. 42. 43; 15. 16. cf. Mart. III, 35 de piscibus affabre caelatis; 18. *credula vita* passive; non plane eodem sensu dixit Tac. Hist. I, 34 *credula fama inter gaudentes et incuriosos*, qui ipsi facillime fiunt creduli.

879.

VIII 218 *a* Cillium — s. II ex.

Mausolaeum Petroniorum

tu, ni s[t]as, quantis vita[m d]eduxerit annis,
a me non disces: titulu[s ti]bi talia dicat

voci praepositus no[str]ae, qui desuper instat.
inde tibi si forte libe[t pe]rcurrere cuncta,
aspice, dicemus, qu[anto se vert]ice moles
intulit in-nubem [stellanti proxima] caelo,
ut soli data d[icatur, quam laur]us inu[mbrat]
. . . . noe . . . . .

VIII 218 *b* ibidem

. . . .
. . . . ni tantum . . . coi . . . .
. . . . et . . . vi[ve]nd . . . . ia . . . .
. . . . to vovet . . . ei . . . eai . . . f . . . .
. . . . et iure tenet iam iam[que . . . .
. . . . inq(ue) niuni . . . . . . ssin . . . .
. . . . isq(ue) tamen cai . . . .
. . . .

B 450 A. B

218 *a*, v. 1. *niscas* traditur; *ut noscas* prop. Catherwood; *ni scis* Wilmanns; verum divinatus est Buecheler; 1—4 supplevit Wilmanns probante Buechelero; 5. 6. dedimus Buecheleriana; 5: *qu[am celso vert]ice*, 6: *[caput et quam proxima]* Wilmanns; 7. *d[icatur]* ego, reliqua Buecheler; alludere videtur poeta inepte sane ad Regiam Solis Ovidianam.

218 *b* filii titulum esse putat Buecheler: a restitutione abstinendum.

880.

VIII 645 Mactar

Mausolaeum Iuliorum

Iulius Maximus huius oper]is conditor
sibi suisque posteris tribui]t muneri,
ut semper manes securum habit]are[nt locum].

restituit Wilmanns ad n. 682; v. tamen 3 fin. lectio non satis certa, cf. Suppl. n. 11785.

VIII 646 ibidem

C. Iulio Proculo Fortunatiano pater
filio memoriae titulum sibi erepto reddidit.
in annis viginti duobus, quos Parcae praefinierant edito,
innumeris vitae laudibus omnem aetatem reddidit:
nam puer pubertatis exempla optuma bene vivendo dedit,
pubertatis initia iuvenili corde edidit,
iuventutis vitam maxuma exornavit gloria,
sic namque, ut in exiguo tempore multis annis vixerit.
puer ingenio validus, pubes pudicus, iuvenis orator fuit,
et publicas aures togatus studiis delectavit suis:
in parvo itaque tempore vita multis laudibus.
inque isto patrio opere iuvenis [fil]ius, ut senex,
perpetua quiescit requie condito et [mat]ri, grato spiritu.

B ad n. 116

12. 13. Wilmannsii lectionem, qui proposuerat *iuvenis [nun]c ut s.* et *conditori [per]grato sp.*, emendarunt Schmidt Cagnat Suppl. n. 11786, qui ex lapide exceperunt haec: IVVENI' |||||| IVS VT SENEX et CONDITO·EI||||EI GRATO·SPIRITV, *e* post lacunam non satis certa; supplevi ego.

VIII 647 ibidem

Palliae Saturninae Iulius Maximus quondam suae
hanc operi(s) struem dicavit, semper ut haberet muneri,
simulque memoriam piae coniugis faceret lectori,
inque eo suo tempore semet cum ea concluderet.
in annis triginta, quibus datum est,
sat probe mulier cum viro vixit suo,
nihil potius cupiens, quam ut sua gauderet domus.
nam in rebus mariti et suis, mater communis iuvenis,
simplici animo vivens vix muliebrem mundum vindicabat sibi;
in virum religiosa, in se pudica, in familia mater fuit;
irasci numquam aut insilire quemquam noverat.

cultu neglecto corporis moribus se ornabat suis
et nem[ine de] familia, pudore solo comitabatur suo.

B ad n. 116
2. *operi* lapis; 13. lectionem Wilmannsii *et [piu]m [an]im[u]m* emendarunt Schmidt Cagnat lapide recognito ut dedimus.

VIII 648 ibidem

sat probe (*nomen*)] m[uli]er [cum viro vixit suo]
annorum (quattuor?) temp]ore, in quibus eum vicit obsequio.
prior e[t] flam[mis crema]tur, quod semper optavit sibi
et frater cum v[iro;] virgo bis denis morata orbibus
do]mo sua [relicta umbra] leves hic sepulta semper vivit sibi.

B ad n. 116
supplevi usus Suppl. n. 11788; v. 1 cf. 647, 6; v. 4. nupsit igitur annos agens XX et post aliquot annos decessit, viro fratreque iuvene (646) superstitibus; Victorinae ei nomen fuisse potest, cf. ib. n. 652.

881.

VIII 682 pr. Mactar «litt. s. III»

d m s

Licinius Maurus huius operis conditor
sibi suisque posteris sponte tribuit muneri,
ut semper man[es secu]rum habitaren[t locum].
Liciniae Vestalicae Licinius M[aurus quon]dam suae
hanc operis s[truem dica]vit, semper ut haberet mu[neri],
simul]que memoriam piae coniugi[s face]ret lectori,
inque eo suo tempore semet cum ea concludere[t],
in an(n)is XIV quibus datum est ut [si]miter viverent;
itemque [F]ortunatae, matri piae, v. a.
LXXXV | h. e. s. |

B ad n. 116
cf. VIII, 645. 647; Suppl. n. 11911; v. 5 VI|||AE legit Wilmanns; corr. Schmidt ectypo collato; *Ur[ban]ae* Buecheler; 8. 9. *inque eo suo tempore [se] simul cum ea concluderet | in anis XIV quibus datum est ut [ambo una] viverent* Buecheler contra lapidem; 9. *co]miter* mavolt Mommsen.

882.

VIII 1027 (cf. add.)=12468 Carthago «s. II ex. vel in. III»

Fl. Antigona
vivit et convivatur

Vitalis Aug. n. | tabellarius |
vivit et convivat(ur)

d m s

dum sum Vitalis et vivo, ego feci sepulchrum,
adque meos versus, dum transeo, perlego et ipse.
diploma circavi totam regione(m) pedestrem,
et canibus prendi lepores et denique vulpis;
postea potionis calices perduxi libenter:
multa iuventutis feci, quia sum moriturus.
quisque sapis, iuvenis, vivo tibi pone sepulchrum!

B 484

1. *et* Wilmanns VIII 1027 ex Nisseni apographo; idem in add. p. 929; *fl.* Héron de Villefosse ad lapidem; 2. vivet et convivatur — vivet et convivat; 4. 10. sepulcrhum; 5. transseo; 6. regione; 8. *potiones calicis* Nissen Wilmanns in add.; emendarunt Desjardins Villefosse.

4. ludit poeta in locutionibus *vitalem esse* et *vivere*; 6. *circare* (κυκλεύειν gloss.) est nostratibus *колесить*, etiam de pedite saepius usurpatum.

883.

VIII 1523=15539 Thugga «s. II—III»

Mausolaeum Iuli Felicis

a L. Iulius Felix Cupitianus Mellitus hoc mesolae | um mihi et Viriae Rogatae uxori utrisque nobis | vivis posteritatique nostrae et in memoriam | Cupiti patris et Venustae matris optimorum parentium institui et dedic(avi) | .

c detrahe serta comis et amorum oblita tuorum
tristis, inops, curta veste, Thalia, veni!
non manus Idalia lasciviat improba virga,
nec fluat ante tuos lucida palla pedes.
Iulius hoc feci, Mellitus qui vocor, olim
Cupito patri, matri Venustae meae.

me posui coniugemq(ue) meam mihi iuncta(m) Rogatam,
ut sit in aeternum condita fama loci.
viximus ad satiem, pietatem implevimus ambo,
praestitimus subolem femineam duplicem.
vos quoque, qui legitis versus et facta probatis,
discite sic vestros merito sancire parentes.
ut tegla tria ante excolerem titulosque relinquam,
vivos ut hoc facerem fata dedere mihi.
Iulius hoc peto nunc a te, dominator Averni,
cum moriar man‹ibus ut iac›eant ossa quieta mihi.

B 1237

7. scande *cŏiugemque*; 12. opus fuit pentametro fere tali:

discite sic vestros pro meritis colere.

13. hucusque aegre expeditus: TE·GLAFRIANE lapis manifestissime, cf. etiam Huebneri Ex. p. 408 n. 1142; *Glafriane* pro *Glaphyriane* est Mommseno cognomen alterum uxoris Rogatae, probante Schmidto; ad filiam Melliti vel ad patrem vel ad praedium ipsum refert Buech.; *ut tecta scite* dubitanter corrigebat Wilmanns; *ut tecta* (*tegla*) *atriaque* proposuit Studemund, quibus usus egomet emendavi, ut supra, in Ephem. Min. Publ. Instr. sect. phil. class. 1894 m. Oct.; 15. 16 errores suos ipse correxit quadratarius, *cum* in f. v. 15 addito, et in v. 16 litteris *ibus ut iac* erasis; sunt fort. ex alio archetypo desumptae, velut:

at tu meis parce, viator,
manibus, ut iaceant ossa quieta mihi.

884.

VIII 3506 Lambaesis

d m s

L. Calpurnius | Flamininus | vivus sibi fecit |
oravi causas felix, dum tertia non lux
coniugium et natos — omne decus — rapuit!

B 1236

3. *dum non* est mihi *donec*; *tertia lux*, h. e. tertius aegrotandi dies; contulit B. Verg. Aen. III, 117; XI, 210 (errore typothetae dedit id. X 210); cf. etiam C. VI, 7578 (super. n. 388), 6: apstulit—lux nona.

885.

VIII 3582 Lambaesis

d m

aeterna(m) do | mum | L. Domitius Se | cundus, ubi reli |
qua corporis sui | sint, se vivo | instituit

disiecti membra archetypi habes huius:

se vívo instituit aeternam domum,
ubi réliquiae sint corporis sui

2. *reliqua* pro *reliquiae* habes item in titulo VIII, 4167 (eiusdem regionis): d m | reliqua | L. Umbri | Felicis | hic | posita | sunt | .

886.

VIII 4447=18608 Lamasba

d m s

aetérna domus hec est,
pausúm laboris hic est,
aliquíd memoriae hoc est.
Q. Fonteius | Saturninus se vivo fecit
et dedi | cavit.

B 225
1. cf. 4475. 10927; melius quadrat *sedes*, sed *aeterna domus* usitatior.

887.

VIII 4475 Hr. Ghelil «litt. aetatis inferioris»

h]aec ést do[mus aeterna]
so]lácium labo[ris]
. . . .

cf. VIII, 4447. 10927.
3. pedestri sermone scriptus; ex litterarum vestigiis eruit Mommsen *[con]iucx v(iva) et P(ompeius) Cresc(ens).*

888.

VIII 4502 inter Lamasbam et Zarai

d m s

Valeria Satur | nina vix. a. XCV |
memor memoriae se viva de suo fecit.
viator, dic: «ter(ra) tibi l(evis) sit».

carmen solutum iambici et dactylici coloris.

889.

VIII 4524 Zarai

C. Iul(ius) Martialis vet(eranus)
has sedes genitor, dum vita [manet, sibi fecit]
pietat [iq]ue simul persanctae coniugis ipse
Iuliae Victor[inae quae vixit]ann. L || II diebus qu(inqu)e et
Iuliorum Rogati et Quintae lib[erorum, quibus fato] praeventis
constituit cum Iuliis Martiale Caninia [Tertia? pecunia] simul
depensa sexs et XX (m.) n.
ann(os) agens vitae bis quadra[ginta dicavit].

B 574

2. *manet sibique ipsi* Wilm. Rossi; ut dedi, Buecheler; 3. de *pius*, *pietas* formis cf. *Groeber*, Substr. Arch. f. l. L. II p. 101; *Havet*, ib. III p. 235; 4. *Victor[iae, quae puro pectore vixit]* W. R., dedi Buecheleriana; *ann. L... tribus diebusque* W. R.; *ann. L[II]II diebusque* (numero dierum omisso) Buecheler; QVE est mihi error quadratarii pro *quinque*; 5. *lib[erorum, quibus fato celeri]* W. R.; *celeri* eiecit Buecheler; 6. *[Victoria?] simul. depensa* W. R.; melius Buecheler; 8. *decessit* vel *recessit* W. R.; *dicavit* Buecheler.

890.

VIII 5749=19146 Sigus

d m s

memorie | Clodi Proc | essi
multis annis navigando [e]t peregrinando hanc sede(m) peti
hanc quoque [d]omum aeterna(m) mihi vius posi et coni(u)gi;

et hoc est, quod videtis. amici valete!
v. a. LXXXV. o. t. b. q.

3. 4. septenarios vel octonarios trochaicos redolent, 5. iambos; cf. IX, 1658.

891.

VIII 7999 Rusicade

Pax sibi vivos homo posuit Antonius aram,
verna loci huius, qui negotiator habet
coniugem et natos; navigand[o] opera[mq(ue) pat]rando
[Romam] maternam venit laesitque [vi]am sacram.
d m s | Antonius Pax, v. a. LXX h. s. [e.]

3. *navigandum* videtur esse in lapide, sed de lectione non plane constat; 4. MATERNA | ΛVENIIILAESITQVE | ΛM SACRAM apographon Schoenii; emendavi ut potui; *materna Roma* dicitur, quippe unde hominis mater oriunda fuerit; tum quaesite sane *laedere viam* usurpatum pro *calcare*, cf. Verg. Aen. 7, 808 sq.: illa vel intactae segetis per summa volaret | gramina nec teneras cursu laesisset aristas.

892.

VIII 10927 Kherbet Madjuba a. 360 p. C.

haec est aeterna domus
et perpetua felicitas
et de omnibus meis
hoc solum meum.

1. cf. VIII, 4447. 4475. 10930; cf. etiam VIII, 2220. 10701. recepi etsi est christiana.

893.

VIII 17261 Kudiat Setieh

m(anibus) c(ineribus) s(acrum)
L. Pontius Ex | tricatus sibi | suisque fe | cit |
. . . .
i]am secura [iace]t nomen c[larumq(ue) supe]rstes
hi[c retinebitu]r in la[pide, quo] kara m[a]n[ebit].

totus detritus est titulus neque in ectypo neglegenter confecto quidquam est auxilii.

1. potest etiam esse *m(anibus) c(oniugis) s(acrum)*; quae ante v. 4 leguntur, adeo incerta sunt, ut de restitutione desperarim; non nisi singula intelleguntur, ut *admodum.... [vi]x adulta [c]ui vita(m) brevem [de]dit.....*; 4. 5 restituendi periculum ego feci vix tamen feliciter; *[supe]rstes* praeivit Schmidt.

894.

VIII 18812 Aquae Thibilitanae «litt. s. fere III ineuntis»

d m s
Fortunatus | ark. se vivo sibi |
et cóniugi suaé
raríssime et in[c]ómparabilé
mem]oriam fecit

3. 4. iambi casu fort. effecti; eadem formula redit in titulo VIII, 18823 ibidem reperto.

895.

IX 503 Venusia

Constantine, tuo fini dum providus esses,
hunc tumulum fieri praecipis ipse tibi.

B 1270

1 fin. cf. VIII, 2035 (super. n. 174), 4.

896.

IX 604 Venusia

hoc nómen, ho]spe[s], seí legis, ne vítuperes:
. . . . ius L. f. praeco.
domicílium fecit vív]os aeternum hóc sibei,
ratus hóspitiu]m esse, quód natura trádi[dit],
bene frúctusque es]t rebús cu ameiceís sueis.
sic tú tueis fac] vívos utarús. vale!

cf. add. p. 660.

B 57

ut dedi supra, explevit Buecheler, praeter v. 5, ubi proposuit *fruitusque es]t*; sed adverbio carere verbum non facile putaverim; Ritschelii

restaurationem (Opusc. IV, 244), quae a deperditarum litterarum vestigiis longius recedit, ex parte adscripsi:

v. 3: monumentum fecit ipsu]s aeternum hoc sibei;
v. 5: lepide sueis usus]t rebus cu ameiceis sueis.

nunc video correxisse se Buechelerum s. n. hoc modo:

fructusque recte es]t rebus c. a. s.

tum ad v.v. 4. 5 supplendos excogitasse haec:

dum reddendu]m esse q. n. tradi[tur]
scit fato: fructus]t rebus c. am. s.

897.

IX 1658 Beneventum

C. Vibius | Stephanus | aed. Beneven | ti viv(us) sibi | fecit |
amici, valete!

2. cf. VIII, 5749 (sup. n. 890), 5.

898.

IX 2749 Aesernia

L. Taminio L. f. Tro. Rufo
Princéps l(ibertus) fécit et sibi ét suis
(signa aliquot numerique)
vigul á mane an(n)a, ét capias sic aés cito!

B 36

3. VIGVL. A. MANFANA ET | CARIA. SI. CAES. CITO lapis ex Mommseni Ricciique apographis, quorum ille post Riccium non nisi VIGVL. A. M........ | CARIA....... in marmore repperit; reliquorum apographis prae neglegentia uti non licet; *vigula matutinā* (scil. *horā*) *et capta sic* (*captabis* Buech.) *aes cito* legit Mommsen dubitans; *vigula mane, aiva* (=*adiuva*) *et capla* (=*copula?*) *sic aes cito* restituit Garrucci longe minus verisimiliter; temptavi ego ut supra: *annare* verbum notum ex Macrobio; sensus itaque hic mihi est fere: *vigul a mani per totum annum esto, et capias s. a. c.*

899.

IX 3409 Capestrano

aetérnam ad Ditem vívos effecít domum.
(porta)

B 136

integra est.

2. imaginem *portae* interpretatur Buecheler quasi Ditis ianuam; equidem cogito de ea porta, quae memoratur XII, 915, 6: *porta probat homines: ibi est trutina ultuma vitai*; qua scilicet defunctus effertur.

900.

IX 3895 Lucus

T. Peticius L. f. Chirurgus |
labóre et cura vívos perfeci hánc domum,
sed fílio ante huic, hómini iucundíssimo,
paravi tríbus, ube óssa nostra adquiéscerent.
mors me ádsequetur, túnc mihi demetúr dolor.
valéte et memores éstis pietatém patris.

B 90

2. *atque huic* coni. Lachmann, ut intellegerentur tres: pater et filius et servus; matrem esse tertiam putat Buecheler; 3. *ossa ube n. adq.* vel *ube o. n. quiescerent* Lachmann; recte monuit Buecheler contrahi solere *adquiescere*, collatis *quetus, requesco* simm.; 5. *memores scitis* vel *nostis* Lachmann; vidit Buecheler *estis* esse loco imperativi, ut passim; de accus. *pietatem* cf. IX, 5167.

901.

IX 4370 Amiternum

eg]o adhuc adole[s]cens feci [monumentum mihi]
. . . .

B 10

suppl. Buecheler.

902.

X 1336 Nola

. . . .
constítui aeternum [míhi me]isque términum
[h.] m. h. n. s.
[bene sít tibi.] et tibí.

suppl. Mommsen.

903.

X 2533 Puteoli

[d] m s

Ia]nuarius se vivo fec(it) | [sibi et] Ianuariae coniug(i) suae | hunc cubiculum | [suisq. om]nib. libert(is) libertabusq.
qui nostro sunt] ma(n)suri solo perpe[tuo, dum]
ven]erit summa dies et [ineluctabile t]empus.

B 815

3. *cubiculus*, cf. *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 182; 5. 6. suppl. Buecheler; cf. Verg. Aen. II, 324.

904.

X 6053 Minturnae

Zotici

multó labore,] indústria, vigilántia
hic plúrumam sibi] ét sueis rem répperit;
pietáte egreg]ius sémper dilexít suos,
et hánc in vit]a instítuit aeternám domum.
tu, quí legis, meméntlo te esse hominém. vale!

B 71

supplevit Buecheler.

5. cf. X, 7697.

905.

XI 568 Caesena

Seia T. f. Marcellina sibi et | Vibennio Marcellino filio | viva posuit |
quod voluit <et> potuit, quod potuit <et> voluit.

3. utroque *et* eliminato habes pentametrum.

906.

XI 1616 Florentia

d. m. v. f. | Q. Vibius L. f. Sca. | Maximus Smintius aerarius sexvir | sibi et Maeminiae Q. f. | Maximae uxori

dulcissim(ae) | et Q. Vibio Q. f. Vero f(ilio) et L. fratri suo |
hic lapis et tutamen erit post morte(m) sepulcri
et dabit indicium obitos hic esse sepultos,
si tamen at manes credimus esse aliquit.
vivere quo prodest, nisi si post morte(m) cavemus?
nomen, fama — volat tantum, corpusque crematur.
aeternamque domum petimus et fine(m) laborum.
dum legis hoc, disce ponere et ipse tibi.

B 1190

5. morte; 8. morte; 10. fine. 11. melior iunctura *legis hoc* quam *legis, hoc.*

907.

XII 916 Arelate

. . . . arbae surulib . . .
in hoc sepulchro sunt ossa . . . . .
alibi sunt cineres: struxsi[t hoc vivos sibi].

B 138

1. superesse ex praescripto vidit Buecheler; 2. supplet idem *hominis optumi* vel *Oli Septimi* sim.; 3. suppl. idem.

908.

XII 3619 Nemausus

hoc monimentum maesoleumque monimentorum
causaque paratum,
manibus addictum sacrisque priorum,
ut aeque frui liceat, qui dominus fuerit huius,
vendere ne liceat, caveo ‹adque rogo› per numina divom.
vendere si vēlit, emptorem littera prohibet.
Hostilia L. f. v(iva) poss(uit)

B 579

hexametros imitatur; 1—5 in iustos numeros coegit Buecheler; 6. *prōbere* = *prohibere* esse Lucreti (I, 977; III, 862) monuit idem.

909.

XIV 1825 Ostia

si quae e[st cura tibi venturi temporis, a me]
disce, se[nex, leti vivus habere domum]:
nam mo[rs cuncta tenet, vivo nec parcitur ulli].

3. *mors* praeivit Dessau; sententiam carminis concinnavi ego; periit pentameter.
2. cf. XI, 1616, 11.

910.

XIV 2605 Tusculum

dis manibus
M. Publici M. lib. Unionis |
te rogo, praeteriens, fac mora(m) et perlege versus,
quos ego dictavi et iussi scribere quendam.
est mihi terra levis merito, sed quiesco marmore clausus.
reddedi depositum, coaglavi semper amicos,
nullius thalamos turbavi: nemo queretur.
coniunx kara mihi mecum bene vixit semper honeste;
praestiti, quod potui, semper sine lite recessi.
unus amicus erat tantum, mihi qui praestitit omnia semper honeste,
T. Fl(avius) Hermes v(iator) q(uaestorius),
tunc meus adsidue semper bene luxit, amice, focus.
fecit Unio sibi et Galliae Tyche | optimae coniugi etc.

B 477
6. *coaglavi* trisyllabum; 11. nomen extra tenorem carminis litteris ceteris maioribus insculptum; 12. corrige *dunc*; recte contulit iam Burmann Tib. I, 1, 6.

IX.

TITULI NARRATIVI.

911.

II 617 Metellinum

lapis cineres iste recondit:
sit ergo tibi terra levis!
«cetera erant deleta»

est fragmentum variis modis supplendum, velut:
Felicis iuvenis] cineres lapis i. r.
sed quia (vel *si*) sunt manes, s. t. t. l., vel:
astra tenent animam], cineres l. i. r.,
ergo defuncto s. t. t. l.

912.

I 1103 Ilipa

. . . . . . ustri . . . . cinis [atque favilla]
. . . . . . plura recepis [se . . . . .
nondum completis annis ablatum [esse . . . . .
abstulit atra] die[s] et funere [mersit acerbo].

fragmentum desperatum, cuius non nisi v. 4 aliquatenus restituitur: videtur esse notum Vergilianum Aen. VI 429.

913.

II 2314 Corduba

inspice, qui tra[nsis, titulum hunc et facta sepulti]:
venator, studio ma[gno qui deditus arti],
lucorum cultor [fuit adsiduus nemorumque],
iungere qui vallis [cursu poteratque profundas]
adque novas scrobi[bus venandi condidit artes],
[hoc fessus tegitur parvo post fata sepulcro].

B 413

supplevi exempli causa; conferri iubet Huebner titulum II, 2335 (non 2235: est sane error typothetae) — perperam: sunt omnino diversi inter se, neque potest hic illius pars esse.

1. 4. 5 temptavit Buecheler hoc modo:

inspice qui tra[nsis iuvenis lacrimabile fatum]
iungere qui vallis [cursu montisque solebat]
adque n. scrobi [bus fallendi nexuit artis]

eleganter ut solet.

914.

II 2335 Peñaflor

d. [m] | Quintus Marius Optatus . . . .
heu, iuvenis tumulo qualis iacet a[bditus isto]:
qui pisces iaculo capiebat missile dextra,
aucupium calamo praeter studiosus agebat . . . . .

B 412

2. supplevit Morales; 3. confert Hosius Ov. Ars am. I, 763; 4. pro *praeter* mavolt Mommsen *pariter*, acute sane, sed non premendum arbitror; *praedae* olim Heinsius.

huius tituli partem esse putat Huebner titulum II, 2314 non recte.

915.

II 3504 Carthago Nova «litt. antiquis et optimis»

L. Sulpicius Q. f. Q. n. | Col. hic situs est | ille probatus
iudicieis multeis cognatis atque propinqueis.

B 363

1. vidit Huebner etiam hunc versum ad hexametri formam adspirare; potuit conceptus esse fere sic:

Sulpicius Quinti situs est hic, ille probatus cett.
vel: hic situs est fortis vir et integer, ille probatus,

ut dedit Buecheler.

916.

II 4350 Tarraco

d m | Clearchi |
hic Clearchus, qui dum vixit graeco magno nomine
nuncupatus factis meruit nomen hoc et litteris.
infans cap[tus auspicio] annis felici curr[entibus]
fuit [r]epos[i]t[us in patriam: sic] hostium [fugit dolos].

B 235

supplevi ego.

4. *cap[tus a Brit]annis* Buecheler iam in Anthol. III n. 16; 5. NEPOSI apographa; post *felici* proponit Buecheler ex. gr. *cupidine*; venit tamen ei in mentem et *cursu fugit* (vel etiam *curā ducis*), quod tamen metri causa ipse reiecit; post dedit *curā deum, cursu redux.*
ad v. 4 cf. XI, 137 captus pubis aetate.

917.

II 4428 Tarraco «litt. s. I»

. . . . Lu]cili . . . .
rogo té, morar]e heic, hó[spes, paulispér gradum],
ut vítam n]oscas hóm[inis paucis vérsibus]:
Lucílius . . . .]igélla sit[us est hóc loco];
dum víxit,] offici é[t plenus fuit bénefici],
bené labora]vit, suáv[iter fecít sibi].
. . . . pr]ivign[o bene merenti . . . . . .]

1. *Lucilius* vel *Acilius* defuncti nomen fuisse putat Huebner; eiusdem cognomen videtur tale fere fuisse, ut Quadrigella, Caligella similia. —
carmen supplevi exempli causa; 2. *consist]e heic ho[spes]*, 3. *et n]oscas hom[inem]* proposuit Huebner; 7. IIVICN apographum Huebneri; videtur esse *pr]ivign[o]*; apparere dicit Huebner (Suppl. p. 973) etiam v. 8 vestigia, sed erant fortasse v.v. 7 et 8 prosa iam oratione concepti.

918.

II 5907 Castulo «litt. s. II»

siste, precor, quaeso, cip(p)um cognosce, viator:
Antisporus a. VIII, carus | omnibus hic situs est |
et precor, ut dicas: ‹Antispore,› sit t(ibi) t(erra) l(evis)!»

B 1193

1. est notum: «siste, precor, gressum ac cippum c. v.»; *cipum* lapis; 3. abundat nomen, quo eliminato fit pentameter saepe obvius; potest sane et v. 2 in eandem formam redigi, non tamen urgueo.

919.

III 1871 Narona

Pomponio Stercorio in | fanti infelicissimo |
non clausa in tumulo requiescunt ossa sepulcro
istius nunc iuvenis nec corpus morte sacratum
ces | itatiustec . . . .

B 609

2. contaminatus ex archetypis locutionibus *clauditur hoc tumulo* et *requiescunt ossa sepulcro*; debebat esse *sepulti*; 3. *infantis* legebatur; *iuenis* Mommsen dubitans; 4. *cessit at infernos* .... dedit Buecheler.

920.

III 6443 Sirmium

. . . q]ue fuit iuvenis . . . . .
in terr]a Syria genitus . . . .
fuit fel]ix vita et omn[i commodo . .]
set si mo]do est aliqua [mens inferis . .]
si manes] et Iovis Stygius a[liquid sapiunt],
eius ia]m ossua, praecor, [conquiescant bene].
. . . . e]st extinct . . . . . | . . . . . meque hel . . . . .

B 540

1. *q]ue*; 2. *terr]a*; 3. *fel]ix* praeierunt priores; sententiam informavi; 4. *si quan]do*; 7. *vita e]st extinct]a*, *meque Hel[via condidit uxor* Buecheler; puto prosa fuisse oratione compositum.

921.

III 6618 Alexandrea «litt. s. III»

† hunc habet aeternus cinis agcellonis honorem,
hic iacet adsiduo rapta puella loco,
quam genuit tellus Maurusia quamque coercens
detinet ignoto tristis harena solo.

1. *agcellonis* corruptum puellae nomen, velut *Aglainis*, de voce ἄγγελος vel ἀγγέλλων dubitans Mommsen cogitat.

922.

III 6769 Ancyra

d m

léctita, collís viator, h[ó]c memoriae cónditum.

B 246

2. *vlator* lapis: corr. Froehner; *hoc memoriae* iungendum vidit Buecheler, collato III, 10545 *h(a)ec memoriae*; cf. VIII, 4447.

923.

III 7286 Athenae

o, cives, l]egite hoc Remi et Qu[irini]:
clarum] militiae decus, poeta,
ortus nobi] litate Flaviorum
Ursinus] sapientia politu[s]
in terra ci]nis hac [iacet sepultus].

supplevit Buecheler, qui iussit conferri ad v. 1, Verg. Aen. 1, 292 (errore impressum in Corpore 1, 252) *Remo cum fratre Quirinus*; ad v. 2 Mart. 1, 55, 2 *clarum militiae togaeque decus*; carmen refert idem ad aetatem Hadriani Antoninorumve.

924.

III 7407 Constantinopolis c. a. 398 p. C.

urna Valentinum haud totu(m) tegit haec: h[abet eius]
celum animum, acta orbis; pars ergo mi[nor manet istic].

B 655
suppl. Buecheler.

925.

III 8002 Zsuppae (Tibiscum)

. . . .
cui patrium dedit ingeniu]m patriaque notavit
arte Sais, quem et Ale]xandria coiuge iunxit,
quacum nil questus trigint]a pertulit annos,
huius in aeternum gest]arum fabula rerum
statque operaque manet c]ongesta fama laborum.

B 482
supplevit Buecheler hoc modo:
quem Nilotica ripa suu]m p. n.
ingenioque, et Ale]xandria c. i.,
unanimis quacum trigint]a p. a. (ut supra, idem in Corpore)
vana relicta modo est magn]arum f. r. (*iamque levis pereat van]arum*, id in C.)
parvaque fortuna c]ongesta f. l. (*permaneat modo re c]ongesta* id in Corp.)

v.v. 1. 2. 4. 5 ut supra, ego; ab initio nil perisse puto, nisi defuncti nomen; *Alexandria* mulieris nomen passim obvium, cf. III, 8862. 9623; XI, 74 all.

926.

III 8225 Scupi

vita octogi]nt[a fluxit] tranquilla per annos
aemulaque in cunctis forma seni Pylio.

B 1275
1. pro *fluxit* potest etiam *data* fuit simm.; *vita nimis multos semper tr. p. a.* Buech.; 2. *Pylium* pro Nestore Ovidio saepissime usurpari constat; Verg. cat. 9, 16 contulit Buecheler.

927.

III 8836 Salonae

Sossius hic sit[u]s est Suc[cessus iure peritus],
Ravvenae genitus, Salon[is funere raptus],
libera quen rat[i]o semper [deduxit ad aequum].

B 589
suppl. Buecheler ex. gr.

928.

III 8845 Salonae

hoc tumulo tegitur Pe]rcen[nius, acer in armis;]
morte inmat]ura disso[ciatus abit].
calluerat p]ugnis [populi plaudente corona],
[nunc iacet umbra levis pulvis et exiguus].

supplevi.
2. *dess* vel *diss* lapis habere dicitur; 3. *p]ugnis* praeivit Hirschfeld. gladiatorem fuisse puto.

929.

III 9504 Salonae p. C. 360

. . . . [dederat quod]
Euse [bio nu]ll[os populus Roma]nus honores,
culpand[o est] nihilum dignus, set dignus amari
dux idem sociusque sui cum milite regis:
digna memoratu clueat per saecula fama!

B 650
1. explevi exempli causa;
2. EVSI.... lapis; Eus[ebius] proposuit Ielič; addit Buecheler *iacet hic ob spretos mag]nus honores*; tentabatur et *habuit si minus honores* vel *plenus honoris*;
2. «Mommsenus cogitat de Romano quodam homine comite facto regis cuiusdam foederatorum......; quod is de quo agitur honoribus caruit, in eiusmodi condicionis homine facile explicatur»; quam ob rem supplendi periculum feci ut supra.
3. culpand[i] Corpus, sed lacuna quattuor fere litterarum exstante culpand[o est] proposui; confert Buecheler Verg. Ecl. V, 89.

930.

III 9602 Salonae

Maxima, quae matre(m) speravit iam[se esse futuram],
[funesto occubuit ecce puerperio].

supplevi.
1. *matre*, *sperabit* lapis; archet.: *sperat iam*; 2. cf. III, 9632.

931.

III 9607 Salonae

quisquis praeteriens bustum cernisque sep]ulcrum,
nosce perexiguu]m parvi tu[mulum esse, viator]:
. . . . meri hic [corpus requiescit].
. . . . . C. Nigra . . . . . . | . . . . [vix.] an . . . . . |

supplevi ex. gr.

932.

III 9613 Salonae

hic puella iacet pr[imis cito rap]ta sub annis
Silvia, [materno reno]vans in nomine fletus;
quae vitam] pro morte tulit ne[q]u[e Tartara foeda]
vidit et ad dulcis [paradisos nunc] aditu[ra]
ut] speravera[t . . . . .
occ[idit i]nfelix, serv[ans in saecula n]omen.
que . . . . na iubent . . . . . . beatos.

B 751

suppl. de Rossi 1—3 (init.) probante Buechelero; v.v. 3 fin. 4. 5. 6. init. suppl. Buecheler; v. 6 fin. de Rossi; 7. *qu(ae)* (h. e. ***praemia***) *habere* (vel *gaudere*) *divina iubent praecepta beatos* dedit Buecheler dubitans; archetypi pagani passim vestigia.

ad v. 6 attulit Hosius Verg. Aen. XII, 641; Sil. It. XV, 553.

933.

III 10947 Scarbantia

Dasius C. Far | racis Iucundi |
hoc posita in tumulo pueri sunt ossa, viator,
quem super in titulo [dici]cum pa[tre vid]eto.

B 1209

3. supplevi incerta scripturae vestigia; *in titulo [lacrimat us]qu[e] pa[te]r* dedit Buecheler, qui tamen hexametrum fuisse posse non negat.

933*a*.

V p. 617 ex sylloge Palatina n. 833 s. XI n. 6 (Mediolanium)

in carmine christiano:

v. 1: . . . . . recubat hoc marmore tectus
v. 6. 7: membra solo posuit, coeli perrexit ad astra
ter denos geminans transcendit cursibus annos.

B 778
v. 6 redit V, 6404.

934.

V 563 Tergeste «aetatis infimae»

Constantius munerarius gladia | toribus suis propter favorem mu | neris munus sepulcrum dedit: | Decorato retiario, qui peremit | Caeruleum et peremptus deci | dit; ambos extincxit rudis, utro | sque protegit rogus. | Decoratus secutor pugnarum VIIII | Valer(i)ae uxsori dolore(m) primum reliquit. |

eliciuntur metrica aliquot, veluti 1. 2. *propter f. m. munus dedit,* 3. *peremit C. — decidit* senarius fere iustus; 3—4. *ambos ext. r. pr. rogus* item senarius minoris elegantiae; totum titulum in carminis formam non cogo; verborum lusus passim notandus, ut *munerarius-muneris munus, peremit-peremptus, ambos-utrosque*; 5—6. locutio detorta ex nota formula: *de quo* (*qua*) *nihil doluit nisi mortem.*

935.

V 1191 Aquileia

Diphilus |
dives si]ne avaritie [vix]it, ad [Ditem] venit. vale.

B ad n. 247
septenariis troch. adnumerant Fleckeisen Buecheler.

936.

V 1623 Aquileia 423 p. C.

egregius fidei, sanctus mitisq(ue) sacerdos,
dignus quem cuperet ple(b)s aliena suum,

dign(u)s ita geminis ducibus consortia sacra
participare fidei, consilio regere,
hoc iacet in tumulo, proprium cui nomen Amanti
venturi meriti pr(a)escia causa dedit.
bis denis binis populis pr(a)esedit in annis;
si non migrasset, laus erat ista minor.

ex paganis multa desumpta.
1. *fidei* pro *fide*; 3. requiritur *item*; 5. *Amanti* potest esse genet. ab *Amantius*.

937.

V 4905 Sabini

P. Atinius L. f. Fab. | hic situs est |
si lutus, si pulvis tardat te forte, viator,
arida sive sitis nunc tibi iter minuit,
perlege: cum in patria(m) tulerit te dextera fati,
ut requietus queas dicere saepe tuis:
«finibus Italiae monumentum vidi Voberna,
in quo est Atini conditum [corpus ⏑ ⏓]

B 982
4. *inpatria* lapis; 6. h. e. *Vobernae*, sed non mutandum; 7. *in quo Atini corpus conditur exanime* Alciatus interpolans; scandendum fort. *conditu* supplendumque *corpus* ut supra, certi tamen nihil inveni.

938.

V 5595 Sibrium

L. Sentius L. f. Ouf. | Niger signif(er) | leg. IIII Scyticae |
hic nátus, híc situs ést

2. tripodia iambica nescio an fortuita.

939.

V 5719 ager Mediolaniensis

hoc, qui scire cupis, iaceant quae membra sepulchro,
disces, dum relegas hos modo versiculos.

«desunt quattuor versus»

2. iunge *dum modo*.

939 *a*.

V 6202 Mediolanium

in carmine christiano:

v. 2: ter denos aevo binosque quater attulit annos

B 740
recte *tulit* reponit Buecheler.

940.

V 6221 Mediolanium 492 p. C.

Eutreptus iustis bis senos cursibus annos
egit, at ante diem mors illum mersit acerbo
funere, nec potuit cuiquam superare suorum.

B 695
tota ex paganis.
2. 3 illud Vergilianum *abstulit atra dies et funere mersit acerbo*, Aen. XI, 28.

940 *a*.

V 6723 Vercellae

in carmine christiano aetatis infimae:

v. 3: sat dedit agnosci virtus quem mille labores
v. 12: sulpureasq(ue) undas corrupto corpore adire
v. 20: magnanimum vicere sitim fluvialibus undis

B 704
conferri iussit Hosius ad v. 3—Verg. Aen. VIII, 291; Sil. It. VI, 386; ad v. 12—Stat. Theb. I, 91; ad v. 20—Ovid. Metam. I, 82.

940 *b*.

V 6727 Vercellae

in carmine christiano:

v. 1: hic recubat . . . .
v. 3: nomine dictus Aper, Gallorum partibus ortus.

B 780

940 *c*.

V 6739 Vercellae

in carmine christiano:

v. 1: discite, qui legitis d. m. r.
v. 5: septies hic quinos transe[g]it corporis annus
v. 10: ad domìnum meliore via requiemq(ue) mereri.

B 779
1. solita locutio, cf. V, 3403, ad v. 10 attulit Hosius Lucan. IX, 394.

941.

VI 1285 Roma

Cornelius Lucius Scipio Barbatus,
Gnaivod patre prognatus, fortis vir sapiensque;
quoius forma virtutei parisuma fuit,
consol, censor, aidilis quei fuit apud vos;
Taurasia, Cisauna, Samnio cepit,
subigit omne Loucanam opsidesque abdoucsit.

B 7
de singulis horum elogiorum formis vide quae conscripsi in Ephem. Min. Publ. Instr. 1884 m. Januar. in sect. philol. class.

6. ABDOVCSIT lapis inserta ab ipso quadratario littera S corrigendi causa, quae minio nostra aetate non obducta, non apparet nisi diligenter intuenti; cf. quae adnotavi in Ephem. eadem a. 1888; etiam ad SVBIGIT illud quod attinet, cum iis facio, qui errorem eum putant lapicidae, pro eo quod et metrum et sententia requirit, SVBEGIT.

942.

VI 1287 Roma

honc oino ploirume cosentiont R[omane]
duonoro optumo fuise viro,
Luciom Scipione, filios Barbati.
consol censor aidilis hic fuet a[pud vos],
hec cepit Corsica Aleriaque urbe,
dedet Tempestatebus aide mereto

B 6
3. *filiom* Woelfflin fort. recte, Buechelero tamen non probante. Adservatur in aditu Bibliothecae Barberinae, ut hucusque traditur, non ipse lapis, sed ectypum tantum latericium optime confectum; titulum vero genuinum in repositis Musei Lateranensis servari mihi quaerenti responsum est anno 1888 a bibliothecae custodibus.

943.

VI 1289 Roma

L. Cornelius Cn. f. Cn. n. Scipio
magna sapientia multasque virtutes
aetate quom parva posidet hoc saxsum;
quoiei vita defecit, non honos honore,
is hic situs, quei nunquam victus est virtutei.
annos gnatus XX is [div]eis mandatus,
ne quairatis, honore quei minus sit mandatus.

B 9
3. de interpunctione vide opusculum nostrum «El. Scip.» (ad VI, 1285); 5. locus vexatissimus; displicet sane Mommseni LOCEIS, nec Buecheleri DIVEIS ab omni parte perfectum.

944.

VI 1290 Roma

L. Corneli L. f. P.[n.] Scipio quaist. tr. mil.
annos gnatus XXXIII mortuos. pater
regem Antioco subegit.

2—3 initia quasi saturniorum.

945.

VI 6049 Roma

hic situs sum Lemiso,
quem numquam nisi mors
feinivit labore.

numeros aliquos secutus non adsecutus est auctor; 3.=laborem.

946.

VI 6821 Roma

ossa T. Quincti hic sita sunt, Stabilio cognomine vixit.
multiplici cura defessus nunc securus quiesco.

B 375

hexametri iusto longiores; 1 fin. usitatius *cognomine dictus*; 2. abundant *de* et *nunc*.

947.

VI 8621 Roma

Claudius hic positu]s, vir s[implicitate probatus]
quem fatum e]necuit[, heu, nimis ante diem,]
nondum consumptis exa]cti tem[poris annis;]
calluit] eloquio, [calluit arte sua].
cuius vix po]terit titu[lus comprendere laudes:]
quae cond]i in libris [debuerant potius].

3. *exa]cti tem[poris]*, 5. *po]terit titu[l]* praeivit Henzen, reliqua concinnavi ego.

948.

VI 9241 Roma

d m

hic iacet Helpidius, fatis extinctus iniquis,
egregius iuvenis, causarum orator honestus.

B 425

949.

VI 9403 Roma

M. Rapilius Serapio hic | ab Ara Marmor(ea) | oculos reposuit statuis |
qua ád vixít (vixít) bené.

B 208

2—3 iungit Buecheler hoc modo:
o. r. st. qua ad v. b.,
ut senarium efficiant.

950.

VI 9545 Roma

hospes, resiste et hoc ad grumum ad laevam aspice,
ubei continentur ossa hominis boni, misericordis, amantis pauperis.
rogo te, viator, monumento huic nil male feceris.
C. Ateilius Serrani l. Euhodus, margaritarius
de Sacra | Via in hoc monumento conditus est.
viator, vale! |

B 74
1. numeros restituit Ritschl reposito *et hoc grumum*, Buecheler *et hunc gr.*; 2. *pauperis* erit genet. sg. vel potius acc. plur., utrumque iungatur cum *amantis*; 2—3 conflatos ex archetypis senariis viderunt editores; 5. verba *in hoc monumento conditust* clausulam efficiunt senarii.

951.

VI 9685 Roma

«anaglyphum magnum marmoreum», in quo «sculpta est taberna negotiatricis carnis ferinae» cum versibus his:

dum montibus umbre
lustrabunt, [c]onvexa polus dum sidera pascet,
semper honos nomenque tuum laudesque manebunt.

ex Verg. Aen. I, 607—609.

952.

VI 9783 Roma fort. a. 307 p. Chr.

d m s
Iulio Iuliano | viro magno, phi | losopo primo |
hic cum lauru feret, Romanis iam relevatis,
reclusus castris inpiă morte perit.

1. *philosopo* lapis: non mutavi; 3. *laurŭ fĕret* est mihi *laurum ferret*; *lauru(m) fe[r]t*, Corpus; corruptum tituli metrum aetati ipsius plane convenit, de qua cf. Mommsenum ad titul.

953.

VI 10021 Roma

Laetus | Athenais | Laetia | de Capitolio |
vita bona fama fuit, mors exitu honesto.

B 839
2. post *fuit* videtur perisse *et.*

954.

VI 10081 Roma

hic es]t ille situs [m]irus Nicys [car]rucotechnites,
qui sibi, dum vixit, fecit ubique bene.
Nicys: | «sodales, havete!» |

B 1259
1. abundat nomen; supplevit Henzen; initium occurrit VI, 6275; 3. supplendum *dicit*, non *have.*

955.

VI 10103 Roma

P. Cornelius P. f. Esq. Nig[er] | tertiarum hic situs est |
quoius pietas laesit neminem

B ad. n. 211
2. clausula senarii.

956.

VI 13830 Roma

Caeciliae Sex. f. Iustae | quae vixit an. XLVII m. III |
cuius reliquias cinerum | hic ossa sepulta
pie nunc | blandae memoriae quiescit |
tute tecta Tiburtino, Lunense, Lesbio lapillo |
q. v. f. et f. o. isto. |

B 497
3. reponendum *reliquiae cinerum atque*; *ossa s. pie* etiam pentametri clausulam potest efficere; 5. eliminato *Lesbio* fit hexameter; 6. *quae viva fructast et fruetur obita isto* supplet Buecheler [illegible] carminis.

957.

VI 14397 Roma

Carfinia M. l. M[a] | vixit an. XX . . . | iucunda sueis | gratissima amiceis | omnibus officiosa | fuit.

B 364
1. h. e. *Maa*;
1—2. (*haec mulier*) *iucunda s. gr. a.* || *o. o. f.* suppl. Buech.

958.

VI 14786 Roma

d m

parvulus hic situs est: vixit tris usque per annos,
inque novem menses invalidosque dies.
nomine Grusoglosus, amabilis, utque erat, infans,
flebilis et misere raptus ad inferias.
Saturninus filio, Velia Lalema | delicato suo posuit |

B 1162
3. est *Chrysoglossus*; 3. *infans* videtur cum *flebilis* non esse iungendum; cf. tamen superius n. 306, 3; 463, 4.

959.

VI 15837 Roma

Clodiae C. l. | Raphinis |
virginis ossa iacent in p]rima aetate sepultae:
laudibus haec nituit o]mnibus in specie;
cara suis vixit, grata et co]mmunis amicis,
quam properans fat]is pressit acerba dies.

2. *p]rima*, 3. *o]mnibus*, 4. *co]mmunis* praeivit Henzen; reliqua supplevi ego; 4. ad. sent. cf. VI, 14397, 2.

960.

VI 15897 Roma

diis manibus

T. Cocceio Euhemero

bis ternos annos vix(it) et mensibus quinque:

incrementa [tulere] eius currentia fata.

. . . .

B 459

4. *rupere* suppl. Henzen; *tulere* vel *negant* Buecheler; sed cum constet lapidem infra fractum esse, perisse aliqua videntur.

961.

VI 16614 Roma

ultuma | suorum | Cupiennia | L. f. Tertulla | fuveit,

quius | heic | relliquiae | suprema | manent. |

1. *cupieinnia* lapis. — speciem praebet metri.

962.

VI 16653 Roma

d m

Curtia hic sita est, Fabiae nata Fabiaeque Cerealis;

egregiae gentis nomen Curtiorum Fabiorum

compositum tumulo semper sub Tartara vibunt.

B 549

2. nisi error subest legendumque est *Fabiique Cerealis*, iungenda videntur inter se *Curtia h. s. e. Fabiae nata Fabiaeque* (*gentis*) *Cerealis* (*uxor*); *Fabiaeque* (*gentis*) *Cerealis* (*maritus eius*) expl. Buecheler, qui interpungit post *egr. gentis*; *Fabiae nata Fabi aeque Cerealis* (uxor) Henzen in adnotatione; dedit tamen *C. h. s. e. [Curtii] nata Fabiaeque [Cerealis]* in transscriptis.

963.

VI 17540 Roma

d m

L. Fabio | Ianuario | qui et | Derisori |

qui vixit | bene et | consum | mavit bene |

B ad n. 211

3. eliminato *et* fit pentapodia iambica, sed fort. casu.

964.

VI 17876 Roma

. . . . F]elix vixit ann. | . . . . p. condidit.
in fluct | [us quem fata dede]re Anienis iniqua. |

B 842
F]elix Henzen, *inf]elix* Buecheler; *[quem]* *p(ater)* idem; 2. suppl. idem.

965.

VI 18324 Roma

d m
Flaviae Dionysiadis
hic iacet exiguis Dionysia flebilis annis,
extremum tenui quae pede rupit iter.
cuius in octava lascivia surgere messe
coeperat et dulces fingere nequitias.
quod si longa tuae mansissent tempora vitae,
doctior in terris nulla puella foret!
vixit annis VII m. XI diebus XV | fecit
Annia Isias vernae suae b. m. |

B 1166
1. h. e. *Dionysias*; 2. contorto nimis sermone dicit poeta puellam tenui (h. e. tenera) aetate obisse, cf. VI, 21846 (inf. n. 970, 6); *extremum iter* idem erit atque *fatale iter*, VI, 5953; conlato Gell. I, 5, 3 saltatricem fuisse puellam putat Buecheler, quod tamen solet clarius indicari.

966.

VI 18926 Roma

Gavia E[uphrosyne] | vixit a[nn . . . .]
proba . . . . | cara su[is . . . .]

2. reliquiae metri fort. dactylici.

967.

VI 19055 Roma

hoc iacet in tumulo secura Glyconis honesto;
«dulcis» nomine erat, anima quoque dulcior usque.
que nucquam tetricos egit sibi lucis honores,
set magi lascivos, suabes: Bacchoq(ue) madere,
simplicitate sequi cantus, mollesq(ue) coronas;
lusibus ipsa suis generabat saepe et amore
dulce sibi natisque suis, quos pube reliquit,
Castorea fratris sub imagine quos generavit,
digna quidem frui perpetua de luce benigna:
set celerat quo nos fata benigna vocant.

B 495

3. = quae numquam; 4. = magė (magis), suaves; 6. = amorem; 7. = dulcem; 8. = fratres.

4. psaltria fuit Meyero, tibicina Buechelero fort. recte; 5. dubitat idem an legendum sit *simplicitate(m)*; ad clausulam laudat Ovid. III, 555: *sed madidi murra crines mollesque coronae*; 7. *pube* est abl. non acc. plur.; 8. gemellos fuisse intellegendum; 10. *severa*, *sinistra*, *maligna* solet emendari; confert Buecheler Iuven. XVI, 4: *plus etenim fati valet hora benigni.*

968.

VI 20584 Roma

I]ulia Olymp[ias . . . . . .] | verecund[ia plena . . . .] | et
innocent[i vita . . . . .] | et vitae mira[bilis . . . .]|
praevio flo[re . . . . . . ae] | tatis ut ov[. . . . . . .] | tiae
fuer[ant . . . fa] | ta gereb[ant].

sunt reliquiae versuum dactylicorum notae plebeiae.

969.

VI 21674 Roma

. . . . Lupensia
hic ego sum inlata Consutia Rufa,
cuius ossa leviter tegat terra mate(r).

1. remansit ex praescriptione; 3. *mate* lapis.
2. *inlatus* archet.; 3. vice pentametri fungitur.

970.

VI 21846 Roma

umbrarum secura quies animaeque pior(um),
    laudatae colitis quae loca sancta Erebi,
sedes insontem Magnillam ducite vestras,
    per nemora et campos protinus Elysios!
rapta est octavo fatis instantibus anno,
    carpebat vitae tempora dum tenerae:
formosa et sensu mirabilis et super annos
    docta, decens, dulcis grataque blanditiis.
perpetuo talis gemitu lacrimisque colenda,
    infelix aevo tam cito quae caruit.
an felix aegrae potius subducta senectae?
    sic Hecubā flevit Penthesileă minus.

B 1165

1. *Quies* dea; 2. *laudatae* a poetis; cf. Verg. Georg. IV, 471 sq.; 3. *sedes* pro *ad* vel *in sedes*; 4. cf. Verg. Aen. VI. 639 sq.; nota figuram homoeoteleuti (cf. v. 5. 6. 8. 11), *Luc. Mueller*, de r. m. ed. 2 p. 570.— Vel ipso Catullo esse dignum carmen indicarunt Fabretti Bonada; aetate Traiani non inferius esse idem Buecheler arbitratur recte omnino.

971.

VI 23010 Roma

L. Nonius L. f. Ar. | Izgynus | vix. ann. III |
ter singulos non dum conpleverat annos,
quo caruit lucem et te[ne] bris se miscuit atris.

B 503

2. CONPLEVLRAT lapis; 3. *quo* supple *tempore*; clausula Vergiliana.

972.

VI 23083 Roma

Blesamus hoc Novius requiem sortitus in aevom

. . . .

contra locus sanctus, plausu qui excepit agresti,
    cum primum fundo venerat hic dominus.

parebat nemo, Fauni Nymphaeque sonabant,
laetitiam divom sensit et ipse locus.
hic olim statuis urbem decoravit et orbem:
nomen habet populus, corporis hic tumul(us).

B 1254

2. versus scalpro deletus antiquitus fortasse; *quem vivus coluit, iam cubat ipse loco* suppl. Buech.; 3. h. e. nemus cultu aliquo caerimoniisque insigne; 7. cf. Ovid. artis amat. I, 174: orbis in urbe fuit.

973.

VI 23685 Roma

hic ést sepulta Pacilia Sospita, pia, proba,
boní́s probata, súmma quae vixít fide:
qui béne cognorunt, cógnitam bene exístumant.
have ét vale! — quae optas, éveniant tibi ét tuis.

B 64

2. idem init. X, 6009.

974.

VI 24429 Roma

p]ompei Cn . . . . .
. . . . cla]ud[untur] . . . . ossa . . . . .

dactylici metri frustulum.

975.

VI 24525 Roma

Pompeia Asclepias heic sepulta est,
amantissima suis, fide maxsuma, pia.

ad numeros tetendit qui scripsit.

976.

VI 24682 Roma

Pomponia | A. Pomponi l. | Tyrannis nata an. XX |
hic eíus ossa súnt sita.

est dimeter iambicus.

977.

VI 24758 Roma

Pontia Ɔ. l. | Tryphera |
dum víxit, pia fuít suis.

978.

VI 24930 Roma

hic situs est Primus, qui vixit (more) iucundo
(et) se(m)per silbae ⊥ stetit officio.

«quid in scribendo, quid in describendo titulo peccatum sit, distingui non potest».

qui vixit iucund[e] se(m)per [et pr]aest[i]tit offici[a] editores Corporis; *silbae* esse *silvae* defunctumque saltuarium fuisse rectius putat Mommsen; distichum informavi; 2. exspectatur *constitit*.

979.

VI 25531 Roma

in anaglypho supra carmen cernitur «vir vestitus in lecto recubans, dextra coronam, sinistra vas potatorium tenens; ante eum mensa cum vasis; adsidet a dextra iuvenis (centurionis habitu vestituque), dextram versus eum qui recubat porrigens»; subscriptio tituli haec est: C. Rubrius Urbanus sibi et Antoniae | Domesticae coniugi suae et Cn. Domitio | Urbico Rubriano filio suo...... fecit.

carmen:

qui dum vita datast, semper vivebat avarus,
heredi parcens, invidus ipse sibi,
hic accumbentem sculpi genialiter arte
se iussit docta post sua fata manu,
ut saltem recubans in morte quiescere posset
securaque iacens ille quiete frui.
filius a dextra residet, qui castra secutus
occidit ante patris funera maesta sui.
sed quid defunctis prodest genialis imago?
hoc potius ritu vivere debuerant.

B 1106
ad v. 1. 2 cf. VI, 26158: Sempronio Donato, homin(i) frugalissimo..... cuius frugalitati heres maximas gratias aget amplius merenti.

980.

VI 26538 Roma

. . . .
hi]c situs Euphrosynu[s . . . .
[qui vixit anni]s octo et triginta . . .
quinque tame]n minus autumnis . . . . .
. . . cu]ius festinavit [aetas . . . .

981.

VI 27657 Roma

Trophimi Aug. lib. |
reliquiae pueri quondam Phrygii pastoris,
vix(it) annis
duodecies senis, nam tertius apstulit illum.

2—4 aenigma est suum Oedipum adhuc exspectans. *Phrygium pastorem* putat esse dictum Trophimum Henzen, quod sacris Magnae Matris initiatus fuerit, Bormann quod cum Paride propter speciem compararetur, Mommsen denique quod in Phrygia natus sit triennisque in urbem adductus; erratum esse in annorum indicatione compendiis male solutis suspicatur Huelsen, qui corrigit *annis duodecim mensibus* (*tot*), *nam* (*decimus*) *tertius abstulit illum*; equidem cum Huelseno facio; fuit fort. incisum *vix. an. XII S.* h. e. XII semis; sed ad *tertius* addi *decimus* non necesse.

982.

VI 29053 Roma

Mutatae Vistiliae hic ossa sepulta quiescunt.

983.

VI 30109 Roma

. . . . [multa pericla]
pertulit] Europae, sed graviora Asia[e];
ad patrias sedes] donec remearet Ulixes

iactata est va]ria sorte Pelasga manus;
hic quoque per gentes] structas et moenibus urbes
fertur ab exortu] solis ad interitum.

B 884
1—4 supplementa sunt Bormanni; 5—6 cogitabat idem de Agamemnone supplevitque hoc modo:

multas per gentes] str. et m. urbes
Atrides rediit] sol[u]s ad interitum;

rectius Mommsen Buechelerque, qui de negotiatore quodam praedicando intellegunt, supplentque ita: *)

sed hic per gentes] str. et m. u.
solis ab exortu] solis ad interitum;

quae mutatis paucis recepi; cf. VIII, 5749. 7999; X, 2792, sim. et Horat. Sat. I, 4, 29 sq.; Epl. I, 1, 45 sq.; in iis quae perierunt praedicabatur fort. Alexander Philippi.

984.

VI 30139 Roma

bis] denos vita [sine crimine p]ertulit [annos]
. . . . vi]rtus
. . . . vires, mores, [plu]s corde benignus,
matris in obsequio et <et> fratris clarus amor[e].

B 840
1. potest et *vita[e...*; 4. hiat versus, *et* abundat.

985.

VI 30140 Roma

. . . . ste satis letum c[ognosce, viator],
. . la]crimis fletuque ge . . . .
. . . . russ iste fuit parib[us . . .
. . . . r in cunctis si vom . . .

---

*) supplevit Buecheler in Anth. hoc modo:
v. 2: finibus] Europae s. gr. Asia
v. 3: ut quondam in patriam] d. r. U.
v. 5: tot gentes hominum] str. et m. u.
v. 6: vidit ab exortu]s. ad i.

. . . . nit Lachesis, iacet . . .
. . . . um castam duce[re . . .
. . . . us carus cunc[tis . . .

986.

VI 30145 Roma

in]matura dies fa[tumque inmite . . .
eripu]it iuvenem c[oepto vix flore . . . .
. . . mores c]astos semper . . .
. . . . s primum ti . . .
. . . . ta pau . . .
. . . . ams . . . .
. . . . i . . . . .

987.

VI 30674 Roma (?)

. . . . a]etat . . . .
. . . . ra vigebant
. . . . i vic sunt
. . . . lara cui
. . . . m gena flori
. . . . u d m c

988.

VII 229 Coccium

his terris tegitur | Ael(ia) Matrona quond(am) |
vix. an. XXVIII m. II d. VIII | cett.

1. initium hexametri.

989.

VII 412 Uxellodunum

hic exsegere fata | . . enus s(ing.) c(ons.) Germa . . . |
. . . s Reg. vix. an. . . | . . . s vix. an. . . | . . . ix . . . |

frustulum carminis.

2. *Regis* nomen VII, 409; videntur fuisse fratres.

990.

VIII 141=11347 Sufetula (»litt. nitide sculptis«)

. . . .
Marcellus hic quiescit,
medica nobilis arte,
annis qui fere vixit
triginta et duobus.
sed cum cuncta parasset
edendo placiturus
tertium muneris, ante
valida febre crematus
diem defunctus obiit.

Periisse possunt defuncti nomen civile et honores si qui fuerunt.

Huius elogioli metra ne Studemundio quidem, qui dimetros ionicos a minore pessime factos constituerat, definire contigit; nec mihi carmen illud diu multumque versanti res melius cessit; sane possis versus istos taliter qualiter in hanc cogere formam: (⏒) ⏑́ – | – ⏑ ⏑ | – ⏑; praestat tamen non attingere.

991.

VIII 352=11572 Ammaedara

dis m s

L. Cassius L. fil. Quir. Faus | tus vix. annis XLIIII | homo
bonus, rebus ho | minibusq(ue) pernecessa | rius,
quem quaerit patriae maximus hic populus,
terra tegit felix, lux a[u]tem ingrata reliq(uit).
L. C(assius) E. frat(er) p(ius) p(osuit)

B 1239

5. *attem* lapis, corr. Schmidt; scripturam *attem* tuetur Buecheler collato *Agustus* simm., cf. Stolz, hist. Gr. 1894 p. 212, 204.

992.

VIII 684 Gasr bu Fätha s. fort. IV p. C.

Umbrius Victorianus
ne dubium long(o) umquam (q)uereretur in ebo,
quis hoc mortalium fuisset conditus humo,

Victórianum scríbere curaé fuit,
qui suís omnes partítus opes (suás)
posteritati ea(s) magna piaetate relinquit.

B 774

2. interpretatur Wilmanns ita: *ne umquam longo in aevo dubium vereretur, quis* etc.; sed recte Rossius vidit Lucani esse versum (2, 344): *ne dubium longo quaeratur in aevo*, itaque emendandum *(q)uereretur* = *quaereretur*; redit versus etiam in titulo christiano ap. Rossium I. C. 1, 201, Buech. n. 678; 5. *suas* addidi metri causa; nulla lacuna in lapide; 6. *ea* lapis; *relinquit* est fort *reliquit.*

de tituli aetate cf. Huebneri Exempla, Prolegg. pp. LVIII, LXVII, LXX. Christianae aetatis est, sed totus ad exemplum paganorum confectus.

993.

VIII 1074 Carthago

d] m [s]
hic si]tus est infa[ns septem d]esertus ab annis,
fert iam digna] viro tunc nomin[a quique] decent[er].

B 458

2. *hic si]tus* suppl. Wilmanns; *infa[ns]* et *d]esertus* idem; *Victor* ante *desertus* expl. Buecheler; *septem* ex. gr. ego, collato tit. X, 578, 1; VI, 9118 laudat Buecheler; 2. *invidere] viro tunc nomin[a ferre] decent[er]* h. e. *anni*; ut supra, ego.

994.

VIII 1540 Thugga

Tirinius Fortu | natus
vir armis ingénio et animo máximo,
qui cúm [lati]nis ét graecis ⏑ [óp]timis
h. l. t. p.
. . . .
vixitque iaetos duos zozimos iovis
p. v. (a.) XXXIIII h. s. e.

titulus totus fere evanidus neque qua par fuit cura descriptus, de cuius restitutione desperandum.

995.

VIII 4681 Madaura

d m s

T. Clodius Lo(q)vella | aed(ilis), II vir, q(uaestor, fl(amen)
p(er) p(etuụs), sac(erdos) | Liberi patris v. a. XLVIIII |
hic situs est, (fuit qui) columen morum ac pietatis.
Laudibus ac titulis ornatus vixit hon(este);
Omnibus hic carus fuerat; feliciter annos
(Quinquaginta) minus uno gessit; studiose (e)t
Vsus on(oribus) ordinis est adque virum; vir
Egregius, flamen, patriae p(ius) admod(erator),
Largus munidator, ed(ium) sator ing(enio)su[s],
Lenaei patris cultor felixque sacerdos,
Addidit hic decus ac nomen suạe Claudiae genti.
inspicies, lector, primordia versiculorum.

B 511

titulus fere totus per compendia scriptus est, quorum non omnia adhuc feliciter soluta.

2. *Lovella*=*Luella* nomen defuncti fuisse putat Buecheler, qui carmen incipi volt a *columen* voce efficique acrostichum tale: *Clo. Luella*; 4. extra nominis acrostichum positus, cf. VIII, 7156 init.; *fuit qui* addidi metri causa; item v. 8 post *est* potest inseri *hic*, nisi *ordīnīs* molossum voluit esse poeta; 5. *hon(orum)* posse etiam solvi monet Buecheler; 7. A. L. MINVS VNO lapis; in fine STVDIOSET lapis, quod minus probabiliter possit et in *studio set* diduci ut mavolt Buecheler; 8. post *vir* interpungit idem; 9. compendia solvit Studemund; 10. ED SATOR. ING. SVO||| apographa; *ing(enii)* Renier; ut dedimus supra, dubitanter suppletum in Corpore; *ed sator in g(ente) su[orum]* proposuit Buecheler; 13. ut v. 4. extra acrostichum positus.

8. *ordo adque viri* est ordo et populus; 9. *patriae pius admoderator*: «significatur duumviratus»; 10. *munidator*, cf. VIII 241, 5—7; verbis sequentibus «significatur, sane perverse, aedilis».

996.

VIII 5784 Sigus

d m s

bonús vi(ator), ó(pto) t(u) vali(á)s (bene).
C. Iulius C. f. Q(uir.) Pon | ticus

perégri poteus, quám domūs suaé
prorsús, sicut meruít apud laré(s) suo(s),
vitá privatus ést.

v. a. LXII. o. e. b. q.

2. BONVS VIOTVALIS lapis ut videtur; ut supra datur, solutum dubitanter in Corpore; *bene* addidi ego; 4. =*peregre potius*; plenus fit senarius, si addas in fine *miser* vel simile quid; 5. PROESVS, LARE SVO lapis.

997.

VIII 7854 Cirta

. . . . (perierunt multa)

saep]e meis tumulis avis Attica parvula vēnit,
et satiata thymo stillantia mella relinquit.
mi volucres hic dulce (c)anent viridantibus antris,
hic viridat tumulis laurus prope Delia nostris,
et auro similes pendent in vitibus [uva]e.

B 468

3. dulceanent; 5. pendunt.

1. *saep]e* Buecheler; *dequ]e* Renier; de forma praesentis *vēnit* cf. Buechelerum ad tit.

998.

VIII 7856 Cirta

[hic situs ille pius . . . .
annos pervenit qui ad centum] ipsos, a[d eosque]
post casu]s multos [adiecerat ins]uper octo.
praeterien]s, si legeris [ista,] legeris [a]moen[e].

fragmenti non satis accurate descripti sententia qualis fuisse possit, non qualis fuerit, supplendo adsequi conor; 4. ad sentent. cf. II, 59.

3. |\ S MVLTOS, 4. || EGERISMOENIA excepit Cagnat ex ectypis Renieranis, litt. IA non satis certis.— De aetate defunctorum in Africa cf. *Seidel*, üb. röm. Grabinschr. Sagan 1891 p. 20 sq.

999.

VIII 8233 Mileu

d m s

memoriae aetern | ae C. Valeri Sa | turnini, qui vix. annis
— noviens denis prope convenientibus annis.

1000.

VIII 8287 Bu Thuil

d m

Iulia Q[ui] | ntosa [ra] | rissima [fe] | mina v. a. X . . . . |
i]gne [fa]ta[li] flore sui [de]ducta

h. s. [e.]

3. ONAE IN TA | vel ONFENTA | traditur; *in ta [li] | flore sui [huc] ducta* supplent editores; supplevi ad exemplar tituli I, 1220, 8.

1001.

VIII 8870 Tupusuctu

d m s

hisce locis Flori requiescunt ossa sepulta,
aetatis primae, miserando funere rapti
Ditis ad infernas sedes lucosque piorum.
quem docta studiis ornarat diva Thalia,
qui prope vicenos bis iam suppleverat annos,
ni Lachesis brevia rupisset stamina fuso.
pro dolor! ut nulli decreta rumpere fas est
Parcarum divae, durosque evadere casus!

h. s. e.

B 501

2. rapto; 5. supleverat.

2. *rapto* retineri mavolt Buecheler, ludere putans poetam in locutione *Flori aetatis primae* quasi *floris aetatis pr.*; 4. malim *doctis*; 7. *vi nulli* traditur; corr. Studemund; 8. *diva* traditur, *dira* Studemund, *divae* ego ad Lachesin referens; *diva* recte sese habere putat Bucheler.

1002.

VIII 9159 Auzia a. 303 p. C.

. . . . n summus l com . . .
. . . . pu]trisquae senectus.
i]ter agens, salve: versus cum [l]eger[i]s istos
ia(m) capita explōrĕs: ingenium nomenque probabis.

B 570

2. supplevi ego; *pa]tris* Buecheler; 3. suppl. Mommsen; *prae]ter* Buecheler; 4. *singu]la* Buecheler.

nomen in genetivo (....ii) fuit positum, si tamen duo ultimi versus ad acrostichon pertinebant, quod et secus fieri potuit; *Prince]ps* per acrostichon expressum fuisse putat Buecheler.

1003.

VIII 9442 Caesarea

Atm. Baribal(is) f. vixit anis | quinque
eréptus ést suís.

potest redigi in hanc fere archetypi formam:

annórum quinque eréptus est suís puer.

1004.

VIII 9625 Manliana

(perierunt multa)
funera componit subito languore so[lutu]m
. . . .

B 1241

1. IVNERA apographa, corr. Mommsen; SVRITO eadem, corr. idem; LANGVORES D||||||IVM, LANCVORESO||||||M apographa, correxit Buech.; 2. seqq. nihil certi datur: |||IC||||AF N|||| | |||E||||OEBE ||||||, vel ||||I||||M |..... DOLOR.... apographa; possis sane conferre titulum VIII, 1359 (14883), unde arioleris:

ha]ec [ego carmin]a in [scripsi dictant]e dolor[e].

ad v. 2. conferri iussit B. Mart. IX, 85, 3; Ov. Met. XI, 648.

1005.

VIII 9686 Cartenna

d m s

Varia Honorata
virgó decóra et ínnocéns
quae própe novós obiít torós.

B ad n. 211
3. inocens; 4. obit.
dimetros iambicos constituit Studemund.

1006.

VIII 10775=18657 Bîr-el-Ughla

d m c s

C. Co. Primus | vixit an. LXXV |
suó leto, suis mé[ri]tis mor[tuús]

«id est vitam finivit quando et qualem fata voluerunt» Th. Mommsen ad tit. — Ad v. 1 cf. VIII, 17261.

1007.

VIII 11091 Taparura

. . . . pietati]s honorem
migro . . . . [la]udes
et p[ia turba dedit lacrimas . . . . .

christianus fort. non est.

1008.

VIII 11635 Ammaedara

d m [s]

Fervida, dum potuit lusit m[odo kar]a pr[opinquis]:
[nunc tosti cineres et levis umbra manent].

B 812
«hexametri erant ad puellam praemature mortuam spectantes», Schmidt; supplevi ego et quidem v. 3. exempli causa; puerum etiam potuisse significari putat Buecheler *fervidam* iuventam intellegens.

1009.

VIII 12159 Hr. Sidi Amara

d m s

M. Antonius Faustia | nus Nepos Principinus | insigni piaetate praeditus | , moribus et ingenio clarus, | acceptus patriae, dicen | di peritus, his cum sum | mo honore parentium | dilectus, p. v. a. XVIII d. VI |

3. PRAEBITVS lapis.
4. *his*, si recte descriptum, est fort. ablat. neutr.; sed in eiusmodi titulo potest et pro *hic* vel *is* accipi.
frustula metri passim deprehenduntur, ut 2. *insigni pietate* (cf. Verg. Aen. I, 10), 3. *moribus* ⟨*et*⟩ *ingenio clarus*, *acceptus patriae*, *dicendi peritus*, 4. *cum súmmo honóre paréntiúm diléctus.*

1010.

VIII 13535 Carthago

rure o[pulens caru]sq(ue) suis Callistrat[us ipse]
in]terpres [voluit] nominis [es]se sui:
qui licet et [cen]su dives mansisset et a[uro],
invidiae numqua[m fer]vida vela t[ulit].
fortunatus olim, u[ni non] sibi, vixit ami[cis]:
au]xit congest[o p]redia rure nova.

christianus est titulus, sed ad archetypa gentilia compositus; suppleverunt de Rossi Schmidt Mommsen.
4. *li]vida [t]ela* maluit de Rossi; 5. *u[t non] sibi* Mommsen; *u[ni non] sibi* ego; ipsa sententia in lapide lineolis utrimque inclusa est, ut facile parenthesis dinoscatur.

1011.

VIII 14697 Thuburnica s. I in-

Q. Annaeus | Q. f. Pol. Balbus Faven | tinus ann. LIII
meiles | leg. V, donatus bis, II | vir Thuburn. h. s. e.
vixit honeste;
et tu ave.
arbi | tratu Q. Annae[i S]capulae.

3. nota clausula hexametri.

1012.

VIII 15719 inter Ucubi et Siccam

et iacet hic talis, qui nunquam fraudibus † iste
laetatus, post magnos actus pauperes reliquit liberos
spe liberos.

B 623

1. exspectes *ipse*; *qui* aut *iste* abundare putat Buecheler.

2—3 quo metro composita sint, non perspicio; iambos sane redolent. «reliquit igitur servus filios sperans fore ut manumitterentur. Alter titulus, quo nomen defuncti praedicaretur, videtur cum hoc coniunctus fuisse»; cf. III, 1653.

1013.

VIII 16566 Theveste

. . . . a] *vel* co]gitare iuvenilis amor | ullo magistro data. | reliquis totidem annis vixi | bene, ut fata scripsere mihi. | ferarum multo fuit potior, | quem domui quadripedem freno. | milibus, ut vili, vinti fuit sub | me si qui cecurrit ecus. | metae, quod fuit optabile mori, | sum cornuo labsus: | sicut fuit in voto, peri, licet | ob grave(s) casus. | nunc requiescunt reliquiae trig[a] | ri solo, per quo(d) fui notus. | C. Iulius Camma[rinus? . . . .

1. initio unam litteram excidisse testatur Schmidt; sed et *CO* potuit exu fuisse exaratum; 6. PERI lapis: non mutandum; 6. *grave*; 8. *quo* lapis.

«tam ob versuum discriptionem, quam ob complura, quae dignoscuntur, xitus vel frustula dactylica et ob inflatum orationis genus scriptorem ad oetae partes adspirasse suspicor», Schmidt ad tit.

1. 2. «*ab anno inde .... non desii, quo eram iuvenili professionis meae amore, certamina* (vel potius *vehicula*) *agitare ullo magistro data*, e. a magistro quocunque mihi commissa», Schmidt, Mommsen.

3. «*ferarum* genet. pro ablativo», Schmidt; potest esse genet. partit.

4. «*quadripedem* accus. per attractionem pro nomin.», idem; «*ut vili*= t minimum (—mo)», Buecheler.

5. «*cecurrit*, cf. Gell. N. A. VII, 9», Schmidt.

5. 6. «*metae cornuo, quod* (= ut) *fuit optabile mori, labsus sum*, i. e. ı curriculo agitator metam circuiturus axe quam proxime admoto currum i impegit et eius ruina periit. In locutione *metae cornu* certe nemo offen-

det», idem. De forma *cornuum* = *cornu* cf. *Georges*, Lexikon d. lat. Wortformen, II p. 174 s. v.

7. «*trigarium* est area, ubi trigae agitantur et equi exercentur, cf. Plin. H. N. 37, 202; C. VI, 8461; Corp. Gloss. II, 201, 45; Mittheil. des Archäol. Instit. Romae IV, 3, p. 268; vide etiam nomen, quod est *Trigarius*, n. 8650», idem; egit de voce illa etiam *Funck* in Arch. f. l. L. VI, p. 565 qui vertit «Rennbahn».

1014.

VIII 16651 Theveste

hoc sit[a est tu]mulo c[as] tis[si]ma [femina? . . . .

B 625

HOC SIT | MVLOC | TIS MA I | lapis.

supplevi ego; *hoc sit[us est tu]mulo C*.... Schmidt; *C[arus fa]tis ma[le raptus]* vel *C[hristi bap]tisma [te natus]* Buecheler; cf. VIII, 11581: Clodia Dativa, kastissima femina semper.

1015.

VIII 18792 Bordj el Hadj Tahar

d m s

C. Aemilio Ianu[a] | rio iuniori, signo | Agentis memoria
[l]itterárum amandi; o, sórte(m) e[t] fortuna(m) ímproba(m)!
qui cúm per annos bís octonos vitá(m) gerit,
non út meruit, pestí vita functús est (subito)
inofesus cum ministeria tria: Fortunata Augendus
Augenda. Et conscius [a]eter. h. e. b. q.

prorsus idem est tenor huius tituli atque n. 10828, quocum recte Schmidt iubet conferri; potest Januarius filius fuisse Matronae.

2. 3. MEMORIA | || IIIERARVM AAANDIOOB | lapis; *memoria [l]itterarum amando* Schmidt, qui inde ab *amando* vult metrum incipere, interpretaturque «librorum amabilium editori», sane nimis contorte; est nota constructio *memoria litterarum amandi* cf. *Draeger* H. S. II^2 p. 831; O autem post *amandi* vocabulum inserta itemque v. 4 inter *gerit* et v. 5 *non* mihi est distinctionis vel adeo interpunctionis quoddam genus, ut in titulo Carthaginiensi VIII 13134 O et Q; 3. OB | SORTE lapis; *ob sorte(m)* Schmidt, qui supplet *defuncto*, sed. cf. VIII, 10828; 5. *subito* suppletur ex titulo VIII, 10828; 6. = inoffensus; 7. EI CONSCIVS || ETER lapis, ut in titulo gemino; *h. e. b. q.* = h. (o). e. b. q.; potest tamen, ut in titulo gemino, esse *h(ossa) e(ius) b. q.* — Totam locutionem *signo agentis memo-*

ria(m) litterarum amandio interpretatur Mommsen: *signo — agentis l. m.* — *Amandio*, *Amandio* pro signo accipiens, verba autem *agens m. l.* pro amplificatione «scribentis», nimis artificiose.

1016.

IX 1533 Pagus Veianus

. . . .
hon]or et ne tot[us pereat . . . . .
vivat] sine fraude aut sin[e dolo . . . . .

frusta sunt sententiae iambico numero compositae; cf. VIII 11824, 32.

1017.

IX 1764 Beneventum

Basseus Beneben[tanus]
vixit annos . . . . .
hospés, resiste et túmulu[m contemplá meum],
lege ét moraris, iám sc[ies fatúm meum].
vixí, qua potui, kárus Ru[finó fide];
hic súm sepultus, híc os[sa in terrá cubant].
valéte et bene fácite vo[bis, dúm licet].

B 76
supplevit Buecheler, et quidem v. 1 ex titulo III, 6416 (confert etiam IX, 2128, V, 6808): hospés, resiste et túmulum contemplá meum; correxit s. n. v. 2 *fatum grave*, et v. 3 *Ru[fino patri]*; 2. et 4. ut supra, praeivit iam Conrads; ad v. 4 dedit Buecheler s. n. *os[sa ille condidit]*.
idem olim (Anthol. Lat. Epigr. Spec. I p. 24 n. 50) vv. 1 et 3 suppleverat hoc modo:

hospes, resiste et tumul [um hunc excelsum aspice],
vixi, qua potui, karus pa[riter omnibus].

Disputavit du titulo Kraseninnikow in Ephem. Min. Publ. Instr. vol. 287 (1893) m. Iun. p. 143 sqq. (sect. class.), qui v. 3 supplendi rationes proposuit hasce:

vixi, qua potui, karus Ru[fo ero fide],
» » » ru[ricolis diis],
» » » ru[sticis meis],
» » » fu[i ego omnibus],
» » » fu[ndanis meis],
» » » fu[vi eris meis].

v. 5 supplevit idem hoc modo:

valete et bene facite vo[s qui vivitis].

2. *moraris* esse imperat. monet Buecheler collatis III, 9733 et IX, 3895.

1018.

IX 2042 Beneventum

Zoticus hic nomen nudum vanumque reliquit:
in cineres corpus et in aethera vita soluta est.

B 590

2. ad sent. cf. VI, 12087; X, 8174; XII, 631 all. Ovid. ex P. IV, 13, 26.

1019.

IX 2385 Allifae

P. Curiatio Ɔ. l. Tertio |
fessus labore hic requiescit honeste.

sunt fort. iambi.

1020.

IX 2975 Iuvanum

C. Utius C. f. leto | occidit |
honéstam vitam víxsit pius et spléndidus,
ut síbi quisque exoptét se honeste vívere.
Arn. a. n. LXX

B 70

disputavit de restituendo titulo *Krašeninnikow* in Eph. Min. P. I. m. Nov. et Dec. 1892 sect. phil. class. p. 70 sqq., qui iunctis v.v. 1 et 4 dedit haec:

C. Utius C. f. Leto Arn.
a(nnorum) n(atus) septuaginta occidit,
vel: a(nnos) n(atus) decies septenos occidit,
vel: a(nnos) n(atus) septuaginta unum et occidit.

1. *leto occidit* sumpta esse ex iambicis recte monet Buecheler; *leto* ablat. potius (ut dicitur *occidere ferro*) quam dat. (leto occumbere).

1021.

IX 3193 Corfinium

. . . .

C. Gavius C. l. | Idonius cum sui[s] |
qui caliculis, lana, | pelliculis vitam | toleravit suam.
[t]u, qu[i] legis, vale et, cum voles, [ve]nito.

B 209

2. h. e. *qui fabricandis vasis vestimentis calceamentis v. toleravit suam*; fortasse non sunt versus; 3. paucis transpositis fit senarius:

tu, quí legis, vale ét venito, cúm voles.

ad v. 2. 3 excogitavit Buecheler exemplum hoc:

hic quaestu honesto vitam toleravit suam;

scite egit de titulo etiam Zander in Woelfflini Archio VI (1889) p. 528, qui carminis metra constituit hoc modo:

qui cáliculis, laná, pelliculis vítam toleravít suám;
tu quí legís valé et | cúm volés venito,

explicatque ita: qui caliculis (h. e. calliculis, «mit den Schalen der frischen welschen Nüsse») lana, pelliculis (tractandis) v. t. s., unde tinctorem fuisse defunctum colligit.

1022.

IX 4463 Ager Amiterninus s. II ante C.

Protogenes Cloul(ei) suavei heicei situst mimus,
plouruma que fecit populo soveis gaudia nuges.

B 361

Clouli servus; *suavei* fort. pro *suaveis*, erit Nom. sg.; *suavis mimus* dictum ut *suavis homo*; *heicei* non est *heic* (*h*)*ei*, ut voluerat Ritschl, sed est locativus, de qua forma disputavi in opusculo «elogia Scipionum» in Eph. Min. P. Instr. 1884.

1023.

IX 5258 Asculum Picenum

tu, quí proper]as, re[s]íste et perlege h[únc titulum]:
est cónditus hic M]odéstus dōmei Núm[idia],
misér, q]uoniam leto ínmatu[rus tráditus].

B 61

1. *qui proper]as*, 2. *m]odestus*, 3. *q]uoniam* et *inmatu[r* .... supplevit Mommsen; reliqua ego; 3. potest *inmaturus occidit*.

2. *domei* = *domi* positum pro *domo*.
quattuor versiculos fecit Buecheler:

hac gressum qui cit]as, resiste et perlege:
. . . . usque m]odestus domei.
num[quam ulli acerbus, multis dignus fletibus,
q]uoniam l. inmatu[ro raptus sum patri].

1024.

IX 5659 Trea

Q. Sertorius Q. l. | Antiochus colonus |
pauper fuit
aequo ánimo, scibat móriundum sibí.

1025.

IX 5785 Ricina

raeda[r]um custos numquam latravit inepte:
nunc silet et cineres vindicat umbra suos.

B 1174
epitaphium canis.

1026.

X 578 Salernum

hic puer octavo fraudatus clauditur anno
impia quem fati saeva ruina premit.
nomen erat Clemens, minime laedendus et annis;
spes erat in puero: nunc cinis et gemitus!

B 1232
2. requiritur *impii*; 3. *et annis spes erat* iungit Buech., qui tamen mavolt *et omnis*.

1027.

X 672 Salernum 367 p. C. ?

Repositus man]et [hic] tabo pribatus luci in[tus],
Vixit et annos bis de]nos iunctoque secundo,
Se[d]mi[nu]s, incolumis, [sanus corpus a]nim [umque];

T[er]r[i]s humatus debitum (con)sumpsit perpetu[ale]:
In] manibus haec sors [est], nec [f]u[g]it aliquis ipsa[m].
Cu]ius si, lector, vis nomen nosse sepulti,
Ordin[e dec]urso a summa [l]i[tte]ra disc[e]s.
compari bene [merenti,] | qui vixit annos XXII
minus VII menses | [dies] XV deps. X kal. Maias
post consecrationem | Fl. Gratiani Augusti |

B 651

6. *hu]ius*, 7. *s]urso, l]i[tte]ra*, 8. *bene[mer....]*, 9. *[dies]* supplevit Mommsen; idem putat v. 9. 10 male solutam in apographo esse formulam POST CONS.

Uberrime disputavit de titulo restituendo Kraŝeninnikow in Ephemer. Min. Publ. Instr. vol. 288 (1893) m. Iul. p. 3 (sect. ph. class.), qui acrostichum in hanc formam redegit:

[Aspice, praeteriens, bustum iuvenile: quiescit
Nuper crudel]i tabo pribatus luci in [tus],
Ter natus septem an]nos iunctoque secundo simi[tur],
Incolumis[que] m[o]res humatus debitum sumpsit:
Perpetu[a o]mnibus haec sors, nec[f]u[g]it aliquis ipsa[m].
Hu]ius si, lector, vis nomen nosse sepulti,
Ordin[e perc]urso a summa [l]i[tte]ra disc[e]s.

idem putat *post consecrationem* esse potius POST CONS. [S]ACRAT. D. N. IM[P]. vel POST CON. SACRAT. etc. Alias etiam patere supplendi vias non paucas non negat idem, temptavitque ipse aliquot dubitanter sane inire; neque ego supplendi, ut supra, periculum feci, nisi exempli gratia.

2. de annorum numero recte conferri iubet Kraŝeninnikow titulum Anth. lat. 1250, 7 M. simm. 3. *similes* apographum; emendavi ex versu 8. de nomine *Suagrius* cogitat Buecheler.

1027 *a*.

X 1195 Abellinum

in carmine christiano:

v. 1: respicis angustum precisa rupe sepulcrum

B 788

redit etiam ap. Huebnerum, inscrr. Hispan. chr. 49, B 789.

1028.

X 1284 Nola

Nardu' poeta pudens hoc tegitur tumulo.

1029.

X 2503 Puteoli

en iuve]nis l[atis septe]m miser occidit annis
Heracleon, septem mensibus atplicitis,
quos super atvixsi [se]ptemque decemque diebus.
qui legitis, moneo: vivite, mors properat!

1. «lectio prorsus incerta», Mommsen; temptavi ego.
3. ATVIXSIPI | PTEMQ lapis, corr. Mommsen.

1030.

X 2598 Puteoli

d m

Iuliae Iuliane, vix. ann. | XX m. XI d. VII |
possidet non merita locus hic cito corpus iniquum,
quae talem vitam meruit, ut curva senectus.
noluerunt superi: cito reddidit vita nefandis.
quod fuit ad superos, inimica nemini vixit.

B 509

3. h. e. *non meritam*; corrigebatur *immerito*, *emeritae* et in fine *iniquus*; vocatur *corpus iniquum* eius, quae fato iniquo mortua est; 4. confert Buecheler Ovid. Ars am. II, 670: *iam veniet tacito curva senecta pede*; idem redit fere Tib. III, 5, 16; ceterum facile crediderim post v. 4 excidisse hexametrum integrum talem fere: *conficeret fessam placide requiemque petentem*; 5. = vitam; *nefandum!* coni. Meyer; 6. *quod* = quoad, quad ut passim.

1031.

X 2645 Puteoli

hic cineres ad]q(ue) ossa iacent tantumodo [clusa]
adque animae sanctae (testis adest titulus).
sed qu]od aput manes sensus valet, [iam p]raeco(r) illae
ereptaeq(ue) animae [sit] quoq(ue) terra levis!
. . . . Lais, Genices l., vix. an. XXXXV,
hic s. e.

1. supplevi ego; 2. supplevi pentametrum; minima vel potius nulla in lapide videtur fuisse lacuna; 3. *qu]od* suppl. Mommsen, reliqua ego: VALET | ......RAECO·ILLAE lapis; 4. expletur nullo labore; 3.4. solita sententia: sed quia sunt manes, s. t. t. l.

1032.

X 2726 Puteoli

A. Memmius A. et Ɔ. l. | Celadus |
quei défuít nihíl.

2. «significatur Celadum in nulla re officio defuisse», Bormann.

1033.

X 2792 Puteoli 41 p. C.

C. Octavius Agathop(us) Min(or) |
ab oriente ad occidente fessus hic requiescit

voluit qui scripsit fortasse iambos.
mercatorem fuisse credo, cf. Horat. Sat. I, 4, 29 sq.; Epl. I, 45 sq. et supra n. 983.

1034.

X 2933 Puteoli

d m
Saturninae |
dié Saturni náta,
dié Saturni ‹diem› fúncta,
vix. annis III m. V d. XX

3. *diem Satur* | *ni diem functam* | traditur; nominum lusus notabilis.

1035.

X 2971 Puteoli

Stallius Gaius has sedes Hauranus tuetur
ex Epicureio gaudivigente choro.

B 961
2. *gaudivigens* novum.

1036.

X 4540 Capua

pinxit et ut decuit diverso fulxit honore

B 323

traditur ut integra; aetatis Longobardae vel etiam s. XV esse putat Mommsen.

fulxit erit *fulsit.*

1037.

X 5019 Venafrum «litt. antiquissimis»

alei ín venerieis [rébus fert opém Venus],
mihei cóntra ri[sit númquam ne minimúm quidem].

B 181

1. ut dedimus supra, supplevit Kraseninnikow in Ephemer. Minist. Publ. Instr. vol. 288 m. Iul. p. 14 (sect. class.); 2. suppletur ab eodem l. c. hoc modo:

mihei contra ri[det illa numquam, nec favet],

sed praeteritum hoc loco magis adridet, itaque mutavi, ut supra; supplerunt alii aliter:

aleí in vénerieís [Chloé,] miheí contrá ri[xósa est]

Garrucci, numerum Saturnium sibi visus adgnoscere;

alei ín venerieis [rébus rem perdúnt suam]
vel: a. in ven. [rebus vitam conterunt],
mihei cóntra r[em bene aúctam fortuna ínvidet],
vel: m. c. ri[te partam Venerem mors rapit]

Buecheler, nam v. 2 RI in lapide esse adfirmatur, non RE; *furtis capiunt gaudia* et *Venerem mors tulit* fecit Leo. Quodsi tamen sensu inverso quis temptarit, nempe hoc modo:

alei in venerieis [rebus negat opem Venus],
mihei contra ri[sit semper et favit dea],

conferre iubebo titulos VI, 15258. 17985 *a*; VIII, 1027. 7858; XIV, 914 alios.

1038.

X 5282 Casinum «litt. antiquis»

hic est ille situs nunc Q]ueinctius Gaius Protymus;
quoad veixsit, populo su]mma qum laude probatus,
quoius id ing]enium declarat pietatis alumnus.
Gaius Queinc]tius Valgus patronus (liberto fecit).

B 12

Buecheleri adnotationem integram hic repetere non ab re esse puto: «difficile est decernere, cum tam parvum carmen sit tamque mutilum, utrum iustos versus habuerit an consarcinatis poetae dictionibus in speciem versuum exeat. nam 2 *su]mmá cum laude probatus* et 3 *declarat pietatis alumnus* clausulae videntur hexametrorum; at 1 non potuit esse nisi Saturnius *heic ést sitús Q]ueinctiús-Gáiús Protýmus* (qualis est ille *donú danúnt Hércolei-máxsumé méreto* et in Corfiniensi lapide modo inventus *pes prós ecúf incubát — cásnar oisa aetáte*). Saturniosque numeros aperte exhibet initium versus 3 *quoius ing]eniúm declárat,* etsi altera pars *pietatís alúmnus*, si ita pronuntiata est, ab solita genetivorum mensura abhorret. itaque versus 2 supplementum *) non audeo mutare, quod litterarum numero bene congruit cum 3, licet versiculus sic fiat magis tolerabilis *boneís vireís sú]mma - qúm laudé probátus.*—*Pietatis* sive cum *ingenium* sive cum *alumnus* coniungitur, durissimum est, nec tamen credibile in sequente versu nomen periisse, ex quo illud aptum fuerit. eius v. exitus vel Saturniis vel hexametris convenit, totus non differt a prosa». Eadem fere posuit s. n. Cum itaque hexametros non prorsus respueret vir rei poeticae lapidariae peritissimus, visum est et nobis eandem ingredi viam supplendi, sane non nisi exempli causa. Scite docteque disputavit de carmine Krašeninnikow in Ephemer. Min. Publ. Instr. vol. 288 (1893) m. Iul. p. 14 sqq. (sect. class.), cuius restitutio haec est:

quem cernis, tumulo hoc est Q]ueinctius Gaius Protymus.
omnibus ille fuit su]mma qum laude probatus.
plenus id ing]enium declarat pietatis alumnus,

iungens *plenus pietatis.* Alias etiam v. 3 supplendi rationes non paucas protulit, minus tamen, ut ipse concedit, probabiles:

plenu' suum ing]enium d. p. a.
id memor ing]enium d. p. a.
id titulo ing]enium d. p. a.
quem nunc per x]enium d. p. a.
quod nunc per x]enium d. p. a.
dans summum hoc x]enium d. p. a.
dans monum]entum d. p. a.
dans docum]entum d. p. a.
supremum huic x]enium dederat p. a.
quoi ponens titul]um declarat p. a.
quem ponens titul]um declarat p. a.

Ad *ingenium, pietatis alumnus* conferatur titulus II, 1699:

lanifici praeclara fides, pietatis alumna,
priscae praecipue fama pudicitiae.

De C. Quinctio C. f. Valgo Pompeiano Ciceronis aequali cf. quae protulit Mommsen ad tit. X, 844, et Nissen, Pompeian. Stud. p. 119.

---

*) h. e. *ameiceis sú]mma qúm laudé probátus*, ut editum est in Corpore.

1039.

X 6054 *b* Minturnae

clara viri titulus tegit hic eva]nidus acta,
cuius et ossa simul hic tumulus] retinet.
sit licet ille cinis, multo sed] parta labor[e]
fama manet semper, facta manent h]ominis!

3 *labor* apographum.
temptavi ego; lusit et Buecheler eleganter ut solet:
hic longa vita requiescit *[nomen in* IDVS] acta,
defunctumque suo terra sinu] retinet;
huic vivo non parva fuit res] parta labore:
iam parvas sedes ossa tenent h]ominis.
ad v. 1. cf. III. 7407. 8003; VI, 12086. 12087. 22215.

1040.

X 7738 Carales

hic sita, quae fuer]am prisca fidei [integritate],
sed nascend]i sorte lăbor ci[nis atque reponor].
ad manes iam op]erum penetrat s[i fama meorum],
oro precorque, tega]t t[erra levis cineres!].

supplevi ego.
1. cf. X, 4539.

1041.

X 7750 Carales «litt. parvis vix Christianae aetatis»

hic pietatis h]onor, hic [sunt pia dona mariti].
casta sub hoc tumulo coniunx requi]escit Apici,
Iulia cui fuerat, dum vixit, Zosim]a nomen.
hanc sedem dederat populus, qu]od iu[s]sit et ordo.

B 536
supplevi ego.
1. cf. VIII, 590. 591; Anthol. Lat. 1202 M.
3. nomina posui exempli causa.
in duos hexametros coegit Buecheler:
ter denis h]onor hic[annis requi]escit Apici,
ecce un]a nomen, [tempus qu]od vi[x]sit et ordo,
vel: t. d. h. h. equitis r. Apici.

1042.

X 8089 Metapontum

Occius hic situs est, Mani prosapia, Festus.

B 370

1043.

X 8174 Neapolis

Patricium domus haec aeterna laude tuetur:
astra tenent animam, caetera Tellus habet.

christiana est; ad v. 2 cf. VI, 12087; IX, 2042; XII, 631 simm.

1043 *a*.

XI 319 Ravenna s. VI ex.

carminis christiani principium ex paganis:

clauditur hoc tumulo, tantum sed corpore, Drocton:
nam meritis toto vivit in orbe suis.

1044.

XI 973 *a* Regium Lepidum

. . . .

nobilis ingenio, notus] et arte fuit;
quoius, ut est lenis, patrium diffusus in aer
spiritus, hic mater corpus operta tenet.

B 1108

1. periit unus hexameter, vix plura; 2. supplevi ego; *ingenio pariter clarus]et a. f.*, suppl. Hense; 3. 4. sententia solita; cf. III, 8003; XI, 3963; XII, 631; VI, 12087; IX, 2042; X, 8174 simm.; cf. etiam Ovid. ex P. IV, 13, 25 sq.; 4. confert Bormann Verg. Aen. VI, 140: sed non ante datur telluris operta subire.

1044 *a*.

XI 2836 Volsinii

ex paganis desumpta haec:

v. 4: sed traxit Fortuna diem nec distulit horam
5 fin.: tempora vitae; 6. nomen Alexander . . . . .

4 fin. cf. V, 6714; 5. clausula sollemnis.

1045.

XI 3194 Falerii

ingenio, virtute, modo, doctrina, decore,
omnibus officiis praepollens, sed brevis aevo,
qui sex bis denis tantum [. . adi]ecerit annos
. . . . . sit . . . .

B. 584
3. *tantum... bicerit* Garrucci qui *bicerit* interpretatur *bixerit*, *vixerit*; corr. Buecheler, qui inserit post *tantum cum*; 4. fort. *sit[us]*.

1045 *a*.

XI 3571 *a* Centum Cellae

. . . . . . ann]os bis q[uinque] . . . .
. . . . tradit[us . . . . .
. . . . . . fati v]i rapt[us iniqua]

est infimae aetatis, vix tamen medii aevi.

1045 *b*.

XII 338 Gaiola s. VI p. C.

ex paganis desumpta:

v.v. 1. 2:

stemmate precipuum, trabeatis fascibus ortum
Innodium leti nunc sopor altus habet.

v. 9: hoc tomolo cuius tantum nam membra quiescunt.

2. fin. cf. Ovid. Met. II, 417; 9. exitus sollemnis.

1046.

XII 973 Arelate

gaudia semper [agens] quondam, dum vit[a manebat]
(sexaginta quinque) vitam [transegit] in annis.
. . . . . com . . . .

B 628
1 fin. explevit Le Blant, cetera Buecheler. 2. LXV lapis.
potest fuisse christiana.

1046 *a*.

XII 1045 Avennio

in carmine christiano anni p. C. 586 (cf. add. p. 821) archetypa pagana redolere videntur haec:

mensibus et geminis concludens tempora vitae
vivit in aeternum nullum moritura per aevum.

B 716

qui praecedunt versus decem falsi omnino haberi solent, sumpsisse tamen aliqua ex paganis poetam apparet velut: *condita sunt pia membra sepulcro, post cuius fata superstes, lustris iam denis et quatuor insuper annis.*

1047.

XII 1122 Apta — aetatis Hadriani imp.

Borýsthenes Alánus
Caésareus verédus,
per aéquor et palúdes
ét tumulos Etrúscos
voláre qui solébat
Pánnonicos in ápros;
nec úllus insequéntem
dénte aper albicánti
9 ausús fuit nocére,
12 út solet eveníre,
10 vel éxtimam salívā
11 spársit ab ore caúdam;
sed ínteger iuvénta,
ínviolatus ártus
dié sua perémptus
hóc situs est in ágro.

4. *et ruscos* Masdeu; 9—12 transposuit Buecheler; v. 11 ante v. 10 posuit Riese; 10. *salivam* apographa, corr. Scriverius probante Buechelero.

de titulo egregiae notae vide Hirschfeldium ad tit.

1048.

XII 1499 Vasio

in carmine christiano, quod propter amplitudinem non refero, ex paganis videntur desumpta haec:

v. 1 inlustris titulis, meritisque haut dispar avorum
v. 15 libertate animi, parcus sibi, largus amicis
v. 18 abstulit hunc rebus decimo mors invida lustro

cf. etiam v.v. 3. 9. 12—14.

1049.

XII 1981 Vienna

Aspice, praeteriens, mo[numentum et perlege versus],
Vt noscas, fuerit quantus [vir quamque probatus]:
De parvis rebus censum [sibi opesque paravit],
Et patriae clarum de[cus extitit; annos . . . .
Natus, at eloquium f[uit consummatum animusque].
Tot titulis functus [requiescit marmore clausus]:
Iam non sentit on[us, levis est cui terra sepulto].

B 438

1. *monumentum*, 4. *decus*, 7. *onus* suppl. Hirschfeld; 1 fi[n]. 3. suppl. Buecheler, cetera ego; 4 fin. excidit fort. numerus extra metru[m] ut solet positus.

1049 *a*.

XII 2113 Vienna

hi(c) requiescit in | pace Eunomiola | quae v[i]xit
[b]is de | nis et novem simu(l) labentibus ann(i)s.

B 763

1. *vixit*, 2. *eis* lapis.
2 fin. cf. Verg. Aen. II, 14; Horat. Od. II, 14, 2.

1050.

XII 2114 Vienna

d m

septenis decies cum Eustacia vixerit annis
hoc electa deo conditur in tumulo.

deponens senio terris mortalia membra,
sed revehens coelo pro meritis animam.

est christiana, sed ex paganis v. 1. 2 fin.
4. 5 cf. XII, 2660, 3. 4.

1050*a*.

XII 2124 Vienna

hoc iacet in tumulo sacra qui mystica semper
divisit populis pietate, honore decorus,
quem nemus Aelysium Marinum conclamat omne.

B 766
2. *pietatis* reponit Buecheler; ad instar paganorum elata esse nonnulla apparet.

1051.

XII 2130 Vienna

hic requiescit in pace Mercasto,
qui florentem aevum LX egit per annos;
iucundam vitam (pius) haec per tempora duxit.

B 762
2. iussit conferri Buecheler XII, 2127 a se suppletam:

aeterna hic Martina in pace quiescit
qui [fl]oren[tem ae]vum [sexaginta e]git [in annis].

2. *aevus* = aevum, cf. Georges Lex. d. lat. Wortf. col. 26. 3. suppl. Buecheler.

1052.

XII 3564 Nemausus

Dom[i]ti[ae] [F]or[tu]natae
nec i[u]ss[u]s [testamento] n[e]c voce rogatus
. . . . p]i[is]si[m]a[e] posui
Cn. Cornelius Tanais

3. potest fuisse pentameter; cf. XII, 5273; an idem latet?

1053.

XII 4036 Nemausus «bonae aetatis»

extollit p]atroni famam barbar[a tellus],
cuius Roma libris adserit [ipsa fidem].
amissos ornat titulis, en aspice, iunctos,
quos habet incolumes fovit amore pari.
supremas error ne posset rumpere ceras,
arte sua cavit, clausit operta fide.
excipiet manes, sua qui sine lite reliquit,
laudabit studium, cui sua cura cavet.

B 112

1. suppl. Hirschfeld; *auxit p]atroni f. barbăr[ica tellus]* Hartel; *auxit p. f. barbat[us alumnus]* Buecheler; 2. suppl. Hirschfeld; 3. liberorum amissorum titulis nec non et protomis ornatum fuisse monumentum vidit idem; 5. *supremae cerae* de tabulis testamenti; 7. *excipient* mavolt Hirschfeld; posse tamen ad ipsum patronum referri, qui sibi vivus monumentum illud fecerit, putat idem; 8. *l. st.* h. e. heres, cui caverat testamento; nimis quaesite interpretatur Mommsen hoc modo: «defuncti ii, qui eius adiutorio usi sua sine lite reliquerunt, hunc advenientem plausibus excipient; item vivi, qui eius ope tutum patrimonium habent, similiter eum laudabunt»; *cui sua cura quies* coni. B.—ad 1 cf, XII, 5026.

1054.

XII 5273 Narbo «litt. s. I incipientis»

nec iussa testamento, neque voce rogata,
sed pia pro meritis sponte sua posuit.

B 1008

1. 2. cf. XI, 1273; XII, 3564. 5274 all.

1055.

XII 5350 Narbo

in carmine christiano ex paganis desumpta haec:

v. 1: [. . . . . . . feliciter annis]
v. 2: vixdum transcursis Elysium ingrederis.
v. 4: tradita Gregorio Festa iaces tumulo.
v. 8: adfectus, pietas, forma, pudicitia.

1056.

XII 5862 Valentia «litt. s. f. VI»

hic titulus teget <diac.> (A)emilium, quem funere duro
(h)eu, nimium celere rapuit mors impia cursu.
XXXVIII etatis sue anno mor | tem perdedit, vitam inve | nit, quia auctorem vi | te solum dilexit. |

B 768
mixta ex gentilibus et christianis. — 2. *celere* = *celeriter*.

1057.

XIV 1865 Ostia

hic situs [est . . . . . .
finita luce (est subito detrusus ad umbras].

supplevi ex. gr.

1058.

XIV 2771 Labici

. . . . . . son[ore, cum teneret] memoria
nomin]is multi foratas musicis arteria[s],
ips]e caestata can[ebat] comica Attella[nica]
. . . . . . pas pa . . .

B 236
suppl. Buecheler; 3. *can[tica]* Dessau in add.
2. *multiforatas* iungit Dessau in add.
de cantore agi iocoso sermone ait Buecheler; de ludis diversi generis Dessau.

1059.

XIV 3870 Tibur

. . . . ri data se[des . . .
. . . . sopo]rata quie[scit]
. . . . donaverat [aram]
. . . . con]diderant . . .
. . . . su]peros tam . . .

1. QVISQ lapis; est *quisque*=quisquis, ut iam vidit Haupt; *praet[eries]* Haupt (=praeteribis), *praet[eris hic]* Krašeninnikow; solitam participii formam restitui ego; 2. *si cum] termine* Haupt probante Buechelero et Kraseninnikowio; *flore]* ego; *peremptam* Haupt, *perisse* Kraseninnikow; 3. *vicesim[o]* Haupt, qui conferri iussit Catulli carmen LV; 5. QVE lapis; 7. MI | | | | | | NC | lapis; fuit itaque sine dubio MIHI incisum, etsi *mi* requiritur, ut vidit Haupt; 8. IVAT lapis; v.v. 4—8 dedimus ex Hauptii restitutione; 9. 10 sunt hexametri mediocres, a Buechelero restituti; cf. II, 4315; 9. ANN lapis; *Ann(ii)* magis placet Huebnero, quam *Ann(ius)*; *Ann(ius)* probavimus Kraseninnikow ego; 10. *nam [qui] legis* Mommsen probante Kraseninnikowio; *[i]am [quod] legis* Buecheler Huebner; sed NAM certum esse videri dicit Huebner in Supplemento; duos ultimos elogii versus varie tractavit Kraseninnikow, qui putat eos etiam in hendecasyllaborum formam cogi posse, velut hoc modo:

Ann(is) Inachus haec ma[rit]o(s) fāc(it),

vel: Ann(is) Inachus haec ma[ritae] f[e]c(it);
i potius, propera,· nam [f]le[b]is, [si]ipse
legeris: Nice a(nnos) XX v(ixit),

quod fere et Haupt proposuerat, nempe:

i potius, propera: nam [f]le[b]is ipse
legeris [s]i «Nice a(nnis) XX»

(*legerisi* lapis casu vel quadratarii errore); sed praefert ipse hexametros, quorum v. 9 restituit hoc modo:

Ann(ius) Inachus haec mā[ritus], io! fac(iebat),

vel potius: Ann(ius) Inachus haec ma[erens *) fat]o fac(iebat); 11. NICE AXXV | lapis cuius ectypum Huebner (in Suppl.) iterum contulit; potest sane esse *Nice a(nnorum) XXV*, ut legit Huebner in Supplemento (error sane typothetae est *Nise annor(um)* XXV, ut vidit Kraseninnikow), sed ut iam Haupt monuit, repugnat v. 3, qui tum restituendus erit hoc modo:

me aetatis vicesim[o quinto] dolebis,

ut dedit Huebner in Supplemento; tamen licet occurrant id genus vitia in annorum numeris defunctorumque nominibus, praestat *Nice a. XX v.* legere cum Hauptio pro eo quod esse debuit *Nice v. a. XX*; idem Kraseninnikow probavit, nec repugnat Huebner, qui V illud etiam quadratarii neglegentia effectum esse non negat (Suppl.).

1062.

II 1821 Gades

ave, | Herennia Crocine, | cara sueis!
inclusa hoc tumulo Crocine, cara sueis.
«vixi ego, et ante aliae vixere puellae:

---

*) vel *maestus*.

iam satis est; lector discedens dicat: ««Crocine, sit tibi terra levis!»»
valete, superi!»

redigitur satis facile ad archetypum:

inclusa hoc tumulo......
vixi ego et ante aliae (multae) vixere puellae.
iam satis est; lector, solito de more sepultae
discedens dicas: «sit tibi terra levis»!

archetypi v. 3 suppletur ex titulo II 1293, 6; eiusdem v. 1 potest etiam hoc modo concipi:

cara suis tegitur tumulo hoc ⏑ ⏑ – ⏑ puella.

1063.

II 3181 Valeria

d m s

Ael(io) Herme | roti aurige, | defuncto | Ilici ann. XXIII; |
Hermia s(ervus) | r(ei) p(ublicae) Val(eriensis) | f[ili]o in |
conpara | bili; s. t. t. l!
frequéns viator, saépe qui transís, legẹ:
natús pro te, sum [iniú]st[o fa]to có[nditus].

B 123

6. «senarii alterius supplere verba nescio; desideratur sententia talis fere: quamquam ut tibi prodessem natus sum, tamen occubui», Huebner ad tit.; temptavi ego litterarum umbras incertas secutus; lusit Buecheler hoc modo:

natus pro te sum, [mox eris tuto loco]
vel: n. p. t. s. [dormies (traderis) t. l.]

1064.

II 3256 Baesucci «litt. s. primi»

...... Cassius Crescens h. s. [e.]
tu, qui] praeteriens nostro remor[are sepulcro],
ia]m festinato lumine pauca l[ege.]
Cre]scens hic ego sum: fueram [modo nomine «crescens»]:
quod non adcrevi, nome[n inane fuit.]
o]mnis amor patriae populi m[e voce secutus]:
hunc mors praecipuum testi[ficata mea est].

n]obilis ingenii virtus virtute [loquelae],
cum pietate pudor non tem[eratus erat].
ha]s laudes tumulo nostro pa[ter optimus addit],
i]ndice quo solo mors m[ea nota tibi est].
qu]od via finitimast m[onimento, iam precor, hospes,]
t]u me praeteriens ne [fuge conspicere],
o]mnis e numeris [trahitur nam vita sepulti]:
iam q]uia legisti, dic: «s[it tibi terra levis!»]

B 1196

10 init. ex lapidis fracturae forma conicit Huebner ante S fuisse A litteram; in fine ipse dedit S, in Supplemento autem p. 949 correctius legit P/ | ; 11 init. N fuit aut V; 12 in fine M dedit idem, affirmat tamen posse legi et ΔR\ (fuit sine dubio MON); 13 in fine fuit I vel E; 14 init. M fuit aut A aut etiam I.

carminis v.v. 2. 3 supplevit Huebner nullo adiuvante; v. 2 *paulum pr.*, v. 3 *dum f.—legis* Buecheler; v. 4 explevit Hirschfeld in addendis p. 710; potest etiam suppleri: [sed nomine tantum], cf. XI, 313; *fueram spes magna parentum*, Buech.; 5—9 supplevit Haupt; 10. *ha]s* suppl. Huebner, sententiam hanc fere fuisse addens: «laudes meas huic tumulo nostro inscribendas curarunt, nam tumulus solus index earum esse potest, quia tam iuvenis occubui»; supplevi ego; *pater ipse notavit*, Buech.; idem v. 11 dedit *mea morte caret* quaesitius; 12. 13 init. suppl. Huebner interpretans distichi sententiam hoc modo: cum ad viam sepulcrum situm esset, rogare defunctum, ne a praetereuntibus neglegeretur; supplevi ego; v. 12 *multis haec scripta legentur*, v. 13 *ne violare velis*, B.; 14. init. suppl. Huebner, *numeros* recte de carmine intellegens vitam defuncti continente; supplevi ego; *manis e n. nostris ut gratia tangat* Buech.; 15. suppl. Huebner recte monente Hauptio tale fuisse pentametri corrupti archetypum:

dic, quia legisti, «sit tibi terra levis!»

dic super ossa: vale Buecheler.—

14. *praeteerens* lapis; videtur non esse retinendum; 14. malim *omnis de numeris*; sed cum primum elementum etiam I fuisse posse adfirmetur, *carm]inis e numeris* potest suppleri.

1065.

II 4174 Tarraco

d m

bene sit tibi, viator, qui me non praeteristi legendo:
Paus[ania]s iaceo miles . . . . . . triaria natus,
vi(xi) ann. LV men. [?]
si quit superu hic mesoleus nemin[em] debet.

videtur lapis et aetate laborasse et parum accurate esse descriptus. 3. hoc fere nomen a variis corruptelis restituitur, sed id ipsum fuisse non adfirmaverim; MIL. SAMIISTRIARIA vel similia traduntur; nihil occurrit certi; *Samothrakia* dedit Muratori coniectura fortasse; 4. IV quod a melioribus traditur, videtur esse LV; 5. eliciuntur haec fere: *sequi superu(m) hic maesoleus nemin(em) debet*; ceterum videtur tituli auctor hexametri formam adpetisse.

1066.

II 4314 Tarraco

d. m. | Eutycheti | aurig(ae) ann. XXII | Fl. Rufinus et |
Semp. Diofanis servo b. m. f. |
hoc rudis aurigae requiescunt ossa sepulchro,
nec tamen ignari flectere lora manu:
iam qui quadriiugos auderem scandere currus,
et tamen a biiugis non removerer equis.
invidere meis annis crudelia fata,
fata, quibus nequeas opposuisse manus.
nec mihi concessa est morituro gloria circi,
donaret lacrimas ne pia turba mihi:
ussere ardentes intus mea viscera morbi,
vincere quos medicae non potuere manus.
sparge, precor, flores supra mea busta, viator:
favisti vivo forsitan ipse mihi!

B 1279
2. est nomen *Diophanes*; 14. forsitam.
9. 10. cf. VIII, 16566; 13. 14. cf. II, 3181.

1067.

II 6130=VI 23942 Tarraco

d m

Sexti Perpennae Firmi
vixí, quem ad modúm volui:
quaré mortuus sum, néscio!

«putabat fortasse qui fecit versus se dedisse, cum adhiberet formulam vulgatam», Huebner ad tit.

1068.

III 293=6825 Antiochia Pisidiae s. I p. C.

T. Cissonius Q. f. Ser. vet. | leg. V Gall.
dum vixi, bibi libenter: bibite vós, qui vivitis.
P. Cissonius Q. f. Ser. frater | fecit |

B 243

2. metrum adgnovit Buecheler; lusus redit saepius etiam in medii aevi carminibus, veluti

nectar clarum Scripturarum
potant liberaliter:
bibant bibant, vivant vivant
omnes aeternaliter.

(Herradt v. Landsperg, ed. Engelhardt, p. 128).

1069.

III 1854 Narona

...... C. l. Fortu[nata] | an. XIIX h. s. e. |
si pietas prodest qui(d)quam vixisse modeste,
vos precor, o mane[s, sit] mihi terra levis!
libertas [olim] fuer[at] promissa [merenti],
[en r]es sub fatum veni[t in] arbitriu[m].
vivite felices, quibu[s] est fortuna superst[es]:
spenque meam oppress[i]t fatus in Hiluricum.

B 1117

v.v. 1. 3. 4 (fuerat). 5 fin. 6. 7. suppl. Mommsen; reliqua ego ad scripturae ab innovatore tituli corruptae vestigia; menda gravia subscribere necessarium non puto.

2. asyndeton notae volgaris; debuit *quidquam ac*; innovatori corruptelam imputari debere Buecheler opinatur fort. recte; 4. *libertas cui iam f. p. set ante* Buech.; 5. fin. supplendum *fati*; *Ditis s. f.* Buech.; cf. Petr. frgm. B[3] p. 117 XXXVIIII, 4; 7. = in Illyrico.

1070.

III 3576 Aquincum

Francus ego cives, Romanus miles in armis
egregia virtute tuli ⟨bello⟩ meă dexteră semper.

B 620

1. *cives* lapis, quod non mutavi; probavit et Buecheler; 2. *bello* abundat; *tuli arma* interpretatur Buecheler; puto iungi debere *virtute egregiā tuli* h. e. *facta*, ut dicitur *ferre fraudem*, *grates*, sim. «litteris non bonis, sed Latinis, non barbaris».

1071.

III 3676 incerta Pannoniae inferioris

ille ego Pannoniis quondam notissimus oris,
inter mille viros fortis primusq(ue) Batavos,
Hadriano potui qui iudice vasta profundi
aequora Danuvii cunctis transnare sub armis,
emissumq(ue) arcu, dum pendet in aere, telum,
ac redit, ex alia fixi fregique sagitta;
quem neque Romanus potuit nec barbarus unquam
non iaculo miles, non arcu vincere Parthus, —
hic situs, hoc memori saxo mea facta sacravi.
viderit anne aliquis post me mea gesta sequ[a]tur:
exemplo mihi sum, primus qui talia gessi.

B 427

2. *primus fortisque* (h. e. *fortesque*) Buecheler ad codices minoris fidei, fortissimum cohortis miliariae intellegens, ad sensum recte; 6. *ex alto* corr. Schrader otiose; 9. *hoc memori* Buech.; *hic memori* Corpus; 10. *gesta sequatur* Fabricius probante Buechelero; *facta sequentur*, *f. sequetur*, *f. loquentur*, *f. sequatur* alii.

de tituli primarii antiquitate iam nemo est qui dubitet.

1072.

III 4483 Carnuntum

C. Valerius C. f. | ser. her. tub. | mil. leg. XV | Apoll.
stip. | XVI ann. | XXXVI | h. s. e. |
vivite felices, quibus est data longior hora:
vixi ego, dum licuit, dulciter ad superos.
dicite, si merui: «sit tibi terra levis!»

B 1082
1. *ser. her. tub.* quid sit ignoratur; tribum domum patriam significari putat Buecheler recte fortasse.
3. *ora* lapis; 5. *tera* id.

1073.

III 6416 Burnum s. I p. C.

P. Fanniu[s] | Ani. Cremon(a) | eq. leg. XI an. | XXIX
stip. XII | h. s. e. f. f. pos. |
hospes, resiste et tumulum contempla meum,
mora[re gressu]m, litteras nos[tras lege];
mando, et st[ilo consigne]s, alter [ut sciat],
[miseris vitae nobis] legem [incertam dari],
[nam fa]tus aliqui[d ex improviso] facit.
titulum intuere scriptum, quo fato occidi:
rumore sancto Ilyrici iaceo in solo.
infunde lacrumas, quisquis es, [mihi] misericors:
aetate [cuncta] ceciderunt mecum [brevi].
ae]quo animo vive vitam, [quoad] fieri [potest].
oiam | [pi]gnoris al | r quaedam | sademii | nomen
in p[rincipio] | quorum . . . . .
prima noc[te] | vivo fieri | satis | .

B 82
epigramma scriptum esse ante Claudium vidit Buecheler.
4. suppl. Mommsen; 5. 7. 11. 12. 14. 15 expl. Buecheler; 6. ego; 11 cf. *mors tua perfecit, ut essent omnia brevia*, El. Scip.; spei et fortunae vale dicitur alibi; 13—15 fragmenta duo eiusdem fort. tituli; supplendi copia datur fere nulla.

1074.

III 8160 Singidunum

in[p]ia fata mea Falconi [morte fuerunt],
qui plus non vixi, quam [septem parvolus annos].
Romulus [filio?]

B 566
1. 2. suppl. Buecheler; 1. iunge *mea Falconii morte.*

1075.

III 9733 Delminium s. I p. C.

Q. Baebius Q. f. Serg. Conan(is) | miles leg. VII ann. XXXXV | stip. XX h. s. e. |

quamvis la[ss]e viator, rogo, ne graveris et tumulum contempla meum,
lege et moraris, iam aliquid resciveris:
dum vixi, hilaris, iucundus amicis (fui);
nunc to[stu]s iaceo, hic o[ssa req]u[ies]cunt mea;
natus sum Canonis, conditu(s) in Illurico.
vale et bene facito, vitae dum fatum venit.

B 77

centonem insignem ad tempora Augustea rettulit Buecheler, qui suppl. v. 7 (*tostus* ego, *torpens* Buech.).

metri dactylici passim apparent vestigia, veluti *quamvis lasse viator* (3), *dum vixi... hilaris, iuc. am.* (6), *nunc tostus iaceo* (7); hendecasyllabum fecit Buech. 3: *quamvis lasse rogo legas viator*; totum carmen in senariorum normam coegit idem hoc modo:

rogo ne gr. tum. c. meum | lege et morare i. a. r.
dum v. amicis h. i. fui | nunc torpens i. h. o. r. mea
natus sum Romae, in terra aliena conditus.

8. debuit esse *Conanis*; 9. *facito, vitae* Buech. in Corpore; *facito vitae,* id. in Anthol.

1075 *a*.

V 192 Pola

d m

Laeliae One | sime. eram | quondam fa . . . . .

2. est frustulum metri dactylici.

1076.

V 1727 Aquileia

praeteriens hoc quisque le]gis, mea fata dolet[o]:
Urbicus hic iaceo qui] prima (a)etate dec(ep)tus
vix. ann. . . .] m. V dies XV |

supplevi.

2 fin. *dectus* lapis h. e. *deceptus* potius quam *defunctus*.

1077.

V 2931 Patavium

dis | manibus | Claudiae | Ti. Augusti l. | Toreumae | annor. XVIIII |

hac ego bis denos nondum matura per annos
condor humo multis nota Toreuma iocis.
exiguo vitae spatio feliciter acto
effugi crimen, longa senecta, tuum!

B 996
4. *iocis* Furlanetto et Mommsen, qui lapidem recognovit; *locis* Petrettini inepte; puellae *ioci* magis respondent.

1078.

V 3415 Verona

Q. Octavio | Q. l. Pob. Primo | VI viro Aug. | sac. iuven. | Octavia Tigris pat(rono isdem) | coniugi b. m. et sibi | ·v. f. |

quaerere consuevi semper neque perdere d[esi]:
nunc ab utroque vaco decasa paul . . . . volvit.
hic mea conposito requiescunt o[ssa sepulcro]
et labor a puero, qui mihi semper erat.
nunc labor omnis [abest durus] curaeque molest(a)e:
nec scio, quit nunc sim, nec scio, qu[it fuerim].
parva tamen nostro remanent solacia facto:
vivent, qui l[audent], vivi quia dona fruuntur.
vivite felices, quibus est fortuna [superstes].

B 1095
3 fin. cf. V, 2986. 4656. 6842. 7047; Manil. IV, 3; *d[ona]* Haupt non recte; 4 fin. *de casa pau[sa re]volvit* Haupt dubitans; cogitabam de *decasa paula revolvit*, ut dictum esset *decasa* sicut *repulsa*, pro *casu*; de foliis pomisve deciduis («decasis») intellegit B. suppletque *paulum flaminis voluit*; 5. 7. 8. 10. suppl. Haupt praeeunte ex parte Muratorio et Burmanno; 5. *ossa quiescit* B.; 7. *abest semper* B.; *abest vitae* Dorville; 9 fin. *facto* lapis; *fato* Burmann Haupt fort. recte etsi *factum* pro morte passim obvium; 11. *superstes* Buecheler ego ad locutionem solitam; *relicta* Haupt; potest suppleri etiam *beata*, *peracta*.

1079.

V 4445 Brixia

L. Naevidius | C. f. Fab. VI vir | Aug. sibi et | Vitali,
Faustae, Gnomini, | Fidae libertis | t. f. i. |
deinde hoc elogium breve:
diu viven]do multa vidi incom(m)od(a),
apto requievi f]essus aevo tempore.

B 142
disputavit de titulo Krašeninnikow, Eph. Min. P. I. 1895 sect. phil. class. p. 78, qui lascivo nimis sermone in Buechelerum nostrum invectus carmen putat a vocabulo *breve* incipere, quamquam verba *deinde-breve* teste Mommseno in lapide omnino alia ac maiore ceteris scriptura sunt insculpta, suppletque hoc modo:

breve [vixi at oppi]dŏ m. v. i.
ut nunc moriar iam f]essus a. t.

oppido que adverbium ducit non ab *oppidi* vocabulo ut adsolet, sed ab *ope* seu potius ab adiectivo *opidus* a se ficto, qua occasione usus etiam Woelfflinum prosternit, qui contra sentire audet.

2. *cnomini* lapis; 3. est dimeter iambicus, ut vidit Buecheler; cf. Ovid. Met. 14, 442 breve carmen; 4. 5. suppl. idem.

1080.

V 4656 Brixia

v. f. |
Minicia | Fortunata | sibi et | Miniciae | Tryphaenae lib. |
quaerere cessavi nunquam neq(ue) perdere desi:
mors intervenit — nunc ab utroque vaco.
vivite felices, qui legitis ⏑ ⏑ ⏓

B 1091
5. *titulum* vel simile quid si suppleveris, habebis pentametrum.

1081.

V 5049 Ausugum «litt. s. I»

e]dideram munus m[irabile m]ense [N]ov[embri],
a]nnonaq(ue) meo su[mptu est lax]ata ter an[te].

solliciti insonte[s] proponi magna put[antes]
sperantesq(ue) mihi se munera ferre, fereb[ant]
funera; set sanctus deus hic felicius i[lla]
transtulit in melius; sic denique fata tuler[unt]:
a]uratam faciunt generatis undique nummi[s],
i]nvidia crevit de nomine magna: patronu[m]
si]c tamquam domini cives expellere temp[tant].
pleb]i praecisus pudor e[s]t: ut forte lucus[tae]
pal]a[nt]es timidae neque[u]nt defendere ses[e],
agmi]nibus iuncti[s q]uae pabula saepe secat[a]
inpa]vidae campis hominum pecudumque [devorant]:
sic pop]ulus fuerat constans, disiunctus [iniquis]
cedit] quisque sibi timidus, ut protin[us] erret . . .

(perierunt multa)

hoc mih]i Claudia s[ola]ci pia casta f[idelis
. . . sos proba v[ovit . . . . .
. . . . . s . . . . a . . . .

B 417
supplerunt Mommsen Haupt Bormann Buecheler, qui monuit funebre esse elogium.

2. *ter ante* vel *ter anno* Buecheler; *per annum* ceteri; 6. conferri iussit idem Verg. Aen. XI, 426; Ovid. Heroid. VII, 149; addidit Hosius Verg. Aen. II, 34; Ovid. Trist. I, 3, 101; IV, 4, 82; 7. *auratam* statuam; *generatis* collectis; 8. confert Hosius Hor. Sat. I, 6, 26; 10. *exin* alii, *plebi* Buecheler; 12 fin. *secat[a]* alii, *seca[ntes]* Buecheler; 13. *mox a]vidae* alii; *inpa]vidae* Buech.; *recumbunt* idem, *devorant* ceteri; 14. 15. *disiunctus [eorum]* | *[exin] quisque* alii, *disiunctus [iniquis]* | *[cedit] quisque* Buech.; 15 fin. *esset* alii, *erret* Buecheler; 16—18 *H(erculi) i(nvicto) C. S[uccessa Ti. Iuli Classi]* | *ci p. c. f[idelis]....* | *[in]sos proba v[ovit].....* | *v.] s. a. [l. m.]* Mommsen; fuit fort. *hos mih]i.... ver]sos....*

1082.

V 5930 Mediolanium

. . . . . riial . . . . cui . . . |
coiugi et Petronio | Primitivo lib. |

qui in arte sua quod fecit male, quis melius? quod bene,
non alius.
qui apud superos honestus (vixit) plus fama, quam fortuna,
qui post annos tandem aeterna sede receptus silet.

3 fin. supple *melius*; ad iambos inclinat tenor tituli.

1083.

V 6808 Eporedia s. I p. C.

C. Paguri C. l. Gelot[i]s
hospes, resiste et tumulum hunc excelsum aspic[e],
quo continentur ossa parvae aetatulae.
sepulta heic sita sum verna, quoius aetatulae
gravitatem officio et lanificio praestitei.
queror fortunae cassum tam iniquom et grave(m).
nomen si quaeras exoriatur Salviae.
valebis hospes; opto ut seis felicior!

B 63

4. *haec* ms.; corr. Gruter; *verna* ἐαρινή est Hauptio et Buechelero, qui corrigunt in fine *aetatula* vel *aetas fuit*; interpretor sic: *cuius* (nempe *meae*) *aetatulae* (parvae, levioris igitur momenti) *praestiti gravitatem officio et lanificio*; 5 fin. *praestitit* olim emendabatur; 7. *exoraturi salviae* ms.; *est C. Paguri Salviae* Gruter; *Echo Paguri salve* Buecheler olim; ut supra idem in Anthol.; *exaratum Salviae* Haupt; 8. *ut sanctis* ms. ortum ex *ut scis*; corr. Gruter Haupt.

1084.

V 7047 Taurini

have, Vitalis! |
L. Tettienus Vitalis, natus Aquileiae, | educatus Iulia Emona, titulum posit | ante aeternam domum Iulia | Augusta Taurinorum. dicit: |
quaerere cessavi numquam, nec perdere desi:
mors intervenit — nunc ab utroque vaco.
credite, mortales <astro nato> nihil est sperabile datum.
. . . .

B 1092
2. *aquileie*; *edocatus*, lapis.
7. *astro* (h. e .malo) *nato* abundant; lapide infra fracto periit pentameter talis vel similis:

hospitium vitae nec solet esse diu.

1085.

V 7127 Taurini

. . . . . . terras nec minus et maria
impuri aqu(a)e Padi nec minus et Savi.
. . . ira quod optavi mihi tamen perveni.
perpetuam requiem posco . . . .

B 1266
mutilum neglegenterque descriptum tituli dactylici fragmentum.
1. *percurri terras n. m. et m.*, 2. *emporiaque P.*, 3. *atque deum dedit ira*, vel *nunc hic dat mors dira*, 4. *requiem post obitum teneo* Buecheler ex. gr.

1086.

V 8652 + Suppl. Ital. 384 Iulium Carnicum

. . . . . Laet[i]lio C. [f.] Ga[ll]o de[curioni]
dum c[u]pidus i[u]venis urbem voluisse(m) videre,
inde regrediens incidi febribus acris.
at pres[s]us graviter omisi cun flore i[u]vent[a]m,
quoniam [in]iqua me iam sic fata voca[ru]nt,
intonsamque tuli [in ipso fu]nere barbam,
infelix nec potui p[e]rfer[r]e vota meorum.
f]unere acerbo iace[o] sedibus istis,
et misera mater abet in corde dolorem,
cottidie fletus dat, et in pectore palmas.

B 629
3 fin.=*acribus*, vide *Georges* Lex. d. lat. Wortf. col. 8; 4. *ac*, *amisi* proposuit Pais; cf. tamen X, 2496, 2; 5. *meam* traditur, corr. Buecheler; 6. suppl. idem; 8. excidit *nunc*; 10. malim *in pectus*.

1087.

VI 1292 Roma

s
sci] pionem
qu]o adveixei

B 10
3. *qu]o ad* separantur in lapide; iungi tamen solent *quoad veixei.*

1088.

VI 1293 Roma

Cn. Cornelius Cn. f. Scipio Hispanus pr. aid. cur. q. tr.
mil. II X vir sl. iudik. X vir sacr. fac.
virtutes generis mieis moribus accumulavi,
progeniem genui, facta patris petiei;
maiorum optenui laudem, ut sibei me esse creatum
laetentur: stirpem nobilitavit honor.

B 958
3. *mieis* lapis errore fort. lapicidae; 4. PROGENIEMI lapis, sed I altera casui debita, ut et mihi visum est lapidem diligenter intuenti.

1089.

VI 1372 Roma «aetatis imperatoriae»

ille ego, qui quondam prae[tor] paucisque diebus
praetextatus agri iudex finisque regendi
iustitiam colui matremq[ue] aequaliter ambas,
hic sum, quem cernis, nunc Cassius Agrippinus.

B 426
1. tritum exordium; ex poeticis attulit Hosius Ov. ex P. IV, 3, 11—17; Sil. It. XV, 59. 61; lepide imitatur etiam Plinius alter Epl. I, 6, 1: *ille ego, quem nosti*, ubi metrum vitavit transpositis *ego ille q.*; 3. *partesque* corr. Dorville perperam.

1090.

VI 1417 Roma c. a. 271 p. C.

d m

T. Fl(avius) Postumius Varus | v. c. cos. orator, aug. XV vir,
praef. urb. |
vixi beatus dis, amicis, literis.
manes colamus, namque opertis manibus
divin[a] vis est ae(vi)terni temporis.

B 106

4. minus placet *dis amicis*; *diis* ms.; 5. *opertis m.* est *dat.* = *conditis*, *sepultis*; 6. *divini aeterni* ms., emend. Baiter, Ritschl; iungenda *vis aeviterni temporis* vidit Ritschl Op. IV p. 250.

1091.

VI 1692 Roma

Populonii

ille ego sum Proculus, totus qui natus honori:
aut dic, quis sit honos, quem mihi inesse negas?
collegium pistorum | patrono pr(a)estantissimo |

B 892

VI 1693 Roma

hic bis praefectus patriae, praefectus et idem
hic Libyae, idem Libyae proconsul et ante,
ter vice qui sacra discinxit iurgia iudex,
consul et aeterno decoravit nomine fastos.
cetera quid memorem tanto sub iudice gesta,
cum Proculum videas, toto qui natus honori est?
collegium suariorum patrono pr(a)estantissimo |

B 325

de ipso Proculo cos. a. 340 p. C. vide Henzenum p. 367 post n. 1695. Etsi revera honorarii sunt tituli, tamen cum ad sepulcralium normam proxime videantur accedere, recepi.

1693, v. 4 attulit Hosius Lucan. II, 645; Mart. XII, 26, 5; Claudian. Theod. 267; Hon. 4, 155; 5. iussit idem conferri Horat. Sat. 1, 8, 40; adde Ovid. Am. I, 5, 23; 6. exspectes *totus*, ut supra.

1092.

VI 1819 Roma

L. Naevius L. l. Urbanus | scr. libr. quaestorius | e tribus decuriis | minoribus ab aerario |
vixi iudicio sine iudice

3. decurrunt dactyli nescio an casu.

1093.

VI 5534 Roma

Calliste mihi nomen erat, quod forma probavit;
annus ut accedat, ter mihi quintus erat.
grata fui domino, gemino dilecta parenti:
septima languenti summaque visa dies.
causa latet fati: partum tamen esse loquontur:
sed quaecumque fuit, tam cito non merui.

B 1035
2. mortua videtur esse annorum XIV; 4. *tanguenti* olim Henzen descripsit; corr. Mommsen Buecheler, nec lapis abnuit iterum conlatus; 5. h. e. *causa fati.*

1094.

VI 8012 Roma

C. Gargilius Haemon Proculi | Philagri divi Aug. l. Agrippiani f. | paedagogus idem l. | pius et sanctus |
vixi, quam diu potui, sine lite, sine rixa,
sine controversia, sine aere alieno,
amicis fidem bonam praestiti,
peculio pauper, animo divitissimus.
bene valeat is, qui hoc titulum perlegit meum.

B 134
3—7 ad senarios tetendit auctor, effecit duos (6—7) tolerabiles; 5. bona clausula *praestiti bonam.* Ad sent. cf. VI, 2489.

1095.

VI 8534 *b* Roma

Ti. Clau(dius) Pardalas | Tertullianus |
discens castrensis maioris ego sum.
bene sit tibi, qui me legeris. — «et tibi».
Claudia Isias alumna | fecit. bene [sit] t[ibi].

2—3 sunt paene senarii uno pede manci.

1096.

VI 8991 Roma

L. Marius L. f. | Vitalis |
vixí ann(os) XVII d(ies) LV cónsummátus lítter(ís),
paréntes suási, ártefíc(ium) díscerém.
discéssi ab úrbe ín praetório Hadriani Aug. Caésar(ís);
ubi dúm studérem, fáta invíderúnt mihí,
raptúmque ab árte trádidérunt hóc locó.
Maria Malchis mater | infelicissima filio sanctissimo |

B 101

2. suppleri potest in hunc fere modum:
vixí, quoad pótui, cónsummátus lítterís;
vixi, dum vixi, supplet Buecheler; 3. laudat idem Apul. Met. 9, 25; 4. abundant verba *Hadriani Aug.*; *in C. praetorio* Buecheler; 6. *tradiderunt* ut *posuerunt*; *hoc loco* est dat. Buechelero.

1097.

VI 9447 Roma

grammaticus lectorque fui, set lector eorum
more, incorrupto qui placuere sono.
coiugis exiguo natae pietate sepultus,
hoc Marius Fidens contegor a tumulo.
te lapis optestor: leviter super ossa residas!

B 1012

5. versus alia manu adscriptus.
3—4. iunge: *coniugis natae(que) p. s. hoc exiguo contegor a tumulo*;

. *a* vix est interiectio; 5. *opttestor* lapis; 6. omissus est solitus pentaıeter:

ne doleat nostro conditus officio.

1098.

I 9449 Roma

Pudens, M. Lepidi l. grammaticus |
procurator eram Lepidae moresque regebam:
dum vixi, mansit Caesaris illa nurus.
Philologus discipulus |

B 994
de aetate tituli cf. Henzenum et Buechelerum ad tit.

1099.

I 9797 Roma

Ursus, togatus vitrea qui primus pila
lusi decenter cum meis lusoribus,
laudante populo maximis clamoribus,
thermis Traiiani, thermis Agrippae et Titi,
multum et Neronis, si tamen mihi creditis,
ego sum: ovantes convenite, pilicrepi,
statuamque amici floribus — violis, rosis —
folioque multo adque unguento marcido
onerate amantes, et merum profundite
nigrum Falernum, aut Setinum, aut Caecubum,
vivo ac volenti de apotheca dominica,
Ursumque canite voce concordi senem
hilarem, iocosum, pilicrepum, scholasticum,
qui vicit omnes antecessores suos
sensu, decore adque arte suptilissima.
nunc vera versu verba dicamus senes:
sum victus — ipse fateor — a ter consule
Vero patrono, nec semel, sed saepius,
cuius libenter dicor exodiarius.

B 29

8. *unguento nardino* coni. Ruhnken; 11. vivo Urso effigies ista posita est; *dominica* = imperatoria; 17. Veri tertius consulatus cadit in a. 126 p. C.

1100.

VI 10078 Roma

Florus ego hic iaceo [quondam] bigarius infans,
qui, cito dum cupio currus, cito decidi ad umbr[as].

B 399

1. *quondam* (= $\overline{\text{Ɔ}}$D) supplevit iam Ferrarinus, optime: aliorum conatus vide ad tit.; lapis post *iaceo* verbum damnum passus esse videtur; Iucundi tamen lectio EASCAHIC neque ante *iaceo* bene se omnia habere ostendit.

1101.

VI 10098 Roma s. I p. C. ex.

qui colitis Cybelen et qui Phryga plangitis Attin,
dum vacat, et tacita Dindyma nocte silent,
flete meos cineres: non est alienus in illis
Hector, et hoc tumulo Mygdonis umbra tegor,
ille ego, qui magni parvus cognominis heres
corpore in exiguo res numerosa fui,
flectere doctus equos, nitida certare palaestra,
ferre iocos, astu fallere, nosse fidem.
at tibi dent superi, quantum, Domitilla, mereris,
quae facis, exigua ne iaceamus humo!

B 1110

«Lydus quidam nomine Hector, sacris ut videtur Magnae matris initiatus, cultores eius implorat, ut plangant mortem ipsius. Domitilla haud dubie patrona [vix potest esse coniunx], quae dignum sepulcrum ei fecerat», Henzen ad tit.

1102.

VI 10118 Roma

fragmentum:

. . . .

lau]datus populo solitus mandata referre,

adl]ectus scaenae, parasitus Apollinis, idem
quar]tarum in mimis saltantibus utilis actor.

B 411

2. restituit Smetius; v. 2 *praefectus* proposuerunt Metellus et Ligorius; v. 3 *mutarum* Mommsen, *nautarum* Henzen, *multarum* Smetius, *quartarum* Buecheler.

1. conferri iussit Buecheler Ov. Met. VI, 449; nuntium fuisse defunctum in fabulis putat idem.

1103.

VI 10627 Roma

P. Aelius d cari . . . . . . | Nonius Restutus s[ibi et etc.
Romulea prole Tar[peiaque arce editus]
E]xi[g]u[i] cultor rur[is, omni tempore]
S]um(m)a vixi fide, nul[li frudem intuli].
T]utel(a) adlectus Ae[lium colui patrem],
V]t essem dignus in [tumulo hoc una tegi].
T]e queso, quisquis i[bis, inlacrima mihi];
V]t letus hilaris sempe[r vitam transigas],
S]uperet (t)um potus t[ibi, tum Veneris gaudia].
n]omen si qu(a)er[i]s, iunge v[ersum exordia].

B 109

supplevit Buecheler.

3. *ximus* traditur: *exigui* Huelsen; 4 fin. ut supra ego; *nul[li feci iniuriam]* Buecheler; 5. *utēi afdlectus* traditur; 9. *s]uperetque potus [vivo, titulus* (vel *fletus*) *mortuo]* Buecheler olim; 10. *quires* traditur; *v[ersuum initia]* aptum esse metro monuit Buecheler.

1104.

VI 11407 Roma

ille ego Alexander, genitore Eupaede cre[atus],
quem genuit mater docta Lacaena pium:
hic mea ferali requiescunt ossa sepulcro,
et cinis est, corpus quod fuit ante meum.
i]nvida nascenti Lacesis fuit, invida Cloto,
[duci nec passa est tertia fila mihi].

B 1222

1. *gentore* (*nt* contignatis) *euraede* lapis; 5. pentametrum et disticha duo intercidisse lapidis damno putat Henzen; pentametrum feci; cf. VI, 7578, 11—12; 10493. 10969; B 1169, 7. 8.

1105.

VI 12087 Roma

d m
hoc Anulinae mei memorantur carmine manes:
parvola, quae vixi annos III (m)esseque;
sed mea divina non est itura sub umbras
caelestis anima: mundus me sumpsit et astra;
corpus habet tellus, et saxum nomen inanae.

B 611

2. *esseq.* lapis, h. e. *mensemque*; *anno semisseque* (*tantum*) Buecheler; 5. *inanae* traditur: non mutavi; reliqua scripturae discrepantia adferri nihil necesse.

1106.

VI 16169 Roma

Cn. Corne | lius Cn. f. | An. Bassus |
decem et octo annorum natus vixi, ut potui, bene;
gratus parenti atque amicis omnibus.
ioceris, ludas, hortor: hic summa est severitas!
posuit Fortuna | tus ser(vos). |

B 85

2. *vixi sat bene* reponit Buecheler metri gratia; 3. *parenti gratus* id.; 4. *hortor* abundat; *hic* h. e. apud inferos; HIC lapis, unde colligit Buecheler titulum ad imp. Claudii aetatem referri debere; sed est fort. error lapicidae; certe urguere nolo.

1107.

VI 17106 Roma

Aulus Palateina Egnatius Priscilianus,
arte super gemina nobilis es sophia;
dum vixi, didici, quae mors, quae vita homini esset:
aeterna unde animae gaudia percipio.

B 1250

1. *priscilianus* lapis, quod hoc loco non emendandum; 2. *es sophia* lapis; *et sophia* Smetius Fabriciusque; *ex* vel *exs sophia* Mommsen probante Henzeno.

1108.

VI 17985*a* Roma

Tibur mihi patria, Agricola sum vocitatus,
Flavius idem ego sum discumbens, ut me videtis;
sic et aput superos annis, quibus fata dedere,
animulam colui, nec defuit umqua Lyaeus;
praecessitque prior Primitiva, gratissima coniuncxs,
Flavia, et ipsa cultrix deae Phariaes, casta
sedulaque et forma(e) decore repleta,
cum qua ter denos dulcissimos egerim annos,
solaciumque sui generis, Aurelium Primitivum,
tradidit, qui pietate sua coleret fastigia nostra,
hospitiumque mihi secura servavit in aevum.
amici, qui legitis, moneo: miscete Lyaeum
et potate procul, redimiti tempora flore,
et venereos coitus formosis ne denegate puellis;
cetera post obitum terra consumit et ignis!

B 856

4. *umqua* lapis; 7. *forma* traditur; sed error fortasse est eius qui titulum «in loco tenebroso» descripserat; *formā speciosa*, *d. r.* corr. Buecheler.

5 fin. confert Buech. Verg. Aen. X, 607 fin.; 13. attulit Hosius Verg. Aen. III, 81; Ge. I, 349; Ov. Met. XIV, 654 (locis his legitur tamen *lauro-quercu-mitra* pro *flore*). Ad sent. cf. VI, 15258; VIII, 1027. 7858; XIV, 914.

1109.

VI 19007 Roma

Geminiae Agathe Matri, dulcissimae |
Mater nomen eram, mater non lege futura:
quinque etenim solos annos vixisse fatebor,
et menses septem, diebus cum vinti duobus.

re, du | nc vita data es(t)».
XI | diebus VIII hora

nlectis consutus maxi-

s senati; 5. signum de-
runt fere *sum cinis*; *adque*—
lapis; *vita datast* apta penta-
ORA I? certe desiderari *decessit*

1111.

Gnome
vixsit sémper natúrá proba:
ui multos, locum hoc unum optinui mihi;
uad aetatem volui exsegi meam,
únquam débui, víxsi quóm fidé.
dedi térrae, córpus Vólchanó dedí
, út supréma mórtis mándata édidí.

B 67

epr lapis; 6. ED/|DI lapis, h. e. *edidi* in *dedi* correcto, ut vi-
. ECO lapis.
ios iambos in hanc formam cogere conatus est Buecheler, saue
ausa:

haec est, quae vixit semper natura proba,
[amicos multos, inimicum habui neminem.]
locum [paravi, ubi ossa mea quiescerent
post mortem condita:] hoc unum optinui mihi;
[probe]que aetatem, quoad volui, exsegi meam,
itaque, quoad voluit, aetatem exsegit suam)
[multos adiuvi,] nemin[i] unquam debui,
[viro pudica summa] vixsi quom fide.
[nunc] ossa Terrae, corpus Volcano [datumst],
[sic] ut suprema mortis mandata edidi.

nth. correxit nonnulla hoc modo:

post mortem monumentum hoc unum optinui mihi;
adiuvi multos, nemini u. d.

iterat v. 3 etiam hoc modo:

clientes habui multos, sedem unam optinui;

dum vixi, lusi; sum cunctis semper amata,
nam pueri voltum, non femine — crede — gerebam,
quam soli norant Agathen, qui me genuerunt;
ingenio docili, forma pulchra ac veneranda:
rufa coma, tonso capite, posttrema remisso.
convivae cuncti, nunc mi bona pocula ferte,
diciteque, ut semper meo corpori terra levis sit!
nec parvae doleat requiem mei perquă Faventius,
nutritor, plus quam genitor, qui solam amavit.
est mihi nam mater: pater et praecesserat olim,
nec doluit casum; soror est et matris † amoenae,
tristis et ipsa meae mortis; quos cuncti parentes
solando vitae dulci retinete, precantes,
ne dolor augescat, seu maeror tristis abundet.
qui legitis, totum nomen si nosse velitis,
noscetis Geminiam Agathen, quam mortis acerbus
eripuit Letus teneramque ad Tartara duxit.
hoc est! sic est: aliut fieri non potest; hoc ad nos!

B 562

12. *perqua* lapis (= perquam): non mutavi; 13. OVI et AMAVII lapis; 15. *amoenae* lapis, quod pro genetivo sg. solet accipi; puto tamen latere nomen aliquod, velut *Amymone*; *Amoenae* Buecheler; 19. TDTVM lapis; 22. ESI, ALIVE, lapis.

7. *quam* h. e. *feminam esse*; 9. *remisso* supple *capillo*; 12. scande *Faventis*, ut *Clodis*, *Cornelis* alia sescenta; 16. iunge *quos parentes cuncti* (*convivae*) *retinete*; 18. exspectes *neu*; 21. «*Letus mortis* est genius mortis», Bormann; locutionem antiquitus servatam esse putat Buecheler.

1110.

VI 19683 Roma

d m

fecit Insteia Tyche mater | et T. Fl(avius) Optandus parens filio | pientissimo, benemerenti Q. In | steio Convenienti. fuit hic | vitae nitidus, culto decora | tus, formae speciosus, qui | et Astomachetus. «nunc levis | adque meo iaceo tumulo n | eque sentio quicquam; et | tu, qui legis ecce

meum ti | tulum, moneo fruere, du | nc vita data es(t)». Qui vixit | annis XXII mensibus XI | diebus VIII hora prima |

4—9 est fere cento frustis metricis undique conlectis consutus maximam partem dactylicis.

4. *cultus culti* declinavit noster, ut *senatus senati*; 5. signum defuncti; 5—7 loquitur ipse; post *levis* exciderunt fere *sum cinis*; *adque—quicquam* hexametrum efficiunt; 7. *tunc* lapis; *vita datast* apta pentametro clausula; 8. an fuit in lapide HORA I? certe desiderari *decessit* vel *obiit* duriusculum.

1111.

VI 21975 Roma

Manlia T. l. Gnome
haec ést, quae vixsit sémper naturá proba:
clientes habui multos, locum hoc unum optinui mihi;
itaque quoad aetatem volui exsegi meam,
nemine únquam débui, víxsi quóm fidé.
ossá dedi térrae, córpus Vólchanó dedí
ego, út supréma mórtis mándata édidí.

B 67

2 *semepr* lapis; 6. ED/|DI lapis, h. e. *edidi* in *dedi* correcto, ut videtur; 7. ECO lapis.

pessimos iambos in hanc formam cogere conatus est Buecheler, saue exempli causa:

haec est, quae vixit semper natura proba,
[amicos multos, inimicum habui neminem.]
locum [paravi, ubi ossa mea quiescerent
post mortem condita:] hoc unum optinui mihi;
[probe]que aetatem, quoad volui, exsegi meam,
(vel: itaque, quoad voluit, aetatem exsegit suam)
[multos adiuvi,] nemin[i] unquam debui,
[viro pudica summa] vixsi quom fide.
[nunc] ossa Terrae, corpus Volcano [datumst],
[sic] ut suprema mortis mandata edidi.

idem in Anth. correxit nonnulla hoc modo:

v. 3: post mortem monumentum hoc unum optinui mihi;
v. 5: adiuvi multos, nemini u. d.

restitui poterat v. 3 etiam hoc modo:

clientes habui multos, sedem unam optinui;

5. ad sent. cf. VI, 8012, 4; clausula haud rara, cf. B 72, 1; II, 3449; 6. initium hexametro aptum.

1112.

VI 23391 Roma

quoad potui, vixi verecu]nda vi[ta . . . . .
nunc meum i]n terra cor[pus . . . .
animam tene]t aura, qua inspir[or . . .
vivus quidqu]id eris, obitus nil eris . . . . .
. . . . o et qualis monuerit arte . . .
. . . . c]ognomen mihi, Ofilius quia s[um . . .
. . . . Ofi]lius Ianuarius v[ivus
fecit s]ibi et libertis etc.

1—6 carmen videtur fuisse, cuius sententia qualis fere fuerit monstravi. 1. poterat et *[iucu]nda*; 6. *c]ognomem* lapis.

1113.

VI 23818 Roma

L. Paquedius L. f. Ser. | Ampliatus | vixit ann. VIII |
aetate hic parva iaceo, — lacrimabile semper,
quod subito ante oculos funera acerba dedi.
nec mihi grata satis fuerat, nec tristior aetas:
infelix iaceo nunc cinis et lacrimae.

B 977

3. *funera dare* novum pro *mori* dictum ut *ruinam dare*, all.; *ante oculos* parentium vel propinquorum.

1114.

VI 23942 Roma

dis manibus
Sexti Perpennae Firmi |
vixí, quem ad modúm volui:
quaré mortus sum, néscio!

3—4 occurrunt II, 6130, qui titulus fort. idem est atque noster.

1115.

VI 24659 Roma

He]done Pomponiae |
decumo ánno in. f. p. vítam et lucem réd(d)idi,
nec lícitumst misero meís referre grátiam;
verúm me mors acérba immatura ábstulit,
dulcissima autem et sua[vis, quam] omnibus dare[m].

2. *in f. p.* | ms.; interpretatio incerta; latet fortasse *infelix* (cf. v. 3); alia multa excogitari posse non nego; 3. reponendum *miserae*; 5. *sua[vis]* suppl. Alighieri; reliqua ego.

1116.

VI 25175 Roma

T. Publilius Gorgus | T. l(ibertus)
idém patér fuí,
amícis meis caríssimus,
defrúdavi me númquam ad quod habuí;
vixi annos LX.

2—4 nescio an carmen facere voluerit qui scripsit.
4. h. e. omnibus meis feliciter usus sum, nec mihi quidquam negavi.

1117.

VI 26020 Roma

si grave non, hosp[es, fuerit], remorare, viator:
sic tibi sit [fel]ix, quod properatur iter.
hic situs Eudaemo Scribonius. «unde?» requiris
forsam. Butroti sacra domus patria.

B 1013
1. *rimorari* lapis; 4. *forsam* ante *Butroti* non corrigendum.

1118.

VI 26544 Roma

hic ego Siculina minus bima crudeli funere operta;
ante dedi matri et patri luctum, quam bracchia circum darem,
quam grata fuerim matri aut patri.

1. 2. corruptum archetypum: hic ego sum ⏑ ⏑ – crudeli funere operta (vel opertus), ante dedi matri luctum, quam brachia circum.

1119.

VI 26680 Roma

Speratus vix. men. V . . . .
flet domus et cari lugunt sine fine parentes
abreptum fatis: contegor hoc titulo.
quis non exempli doleatur mortis acerbae?
si me vidisses aut si mea funera nosses,
fudisses lacrimas, hospes, in ossa mea.

B 1173

2. *lugunt* traditur ab omnibus; cf. *Georges* Lexikon d. lat. Wortf. col. 396 s. v.; 3. debuit esse *hoc tumulo*, noli tamen corrigere; 4. *ovis* editum in Corpore; de forma *doleri* v. Georg. op. c. col. 226 s. v.; excidit pentameter quadratarii fort. culpa.

1120.

VI 27140 Roma

d m
nomi]ne, quo genitor mi[hi di]citur, hoc ego vixi:
Tele]phus est genitor, Tele[phu]s ipse fui.
Augustina [pare]ns quarto me flebilis [an]no
terdecimoque die [pe]rdidit orba satum.
non [ig]itur, lector, lachrimes: [de]cepit utrosque
maxima [illegible] fama mathematici.

B [illegible] Telephi Dulciti.

7. est [illegible]

VI 2822[illegible]

[illegible] veni, |

[illegible]

3. *ceinis* cl. [illegible]

1122.

a Phryne vixit ter senos annos. |
bito fatale rapina
ta sustulit atra dies.
sum: cineres simul namque sacrati
m caram sunt positique mei,
e colit frater coniunxque puellae,
bitum nostrum fletibus usque luunt.
ne unam retinete, ut vivere possint,
semper colui viva libente animo,
qui cineres nostros bene floribus sertis
saepe ornent, dica(n)t: sit mihi terra levis.

B 1036
tale est ablat.; 3. *vita* ablat.; 4. *h* in capite versus non evanuit, Henzen, sed ne fuit quidem umquam exarata, quod lapide ectypoque rtato diligenter examinatis adfirmare ausim; nam ut ceterorum versuum terae primae, ita *o* paulo maiore, quam insequentes, modulo incisa est d ipsumque marginem sinistrum admota; de coniectura suppleruut Vettori Maffei; *cineres hic* vel *c. simul atque* reponit B.; 7. est in lapide *luunt* non *fluunt*, ut dedit Kellermann; 10. cf. Lucret. IV, 1170: amator limina saepe floribus et sertis operit; cf. etiam C. I. L. VI, 9118; 11. *dicat* lapis, probante Buechelero.

1123.

VI 29609 Roma

invida sors fati, rapuisti utilem, sanctam puellam, bis quinos annos,
nec patris ac matris es miserata preces;
accepta et cara sueis mortua hic sita sum.
cinis sum; cinis terra est; terra dea est;
ergo ego mortua non sum.

B 974
turbatum a poeta archetypon iam totum fere restituerunt editores Corporis:

invida sors fati, sanctam rapuisti puellam,
nec patris ac matris es miserata preces.

bis quinos annos (mensesque et insuper octo)
cara meis vixi, mortua hic sita sum.
hic ego mortua sum, cinis sum, terra est cinis iste;
sin est terra dea, sum dea, non obita.

1. *Vitalem* reponit Buech.;
v.v. 1—4 passim occurrunt; 5—6 fere verbo tenus redduntur in titulo urbano quem adscripsit editor: *mortua heic ego sum et sum cinis*; *is cinis terra est*; *sein est terra dea, ego sum dea, mortua non sum*; adscripsit item graecum epigramma, unde versus illos esse translatos constat; v.v. 3—4 in formam usitatam restitui.

1124.

VI 29629 Roma

sic tibi contingat feliciter ire, viator:
inmatura meo perlege fata loco.
Zelotos iaceo; vixi dum fata sinebant,
si tamen haec vita est, tam cito posse mori:
bis mihi septenis finis datus ultimus annis,
nomine me rapuit mors inimica meo.

B 1067
3. *vixi dum vita manebat* fuerat usitatius; 6. *nomine* lapis; *nomini* corr. ed. Corporis non necessario; ludere aliquatenus in nomine suo videtur defunctus.

1125.

VI 29896 Roma

Gallia me genuit, nomen mihi divitis undae
concha dedit, formae nominis aptus honos.
docta per incertas audax discurrere silvas,
collibus hirsutas atque agitare feras,
non gravibus vinclis unquam consueta teneri,
verbera nec niveo corpore saeva pati:
molli namque sinu domini dominaeque iacebam
et noram in strato lassa cubare toro;
et plus quam licuit muto canis ore loquebar,
nulli latratus pertimuere meos.

sed iam fata subii, partu iactata sinistro,
quam nunc sub parvo marmore terra tegit.
Margarita |

B 1175

9. *canis* genetivus potius quam nominat.; 11. scande *subi*; inter pariendum perisse catellam significatur. — idem catellae Petronianae nomen cuivis occurrit; imitatum esse auctorem passim aetatis Augusteae elegicos apparet.

1126.

VI 30118 Roma

d m

tu, qui praeterie(n)s spectas mortis monumentum <meum>,
aspice, quam misere sit data vita mihi.
annorum VIIII vixi dulcissima parentibus meis,
in X ascendens anima(m) deposui meam.
hoc tantum (ob)testor te, lapis, (leviter super)ossa requiescas,
ne te(nerae aetati) velis esse graves.

cf. B 1083. 1084.

1—4 turbatum notum archetypon, cf. VI, 28523; 5—6. nullae lacunae traduntur in lapide; sed cum versuum divisio incerta sit, male descriptum carmen esse puto.

1127.

VI 30121 Roma

egregius puer atque Titi lib]ertus habebar,
cuncta sed in cassum cecid]erunt vota patroni!
ulterius dicto quaeris] quid triste, viator?
nam miser in vita numquam qu]od noxia feci,
nondum ego crudeles sper]avi vissere Parcas.
vivo equidem bene, si tamen id, qu]od sentio, vita est.
. . . . . . At]ticus | . . . . . T. lib. an. IIII |

B 401

1. suppl. Buecheler; 2. ut supra ego; *omnia successus habu]erunt v. p.* Buecheler; 3—6. ut supra ego; suppl. Buecheler hoc modo:

quod si scire cupis, tulerim] quid tr. v.,
hoc est, in vita numquam qu]od nox. f.

5 namque prior sero sper]avi v. P., *vel:* namque pios tarde sp. etc.
frustra: pro domini tamen id qu]od s. v. e.

ad v. 3 cf. VI, 9938; ad v. 5 cf. VI, 7578, 2.

1128.

VI 30131 Roma

[d]um quaerit nomen multis notescere nostrum,
contentus titulo, nummos mihi reddidit heres.

B 832

1. *tum* traditur, corr. Hagenbuch probante Buechelero; significari heredem titulo contentum hereditatem in monumento absumpsisse vidit Buecheler.

1129.

VI 30133 Roma

...... actesipon .....
.... iano arte mea[qui placui ....]
qui s]olitus fueram cura [aegros reddere vitae],
non potui mortem p[ellere sorte mea].
tricipitisque feri sedes [me intrasse parentes]
ereptum gremio, sa[lvus uterque, gemunt.]
annorum gnatus viginti quinque [recessi];
membra gravis texi[t corporis iste lapis],
contra anima emissa [ad superos adsurgit in auras];
me sepelit florens i[ntemerata dies].

quapropter, quod re[stat, precor] | superos deos atque [inferos], | quoniam meae aetati e[ripuere annos,] | parcant meo frat[ri ....

B 1257

supplevit Buecheler in Corpore haec: *) 3. *qui s]olitus*, 8. 9. 11. 12. 13; reliqua ego; medicum fuisse facile colligitur ex v. 3. 4; ipsius defuncti patronique (1. 2) nomina incerta; 7. XXV lapis; 11—13 pedestri fort. sermone scripti sunt; certe in lapide separantur a praecedentibus; color iambicus casu effectus.

---

*) quibus addidit in Anth. v. 3: *cura domitare leones*, v. 4: *mortem praeveniens fugere*, v. 5: *sedes sed matris iniqua*, v. 6: *saevaque fata trahunt.* v. 7: *XXV peribam*, v. 10: *florens vere novo tumulus.*

1130.

VI 30134 Roma

te [rogo, praeteriens qui conspicis ista, viator,]
co[ntigerit fatum perlege quale mihi,]
quae mih[i forma, decor qualis fueritque iuventae],
ingenium, [nomen non minus ingenio.]
nec manus in[docilis Musae: plaudente corona]
dilexi ex merli[s rite ciere sonos].
quis fuerim, nosti: [quid sim, iam disce, futurus:]
conditus in plumbo [corpus inane ego sum;]
mox ero, consumpto p[ost tempora corpore, pulvis],
aut ossa aut nub[es, si placet, aut nihilum].

B 1263

tenorem carminis informavi.

5. 6. hydraulen fuisse apparet; *merla* = *merula* est Romanensibus *merle*; 9. *post tempus corpore nostro*; 10. *nuper quod fueram nihilum* Buech. ex. gr.; *nubes pulveris aeria* Leo quaesite.

1131.

VI 30141 Roma

quae t . . .
et mea f[ata . . .
sed vox . . .
ergo tu . . .
atquan [t . . .
per]vene [r . . .

disticha fuisse possunt.

1132.

VI 30146 Roma

. . . . eti . . .
. . . . . c m me liquerat an . . . .
. . . . . resoluta dies . . . .

. . . . . ibus nam forte . . . .
. . . . . quam vivam ii . . .
. . . . . v]ixi ego iuncta [marito

2—6 carminis reliquiae fort. elegiaci; v. 7 perisse facile credo.

1133.

VI 30153 Roma

. . . . rito ob . . .
quod mihi tu ipsa m . . .
sensum facile dedi incautus . . . .
quibus ipse set meritis sem[per . . .
re solebam, en iacet mea . . .
vel vos, o manes, mihi . . .

. . . . tronius Ti . . .

metrum dactylicum adgnoscitur; restitutio incerta.

1133 *a*.

VIII 79 Nebhana

d m s

Q. Iulius Lu | canus Medi | conis fil(ius) | ut hanc in patriam plenus laetitia pervenirem, annos LXXX certando vici; iam quietus ego hic Medico semper.

2. *patriam* esse *sepulcrum* vidit Wilmanns; 2—4 nescio an versus voluerit facere tituli auctor.

1134.

VIII 675=11828 Mactaris

quae rés mort[a]lis úr[guent perpetuáliter]
miserósque reddu[nt hómines impetú suo]
animósque torq[uent cúris permanéntibus,]
[relíqui cunctas: hóc tamen so]lácium
[vitaé dimissae nóbis inge]ns pérmanet,

[quod ágminibus pepérci nullis hó]stium.
[obií peregre, sepúlt]us in patrió solo,
[vitaéque miserae iám sol]utus taédio
[in Elysiis vitá]m dego et timeó nihil,
[ideóqu]e dignis úto[r] n[un]c [ego praémiis]
[opés] despiciens ét fortunas ál[terius].

B 99

sunt fragmenta quinque: (I) vv. 1—3, (II) 4—6, (III) (IV) 7—9, (V) 10. 11; in apographo Wilmannsiano imperfecto semiseptenarios iambicos inesse suspicabatur Studemund, qui etiam supplevit v. 1 u[rguent] vel v[exant] vel u[runt]; v. 2 reddu[nt], v. 3 torq[uent]; trimetros iambicos adgnovit Schmidt, qui lapides descripsit curis iteratis ediditque in Supplemento (11828); idemque supplevit v. 4 so]lacium, v. 6 ho]stium, v. 8 absol]utus, v. 9 vita]m; vv. 10. 11 totius carminis finem efficere vidit idem. Fragmenta ipsa iungendi explendique periculum feci exempli scilicet causa; v. 1 supplevit Buecheler hoc modo:

quae res mort[a]lis vi[ta faciunt non frui]

v. 4 sqq. sic:

dolorum et sollicitudinum so]lacium
hoc solum morbos omnes tolle]ns permanet
...... Ditis o]stium.
itaque hoc sepulcrum viv]us in patrio solo
mihi aedificavi, ubi sol]utus taedio
curisque placide ia]m dego et timeo nihil.
et antehac semper] dignis [vixi moribus]
volgus] despiciens et fortunas a[tque opes,]
cultor ru]dis Lucustio colonicus.

1135.

VIII 724=12135 El Chima «litt. s. fere III»

d m s

P. Caledius Rufus. Parcae quos tribuer[a]nt,
ter quinos bis singulos peregi annos.
ingenio non humili, quo gratus aput magistros fui,
qui dixi, scribsi, pincsi bene,
puer doctrinae aeque dedidi mentem:
nam bis septenos cum agerem annos,
notas Graecas, quis in comm[atib]us m[ore]

graèco ut[untur dicendi arti]fices,
[perdidici omnes, quare doctoribus] placui me[rito].
[nunc tantis meis laborib]us requie[s data],
placid[eque nunc in hoc sepulcr]o quiesco
reddito natu[rae debito, iam desid]ero nihil: n[am]
multa nimi[rum] m[ors] iniqu[a vetuit] concupisc[ere].
aliu(m) casum . . . snos . . requies ma. . . . . . [P]usiuicu[m],
indurata . . . is [mort]is [sae]va[e . . . . . .
quand[o] . . . . m. . . . . . . mi [t]ulisti o . . vixerim li . . .
perpet[uo dolet mater] mortis meae vulnere.

sermo versus imitatur passim, maxime iambos.
supplevi v.v. 8 fin. 9. 10—14. 16—18 ex. gratia; ad v. 9 cf. Cic. de or. I, 23; v.v. 15—17 quot litterae perierint punctis indicatur.

1136.

VIII 868 Municipium Giufitanum

d m s
P. Aelolius Felix pius | vixit an. XLI d. IIII |
amore ductus pelagi
mercibus insistebam;
sucidis aeternoque
silentio Mauris sum
[traditus . . . . . .

3—6 semiseptenarios iambicos dubitanter coniecit esse Studemund in add. p. 927.
5. «de *succidiis* cf. Gell. XIII, 25, 12» Mommsen.

1137.

VIII 5683 prope Sigus

tu qu]i praenomen nome[nque scire requiris]
Aemiliu]s C. fil. Quir. Rogatus [fui, qui incidendum
voluntate | suprem] a mandavi, quid gesse[rim vivus,

in hoc monumento, quod | genti me]ae Aemiliorum
posui [. . . . . | origine Ci]rtensis vir ornatus
q[. . . . . | e]t exsuperans familia [. . . . . . . |
. . . .] Sigus fui pagique ma[gister . . . . . .

1. potest fuisse hexameter; cetera videntur prosa oratione esse composita, numeros certe aliquatenus redolente; supplementa sunt editorum, nisi quod v. 1 hexametrum concinnare conatus sum: *nome[nque meum scire cupis]* supplent editores.

1138.

VIII 7156 Cirta ex mausolaeo Praecilii.

Hic ego, qui taceo, versibus mea(m) vita(m) demonstro:
Lucem clara(m) fruitus et tempora summa,
Praecilius, Cirtensi lare, argentariam exibui artem;
Fydes in me mira fuit semper et veritas omnis.
Omnibus communis ego: cui non misertus ubique?
Risus, luxuria(m) semper fruitus cun caris amicis;
Talem post obitum dominae Valeriae non inveni pudicae:
Vitam, cum potui, gratam habui cun coniuge sancta.
Natales honeste meos centum celebravi felices:
At venit postrema dies, ut spiritus inania membra relinquat.
Titulos, quos legis, vivus mee morti paravi,
Vt voluit Fortuna: nunquam me deseruit ipsa.
Sequimini tales: hic vos exspecto: venitae!

B 512

1. mea vita; 2. clara; 5. omnisbus; 6. luxuria; 8. requiritur *dum*; sanctam; 10. mempra; reliquat; 13. exopecto.

acrostichon: h(oc) l(oco) p(ositus) Fortunatus; L. P(raecilius) Fortunatus Renier Buecheler.

possunt sane «versus» isti ad hexametri normam taliter qualiter dedolari, malui tamen non attingere.

5. post *misertus* interrogationem statuit Buecheler; 6. supple *sum*; 7. *talem* ad *vitam* (v. 8) refert Buecheler; vidit tamen et *amicum* (*coniugem* malim) posse significari; 8. *sancta* ad *vitam* refert idem.

1139.

VIII 7604 Cirta

d m
Umbria Matronica
Maturitas hominum fui(t)
A(d) me, servitus longinqua
Timoris numini(s) huius et
Religionis, cui ego annis
Octoginta servivi etiam
Nudo pede, caste et pudice et
Instanter. universae terrae
Civitates apparui, et ideo
Ab ea sic merita pertuli,
ut benigne me
terra reciperet.

1. *fui,* 2. *a,* 3. *numini* apographon.
10. *civitates* pro *per civitates* usurpatum esse putat Mommsen.
3—11 ad iambos tendere videntur, 12. 13 ad trochaeos.

1140.

VIII 7759=19478 Cirta

qui properas, quaeso, tardă, viator, iter,
ut paucis discas cum genus exitium.
non externă satus Scythica de gente Syrorum:
s]um satus, Aethnaviros ub[i] cingunt Anspagae moles,
cognitus est locus amoenissimus Alba,
in qua frondicoma odoratur ad mare pinus,
daphne pudica vi[ret, sa]lit et loco vitrea Na[is];
dum simi[li dam]no natam u[n]a unic[am raptam]
[defleo, hic] ubi me iuvat esse d[omi, hic requiesco,]
[hic, u]bi sum cinis, hic o[ssa nostra tegun]tur.
ter denos et bis quin[os con]sumpserat anno[s]

aetate, my[s]eroque mihi fuit unica na[t]a:
quot dedit, it repetit natura, non [q]uia peccat.
dicere ne pigeat:
«P. Sitti Optati
molliter ossa cubent»!

2. *cum genus*=cum genere, cf. «Index grammatic». p. 1111 de praepositionum usu; notum rusticitatis genus; 3. pro *Syrorum* mavolt *Syrave* Mommsen; potuit cogitasse poeta de Scythis trans Imaum, qui sunt Seribus, vel ut ipse declinavit *Seris* vicini; *Syrorum* itaque erit Serorum, Serum; 4. h. e. ubi Ampsaga flumen ambit montes quosdam ignivomos; *molem* de aquis usurpari notum; *aet⟨h⟩navir*=Cyclops hucusque ignotum, videturque a poeta nostro confectum; 5. mancus hexameter; scandendum *āmoenissimus*; 6. *frondicoma* lapis, ut videtur; *frondicoma[ns]* proposuit Buecheler in addendis p. 966, quod tamen spatium lacunae non admittit; 8. *dum simi[li dam]no natam u[t]amic[os raptam fleo]* idem, quae tamen litterarum reliquiis non satis respondent; itaque temptavi ut supra; 9. supplevi ego; *sed[em hanc extruxi, u]bi sum cinis*: *hic q[uoque illi tegun]tur*, vel *hic o[ssa nostra tegun]tur* idem; quod olim legebatur *sedes turales* docti poetae argutiae poterant esse pro loco sepulturae; *naturales sedes* proposuit Studemund; corr. Schmidt in suppl. II, quae adhibui; 10. pro *u]bi* mavolt Mommsen *i]bi*; 11. *con]sumsperat* lapis; 13—16. eliminatis nominibus propriis fit pentameter.

1141.

VIII 7858=19480 Cirta

calíx no[n] dulc[is néc] perfrix[ió? mihi]
nec puélla [negata est, quám] diu posám timui;
coluí potentes néc despexsi paú[peres].

B 114

1. 2. supplevi ad sententiam, cf. VI, 15258; XIV, 914; 3. trimetrum iambicum adgnovit iam Dessau, qui supplevit; secundis curis descripsit Cherbonneau (Suppl. II) in quibus tamen fere nihil adiumenti.

2. *posa* pro *pausa* ut *coda* pro *cauda* dici notum; significatur mors; est itaque *quamdiu vixi.*

1142.

VIII 11824 Mactaris «s. III p. C.»

Caeselia Namira (?)	Ca[eselius . . . . .
pia vixit annis LX	. . . . dianus pius vixit | annis . . .

[d]emessor, pra[t]is [su]a grami[n]a [f]alce re[tondens],
verni[li] o[ff]icio [deditus?] s[p]on[te] fui:
paupere progenitus lare sum parvoque parente,
cuius nec census, neque domus fuerat.
ex quo sum genitus, ruri mea vixi colendo:
nec ruri pausa, nec mihi semper erat.
et cum maturas segetes produxerat annus,
demessor calami tunc ego primus eram.
falcifera cum turma virûm processerat arvis,
seu Cirtae Nomados, seu Iovis arva petens,
demessor cunctos anteibam primus in arvis,
pos tergus linquens densa meum gremia.
bis senas messes rabido sub sole totondi,
ductor et ex opere postea factus eram.
undecim et turmas messorum duximus annis,
et Numidae campos nostra manus secuit.
hic labor et vita, parvo con(ten)ta, valere
. . . .
et dominum fecere domūs, et villa paratast,
et nullis opibus indiget ipsa domus.
et nostra vita fructus percepit honorum,
inter conscriptos scribtus et ipse fui.
ordinis in templo delectus ab ordine sedi
et de rusticulo censor et ipse fui.
et genui et vidi iuvenes carosque nepotes
. . . .
vitae pro meritis claros transegimus annos,
quos nullo lingua crimine laedit atrox.
discite, mortales, sine crimine degere vitam:
sic meruit, vixit qui sine fraude, mori!

B 1238

1. *Nampame* legit Schmidt dubitans; CΛESELIΛ NΛMII\/\ deprehendi in tabula Anglorum; 3. 4. restitui ex eadem tabula in Eph. Min. P. I. 1892; pro *sponte* acute proposuit B. *ante*; 4. *vernile officium* hoc

loco pro *servile o.* usurpatur, cf. Tac. Hist. II, 59: quamvis odium Vitellius vernilibus blanditiis velaret, h. e. principe plane indignis; 6. debuerat dici *nec domus ulla fuit*; 7. *ruri* dativus est Mommseno; recte interpretantur Schmidt Buecheler *vixi ruri colendis meis deditus*; 8. luditur in significationibus formarum dativi et locativi; exspectes pro *semper-umquam*; 14. *pos tergus*, ut solet dici *pos tergum*, *pos templum*, v. *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 543 sq.; *gremia*: de hac vocis forma sensuque disputavit *L. Havet* in Arch. f. lat. Lex. II, 1, p. 135, ubi vertit «des javelles, des brassées de blé coupé»; 16. *ex opere* = ex opera; 19. 20. excidisse puto pentametrum ab *et* incipientem, velut:

et fecere diu nomina nostra satis;

neque ob aliam, puto, causam excidit pentameter v. 28 talis fere:

et qui post obitum nostra sepulcra colant;

23—26. fuisse se decurionem, II virum et quidem qq. significat messor; 30. *laesit* Bond et Thompson; *laedit* tabula; 31. *vixit sine crimine vitae* sollemnis locutio; cf. Verg. Aen. IV, 550 sq. — 11 sqq. disputavit de hoc loco Nikonow in Eph. Min. P. I. 1895 m. Oct.

1143.

VIII 11883 Mactaris

quanta homini conferre potest fortuna [secunda],
o[bt]i[nu]i bona ego, tib . . . . iuvenis,
qui obit cum laude

B 530

1. supplevit Schmidt exempli causa; potest fuisse et *beata* vel simile quid; *priorum* suppl. Buecheler; 2. *[tanta?] bona ego tibi [ded]i iuvenis* Schmidt, sed *tanta* litterarum vestigiis non respondet, latetque fortasse in *tib*.... nomen defuncti, ut *Tiberius*, *Tiburtius* similia; *tibi[tul]i* Buecheler; 3. error fort. quadratarii pro *obii*; soloece dictum pro *obisti* putat Buecheler.

1144.

VIII 12103 Muzuc

. . . . amo[rem depor]tavi meam[que]
liben]ter repetens patr[i]am casso nunc tumulo dico:
functus fati co[actu] vita felix de luce recessi.

B 524

1. *hanc sedem] mo[rtis op]tavi* Buecheler; ut supra ego.
2. *liben]ter* supplevi ego; v. 2. *ter repetens* etc. Schmidt; 3. *co[actu]* suppl. Schmidt; *co[lis]* vel *co[lu]* Buecheler.

videtur mihi loqui defunctus ipse, cuius cineres nunc demum in patriam referuntur, ab amicis fortasse, postquam ipse eodem *amorem* suum, puto coniugem liberosque, deportaverat; itaque *casso tumulo* v. 2 est mihi abl. abs.; 3. *felicem* se dicit defunctus, quod repetat patriam, ubi iam amor eius versatur.

1145.

VIII 12118 Hr. Oghab

qui quondam ad superos (fui) Mossius [Philotim]us,
nunc tenuis anima, (pulvis et exiguus).
inquíritis patráta? hic sanus híc situs.
quae tu, óro, [iac]tu stípis adi, sis, (praéteriens),
curáque [dicas, hórt]or, «aeternú[m v]ale!»

1. *fui* addidi metri causa; |||||O||VS apographon; emend. Mommsen, Schmidt; 2. pentametrum supplevi ego; in lapide videtur nihil deficere; 4. *iac]tu* suppl. Mommsen, Schmidt; *ade* apographon; emend. iidem; senarium explevi ego; 5. *dicas hort]or* ego; *dicas prec]or* Mommsen, Schmidt.

3. «*hic sanus*, *hic situs* = vixit, mortuus est», Schmidt ad tit.; mihi videtur sententia esse haec: *hic* (=defunctus) *sanus* (=nullo morbo adfectus) *hic* (=hoc loco) *situs*, cf. VIII, 15569:

vixisti, cursum vitae bonitate replesti,
su]cidus in membris, oculis et corpore sano.

1146.

VIII 15987 Sicca

C. Cornelius Fortunatianus quondam de nomine patris,
studis praecellens, forma[que] decorus,
quem mors erip[u]it prima florente iuve[nta]:
suficiunt tituli: non ego solus obi!
vixit annis XXIII. h. s. e.

B 1240

1. nominibus propriis inlatis archetypum perdidit poeta; 2. exspectes:

praecellens studiis, forma specieque decorus,

vel ut dedit Buecheler:

praec. st. formaq. decorus honesta.

1147.

VIII 16463 el-Lehs

d m s

Primus mihi nomen erat, dum vita manebat:
Regna infra caeli fraudatus luce quiesco;
Iam secura quies, nullum iam vitae periclum.
Mens mihi sancta fuit, magna et servata voluntas.
[V
[S

B 514

4. cum lapidem infra fractum non constet, necesse est altera tabula cum ista coniuncta perierit; ludere licet vel in hunc modum:

Vivere debueram iam annis fere centum: licebat;
Set quia sunt manes, sit mihi terra levis!

cf. VIII 403. 11594; v. 6 a *virtutis*, *veri*, *vivendi* potuisse incipere putat Buecheler.

1148.

IX 60 Brundisium «litt. s. I ex. vel incip. II»

si nón molestum est, hóspes, consiste ét lege.
navibus velivolis magnum mare saepe cucurri,
accessi terras conplures; terminus hic est,
quem mihi nascenti quondam Parcae cecinere:
hic meas deposui curas omnesque labores,
sidera non timeo hic nec nimbos nec mare saevom,
nec metuo, sumptus ni quaestum vincere possit.
alma Fides! tibi ago grates, sanctissuma diva:
fortuna infracta ter me fessum recreasti;
tu digna es, quam mortales optent sibi cuncti.
hospes, vive, vale! in sumptum superet tibi semper,
qua non sprevisti hunc lapidem dignumque dicasti.

3. *hicc* lapis; *hicc(e)* Mommsen; 5. *hic meas* bisyllabum; notanda adlitteratio v.v. 2. 3. 11; 12. *qua* pro *quando*.

1149.

IX 1020 ager Compsinus **«litt. bonis»**

siquis stupebit hic] canes esse ante me,
ego nunc quoque animum] in canibus habeo deditu(m).

B 206
«in sepulcro reperto ossibus pleno» cett. — suppl. Buecheler.

1150.

IX 1164 Aeclanum **«post Traianum»**

d m

M. Pomponio M. fil. M. n. M. pron. | M. abn. Cor. Bassulo | II vir(o) q.q. |
ne more pecoris otio transfungere[r],
Menandri paucas vorti scitas fabulas
et ipsus etiam sedulo finxi novas:
id quale qualest, chartis ma[n]datum diu.
verum vexatus animi curis anxiis,
non nullis etiam corpo[ris dol]oribus,
utrumque ut esset taed[i]o[sum ultr]a modum,
optatam mortem sum pot[itus: ea] mihi
suo de more cuncta [dat lev]amina.
vos in sepulchro [h]oc elo[gium in]cidite,
quod sit docimento post eo q[uaeren]ti[b]us,
inmodice ne quis vitae sco[pulis hae]reat,
cum sit paratus portus plac[idus nau]ti[b]us,
qui nos excipiat ad quiet[em perpet]em.
set iam valete, donec vi[ta suppet]it.

B 97
egerunt de titulo insigni *Ritschl*, de Pomponi Bassuli epigrammate, Opusc. IV, 16 sqq.; *Mommsen* Bull. dell' Inst. 1847, V, p. 94 sqq.; Rhein. Mus. n. F. VI, p. 139 sqq.; Hermes, III, p. 467; *Quicherat*, Revue Archéol. XI (1854) p. 744 sqq.; *Buecheler* Anthol. spec. I p. 12 n. 29; Carm. Epigr. n. 97; summa industria *Kraševninnikow* in Eph. Min. P. Instr. 1893 m. Iun. p. 135 sqq. — adscripsi non nisi maxime necessaria.

4. *more pecoris* — locos congessit Quicherat; *transfungi o.* mixtum ex *fungi vita* et *transigere vitam* levitatis aliqua significatione admixta, ut *perfunctorius*, *transfunctorius*; 10. *taediosum ultra* Lachmann; *taedio mi u.* Ritschl; 12. suppl. Quicherat; 13. *elogium oro i.* Haupt contra lapidem; 14. versus vexatissimus; *post fo. q.......ibus* legunt Brunn Hirschfeld; *i.........sibus* Mommsen, *iii........ aii. us* Dressel, ubi punctorum numero indicatur quot elementa interciderint; *post fatales exitus* Ritschl; *post futuris maxsimus* (*scopulus*) Lachmann; *post futuris omnibus* Haupt olim probante Buechelero, qui nunc dat *locos adeuntibus*; *post illa*(*c*) *mortalibus* Kraŝeninnikow, qui et alias, ut solet, non paucas excogitavit supplendi rationes minus ut ipse concedit probabiles, nempe *p. i. legentibus*, *p. i. viventibus*, *post illoc* (*illuc*, *illic*) *mortalibus*, *post illi m.*, *posterorom omnibus*, *post eorom omnibus*; *post eo quaerentibus* ego temptavi, ubi *eo* dativum esse a docto poeta excogitatum ad *eae* normam si quis adfirmet, non dissentio; 15. *scopulis haereat* Buecheler; *s. horreat* Ritschl; *scopulus terreat* Lachmann; 16. ut supra Kraŝeninnikow bene, collatis Enn. fab. 316 M.; Ovid. Trist. IV, 4, 58; his potest addi Stat. Silv. II, 2, 140: *et tua securos portus placidamque quietem | intravit non quassa ratis*; *flag...* vel *flac...* legebatur olim, unde *flagitantibus* effecerunt Ritschl Haupt, *flaccescentibus* Kraŝeninnikow; *eiac...* legit Mommsen, *eiaculantibus* supplevit Lachmann probante Buechelero; *plac....* legit Dressel, unde Buecheler coni. *placidus omnibus*; 18. sic Quicherat; *vivere expedit* Ritschl probante Buechelero.

1151.

IX 2114 Ager Beneventanus «litt. non accuratis, sed antiquis»

P. Clodius P. f. Ste. Pius, leg. XX[X]
dum víxi, vixi quómodo condecet íngenuom:
(et) quód comedi et ébibi, tantúm meu(m) est.

B 187

2. melius procedunt numeri, si transponas: dum víxi, vixi ingénuom quomodo cóndecet; 3. *et* addidi metri causa; nulla lacuna in lapide; *nam* Buecheler; *meu* lapis.

ad sent. cf. Buech. s. n.

1152.

IX 3358 Pinna

Ninniae Q. f. Primil | lae, sacerdoti Cereriae |
sancta! tibi hunc titulum pueri posuere merenti.
hos[pe]s, si non e[s]t lasso tibi forte molestum,
oramus, lecto nomine pauca legas.

sum libertinis ego nata parentibus ambis,
pauperibus censu, moribus ingenuis.
sed m[i]h[i], qua[e potuit], mir[a] pater omnia cura
largit]ur: [cu]nctis sum decora[ta b]onis.
co . . . . vi. . . . . aeus . . . . an[nos]
hic defuncta piis sedibus ecce moror.
tu, qui preteri[en]s legisti, lasse viator,
sit tibi lux dulcis, et mihi terra levis.

B 1125

3. 4. cf. Catull. 55: oramus si forte non molestum; IX, 60, 1; 5. 6. Horat. Sat. I, 6, 6. 45. 46; 7. 8 haec fere extricavi ex incertis scripturae vestigiis, qualia proposuerunt Mommsen et amici eius; *sed matronali nutrita per omnia cura artibus et cunctis s. d. b.* Buech.; 9. sensus videtur esse fere *contigit cui vita tranquilla tot per annos*, sed nimis lacera eduntur, quam ex quibus certi aliquid possit elici; 12. malim *sit* pro *et*.

1153.

IX 4796 Forum Novum

d m

is, cuius per capita versorum nomen declaratur, fecit se vibus sibi et suis omnibus | libertis libertabusque posterisque eorum

Liber nunc curis fuerim qui, respice lector:
Notus in urbe sacra vendenda pelle caprina,
Exhibui merces popularibus usibus aptas;
Rara fides cuius laudata est semper ubique;
Vita veata fuit, struxi mihi marmora, feci
Secure, solvi semper fiscalia manceps,
In cunctis simplex contractibus, omnibus aequus,
Vt potui, nec non subveni saepe petenti,
Semper honorificus, semper communis amicis;
Maior ad(huc) hic laudis honor, potior quoque cunctis,
Ipse meis quod constitui tutamina membris,
Talia, que feci non tam mihi providus uni,
Heredum quoque cura fuit; tenet omnia secum

Re propria, quicumque iacet: me fama loquetur.
Exemplum laudis vixi, dum vita manebat,
Sollicitus multis, requiem feci quoque multis.
L. Nerusius Mithres.

B 437

9. *fecit* vel *feci* traditur, *tecti* Buecheler olim, nunc *feci* retinet; 14. *adhic* vel *adhis* traditur; *adhic stat* vel *adhuc stat* emendabant priores; *ad(huc)hic* Buecheler; 16. *taliaque* exemplar Waelscapplianum, *talia qui* reliqua omnia; probavit Buecheler; 19 fin. Verg. Aen. VI, 608. 661.

1154.

X 1948 Puteoli

. . . .
fluxa aut syrmata Bacchici coturni;
hic Phoebus fuit, hic superbus Euhan:
plaude istis, populare volgus, umbris,
si sum dignus adhuc favor[e] vestro,
si post praemia rixulasq(ue) [ves]tras
ut tiro ac rudis in quiete v[iva]m.

1. constr. *aut fl. s. B. c.*; *Bacchici coturni* est genet. sg.; videntur perisse admodum multa, in tabula fort. iuxta posita inscripta; gloriari tragoediarum actorem apparet; 2. non de partibus a defuncto actis intellegenda nomina, sed tropice de fabulis; 3. *istis* defuncti; 5. *rixula* deminutivi forma rarissima; de praemiis rixisque cf. *Friedlaenderum* Sitteng. II^6 p. 471—477.

1155.

X 4428 Capua

tu,] qui praeteriens spectas mortis monu[mentum],
aspice, quam i]ndigne sit data vita mihi:
quattuor anno[rum vixi dulcissima matri],
in qu]into scande[ns] deposui heic animam.
nun[c teneor l]atebri[s, deserta luce peracta];
huc omn]is [veniunt:] vivere dis[ce. vale!]

B 1083

simillimus est titulus X, 5020, unde v. 1—4 supplevit Mommsen; ego addidi v. 3 *dulcissima matri*; v. 5. 6. explevi ego usus eodem titulo; cf. etiam III, 3989; *at tu qui legis hoc vivere disce vale* Buech.

1156.

X 4913 Venafrum

a)

pra]efectus
] Quirites.
h. m. h. n. s.

b)

bis sexvir factus peregi r[atione modoque,]
bis populo munus dedi lib[eraliter omni,]
primum est Augusti paren[talibus triduo factum].

B 234

a) 1. suppl. Mommsen, quae dedimus.

b) supplevit Kraseninnikow in Ephemer. Minist. Publ. Instr. parte 288, 1893 (Iul.) p. 12 sq. (sect. class.).

a) 1. 2. coni. Buecheler talia: *ius ego pra]efectus [dixi rexique] Quirites*, sed ipse dubitans; b) 1—3 putat idem septenariis trochaicis esse concepta suppletque ex. gr. *bis s. f. peregi p[lurimam aetatem domi]*.

b) 1. *peregi f[eliciter aevum]* Kraseninnikow; sed cum ultimam litteram P aut R fuisse adfirmet Mommsen praestetque de seviri officio totum versum intellegere quam de aevo peracto, periculum supplendi feci ut supra; 2. 3. supplevit Kraseninnikow ad sententiam recte.

1157.

X 4915 Venafrum

d m s

substa, praecor, paulum, festinas ire viator,
et maea post hobitum rogantis concipe verba,
tale co speres ⟨et⟩ ipse venire diae.
Iustus ⟨ego⟩ non patrio set materno nomine dictus
paupere patre quidem set fame divite vixi:
tibicinis cantu modulans alterna vocando
Martios ancentu ⟨stimulans⟩ gladiantes in arma vocavi.
qui vixi annis XXI m. XI d. XXVIIII
Iustus ego morte acerba peri.

1.=festinans; 3.=talem cum sp. et i. v. diem; 5.=famae; 9. vice pentametri fungitur.

1158.

XI 137 Ravenna «litt. s. I»

C. Iul. Mygdonius | generi Parthus |
natus ingenuus, capt(us) pubis aetate,
dat(us) in terra(m) Romana(m).
qui dum factus cives R(omanus) iuvente fato
colocavi arkam, dum esse(m) annor. L.
peti(i) usq(ue) a pubertate senectae meae pervenire.
nunc recipe me, saxe, libens: tecum cura solutus ero.

metri vestigia passim adgnoscuntur; 7. potest cogi in pentametrum aetati et homini conformem:

recipe, saxe, libens: cură s. ero.

6. *senectaè* = ad senectam recte interpr. Bormann.

1158 *a*.

XI 330 Ravenna aet. infimae

tumulus iste docet, cuius retinet corpus:
Sergius vocita[b]ar . . . . .

principium ex paganis desumptum.

1158 *b*.

XI 594 Forum Popili

. . . . m[e] ra[p]i . . . . | ano e fi . . . . . . | sen-
tiovi . . . . . . | tri et gaud . . . . . |
ma]tri et a meli[or . . . . .] | sis digne p . . . . .] | [supe]-
rest ad oct[avum . . . .] |
coniu]ge si digni . . . . . | ego iaceo d . . . . . . | ses
spo . . . . |

versus fuisse probabile; certi nihil datur.

1158 *c*.

XI 2819 Volsinii

. . . . . loi . . . . .
ossa dedit erei . . .
uvenius a. bet . . .

2. *ossa dedi terrae* probabiliter supplevit Stevenson; 3. fuitne *iuventus?*

1159.

XII 287 Forum Iuli

. . . . P]aconius I(a)nuar[ius vix]it an. L se(missem)
vixi et] quem dederat cursum Fort[una peregi].

B 814
2. Verg. Aen. IV, 653; Sen. Epl. I, 12, 9; cf. XI, 3752; XIV, 316 simm.

1160.

XII 533 Aquae Sextiae «litt. bonis s. fere II exeuntis»

A.

paulo siste gradum, iuvenis pie, quaeso, viator,
ut mea per titulum noris sic invida fata.
undŏ minus, quam bis denos, ego vixi per annos
integer, innocuus, semper piă mente probatus,
qui docili lusu iuvenum bene doctus harenis
Pulcher et ille fui variis circumdatus armis.
saepe feras lusi, medicus tamen i(i)s quoque vixi,
et comes ursari(i)s, comes hic, qui victima(m) sacris
caedere saepe solent, et qui novo tempore veris
floribus intextis refovent simulacra deorum.
nomen si quaeris, titulus tibi vera fatetur.
Sex. Iul(ius) Felicissimus | Sex Iulius Felix | alumno
incompara [bili et] Felicitas f[ilio] |

in eodem cippo alterum eiusdem hominis elogium legitur:

B.

tu, quicumque legis titulum ferale(m) sepulti,
qui fuerim, quae vota mihi, quae gloria, disce.
bis denos vixi depletis mensibus annos
et virtute potens et pulcher flore iuventae,
e]t qui praeferrer populi laudantis amore.
q]ui[d] mea damna doles? fati non vincitur ordo:
re]s hominum sic sunt ut (in arbore) [cit]rea poma:
aut matur]a cadunt, aut [immatura] leguntur.

B 465

A.

7. is; 8. ursaris; victima.

B.

1. ferale; 2. malim *fata*, cf. A, 2; 6. q]uit; 7. *res* Bormann, *fata* Garrucci, *progenies* Rouard; *in arbore* suppl. Huelsen probante Buechelero; *ut citrea persica poma* Garrucci; cf. Macrob. Sat. III, 19, 4; 8. suppl. Rouard.

7—8 non satis apte suppl. Leblant sic:

progenies hominum sic sunt ut pendula poma:
immatura cadunt, aut tempestiva leguntur.

ad sent. cf. VI, 7574; VIII, 19606; Burm. Anth. III, 96; Buech. Rh. Mus. XXXVI p. 329; Le-Blant, Bull. d. antiq. 1860 p. 47.

A.

4. cf. XII, 592; 6. *Pulcher* fuisse nomen defuncti recte coniecit Hirschfeld ex v. 11; fuit tamen signum potius, quam cognomen alterum; contra dicit Buecheler collato v. 12; 8. h. e. ursariis et victimariis; confert Hosius Lucan. VII, 167; 10. confert Hense Ovid. Met. X, 694: veterum simulacra deorum.

B.

3. cf. XII, 592; *depletis* h. e. *subtractis*, ut recte explicat Mommsen; vixisse defunctum annos XIX colligitur ex A, 3; vixit ergo an. XIX m. (tot); quaesitius interpretatur Buecheler: «XX anni sunt, si menses de plenis minores feceris»; 4. luditur in signo Pulcher defuncti; ad claus. conferri iussit Hosius VIII, 9142; V, 8652; Stat. Silv. V, 5, 18; Sil. It. I, 376; Claud. Stil. II, 351; Verg. Aen. VII, 162.

elogium bis compositum, ut VIII, 16159.

1161.

XIV 316 Ostia

d m

L. Carullius | Epaphroditus | VI vir aug. idem qq. |

hic sum positus, qui semper sine crimine vixi,
et, quem mi dederat cursum Fortuna, peregi.
cuius ossua et cineres hic lapis intus habet.

B 1105

3. requirit metrum: *hic positus sum qui s. s. cr. v.*; 4. Verg. Aen. IV, 653; vide addit. p. 482; XII, 287; 5. *cuius relliquias h. l. i. h.* archet.; *cuius* ut monosyllabum scandi posse monet B.

1162.

XIV 480 Ostia

hic ego, qui sine voce loquor de marmore caeso,
natus in egregiis Trallibus ex Asia,
omnia Baiarum lustravi moenia saepe
propter aquas calidas deliciasque maris.
cuius honorificae vitae non immemor heres
quinquaginta meis millibus, ut volui,
hanc aedem posuit struxitque novissima templa
manibus et cineri posteriisque meis.
set te, qui legis haec, tantum precor, ut mihi dicas:
«sit tibi terra levis, Socrates Astomachi!»

B 1255

7. *struxidque* lapis.
1. cf. VIII, 7156; 8. vitavit poeta *posteris* creticum; *posterias* ut *inferias* esse factas Buecheler monet.

1163.

XIV 914 Ostia

d m

C. Domiti Primi
hoc ego su in tumulo Primus notissimus ille:
vixi Lucrinis, potabi saepe Falernum,
balnia, vina, Venus mecum senuere per annos:
hec ego si potui, sit mihi terra lebis!
set tamen ad manes foenix me serbat in ara,
qui mecum properat se reparare sibi.

5. balnea, vina, Venus, VI, 15258; cf. VI, 17985 *a*; VIII, 1027. 7858.

1164.

XIV 1823 Ostia

[d] m

coniuge et III fil. | . . . . e ullo quod | . . . . . [f]eci vo-
luntati | . . . . . . flores foleumq(ue) | . . . . nim
«sit tibi terra levis», dicite] qui legitis.
. . . . . coniunx fec(it) |

4. supplevi ego.

1165.

XIV 3956 Nomentum

. . . . . erulano | Phaedro sacerdoti | [N]omentanorum
Matris d. m. | . . . . . . annis XXXV et sanitate | . . . . .
. . . . vixi, qu]omodo volui, hilaris annis LXX
. . . . curiose, quit at te?

3. 4. ex dactylicis nonnulla.

XI.

ADLOQUIA.

1166.

II 1413 Urso

. . . . C. l. Faustus XX ann. | hic situs est. s. t. t. l. |

immatura tui properantur tempora fati,
primaque praecipiti limine vita ruit.
viginti tecum nam fers — non amplius — annos:
sed decuit talem longior hora virum.

B 1069

4. cf. II, 1414 (e nostro carmine factum esse putat Buecheler); 5. cf. VIII, 11594.

1167.

II 1414 Urso

. . . . L. l.

[viginti] tecum transfers — non amplius — annos,
debueras tamen habuisse mille.

s. t. t. l.

2. XX; 3. pessumdedit carminis auctor pentametrum huius modi:
mille habuisse tamen debueras: licuit;

2. cf. II 1413; 3. cf. VIII, 11594, 4; Cagnat, «les manuels», Rev. de phil. XIII, 1889, p. 64 sq.

1168.

II 1699 Tucci

Caesia [L.] f. Celsa | an. LXV h. s. e. |
quod voto petiere suis plerumque parentes,
cuncta tibi dignae, Caesia, con[t]i[g]er[a]nt:
lanifici praeclara fides, pietatis alumna,
priscae praecipue fama pudicitiae.
te rogo, praeteriens, dicas: «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

B 1123
3. *dignae* est fort. *digne*; *contigerunt* Schrader probante Buechelero; 4. fin. cf. X, 5282; iubet B. conferri Ovid. Met. 14, 443: Varr. sat. 141.

1169.

III 4910 Virunum

d m
non gravis hic texit tumulus te, Punica virgo:
Musarum amor et Charitum, Erasina, voluptas.
an. XII |

B 453
2. *unica* proposuit Orelli non necessario; saltatricem Gaditanam intellegit Buecheler verisimillime.

1170.

V 4512 Brixia

. . . . Coporusque tuli[sti]
nec T]usci saltus, pascua nec Sicula.
qui] volucris ante ire vaga[s], qui flamina chori
vincere suetus eras, hoc stabulas tumulo.

B 1177
epitaphium equi.
1. *cui non Thessala terra parem Coporusque tulistis*, B.; 3 fin. = *cori*, cf. B. ad tit.

1171.

VI 1288 Roma

quei apice insigne Dial[is fl]aminis gesistei,
mors perfe[cit] tua, ut essent omnia brevia:
honos, fama virtusque, gloria atque ingenium.
quibus sei in longa licu[i]set tibe utier vita,
facile facteis superases gloriam maiorum.
qua re lubens te in gremiu, Scipio, recip[i]t
Terra, Publi, prognatum Publio, Corneli.

B 8
v. 1 post additum censet Buecheler non improbabiliter; 2. *tua omnia* iungit idem, adsentiente Beckio, Arch. f. l. L. V, p. 608, artificiosius uterque.

1172.

VI 1975 Roma

innocuus Aper ecce iaces, non virginis ira,
nec Meleager atrox perfodit viscera ferro:
mors tacita obrepsit subito, fecitq(ue) ruinam,
quae tibi crescenti rapuit iuvenile(m) figuram.

B 441
1. luditur, ut adsolet, in nomine defuncti; ad v. fin. attulit Buech. V. Aen. II, 413; ad sent. iussit conferri Ov. Met. VIII, 260 sqq.; 279 sqq.; 2. fin. laudat Ov. Met. VIII, 532; addidit Hosius Ov. Amor. I, 10, 51; Sil. It. XI, 359.

1173.

VI 10082 Roma

Gaetúla haréna prósatá,
Gaetúlo equíno cónsitá,
cursándo flábris cómpará,
aetáte abácta vírginí,
Speudúsa, Léthen íncolís.

B 218

epitaphium equae.

1. *gaetulo* dedit Henzen errore fortasse; 3. *compara* novum, dictum ut *coniuga*; 4. *virgini* ablat. ut *fratri*, VI, 10131; pro adiectivo habitum declinatumque putat Buecheler.

1174.

VI 20513 Roma

d m s

Iuliae | Heuresi | sanctissim(ae); | volente fato | vixit annis | LXXXII |

hic super ossua cineresq(ue) tuos benedicta quiescis.

fecit Pomponia | Trophime | bene merenti |

B 550

4. archetypum hexametri tale constituerunt Corporis editores:
ossa super cineresque tuos benedicta quiescis.
Buecheler tale: hic super ossa rogumque tuum b. q.

1175.

VI 30110 Roma

aeq]vius hunc titulum matri tu, nata, dicasses,
quam mater miserae nunc tibi, nata, facit.
bis senos completam annos te, filia, matri
eripuit miserae mortis iniqua dies.
optestor, manes meritae sanctaeque patronae et
comprecor ut leni terra tegat tumulo.

B 1155

1. secutus sum Manutium qui legit | VIVS; | RIVS Smetius Metellusque, *ve]rius* solet suppleri; 5. *et* prae spatii exiguitate collocatum in lapide v. 6 ante *comprecor*; iustus tamen fit pentameter usitatiorque, si legas *et precor*; *comprecor utque leni* emend. Burmann otiose.

1176.

VI 30112 Roma s. fere II p. C.

quid tibi nunc prodest stricte vixisse [to]t annis?
heredum ratio nuntiat [ipsa] tibi.
prima fuit litis vicesima [necn]e soluta,

de(i)nde rudes homines,]ie Saturnŏ morantes,
delati: [satag]is [t]amen hoc sub iudice iusto,
[nec se]mel, sed longis protractibus arte maloru(m).
«vici quidem, domine; victor cum palmă relatus
semanimis iacui: medici male membra secarunt
corpori». quod superest, tumulum tibi feci libenter;
non mihi mandast[i], sed vivos saepe voleba[s].

B 543

1. 2. suppl. Chaupy; 3. *[part]e* idem probante editore Corporis; *rit]e* Henzen Buecheler, qui recte conferri iussit Petron. c. 65; *necn]e* ego; *litis* pro nominativo habet Buecheler nullo exemplo; mihi est genetivus iungendus cum *prima-vicesima*, cf. Tacit. Ann. VI, 4 (19 Nipp.): luendae poenae primus fuit; 4. neque expletus est versus nec sententia ad liquidum perducta; cogitabat olim Buecheler de Iudaeis forensibus mercatoribus supplebatque *[in d]ie*, post reposuit *var]ie* aerario Saturni negotia facessentes intellegens; 5—6. suppl. idem; 7—9. dicit defunctus; 8. *semanimis* Ennianum, v. Georges Lex. d. lat. Wortf. col. 629 s. v.; 9—10 pergit dominus.

1177.

VI 30113 Roma

. . . .

sic pia, sic felix, sic quod tibi vita beata
    contigit et cunctis auxilians bonitas.
nos tamen hic cruciat dolor intimus et pia cura,
    quod te festinans apstulit atra dies.
numina nunc inferna, precor, patri date lucos,
    in quis purpureus perpetuusque dies.
hic certe ut meruit, cuncta est data cura sepulcro,
    texeruntque favi de Siculis apibus.

B 1262

5—6. cf. VIII, 11597; Verg. Aen. VI, 640 sq.: largior hic campos aether et lumine vestit | purpureo, solemque suum, sua sidera norunt; 8. cf. VIII, 7854.

1178.

VI 30194 Roma

. . . . t . . .
. . . fec . . . l . .
. . . . h]ic percutis .
. . . reo raptus
. . . attasti vuln . . .
. . do]lor est quo . . .

1179.

VI 30214 Roma

. . te h . . . .
. . . ecta . . .
. . . re]lictus . . .
. . . isti in e . ii . .
. . . idiceret oss . . .
. . . ium hominem . . .
. . . te]stimonium rei . . .
. . . . . . xisti fidelis te a . . .
. . . . . . intrasti in cu[riam . .
. . . iu]dex Romae sine . . .
. . . cisti fidelis sp . . .
. . . annos nihil est
. . . profectus cum a . . .
. . . or sub te quae eu . . .
. . . . ntes in officio qua . . .
. . . ti]bi claros vene . . . .
. . . . intrasti coh . . . .
. . . ment ubique tuu . . .
. . . non comparo um . . .
. . . . n sancta fides . . .

sunt reliquiae elogii viri cuiusdam ordinis senatorii; metrum dactylicum passim adfectatum videtur, non adimpletum. Singulas voces hic illic supplerunt de Rossi Huelsen; quae certissima visa sunt, adscripsi.

1180.

VIII 696=11914 Thigibba

caedere] qui tauros validisque [feri]re lacertis
calluit, is] Sabinus erat, cui [com]minus ictum
taurus sp]umatus, mutilata [voln]ere cauda,
fes]tinans Stygias mi[se]rum d[e]misit ad umbras.
infeli]x iuvenis, munere deco[r]ate suppremo:
T]igimma te genuit, tenet (nunc) Thigibba sepultum.

B 523

supplerunt Buecheler, Schmidt.

2. «*calluit ille* spatium vix capit»; 2. 3. *[q]ui [com]minus ictum [dum volt sp]umatus mutilata [caede]re cauda* Schmidt olim; 4.| | |IINANS lapis; *fes]tinans* Schmidt, *ingem]inans* vel *dira m]inans* Buecheler; *dimisit* lapis; 6. *nunc* addidi; nulla lacuna in lapide; TIHGIBBA lapis, emendavit Tissot.

4. clausulam Silianam esse vidit Hense: Pun. XV, 467; cf. etiam ibid. XI, 142; Verg. Aen. II, 85. 398; V, 691 sq. Ov. Met. III, 695; 5. conferri iubet Buecheler Verg. XI, 25 sq.; 6. redolet illud *Mantua me genuit*.

1181.

VIII 9105 Auzia

hoc erat quod [statue]bas agri, ⟨Donate,⟩ post morte tuorum:
hic te fata tua securum iacere voluerunt.

Gududio | et Tullius [*tut* vel *alt*]ores fece |
runt et dedicarunt. v. a. XLII.

B 529

1. suppl. Mommsen; *spera]bas* mavolt Buecheler.

1. 2. sunt hexametri male facti; ad archetypon fere tale revocat Buecheler:

hoc est quod sperabat agri post fata suorum:
hic nunc securum voluerunt fata iacere.

1182.

VIII 11594 Ammaedara

d m s

C. Iulius Felix vix | it annis LXXXII mensi | bus VII
non digne, Felix, cito vita caruisti, miselle:

vivere debueras annis fere c(entum), licebat;
[set] si sunt manes, sit tibi terra levis!

3. citto vitam; 4. C.; 5. *set* omisit lapidarius.
enarravit Cagnat, «les manuels», Rev. d. ph. XIII, 1889, p. 63 sq.; 3—5 recte conferri iubet Schmidt VIII, 403; addit Cagnat II, 1413. 1414; 3. nomen proprium metrum excedit vel potius versum; 4. *vivere debueras annis fere mille, licebat* fuisse in archetypo suspicatur Cagnat; 5. [sed] Schmidt, [at] Mommsen.—notavit Cagnat lusum in nomine defuncti: *Felix—misellus*; conferri iubeo III, 1655; V, 427 * (falsum sed non insulsum); VI, 15352. 16044. 29191. 29201. 29654; IX, 1468. 1724. 1740. 2140; X, 365, 2004. 5555; XIV, 1009 all.

1183.

X 659 Salernum

portavi lacrimis madidus te, nostra catella,
quod feci lustris laetior ante tribus:
ergo mihi, Patrice, iam non dabis oscula mille,
nec poteris collo grata cubare meo.
tristis marmorea posui te sede merentem
et iunxi semper manib(us) ipse meis.
morib(us) argutis hominem simulare paratam,
perdidimus quales, hei mihi! delicias.
tu, dulcis Patrice, nostras attingere mensas
consueras, gremio poscere blanda cibos,
lambere tu calicem lingua rapiente solebas,
quem tibi saepe meae sustinuere manus,
accipere et lassum cauda gaudente frequenter,
[et mi omnes gestu dicere blanditias].

B 1176
14. supplevit Zanchi.

1184.

X 1194 Abellinum «saeculi fere sexti»

si nescit mens sancta mori, si pura voluntas
cum membris numquam precipitata ruit,
vivis in hoc mundo meritis post fata, sacerdos,

adque tuos titulos nulla sepulcra tenent.
civibus auxilium, solacia semper egenis
prestabas, animis, pectore, mente pius.
iustitiae sector, sacri servator honesti,
numquam furta tibi nec placuere doli.
tempsisti mundum, semper caelestia captans,
cottidiana tibi lucra fuere deus.
sacra colens, sacrum numquam corrumpere nosti,
praemia nec fidei subripuere tuae.
communis, carus, humilis, dum summa teneris,
divis semper erat et tua larga manus.
testatur presul sedis reparata, Sabine,
auctoris clari lucida facta sui.

13. = teneres; 14. = dives; 15. = sedes.
ex paganis nonnulla.

1185.

X 1338 Nola 359 p. C.

Semper ob meritum vincis praeconia laudis
Et bona progenies quaeret tua fortia facta,
Rerum summa coros melius exercendos [d]o[c]et.
Belle quidem tua ex ordine gesta naremus:
Iam me vincet amor, nequeo tenere dolorem!
Laeta quidem semper Felicis nomine ducta
Laetior ut essis, iacis in pace fidelis:
Abis, ut decuit, Felicis pace perennem.

B 661

1. = vinces; 2. fin. Verg. Aen. X, 369 confert Buech.; 3. = choros; fin. suppl. idem; mavolt ipse *melius dabit exercendos*; 4. = narremus 5. = vincit; confert Buech. Verg. Ecl. X, 69; 7. = esses; = iaces; 8. = habes; pacem.

XII.

EPITHETA.

1186.

II 3493 Carthago Nova «litt. optimis»

M. Oppius M. f. |
forésis ars hic ést sita,
flet títulus se relíctum.

B 224
fuisse patronus videtur nec non et titulorum ut puto sepulcralium scriptor.
Buechelero aetatis ratione habita carmen inesse titulo non videtur.

1187.

III 7417 Pautalia

munificent]iae hic cunctae [et pru]dentiae solu[s]
plenus Al]exander m[orte est ereptus acerba].

B 585
metrum adgnovit Bormann; supplevit Buecheler.

1188.

VI 4633 Roma

Oppia | ↀ l. Felicia | vix. an. XI |
quam cara suis fuerit, indicat hic titulus.

2. corrigitur pentameter hoc modo:
cara suis quam sit, i. h. t.

1189.

VI 5992 Roma

M. Artorius M. l. | Auctus, homo optumus, hic | concidit.
have. t. [t. l.] s. |

elicitur paene pentameter:

Auctus, h. o. hic concidit – ⏑ ⏑ ×

2. TEIS lapis, corr. Henzen.

1190.

VI 6056 Roma

A. Clodius A. A. l. Salvius |
hic ossa quieta sunt casta

2. verba ad instar carminis; *Casta* pro nomine accipere nolo.

1191.

VI 6214 Roma

Vedusia Tauri | sororis l. | Auge, vixit annos L |
bonitátem suam ét fidém bonám secum ápstulít.
«have»! — et tu memineris.

2. fere senarius; 3. suppletur solita formula *te hominem esse, vale.*

1192.

VI 11357 Roma

Albia Ɔ. l. Hargula, vixit ann. | LVI, casta,
fidé magna, sei quícquam sapiunt ínferi,
ut ossa eius, quae hic sita sunt, bene quiescant.

B 180

1. 2. *casta, fide magna* ad archet. dactylicum recte revocat Buecheler; 3. corrigi poterat sic fere:

ut ossa, quae hic sita sunt, bene adquiescerent.

1193.

VI 20502 Roma

dis manibus | Iuliae Helpidis |
ossa pia cineresque sacri hic ecce quiescunt!

B 834
2. *piia* lapis, cuius scripturae exempla congessi in libro de flexione genet. sg. p. 148.

1194.

VIII 4703 Madaura s. I p. C.

d m s
Ti. Claudius | Successi Co | gitati fil(ius) Qui | rina Succes(s) | us
frugi veritatis amator,
vixit an. CV | h. s. e. |

4. *vĕritatis* si metiaris, fit clausula hexametri eadem atque in titulo VIII, 1359.

1195.

VIII 5502 Aquae Thibilitanae

d m s
Annio Primo | iun(iori) Q(u)ir. eq(u)iti | Romano.
(h)onést(a)e gravitatís, morum (fuít)
R(omána) sinp(licitáte) consacrátus (hic).
vix. an(n). XXVI |

iambos informavi.

1196.

VIII 9525 Caesarea

omnis dulcedo et pietas hic finita est.

potest sane ad numeros iambicos vel trochaicos revocari, sed praestat non attingere.

1197.

IX 2043 Beneventum

hic tumulus parvus nihil habet [in]vidiae:
nec nimium iactat, commendat et simul optat,
ut cives similes habeat felix Beneventum.

B 1271
1. scande *nil*; 3. lusum in nomine coloniae adgnovit Buecheler.

1198.

X 4431 Capua

. . . . C. f. Frugi |
magna hom[i]nis hic ossa teg[it] saxsus.

B 415
supplet Buecheler *male parvus*; potest fuisse *titulusque*; in lapide nil deest.

1199.

X 6493 Ulubrae

v. 12: T. Curvius T. l. Heliades, in quo nunquam indormivit timor

B ad n. 211
clausula omnino iambica.

1200.

XII 880 Arelate

hic iacet † ambigua pietas, dolor et pudor in se
nomine Sofronius

B 586
1. *antiqua* coni. Mommsen recte fort.; *ambiguum p. an dolor* mavolt Buecheler, qui confert III, 3351; VI, 4379; *in se* = unā, cf. V, 3996.
ad 1 cf. etiam X, 4539: hic pietas, hic prisca fides, et X, 7738.

1201.

XII 942 Arelate s. IV p. C.

integer adque pius vita et corpore purus
aeterno hic positus vivit Concordius aevo
cetera christiana.

B 667

1201 *a*.

XIV 3831 Tibur

d m

hic situm corpus | Restitutes, quae ve | rae et nomin(e)
et | moribus Restitu | ta, vixit annis XXI |

2. 3. *et n. et moribus* clausula senarii.

XIII.

VOTA ET PRECES.

1202

II 540 Emerita

C. Camerius | Claranus | mensum XI h. s. e. |
te rogo, praeteriens, dicas: «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

2. corruptum archetypum hoc:
dic, rogo, praeteriens: «s. t. t. l.»
cf. II, 369;
vel hoc:
praeteriens dicas: «s. t. t. l.».
cf. II, 558.
id. II, 1415. 1699. 3186.

1203.

II 952 Trigueros

Britto an. | XXXXV |
si quis es praeterie(n)s, lege. sit tibi ter(r)a levis.

2. praeter. ies; tera.
de pentametro cf. ad II, 540.

1204.

II 1126 Italica

d. m. s. | L. Valeri Nepo | tis militis m | legionis VII |
Geminae, sti | pendiorum | VII an(n)oru(m) XXX |
hic, qui leg(i)s, di(cas): «sit ti(bi) t[e]r(ra) le(vis)!»

1. «M abundat»; 3. anoru; 4. legs; tir.
cf. ad II, 540.

1205.

II 1229 Hispalis

Helena hic sita | est ann[o]s [nata] XVIII |
te rogo, trans[gr]e[d]iens, dicas: «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

1. anns eval; 2. transferiens. — emendavit Huebner.

1206.

II 1291 Salpensa

d. m. s. | Flavia Prima | ann. XXII | men. VI h. s. e. |
t(e) r(ogo), p(raeteriens), d(icas): «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

cf. ad II, 540.

1207.

II 1388 Carmo

hic s[it . . est]
t(e) r(ogo), p(raeteriens), d(icas): «s(it) [t(ibi) t(erra) l(evis)!»]

periit nomen defuncti vel defunctae
cf. ad II, 540.

1208.

II 1415 Urso

d. m. s. | . . . .
te rogo, praeteriens, dicas: «sit t(ibi) t(erra) l(evis)!»

1. propter apographum nimis corruptum legi non potest nisi sub finem ubi «latet solitum t. r. p. d. s. t. t. l.»
cf. ad II, 540.

1209.

II 1463 Ostippo

Rufinus Rufi | f. ann. LXV p. i. s. | h. s. e.
d(ic), q(ui) l(egis): «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

cf. II, 1126. 1293. 1498.

1210.

II 1487 Astigi

M. Aemilius | L. f. Maurus | Pudentis nep | os [h. s.] est
dicit[e] q(ui) l(egitis): «s(it) v(obis) t(erra) lev(is)!»

2. errore pro t(ibi) scriptum est v(obis); cf. II, 1512.
cf. ad II, 1463.

1211.

II 1512 Astigi

Rustica Caccos | sae f. ann. LXXII | h. s. e.
dicite, qui legitis: «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

id. II, 5058.

1212.

II 1580 Ipsca

te, lapis, obtestor: leviter super ossa residas,
ne nostro doleat conditus officio.

sequitur defunctae nomen.

1213.

II 1634 Igabrum

d. m. s. | Modesta | annorum L pia in suis | hic sita est
dicite, qui legitis: «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

1214.

II 1728 Gades

L. Antonius C. f. Gal. | Antullus sacerdos | homo optumus
h. s. e. s. t. t. l. |
te rogo, praeteriens, cum legis, ut dicas: «sit tibi t(erra) l(evis)!»

contaminata habes archetypa haec:
praeteriens dicas: «s. t. t. l.», cf. II, 558;
et
hic, qui legis, dicas: «s. t. t. l.», cf. II, 1126. 1293. 1463. 1498.
distichon fecit Cagnat («les manuels», Revue de phil. XIII, 1889 p. 59 not. 2):
te rogo pr. gressu properante viator,
cum l. ut dicas: «s. t. t. l.».

1215.

II 1853 Gades

Muscillus carus suis | ann. IIII h. s. e. |
te rogo, praeteriens, ut legas et dicas: «s(it) t(ibi) t(erra) l(evis)!»

cf. ad II, 1728.

1216.

II 1877 Gades

Romana | c(ara) s(uis) ann. XX | h. s. e. s. t. t. l. |
t(e) r(ogo), p(raeteriens), es, bibe, lud(e), veni.

cf. II, 1434.

1217.

II 5117 Asido

Murcia liberta | iu(v)enis an. XXVIII |
semper et in flore sit tibi terra levis!
k(ara) s(uis) h. s. e. s. t. t. l.

B ad n. 1124
1. iuenis. «omnino sermo tituli — aetatem Augustam sapit».

1218.

II 5118 Asido

Rustica, cara suis; sit tibi terra levis!

B 1124
mutilam esse non indicatur; putat tamen Huebner clausulam esse epitaphii longioris; ceterum cf. II, 1882.

1219.

II 5975 Gandia «litt. s. I»

M. Acilius [M. l.] | Eros h. s. e. |
cett.
quisquis in has partes, quisquis percurris in [illas],
te] precor, ut dicas: «s(it) t(ibi) t(erra) [l(evis)»]!

3. uti.

1220.

III 3141 Apsoros

Sex. Iuli Aga | thopi Phoebu[s] | an. VII
te, terra, optestor, leviter super oss[a] quiescas,
et ten[e]rae aetati ne gr[a]vis esse velis.

suppl. Fortis.

1221.

V 1490 Aquileia

ita valeas, scriptor: hoc monimentum praeteri.

B 196
metrum definivit Buecheler.

1222.

V 1493 Aquileia

te, lapis, optestor: leviter super ossa quiescas,
et mediae aetati ne gravis esse velis.

2. *florenti aetati* magis solitum, vel *et tenerae aet.*

1223.

V 3012 Patavium

. . . atilius | . . . [Euty]ches et | . . . [a]tilia Phoebas |
. . . . pient. b. m. p. |
et tu], qui legisti, vale!

1224.

V 3034 Patavium

C. Sempronius | Q. f. Primus viv | os f. sib(i) etc.
illi deos iratos, quos om(n)is colunt,
si quis de (e)o sepulcro (quid) viola(ve)rit.

B 199
suppl. Buecheler praecunte Mommseno.

1225.

V 4078 Mantua

P. Raius f(ilio) fac. cur. |
lege nunc, viator, nomen in titulo meum;
memoriam habeto esse hanc mortalem domum.
valete, ad superos! vivitis vitam optumam
sicut ego vix]si . . . . . dum volui bene.

B 84
4. *vivitis* est mihi imperativus, ut *discitis* V, 7537; 5. *si me sequimini: vix]si [eg]o d. v. b.* Buecheler; *ego* post *si* in lapide non legi testatur Mommsen, cui PIIO vel RIIO vel RHO litterae apparuerunt; cogitabam de *rito.*

1226.

V 4152 inter Cremonam et Brixiam

[te, lapis, optestor, leviter super ossa residas,]
florenti aetati] ne gravi[s esse velis].
. . . . . i . . . . .

2. fin. suppl. Mommsen; reliqua ego.

1227.

V 7097 Taurini

T. Marcio T. l. |
te, lapis, obtestor: leviter super ossa res[idas],
ne nostro doleat conditus officio.
Recepta l.

2. *reserva* apographon a Pingonio servatum: «requiritur *residas*»; cf. V, 8485 all.

1228.

V 7430 Libarna

C. Catio L. f. Maec. | Martiali scribae | vixit ann. XVIII | cett.
tu, qui legisti nomina nostra, vale!

3. cf. V, 3012; potest emendari *iam nomen nostrum*, ut fiat senarius; est tamen fort. pentameter.

1229.

V 8974 Aquileia

Alexandream quisque noveras, quaeso,
lege pauca verb(a) paulum et dolens vad(e),
aut nil doleto; nil mali est, ubi nil est,
laboris es]t, ut occubas, t[ibi finis].

B 214
choliambos digessit supplevitque Buecheler.
3. fin. editum *nihil. est*; corr. Pais ex lapide, Suppl. It. 151; 4. *te mane]t, ut occu(m)bas t[u quoque]* Mommsen.

1230.

VI 2357 Roma

dis manibus

. . . .

hospes, ad hunc tumulum ne meias, ossa precantur
tecta hominis; set si gratus homo es, misce, bibe, da mi!

B 839
3. *set* abundat.

1231.

VI 4999 Roma

hic reliciae Pelopis: sit tibi terra lebis!

hic extra pentametrum.

1232.

VI 5225 Roma

dis man. sacr.
Claudi Aetheris
parce, parcen. | tibi |

3. restituit Mommsen sic: *parce*, (*viator*, *manibus*; *manes*) *parcen*(*t*) *tibi*, ad sensum recte.

1233.

VI 5767 Roma «litteris pulchris»

dis manibus sacrum
hic tumulus Fructi sacer est, quem laedere noli,
hospes: sic votis ipse fruare tuis!
legisti: miseratus abis. felix tibi vita
sit, precor, atque obito sit tibi terra levis!

B 1101
5. *sid*, lapis. — 4. *miseratus abis?* B.

1234.

VI 8987 Roma

Alexander | Augg. ser(vus) fecit etc.
peto a bobis | , fratres boni, per | unum deum, ne
quis | VII titelo moles[tet] | pos mort[em meam].

3. *un titelo*(*m*) h. e. *hunc titulum* recte legit Mommsen; eliminato *un* verba *ne quis-meam* senarium efficiunt.

1235.

VI 9204 Roma

L. Vettius Nymphius | aurifex, v. a. XVII |
et te, terra, precor: leviter super ossa residas,
sentiat ut pietas praemia, quae meruit.
et quicumque suis sincere praestat honorem,
felicem cursum perferat ad superos!

B 1048
5. h. e. feliciter vivat.
2—3 redeunt III, 1760; VI, 16325, 2—3.

1236.

VI 9274 Roma

Domnaedius possessor, colonus Sequens.
et tu, viator, <precor>, parce tumulum Narcissi.

verba ad instar senariorum.

1237.

VI 11529 Roma

d] m s
. . . . . Cl]audius Stasimus po | [suit]
. . . . si]c te tua vota [sequa]ntur,
ut tu [mi hun]c locum, dum v[adis, non] ledere vellis.

B 836
3. 4. supplerunt Henzen Mommsen; 4. de *dumis* cogitat Buecheler.

1238.

VI 12802 Roma

ossa hic sita | sunt Auctaes | Apustiae Rufae qu | ae fuit.
rogo per supe | ros, qui estis, ossa mea tueatis.

B ad n. 16
2. ad metrum tendunt.

1239.

VI 12951 Roma

d [m]

Sex. Avo[nio etc.
te rogo, praeter[iens, quisquis legis, haec mihi dicas:]
«Avo[ni Iu]ste, sit t[ibi terra levis!]»

3—4. suppl. Henzen; cf. VI, 17768.

1240.

VI 16325 Roma

C. Cornelius Tyrannus | h. e. s. v. a. XIII |
et te, terra, precor: leviter super ossa residas,
sentiat ut pietas praemia quae meruit!

B ad n. 1048
2—3 redeunt III, 1760; VI, 9204, 2—3.

1241.

VI 17768 Roma

d] m

. . . .

te rogo, praeterien]s, quisquis es, ut dicas:
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – «sit tibi t]erra levis»!

2—3 cf. VI, 12951.

1242.

VI 18149 Roma

diva, precor, Tellus, aevo complectere sancta
ossua, quorum in hoc nomina sunt lapide:
Fl. Ophelionis
Fl. Bebrycis.

B 1217
1. AEVO lapis, quod «in aevum» interpretatur Mommsen, recte sane; minus apte ALVO proposuit iam Muratori, probante Henzeno, sed cf. V, 4445; X, 1315. 4684; XII, 942 all.

1243.

VI 18579 Roma

Terra parens! tibi Fortunatae commisimus ossa
quae tangis matres proxumitate tuos.
nullum onus incumbas, speret et umbra cinis.

B 1039

1. repone *nos natae*; 2. fort. *manes* ut coni. Visconti; = *matris* Buech.; 3. h. e. *obitae ut levis sis*; nam etsi rarissime id genus anastrophe in titulis occurrit, praestat tamen *umbra* pro recto casu habere, quam pro acc.

1244.

VI 18938 Roma

Gavia P. l. So . . . . . .
«A]emilia Prima, salve!»
et tu [qu]aequae dices, omnia ev[eniant] tibei.

B 131

3. *et tu quae* reponit Buecheler, ut fiat senarius; archet. tale:

salve. et tu: mihi quaeque dices, o. e. t.

ad septenarium revocat idem.

1245.

VI 24600 Roma

D. Pomponius | Bassus |
have, Gemella, colliberta mea!

2. iambi sunt casu fortasse effecti.

1246.

VI 24743 Roma

havéte man[es] Póntiae Diony[siae],
requiéscite in aevum] sécure fel[íciter].

2 init. supplevi ego.

1247.

VI 24752 Roma

˘ Póntia Prima heic ést sita:
noleí violare.

lapis videtur integer esse.

1248.

VI 25489 Roma

Roscia [L.?] | l. Secunda .... v. a. VIII hic sitast |
si quod sapiunt inferi, have!
«valete, superi!»

2. 3. voluit qui scripsit hoc fere:
havé, Secunda, sí quid sapiunt ínferi.
«valéte, superi!»

1249.

VI 27814 Roma

L. Turranius Optatus | vix. ann. XXXV |
te, lapis, obtestor, leviter super ossa residas,
ni doleat nostri conditus officio.

3. usitatius *nostro*.

1250.

VI 28695 Roma

Vettiae C. f. Crhysidi |
te rogo, praeteries, ⟨ut⟩parcas calcare iacente(m),
infantis miserae menbra iacentis humo,
quae totiens lugenda erit, quoties te, memorabilis aetas,
erepta(m) doluere sibi, qui te genu[e]re ⟨parentes.⟩
non nasci melius fuerat, quan ⟨nunc⟩ indigna iacerent
ossa; cinis facta est, ⟨iam⟩ non resposura parenti.

B 1145

1. est *Chrysidi*; 2. *ut* abundat; 4. exspectes *infans*; nimis enim contortum est *memorabilis aetas* pro memorabili puella tenera aetate erepta; 3—6 hexametros imitatus est poeta; 6. suspicari potes *iaceret* legendum esse, ut iungendum sit *ossa cinis facta est*, sed tolerabile et illud.

1251.

VI 29948 Roma

ne tangito, o mortalis, reverere manes deos!

B ad n. 16
cf. VI, 5075; Phaedr. I, 27, 4 Müll.

1252.

VI 29951 Roma

. . . .

it]a sit t(ibi) t(erra) levis, ut tu huic nihil laeseris.

exitus senarii.

1253.

VI 29952 Roma

lege et crede,
hoc est, sic est, aliut fieri non licet.

B ad n. 247

1254.

VI 30104 Roma

ita levis incumbat terra de[f]uncto tibi,
vel assint quieti cineribus manes tuis.
rogo, ne sepulcri umbras violare audeas.

B 197
1. DENVNCIO traditur, corr. Buecheler.

1255.

VI 30116 Roma

te, lapis, obtestor, leviter super ossa residas
ne nostro doleat conditus officio.

cf. VI, 29011 all.

1256.

VIII 1966 Theveste

M. For[tu] | nata |
ibam e vivi[s]
a. LXXV m. III s. |

quae sequuntur, prosa videntur oratione esse composita, prorsus tamen a quadratario pessum data; eliciuntur tamen et poetici quaedam coloris, ut in fine haec:

⏑ lúcem sustulit ú[lt]im[us] d[ié]s.

1257.

VIII 2765 Lambaesis

Fl. Xyst | i p(rae) p(ositi)
le(ge) ét recéde

prior lectio *Fl. Xysti ex p(rimo) p(ilo)* emendatur in addendis p. 954.

1258.

VIII 3727 Lambaesis

d m s
quisqué praeteriens títulum scribtum légeris,
tactús pietate hóc precor ut dicás (mihi):
«Ianuaria, sit tibi terra levis!»

B 133

2. exspectatur *quisquis*; 3. suppleri posse *mihi* vidit Buecheler; 2. 3 iussit idem conferri tit. VIII, 4122, geminumque monuit esse huius tit. VIII, 4120.

1259.

VIII 9069 Auzia 320 p. C.

d m s
havae, Clodi Felix, | rarissimae fili, | etc.
et tú, ‹pater,› qui me salútas, salvus tránsias.

1260.

VIII 9439 Caesarea

sis felix, qui dixe | ris: «Ammoni, have! |
perpetuo sit tibi terra levis!»

. . . .

v. 3 non intellegitur.
archetypum potest fuisse huius modi:
sis felix, qui praeteriens «havĕ» dixeris, hospes,
«perpetuoque obito s. t. t. l.».

1261.

VIII 9509 Caesarea

sit tibi ter]ra levis iucunda t[ui requies sit]
. . . . echi et Plat . . . . . . atae sorori . . . . .
vi]xit an. III m. I . . . .

1. supplevi.

1262.

VIII 9729 Tiaret

dis manibus

† te | rris qui | cumque | viator | transie | ris et di | xeris ⁄
vi | ⫽ tumulo | ΛVIIOI a | ve sit ti | bi ter. le | vis et
pos | t obitum | ite tue sit | tibi terr | a levis |

1. *terris* traditur, quod licet possit conferri cum formula *d. m. et Terrae Matri* simill. (Cagnat, Cours p. 246), sed latet fortasse solitum *te rogo*; 2 init. emendantur in corpore: *[t]u i[n] tumulo avi[t]o* (vel *[q]ui[et]o*); an fuit: MI[O]TVMVLO (nomen defuncti casu Vocativo, ut AMMONI VIII, 9439) cett.; 4.=*item tui*. Archetypum videtur fuisse tale:
te rogo, transieris tumulum quicumque viator,
atque meo tumulo dixeris cett.
post obitumque tui s. t. t. l.

1263.

VIII 12302 Bisica

Zopyrus Tiro | nis f. Bisicensis | ex XI primis | vixit annis | LXXXVIIII | h. s. e. |

ossa quieta, precor, Zopyri requiescant in urna
et sit humus cineri non onerosa [tuo].

B 1242

4. *tuo* omissum vel in lapide vel in apographo; sumpta sunt ex Ovid. Amor. III, 9, 67:

ossa quieta, precor, tuta requiescite in urna,
et sit humus cineri non onerosa tuo;

pro *tuo* potest suppleri etiam *senis*, vel adeo *precor*; *levi* dedit Buecheler; cf. etiam *Hoffmann*, die auf den Tod bezügl. Ausdrücke in d. röm. Dichtern, p. 7, 3.

1264.

VIII 12866 Carthago

. . . . udius iiii . . . . . . | . . . . feceru[nt] |
huc férs]te qui, precór, viat[or óptime],
tumulum ád meum rogáte siste tuú]m pedem.
. . . .

B 126

supplevi.

1. nomen fuit velut *Claudius*; 2. supplet Buecheler:

te qui precor, viat[or, hunc titulum legas],

qui ad defunctum referens; 3. litterarum vestigia mihi magis ad ea accedere, quae dedi, visa sunt, quam ad *perfu*, quod legit Buecheler; *te qui precor viat[or, siste tuum pedem]* supplevit Lawrow in Eph. M. P. I. 1895 m. Oct. sect. ph. class. p. 17.

1265.

VIII 13265 Carthago

. . . . sei i. ai . . . . .
nostrís ut ip]se sómni(i)s frequéntiam
praestét t]e quicumque húnc legis titulúm [rogo],
ut hínc bono ani]mo Arphocratis discedás [memor].

B 135

1. *sei i. xi* legit Buecheler suppletque *d[i]xi[t fore*; 2—4 supplevit idem exempli causa; ad v. 2 iussit conferri Propert. V (Luc. Muell.), 11, 82: somniaque in faciem reddita saepe meam; 4. *ab aeterna do]mo* prop. Mommsen; *Arphocratis* erit Harpocratis.

1266.

IX 3331 Superaequum «litt. elegantissimis»

parce opus hoc, scr]iptor: ita te tua vota sequantur.

B 835
supplevit Mommsen collato titulo X, 6193; cf. sylloges Buechelerianae n. 194—196.

1267.

X 633 Salernum

have, Septima: sit tibi | terra levis!
quisqu[is] huic tumulo posuit ardente lucernam,
illius cineres aurea terra tegat.

2. *quisque* lapis, *e* erasa; *possuit ardente* lapis.

1268.

X 762 Surrentum

tu], qui cu[rris iter gressu properante, viator],
ad] trist[es tumulos flecte rogate pedem]
. . . . . pen . . . .
. . . . . m . . . .

1. 2. supplevi exempli causa.
1. post CV quod cernitur in apographo litterae vestigium P fuit aut R potius quam M.
3. 4. nihil occurrit certi.

1269.

X 1152 Abellinum

E]gnatio C. f. Gal. mag. Mercurialis | sibi et uxori | Cottiae D. f. Secundae | etc. Egnatiae C. l. Glaphyrae |
quicumque Nol[a]na te[n]dis[s pro]per [asque] viator,
paulisper c[eler]es [siste rogate pedes];
neu grave sit ten[erae cognoscere fata puellae],
neu gra]v[e sit] pau[lum morte dolere mea].
(deficiunt disticha 2 vel 3)

B 1056
carmen conferri iussit Mommsen cum titulo Beneventano IX, 1817, unde explevi.
1. NOL || NA TISDI | | | PLR | | | | | | | | VIATOR apographum Mommseni, litteris ab initio 13 non satis certis; *tendis per rura viator* B.; 2. *p. gressus hic remorare tuos* Buecheler Hense; 4. *versus ut paucos per legere* B.

1270.

X 2723 Puteoli

d m

Matutinae Lacae | nae, feminae sanctissimae |
tu, qui legis, have et vale.

1271.

X 3147 Baiae

hoc sepulcr[um con]frequentent, a me qui sint liberi,
c[irc]umversos quos relinquam vel manumitti volam.
at postrema pateat ipsis, quique ex i(i)s prov[e]nerint.
Volusia Q. f. Pia Annia A . . . . ena | sic mandavi, sic[fia]t. |

B 240
numeros adgnovit concinnavitque Buecheler. 4 fin. ad trochaeos vergere vidit idem; lusit

Volusia Annia Antiochena s. m. s. f.

2. suppl. et explicavit Mommsen collato Quintil. decl. 342 de vindicta testamentove manumissis; 3. *postrema* = postica.

1272.

X 4255 Capua

P. Octavi A. l. Philom[usi] | ossa heic sita sunt |
deis inferis parentum || sacrum ni violato . . .
Philargurus l. et socius |

B ad n. 16
2. saturnium adgnovit Buecheler.

1273.

X 4352 Capua

Staberiae P. l. Florae ossa | heic sita sunt |
rogo te, mi viator, noli mi nocere.

B ad n. 16

2. saturnium esse posse monet Buecheler.

1274.

X 6616 Velitrae

have, Manlia | Anthusa! |
bene sit tibi, qui legis, et tibi, qui praeteris,
mihi, qui hoc loco monument(um) feci, et meis.

B 127

3. *monumentum mihi quod h. l. feci et m.* reponit Buech. metri causa; iussit conferri II, 4174; VI, 2335.

1275.

X 7426 Thermae Himeraeae

Nicari(o)n, Munatiae L. l. Zosi | mae filia, hymnetria a s(acris?)
terra, precor, quaecumque iaces Nicario super ossa,
sis levis in tenero corpore deposita
vixit annos XVIII

1. nicarin; 3. *nicario* lapis; reponi solet genetivus *Nicari*.

1276.

XI 546 Ariminum

. . . .
quisquis es, opto tibi sort]e vacere mea.
iam solito dicas de more haec v]erba sepult[o]:
[«infelix iuvenis, sit tibi terra levis!»]

supplevi.

1. *vacere* = *vacare* rarissimum, cf. *Georges*, Lex. d. lat. Wortf. col. 717; minus placet *vaceris*.

1277.

XI 575 Forum Popili

ita candidatus fiat honoratus tuus,
et ita gratum edat munus <tuus> munerarius,
et tu (sis) felix, scriptor, si hic non scripseri[s].

B 195
1. *fiat aedilis* reponit Buecheler; 3. *sis* add. idem.
titulos eiusdem argumenti composuit Henzen Archaeolog. Zeit. 1846 p. 242 et in syll. s. n. 6976; Buecheler n. 194. 196.

1278.

XII 1932 Vienna «litt. IV fere s.»

Aetherius moriens dixit: «hic condite corpus:
terra, mater rerum, quod dedit, ipsa tegat!»

2. minus eleganter iungitur *terra mater*, *rerum q. d.*, *i. t.*

1279.

XII 5275 Narbo

sic] tibi praeterito redeat felicior annus,
sem]per et ex facili vita regatur ope;
hos] durae mortis sacratos laedere manes
par]ce, monent leges et levis umbra rogi.

1. suppl. Maffei; *nec*, *hic* alii; 2. suppl. Borel; *Caper*, *Aper* alii; 3. *hos* Buech.; *nec* Maffei, *et* Borel; 4. suppl. Buecheler; *nolle* Mommsen, *ecce* traditur.

1280.

XIV 1873 Ostia

«bene sit tibi, qui iacis intus». et tu, qui tră(n)sis
et leges hunc titulum, opta «tibi terra(m) leve(m)».

B 128
sunt senarii notae vulgaris.
2. melius *opta mihi*, vel *opto tibi* (qui mox et ipse morieris), sed non mutandum; cft Buech. XIV, 1731; VIII, 3727 sim.

1281.

XIV 3527 Castelmadama

fatigas subito . . . . veraque nobis
servantur lacri[mae . . .] cineres ut tuos . .
in caelo coiunc[ti erimus . . . a]dvenies subito.

fort. christiana.

XIV.

SENTENTIAE.

1282.

II 1434 Sabora

d. m. s. | Hermogenes pius in suis | [a]nn. VIII m. VII d. XIIII |
n[i]l fui, nil sum;
et tu, qui vivis, es, [bibe], lude, veni.

B ad n. 935
supplevit Huebner.

1283.

II 2262 Corduba

d. m. s. | Badia ann. LVIII pia in su | is h. s. e. s. t. t. l. |
tu, qui stas et legis titulum meum, lude, iocare, veni.

2. leges; iocari.
cf. II. 1434. 1877; XI, 4010.

1284.

II 4426 Tarraco

aspice, quam subito marcet, quod floruit ante,
aspice, quam subito, quod stetit ante, cadit:
nascentes morimur, finisque ab origine pendet,
. . . .

4. deest pentameter, qui varie expletur, ut:
illa eadem, vitam quae inchoat, hora rapit, (Morales)
vel:
ipsaque vita suae semina mortis habet, (Hernandez)
2. cf. XI, 3273; 3. cf. II, 1413; versus sumptus ex Manil. Astr. IV, 16.

1285.

III 3247=8003 Tibiscum

d m

terra tenet corpus, nomen lapis, atque animam aer:
quam melius fuer[at non peperisse tibi]!

B 1207

2. cf. XI, 3963; 3. supplevi; ad sent. cf. II, 3475; VIII, 11108; datur et *non natum esse mihi* sim., vel quod dedit B. *non tetigisse solum*.

1286.

III 11036 Brigetio

Val(erius) Ursinus ducenarius, q | ui vixit ann. XXV m. III dies V . . . .
vivite felices, quibus est fortuna beata!

B 805

2. *quirur*, lapis; similes sententias congessit Buecheler in Corpore ad tit.

1286 *a*.

V 1703 Aquileia

in carmine christiano desumpta est ex gentilibus sententia haec:
sed quo fata vocant, nullus resistere possit.

1287.

V 1939 Concordia

d m

«Primitiva, have». et tu, quisquis es, vale!
non fueram, non sum, nescio, non ad me pertin(et).
Alexand | [er] actor coniugi kar.

2. 3. color iambicus; cf. B. ad n. 247.

1288.

V 2986 Patavium

C. Manlius | Gibbae l. | Priamus |
quaesi semper [nec] per[dere desi]

2. *quaessi*, lapis. ad sent. cf. V, 3415. 4656. 6842. 7047 all.

1289.

V 3865 Verona

. . . . . isi |
homo tan]t[um] in vita possidet, quantum utitur.

B 182
suppl. Buecheler.

1290.

V 4111 Cremona

M. Statius | M. l. Chilo | hic
heus tú, viator lásse, qu[i] me praétereis,
cum diu ámbulareis, támen hoc veniundúm est tibi.

B 119
3. ad sent. confert Buech. Senec. rem. fort. 2, 2; XII, 5270; IX, 2128.

1291.

V 4654 Brixia

[h]ave, Pudens |
G. Minicius G. l. | Crhestus Pudenti. | val(e).
ulterius nihil est morte, neque utilius.

2. *crhestus* est *Chrestus*; 3. de *utilitate* mortis dicunt tituli non pauca, velut V, 5278 alii.

1292.

V 5278 Comum

P. Atili | P. f. Ouf. | Septiciani | grammat(ici) | Latini |
cett.

morborum vitia et vitae mala maxima fugi:
nunc careo poenis, pace fruor placida.

B 1274
3. 4. cf. V, 4654.

1293.

V 7454 Vardagate

v. f.

T. Vettius | T. l. Hermes | seplasiarius |
mater genuit materq(ue) recepit.

B 809
3. ex dactylicis; quae sequuntur in titulo prosa oratione sunt composita.

1294.

VI 4632 Roma

M. Ogulnius | M. l. Rufio.
hic est et non est.

2. usurpatur et *hic so et non so* (=sum), X, 2070. 2893.

1295.

VI 7193*a* Roma

An]carenus Ɔ. l. Nothus, ann. XLIII
c]um coniuge sua vixit ann. XVIIII
quod superest homini, requiescunt dulciter ossa,
nec sum sollicitus, ne subito esuriam.
et podagram careo, nec sum pensionibus arra,
et gratis aeterno perfruor hospitio.

B 1247
3 malim *hominis.*
5. *pensionibus arra* est Mommseno (ad tit.) quodammodo ipsa hospitis persona, aedium domino quasi pignori data propter pensiones; confert B. Iuven. 9. 63 sq.

1296.

VI 7574 Roma

. . . . . . ilra ia is
quomodo mala in arbore pendunt, sic corpora nostra
aut matura cadunt, aut cito acerva ruunt.
Domatius Tiras | filiae dulcissimae |

3. = acerba.
2. repone: *mala ut in arboribus pendent*, s. c. n.; ad sent. cf. VIII, 19606; XII, 533.

1297.

VI 11743 Roma

d m s. L. Annius Octavius Valerianus |
evasi, effugi: spes et fortuna, valete!
nil mihi vobiscum est: ludificate alios!

3. voviscum.
2. obversatur illud *abiit, excessit, evasit, erupit*; redit eadem fere locutio IX, 4756; cf. B, 434, 13—14. 3. nil mihi vobiscum est, Mart. XI, 2, 8; cf. II, 22, 1.

1298.

VI 14281 Roma

vivite felices, quibus est for[tuna beata]

B 804
in fine potest esse *superstes, peracta.*

1299.

VI 14618 Roma

dis man.
P. Caulius Syntrophus hic | situs est; vix. an. L | sine crimine vitae |
vos ego nunc moneo, semper qui vivitis avare:
nudus natur[a] fueras a matre creatus,
nudus eris: obitis gratia nulla datur.

2. 3. possunt et solent in hexametrum cogi, numero eliminato, hoc modo:

hic situs est; vixit annos sine crimine vitae;

possis sane et aliter:

Syntrophus hic situs est; vixit sine crimine vitae;

certe tamen ad metrum non pertinet nisi formula illa sollemnis *sine crimine vitae*, in hexametri clausula saepe obvia; 4. archet.: *teque ego n. m. s. q. vivis a.*; 5—6 ad sent. cf. Vulg. Iob 1, 21.

1300.

VI 15258 Roma

v. an. LII

d m

Ti. Claudi Secundi. | hic secum habet omnia. |
balnea, vina, Venus corrumpunt corpora nostra,
set vitam faciunt b(alnea), v(ina), V(enus).

5. B. V. V lapis, quae b(ene) v(ale) v(ale) supplet Orelli, perperam sane. cf. VI, 17985 *a*; VIII, 1027; 7858; XIV, 914; de graeco epigrammate simillimo vide Henz. ad tit.

1301.

VI 18131 Roma

d m

T. Flavius | Martialis hic | situs est.
quód edi, bibí, mecum habeo; quód reliqui, pérdidi.

* B 244

3. septenarium adgnovit Dessau; *quodque edi* vel *quod enim edi* corr. Buecheler.

1302.

VI 22215 Roma

M. Marius M. l. Sa . . . . .

etc.

vitae consolati[o]

quid sumus aut loquimur? vita est quid deniq[ue nostra]?
vel modo nobiscum vixit homo, nunc homo no[n est]:
stat lapis et nomen tantum, vestigia nulla.
quid quasi iam vita est? non est quod quaerere cu[res].

B 801
2. *vitai*; 6. *isi*, lapis.
emendavit et supplevit Bormann.
6 fin. attulit Buech. Lucan. VI, 602.
ad sent. cf. V, 5320; VIII, 11665; XII, 5272.

1303.

VI 24368 Roma s. I in.

C. Poblicius C. l. Am . . . . . .
v. Rustia C. l. M . . . . .
C. Claudius Faustus vix. [an. . . . . .
«tempore supremo, ‹Fauste›, sit tibi terra levis».
«si perlegisti, venias licet et requiescas:
abnuis et refugis? frustra[es: inmobile fatum est:]
haec domus, haec requies omnibus una manet:
huc veniundum, in qua [retineberis, hospes, in aevum».]

B 1097
4. dicit viator; *Faustest tibi cura soluta* coni. B.; 5—8. respondet defunctus; 6 et 8 supplevi, sed in eius modi poeta recte potest dubitari, an et v. 8 pentameter sit; ad v. 7 cf. Horat. Carm. I, 28, 15; *inquam, nec datur ulla fuga* Buecheler qui versum 7 collocat ante v. 6 acute sane; ad v. 6 adscripsit Bonada *nam te auferet Orcus*, ad v. 8 — *inquam, seu te cita corripit hora* | *seu tremulum inficiet sera senecta caput* ex Aligerii instauratione, II p. 412 n. 74.

1304.

VI 24563 Roma

Primae | Pompeiae | ossua heic
fortúna spondet ‹multa› múltis, praestat némini:
vive ín dies et hóras, nam propriúm est nihil.
Salvius et Heros dant.

B 185
2. vers. hypermeter; *fors spondet m. m. pr. n.* proposuit Mommsen in Corp. I ad n. 1010, non Ritschl, ut errore dictum est VI, 24563; *heú, fortúna sp. m. m. pr. nemini* (septenar. troch.) vel *fortuna spondet multis, pr. n.* Ritschl, Anthol. lat. coroll. Op. IV p. 241; 3. ad Syri sententias revocat Buecheler; cf. etiam Senecae Epl. 41, 68.

1305.

VI 26003 Roma

Scaterius Celer |
nihil sumus et fuimus mortales; [r]espice, lector,
in nihil ab nichilo quam cito recidimus.

2. scande *nil*; *despice* traditur; 3. = reccidimus.

1306.

VI 26011 Roma

Scita hic sit(a est). |
papilio volita(n)s texto religatus aran(e)ist:
il[l]i praeda rep(e)ns, huic data mors su[b]i[t]ast.

B 1063

2. *volitas, aranist* (*araneo est* corr. in Corpore); 3. *ilei*, *repns*, *sueirast* lapis. — *papilionem* esse animam cuivis apparet.

1307.

VI 30103 Roma

adeste, amici, fruamur tempus bonum,
epulemur laeti, vita dum parva manet,
Baccho madentes, hilaris sit concordia.
eadem fecerunt hi cuncti, cum viverent,
dederunt, acceperunt, dum essent, fruniti sunt;
et nos antiquorum emitemur tempora.
vive, dum vivis, nec quidquam denegaveris
anime indulgere, quem commodavit deus.

B 190

sunt senarii plebeiae notae.

6. *imitemur* et 8. *animo* corrigunt editores minime necessario; *quem* pro *quam* in titulis sermonis plebei passim; exempla in Corporis indicibus obvia. — Propter v. 6 diffidebat titulo Buecheler.

1308.

VI 30111 Roma

quandius vixi, quaesivi, nec cessavi perdere semper:
mors intervenit, quae facet, ut ab utr(o)quae vace(m).

B 1094

male expressum notum archetypon, cf. V, 2986. 4656. 3415. 6842. 7047; v. 1 omisso *semper* fit septenarius trochaicus fere iustus, caditque fortasse in aliud archet. eiusdem sententiae.

1309.

VI 30157 Roma s. I in.

sed . . . . nibus c . . .
quo. . . . . tur,
et q[u] . . . . [pr]ŏfecto
corpore consumpt[o] viva anima deus sum.

B 975

4. adludere videtur ad illud *cinis sum, cinis terra est, terra dea est* etc., cf. B. ad n. 974

1310.

VI 30607 n. 2 Roma

. . . . er raei vir ci . . .
vivite f]elices, quibus est d[ata longior hora]
nam fa]tum nobis omni[bus instat idem.]
. . . . ches lib. patro[no b. m. f.]

B 1081

2. 3. solitam sententiam adgnovit supplevitque Bormann.

1311.

VII 154 Viroconium s. I p. C.

. . . . . Fl]aminius T. [f.] Pol[l]ia | [ann]orum XXXV stip. XXII mil. leg. | [XII]II Gem. militavi a[t]q. nunc hi[c]s[um] |

. . . legite et felices vita plus . . . . a. qua iioi. . l . . iiia |
. . . . . aditis vivite dum se . . . . | [vi]ta[e] dat tempus honest[ae].

B 806
2—3. suspicatur Huebner fuisse in lapide *nunc h. s. e.*; 4—5. talia excogitarunt Scarth et Mac Caul:

perlegite et felices vita plus minus iusta,
omnibus aequa lege iter est ad Taenara Ditis.
vivite, dum Stygius vitae dat tempus honeste;

5. *osti]a Ditis, dum so[rtem]* coni. Buecheler.

1312.

VIII 2119 vicinia Thevestae

hic locus lu[g]et s[e]mper, [t]e do[l]ė[re ne]sci[t]

LVCET et IEDOIEIIAISCID, litteris IIAI evanidis, lapis; emendavit Mommsen.

«au sommet d'une petite colline, au milieu d'un très-grand nombre de sarcophages vides, sur une longue pierre, entièrement encadrée d'une moulure, et qui semble avoir servi de linteau de porte», Rénier; fuit igitur ingressus in monumentum sepulcrale.

1313.

VIII 2401 Thamugadi

[d m s]
C. Aelius Extri]catus h[ic] situs est |
qui post tantum onus, multos crebrosq(ue) labores,
nunc silet et tacito contentus sede quiescit

B 573
4. *tacito* erit adverbium.

1314.

VIII 7277 Cirta

[dis man. et me]moriae gentis | . . . . antianae Satu | . . . . [e]t Cassiae Quetae | . . . . [ma]ritae eius pater Sat[ur]us omnibus suisque [homini]bus innocentissimis fecit |

viator lass]e, mirari noli:
hec via tale pulver(em) habet.

5. suppl. Mommsen dubitans; cf. II, 59; IX, 3358. 6. = talem.
6. nota *pulverem* duplici sensu usurpatum, nempe de viae pulvere et de cineribus defunctorum, quorum est monumentum.

1315.

VIII 11665 prope Ammaedaram

vita bonum est et vita malum, mors neutrum habet h[or]um:
pe]rspice, si sapias, [q]uid magis expedia[t].
set quia sunt man[es], sit tibi terra lev[is].

3. *ovia* apographum.
3. «cf. VIII 403. 11594».
ad sententiam cf. «vitae consolationem» VI, 22215, et praeterea V, 5320; XII, 5272.

1316.

VIII 19052 Thibilis

M. Sittius M[artia] | lis vivo sib[i mo | nimentum [fecit] |
vix. annis C . . . .
tu qui praeteri[ens] perlegis istum [titulum],
ut discas bene vi[vere], age c[ir]co [po]tiss[imum te dede . . . .?]

4. fin. *c[ir]co* rell. ego supplevi, cetera Schmidt.
3. si pro *istum* reponis *hunc*, fit pentameter; 4. incipit hexameter.

1317.

IX 952 Aecae «litt. optimis»

attigit pausa] mi[s]eriar(um) et me, doc(torem) eq(uitum) ac p(editum)
munde, tuas fug]io insidias: vale, proditor! at t[e]
nunc peto, terr]a, mei corporis una quies.
saecli vana] nihil curo in te nomina, quan[do]
spiritus ae]thereas ardet adire domos.

vv. 3—6 suppleront Buecheler Kaibel; v. 1 init. ego ex. gr.; v. 3. | IIO apogr. Kaibelii; an fuit *tem]no?*

5. «praescripta nimirum illa nomina fuerunt, quorum pars extat v. 1. Sed in hoc quid lateat, explicare non potuimus; quamquam *doctor equitum ac peditum* a milite fortasse praetoriano non omnino abhorret», Mommsen ad tit.

1318.

IX 3128 Sulmo «litt. vetustis»

ho]minés ego moneo, ní quei diffidát [miser]

B 184

sibi in versus fine additum in ipso lapide manu recenti; *miser* proposuit Buecheler olim; *deo* vel *suis* Mommsen; nunc *sibi* retinet ille, collato Plaut. Rud. prolog. fin.

1319.

IX 3821 Ortona

Pacedie Sexta(e) |
cógitato te hómin(em) esse, et scíto moriendú(m) 'st: vale!

B 241

1. SEXFA traditur; 2. *hominesse*, *moriendust* traditur.

1320.

X 777 Stabiae

T. Cornelius Libanus
invéni aliquando lócum, ubi requiéscerem.

1321.

X 5371 Fratta Maggiore

. . . .
hospés, resiste et nísi molestust pérlege:
nolí stomacare, suádeo caldúm bibas.
moriundust, vale.

B 118

2. fin. confert Buecheler Mart. XIV, 113, 1 (de murra), et Petron. c. 67 (p. 45, 19 B[3]); 3. supplet idem ex. gr.: *noli dolere, cunctis m. v.*

1322.

X 7658 Carales

d m

L. Herennius | Castus | vixit annis XVI | mensibus duo |
fatís cessít suís

1323.

X 7697 Carales

. . . .

qui legis hunc titulum, mortalem te esse memento.

B 808
cf. X, 6053; B 389.

1324.

XI 856 Mutina

d m

T. Vettius T. f. Pol. Nepos milit . . . . . | . . sibi et . . | . . . [coniugi] | sanctissimae, cum qua per mul[tos annos] | bene vixit.

tu [memento]:
sumus mortales, immortales non sumus.
praesumptio nostra haeç est vas . . . .
victuros credimus . . .
sic ergo tu mortal. securam iam nunc . .
casus nostri haec facere relin . .
mortem vivere semper so . . .
agentes sani ad superos ho . .
quia vivere n . . . . .

B 191
cum stet apographo unius Muratorii non satis ut apparet accurato, praéstat non temptare.

4. suppl. Buecheler; 5. senarius est; qui sequuntur, senarios non nisi imitari videntur; 6. 7. subsunt fere: *pr. n. haec est [q]ua s[emper nos]vict. credimus*; cogit Buecheler in senarios hos:

votis] pr. n. haec est vas [tamen],
semper] v. cr. [bene conditos];

8—12 sententiam putat idem inesse hanc: «sic ergo tu, mortalis, cura iam nunc, memor casus nostri, haec facere, relinquere tuis, post mortem vivere semper: soli hoc agentes sani ad superos homines, quia vivere non est sine hoc».

1325.

XI 4010 Capena

M. Vitelius M. l. Theodorus | Baebia Fausta | M. Vitelius M. l. Qursor | Iulia C. l. Rufa |
(h)eus, tu viator, veni h[u]c et qu[i]esc[e] pusil[l]u(m)!
innuis et negitas: tamen h[u]c redeundu[m] tibi!

B 120
3. eus; hoc; queiesci; pusilu; 4. hoc; redeundus.
4. *innuis* = abnuis, *in* privativo; ad sent. cf. V, 4111.
mihi est distichon potius male factum, quam senariorum par; archet. potest fuisse fere tale:

heus tu, praeteriens, v. h., requiesce p.
innuis et negitas? mox tamen huc venies!

de *pusillum* adverbio cf. G. Helmreich in Arch. f. l. L. II p. 128.

1326.

XII 915 Arelate «litt. s. I ex. vel inc. II»

quat valeas, (h)abeas, pascas, multos tu habebes amicos;
si <h>aliquit casu alite[r] ad(d)uxerit aster,
aut il(l)[e] Romai frater es(t), aut tu peregre, heris,
et vocas a(d)cliva, quos <i>tu non nosti amicos:
adgnoscet homines aeg(er), quos no(n) pote sanus.
porta probat homines: ibi <h>est trutina ultuma vitai.
aspicent ex(e)quias quis, ita ut quit, evitant;
et pietas <h>ilic paret et qui sit amicu[s].
b]enificia absenti qui facet, ilic am(icus) <h>erit.

B 470
titulum lectu intellectu difficillimum temptarunt complures imprimis Hirschfeld Buecheler; passim tamen singula remanere obscura quivis videt.
1—4 sententia eadem quae Ovid. Trist. I, 9, 5—6 laxiore tamen barbaroque sermone exposita; 1. *quat* = quoad; 2. *aster* pro fato dictum; de forma cf. *Georges*, Lex. d. lat. Wortform. col. 75; *aliter*, minus felici-

ter; 3—4. obscurissimum locum interpretor hoc modo: cum in miserias aliquando incidisti, sive Romae tibi degenti est ille quem fratrem appellas, sive peregre versaris, ille in urbe remanet, haeres et vocas ad auxilium tibi ferendum alios, quos non nosti tibi esse amicos; adgnoscit enim homines non nisi aeger, h. e. miser, quos non potest adgnoscere sanus, cui omnia feliciter cedunt; *il(l)i R. fr. es* legit Buecheler probante Hirschfeldio; *frater*=parasitus, convictor est utrique; *heris* non *eris* esse, ut *herit* v. 9 fin., sed *haeres*, vidit Buecheler; 4. *acliva* lapis; *ad cliva*, ad difficultates superandas, recte interpretatus est Hirschfeld; *quo si tu* lapis; *quos tu* ego; 5. *adcnoscet* lapis; 6. *porta* qua mortui efferri solent; 7. h. e. quos amicos tibi esse putaveras, cum aspiciunt exequias tuas, evitant ut quisque potest; iunge *aspicent-quis*; *aliquis* legit Buecheler; *exquials* lapis *l* incerta; *asp. ex. qui s(i)ita ut qu. ev.* legit Mommsen interpretans; «si qui exequias ita ut fieri potest, evitant»; negat Buecheler *quit* esse *potest* vix recte; 9. pentametri vice fungitur; *ilic* est *ille* fort. non *illi*, vel *ilico*.

1327.

XII 5102 Narbo («Augusti aetate vix recentior»)

L. Runnius Pa[p.?] | Cn. f. Pollio |
cupídius perpoto ín monumentó meo,
quod dórmiendum et pérmanendum heic ést mihi.

B 188

2. init. *eo* supplet Ritschl, recepit Buecheler; lacunam ante *cupidius* indicasse Muratorium coniectura tantum vidit Hirschfeld.

1328.

XII 5270 Narbo «litt. s. I inc.»

hospitium tibi hoc. invitus venio: veniundum est tamen.

B 242

septenarium troch. adgnovit Buecheler s. n. qui olim senariorum reliquias esse putarat.

1329.

XII 5271 Narbo «litt. s. I»

mortua cum fueris, fati quod lege necessest,
usta cinis proprio contegat ossa solo.
sacratam cunctis sedem ne laede, viator:
hanc tibi nascenti fata dedere domu[m].

B 1021

2. solet terra contegere cineres et ossa; 4. *nascentes morimur* Manilius.

1330.

XII 5272 Narbo

. . . .

. . . nec duro iam doleas obitu;
nec tibi nec nobis aeternum vivere cessit:
quod pueri occidimus, fata querenda putas?
dum sis in vita, dolor est amittere vitam:
† dum simul occidimus, omnia despicias!
orbem sub leges si habeas [d]um vivis, ad Orchum
quid valet? hic nulla est divitis ambitio!

B 1202

1. suppleri potest in hunc modum:

ereptum fatis miserum me desine flere,
hospes nec duro cett.;

apud Bonadam legitur II p. 225 expletum carmen hoc modo:

nil prosunt gemitus: lacrimis corrumpere ocellos
desine nec duro etc.;

6. *cum semel occideris* corr. Schrader collato Horat. Od. IV, 7, 21; reponendum fort. *cum simul* dictum pro *simul atque*; 7. conferri iussit Buecheler Verg. Aen. IV, 231: totum sub leges mitteret orbem.

1331.

XIV 356 Ostia

. . . . s VI vir Aug.
. . . . e Felicitati con
[iugi e]t Tulliae Arsinoe
[lib. libe]rtabusq. posterisq.
[eorum cett.
mortalis sortem si vis iam]scire, viator,
huc venies et tu: sors]tua nempe mea est.

6. 7. supplevi.

1332.

XIV 867 Ostia

. . . . . . o . . . .
. . . . . Cornel[ius . . . . .
. . . . . vivit[e victuri?]
. . . .
. . . . . . ie . . . .
v]el titul. lagr[im . . . .
nihil esse int[er . . . et]
credite mor[tem . . .
qualis ego a l . . . .
dico Cornel . . . . .

3. subesse potest solitum *vivite victuri moneo cett.*; 7. an supplendum *inter vitam?*

1333.

XIV 1874 Ostia

si quit bis facere, te bibo fac dulci[ter].

B 189

h. e. *vis*, *vivo*; suppl. Buecheler.

1334.

XIV 3480 Varia

C. Pirrius . . . .
si quid praeterie[ns obito mihi dicere gestis],
si bene, sive male d[ixeris, accipiam].

2. *praeteriens*, 3. *dixeris* praeivit Dessau, cetera supplevi ego.

1335.

XIV 3945 Nomentum «aet. circ. Augusti»

T. Titius T. f. Ser. Tappo XXVI vir cett.
parcitis heredi et vos insentibus dedite morti.
si quid mortui habent, hoc meum erit, cetera liq(ui).

B 366

2. sensus omnino obscurus; *parcitis* tamen recte interpretantur plerique *parcite*; defunctum loqui putat Dessau admonereque praetereuntes «ut vita fruantur neu in heredis commodum rebus suis parcant», quae sententia confirmari videtur v. 3; diverbium inesse opinatur Mommsen huius modi: *viator*: «parcitis (=parcite) heredi». *manes*: «et vos (praetereuntes) insentibus (=iis qui in sepulcro insunt) dedite morti (scil. debita)»; de verbis *p. h.* cum Mommseno facit et Buecheler, qui tamen et quae sequuntur a viatore ad eosdem manes esse dicta putat hoc sensu: «et vos, manes, sepultis dedite ad mortem, h. e. habitate loca mortis.» equidem puto totum versum a defuncto ad praetereuntes esse datum hoc sensu: «parcite heredi et e vita exite, brevia enim sunt omnia superorum et caduca»; ironian puto inesse nullam.

1336.

XIV 4167 Ostia

exemplo nostro brevia omni]a reputes ianiam,
cogerunt fata iniust]e quem intus iacere.
dum vivis ergo, hom]uncule, letus esto,
bonis post mortem] quod minus frueris.
ita quidquid est,] lucr[o tibi] esto vi[tae].

de Rossi putat esse christianam; certe est aetatis labentis, sed videtur esse pagana.

incomptos versus supplendi certa cum desit ratio, temptavi ex. gratia, ut supra.

XV.

FRAGMENTA.

1337.

II 5062 Gades

. . . . s an. VIIII . . .
. . . . multa quam . . .
ad]superos uni . . . .
. . . . . i . . . . . .

«epitaphium infantis» esse vidit Huebner.

1338.

III 8847 Salonae

. . . . . p]ro voto Tha[liae]
. . . . . parant si Clotho . . . .
. . . . . ca]ram sopo[r altus habet . . .

suppl. Hirschfeld.
3. potuit esse et *sobo*, ut reponi etiam possit *sobo[lem* . . . .

1339.

III 9449 Salonae

manes, et super[i, si quo vos carmine possunt]
a]c Plutonis adi[re domos, sit nunc quoque vobis]
d]ulce cani . . . .

B 581

1. *m. et super[os si carmina tangere possunt]* Buecheler in Corpore ad tit.

1340.

III 9454 Salonae

exemplum] dedim[us vitae concorditer actae]
. . . . defen]sor l . . . . .
. . . . mo]rum et [castitatis
. . . . . ante]mori [voluit . . .
nec concede]ret iss[e suum sub Tartara foeda].
. . . . voluerit . . .

fragmentum tituli sepulcralis coniugum esse puto, cuius sententiam adumbravi.

6. superesse ex formula *si quis voluerit inferre* (h. e. corpus) putat Hirschfeld.

1341.

V 303 Pola

. . . . . guli . . . . . . ccae inse . . . .
qui]bus dolor fui aeterna[m domum]

he]redes faciund[um cur.]

1342.

V 3872 Verona

. . . . ares gem . . .
. . . . obrepit m[ors . .
. . . . hic nihil es . . .
. . . . ad summum . . .

fragmentum dactylici carminis.

1343.

V 5931 Mediolanium

C. Pomponius C. l. Pal. | Sacco copo |
hic dominus tituli nota [celeberrimus arte].

B 410

1344.

VI 1343 Roma

d m

M. Antonii Antii Lupi pr. etc.
accomodata gerunt . . . . .
– ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – praetextas stamina Serum
aedificata tholis . . . . .

B 440

2. interfectus a Commodo; 4. attulit Hosius Claudian. Eutr. 1, 304; ante v. 5 perisse unum hexametrum opinatur Buecheler.

1345.

VI 4722 Roma

. . . . atius | . . . . . Actes Ca . . . . |
. . . . . quod nobis | . . . . [bo]na lĕgavit |

2. fort. carmen.

1346.

VI 18982 Roma

. . . . . udius Geme | [llus . . . .
vixit annis] XXI me(n)ses VIIII |
. . . . . mae]sti fov[ent . . . .

1346 *a*.

VI 23547 Roma

d m

Optati | ciner[e]s

2. *cineris* editur, videtur hexametri esse principium.

1347.

VI 30101 Roma

. . . .
candore pulchro marmori[s]
in quo perspicua corporis
inest effigies numinis.

B 849

effigies est numinis alicuius, fort. Junonis, defunctae vultum prae se ferens, ut VIII, 251; ORE litteras, quae in lapide a sinistra fracto leguntur, ad priorem pagellam pertinere rectius putat Buecheler, quam ad hanc, nempe ut corrigatur *corpore*. Iungendum videtur: (monumentum insigne) candore p. marmoris, in quo inest effigies numinis, perspicua corporis (scil. defunctae effigies).

1348.

VI 30136 Roma

d . . . .
qui le[gis . . . .
ex poi . . . . .
quisq(ue) poi . . .
tanquam . . . .
quis credat subi[to casu] sic nos ruitur[os],
quod casu . . . . .
req . . . . . .
q[u . . . . .

binis lapidis versibus singulos carminis effici putat Buecheler; editor ad v. 6 iussit conferri Ovidianum: *et subito casu quae valuere ruunt.*

1349.

VI 30137 Roma

. . . aai . . . .
. . . . littera . . . .
ip]se legens, tumulum c[redas ossa ae]gra tul [isse].

o]ptans, ut celebres l[ento stri]dor[e choreae]
h]anc laudem felici an[imae . . . .

suppl. Buecheler; carmen optimae notae fuisse apparet.

1350.

VI 30144 Roma

. . . . . . m tradita
. . . . matr]ona
. . . . pudore
. . . . p]uellas
. . . . f]acultas
. . . . n]omenque

3—6 clausulae hexametrorum quattuor.

1351.

VI 30147 Roma

praecipitate . . .
adiutus . . .
frigoris . . . .
perdide[r . .
raucas . . .

videtur esse sepulcralis.

1352.

VI 30154 Roma

c]lamores eveni . . . . [sua]
vis amoris ut n . . .
que priorem, sed . . .
dulce feror . . . . . .

3. 4. gaudere videtur coniugum alter, quod prior eripiatur.

1353.

VI 30442 n. 18 Roma

. . . .

quos . . . .

ho . . . . .

et s . . .

am . . .

superesse videtur ex titulo sepulcrali distichis composito.

1354.

VI 30518 Roma

. . . . mi
. . . . tia post veni di
. . . . nostros cineres

1355.

VI 30567 n. 22 Roma

. . . . is calca[re iacentem]
. . . . . . cru]deli fun[ere raptum]
. . . . . ios. vi . . . .

1. 2 sententia fort. eadem atque VI, 28695, 2; 3. potuit esse *ann]o vi[xit* . . .

1356.

VI 30617 n. 1 Roma

. . . . t]umulum est
. . . . . . al]ma luce [orbat . . .
. . . . . . et quam . . . .
. . . . . . potuit . . . . .
. . . . . . one pro . . .
. . . . . . res nas . . .
. . . . . . ssenum . . .
. . . . . . sse ma . . .
. . . . . . esse . . .

1357.

VI 30632 n. 2 Roma

. . . . . xctii . . .
. . . du]ra fuer[u]n[t]
. . . . quos limine [v]i[tae]
. . . . a reliquit . . . .
au . . . .

2. 3. supplementa mea sunt.

1357 *a*.

VII 1020 Habitancium

in ho[c . . . . .]ae | e (ia)cet imp | M. Pergel . . . | ttrvini . . . | . . . . iril | m . . . . . is | . . . . f[e]ci[t] . . . | cvef pag | i tibi pro | rce pro . . . | Flaminius c | et profund | acem vol . . . . | dere vitae |

fragmentum carminis hexametris concepti. 2. *pro [meritis]*, 3. *et profund[as lacrimas]*, 4. *conclu]dere vitae* dantur incerta et ipsa.

1358.

VIII 838 Turca

hunc maestus titul]um cum ceteris posuit.

pentametrum explevi.

1359.

VIII 910=11177 Segermes

. . . . re. ili
mun. A]ug. Segerm[es]
. . . . . . dictant]e dolore
. . . . . . turm[a . . . . .]

3. cf. VIII, 1359.

1360.

VIII 1073 Carthago

[quisquis praeteriens monumentum hoc adspicis, hospes,
percipito ex nostris, quid fuerim, titu]lis.
et bello fuerat quaesita interque toga]tos
gloria magna mihi, nec minor et patr]iae.
providus exstruxi sedem hanc iam gran]dior aevo:
artus et sensus sunt tamen incolu]mes.
discite, mortales, vestram sic conder]e famam,
ut functis aevo nomen item vigea]t.

exitus remanere distichorum quattuor vidit Wilmanns; supplendi periculum feci.

1361.

VIII 8397 Sataf

. . . .
. . . . desi v. c. p. p. m. s . . . . . .
. . . . nomi]ne suo obla[t . . . .
. . . . dies vitae brev[is]
. . . . io voti mor[i]
. . . . p . . . .

sunt iambi; cf. VIII, 8259.

1362.

VIII 19668 Cirta

. . . . as nul . . . .
. . . nimium p]ropera[ns . . . .
. . . . . . ani]mus m[eus . . . .
. . . . rem . . . .

sepulcralis tituli fragmentum.

1363.

VIII 19908 Rusicade

. . . slim . . .
. . . h]ora diem . . . .
. . . . n]ullus erit . . . .
. . . i]nfernis h . . . .
. . . . timui m . . .

tituli sepulcralis fragmentum; tendit fort. ad Horat. C. IV, 7.

1364.

X 7739 Carales

. . . . . . veniat . . . .
mortis] properae nimis . . .
. . . . . : . . . . io quem tes[tamento . . . .
. . . . . u piae n . . . . .

2. 3. apparet carmen fuisse sepulcrale; metrum fort. dactylicum.

1365.

X 7968 Turris Libisonis

. . . . . i . . . .
. . . . et illam . . .
. . . . ns Parcae v[olvere . . .
. . . . cis fd . . .
. . . . vix[it an . . . . .

1366.

XI 546 *a* Ariminum

. . . . . is ante . . . .
Pluton]is ire dom[os . . .
perp]etuum . . . . .
Stygia] ripa . . . . .

e sepulcrali carmine superesse ostendunt v.v. 2. 4.

1367.

XI 1391 Luna

. . . . vit . . .
. . . . . . maesta fors . . . .
insign]is pietas virt[utisque incluta fama]
. . . . t claris . . . . .
. . . . s]uper . . . . .

5. an solitum *vivite felices superi* cett.?

1367 *a*.

XI 2727 Volsinii

. . . . . repente an[nis . . . . .
. . . . . nec suum p . . . . .
. . . . . dost unde c . . . .
. . . . . rovin . . . . .

adolescentem defunctum fuisse colligitur ex v. 1.

1368.

XIV 2249 mons Albanus

deq[ue . . . .
non n . . .
quis ac . . .
sic vol[vere fata . .
verar . . . .
Roma [mihi patria . .
Itala [tellus . . .
sed qu[ia . . .

1369.

XIV 2382 ager Albanus (litt. s. I/II p. C.)

. . . . ia sunt
. . . . lix harundo
. . . . generis

supersunt e distichis, in quibus, ut passim, vita hominum cum floribus vel arbusculis comparabatur.

1370.

XIV 3971 Nomentum

Q. Furius M. [f . . .
cognosset . . . . .

carminis dactylici fort. exordium.

ADDENDA.

1371.

V 1880 Concordia

Fl. Victori . . . . Maura uxor coniugi cariss(imo) quod debuerat virginius virginia[e] su(a)e feciss[e], modo virginia fecit,

cum | quod vixit bene an. XXXV.

3. «on remarquera pourtant, que les trois derniers mots forment la fin d'un vers trochaïque septénaire», Cagnat, «sur les manuels», p. 56 note 2, vix recte, additque ipse: «peut-être est-ce là seulement l'effet du hasard».— 41 *a*.

1372.

VI 19941=22628 Roma

d m s

Mummeiae | Peduceae inde | coniugi simplicissimae | quae vix. annis XVIIII | mens. VII die I | C. Iul(ius) Donatus maritus | innocenti. have! |

4. iambi apparent nescio an casu. — 114 *a*.

1373.

VIII 4122 Lambaesis

d m s

Valeria Rog | atina, Vetid | ius Saturni | nus con(iugi) piae | fecit, et si cui tit | ulu(m) legerit, di | cat pro pietate: | «Rogat(ina), ter(r)a tibi le[vis] | siet!»

3. (cf. VIII, 4120) et 4. ad iambos accedunt. — 182 *a.*

1374.

VIII 8026 Rusicade

d m s

L. Caelius | Gallosus | v. a. LXXV; | Nigidia | Veneria | coniugi pio | m[e]renti pos(uit) |

3. trochaeos redolent. — 194 *a.*

1375.

IX 3158 Corfinium

totus titulus pedestri sermone compositus; discernuntur tamen metrica haec:

uni nupta viro,
summa cum concordia,
ad ultumum diem,
reliqui[t] liberos.

233 *a.*

1376.

XI 1730 Florentia

b m

Prastinia Maximina act | rix c(onsularis) domus, que iuncta est mari | to
annorum sedecim, sic et possedit mar | itum
ann[i]s XVI etc.

3. hexameter est notae inferioris. — 273 *a.*

1377.

XI 2451 Clusium

d m

Stheniae Veneriae | C. Sentius Aulax | uxori sanctissimae fecit etc.

hic sita est septemvicennis Senti Aulacis Veneria,
hic sunt (et) duae soror[es]: Aphrodite et Veneri[a].

4. cf. VI, 11602; 5. *et* addidi metri causa. — 274 *a.*

1378.

XI 2538 Clusium

hic L. Fonteia | Concordia, uxor | Steni Callicratis | Gaudenti, posita | iuxta filium Poly | cronium

casta, pudica, sapiens, uno contenta marito
. . . . fili, neptes et liberti fecerunt.

3. reponendum solitum *pudens* pro *sapiens*; clausula solita, cf. III, 2667; VI, 19838 all. — 274 *b.*

1379.

III 12987 Salonae

ad [vitam] vo[lui] Celerem te c[res] cere mater,
ad mortem ingemui te Celerem misera.

B 1074

1. init. incerta litterarum vestigia restituit Hirschfeld probante Buechelero; ludi in nomine puellae monuit B. — 343 *a.*

1380.

V 7666 Augusta Bagiennorum

Q. Vir(ius) Valens | Q. Virio [Q]uieto | filio pientissimo | et sibi . . . .

quod debuit filius patri pon[ere],
filio posuit pat[er].

negat Cagnat («sur les manuels», p. 56) esse versus; redire tamen ad tritum archetypum iambicum quivis videt. — 370 *a.*

1381.

VI 19697 Roma

Iphigenia suavis have!
vixit mensib(us) octo.

1. ante *suavis* inseruit Gruter *filiola;* 2. propter numerum exscriptum metri particulam puto. — 427 *a.*

1382.

VI 28337 Roma

Varinia | Successa vixit | annos XIIII m. VII | diebus XVI
pia rapta | matri et patri |

2. *rapta patri et matri* si transponas, numeri apparebunt. — 465 *a.*

1383.

VIII 204 el Garra

d m s
moniment(um) | (I)ul(i) Saturni | ni; vixit an | nis XXXVII |
fili, levis sit tibi terra!

4. propter insolitam verborum collocationem in metricis fort. ponendus. — 480 *a.*

1384.

IX 5167 Truentum

d m
Pub[l]ici Augusta | lis fili cuius pie | tatem et dulcitu [d]inem memores pa | [rent]es quamdiu | [vivent ad] supraem[um] | [tempus] . . . . . iulii |

sermo passim iambos imitari videtur. — 553 *a.*

1385.

XI 1362 Luna a. circ. 767 u. c.

Appuleio Sex. f. | Gal. | Sex. n. Sex. pron. |
Fabia Numantina | nato ultimo gentis | suae

2. clausula senarii; cf. I, 1051. — 604 *a.*

1386.

XII 874 Arelate

iacet sub hoc signino dulcissima Secundilla,
qu(a)e rapta parentibus reliquit dolorem;
ut tan dulcis erat tanquam aromata,
desiderando semper mellea, vita.
qu(a)e vixit annis III men. VI die(s) XVI.

color quidam metricus non potest negari.
3. luditur in signo defunctae Ἀρωμάτιον; *ut* noli in *et* mutare. — 618 *a*.

1387.

XII 1381 Vasio

d m

Aurelio Max | simo, q(ui) fatum | suum funxit, | civitatis Vas., |
quem pater et mater sepultur(a)e tradiderunt.

4. hexameter non bonus. — 619 *a*.

1388.

XII 1939 Vienna

. . . . i paucum per tempus filia,
cuius supprema
. . . . ti composui dolose
. . . . tius [B]ellator pater.

1. 4. clausulae iamborum; 3. *dolose* = dolenter, cf. *dolus* dolor, III, 1903; XI, 3054; XII, 2033. — 620 *a*.

1389.

XII 2175 *b* Vienna

. . . infantis a . . .
. . . abstulit atr[a dies et funere mersit acerbo]

B ad n. 813
2. Vergilianum passim obvium. — 620 *b*.

1390.

XII 2314 Gratianopolis

. . . . s noce i . . . i de simul i
. . . . is generare dolorem
. . . . vixit olimpiadas
. . . lin]quit suspiria tanta

B 1199
2. 3. lusit B. hoc modo:
qui tantum potuit nobis generare dolorem
namque duas non plus vixit olympiadas.
3. exitus pentametri passim occurrens; imitata est etiam Hrotsvitha in dramate cui nomen est Sapientiae. — 621 *a*.

1391.

XII 3559 Nemausus «litt. s. III»

perpetuae quieti | Domitio Tatiano imfa | nti dulcissimo, quem p | rima aetate florent | em mors dira subrip | uit, vixit ann. III m. VI d. XX | . . . . . pater et . . . . . . mater | filio carissimo | [p]osuerunt. |

2. 3. color poeticus. — 621 *b*.

1392.

XIV 3865 Tibur

d m

Urbano, qui vix. | ann. LXXIII men. V | Ursulus pater | mater Primilla | . . . . bene merenti, qui | erepta luce mor | tuus est

3. 4. *erepta luce mortuust* clausula senarii. — 633 *a*.

1393.

II 4283 Tarraco

orniieea . . u . . . iui . . . s er busi . . . negl . . .
nuau . . . . aiii . . . aubi perpetuo remane . . .

B 1096
lapis valde detritus est. dedit B. haec ex. gr.:
ornata est vivo sedes rebus bene gestis,
nunc tenet hanc domum ubi perp. remanet.
858 *a*.

1394.

III 11451 Carnuntum

litera nula doccet nomen causanque sepulcri:
scultu ines lapide bult[us: en ipse tibi].

B 923
1. = docet; 2. = sculptus inest lapidi vultus; *et acta notat* Buecheler; — ad sepulcrum revera pertinuisse non videtur; lusum poetae alicuius adgnovit Buech.

1395.

V 3635 Verona

v o
m t c
hei age, q[u]isque voles moriturus inempt[o]r, amice,
ac[c]ipe perpe[t]ua set m[odo lege] locum:
d[e]sulcanda prius mihi danti cerea prata,
ne post pa[e]niteat non tetulisse [pede]m.

B 983
titulum damnabat olim Maffei; genuinum putat esse Mommsen sed obscurum; de loci in fundo alieno vel in communi sepulcro emptione per tabulas ceratas facta recte cogitat Buecheler, quod et area nimis spatiosa videtur confirmari (in fr. p. LXX in agr. p. XLV); litterae singulares v.v. 1 et 2 hucusque non suppletae; de formula qua *vivus* et *obitus* vocabula contineantur dubitanter cogitat Buecheler, posse etiam nomina fuisse propria monet idem; v.v. 4. 6. supplevit idem (*pedem* in appar. *tuum* in tex.)

1396.

V 6742 Vercellae

in elogio christiano:
hoc positus tumulo — quiescit, superas rediturus ad auras,
gratus in officiis atque omni strenuus actu, fratrum dilectus amore.

B 703
dilectus amore redit Verg. Aen. I, 344. — 940 *d*.

1397.

VI 25985 Roma

P. Scantius P. l. | Olympus | fecit sibi, v. a. LXX | sine criminae | vitae, et Scantiae Agele conlibert(ae) | optimae de se bene meritae |

B ad n. 1104
2. *sine cr. vitae* exitus hexametri saepe obvius. — 876 *a*.

1398.

VI 29947 Roma

tu ne vellis aliena membra | inquitare iacentis,
dolies | conparabit sibi. quod si no | cueris, noceberis ab alio.

B ad n. 1145
frustula metri passim dinoscuntur. — 1250 *a*.

1399.

X 7972 Sardinia

elogium christianum saeculi ut videtur VII incipit a solita locutione *hic situs*.

1400.

XII 5732 Antipolis

viator, audi: si libet, intus veni:
tabula est aëna, quae te cuncta perdocet.

B 121
«la forme paraît se rapprocher de celle d'un linteau de porte, ou même de l'architrave d'un petit monument», Blanc ad t.; titulus etsi falsus non est considerandus, vix tamen recte solet inter sepulcrales collocari, cf. Friedlaenderi Darstell. II, ed. 6, p. 43.

ADNOTATIONIS AUCTARIUM.

---

1. de hac tituli sepulcralis forma egit nuper *I. Geffcken*, Leonidas v. Tarent, Jahrbb. f. cl. Phil. 23 Suppl. I p. 50. 53; 4 fin. cf. Mart. Sp. 24, 6; 5 fin. de gravitate tumuli v. Geffcken l. c. p. 51. — **2.** = B 1140; 2 fin. cf. Verg. Aen. X, 629; Mart. VIII, 38, 15; 8 fin. cft B. Verg. Aen. VII, 680; 12 fin. cf. Verg. Aen. VIII, 141; 13. cft B. ib. IX, 93. — Ceterum Vergiliana in titulis sepulcralibus saepissime occurrere demonstrarunt nuper Hosius et Weyman loco infra cit. — **4.** = B 1138; cf. etiam *Zimmermann*, der kulturgeschichtliche Werth d. röm. Inschr. Hamb. 1887 p. 8; de formis sepulcrorum eorumque appellationibus in titulis usitatis v. *Weisshäupl*, die Grabgedichte d. gr. Anth. (Abhh. d. arch.-ep. Sem. zu Wien, VII p. 51. sqq.). — **5.** 1 fin. exitus tritus, cf. n. 7. 10. all. et *C. Weyman*, Studien zu den Carmina latina epigraphica, Blätter für das Gymnasial-Schulwesen, München 1895, Bd. 31, Heft IX—X, p. 543. — **7.** = B 1139; cf. *Zimmermann* l. c. p. 8. — **8.** cognomen *Super(us)* v. CIL. VIII, 58; XI, 1108; *Supera* n. 109. — **10.** cf. *Zimmermann*, l. c. p. 8; 3 fin. locutiones synonymas attulit Geffcken, l. c. p. 125; 5 init. cf. n. 93, 19; 688, 6; 8. cf. n. 108, 10; Propert. V, 11, 81 sq.; *Pomialowskii* Studia Epigraphica p. 57. 147. — **12.** 3 init. cf. n. 143, 4; 4 fin. *sum tumulata manu* ego

olim, cf. n. 143, 6. — **13.** 3. cf. B 1252. — **14.** cf. Friedlaenderi Darstell. I[6] p. 520; Zimmermann l. c. p. 9; 14 fin. cf. *Weyman* l. c. p. 541; 19 init. *parca manus et* Zimmermann l. c. p. 35 not. 10, qui vertit ib. p. 9: «sparsam war sie in allem, verschwenderisch nur in der Liebe»; 19 fin. cf. n. 29. 30; 20 fin. cf. Horat. Od. IV, 15, 26; Verg. G. II, 454; Weyman l. c. p. 541; 25 fin. cf. n. 108, 16; 110, 5. — **16.** 1. cf. Zimmermann l. c.; 6. cf. *poteritur* n. 393, 13. — **17.** = B 1047. — **19.** 5. cf. n. 62; 191; 114, 3; Propert. V, 11, 36. 68. — **20.** 4. cf. Verg. Aen. IV, 550; Weyman l. c. p. 536. — **21.** 3. cf. Petron B[3] p. 117; Weyman p. 543; 5. cf. n. 81, 4. — **22.** 5 init. cf. Stat. Silv. V, 3, 254; Mart. VIII. 78, 4. — **23.** 2 fin. c. Weyman p. 543; 5 init. cf. *invida f. series*, n. 106, 4; *iniqua stella et genesis mala*, CJL. XII, 2039; gloss, Epinal.: «ge(ne)sis-fatum, decretum»; *Helmreich*, zu d. Glossen von Epinal, Archiv für lat. Lex. VII p. 274. — **24.** 3 fin. cf. Verg. Aen. II, 363; Georg. II, 100; III, 47; IV, 208; Mart. I, 108, 1, all. — **26.** = B 1267; 4 fin. *Sa[lona]* Buech.; 5. *aeternam habitare* id. — **27.** 2. cf. Prop. V, 11, 98; 3. cf. Ovid. Met. III, 637: vobis erit hospita tellus. — **29.** = B 1044; saeculo I p. C. vindicavit id.; 2 init. *membra hic posu]i* id.; 7. *hic me nunc posuit Percenni cura mariti* id. cf. n. 14, 19; 8. lusum attende in vocibus *vita* et *anima*. — **32.** = B 1141; «vix ante Traianum» B.; 2 fin. *a reliquis* descripsit nuper Sticotti; refert B. ad *tegitur*; 11 fin. cf. Verg. Aen. III, 139; 16 fin. cft B. Tibull. (Lygd.) III, 3, 36; 17 cft id. Verg. Ecl. VI, 48; Ovid. Met. III, 21; 18. cf. n. 410, 10; Stat. Silv. II, 1, 2; 21. cf. Pomialowskii Stud. Epigr. p. 54 sq. — **35.** 3 fin. cf. Stat. Silv. V, 5, 31; Weyman p. 541. — **36.** 3. cf. Verg. Ecl. V, 78. — **37.** 2 fin. cf. n. 19. — **40.** 8 fin. cf. Verg. Ecl. IX, 5; 10 fin. cf. id. Aen. VI, 69; IV, 457. — **41.** 3 fin. cf. Verg. Aen. IV, 16; 12 fin. cf. n. 151, 7; Ovid. Met. III, 176. — **42.** = B 998. — **45.** = B 1043. — **46.** 6. usurpatur et *coniugia -ae*, Archiv f. l. L. II p. 272; 7. *in se* cf. *Funck* ibid. VI, p. 258. — **47.** 2 init. cf. Mart. IV, 51, 5. — **48.** = B

1042. — **49.** 5 init. cf. Mart. VI, 62, 3. — **51.** 2 fin. cf. n. 92; CIL. XI, 2836. — **52.** 5. cf. ib. V, 6734: *casta*, *gravis*, *sapiens*, *clemens*, *moderata*, *quieta* in carmine christiano. — **53.** = B 1180. — **55.** 1 fin. cf. *Kübler* Arch. f. l. L. VIII, 188. — **56.** 1. cf. XI, 1460: optumae feminae. — **57.** cf. n. 82. —**58.** = B 991. — **60.** 12 init. cf. Verg. Aen. I, 609; V, 50. — **65.** = B 1037; 6. *neque domus fuerat*, n. 1142, 6; 7. *abartus* pro uno vocabulo habet B. — **67.** = B 1014; 3. 4. cf. n. 70, 6; 5. cf. Prop. V, 11, 98; *quae qualis* est τίς ποῖος B-o. — **68.** = B 1031; 2. nimis quaesita sunt haec B-i: *haec Amaryllis habet, haec tua*, *Phyllis*, *erunt*, *haec feret Andromache*; 3 init. eadem B-um dedisse nunc video. — **69.** = 1030; 2. cf. Stat. Silv. V, 1, 195 sq. — **70.** = B 1033; 2. cf. Verg. Aen. V, 787; 3. *Terpsichorae* pro casu vocandi habet B.; 4 fin. Verg. Aen. IV, 650 iussit conferri B.; cf. ib. VI, 231; 7 init. cft B. Ov. Amor. III, 1, 9. — **71.** = B 1034; 4. *funus* cum *imposui* iungit B.; *funus* tamen *facere* in eiusmodi titulis fere sollemne. — **72.** = B 1089; 2. cf. n. 102; 3 fin. cf. Mart. Sp. 16, 1. — **73.** optime vertit Friedlaender Darst. I[6] p. 519; 7. rogari defunctum, ut maerentem secum abducat, demonstrat Geffcken l. c. p. 54; 8—11 cf. Pomialowskii Stud. Epigr. p. 144 not. 85. — **74.** = B 1024; 3. CRATI esse in marmore scribit B-o Maximilianus Ihm; erravit tamen vir doctissimus: non C sed G est non satis quidem accurate insculpta, eiusdem tamen plane formae ut in *digna*, quod et lapide ipso et ectypo reportato examinatis adfirmare ausim. — **75.** = B 1023. — **76.** = B 1179. — **77.** = B 1028; 1. Agricolae matri idem fuisse nomen constat; 3 fin. cf. Verg. Aen. X, 607. — **78.** 7. *ia* cf. n. 540. — **79.** 3. 4. ad sent. cf. Prop. V, 11, 57 sqq. — **80.** = B 959. 2. *praecessit* cf. n. 84; 3. praedita = praefecta, B. — **81.** = B 1253. — **82.** cf. n. 57; 6. *vixit sine macula* locutio sollemnis: VI, 22436. 22657; VII, 793; IX, 3365; X, 8418; XI, 1751 all. — **83.** = B 1136; 5 fin. cf. n. 93, 24; cft B. Iuv. VII, 129. — **84.** 2 init. cf. n. 80 *a*; 87, 15. — **85.** = B 1133; 3 fin. dedit B. s. n. haec: *mihi cura ut humando*, *m. c. u.*

honeste, m. c. u. amanti; 4 fin. *ante peti* nunc etiam B.; 6 fin. *fata suprema obii, mors mihi grata fuit* B. s. n. — **87.** 12 init. de *dunc* particula egit Zimmermann Arch. f. l. L. V p. 561 sqq.; IX p. 591 sq.; *gaudia* in quinto versus heroici pede saepissime recurrere docuit Appel ib. I p. 134; cf. ib. IV p. 599; 14. ad sent. cf. Manil. Astr. IV, 16; 16. cf. n. 97, 5; CIL. VI, 25427, 24. — **88.** = B 1022; 3 fin. *aeterna pace colendae* vel *aeternae tempore factae* B.; 4 *coniugis ante sita* id. — **89.** cf. Friedlaenderi Darst. I[6] p. 520. — **90.** = B 1026. — **91.** 1—4. cf. Stat. Silv. V, 1, 66 sq. 127 sq.; 4 cf. Verg. Aen. XII, 142; Weyman l. c. p. 543. — **92.** = B 1295; 5. *distinet* Burmann, sed cf. n. 51; distulit = reservavit, B.; 6—7. cf. Prop. V, 11, 91 sqq. — **93.** = B 995. 3 init. cf. IX, 1837; 10. cft B. Verg. Aen. X, 419; 17 fin. Weyman l. c. 530; 19 fin. cf. n. 10, 5; 21 — 22. cf. Prop. V, 11, 1; 23 — 24. cf. ib. V, 11, 3—6; 24 fin. cf. n. 83, 5; 26 — 27. cft B. Prop. V, 11, 95; ad sent. cf. etiam CIL. VI p. 551 n. 2086 (a. 213 p. C.): de nostris annis augeat tibi Iupiter annos. — **95.** 2 fin. Weyman p. 536; 3 fin. Weyman l. c.; 7. ad sent. cf. Geffcken l. c. p. 51; 8. ad sent. cf. n. 12, 3; 143, 6; 9 fin. Weyman l. c. — **96.** 5. cf. n. 19. — **97.** 6. cf. *beneolens*, *beneolentia* (Paucker) Arch. f. l. L. I p. 73. — **98.** = B 1038; 6 fin. *cicadae* iungit cum *tumulo* B.; de cicadis prope sepulcra canentibus cf. Geffcken l. c. p. 86; 7. cf. Prop. V, 11, 36; Zimmermann p. 8 et not. 7. — *Iuniae Plote* nomen defunctae fuisse putat B. — **100.** egit de titulo Friedlaender Darst. I[6] p. 517. — **101.** 4. cf. Stat. Silv. V, 1, 169; 10 fin. Weyman p. 541. — **102.** = B 1090; 4 init. *quos flent* vel *quem dolet* B. metri causa. — *qui* de mulieribus passim usurpari constat, cf. indd. gramm. Corporis. — **105.** = B 1085. — **106.** = B 1215. 1 init. *digna viro* B., *orba v.* Burmann; 1 fin. *aevo* B. ut volgo; 4 init. *in cognatorum s. maneant monimenta* B.; potest etiam *invida f. s.*, cf. B 1206 = III, 6384; cf. etiam n. 23, 5; 5 fin. *tristissima reddent* B.; 6. *servabit* Schrader, otiose; 7 init. *ditalis* = feralis, B.; 7 fin. cf. Verg. Aen. I, 74. — **107.** 1 fin. cf.

Tolkiehn, de nominibus homericis ap. Romanos, Jahrbb. f. cl. Phil. 23 Suppl. p. 279; errat itaque hoc nomen solummodo VI, 14904 inveniri adfirmans.—**108.** = B 1184; 3 init. *tu quicumque morae* B. in Anth. s. n.; 4. 5. *parvolus hic atris* et *reddat ager lacrimas* B. ibid.; 8 fin. cf. Verg. Aen. V, 724; VI, 608. 661; 10. ad sent. cf. n. 10, 8; *in somnis repeto* B. ibid.; 16 fin. cf. n. 110, 5; 18 fin. cf. n. 1; v.v. 3—9 apud Bonadam etiam leguntur suppleti hoc modo: *si fatum nostrae, coniugis et matris, scripserit ut discas, quam miser heu liqui, ille mihi fuerat Fl. N., quae insidet nunc cura mihi, atque aderit iam nulla quies* (II p. 404 n. LVI). —**110.** 5 fin. cf. n. 108, 16.—**111.** 1 fin. cf. XII, 5862. — **112.** = B 1086; ad sent. cf. Stat. Silv. V, 3 47 sqq.; 1 fin. *requiret* B.; 5 fin. *mihi sit mansura maritus* vel *misereri iam velit Orcus* B. s. n.; 7. *Fortuna mihi* B.; 8. *quantum in te pietas coguit* B.; 9 fin. *fecissem nunc monimentum* B.; 10. *uti potui* B. — **113.** B ad n. 404. — **114.** = B 968; 3 fin. cf. n. 19, 5; 4. *femina facta* = nupta, B. — **115.** = B 1027; 2. *foribus* = foris, foraminibus, B. — **117.** = B 1040; 2 init. cf. B 967; 6 init. archet.: *hoc ego te coniunx*, B. — **118.** 6 fin. cf. Verg. Aen. VI, 850. — **123.** 7 fin. cf. Stat. Silv. V, 1, 49.—**126.** = B 1041; 2 fin. cf. Verg. Georg. IV, 255. 472; Weyman l. c. p. 554 ind.; 6. *flumina* Leo nulla legitima causa: caecum factum flendo esse maritum significatur. — **129.** = B 1029; 4 fin. *parvom tibi c.*, B.; 8 fin. cf. Verg. Aen. XI, 819. — **131.** = B 1142; 7 init. *ne mirum sit* Schraeder; *neu (nec) tibi s. m. quod c. d. a.* B.; 10. *una* Nom. est etiam B-o; 11 fin. maritum intellegit B.; cf. Verg. Aen. V, 856; X, 418; 24. *vitaei* e vetustiore carmine esse sumptum putat B.; 25. *est*, *ea* B. — **133.** = B1293. — **135.** = B 965. 11. *cunctis*, *nec* B.; 13 fin. *aetas* reponit B.; 14 fin. *dedere diem* B. — **136.** = B368; cf. B 250, 9; 640, 9; 678, 6; 3 init. *cui* in *cuius* mutari nihil necesse. **138.** 2 fin. cf. n. 24. — **139.** = B 1134; 1 fin. *coniux et amorem* B., *curamq. perennem* Leo; 3 fin. *relicta viri* Leo; 4. *fletus simul eximere aevo* B.; 5. *nomen in hoc tumulo* B.; 6 fin. *frui nos* B. — **140.** = B 461;

3 fin. cf. Verg. G. IV, 208; 4. *et heu tenero* Burmann; *casu solata* B., qui et *spoliata* olim proposuerat; 7. *tu quisquis legis haec mortalem te esse memento* Burmann. — **141.** 1 fin. cf. V, 1710; VI, 1779; Weyman p. 536. — **142.** = B 108; 1 fin. *perges* esse in lapide satis constat; 2 init. *etiam* lapis probante B-o; 5. *ornatrix* vel *ornatu* mavolt B.; 6. *errabit* B. ex apographo Rossii; 10 fin. 11 fin. *respice*, *oro* B. — **143.** 4 init. cf. n. 12; 6. forma volgaris *sepelita* metri particulam meliorem constitueret. — **144.** = B 1292. — **145.** 8—11. cf. Pomialowskii Stud. Ep. p. 57. — **147.** = B 1296. 6. restitutio B-i haec est: *condidit et c. m. coniux ossa sepulcro.* — **151.** 7 fin. cf. n. 154, 6. — **153.** 3. 4. cf. Stat. Silv. III, 3, 129 sq. — **154.** 6 fin. cf. n. 151, 7. — **156.** 2 fin. Weyman p. 534. — **157.** 3 init. cf. Ovid. Met. VII, 689. — **159.** 2 init. potest *ex thalamis.* — **164.** 2. de *parsimonii* voce vide Küblerum Arch. f. l. L. VIII, p. 168. — **165.** 4. de formis *decretus decretum* cf. *Korsch*, Arch. f. l. L. II p. 120; 6. *forma certior*, cf. *Kübler* ib. VIII, p. 178. — **166.** 3 fin. cf. Weyman p. 540; 4 init. cf. Verg. Aen. VI, 848; 6 init. cf. Verg. Aen. X, 859; 6 fin. cf. Ovid. Met. III, 283; Stat. Silv. III, 2, 81; Weyman p. 540. — **168.** = B 1286; 4. *sic fiant omnia* B.; 5. *es*, *molliter ossa cubent* B. — **171.** 2. 3. de cumulatione epithetorum huiusmodi in tit. Afr. cf. *Kübler* Arch. f. l. L. VIII p. 182. **173.** = B 1289; 4 fin. *Hardalio* est Vocat. vel Nom. B-o; 6 fin. cft B. Horat. Od. III, 9, 4. 8. — **174.** 4 fin. cf. IX, 503. — **175.** 10. ad sent. cf. n. 428; XII, 2611; Pomialowskii Stud. Epigr. p. 47; 11. *extorqueretur quam redderetur* de hac constr. cf. *Kübler* Arch. VIII p. 178 + not. 13. 14. titulum refert ad Hadriani aetatem Pomialowsky rectissime. — **181.** = B 1291. — **182.** 5 fin. Weyman p. 538. — **184.** 5 init. exempla huiusmodi congessit ex titulis Africanis Kübler, Arch. VIII p. 173. — **186.** 2 fin. cf. Verg. Aen. IX, 85; 3. cf. n. 880 p. 371, VIII, 648, 2 fin.; 3. cf. B 761, 1. — **190.** *d*, 6. cf. n. 166. — **191.** 2. *univira* de nominibus compositis in tit. Afr. egit Kübler Arch. VIII p. 170. 200; ad sent. cf. Friedlaenderi Darst. I[6] p. 517 not. 3; Zimmermann l. c.

p. 8; 4. de graduum usu in tit. Afr. v. *Kübler* l. c. p. 178. — **192.** = B 1288; 3. *coniungat* reflexive intellegit Kübler l. c. p. 174. — **195.** = B 1287; 2. de parataxi v. *Kübler* l. c. p. 177; 2. 3. ad sent. cf. Prop. V, 11, 87. — **197.** = B 1283; 2. *dicta fuit* B.; 3. *mater Flavia* B.; 4. *prosata* cf. *Kübler* l. c. p. 199. — **200.** 1. exitus idem V, 6729; 2 fin. cf. Verg. Aen. II, 551; 3 fin. cf. Verg. Aen. V, 617. 769; VI, 437. 892; G. II, 343; Weyman p. 543; 8 fin. Weyman p. 544.—Acrostichon fuisse carmen propter v. 1 veri simile. — **207.** 5. *sepultus -ūs* formam tuetur Kübler Arch. VIII p. 171. — **211.** 2. cf. B 771, 1. — **212.** = B 1284. — **214.** est VIII, 12792 *b*, B 1187; temporibus Traiani vel paulo inferioribus vindicat B. — **219.** = B 966. — **221.** = B 1285. — **222.** 4. 5. cf. Prop. V, 11, 91 sq. — **227.** = B 960; 2. *nostri* cft B. sylloges suae n. 252 et VIII, 18629; 5. Lygd. (Tib.) III, 31 cft id.; 7 fin. cft id. Culicis v. 38; Ovid. Met. V, 227; cf. etiam n. 827, 4. — **234.** = 1183; 8 fin. *orbita multa* B.; 9. *tertius ossa* id.; cenotaphium fuisse suspicatur idem. — **235.** = B 1265; 6. pentametrum fecit B., qui iungit *perpetua rate.* — **240.** 2. de *dunc* v. ad. n. 87. — **246.** = B 1131. — **253.** 1 fin. Weyman p. 537. — **258.** = B 1281. — **261.** 2. cf. Weyman p. 536; in adnot. corrige *Damasiana.* — **266.** = B 1189; 2. *lîberte* B.; 12. populum intellegit id. — **268.** 1 fin. de huiusmodi clausulis cf. Weyman p. 536. — **271.** = B 1181; 4. cft B. V Suppl. It. 1283; 7. cf. n. 272; inter 7 et 8 inserit Bonada metri gratia *coniugii memor umbra mei dum testor amores*, II p. 376, VIII. — **272.** = B 1273; 9 fin. Verg. Aen. X, 468 cft Burmann. — **273.** = B 1130. — **280**. 2 init. cf. n. 87. — **281.** B = 1137; 5. *culta Modesta* ὀξυμώρως, B.; 6 *sane noxia non fert,* id.; 7. *vitae custodem constituit tumulo,* id.; *redde (iunge) tuo tumulo* id. ex Hirschfeldii delineatione. — **283.** = B 1192; 2. *rapuit caro, r. misero* Burmann; 5. *testatur* passive accipit B.; 6. vitium metri emendarunt: *munus amans refero,* Burmann, *defero munus amans* vel *munus amore datur,* B. — **287.** 5. cf. Verg. Aen. II, 3. —

290. 6 fin. cf. Verg. Aen. IX, 179; XII, 639. — **294.** = B 1032; 4 fin. clausula sollemnis, cf. Verg. Aen. I, 15; III, 716; V, 616; X, 201. 691; G. III, 244; IV, 184. 212 all.; Weyman p. 550. — **295.** = B ad n. 178. — **296.** 5 fin. lux alma recessit, Verg. Aen. III, 311. — **297.** = B 1025. — **300.** 7 fin. Weyman p. 541; 8 fin. cf. Verg. Aen. X, 118. — **304.** 2 fin. de *Cossutia* cogitabat Bonada, II p. 306 ad tit.; de hypocoristico Friedlaender Darst. I[6] p. 521. — **306.** cf. Zimmermann l. c. p. 12. — **310.** 4. potest et ita suppleri: *fit puto flebilius* vel *nil p. fl.*, cf. VI, 10493, 4. — **311.** 1 fin. Weyman p. 538. — **312.** 6 init. *Prhygia* retinet B. — **319.** cf. Zimmermann l. c. p. 30. — **320.** 4 fin. cf. n. 456, 11; Weyman p. 553. — **321.** 1. cf. Pomialowskii Stud. Epigr. p. 141; Zimmermann p. 29. — **326.** Zimmermann p. 11. — **336.** 1 fin. Weyman p. 543. — **339.** 1. *fūit* esse volgarem formam demonstravit Gröber, Arch. f. l. L. II, p. 101. — **343.** 3 fin. Weyman p. 540. — **353.** ad sent. cf. *Geffcken* l. c. p. 54. — **376.** 1 fin. Weyman p. 531. — **382.** 5. cf. Mart. VI, 58, 3. — **389.** 16 sq. ad sent. cf. Geffcken l. c. p. 55. — **393.** 4 sq. cf. n. 728, 2. 3; 11. cf. ad n. 400; de nominativo absoluto v. *Hartel*, Arch. f. l. L. III, p. 41. — **395.** *erodita omnes artes*; cf. n. 458. 804; 13 sq. cf. *Tolkiehn* (l. c. ad n. 107) p. 272 et Murat. ad tit. — **400.** de locutione *sine fine* cf. *Woelfflin* Arch. f. l. L. I p. 364 sq. — **403.** 7 fin. 9 fin. Weyman p. 538; 13. cf. Mart. IV, 40, 10. — **405.** 4 fin. *factum* = *mors*; cf. X, 5153, et *Hartel* Arch. f. l. L. III p. 21. — **412.** 10. cf. Ovid. Met. VII, 167: quid enim non carmina possunt. — **428.** de titulo cf. Pomialowskii Stud. Ep. p. 46 sq.; 3. *surgens*, usitatius *ascendens*, Hartel, Arch. f. l. L. III p. 13. — **430.** 2. *matrem* formam pro *matre* (nominat. = *madre*) accipit *Woelfflin* Arch. II p. 324 vix recte. — **442.** 3 init. cf. ad n. 428 et infra n. 466, 5 (*Hartel* Arch. III, p. 14). — **456.** = B 1223; 6 init. cf. n. 560; 10. cf. Mart. VI, 58, 3. — **481.** 5. de forma *iugiter* in titt. Afrr. egit *Kübler* Arch. VIII, p. 195. — **492.** 2. de accusativo absoluto v. *Sittl*, Arch. II

p. 565; *Kübler* ib. VIII, p. 176. — **493.** 3. *dolere alicui*: de hac locutione v. *Hartel* Arch. III p. 19; *Kübler* ib. VIII p. 175; cf. VIII, 7271. — **497.** 5 fin. cf. B 787, 8. — **498.** 4—7. cf. Verg. Ecl. VII, 35 sq. — **503.** 2. *Martis gaudens* iungit *Kübler* Arch. VIII p. 174, minus recte. — **506.** 1. *duxit* = adduxit, Kübler ib. p. 177. — **507.** 3 fin. non est *dignandi* verbum, ut mavolt Kübler l. c. p. 174; cf. nn. 714. 715. — **511.** 1. *pubes* est genetivus Küblero Arch. VIII p. 172; 8. *frunitus annos*, cf. VIII, 7156 (n. 1138). — **514.** 8. disputavit de hoc versu etiam Kübler Arch. VIII p. 177. — **521.** scazon evasit casu fortasse: voluit poeta senarium. — **534.** cf. X, 1152; Mart. XI, 13. — **540.** 4. *ia* cf. n. 78. — **548.** 10. cf. VI, 11743. — **551.** 10 fin. Weyman p. 545. — **553.** 9 init. *nepos* pro *neptis* usurpari in Africa observavit Kübler Arch. VIII p. 173. — **589.** 3. confundi *factum* et *fatum* putat Hartel, Arch. III, p. 21; cf. *Huemer* ib. p. 548. — **590.** 5 fin. Weyman p. 535. — **592.** 4 fin. Weyman p. 535. — **598.** 3 sq. cf. X, 4041. — **599.** 10 fin. 12 fin. Weyman pp. 537. 538. — **601.** 1 fin. cf. II, 1117; V, 1360. — **606.** 3 fin. Weyman p. 537. — **611.** 5 fin. 6 fin. Weyman p. 539. — **642.** 7 fin. 10 fin. Weyman p. 537. — **656.** 8 fin. *aevo tempore* ἀσυνδέτως; de dativo cf. n. 236, 2; B 1215. 1217. — **663.** 10 init. de *quare* = car v. Arch. V 127. — **667.** 4 fin. Weyman p. 543. — **672.** 4 fin. Weyman p. 545. — **695.** 2 fin. 8 fin. Weyman pp. 536. 537. — **708.** est B 1221. — **711.** *a.* 6 fin. de genere mutato in titt. Afrr. v. *Kübler*, Arch. VIII p. 173. — **712.** 4. *fruitus*, de participii forma id. ibid. — **714.** 1. *săcrum*, cf. *Woelfflin* ib. p. 420; 2—3. *hoc tibi digno* iungit Kübler ib. p. 174 sq. intellegitque de *dignandi* verbo minus vere, cf. n. n. 507, 3; 842, 3; *dignari* occurrit n. 830, 3; 5 fin. Kübler ib. p. 180.—In adnotatione legendum VIII, 9192 pro 9142, ut et inferius in tit. 715. — **728.** 2. cf. n. 393, 4. 5; 6. cf. n. n. 737. 1109. — **739.** *quoi doluit*, cf. n. 865; *cui dolet pro Africano* in Pompeianis. — **759.** est B 1075. — **784.** 7 fin. Weyman p. 537. — **793.** est

B 1126. — **814.** 4. *vitae* dativus potius, quam genet. — **820.** 3. sententia haec videtur esse contorta sane: non plorat parva aetas defunctorum natos sibi aut matri ipsorum; 5. de construct. cf. Kübler, Arch. VIII p. 177. — **823.** 3. post *huius* supplendum *titulum*, cf. n. 828, 4 sq. — **827.** 4 init. cf. n. 1217, 2; 4 fin. cf. n. 227, 7. — **833.** 1 fin. cf. *Otto*, Arch. V p. 384. — **852.** 1. confundi interdum *cum* et *dum* in volgaribus ostendit Thielmann Arch. VIII p. 559; potest itaque aliquatenus retineri *dum haberet*, quod idem sane valet atque solitum *dum vita manebat*. — **874.** 3. de locutione *d. aeternalis* egit Kübler Arch. VIII p. 169. — **878.** 1 fin. Weyman p. 530; 16 fin. id. p. 532; 84. *sistriger* Kübler Arch. VIII p. 170. 199; 90. id. ibid. — **879.** 1. *quantis* = *quot*, Kübler l. c. p. 180; 1 fin. Weyman p. 539. — **880.** VIII, 648, 2 fin. cf. n. 186 sq. — **882.** 2 fin. Thielmann, Arch. VIII p. 513; 6. *circare*, Arch. III p. 559; VIII, 186; 8. *perduxi*, Kübler ib. VIII p. 197. — **886.** 4. cf. n. 922. — **893.** 1. cf. n. 1006. — **901.** est B 140. — **919.** 2. fin. Weyman p. 544. — **925.** 3 fin. ib. p. 540. — **926.** 2 fin. de nominibus Homericis v. *Tolkiehn* l. c. p. 257. — **946.** 1. melius quadraret *Stabilis*; 2 fin. Weyman p. 535. — **948.** 2 fin. id. ibid. — **961.** 1. *fuveit*, Arch. II, 101; III, 235. — **967.** 5 fin. cogitabam olim de *choreis*, cf. Ovid. Met. VIII, 582 (eadem versus sede); dicuntur *molles*: Martial. I, 104, 9; sane melius quadrarent invicem cantus et choreae. — **970.** 1. de umbrosa domo Erebi Geffcken l. c. p. 54. — **985.** 1. potest *parvi triste*; minime obstat sententia v. 6. — **1001.** 1 fin. 2 fin. Weyman p. 541. — **1006.** 1. cf. n. 893, 1. — **1012.** 2 fin. cf. n. 768, 4. — **1021.** v. Arch. II p. 121. — **1036.** Weyman p. 534, qui laudat *Le Blant* (I. G. C.) 206, 3 rectissime. — **1041.** adde III, 1537 (sylloges huius n. 15). — **1045.** 1. cf. Weyman p. 544. — **1053.** Est B 1112. — **1079.** tractavit iterum Krašeninnikow in Anticritica p. 81, qui ad v. 5 fin. cft Ovid. Met. VIII, 703 annis aevoq. soluti; equidem puto duorum tantum versuum elogiolum recte breve posse dici, cf. Ov. Met. XIV, 442: condita

marmoreo tumulo *breve carmen* habebat: *hic me Caietam notae pietatis alumnus | ereptam Argolico quo debuit igne cremavit.* — **1081.** 6 fin. Weyman p. 537. — **1091.** 5 init. Weyman p. 534. — **1108.** 2. ad sent. cf. *Weisshäupl*, die Grabg. d. gr. Anth. p. 40 sq. — **1122.** 1. de hac mortuorum aetate v. Geffcken l. c. p. 54. — **1138.** 1 init. de constr. v. Kübler Arch. VIII, p. 175. — **1142.** 3 init. v. ib. p. 188; 14 fin. Kübler ib. p. 191; 15. de duodecimali numerandi ratione egit Woelfflin Arch. IX p. 527, sqq. — **1150.** 16 fin. ad sent. cf. Geffcken l. c. p. 49. — **1160.** A 4. Weyman p. 539; B 3 fin. 4 fin. Weyman pp. 539 sq. — **1172.** 2 fin. id. p. 538. — **1180.** 6 id. p. 537. — **1188.** 1. fort. *Felicla.* — **1198.** ad sent. v. Geffcken l. c. p. 52. — **1230.** Est B 838. — **1233.** 4. ad sent. Geffcken l. c. p. 52. — **1284.** ad sent. id. ib. p. 55. — **1287.** *L. Havet*, Rev. de phil. 1896, XX, 2 p. 101 sq. cft tit. VIII, 2885 (n. 711), emendatque nostrum vel potius eius archet. hoc modo: *non fueras, non es, nescis, non pertinet ad te.* — **1305.** minus placet *fuimus*; *m. r. l.* — **1395.** 1. 1. fort. v(ivus) o(bito) m(ortis) t(itulum) c(urato).

ADNOTATIONIS AUCTARIUM ALTERUM.

Auctarii prioris plagulis vixdum impressis accepi a Francisco Buechelero sylloges eius volumen alterum prelo madens, qua viri insigni erga me comitate factum est, ut quae necessaria essent hoc loco insererentur.

1. = B 1451. — **6.** cf. B 1452. — **8.** = B 1851; futura fiunt fato, nunc vivo libenter, | et quotiens poto, totiens propino mihi ipse, B. — **16.** = B 1311; non esse s. III antiquius monet B. — **18.** = B. 1465. — **28.** = B 1558; v. 6 *in aevum* reposuit B. ex apographo Domaszewskii. — **31.** = B 1588; v. 4 *viatoribus (edico)* B. — **35.** = B 489; ad v. 6: formam *superstem* restituebat iam Casaubonus ad tit. Aureoli, Baehr. frgmm. p. 382. — **39.** = B 1728; flebilis hoc multis vir conditus est monumento, | Top. i. B....... | vite sit multum, plus est in morte salutis | B. — **54.** = B 1578. — **79.** = B 1343; congruit sententia supplementi nostri cum Buechelerianis: Traiani quaerent nunc atria me dominusque | cum t. R. fl. et ipse dolens; *atria m* [*eatque sepultum*] mihi imprimenda erant. — **86.** = B 1298; *mihi mortua vivet* B. — **87.** = B 1567; cf. eiusdem «corrigenda» s. n. — **97.** = B 1559; carmen s. III vel IV-ti initio vindicat B.; v. 3 *maritost* emend. idem verisimillime; 6. *casia*

es id.; 12. lusum in voce *maritae* notavit id. — **103.** = B 1650; v. 3 infaustam e versu nostro cognoscite taedam, B.; 4. sexaginta mihi vita est producta per annos, id. — **104.** = B 1301; v. 1 et 7 clausulae sunt Vergilianae, G. IV, 534 et Aen. II, 595. — **110.** = B 1646; lusit et B. quaedam eleganter ut solet. — **118.** = B 1300; v. 3 *Maera et* B., qui mulieri sideris alicuius nomen esse inditum putat. — **120.** = B 1638. — **128.** = B 1299; v. 6 sed tibi qui ossa mea hic sita laedes invidus opto, B. — **137.** = B ad n. 1851. — **138.** = B 451. — **143.** = B 1586; v. 4 *indulgere* retinet B. — **145.** = B 1508; v. 1 *toris habetur* nunc praefert B., qui dedit etiam *fides potest vocari.* — **148.** = B 1338; v. 6 *foedere laudis erat*, 7. *commissa Quiritum* B. — **155.** = B 1653. — **157.** = B 1644; v. 1 *velit exaudire nefandum | aut c. t. l. referam quas funere nostrae* B. ex. gr. — **159.** = B 1651. — **162.** = B 1790; lusit B. haec: quodque abstulisti multa lucra non erit | discrimen: amplum est hoc satis quod perdidi. — **162,** n. 18. = B 1693; v. 3 eadem et B. supplevit. — **165.** = B 1329; v. 6 *facundi* retinet etiam B. — **170.** = B 1614; v. 1 *Tityro generata* B. — **175.** = B 1604; v. 10 fin. *multa* Renierii tuetur B. — **179.** = B 1608: qualis fuit, Aconia, muneris ut m. f. e. br. — **188.** = B 1831. — **201.** = B 1455. — **207.** = B 1334; carmen elegiacum effecit B. Schmidtianis paulum inmutatis. — **208.** = B 1683. — **216.** = B 1606. — **217.** = B 1678. — **220.** = B 1554. — **228.** Munatia Prisca uxor redit C. IX, 1702 (n. 226). — **229.** = B 1487; v. 3 *a coniuge nobis*, 4. *ac lacrimans* B. — **230.** = B 83; v. 3 *offeci nulli* Schoell. — **231.** = B 1523. — **236.** = B 1502. — **240.** = B 1305; v. 3 *sequens probitate maritum* B. — **241.** = B 1496; *unde quieti: nunc* B. — **247.** = B 1440. — **250.** = B 1325. — **251.** = B 1390. — **255.** = B 1307. — **267.** = B 1551. — **289.** = B 1428. — **298.** = B 1758. — **299.** = B 1452. — **302.** cf. B ad n. 1455 sq. — **304.** = B 1316; 5. *tegeor* B. — **313.** = B 1629; dactylicis adnumerat nunc B. — **314.** cf. VI,

22994 (B 1486). — **316.** = B 1485; v. 4 fin. *mores*, *cursus* mavolt B. — **335.** = B 1659. — **344.** = B 1547. — **346.** = B 1704. — **348.** = B 1471; v. 3 *tituli carmine sita vides* B. — **350.** = B 1620. — **355.** = B 1592; v. 1 *versus huc* minus probabile, etsi usurpatur *hoc* = *huc*, XI, 4010; 2. *castissime amanti*, 3. *superi o crudelis r. matri bonaeq.*, 4. *ita ut optarimus*, 5. *c. n. l. misero ad plenum*, 7. *manes et vinciet ossa coronis*, B. — **360.** = B ad n. 1485. — **366.** = B ad n. 1602. — **373.** = B 1513; v. 3 *turba* cum *parentes* iungit B. multitudinem significari opinatus. — **375.** = B 1348. — **391.** = B 1557; v. v. 8 et 9 pro iambelegis habet B. dubitanter. — **393.** = B 1388; v. 4 *florale* reponit B.; 14. de mensibus XIII cogitabat de Rossi, de diebus XXX B., quaesite uterque. — **402.** = B 1535; v. 9 fin. *parvolum superae Pium* B. — **409.** = B 1568. — **424.** = B 1571. — **435.** = B 1544; v. 10 *monumenti hospes memor*, 11 *fac perpetuo cogites* B. — **441.** = B 1478. — **444.** = B 1486. — **449.** = B 1576. **455.** = B 1549; v. v. 22. 23 transponit Hense. — **458.** = B 1570. — **462.** = B 1816; de v. 3 fin. eadem B-o placuisse video, qui supplevit *animisque*. — **466.** = B 1540; cf. etiam B 1539. 1541. 1542; v. 8. VLPIA legi in lapide monuit M. Ihm, non VITIA. — **473.** = B 1639; *amissum m. cr. volnere natum* | *pl. ass. queritur...* | *occ. ac s. sic mater corruit ictu* | *n. k. f. titulum miseranda sepulcri*, B. — **490.** = B 1501. — **494.** = B 1601. — **495.** = B 1605; heroicum metrum et B-o placuit. — **497.** = B 1677; v. 2 *sacra m. l.* — **499.** = B 1602; est a. p. C. 337. — **501.** = B 1610. — **502.** = B 1611. — **506.** = B 1830; emendavit B. adiuncto VIII, 9159 (n. 1002) ex emendatiore exemplo: *laetitiam sumimus eodem matrisquae s.* | *iter ag. s. v. c. l. i.* | *si a c. ex. i. n. pr.*, ut fieret acrostichon *vitalis*. — **512.** = B 1603; v. 1 *paulum pede* B.; 2 *religere* nostrum et B-o placuit: *relegendi* verbum occurrit syll. h. n. 124. 761; C. V, 6295 all. — **514.** = B 1515; v. 4 *tumulum* pro parenthesi habet B.; 10 locus vexatissimus; INIVM Schmidtii ectypon;

in eum B. dubitans. — **515.** = B 1577. — **517.** = B ad n. 1607. — **519.** = 1607; v. 5. *memoriam ultra* vel *m. eterna* B. — **520.** = B 1572. — **527.** = B 1591; in hexametros redegit B. — **535.** = B 1479; similia congessit B. ad tit. — **536.** = B 1481. — **538.** = B ad n. 1479. — **540.** = B 1313. — **541.** = B ad n. 1479. — **546.** = B 1483. — **548.** = B 409; corr. p. 855; v. 9 *pater ac mater*, 10 *actumst* vel *factumst* lapidis exempla. — **555.** = B 1514. — **559.** = B 1546; v. 5 de voce *pellici* idem et B-o placuit. — **563.** = B 1643; supplet B. hoc modo: *i. p. lacrimans sc. p. monumentum* | *q. m. in p. interiit calida*, ut fiat distichon. — **565.** = B ad n. 1483. — **567.** = B 1484. — **574.** = B 1482. — **579.** = B 1826; v. 1 *annos* recepit B. — **584.** = B ad n. 1479. — **588.** = B 1480. — **591.** = B 1631; v. 18 eadem fere B. proposuit. — **595.** = B 1721; in hexametros redegit B. — **597.** = 1760; distichon effecit B. — **601.** = B 1376; v. 14 *ter denis* recepit B.; erit itaque *tredecim.* — **604.** = B 1550; v. 22 *decuere* reponit B.; 32. *vivit, fas sit sic* B. — **610.** = B ad n. 1489. — **615.** = B 1633. — **621.** = B 1503. — **636.** = B 979; post v. 6 ex incertis litterarum umbris extricavit B. haec: *sic rapit hoc clades corpus acerba nimis;* 7 *quoi pietas cr. h. tr. p. t. munus,* B. — **639.** = B 1320. — **644.** = B 1020; v. 1. 2 in hexametrum redegit B.: *hoc titulum ornavit frater Rufus sociale.* — **653.** = B 1702; supplevit B. ex. gr. — **654.** = B 1538. — **655.** = B 1768. — **657.** = B 1656. — **661.** = B ad n. 178. — **662.** = B 1386; *hoc merita ads. fr. F. monumento* B. — **671.** = B 1534 *a.* — **680.** = B 1438; v. 3 *huic placidam requiem tr.*, 4. *insontique animae sit*, 5. *multa tulit nimis adv.*, 6. *infelix misero est*, 7. *quadraginta annos p. tr. in aevo,* B. — **684.** = B 1474. — **689.** = B 1462. — **692.** = B 1581; 12 fin. *male* retinet B. — **694.** = B 1584. — **698.** = B 564, corr. p. 856. — **699.** = B 1537; 2—5. 9—12 in unum coegit B., 7. 8 eliminatis. — **705.** = B 1671. — **711*a*.** = B ad n. 133. — **718.** = B 1636; v. 13 *flore* B. —

720. = B 1634. — **722.** = B 1303. — **726.** = B 1466; *pater* dedit et B. — **727.** = B 1447. — **735.** = B 1461. — **736.** = B 1673. — **737.** = B 1632; supplevit B. ex. gr. — **738.** = B 1565. — **741.** = B 1460. — **749.** = B 1695. — **766.** = B 1534 *b*. — **767.** = B 1310. — **770.** = B 1011, corr. p. 857; v. 8 *fert* esse in lapide monet Bormann. — **781.** = B 1475; v. 5. *attingat* B. — **795.** = 1509. — **797.** = B 1793. — **799.** = B 1641. — **821.** = B 1713. — **824.** = B 1564. — **826.** = B 1297; v. 6 *parentis* B. contra metrum, quod ubique bonum est. — **827.** = B 488, corr. p. 856; v. 5 *consitus* nunc retinct B. — **851.** = B 1618; v. 5. 6 *sublenior*, *nec cessit a te quo frater delate cum deo vivis* B. — **854.** = B 1757. — **861.** = B 1309. — **863.** = B 1347 *a*. — **865.** cf. B 1585. — **868.** = B 1583. — **869.** = B 1555; *a*, 1: *Rustica* B. — **877.** = B 1488. — **878.** = B. 1552; v. 47 *labores* B. — **891.** = B 1333. — **909.** = B 1759. — **913.** = B 413, corr. p. 855; v. 1 *primordia versiculorum* Froehner; itaque v. 6 supplendum: *nunc fessus t.* — **917.** = B 981; inter disticha retulit B. — **921.** = B 1312. — **923.** = B 1511. — **930.** = B 1729; *mater sperantia n*... B. ex apographo Sticottii. — **934.** = B ad n. 1851. — **936.** = B 1350. — **939.** = B 1449. — **942.** = B 6; *viro (m notom)* v. 2 supplet E. Baehrens, Frgm. P. l. praef. p. 17, geminum Atili Calatini elogium male interpretatus. — **945.** = B ad n. 1851. — **947.** = B 1715. — **951.** = B ad n. 1786. — **952.** = B 1342. — **959.** = B 1304; *virginis hic cineres sunt pr. aet. s.* | *praestantis natis o. in. sp.* | *et dolor insedit cunctis c. a.* | *cum lucem tenebris p. a. d.* B. ex. gr. — **969.** = B 1579. — **978.** = B 1322. — **980.** = B 1818; *Euphr. qui vixit semper honeste* | *annis octo et tr. carus mihi coniux* | *non m. aut. viginti*... | *c. f. fatum male rumpere vitam*, B. — **981.** = 1815. — **982.** = B 1817. — **985.** = B 1669; v. 1 eadem dedit B. — **986.** = B 1649. — **990.** = B 1521; ionicis adnumerat B. — **998.** = B 1705. — **999.** = B 1609. — **1007.** = B 1627. — **1010.** = F

1417; v. 5 *vilis sibi,* 6 *struxit* B. — **1013.** = B 1332. — **1015.** = B 1788. — **1028.** = B 962, — **1029.** = B 1231. — **1031.** = B 1324; eadem fere B. supplevit. — **1039.** = B 1765. — **1040.** = B 1716. — **1043.** = B 1420. — **1045.** *b.* = B 1369. — **1047.** = B 1522. — **1050.** = B 1444; v. 5 solitum *caelo* reposuit B. — **1059.** = B 1665. — **1060.** = B 1681. — **1061.** = B 1553. — **1062.** = B 1566. — **1082.** = B 1589. = **1110.** — B 1582. — **1112.** = B 1587. — **1115.** = B 93, et corr. p. 854. — **1118.** = B 1820. — **1126.** = B 1541. — **1135.** — B 1612; v. 9 eadem B. dedit. — **1139.** = B 1613. — **1140.** = B 1327; v. 3 de *Seribus* consentit nobiscum B.; 8. *simili dono* id. — **1145.** = B 1600; v. 4. *age sis,* B. — **1148.** = B 1533; v. 3. *hicc est* B. — **1154.** = B 1510; *cum pallam cithara canens trahebat* v. 1 praecedere fecit B. — **1157.** = B 1319. — **1160.** = B 465; conferri iubeo quae Baehrens adnotavit Frgm. P. l. p. 405, qui *arboribus pendent* interpunxit minus recte et distichon Porphyrio vindicavit. — **1163.** = B 1318. — **1182.** = B 1328. — **1184.** = B 1484. — **1212.** = B ad n. 1474. — **1219.** = B 1457. — **1220.** = B 1470. — **1222.** = B 1472. — **1227.** = B 1474. — **1228.** = B 1464. — **1239.** = B 1456. — **1241.** = B ad n. 1456. — **1246.** = B 1791. — **1249.** = B ad n. 1474 — **1255.** = B ad n. 1474. — **1262.** = B 1330. — **1267.** = B 1308. — **1275.** = B 1315. — **1278.** = B 1476. — **1279.** = B 1467. — **1281.** = B 1737. — **1282**; addatur titulus VI, 142 (B 1317) similis sententiae *plures me antecesserunt, omnes exspecto; manduca, vibe, lude et beni ad me: cum vibes, bene fac: hoc tecum feres;* sequitur distichon: *numinis antistes Sabazis Vincentius hic e[st, q]ui sacra sancta deum mente pia co[lui]t.* — **1283.** = B ad n. 1500. — **1284.** = B 1489. — **1287.** = B 1585. — **1291.** = B 1493. — **1296.** = B 1490. — **1297.** = B 1498. — **1299.** = B 1494; v. 5 de sententia v. B. ad tit. — **1300.** = B 1499. — **1305.** = B 1495. = **1306.** *papilio* dicitur animus C. II, 2146; cf. B ad n.

1851. — **1315.** = B 1497. — **1317.** = B 1340; v. 1 *primicerarius et memorialis doctor equitum* supplet B. — **1331.** = B 1450. — **1334.** = B 1459; *pr. titulo vis dicere nostro, dicis habebis idem,* B. — **1338.** = B 1666; v. 1 *thalamoque* B. veri similius. — **1342.** = B 1854. — **1344.** = B 449. — **1349.** = B 1642; v. 4 *laeto str. ch.* B. — **1351.** = B 1628. — **1356.** = B 1783. — **1360.** = B 1676. — **1363.** = B 1657. — **1364.** = B 1697. — **1365.** = B 1701. — **1367.** = B 1709. — **1368.** = B 1625. — **1378.** = B ad n. 1502. — **1386.** — B ad n. 1851.

INDEX CARMINVM.

A.

B.

D.

E.

F.

I.

J.

O.

P.

R.

S.

T.

U.

V.

Z.

INDEX METRORUM.

Anapaesti 231.
Hexametri 5. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 20. 21. 22. 23. 25. 27. 33. 34. 36. 39. 40. 46. 49. 50. 51. 52. 63. 91. 96. 103. 107. 110. 111. 120. 123. 124. 125. 136. 137. 138. 140. 141. 149. 150. 151. 152. 153. 155. 156. 158. 159. 163. 164. 166. 170. 174. 176. 177. 182. 186. 187. 188. 189. 190. 198. 199. 200. 204. 208. 209. 210. 211. 222. 232. 233. 237. 238. 245. 248. 249. 252. 253. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 267. 268. 269. 270. 275. 277. 278. 279. 280. 282. 284. 286. 287. 290. 292. 293. 296. 306. 311. 314. 317. 320. 322. 323. 328. 329. 330. 333. 334. 335. 336. 337. 339. 343. 349. 351. 353. 355. 359. 362. 363. 364. 365. 367. 369. 376. 388. 389. 394. 397. 401. 403. 404. 406. 415. 427. 433. 438. 439. 445. 447. 449. 450. 451. 462. 470. 473. 477. 480. 483. 484. 486. 488. 492. 496. 497. 500. 503. 506. 507. 511. 520. 523. 524. 526. 543. 548. 550. 551. 559. 560. 562. 563. 564. 571. 573. 582. 585. 590. 591. 592. 593. 598. 600. 602. 604. 606. 607. 609. 610. 611. 612. 613. 615. 617. 618. 623. 625. 628. 629. 631. 640. 641. 642. 645. 650. 652. 653. 657. 659. 667. 670. 672. 676. 678. 693. 695. 698. 702. 707. 709. 711. 714. 715. 716. 717. 719. 728. 734. 745. 749. 752. 761. 762. 765. 769. 777. 782. 784. 787. 799. 808. 817. 827. 845. 846. 847. 849. 850. 855. 856. 859. 865. 869. 870. 873. 878. 879. 882. 889. 893. 903. 908. 912. 913. 914. 915. 919. 924. 925. 927. 929. 931. 932. 933. 933*a*. 939*a*. 940. 940*a*. 940*b*. 940*c*. 946. 948. 951. 953. 960. 962. 964. 968. 971. 974. 980. 981. 982. 984. 985. 986. 993. 995. 997. 998. 999. 1001. 1002. 1004. 1007. 1012. 1014. 1018. 1022. 1027. 1027*a*. 1030. 1036. 1038. 1041. 1042. 1044*a*. 1045. 1046. 1046*a*. 1048. 1049. 1049*a*. 1050*a*. 1056. 1057. 1059. 1061. 1065. 1070. 1071. 1074. 1076. 1081. 1086. 1089. 1091. 1100. 1102. 1105. 1108. 1109. 1127. 1128. 1133. 1137. 1138. 1144. 1147. 1148. 1153. 1156. 1158*a*. 1159. 1160. 1169. 1172. 1174. 1180. 1181. 1185. 1187. 1193. 1198. 1201. 1230. 1237. 1261. 1266. 1286. 1286*a*. 1288. 1298. 1302. 1311. 1313. 1323. 1326. 1335. 1339. 1340. 1343. 1344. 1345. 1349. 1350. 1355. 1357*a*. 1368. 1376. 1378. 1387. 1389. 1396. 1399.
Pentametri 6. 47. 181. 201. 236. 299. 302. 482. 490. 491. 621. 644. 689. 729. 735. 741. 755. 757. 835. 905. 1028. 1164. 1188. 1189. 1202. 1203. 1204. 1205. 1206. 1207. 1208. 1209. 1210. 1211. 1213. 1214. 1215. 1216. 1217. 1218. 1228. 1231. 1282. 1291. 1358.
Disticha 2. 4. 7. 16. 17. 29. 31. 32. 42. 45. 48. 53. 58. 65. 67. 68. 69. 70. 71. 74. 75. 77. 79. 80. 83. 85. 86. 88. 90. 92. 93. 95. 98. 104. 112. 113. 114. 115. 117. 118. 119. 126. 129. 131. 133. 135. 139. 147. 148. 157. 168. 173. 195. 197. 212. 214. 217. 219. 221. 227. 229. 234. 240. 241. 244. 246. 247. 250. 251. 255. 256. 258. 266. 267. 272. 273. 281. 289. 294. 297. 298. 301. 304. 308. 309. 312. 315. 316. 318. 319. 321. 325. 331. 338. 340. 341. 348. 352. 354. 360. 368. 375. 377. 380. 381. 382. 383. 384. 386. 389. 393.

775. 776. 778. 783. 794. 797. 804*a*. 809. 823. 824. 836. 868. 875*a*. 885. 888. 892. 897. 920. 934. 945. 955. 956. 957. 961. 963. 966. 975. 987. 988. 1000. 1009. 1011. 1013. 1051. 1075*a*. 1082. 1092. 1110. 1118. 1133*a*. 1135. 1137. 1158. 1190. 1194. 1196. 1200. 1201*a*. 1238. 1283. 1293. 1372. 1373. 1374. 1375. 1382. 1383. 1384. 1385. 1386. 1391. 1392. 1397. 1398.

INDEX NUMERORUM.

Numeri Corporis Inscriptionum Latinarum cum nostris collati.

II.

59 —1061
369 — 299
391 — 300
540 —1202
558 — 1
562 — 301
617 — 911
952 —1203
970 — 729
1088 — 667
1094 — 730
1099 — 302
1103 — 912
1126 —1204
1222 — 303
1229 —1205
1235 — 304
1292 —1206
1293 — 828
1388 —1207
1399 — 2
1413 —1166
1414 —1167
1415 —1208
1434 —1282
1463 —1209
1487 —1210
1498 — 3
1504 — 4
1512 —1211
1580 —1212
1634 —1213
1699 —1168
1728 —1214
1821 —1062
1853 —1215
1877 —1216
2262 —1283
2274 — 305
2295 — 306
2299 — 5
2314 — 913
2335 — 914
2567 — 6
3001 — 7
3181 —1063
3256 —1064
3296 — 307
3367 — 8
3453 — 308
3475 — 309
3479 — 636
3493 —1186
3495 — 731
3501 — 668
3504 — 915
3534 — 732
3871 — 733
4137 — 669
4174 —1065
4283 —1393
4314 —1066
4315 — 829
4350 — 916
4379 — 9
4426 —1284
4427 — 10
4428 — 917
5062 —1336
5117 —1217
5118 —1218
5478 — 310
5839 — 637
5907 — 918
5910 — 11
5965 — 12
5975 —1219
6130 —1067
6338*n*— 764

III.

124 — 670
293 —1068
406 — 311
423 — 312
562 — 313
615 — 13
625 — 314
686 — 315
729 — 316
754 — 14
1228 — 317
1391 — 318
1537 — 15
1552 — 859
1653 — 768
1759 — 16
1760 — 17
1854 —1069
1871 — 919
1899 — 765
1992 — 18
2083 — 319
2183 — 320
2197*a*— 671
2197*b*— 766
2341 — 321

2490 — 672
2544 — 322
2609 — 32
2616 — 323
2628 — 339
2667 — 19
2671 — 337
2722 — 673
2835 — 638
3063 — 324
3141 —1220
3146 — 325
3196 — 20
3241 — 326
3247 —1285
3337 — 21
3338 — 734
3351 — 22
3362 — 327
3397 — 23
3572 — 24
3576 —1070
3676 —1071
4185 — 25
4263 — 674
4346 — 328
4483 —1072
4487 — 675
4533 — 735
4910 —1169
5295 — 329
5679 — 736
5695 — 330
6380 — 26
6383 — 331
6384 — 332
6414 — 333
6416 —1073
6443 — 920
6475 — 767
6618 — 921
6744 — 27
6769 — 922
7286 — 923
7407 — 924
7417 —1187
7469 — 334
7563 — 676

7584 — 677
7868 — 28
8001 — 859
8002 — 925
8003 —1285
8135 — 29
8143 — 768
8158 — 30
8160 —1074
8175 — 737
8225 — 926
8226 — 335
8376*a*— 336
8385 — 678
8653 — 337
8739 — 679
8836 — 927
8845 — 928
8847 —1338
9106 — 338
9259 — 339
9314 — 340
9418 — 32
9447 — 341
9448 — 341
9449 —1339
9451 — 342
9454 —1340
9504 — 929
9506 — 33
9565 — 860
9602 — 930
9607 — 931
9610 — 343
9613 — 932
9623 — 34
9632 — 680
9636 — 769
9733 —1075
10501 — 35
10864 — 36
10947 — 933
11036 —1286
11229 — 770
11281 — 738
11451 —1394
12987 —1379

V.

p. 617 — 933*a*
116 — 344
117 — 345
154 — 37
192 —1075*a*
302 — 346
303 —1341
312 — 347
470 — 348
563 — 934
923 — 639
938 — 349
1027 — 640
1071 — 38
1166 — 681
1191 — 935
1490 —1221
1493 —1222
1623 — 936
1639 — 39
1666 — 350
1703 —1286*a*
1710 — 40
1721 — 41
1727 —1076
1880 —1371
1939 —1287
2013 — 351
2411 — 42
2417 — 352
2435 — 353
2931 —1077
2986 —1288
3012 —1223
3014 — 43
3034 —1224
3143 — 771
3403 — 354
3415 —1078
3496 — 44
3513 — 355
3627 — 356
3635 —1395
3653 — 45
3865 —1289
3866 — 357
3872 —1342

3996 — 46
4018 — 47
4078 —1225
4111 —1290
4113 — 358
4152 —1226
4170 — 739
4376 — 641
4445 —1079
4512 —1170
4574 — 359
4582 — 360
4593 — 48
4654 —1291
4656 —1080
4754 — 49
4905 — 937
5049 —1081
5278 —1292
5279 — 361
5320 — 772
5595 — 938
5701 — 682
5709 — 50
5719 — 939
5824 — 362
5870 — 363
5930 —1082
5931 —1343
5933 — 683
5961 — 364
6128 — 365
6134 — 861
6202 — 939*a*
6221 — 940
6535 — 36[illegible]
6693 — 3[illegible]
6714 — [illegible]
6723 — 94[illegible]
6727 — [illegible]
6739 [illegible]
6742 [illegible]
6808 [illegible]
6811 [illegible]
6842 [illegible]
7047 — [illegible]
7097 —1[illegible]
7116 — [illegible]

VI.

12072 — 91
12087 —1105
12307 — 410
12528 — 92
12652 — 93
12668 — 871
12735 — 94
12802 —1238
12845 — 95
12853 — 96
12877 — 745
12951 —1239
13481 — 650
13528 — 97
13696 — 872
13735 — 873
13830 — 956
14211 — 411
14281 —1298
14295 — 689
14338 — 690
14397 — 957
14404 — 98
14472 — 787
14578 — 412
14618 —1299
14636 — 746
14786 — 958
14831 — 413
15225 — 99
15258 —1300
15265 — 651
15346 — 100
15493 — 414
15546 — 101
15735 — 788
15806 — 102
15837 — 959
15876 — 415
15897 — 960
16059 — 416
16169 —1106
16325 —1240
16483 — 417
16606 — 418
16613 — 103
16614 — 961
16653 — 962
16739 — 419
16913 — 789
16916 — 420
17050 — 104
17056 — 105
17104 — 790
17106 —1107
17130 — 791
17196 — 421
17342 — 422
17505 — 691
17518 — 106
17540 — 963
17622 — 792
17768 —1241
17876 — 964
17985*a*—1108
18086 — 692
18131 —1301
18149 —1242
18209 — 838
18296 — 107
18324 — 965
18385 — 108
18579 —1243
18677*a*— 874
18905 — 423
18926 — 966
18938 —1244
18982 —1346
19007 —1109
19008 — 424
19029 — 109
19036 — 110
19049 — 111
19055 — 967
19174 — 425
19175 — 112
19213 — 426
19331 — 427
19407 — 113
19683 —1110
19697 —1381
19747 — 428
19838 — 114
19874 — 747
19914 — 429
19941 —1372
19989 — 430
20070 — 431
20128 — 432
20152 — 433
20182 — 434
20370 — 435
20459 — 436
20466 — 839
20502 —1193
20513 —1174
20569 — 115
20584 — 968
20634 — 748
20674 — 693
20905 — 437
20908 — 694
20987 — 438
21151 — 695
21200 — 840
21521 — 875
21674 — 969
21846 — 970
21852 — 875*a*
21861 — 793
21889 — 439
21975 —1111
22102 — 116
22117 — 440
22203 — 441
22215 —1302
22251 — 696
22321 — 442
22355*a*— 794
22377 — 117
22404 — 118
22407 — 119
22413 — 120
22513 — 876
22740 — 795
22804 — 443
22940 — 121
22994 — 444
23004 — 697
23010 — 971
23036 — 445
23083 — 972
23107 — 841
23135 — 446
23137 — 122
23152 — 749
23295 — 123
23391 —1112
23472 — 796
23547 —1346*a*
23548 — 842
23551 — 447
23553 — 448
23629 — 124
23685 — 973
23730 — 652
23790 — 449
23818 —1113
23852 — 125
23864 — 653
23942 —1114
24022 — 450
24049 — 126
24085 — 127
24368 —1303
24429 — 974
24502 — 451
24520 — 452
24525 — 975
24563 —1304
24600 —1245
24659 —1115
24682 — 976
24743 —1246
24752 —1247
24758 — 977
24800 — 128
24807 — 129
24845 — 453
24930 — 978
24961 — 454
25022 — 130
25063 — 455
25084 — 698
25128 — 456
25175 —1116
25369 — 457
25427 — 131
25489 —1248
25512 — 132
25531 — 979
25547 — 133

25570 — 843
25580 — 134
25703 — 699
25716 — 135
25808 — 458
25871 — 459
25985 —1397
25987 — 797
26003 —1305
26011 —1306
26020 —1117
26121 — 460
26192 — 136
26203 — 461
26338 — 137
26442 — 138
26489 — 139
26538 — 980
26544 —1118
26623 — 462
26648 — 750
26680 —1119
26901 — 700
26926 — 140
27060 — 463
27140 —1120
27278 — 141
27383 — 464
27657 — 981
27728 — 654
27788 — 877
27814 —1249
27852 — 465
28047 — 701
28228 —1121
28239 — 702
28337 —1382
28523 — 466
28695 —1250
28753 — 142
28810 — 467
28877 —1122
28941 — 703
29011 — 704
29053 — 982
29426 — 468
29436 — 798
29609 —1123
29625 — 143
29629 —1124
26642 — 144
29896 —1125
29947 —1398
29948 —1251
29951 —1252
29952 —1253
30101 —1347
30102 — 145
30103 —1307
30104 —1254
30105 — 146
30106 — 655
30107 — 751
30108 — 469
30109 — 983
30110 —1175
30111 —1308
30111*a*— 147
30112 —1176
30113 —1177
30114 — 844
30115 — 148
30116 —1255
30118 —1126
30119 — 149
30120 — 799
30121 —1127
30122 — 470
30123 — 150
30124 — 845
30125 — 151
30126 — 705
30127 — 152
30128 — 706
30129 — 752
30130 — 153
30131 —1128
30132 — 471
30133 —1129
30134 —1130
30135 — 846
30136 —1348
30137 —1349
30138 — 154
30139 — 984
30140 — 985
30141 —1131
30142 — 155
30143 — 472
30144 —1350
30145 — 986
30146 —1132
30147 —1351
30150 — 473
30151 — 753
30152 — 707
30153 —1133
30154 —1352
30155 — 474
30156 — 156
30157 —1309
30158 — 157
30160 — 158
30164 — 159
30194 —1178
30214 —1179
30248 — 475
30250 — 476
30266 — 160
30442, 18—1353
30460, 2— 477
30518 —1354
30519 — 161
30533, 27— 708
30567, 22—1355
30573,12,18—162
30601, 2— 478
30607, 2—1310
30617, 1—1356
30632, 2—1357
30634, 2— 163
30647 — 479
30674 — 987

VII.

154 —1311
229 — 988
250 — 480
412 — 989
1020—1357*a*

VIII.

79 —1133*a*
141 — 990
152 — 164
204 —1383
212 — 878
218*a.b.*—879
251 — 481
352 — 991
369 — 847
389 — 482
403 — 165
412 — 709
434 — 166
440 — 483
591 — 484
645 — 880
646 — 880
647 — 880
648 — 880
682 — 881
684 — 992
702 — 167
724 —1135
726 — 485
838 —1358
868 —1136
910 —1359
1027 — 882
1042 — 168
1069 — 169
1070 — 754
1073 —1360
1074 — 993
1213 — 710
1359 — 486
1465 — 170
1523 — 883
1540 — 994
1542 — 171
1557 — 172
1954 — 173
1966 —1256
1998 — 848
2035 — 174
2119 —1312
2185 — 487
2207 — 488

2401 —1313
2756 — 175
2765 —1257
2780 — 849
2803 — 176
2803*a*— 177
2885 — 711
2907 — 755
2952 — 489
2982 — 490
3109 — 178
3319 — 179
3463 — 180
3506 — 884
3582 — 885
3727 —1258
3935 — 181
4071 — 182
4120 — 711*a*
4122 —1373
4180 — 183
4447 — 886
4475 — 887
4502 — 888
4504 — 491
4524 — 889
4551 — 492
4681 — 995
4703 —1194
5001 — 493
5030 — 184
5370 — 712
5371 — 713
5372 — 713
5418 — 494
5501 — 185
5502 —1195
5683 —1137
5749 — 890
5784 — 996
5804 — 186
5834 — 187
7156 —1138
7219 — 496
7228 — 189
7255 — 190
7277 —1314
7384 — 191
7427 — 192
7604 —1139
7665 — 193
7759 —1140
7854 — 997
7855 — 497
7856 — 998
7858 —1141
7999 — 891
8002 — 194
8026 —1374
8123 — 195
8233 — 999
8234 — 498
8259 — 196
8287 —1000
8333 — 656
8397 —1361
8491 — 499
8567 — 500
8870 —1001
8896 — 197
9048 — 501
9069 —1259
9077 — 502
9080 — 714
9081 — 715
9105 —1181
9127 — 198
9133 — 199
9142 — 503
9158 — 504
9159 —1002
9164 — 505
9170 — 506
9183 — 200
9192 — 507
9350 — 508
9375 — 800
9439 —1260
9442 —1003
9473 — 509
9496 — 201
9508 — 510
9509 —1261
9519 — 511
9525 —1196
9526 — 657
9625 —1004
9638 — 202
9642 — 512
9670 — 203
9686 —1005
9690 — 204
9691 — 513
9729 —1262
10533 — 716
10775 —1006
10828 — 205
10927 — 892
10945 — 206
11091 —1007
11108 — 207
11292 — 208
11315 — 209
11448 — 210
11581 — 211
11594 —1182
11597 — 514
11613 — 212
11635 —1008
11665 —1315
11824 —1142
11828 —1134
11883 —1143
12103 —1144
12118 —1145
12159 —1009
12190 — 485
12191 — 213
12302 —1263
12792*b*— 214
12866 —1264
12881 — 215
13110 — 658
13134 — 216
13265 —1265
13372 — 217
13535 —1010
14352 — 717
14379 — 218
14455 — 718
14632 — 515
14697 —1011
15220 — 659
15361 — 516
15569 — 719
15716 — 219
15719 —1012
15969 — 660
15987 —1146
15159 — 220
16265 — 221
16463 —1147
16566 —1013
16572 — 517
16651 —1014
16674 — 518
16737 — 222
17261 — 893
18792 —1015
18812 — 894
18823 — 188
18965 — 720
19052 —1316
19606 — 519
19668 —1362
19908 —1363

IX.

60 —1148
175 — 520
292 — 223
374 — 521
384 — 661
503 — 895
510 — 522
546 — 523
604 — 896
678 — 524
695 — 525
700 — 526
903 — 527
944 — 224
952 —1317
955 — 528
994 — 529
1020 —1149
1064 — 530
1164 —1150
1446 — 531
1524 — 225

1527 — 720	3821 —1319	**X.**	2933 —1034
1533 —1016	3845 — 544	126 — 565	2936*a*— 851
1658 — 897	3876 — 756	174 — 850	2971 —1035
1702 — 226	3881 — 545	391 — 566	3050 — 577
1730 — 532	3895 — 900	461 — 567	3142 — 578
1733 — 801	3955 — 805	578 —1026	3147 —1271
1757 — 533	3968 — 238	633 —1267	3148 — 579
1764 —1017	4016 — 239	659 —1183	3232 — 580
1817 — 534	4370 — 901	664 — 247	3969 — 852
1837 — 227	4437 — 546	672 —1027	4041 — 759
1880 — 802	4463 —1022	762 —1268	4142 — 257
1893 — 228	4508 — 723	777 —1320	4183 — 581
1921 — 229	4666 — 724	1152 —1269	4255 —1272
1983 — 722	4744 — 547	1194 —1184	4352 —1273
2042 —1018	4756 — 548	1195 —1027*a*	4362 — 582
2043 —1197	4796 —1153	1206 — 568	4427 — 258
2078 — 662	4810 — 240	1230 — 248	4428 —1155
2114 —1151	4816 — 806	1275 — 569	4429 — 259
2128 — 230	4840 — 241	1284 —1028	4431 —1198
2272 — 231	4922 — 242	1303 — 570	4486 — 583
2385 —1019	4933 — 549	1309 — 249	4540 —1036
2425 — 535	4941 — 550	1310 — 250	4692 — 584
2616 — 536	5012 — 551	1315 — 571	4728 — 585
2749 — 898	5036 — 243	1336 — 902	4763 — 260
2780 — 232	5038 — 552	1338 —1185	4913 —1156
2825 — 537	5041 — 553	1537 — 251	4915 —1157
2975 —1020	5059 — 807	1760 — 572	4917 — 811
2991 — 233	5140 — 725	1887 — 758*a*	4993 — 586
3009 — 803	5167 —1384	1920 — 808	5019 —1037
3058 — 538	5258 —1023	1948 —1154	5020 — 587
3071 — 539	5328 — 554	2054 — 252	5099 — 588
3122 — 804	5401 — 555	2311 — 253	5106 — 261
3128 —1318	5407 — 556	2353 — 254	5153 — 589
3158 —1375	5557 — 557	2381 — 809	5282 —1038
3184 — 540	5629 — 558	2483 — 255	5313 — 812
3193 —1021	5659 —1024	2496 — 573	5371 —1321
3279 — 234	5722 — 244	2503 —1029	5429 — 760
3280 — 541	5762 — 245	2533 — 903	5469 — 853
3321 — 542	5771 — 559	2564 — 256	5495 — 590
3331 —1266	5785 —1025	2598 —1030	5631 — 591
3337 — 235	5806 — 757	2645 —1031	5662 — 592
3358 —1152	6281 — 560	2712 — 574	5665 — 593
3409 — 899	6306 — 561	2723 —1270	5745 — 594
3473 — 663	6315 — 562	2726 —1032	5784 — 595
3488 — 543	6318 — 563	2752 — 572	5798 — 596
3543 — 236	6328 — 758	2792 —1033	5819 — 262
3622 — 237	6409*a*— 564	2804 — 810	5920 — 263
3741 — 804*a*	6417 — 246	2872 — 576	5958 — 264

5979 — 597
6009 — 265
6053 — 904
6054 — 664
6054*b*—1039
6193 — 726
6493 —1199
6616 —1274
6785 — 266
7426 —1275
7527 — 598
7565 sqq.—277
7658 —1322
7697 —1323
7738 —1040
7739 —1364
7750 —1041
7777 — 268
7968 —1365
7972 —1399
8089 —1042
8131 — 599
8174 —1043
8192 — 813

XI.

117 — 814
137 —1158
188 — 665
207 — 600
312 — 269
319 —1043*a*
330 —1158*a*
382 — 601
466 — 602
531 — 603
546 —1276
546*a*—1366
568 — 905
575 —1277
594 —1158*b*
627 — 761
654 — 270
856 —1324
911 — 271
973*a*—1044

1118 — 815
1122 — 272
1209 — 604
1273 — 816
1362 —1385
1391 —1367
1563 — 273
1616 — 906
1730 —1376
1767 — 605
1791 — 606
1800 — 274
1881 — 854
2329 — 607
2451 —1377
2538 —1378
2727 —1367*a*
2819 —1158*c*
2836 —1044*a*
3163 — 608
3194 —1045
3209 — 609
3273 — 610
3276 — 275
3356 — 276
3571*a*—1045*a*
3752 — 277
3759 — 278
3771 — 817
3963 — 279
4010 —1325
4211 — 611

XII.

213 — 612
218 — 613
287 —1159
338 —1045*b*
481 — 727
533 —1160
578 — 614
592 — 855
629 — 280
631 — 856
712 — 615

722 — 728
729 — 616
743 — 617
825 — 618
840 — 281
843 — 282
861 — 283
874 —1386
879 — 619
880 —1200
882 — 857
894 — 284
912 — 818
915 —1326
916 — 907
942 —1201
973 —1046
1036 — 285
1045 —1046*a*
1122 —1047
1381 —1387
1499 —1048
1686 — 620
1932 —1278
1939 —1388
1981 —1049
2113 —1049*a*
2114 —1050
2124 —1050*a*
2130 —1051
2143 — 286
2175*b*—1389
2301 — 621
2314 —1390
3559 —1391
3564 —1052
3619 — 908
4036 —1053
4117 — 287
4938 — 622
5026 — 819
5102 —1327
5193 — 288
5270 —1328
5271 —1329
5272 —1330
5273 —1054
5275 —1279

5276 — 820
5350 —1055
5411 — 289
5732 —1400
5750 — 623
5807 — 666
5811 — 858
5813 — 624
5862 —1056

XIV.

207 — 821
316 —1161
356 —1331
480 —1162
508 — 625
632 — 762
636 — 290
867 —1332
914 —1163
1467 — 291
1597 — 292
1731 — 626
1808 — 627
1821 — 628
1822 — 629
1823 —1164
1824 — 763
1825 — 909
1865 —1057
1873 —1280
1874 —1333
1935 — 293
2249 —1368
2298 — 822
2302 — 823
2382 —1369
2485 — 824
2553 — 294
2605 — 910
2709 — 825
2737 — 826
2765 — 630
2771 —1058
2841 — 295
3333 — 631

3480 —1334
3527 —1281
3709 — 296
3723 — 632
3826 — 827
3831 —1201*a*
3838 — 297
3860 — 633
3866 —1392
3869 — 298
3870 —1059
3871 —1060
3940 — 634
3945 —1335
3956 —1165
3971 —1370
3990 — 635
4167 —1336

Numeri sylloges Buechelerianae cum nostris collati.

B—CH.
6 — 942
7 — 941
8 —1171
9 — 943
10 —1087
11 — 872
12 —1038
13 — 864
14 — 56
15 — 122
16 — 223. 1238. 1251. 1272. 1273.
29 —1099
36 — 898
52 — 100
54 — 549
55 — 395
56 — 265
57 — 806
58 — 690
59 — 457
60 — 801
61 —1023
62 — 242
63 —1083
64 — 973
66 — 38
67 —1111
68 — 146
69 — 557
70 —1020
71 — 664. 904.
73 — 721
74 — 950
75 — 537
76 —1017
77 —1075
78 — 818
79 — 805
80 — 626
81 — 832
82 —1073
83 — 230
84 —1225
85 —1106
86 — 64
87 — 763
88 — 239
89 — 867
90 — 900
91 — 852
92 — 116
93 —1115
94 — 134
95 — 437
96 — 703
97 —1150
98 — 815
99 —1134
100 — 802
101 —1096
102 — 814
103*a*— 682
103*b*— 682
103*c*— 682
106 —1090
108 — 142
109 —1103
110 — 205
111 — 55
112 — 712
113 — 713
114 —1141
116 — 172. 880. 881.
118 —1321
119 —1290
120 —1325
121 —1400
122 — 9
123 —1063
126 —1264
127 —1274
128 —1280
129 — 806
130 — 779
131 —1244
132 — 94
133 — 711*a*. 1258.
134 —1094
135 —1265
136 — 899
137 — 862
138 — 907
139 — 871
140 — 901
141 — 184
142 —1079
143 — 841
144 — 324
145 — 378. 385. 392. 421. 434. 673.
146 — 405
147 — 430
148 — 589
150 — 361
151 — 513— 622.
152 — 358
153 — 558
155 — 443
156 — 419
157 — 516
158 — 218
159 — 531
160 — 518
161 — 37
163 — 739
164 — 556
165 — 544
166 — 552
167 — 542
168 — 596
169 — 530
171 — 345. 347.
172 — 700
173 — 305
174 — 429
175 — 387. 416.
176 — 594
177 — 578. 704.
178 — 295. 661.
179 — 66
180 —1192

524	1144
525	719
526	511
527	204
528	717
529	1181
530	1143
531	659
532	666
533	873
535	278
536	1041
537	362
538	732
539	336
540	920
541	667
542	10
543	1176
545	111
546	91
548	96
549	962
550	1174
551	245
552	275
553	282
554	287
555	23
556	22
557	21
558	24
559	709
560	190
561	189
562	1109
563	628
564	698
565	618
566	1074
567	317
568	330
569	500
570	1002
571	629
572	847
573	1313
574	889
575	206
576*a*	177
576*b*	176
577	200
578	25
579	908
580	612
581	1339
582	846
583	752
584	1045
585	1187
586	1200
587	678
588	333
589	927
590	1018
591	279
592	714
593	715
594	507
595	46
596	264
597	15
598	36
599	153
600	150
601	706
603	296
604	417
605	543
606	433
607	470
608	631
609	919
610	367
611	1105
613	573
615	676
616	337
617	284
619	280
620	1070
622	670
623	1012
625	1014
626	492
627	34
628	1046
629	1086
632	769
633	210
634	222
635	187
636	186
637	329
638	672
639	364
640	40
641	262
642	233
643	19
644	323
647	401
648	598
649	551
650	929
651	1027
655	924
661	1185
666	33
667	1201
695	940
696	856
703	1396
704	940*a*
710	269
716	1046*a*
729*a*	645
729*b*	63
738	293
739	248
740	939*a*
750	343
751	932
762	1051
763	1049*a*
765	286
766	1050*a*
768	1056
769	855
770	623
774	992
778	933*a*
779	940*c*
780	940*b*
784	268
788	1027*a*
800	711
801	1302
802	845
804	1298
805	1286
806	1311
807	363
808	1323
809	1293
810	445
811	777
812	1008
813	585. 1389.
814	1159
815	903
816	107
817	484
818	322
819	524
820	327
821	571
822	32[illegible]
823	39[illegible]
824	52[illegible]
826	76[illegible]
829	1[illegible]
830	64[illegible]
831	78[illegible]
832	112[illegible]
833	36[illegible]
834	119[illegible]
835	126[illegible]
836	123[illegible]
837	65[illegible]
838	123[illegible]
839	95[illegible]
840	98[illegible]
842	96[illegible]
843	5[illegible]
844	25[illegible]
845	76[illegible]
849	134[illegible]
856	110[illegible]
859	67[illegible]
884	98[illegible]

892 —1091
923 —1394
935 —1282
958 —1088
959 — 80
960 — 227
961 —1035
962 —1028
963 — 791
964 — 411
965 — 135
966 — 219
968 — 114
969 — 381
970 — 447
971 — 389
972 — 467
973 — 840
974 —1123
975 —1309
976 — 380
977 —1113
978 — 733
979 — 636
980 — 309
981 — 917
982 — 937
983 —1395
984 — 553
985 — 757
987 — 428
988 — 685
989 — 785
990 — 822
991 — 58
992 — 638
994 —1098
995 — 93
996 —1077
997 — 383
998 — 42
999 — 833
1000 — 843
1001 — 834
1002 — 842
1003 — 807
1004 — 354
1008 —1054
1009 — 816
1011 — 770
1012 —1097
1013 —1117
1014 — 67
1015 — 811
1016 — 386
1017 — 413
1018 — 753
1020 — 644
1021 —1329
1022 — 88
1023 — 75
1024 — 74
1025 — 297
1026 — 90
1027 — 115
1028 — 77
1029 — 129
1030 — 69
1031 — 68
1032 — 294
1033 — 70
1034 — 71
1035 —1093
1036 —1122
1037 — 65
1038 — 98
1039 —1243
1040 — 117
1041 — 126
1042 — 48
1043 — 45
1044 — 29
1045 — 407
1046 — 425
1047 — 17
1048 —1235. 1240.
1049 — 422
1050 — 410
1051 — 377
1052 — 469
1053 — 575
1054 —1121
1055 — 534
1056 —1269
1057 — 452
1058 — 390
1059 — 627
1060 — 319
1061 — 464
1063 —1306
1064 — 839
1065 — 432
1066 — 384
1067 —1124
1068 — 646
1069 —1166
1070 — 668
1071 — 857
1072 — 620
1073 — 820
1074 —1379
1075 — 759
1077 — 838
1078 — 400
1079 — 341
1080 — 648
1081 —1310
1082 —1072
1083 —1126. 1155.
1084 — 587
1085 — 105
1086 — 112
1087 — 751
1089 — 72
1090 — 102
1091 —1080
1092 —1084
1093 — 368
1094 —1308
1095 —1078
1096 —1393
1097 —1303
1099 — 831
1101 —1233
1103 — 828
1104 —1397
1105 —1161
1106 — 979
1107 — 796
1108 —1044
1109 — 875
1110 —1101
1111 — 396
1112 —1053
1113 — 637
1114 — 844
1115 — 790
1117 —1069
1118 — 723
1119 — 688
1120 — 771
1121 — 675
1122 — 649
1123 —1168
1124 — 835. 1217. 1218.
1125 —1152
1126 — 793
1127 — 696
1128 — 701
1129 — 414
1130 — 273
1131 — 246
1132 — 446
1133 — 85
1134 — 139
1135 — 853
1136 — 83
1137 — 281
1138 — 4
1139 — 7
1140 — 2
1141 — 32
1142 — 131
1143 — 687
1144 — 760
1145 —1250. 1398.
1146 — 440
1147 — 331
1148 — 679
1149 — 370
1150 — 382
1151 — 608
1153 — 509
1154 — 758
1155 —1175
1156 — 338
1157 — 352
1158 — 310

1475 — 781
1476 —1278
1478 — 441
1479 — 535. 538. 541. 584.
1480 — 588
1481 — 536
1482 — 574
1483 — 546. 565.
1484 — 567. 1184.
1485 — 316. 360.
1486 — 314. 444.
1487 — 229
1488 — 877
1489 — 610. 1284.
1490 —1296
1493 —1291
1494 —1299
1495 —1305
1496 — 241
1497 —1315
1498 —1297
1499 —1300
1500 —1283
1501 — 490
1502 — 236. 1378.
1503 — 621
1508 — 145
1509 — 795
1510 —1154
1511 — 923
1513 — 373
1514 — 555
1515 — 514
1521 — 990
1522 —1047
1523 — 231
1533 —1148
1534*a*— 671
1534*b*— 766
1535 — 402
1537 — 699
1538 — 654
1540 — 466
1541 —1126
1544 — 435
1546 — 559
1547 — 344
1549 — 455
1550 — 604
1551 — 267
1552 — 878
1553 —1061
1554 — 220
1555 — 869
1557 — 391
1558 — 28
1559 — 97
1564 — 824
1565 — 738
1566 —1062
1567 — 87
1568 — 409
1570 — 458
1571 — 424
1572 — 520
1576 — 449
1577 — 515
1578 — 54
1579 — 969
1581 — 692
1582 —1110
1583 — 868
1584 — 694
1585 — 865. 1287.
1586 — 143
1587 —1112
1588 — 31
1589 —1082
1591 — 527
1592 — 355
1600 —1145
1601 — 494
1602 — 366. 499.
1603 — 512
1604 — 175
1605 — 495
1606 — 216
1607 — 517. 519.
1608 — 179
1609 — 999
1610 — 501
1611 — 502
1612 —1135
1613 —1139
1614 — 170
1618 — 851
1620 — 350
1625 —1368
1627 —1007
1628 —1351
1629 — 313
1631 — 591
1632 — 737
1633 — 615
1634 — 720
1636 — 718
1638 — 120
1639 — 473
1641 — 799
1642 —1349
1643 — 563
1644 — 157
1646 — 110
1649 — 986
1650 — 103
1651 — 159
1653 — 155
1656 — 657
1657 —1363
1659 — 335
1665 —1059
1666 —1338
1669 — 985
1671 — 705
1673 — 736
1676 —1360
1677 — 497
1678 — 217
1681 —1060
1683 — 208
1693 — 162
1695 — 749
1697 —1364
1701 —1365
1702 — 653
1704 — 346
1705 — 998
1709 —1367
1713 — 821
1715 — 947
1716 —1040
1721 — 595
1728 — 39
1729 — 930
1737 —1281
1757 — 854
1758 — 298
1759 — 909
1760 — 597
1765 —1039
1768 — 655
1783 —1356
1786 — 951
1788 —1015
1790 — 162
1791 —1246
1793 — 797
1815 — 981
1816 — 462
1817 — 982
1818 — 980
1820 —1118
1826 — 579
1830 — 506. 1002.
1831 — 188
1851 — 8. 137. 934. 945. 1386.
1854 —1342

